

ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင် ပိဋကတ်တော်

ဒိဃနိကာယ်ဝင် သုတ္တန်ပိဋကတ်

မဟာဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန
ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်၌ ရိုက်နှိပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေးစာပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းနိုင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅)က
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည်။

ကြိုတင်သိပ္ပံရန် သင်္ကေတ လက္ခဏာများ

“ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ကော်မာအတွင်းရှိ စာပိုဒ်များမှာ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ ဆိုလိုသောအခြင်းအရာ အာကာရ်ဟု သိမှတ်ရန်။

‘ ’ ဤကဲ့သို့ ကော်မာပြုလျှင် ရွှေ့ကပ်လျက်ရှိသော ပုဒ်နှင့်အဓိပ္ပါယ်သဘောတူ ဟု သိမှတ်ရန်။

“ ‘ ’ ” ဤကဲ့သို့ ကော်မာနှစ်ထပ်ပြုလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း၏ ဆိုလိုသောစကား အတွင်း၌ အခြားပြောဆိုပုံ စကားတစ်ရပ်ရှိနေသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

() ဤကဲ့သို့ ဘရက်ကပ် လက်သည်းကွင်းပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိပုဒ်သည် မူရင်း ပါဠိတော်တွင် တိုက်ရိုက်မလာ၊ မြန်မာအသုံးအနှုန်းအရ ပြည့်စုံစေရန် ပြည့်စွက်သောပုဒ် ဟု သိမှတ်ရန်။

—ဒက်ခေါ်သော မျဉ်းတိုကိုပြုလျှင် စကားဝါကျမဆုံးသေး ဟု သိမှတ်ရန်။

[] ဤကဲ့သို့ ကွင်းချိပ်ကိုပြုလျှင် ၎င်းအတွင်းရှိစာများမှာ ရှေးနည်းတူ ဆက်လက် ပြုလုပ်ရန် (ဖော်ထုတ်ရွတ်ဆိုရန်) မှာထားသောစကားများဖြစ်သည် ဟု သိမှတ်ရန်။

°-၂-ဤကဲ့သို့ စာသားအတွင်း၌ ဂဏန်းကိုပြုလျှင် ၎င်းဂဏန်းရှေ့၌ ကပ်လျက်ရှိသော ပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိလွယ်စေရန် စာမျက်နှာအောက်ခြေတွင် မျဉ်းသားလျက် သီးခြား ဂဏန်းစဉ်အလိုက် ဖော်ပြထားသည် ဟု သိမှတ်ရန်။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မဇ္ဈိကဌာ

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၁-မဟာပဒါနသုတ်

ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်နှင့် စပ်သော စကား နိဒါန်း	၁
ဘုရားလောင်း မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ဆင်းခြင်း	၁၀
သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့ လက္ခဏာ	၁၄
ဝိပဿီ အမည်မှည့်ခြင်း	၁၇
သူအိုယောက်ျား	၁၈
သူနာယောက်ျား	၂၁
သူသေယောက်ျား	၂၂
ရဟန်း	၂၄
ဘုရားလောင်း ရဟန်းပြုတော်မူခဏ်း	၂၆
ဘုရားလောင်း၏ နှလုံးသွင်းခြင်း	၂၇
ဗြဟ္မာတောင်းပန်ခြင်း	၃၂
အဂ္ဂသာဝကအစုံ	၃၆
လူအပေါင်းတို့ ရဟန်းပြုကြခြင်း	၃၈
ခရီးဦးပြုသော ရဟန်းတို့၏ တရားထူးကိုရခြင်း	၄၀
ဒေသစာရီ လှည့်လည်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း	၄၂
ဗြဟ္မာတို့ လျှောက်ထားခြင်း	၄၆

၂-မဟာနိဒါနသုတ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်	၅၁
အတ္တပညတ်	၆၁
နအတ္တပညတ်	၆၃
အတ္တကို ရှုခြင်း	၆၄
ဝိညာဏဋ္ဌိတိခန့်စပ်ပါး	၆၇
ဝိမောက္ခ ရှစ်ပါး	၆၉

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

ပဌမအခဏ်း	၇၁
မင်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခန့်စပ်ပါး	၇၂

[၁]

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခုနစ်ပါး				၇၅
ဒုတိယ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခုနစ်ပါး				၇၆
တတိယ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခုနစ်ပါး				၇၇
စတုတ္ထ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခုနစ်ပါး				၇၇
ပဉ္စမ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခုနစ်ပါး				၇၈
ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား ခြောက်ပါး				၇၉
အကျင့်သာရိပုဂ္ဂိုလ် ရဲရင့်သောစကားကို ဆိုခြင်း				၈၁
သီလပျက်စီးသူ၏ အပြစ်				၈၃
သီလရှိသူ၏အကျိုး				၈၅
ပါဠိလိုပုတ်ပြည် တည်ခြင်း				၈၅
အရိယသစ္စာလေးပါး				၈၈
ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိ အသက်မဂ်လျှင် လားရာရှိသူ				၈၉
ဓမ္မာဒါသ ဓမ္မပရိယာယ ကြေးမုံတရား				၉၁
အဗ္ဗုပ္ပာသိပြည့်တန်ဆာမ				၉၄
ဝေဠုဝရွာ၌ ဝါဆိုတော်မူခြင်း				၉၇
နိမိတ် အရိပ်အရောင် ပြတော်မူခြင်း				၉၉
မာရ်နတ် တောင်းပန်ခြင်း				၁၀၁
အာယုသင်္ခါရ လွှတ်တော်မူခြင်း				၁၀၄
မြေကြီးလှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း				၁၀၄
ငလျင်လှုပ်ခြင်း အကြောင်း ရှစ်ပါး				၁၀၄
ပရိသတ် ရှစ်ပါး				၁၀၆
အဘိဘာယတန ရှစ်ပါး				၁၀၆
လွှတ်လုပ်ခြင်း ဝိမောက္ခတရား ရှစ်ပါး				၁၀၈
အသျှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်း				၁၁၁
သာသနာအရှည် တည်တံ့ရေး သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး....				၁၁၆
ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ပြန်ကြည့်တော်မူခြင်း				၁၁၇
မဟာပဒေသလေးပါး				၁၁၉
စန္ဒပန်းထိမ်သည် ဝတ္ထု....				၁၂၂
သီးခြားဂါထာများ				၁၂၃
သောက်ခရဆောင်စေတော်မူခြင်း				၁၂၄
ပုက္ကသ မလ္လမင်းသားအကြောင်း				၁၂၅
သီးခြားဂါထာများ				၁၂၉
အင်ကြင်းပင် အစုံ				၁၃၁
ဥပဝါဏမထေရ်				၁၃၃

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

သံဝေဂ ရစေတတ်သော ဌာနလေးပါး					၁၃၄
အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မေးခွန်း					၁၃၅
စေတီထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်					၁၃၆
အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်လေးပါး					၁၃၈
၎င်း၏ အံ့ဖွယ်ဂုဏ်လေးပါး					၁၃၉
စကြာဝတေးမင်း၏ အံ့ဖွယ်ဂုဏ်လေးပါး					၁၄၀
မဟာသုဒဿနသုတ်ကို ဟောတော်မူခြင်း					၁၄၁
မဏ္ဍမင်းတို့ ရှိခိုးခြင်း					၁၄၂
သုဘဒ် ပရိပိုင်ဝတ္ထု					၁၄၃
မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးစကားတော်					၁၄၇
မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ခြင်း					၁၅၂
မဟာကဿပမထေရ်ဝတ္ထု					၁၅၅
ဓာတ်တော်စေတီကို ပူဇော်ခြင်း					၁၅၉

၄-မဟာသုဒဿနသုတ်

ကုသာဝတီ နေပြည်တော်					၁၆၁
စကြာရတနာ					၁၆၃
ဆင်ရတနာ....					၁၆၄
မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာနှင့် မိဖုရားရတနာ....					၁၆၅
သူဌေးရတနာနှင့် သားကြီးရတနာ					၁၆၆
တန်ခိုးလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း					၁၆၇
ဓမ္မပြာသာဒ်နှင့် ဓမ္မရေကန်					၁၆၇
ဈာန်နှင့် ပြည့်စုံခြင်း					၁၇၂
မြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးတောင် စသည်					၁၇၄
သုဘဒ္ဒမိဖုရားကြီးစကားခြင်း					၁၇၅
ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားတော်မူခြင်း					၁၈၁

၅-နဝသဘသုတ်

နာတိက ရွာသားတို့၏ အမေးကို ဖြေတော်မူခြင်း					၁၈၅
အသျှင်အာနန္ဒာ၏ သွယ်ဝိုက်သောစကား					၁၈၇
နဝသဘနတ်သား					၁၉၀
နတ်သဘင်					၁၉၂
သနင်္ကမာရ ဗြဟ္မာမင်းအကြောင်း					၁၉၃

[သ]

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၅-ဇနဝသဘသုတ်

ပွားများအပ်ပြီးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ရှိသူ						၁၉၆
သတိပဋ္ဌာန် လေးပါး						၁၉၉
သမာဓိ၏ အခြံအရံ ခုနစ်ပါး						၁၉၉

၆-မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်

နတ်သဘင်						၂၀၃
မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါး						၂၀၄
သနင်္ကမာရ ဗြဟ္မာမင်းအကြောင်း....						၂၀၇
မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါး						၂၀၉
ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဝတ္ထု						၂၁၁
မဟာဂေါဝိန္ဒဝတ္ထု						၂၁၁
မင်းစည်းစိမ်ကို ခွဲဝေခြင်း						၂၁၂
ကျော်စောသတင်း ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ခြင်း						၂၁၅
ဗြဟ္မာမင်းနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း						၂၁၈
ရေဏုမင်းကို လျှောက်ထားခြင်း						၂၂၀
မင်းခြောက်ပါးတို့ကို လျှောက်ထားခြင်း						၂၂၁
ပုဏ္ဏား သူဌေး စသည်တို့အား ပြောကြားခြင်း....						၂၂၄
မယားတို့ကို ပြောကြားခြင်း						၂၂၅
မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား ရဟန်းပြုခြင်း						၂၂၅

၇-မဟာသမယသုတ်

နတ်အစည်း အဝေး						၂၃၀
--------------------	------	------	------	------	------	-----

၈-သက္ကပဉ္စသုတ်

ပဉ္စသိခ နတ်သား၏ သီချင်းဂီတ....						၂၃၈
သိကြားမင်း ချဉ်းကပ်ခြင်း						၂၄၁
ဂေါပကနတ်သားဝတ္ထု						၂၄၂
ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း						၂၄၈
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ						၂၅၀
ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ						၂၅၁
ဝမ်းမြောက်မှုကို ရဟန်းခြင်း						၂၅၅

မာတိကာ

မျက်နှာအမှတ်

အကြောင်းအရာ

၉-မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

အကျဉ်းချုပ်						၂၅၉
ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၀
ဣရိယာပုဏ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း						၂၆၁
သတိသမ္ပဗ္ဗာန်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း						၂၆၁
စက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း						၂၆၁
ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း						၂၆၂
သူသေကောင်ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၂
ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်း ကိုးပါး						၂၆၄
စိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါး						၂၆၅
နိဝရဏတရားငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၆
ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၇
အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၈
ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း						၂၆၉
သစ္စာလေးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း ဒုက္ခအရိယသစ္စာ						၂၇၁
ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာ						၂၇၃
ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ						၂၇၆
ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိပဋိပဒါအရိယသစ္စာ						၂၇၇

၁၀-ပါယာသိသုတ်

ပါယာသိမြို့စားဝတ္ထု						၂၈၁
ကံ-ကံ၏ အကျိုးမရှိ ဟူသော အယူ						၂၈၂
လ နေ ဥပမာ						၂၈၃
ခိုးသူ ဥပမာ						၂၈၅
မစင်တုင်း၌ နှစ်မြုပ်သော ယောက်ျား ဥပမာ						၂၈၈
တာဝတိံသာနတ် ဥပမာ						၂၉၁
ဝမ်းတုင်း ကမ်းသော ယောက်ျား ဥပမာ						၂၉၂
ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပုဏ္ဏားမ ဥပမာ						၂၉၄
အိပ်မက် ဥပမာ						၂၉၆
ရဲရဲငြိသော သံတွေခဲ ဥပမာ						၂၉၈
ခရုသင်းမှုတ်သော ယောက်ျား ဥပမာ						၃၀၀
မီးကို လုပ်ကျွေးသော ရသေ့ ဥပမာ						၃၀၂
လှည်းမှူးကြီး နှစ်ယောက် ဥပမာ						၃၀၅
မစင်ထုပ်စောင်သူ ဥပမာ						၃၀၈
အန်ကစားသူ ဥပမာ						၃၀၉

[၈]

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

အကြောင်းအရာ

မျက်နှာအမှတ်

၁၀-ပါယာသိသုတ်

ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ် ယူသူ ဥပမာ						၃၁၀
သရဏဂုံကို ဆောက်တည်ခြင်း						၃၁၂
ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြဆိုရာ						၃၁၂
ဥတ္တရလူလင် ဝတ္ထု						၃၁၄
ပါယာသိ နတ်သားဝတ္ထု						၃၁၅

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ ပြီး၏။

ဒီဃနိကာယ

မဟာဝဂ်ပါဠိတော်

မြန်မာပြန်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁-မဟာပဒါနသုတ် ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်သောစကား

နိဒါန်း

၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် အနာထပိဏ် (သူဌေး) ၏ အရာရှိဖြစ်သော ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်ဝယ် ရေခံတက်ပင်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဆွမ်းခံရာမဲ့ခဲ့၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ရေခံတက်ပင် တန်ဆောင်းဝန်း၌ များစွာသော ရဟန်းတို့ စုဝေး ထိုင်နေကြရာတွင် “ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်သည် ဤသို့သဘော ရှိ၏” ဟု ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်သော တရားစကားသည်ဖြစ်ပေါ်၏။

၂။ ထိုရဟန်းတို့ ဤသို့ ပြောဆိုနေသည်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူ့ဘိုးနားထက် သာလွန်သောနတ်တို့၏ နားနှင့်တူသော (ဒိဗ္ဗသောတ) ဉာဏ်ဖြင့် ကြားသိတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှတော်မူ၍ ရေခံတက်ပင် တန်ဆောင်းဝန်းဆီသို့ ချဉ်းကပ် တော်မူပြီးလျှင် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူလျက် ရဟန်းတို့အား (ဤသို့) မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ယခုအခါ အသယ်စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသောအကြားစကား သည်ကား အဘယ်နည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁။ အကြားစကားဟူသည် ကမ္မဋ္ဌာန်းနုလုံးသွင်းခြင်း စသည်ခြင်း စသည်တို့၏ အကြား၌ဖြစ်သော အလွတ်ကေား (ဗြဟ္မဇာလသုတ်နှင့် အဋ္ဌကထာ) ငါးဘုရားမသော အကြား၌ဖြစ်သောကေား (ပေါဠပါဒသုတ်နှင့် အဋ္ဌကထာ)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။

“အသျှင်ဘုရား ဆွမ်းခံရာမှမဲ့ချဲ့ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဤရေခံတက်ပင် တန်ဆောင်းဝန်း၌ အကျွန်ုပ်တို့ စုဝေးထိုင်နေကြရာတွင် ‘ပုဗ္ဗေဒိဝါသဉာဏ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏။ ပုဗ္ဗေဒိဝါသဉာဏ်သည် ဤသို့သဘောရှိ၏’ ဟု ပုဗ္ဗေဒိဝါသဉာဏ်နှင့် စပ်လျဉ်းသောတရားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်ပါ၏။ ဤသည်ကား အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးသေးသော အကြားစကားဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကြွတော်မူလာပါသည် အသျှင်ဘုရား” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၃။ ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ပုဗ္ဗေဒိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်သော တရားစကားကို နာလိုကုန်သလော ဟု (မိန့်တော်မူရာ)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဗ္ဗေဒိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်သော တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူရာ အချိန်ဖြစ်ပါသည် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ အခါဖြစ်ပါသည် ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (ထိုတရားကို) နာကြား၍ ဆောင်ထားကြပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားကုန်လော့ ကောင်းစွာနုလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေကံ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“ကောင်းပါပြီ မြတ်စွာဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။

၄။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကမ္မာ)မှ ကိုးဆယ့်တကမ္မာထက်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကမ္မာ)မှ သုံးဆယ့်တကမ္မာထက်၌ သိခံမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုသုံးဆယ့်တကမ္မာထက်၌ပင်လျှင် ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘဒ္ဒကမ္မာ၌ပင်လျှင် ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘဒ္ဒကမ္မာ၌ပင်လျှင် ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘဒ္ဒကမ္မာ၌ပင်လျှင် ကဿပမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ဤဘဒ္ဒကမ္မာ၌ပင်လျှင် ယခုအခါပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော/ဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။

၅။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးတည်း မင်းမျိုး၌ဖြစ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခံမြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးတည်း မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးတည်း မင်းမျိုး၌ဖြစ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် ပုဏ္ဏားမျိုးတည်း ပုဏ္ဏားမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။

၇။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော သိဒ္ဓိမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်ခုနစ်သောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရား၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်ခြောက်သောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်လေးသောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏဂုံ မြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်သုံးသောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်နှစ်သောင်းဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ ငါဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် နည်းပါးလှ၏။ တိုတောင်းလှ၏။ လျင်မြန်လှ၏။ အသက်အရှည်ဆုံးသောသူသည် အနှစ်တရာသော်၎င်း အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ် ပိုလွန်၍သော်၎င်း (အသက်ရှင်နေရ၏)။

၈။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် သခွတ်ပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရားသည် သရက်ပြုပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားသည် အင်ကြင်းပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားသည် ကုတ်ကိုပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရားသည် ရေသဖန်းပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ပညောင်ပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ငါဘုရားသည် ညောင်ဗုဒ္ဓမဟပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။

၉။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် ခဏ္ဍနှင့် တိဿမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခီမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် အဘိဘူနှင့် သမ္ဘဝမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် သောဏနှင့် ဥတ္တရမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် ဝိဓုရနှင့် သဒ္ဓိဝမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် ဘိဇ္ဈေယျာနှင့် ဥတ္တရမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော တပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် တိဿနှင့် ဘာရဒွါဇ မည်၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ငါဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် သာရိပုတြာနှင့် မောဂ္ဂလ္လာန်မည်၏။

၁၀။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) သာဝက အစည်းအဝေးတို့သည် သုံးကြိမ်ဖြစ်ကုန်၏။ တကြိမ်သော သာဝကအစည်းအဝေး၌ ရဟန်းတသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် ရှိ၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်းတသိန်းရှိ၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်းရှစ်သောင်း ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံ

၁။ ဤသင်္ချာအရေအတွက်သည် အပိုဒ် ၈၃-၌ ထင်ရှားလတ္တံ့ ။

၁၁။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေးအသောကမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခါမြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ခေမကံရ မည်သောရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဥပသန္တမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး ဗုဒ္ဓိဇမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး သောတ္တိဇ မည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံးအလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံး စုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး သဗ္ဗမိတ္တမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ယခုအခါ ငါဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အာနန္ဒာမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်၏။

၁၂။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ဗန္ဓုမာမည်သော မင်းပေတည်း။ မယ်တော်သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မိဖုရားပေတည်း။ ဗန္ဓုမာမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ဗန္ဓုမတီ မည်သောမြို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော သိခါမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် အရုဏမည်သော မင်းပေတည်း။ မယ်တော် သည် ပတာဝတီမည်သော မိဖုရားပေတည်း။ အရုဏမင်း၏ နေပြည်တော်သည် အရုဏဝတီမည်သော မြို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် သုပ္ပတိတမည်သော မင်းပေတည်း။ မယ်တော်သည် ယသဝတီမည်သော မိဖုရားပေတည်း။ သုပ္ပတိတမင်း၏ နေပြည်တော်သည် အနောမ မည်သောမြို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကကုသန်မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် အဂ္ဂိဒတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားပေတည်း။ မယ်တော်သည် ဝိသာခါမည်သော ပုဏ္ဏားမပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ခေမမည်သော မင်းသည် (အုပ်စိုးလျက်) ရှိ၏။ ခေမမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ခေမဝတီမည်သော မြို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကောဏာဂုံမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ယညဒတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားပေတည်း။ မယ်တော်သည် ဥတ္တရာမည်သော ပုဏ္ဏားမပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ သောဘမည်သောမင်း သည် (အုပ်စိုးလျက်) ရှိ၏။ သောဘမင်း၏ နေပြည်တော်သည် သောဘဝတီမည်သော မြို့ပေတည်း။

သုတ်]

ပုဗ္ဗနိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်သောစကား

၇

ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ကဿပမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ဗြဟ္မဒတ္တမည်သော ပုဏ္ဏားပေတည်း။ မယ်တော်သည် နေဝတီမည်သော ပုဏ္ဏားမပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ကိကီမည်သော မင်းသည်(အုပ်စိုးလျက်)ရှိ၏။ ကိကီမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ဗာရာဏသီမည်သော မြို့ပေတည်း။

ရဟန်းတို့ ယခုအခါ ငါဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းပေတည်း။ မယ်တော်သည် မာယာဒိတုမင်းပေတည်း။ နေပြည်တော်သည် ကပိလဝတ္ထုမည်သော မြို့ပေတည်း ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် ဤ (တရားစကားကို) ဟောတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားစကား)ကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှထ၍ ကျောင်းတော် သို့ ဝင်တော်မူ၏။

၁၃။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီ ထိုရဟန်းတို့အား ဤအကြား စကားသည် ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏—

“ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွ။ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဘူးမူ ဖြစ်ပါပေစွ၊ ယင်းသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာ ဝဋ် ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို ဤသို့သောဇာတ် ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့ သော အနွယ်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရား ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့ သော လွန်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း’ ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည် အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက် အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝကအစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့ နိုင်ပါပေ၏။ သာဝကအစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။

ငါ့သျှင်တို့ အသို့နည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန် ၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ)တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့ သောနေခြင်းရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစုံ အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါ ပေ၏။

ဤသို့အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည် အောက်မေ့နိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်ကို မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တိုင်ပင် ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိထားခြင်းကြောင့်လေလော။ သို့မဟုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကိုဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ် ကုန်ဆုံးပြီးကုန်

သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို 'ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း' ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက်အတိုင်း အရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝကအစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ ဤသို့အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည် ထိုအကြောင်းအရာကို နတ်(ဗြဟ္မာ) တို့က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြသောကြောင့်လေလော" ဟု (အကြားစကားသည် ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏) ။

ထိုရဟန်းတို့၏ ဤအကြားစကားသည်လည်း မပြီးပြတ်သေး။

၁၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် ကိန်းအောင်းနေရာမှ ထတော်မူ၍ ရေခဲတက်ပင် တန်ဆောင်းဝန်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူလျက် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ ယခုအခါ အဘယ်စကားဖြင့် စုဝေးထိုင်နေကုန်သနည်း၊ သင်တို့၏ မပြီးသေးသောအကြားစကားသည်ကား အဘယ်နည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏) ။

ဤသို့မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။

“အကျင့်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားကြွသွားတော်မူ၍ မကြာမီပင် ဤအကြားစကားဖြစ်ပေါ်ပြန်ပါသည်။ ငါ့သျှင်တို့ မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဘွယ်ရှိပါပေစွ၊ ငါ့သျှင်တို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ။ သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို 'ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ)တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သောလွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း' ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက်အတိုင်းအရှည် အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝကအစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ ငါ့သျှင်တို့ အသို့နည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ် ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို 'ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သောလွန်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း' ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက်အတိုင်းအရှည် အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝကအစုံအားဖြင့်လည်းအောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။

ဤအောက်မေ့နိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်ကို မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တိုင်ပင် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိထားခြင်းကြောင့်လေလော။ သို့မဟုတ် မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကိုဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရွေးဘုရားတို့ကို ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ အသက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ သာဝက အစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပါပေ၏။ ဤသို့ အောက်မေ့နိုင်ခြင်းသည် ထိုအကြောင်းအရာများကို နတ်(ဗြဟ္မာ) တို့က မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားကြသောကြောင့်လေလော’ ဟု ဤအကြားစကား ဖြစ်ပေါ်ပြန်ပါသည်။

ဤသည်ပင် အကျွန်ုပ်တို့၏ မပြီးပြတ်သေးသော အကြားစကားဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားကြွရောက်တော်မူလာပါသည် အသျှင်ဘုရား” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၁၅။ ရဟန်းတို့ မြတ်စွာဘုရားသည် အောက်မေ့နိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်ကို ကိုယ်တိုင်ပင်ကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိသောကြောင့် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ် ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရွေးဘုရားတို့ကို “ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း” ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အသက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ သာဝကအစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ သာဝကအစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ နတ် (ဗြဟ္မာ) တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ထိုအကြောင်းအရာများကို လျှောက်ထား ကုန်၏။ ယင်းသို့ လျှောက်ထားကြသောကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲ တရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုပြီးကုန်သော ရွေးဘုရားတို့ကို ‘ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အမည်ရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း’ ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ အသက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ သာဝကအစုံအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။ သာဝကအစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်၏။

ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ပုဗ္ဗနိဝါသဉာဏ်နှင့်စပ်၍ ထိုထက်ကျယ်ပြန့်သော တရားစကားကို နာလိုကုန်သလောဟု မိန့်တော်မူသော်—

သုတ်]

မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးစကားတော်

၁၅၁

၂၂၄။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ထိုမြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူရာ အရပ်၌ (ရှိသော) ရာဂမကင်းသေးသည့် အချို့သောရဟန်းတို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ပညာမျက်စိ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလေပြီ” ဟု (ဆိုကာ) လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ချီ၍ ငိုကြွေးမည်တမ်းကုန်၏၊ ပြတ်ကျသကဲ့သို့ လည်းကျကုန်၏၊ ရှေးရှုလူးလို့မ့်ကုန်၏၊ ထိုထိုဤဤလူးလို့မ့်ကုန်၏။

ရာဂကင်းပြီးသော ရဟန်းတို့သည်ကား “ပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရ’ တရားတို့သည် မမြဲသော သဘောရှိကုန်၏၊ ဤ(သင်္ခါရတရားထည်း) ၌ ထို(မြဲခြင်း)ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အောက်ခမ့ဆင်ခြင်လျက် သည်းခံနိုင်ကုန်၏။

၂၂၅။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ငါ့သျှင်တို့ တန်ကြလော့၊ မစိုးရိမ် မပုဆွေးကြလင့်၊ မငိုကြွေးကြလင့်၊ ‘ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော သူအားလုံးတို့နှင့် (ရှင်လျက်) ကွဲကွာခြင်း (သေ၍) ကွဲကွာခြင်း ဘဝခြားလျက် ကွဲကွာခြင်း များကို’ ရှေးမဆွာပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ပြီး မဟုတ်ပါလော့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာ၌ ‘အကြင်တရားသည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ပြုပြင်ခြင်း သဘောရှိ၍ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏၊ ထိုတရားကို မပျက်စီးပါစေလင့်’ ဟု လိုလားတောင့်တချက် အတိုင်း အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဤသို့ ရနိုင်ရန် အကြောင်းသည် မရှိချေ၊ ငါ့သျှင်တို့ နတ်တို့သည် ကဲ့ရဲ့နေကြကုန်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ နတ်ဘို့သည် အဘယ်သို့ အခြေအနေရှိလျက် စိတ်ဖြစ်နေကြပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ ကောင်းကင်၌ မြေပြင် ဟု အမှတ်ရှိလျက် တည်နေသော နတ်တို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ပညာမျက်စိ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလေပြီ” ဟု (ဆိုကာ) ဆံပင်တို့ကို ကြဲဖြန့်၍ ငိုကြွေးမည်တမ်းကုန်၏၊ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ချီ၍ ငိုကြွေးမည်တမ်းကုန်၏၊ ပြတ်ကျသကဲ့သို့ လည်းကျကုန်၏၊ ရှေးရှုလူးလို့မ့်ကုန်၏၊ ထိုထိုဤဤလူးလို့မ့်ကုန်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ မြေပြင်၌ မြေပြင်ဟု အမှတ်ရှိလျက် တည်နေကုန်သော နတ်တို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ပညာမျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလေပြီ” ဟု (ဆိုကာ) ဆံပင်တို့ကို ကြဲဖြန့်၍ ငိုကြွေးမည်တမ်းကုန်၏၊ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ချီ၍ ငိုကြွေးမည်တမ်းကုန်၏၊ ပြတ်ကျသကဲ့သို့ လည်းကျကုန်၏၊ ရှေးရှုလူးလို့မ့်ကုန်၏၊ ထိုထိုဤဤလူးလို့မ့်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ပုဗ္ဗေဒိဝါသညာဏ်နှင့်စပ်၍ ထို့ထက်ကျယ်ပြန့်သော တရားစကားကို ဟောကြားတော်မူရန်အချိန်ဖြစ်ပါသည်ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား၊ အခါဖြစ်ပါသည် ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ (ထိုတရားကို) နာကြား၍ ဆောင်ထားကြပါလိမ့်မည် ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် နာကြားကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောကြားပေအံ့ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“ကောင်းပါပြီ မြတ်စွာဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။—

၁၆။ ရဟန်းတို့ ဤ (ကမ္ဘာ) မှ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးတည်း မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် ကောဏ္ဍည (အနွယ်) ဖြစ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အဘိုးအရည်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း ဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် သစ္စာပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော တပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် ခဏ္ဍနှင့် တိဿမည်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်သက်၌) သာဝက အစည်းအဝေးတို့သည် သုံးကြိမ်ဖြစ်ကုန်၏။ တကြိမ်သော သာဝကအစည်းအဝေး၌ ရဟန်း ခြောက်သန်း ရှစ်သိန်းရှိ၏။ တကြိမ်သော သာဝကအစည်းအဝေး၌ ရဟန်း တသိန်းရှိ၏။ တကြိမ်သောသာဝကအစည်းအဝေး၌ ရဟန်းရှစ်သောင်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်သက်၌) အလုံးစုံ ရဟန္တာတို့ချည်း ပါဝင်ကုန်သော သာဝက အစည်းအဝေးတို့သည် ဤသုံးကြိမ်တို့ပင်ဖြစ်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အသောကမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံးအလုပ်အကျွေးဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ဗန္ဓုမာမည်သော မင်းပေတည်း။ မယ်တော်သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မိဖုရားပေတည်း။ ဗန္ဓုမာမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မြို့ပေတည်း။

ဘုရားလောင်း မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ဆင်းခြင်း

၁၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားလောင်းသည် တုသိတာ နတ်ပြည်မှ စုတေ၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်၏။ ဤကား ဤ (မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်ရာ) ၌ ဓမ္မတာတည်း။ (၁)

၁၈။ ရဟန်းတို့ ဘုရားအလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်
သောအခါ နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာတို့နှင့် တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ
လူများနှင့်တကွသော လူလောက၌ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည်
နတ်တို့၏အာနုဘော် (အလင်းရောင်)ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်သော
ထောက်တည်ရာမရှိကုန်သော မိုက်ကုန်သော မှောင်မဲကုန်သော လောကန္တရိတ် (ငရဲ) တို့သည်
ပျက်ကုန်၏။ ယင်း (ငရဲ) တို့၌ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤလ နေတို့သော်လည်း ထွန်းလင်း
ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထို (ငရဲ) တို့၌လည်း မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည်
နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်)ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ထို (ငရဲ) တို့၌ ဖြစ်နေ
ကြကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်လည်း “အချင်းတို့ ဤ (ငရဲ)၌ ကျရောက်နေသော အခြား
သတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကြပါသေးတကား” ဟု ထိုအလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း မြင်သိကြ
ကုန်၏။ တသောင်းသော ဤလောကဓာတ်သည်လည်း တုန်လှုပ်၏၊ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏၊ သွက်သွက်ခါ
တုန်လှုပ်၏။ မနှိုင်းရှည့်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည်လည်း နတ်တို့၏ အာနုဘော်
(အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာ
ပေတည်း။ (၂)

၁၉။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော် ဝမ်းသို့ သက်ပြီးသော အခါ ဘုရားလောင်းနှင့်
ဘုရားလောင်းမယ်တော်ကို လူဖြစ်စေ၊ နတ်ဘီလူးဖြစ်စေ၊ တစုံတယောက်မျှ မပညင်းဆဲ နိုင်စေခြင်းငှါ
နတ်သား လေးယောက်တို့သည် အရပ်လေးမျက်နှာ၌ စောင့်ရန် ကပ်ရောက်ကုန်၏။ ဤကား ဤအရာ
၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၃)

၂၀။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ပြီးသော အခါ ဘုရားလောင်း
မယ်တော်သည် ပကတိအတိုင်းပင် သီလနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မပေး
သော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊
မဟုတ်မမှန်သော စကားကိုပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်၏၊ မူးရစ်မေ့လျော့စေတတ်သော သေရည်
သေရက်မှ ရှောင်ကြဉ်၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၄)

၂၁။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ပြီးသော အခါ ဘုရားလောင်း
မယ်တော်အားယောက်ျားတို့၌ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်လျဉ်းသော စိတ်သည်မဖြစ် ဘုရားလောင်းမယ်တော်
ကို တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ တစုံတယောက်သော ယောက်ျားမျှ မလွန်ကျူးနိုင်။ ဤကား
ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၅)

၂၂။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ပြီးသော အခါ ဘုရားလောင်း
မယ်တော်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို များပြားစွာရ၏၊ ထိုမယ်တော်သည် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့်
ကိုလုံပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ ခံစားရ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၆)

၂၃။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းသို့သက်ပြီးသော အခါ ဘုရားလောင်း
မယ်တော်၌ တစုံ တခုသော အနာရောဂါသည် မဖြစ်၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည် ချမ်းသာစွာရှိ၏၊
မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ဘုရားလောင်း မယ်တော်သည် အင်္ဂါ ကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေ
မချို့တဲ့သော ဝမ်းတွင်း၌ တည်နေသော ဘုရားလောင်းကိုလည်း မြင်ရ၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား အလွန်တောက်ပသော အမျိုးမှန်သော ရှစ်မျှောင့်ရှိသော ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်သော အရည်ကောင်းသော အထူးကြည်လင်သော နောက်ကျက်ကင်းသော (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွှေ ရတနာသည် ရိရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွှေ ရတနာ) ၌ ညီသော ချည်ကိုသော်၎င်း ဝါသော ချည်ကိုသော်၎င်း နီသော ချည်ကိုသော်၎င်း ဖြူသော ချည်ကိုသော်၎င်း ဝါဖြော့သော ချည်ကိုသော်၎င်း တပ်ထားရာ၏။ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွှေ ရတနာ) ကို မျက်စိအမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည် လက်တို့၌ တင်ထား၍ (ဤသို့ ဆင်ခြင်ရာ၏) —

“ဤ (ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွှေရတနာ) သည် အလွန်တောက်ပ၏၊ အမျိုးမှန်၏၊ ရှစ်မျှောင့် ရှိ၏၊ ကောင်းစွာ ပြုပြင်ပြီးဖြစ်၏၊ အရည်ကောင်း၏၊ အထူးကြည်လင်၏၊ နောက်ကျက်ကင်း၏၊ (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ ထို (ဝေဠုရိယ ကြောင် မျက်ရွှေရတနာ) ၌ ဤညီသော ချည်ကို တပ်ထား၏၊ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဝါသော ချည်ကို တပ်ထား၏၊ ဟူ၍သော်၎င်း ဤနီသောချည်ကို တပ်ထား၏၊ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဖြူသော ချည်ကို တပ်ထား၏၊ ဟူ၍သော်၎င်း ဤဝါဖြော့သော ချည်ကို တပ်ထား၏၊ ဟူ၍သော်၎င်း” ဆင်ခြင် ရာ၏။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ပြီးသောအခါ ဘုရားလောင်း မယ်တော်၌ တစုံတခုသော အနာရောဂါသည် မဖြစ်၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည် ချမ်းသာစွာရှိ၏၊ မပင်ပန်းသော ကိုယ်ရှိ၏၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည် အင်္ဂါကြီးငယ် အလုံးစုံရှိသော ဣန္ဒြေမချို့ တဲ့သော ငမ်းတင်း၌ တည်နေသော အဓိကလောင်းကိုလည်း မြင်ရ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာ ပေတည်း။ (၇)

၂၄။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းဖွားမြင်၍ ခုနစ်ရက်မြောက်သော် ဘုရားလောင်းမယ်တော် သည် ကွယ်လွန်၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ ရောက်ရ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၈)

၂၅။ ရဟန်းတို့ တပါးသော မိန်းမတို့သည် ကိုးလဖြစ်စေ ဆယ်လဖြစ်စေ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပြီး လျှင် ဖွားမြင်ရကုန်သကဲ့သို့ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည် ဘုရားလောင်းကို ဤအတူ ဖွားမြင်ရသည် မဟုတ်ပေ၊ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည်ကား ဘုရားလောင်းကို ဆယ်လတို့ပတ်လုံးသာလျှင် ကိုယ်ဝန် ဆောင်ပြီးမှ ဖွားမြင်ရ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၉)

၂၆။ ရဟန်းတို့ တပါးသောမိန်းမတို့သည် ထိုင်လျက်ဖြစ်စေ လျောင်းလျက်ဖြစ်စေ ဖွားမြင် ကုန်သကဲ့သို့ ဘုရားလောင်းမယ်တော်သည် ဘုရားလောင်းကို ဤအတူ ဖွားမြင်ရသည်မဟုတ်ပေ၊ ဘုရားလောင်း မယ်တော်သည်ကား ဘုရားလောင်းကို ရပ်လျက်သာလျှင် ဖွားမြင်ရ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၀)

၂၇။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ငမ်းမှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ နတ်တို့သည် ရှေးဦးစွာ ခံယူကုန်၏၊ လူတို့သည် နောက်မှ ခံယူကုန်၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၁)

၂၈။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ မြေသို့ မရောက်မီ ထိုဘုရားလောင်းကို နတ်သားလေးဦးတို့သည် ခံယူပြီးလျှင် “အရှင်မိဖုရား ဝမ်းမြောက်

လုတ်]

ဘုရားလောင်း မယ်တော်ဝမ်းသို့ သက်ဆင်းခြင်း

၁၃

တော်ပူပါလော့၊ အရှင်မိုးရားအား ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော သားတော်ထွန်းကားလာပါသည်” ဟု ဆို၍ပယ်တော်မူ၍ ထားကုန်၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၂)

၂၃။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ သန့်ရှင်းစွာ သာလျှင် ထွက်မြောက်လာ၏။ အရည်ဖြင့်မငြိမိ။ သလိပ်ဖြင့် မငြိမိ။ သွေးဖြင့် မငြိမိ။ အညစ် အကြေး တစ်စုံတရာဖြင့် မငြိမိ။ စင်ကြယ်၏။ သန့်ရှင်း၏။ ရဟန်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် ပတ္တမြားရတနာ ကို ကာသိတိုင်းဖြစ်အဝတ်ပေါ်၌ ချထားလျှင် ပတ္တမြားရတနာသည် ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ကို မငြိမိ။ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်သည်လည်း ပတ္တမြားရတနာကို မငြိမိ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် နှစ်ခုစလုံး စင်ကြယ်သောကြောင့်ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်း မှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ သန့်ရှင်းစွာသာလျှင် ထွက်မြောက်လာ၏။ အရည်ဖြင့် မငြိမိ။ သလိပ်ဖြင့် မငြိမိ။ သွေးဖြင့် မငြိမိ။ အညစ်အကြေးတစ်စုံတရာဖြင့် မငြိမိ။ စင်ကြယ်၏။ သန့်ရှင်း ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၃)

၃၀။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ အအေးတခု အနွေးတခုအားဖြင့် ရေအယဉ်နှစ်ခုတို့သည် ကောင်းကင်မှ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ ယင်း ရေ အယဉ်ဖြင့် ဘုရားလောင်းအား၎င်း မယ်တော်အား၎င်း ရေသန့်စင်ခြင်းကိစ္စကို ပြုကုန်၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၄)

၃၁။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်စဖြစ်သော ဘုရားလောင်းသည် ညီညာသော ခြေတော်တို့ဖြင့် ရပ်၍ မြောက်သို့ မျက်နှာမူကာ ခုနစ်ဖဝါး လှမ်းကြွတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ထီးဖြူတော်မိုးကာလိုက်ပါလျက် ရှိ၏။ (ထိုဘုရားလောင်းသည်) အရပ်လေးမျက်နှာ အားလုံးတို့ကိုလည်း လှည့်၍ ကြည့်တော်မူ၏။ “ငါသည် လောက၌ အမြင့်ဆုံးဖြစ်၏။ ငါသည်လောက၌ အကြီးဆုံးဖြစ်၏။ ငါသည်လောက၌ အမြတ် ဆုံးဖြစ်၏။ ဤဘဝသည် နောက်ဆုံးတည်း တဖန် ဖြစ်မည့်ဘဝ ယခုမရှိတော့ပြီ” ဟု ခုံညားသော စကားကို မြွက်ဆိုတော်မူ၏။ ဤကား ဤအရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၅)

၃၂။ ရဟန်းတို့ ဘုရားလောင်းသည် မယ်တော်ဝမ်းမှ ထွက်မြောက်လာသောအခါ နတ် မာရ်နတ် ပြဿနာတို့နှင့်တကွသော (နတ်) လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော ဤလူလောက၌ မနိုင်းရှည်နိုင်သောကြီးကျယ်သောအလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏အာနုဘော် (အလင်း ရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ဥပမာ ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်သော ထောက်တည်ရာ မရှိ ကုန်သော မိုက်ခဲကုန်သော မှောင်မကုန်သော လောကန္တရိတ် (ငရဲ)တို့သည် ရှိကုန်၏။ ယင်း(ငရဲ)တို့ ၌ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤလောကတို့သော်လည်း ထွန်းလင်းခြင်း၌ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထို (ငရဲ) တို့၌လည်း မနိုင်းရှည်နိုင်သော ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်၏။ ထို (ငရဲ)တို့၌ ဖြစ်နေကြရကုန်သော သတ္တဝါ တို့သည်လည်း “အချင်းတို့ ဤ(ငရဲ) ၌ ကျရောက်နေသော အခြားသတ္တဝါတို့သည်လည်း ရှိကြပါသေး တကား” ဟု ထိုအလင်းရောင်ဖြင့် အချင်းချင်း မြင်သိကြကုန်၏။ တသောင်းသော ဤလောကဓာတ် သည်လည်းတုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါတုန်လှုပ်၏။ မနိုင်းရှည်နိုင်သော ကြီးကျယ် သော အလင်းရောင်သည်လည်း နတ်တို့၏ အာနုဘော် (အလင်းရောင်) ကို ကျော်လွန်၍ လောက၌ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ဤ ကား ဤ အရာ၌ ဓမ္မတာပေတည်း။ (၁၆)

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏လက္ခဏာ

၃၃။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားဖွားမြင်လတ်သော် “မင်းမြတ် အရှင်မင်းအား သားတော် ဖွားမြင်ပါပြီ၊ မင်းမြတ်သည် ထိုသားတော်ကို ရှုစားတော်မူပါ” ဟု ဗန္ဓုမာမင်းအား သံတော်ဦး တင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ဝိပဿီမင်းသားကို ရှုစားပြီးလျှင် နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့ကို ခေါ်စေ၍ “အချင်းနိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့ မင်းသားကိုကြည့်ကုန်လော့” ဟု ဤစကားကို မိန့်ဆို၏။ ရဟန်းတို့ နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့သည် ဝိပဿီမင်းသားကို ကြည့်ရှုကြပြီးလျှင် ဗန္ဓုမာမင်းအား ဤစကား ကို လျှောက်ကုန်၏။

“မင်းမြတ် ဝမ်းမြောက်တော်မူပါလော့၊ မင်းမြတ်အား ဘုန်းတန်ခိုးကြီးသော သားတော် ယွန်းကားလာပါ၏။ မင်းမြတ် မင်းမြတ်အား အရတော်ပါပေစွ၊ မင်းမြတ် မင်းမြတ်အား ကောင်းသော ရခြင်းကို ရပါပေစွ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မင်းမြတ်၏ အိမ်သားစုထဲ၌ ဤသို့သော သားတော်သွန်းကားလာသောကြောင့်ပါတည်း။ မင်းမြတ် ဤသားတော်သည်ကား သုံးဆယ့်နှစ်ပါး သော ယောက်ျားမြတ်လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။ ယင်း လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသောယောက်ျား မြတ်အား နှစ်မျိုးသောအဖြစ်တို့သာလျှင်ရှိကုန်၏။ အခြားသောအဖြစ်တို့ကား မရှိကုန်။

(ထိုယောက်ျားမြတ်သည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌နေငြားအံ့၊ တရားစောင့်သော တရားနှင့် အညီ မင်းပြုသော သမုဒြါလေးစင်းအပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်း ကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော စကြာဝတေ မင်း ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ။ ထို(စကြာဝတေမင်း)အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ ဤ(သည်တို့) ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိဖုရားရတနာ သူဌေး ရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာတို့ပေတည်း။ ထို (စကြာဝတေမင်း)အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်းအင်္ဂုရုပ်ရှိကုန်သော တဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို (စကြာဝတေမင်း) သည် သမုဒြါအဆုံးရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍ လက်နက်မဆောင်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးပါ၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ပင်ရောက်ငြားအံ့၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အသုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ် အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော ဘုရားဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ။

၃၄။ မင်းမြတ် အကြင်လက္ခဏာတို့နှင့်ပြည့်စုံသော ယောက်ျားမြတ်အား နှစ်မျိုးသောအဖြစ် တို့သာလျှင် ရှိကုန်၏။ အခြားသော အဖြစ်တို့ကား မရှိကုန်။ (ထိုယောက်ျားမြတ်သည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌နေငြားအံ့၊ တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီမင်းပြုသော သမုဒြါလေးစင်း အပိုင်း အခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကိုအောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကိုတည် ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော စကြာဝတေမင်းဖြစ်လတ္တံ့။ ။ ထို (စကြာဝတေမင်း) အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ ဤ(သည်တို့) ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိဖုရားရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခုမြောက်သော သားကြီးရတနာတို့ပေတည်း။ ထို (စကြာဝတေမင်း)အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်းအင်္ဂုရုပ်ရှိကုန် သော တဖက်စစ်သည်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသောသားတော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။

သုတ်]

သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏လက္ခဏာ

၁၅

ထို (စကြာဝတေးမင်း) သည် သမုဒ္ဒါအဆုံးရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍လက်နက် မဆောင်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးပါ၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ဝင်ရောက်ငြားအံ့၊ ပူဇော်အထူးကိုခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော ဘုရားဖြစ်ပါလတ္တံ့၊ ဟု ဆိုရာပယ် ဤမင်းသား၌ ပြည့်စုံသော ထိုသုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာတို့ကား အဘယ်ပါနည်း—

၃၅။ မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အညီအညွတ်ကောင်းစွာထိသောခြေတဝါးရှိပါ၏။ မင်းမြတ် ဤအညီအညွတ်ကောင်းစွာထိသော ခြေတဝါးရှိခြင်းသည်လည်း ဤယောက်ျားမြတ်၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာဖြစ်ပါ၏။ (၁)

မင်းမြတ် ဤမင်းသား၏အောက်ခြေတဝါးပြင်တို့၌ အကန့်တထောင် အကွပ် ပုံတောင်းတို့နှင့် တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံနှင့်ပြည့်စုံသော စက်ဝန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိပါကုန်၏။ မင်းမြတ် ဤ(စက်ဝန်းတို့ဖြစ်ပေါ်ခြင်း)သည်လည်း ဤယောက်ျားမြတ်၏မဟာပုရိသလက္ခဏာဖြစ်ပါ၏။ (၂)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ရှည်သောဖနောင့်ရှိပါ၏။ပ။ (၃)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ရှည်သောလက်ချောင်းခြေချောင်း ရှိပါ၏။ပ။ (၄)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် နူးညံ့နုနယ်သော လက်ဖဝါး ခြေဖဝါး ရှိပါ၏။ပ။ (၅)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ကုန်ရက်ပမာ ညီညာသော လက်ခြေ ရှိပါ၏။ပ။ (၆)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ဖမ္မက်မြင့်သောခြေ ရှိပါ၏။ပ။ (၇)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ဧကီသားကဲ့သို့ (ပြေပြစ်သော) မြင်းခေါင်း ရှိပါ၏။ပ။ (၈)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် မကိုင်းမညွတ်ပဲ ရပ်လျက်ပင် နှစ်ဖက်သော လက်ဝါးပြင်တို့ဖြင့် ပုဆစ်ဖူးတို့ကို သုံးသပ်ဆုပ်နယ်နိုင်ပါပေ၏။ပ။ (၉)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အအိမ်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော ပုရိသနိမိတ် ရှိပါ၏။ပ။ (၁၀)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ရွှေအဆင်းရှိပါ၏။ ရွှေနှင့်တူသော (အသား) အရေရှိပါ၏။ပ။ (၁၁)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ချောမွေ့သောအရည်ရှိပါ၏။ အရေချောမွေ့သောကြောင့် ကိုယ်၌ မြူအညစ်အကြေးမငြိကပ်ပါ။ပ။ (၁၂)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် တပင်ချင်းပေါက်သောမွှေးညှင်းရှိပါ၏။ မွှေးညှင်းတွင်းတို့၌ မွှေးညှင်း တပင်တပင်တို့သာလျှင် ပေါက်ပါကုန်၏။ပ။ (၁၃)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အထက်သို့ကော့သော မွှေးညှင်းရှိပါ၏။ မျက်စဉ်းညှိကဲ့သို့သော အဆင်းရှိကုန်သော မွှေးညှင်းတို့သည် ဖက်လိပ်နားတောင်းသဏ္ဌာန်လက်ျာရစ်လည်ကာ အထက်သို့ ကော့လျက်ပေါက်ပါကုန်၏။ပ။ (၁၄)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့သော ဖြောင့်မတ်သောကိုယ်ရှိပါ၏။ပ။ (၁၅)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အရပ်ခုနစ်ပါး ၌ (အသား) ဖြိုးမောက်ခြင်းရှိပါ၏။ပ။ (၁၆)

၁။ ကုဏ္ဍသဒ္ဒါသည်ခေမ္မ အနက်ဟောကြား ထောမနိမိ အဘိဓာန်၌လာ၏။ ✓

၂။ အရပ်ခုနစ်ပါးဟူသည်မှာ လက်ဖဝါး-၂၊ ခြေဖဝါး-၂၊ ပခုံး-၂၊ လည်ကုပ်-၁၊ ဤ ၇-ပါးတို့ဝှည်း။

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ခြင်္သေ့၏ရွှေပိုင်း ကိုယ်နှင့်တူသော ကိုယ်ရှိပါ၏။ (၁၇)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် လက်ပြင်နှစ်ဖက်အကြား၌ ကျောရိုးကြောင်းမထင် ပြည့်ဖြိုးသော ကျောပြင်ရှိပါ၏။ (၁၈)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ပင်ညောင်ပင်ကဲ့သို့ ဝန်းသော ကိုယ်ရှိပါ၏။ ထို မင်းသား၏ အလံသည် ကိုယ်အရပ် မြင့်သလောက်ကျယ်ပြန့်ပါ၏။ ကိုယ်အရပ်သည်လည်း အလံကျယ်ပြန့်သလောက်မြင့်ပါ၏။ (၁၉)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ညီညာစွာ လုံးသော လည်တိုင် ရှိပါ၏။ (၂၀)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အရသာကိုဆောင်သော အလွန်ကောင်းမြတ်သော အကြောရှိပါ၏။ (၂၁)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ခြင်္သေ့ မေးနှင့်တူသော မေးရှိပါ၏။ (၂၂)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် လေးဆယ်သော သွားရှိပါ၏။ (၂၃)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ညီညွတ်သော သွားရှိပါ၏။ (၂၄)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် မကျဲသောသွားရှိပါ၏။ (၂၅)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အလွန် ဖြူစင်သော အစွယ် (လေးချောင်း) ရှိပါ၏။ (၂၆)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် နူးညံ့ ရှည်လျားကြီးမားသော လျှာ ၊ ရှိပါ၏။ (၂၇)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် ဗြဟ္မာသံနှင့် တူသော အသံရှိပါ၏။ ကရဝိတ် ငှက်သံနှင့်တူသော အသံရှိပါ၏။ (၂၈)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် အလွန် ညိုသော မျက်လုံးရှိပါ၏။ (၂၉)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် နွားငယ်မျက်တောင်နှင့် တူသော မျက်တောင်ရှိပါ၏။ (၃၀)

မင်းမြတ် နူးညံ့သော လဲဝါကွမ်းနှင့်တူသော ဖြူစင်သော (ဥဏ္ဍလုံ) မွေးရှင်သည် ဤမင်းသား၏ မျက်မှောင် နှစ်ခုအကြား၌ ပေါက်လျက်ရှိပါ၏။ မင်းမြတ် ဤမင်းသား၏ မျက်မှောင် နှစ်ခုအကြား၌ နူးညံ့သော လဲဝါကွမ်းနှင့် တူသော ဖြူစင်သော ဤ (ဥဏ္ဍလုံ) မွေးရှင် ပေါက်လျက်ရှိခြင်းသည်လည်း ဤယောက်ျားမြတ်၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာပေတည်း။ (၃၁)

မင်းမြတ် ဤမင်းသားသည် သင်းကျစ်ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိပါ၏။ မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဤ (သင်းကျစ် ဆင်ထားဘိသကဲ့သို့သော ဦးခေါင်းရှိခြင်း)သည်လည်း ယောက်ျားမြတ်၏ မဟာပုရိသလက္ခဏာပေတည်း။ (၃၂)

၃၆။ မင်းမြတ် အကြင်(လက္ခဏာ)တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ယောက်ျားမြတ်အား နှစ်မျိုးသော အဖြစ်တို့သာလျှင် ရှိကုန်၏။ အခြားသော အဖြစ်တို့ကား မရှိကုန်။

၁။ ပဟုတဇိဂေါတိ ပုထုလဇိဂေါ။ အညေသံ ဇိဂါ ထုလသိ ဟောန္တိ ကိသာပိ ရဿာပိ ထဒ္ဓါပိ ဝိသမာပိ။ မဟာပုရိသဿ ပန ဇိဂါ မုဒ ဝိသာ ပုထုလာ ဝဏ္ဏသမ္ပန္နာ ဟောတိ။ ဧဝံ တိလက္ခဏာသမ္ပန္နံ ဇိဂံ သန္ဓာယ ပဟုတဇိဂေါတိ ဝုတ္တံ (မဟာပဒါနသုတ် အဋ္ဌကထာ)။

(ထိုမင်းသားသည်) အကယ်၍ လူ့ဘောင်၌ နေငြားအံ့၊ တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒြာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာဝတေးမင်း ဖြစ်ပါလတ္တံ့။ ။ ထို (စကြာဝတေးမင်း) အား ဤရတနာခုနစ်ပါးတို့သည် ဖြစ်ပေါ်ပါကုန်၏။ ဤသည် တို့ကား အဘယ်နည်း၊ စကြာရတနာ ဆင်ရတနာ မြင်းရတနာ ပတ္တမြားရတနာ မိဖုရားရတနာ သူဌေးရတနာ ခုနစ်ခုမြောက် သားကြီးရတနာ တို့တည်း။ ထို(စကြာဝတေးမင်း) အား ရဲရင့်ကုန်သော သူရဲကောင်း အင်္ဂုလီ ရှိကုန်သော တဖက် စစ်သည်တို့ကို နှိပ်နှင်းနိုင်ကုန်သော အထောင်မကသော သားတော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို (စကြာဝတေးမင်းသည်) သမုဒြာအဆုံးရှိသော ဤမြေကို တုတ်မဆောင်မူ၍ လက်နက်မဆောင်မူ၍ တရားသဖြင့် အောင်မြင်လျက် အုပ်စိုးပါ၏။

အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ငြားအံ့၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော လောက၌ (ကိလေသာ) အပိတ်အဖုံးကို ဖွင့်လှစ်ပြီးသော ဘုရားဖြစ် ပါလတ္တံ့ ဟု ဆိုရာဝယ် ဤမင်းသား၌ ပြည့်စုံသော ထိုယောက်ျားမြတ် လက္ခဏာတို့ဟူသည်မှာ ဤသုံးဆယ့်နှစ်ပါးတို့ပင်တည်း ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ဝိပဿီအမည်မှည့်ခြင်း

၃၇။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့အား အသစ်စက်စက် အဝတ် တို့ကို ဝတ်စေပြီးလျှင် အလုံးစုံသော လိုချင်ဖွယ်ရာ (ကာမဂုဏ်) တို့ဖြင့် နှစ်သိမ့်ရောင့်ရဲစေ၏။ ရဟန်း တို့ ထို့နောက် ဗန္ဓုမာမင်းသည် အသိန်းတော်တို့ကို ဝိပဿီမင်းသားအား ပြုစုစေ၏။ အချို့က နို့တိုက် ကုန်၏။ အချို့က ရေချိုးပေးကုန်၏။ အချို့က ချိုးပေးကုန်၏။ အချို့က ရင်ခွင်ဖြင့် ပွေ့ဆောင်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်ပြီးသော ဝိပဿီမင်းသားအား “အအေး အပူ မြက်မြူမှုနှင့် နှင်းပေါက်တို့ မထိပါး မနှိပ်စက်စေရန်” နေ့ရောညဉ့်ပါ ထီးမြူကို ဆောင်းထားကုန်၏။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်ပြီးသော ဝိပဿီ မင်းသားကို လူအပေါင်းသည် ချစ်ခင် မြတ်နိုး၏။ ရဟန်းတို့ ဥပ္ပလက္ခာကိုဖြစ်စေ ပဒမာကြာကို ဖြစ်စေ၊ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာကိုဖြစ်စေ၊ လူအပေါင်းသည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးသကဲ့သို့ ဤအတူ ဝိပဿီမင်းသားကို လူအပေါင်းသည် ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။ ထိုမင်းသားကို ရင်ခွင်တခုမှ ရင်ခွင်တခုသို့ ပွေ့ဆောင်ကြကုန်၏။

၃၈။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်ပြီးသော ဝိပဿီမင်းသားသည် ဗြဟ္မာသံနှင့်တူသော အသံရှိ၏။ သာယာသော အသံလည်းရှိ၏။ ညှင်းပြောင်းသော အသံလည်းရှိ၏။ ချိုအေးသော အသံလည်းရှိ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော အသံလည်းရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဟိမဝန္တာတောင်၌ ကရဝိက်မည်သော ငှက်မျိုး သည် သာယာသောအသံ ညှင်းပြောင်းသောအသံ ချိုအေးသောအသံ နှစ်သက်ဖွယ်သောအသံ ရှိသကဲ့သို့ ဤအတူ ဝိပဿီမင်းသားသည် သာယာသော အသံလည်းရှိ၏။ ညှင်းပြောင်းသော အသံ လည်းရှိ၏။ ချိုအေးသော အသံလည်းရှိ၏။ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းသော အသံလည်းရှိ၏။

၃၉။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်ပြီးသော ဝိပဿီမင်းသားအား ကံ၏အကျိုးဆက်ကြောင့်ဖြစ်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းမျက်စိဖြင့် နေ့ရောညဉ့်ပါ ထက်ဝန်းကျင် တယူဇနာတိုင်အောင် မြင်နိုင်၏။

ရာဂကင်းပြီးသော နတ်တို့သည်ကား “ပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရ’ တရားတို့သည် မမြဲသော သဘောရှိကုန်၏။ ဤ(သင်္ခါရတရားသည်) ဤ(မြဲခြင်း)ကို အဘယ်မှာရနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် သည်းခံကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါနှင့် အသျှင်အာနန္ဒာတို့သည် ထိုညဉ့်ကြွင်း (မိုးသောက်ယမ်)ကို တရားစကားဖြင့် ကုန်လွန်စေကြကုန်၏။

၂၂၆။ ထို့နောက်အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် “ငါ့သျှင်အာနန္ဒာသွားချေလော့၊ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ဝင်၍ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား ‘ဝါသေဠအန္ဓယ်(မလ္လမင်း)တို့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ယခုအခါ၌ ဆောင်ရွက်ရန်မှာ သင်တို့၏အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်’ ဟု ပြောကြားချေလော့” ဟူ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဝန်ခံပြီးလျှင် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကိုယူလျက် မိမိလျှင် နှစ်ယောက်မြောက်သည် ဖြစ်၍ (အဖော်တပါးနှင့်တကွ) ကုသိနာရုံပြည်သို့ ဝင်လေ၏။

ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် ထို (ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းနှင့်စပ်သော) ကိစ္စဖြင့်ပင် လျှင် လွှတ်တော်၌ စည်းဝေးလျက်ရှိနေကြကုန်၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့၏ လွှတ်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား “ဝါသေဠအန္ဓယ် (မလ္လမင်း)တို့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ယခုအခါ၌ ဆောင်ရွက်ရန်မှာ သင်တို့၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်” ဟု ပြောကြားလေ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ ဤ(စကား)ကိုကြားကုန်သည်ရှိသော် မလ္လမင်းတို့သည်၎င်း မလ္လမင်းတို့၏ သားသမီး ချေးမ မိဖုရားတို့သည်၎င်း အလွန်ကြေကွဲဝမ်းနည်းလျက် စိတ်ဆင်းရဲကုန်သည်ဖြစ်၍ “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ ပညာမျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလေပြီ” ဟု (ဆိုကာ) အချို့သူတို့သည် ဆံပင်တို့ကို ကြဲဖြန့်၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကုန်၏။ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်ချီ၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကုန်၏။ ပြတ်ကျသကဲ့သို့ လည်းကျကုန်၏။ ရှေးရှုလူးလို့မကုန်၏။ ထိုထိုဤဤ လူးလို့မကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကိုပူဇော်ခြင်း

၂၂၇။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် “သို့ဖြစ်လျှင် အချင်းတို့ ကုသိနာရုံပြည်၌ ပန်းနံ့သာကို၎င်း အတီးအမှုတ်တူရိယာ အလုံးစုံကို၎င်း စုခွဲကြကုန်လေလော့” ဟု မင်းချင်းတို့အား အမိန့်ပေးကုန်၏။

ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် ပန်းနံ့သာတို့ကို၎င်း အတီးအမှုတ်တူရိယာအလုံးစုံတို့ကို၎င်း ပုဆိုးအစုံငါးရာတို့ကို၎င်း ယူ၍ မလ္လမင်းတို့၏ လမ်းကွေ့အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ရံရာသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ကခြင်း သိခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်၎င်း အရံအသေပြုကုန်လျက် အလေးပြုကုန်လျက် မြတ်

၄၀။ ရဟန်းတို့ ဖွားမြင်ပြီးသော ဝိပဿီမင်းသားသည် တာဝတိံသာနတ်ကို ကြည့်သကဲ့သို့ မျက်စိမှိတ်ခြင်းမရှိပဲ ကြည့်၏။ ရဟန်းတို့ မျက်စိမှိတ်ခြင်းမရှိပဲ ကြည့်ခြင်းကြောင့် ဝိပဿီမင်းသား အား “ဝိပဿီ ဝိပဿီ” ဟူသော အမည်သည်ပင် ထင်ရှားဖြစ်၏။

၄၁။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် တရားစီရင်ရာ၌ ဝိပဿီမင်းသားကို ရင်ခွင်၌ ထိုင်စေ၍ တရားစီရင်၏။ ရဟန်းတို့ ထို (တရားစီရင်ရာ) ၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် ခမည်းတော်၏ ရင်ခွင်၌ ထိုင်လျက် စိစစ်၍ စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ်တို့ကို အမှန်အတိုင်း ဖြစ်စေ၏။ ရဟန်းတို့ မင်းသား သည် စိစစ်၍ စိစစ်၍ အဆုံးအဖြတ်တို့ကို အမှန်အတိုင်း ဖြစ်စေသောကြောင့် ဝိပဿီမင်းသား အား “ဝိပဿီ ဝိပဿီ” ဟူသော အမည်သည်ပင် အတိုင်းထက်အလွန် ထင်ရှားဖြစ်၏။

၄၂။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ဝိပဿီမင်းသားအတွက် မိုးစုံရာ ဟင်္သာစောင်းဆောင်းစုံရာ တဆောင် နွေစုံရာ တဆောင် အားဖြင့် ပြာသာဒ် သုံးဆောင်တို့ကို ဆောက်စေ၏။ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကိုလည်း စီရင်ထားစေ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုပြာသာဒ်သုံးဆောင်တို့တွင် မိုးစုံရာ ပြာသာဒ်၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် လေးလတို့ပတ်လုံး ပြာသာဒ်အောက်သို့ မဆင်းပဲ ယောက်ျား မပါသော(မိန်းမများသာ တီးမှုတ်သော)တူရိယာတို့ဖြင့် စံစားလျက်နေ၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

သုအိုယောကျ်ား

၄၃။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်အရာပေါင်းများစွာ နှစ်အထောင်ပေါင်း များစွာ လွန်သောအခါ ဝိပဿီမင်းသားသည် ရထားထိန်းကို ခေါ်၍ “အချင်း ရထားထိန်း ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကလေး သာယာသော ရှုမြော်ခင်းကို ရှုစားရန် ဥယျာဉ်သို့သွားကုန်အံ့” ဟု မိန့်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကစေပြီးလျှင် “အရှင်မင်းသား ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကပြပါပြီ၊ ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သင်မင်းသား သိတော်မူပါ သည် (သွားရန်မှာ သင်မင်းသား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)” ဟု လျှောက်ကြား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် ကောင်းသောယာဉ်ကို တက်စီး၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားလေ၏။

၄၄။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ထွက်သွားစဉ် အခြင်ကဲ့သို့ ကိုင်း၍ ခါးကုန်း သော တောင်ဝှေးကိုအားပြုလျက် တုန်တုန်ရီရီသွားနေသော အရွယ်လွန်ပြီး၍ ယိုယွင်းနေသော သူအိုကိုမြင်လတ်သော် ရထားထိန်းကို မိန့်ဆို၏။

“အချင်းရထားထိန်း ဤယောက်ျားကို အဘယ်သို့ပြုထားသနည်း၊ ထိုသူ၏ ဆံပင်တို့သည်လည်း အခြားသူတို့၏(ဆံပင်တို့)ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါဘဲကား၊ ထိုသူ၏ကိုယ်သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (ကိုယ်) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါဘဲကား” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူကား သူအိုမည်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ဤသူအိုမည်သည် အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူအိုမည်သည်မှာ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်နေခွင့် မရှိတော့သောသူ ဖြစ်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ငါသည်လည်း အိုခြင်းသဘော ရှိသလော၊ အိုခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်သလော” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် အိုခြင်းသဘော ရှိပါကုန်၊ အိုခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ ဥယျာဉ်သို့ သွားရန် အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ (အရပ်) ပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု မိန့်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ (အရပ်)မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ ရောက်လျှင် “အချင်းတို့ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ ယင်းဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောသူအား အိုခြင်းသည်ထင်တုံတိ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်လျက် ကြံမြင်နေ၏။

၄၅။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ရထားထိန်းကိုခေါ်စေ၍ ဤစကားကိုဆို၏။

“အချင်း ရထားထိန်း အသို့နည်း ဥယျာဉ်၌ မင်းသားသည် ပျော်မွေ့ပါ၏လော၊ အချင်း ထားထိန်း အသို့နည်း ဥယျာဉ်၌ မင်းသားသည် နှစ်ခြိုက်ပါ၏လော” ဟု (မေး၏)။

“မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ မပျော်မွေ့ပါ၊ မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ မနှစ်ခြိုက်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ထွက်သွားစဉ် အဘယ်အရာကို မြင်ခဲ့သနည်း” ဟု (မေး၏)။

မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် အခြင်ကဲ့သို့ ကိုင်း၍ ခါးကုန်းသော ဘောင်ဌေးကို အားပြုလျက် တုန်တုန်ရီရီ သွားနေသော အရွယ်လွန်ပြီး၍ ယိုယွင်းနေသော သူအိုကို မြင်ခဲ့ပါ၏။ မြင်လတ်သော် “အချင်း ရထားထိန်း ဤယောကျ်ားကို အဘယ်သို့ ပြုထားသနည်း၊ ခုသူ၏ ဆံပင်တို့သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (ဆံပင်)ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား၊ ထိုသူ၏ ကိုယ်သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (ကိုယ်) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို မေးပါ၏။

“အရှင်မင်းသား ဤသူကား သူအိုမည်ပါသည်” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ဤသူအိုမည်သည် အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု (မင်းသားက မေးပြန်၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူအိုမည်သည်မှာ ကြာမြင့်စွာ အသက်ရှင်နေခွင့် မရှိတော့သောသူ ဖြစ်ပါသည်” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်း ရထားထိန်း ငါသည်လည်း အိခြင်းသဘော ရှိသလော၊ အိခြင်းကို မလွန်မြောက် နိုင်သလော” ဟု (မေးပြန်ပါ၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် အိခြင်းသဘောရှိပါကုန်၏၊ အိခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ ဥယျာဉ်သို့ (သွားရန်) အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ(အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု (မင်းသားက ဆိုပါ၏)။

မင်းမြတ် (ထိုအခါ) အကျွန်ုပ်သည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထို(အရပ်)မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ရပါ၏။

မင်းမြတ် ထိုဝိပဿီမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ ရောက်လျှင် “အချင်းတို့ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွာကား၊ ယင်းဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသူအား အိခြင်းသည် ထင်တုံဘိ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲစိတ်ဆင်းရဲဖြစ်လျက် ကြံမြိုင်နေပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

သုနာယောကျ်ား

၄၆။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

“ဝိပဿီမင်းသားသည် မင်းမပြုပဲ မနေစေရ၊ ဝိပဿီမင်းသားသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ မဝင်စေရ နိမိတ်ဖတ် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် မမှန်စေရ” ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ဝိပဿီမင်းသား မင်းပြုဖြစ်စိမ့်သောငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ မဝင်စိမ့်သောငှါ နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့ စကားလွဲမှားစိမ့်သောငှါ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို တိုးတက်၍ စီရင်ထားစေ၏၊ ရဟန်းတို့ (ထို့ကြောင့်) ဝိပဿီမင်းသားသည် ထိုလူ့ဘောင်၌ပင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ စံစားလျက် နေပြန်လေ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်း များစွာ နှစ်အဆူပေါင်းများစွာ နှစ်အထောင်ပေါင်းများစွာ လွန်သောအခါ ဝိပဿီမင်းသား သည်။ပ။ ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားပြန်လေ၏။

၄၇။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် အသည်းအသန် မကျန်းမမာ ဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်နေသော မိမိ၏ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၌ နှစ်လျက် လဲနေသော သူတပါးတို့က ထူပေး သိပ်ပေးနေရသော သူနာကိုမြင်လတ်သော် ရထားထိန်းကို မေး၏။

“အချင်းရထားထိန်း ဤယောကျ်ားကို အဘယ်သို့ ပြုထားသနည်း၊ ထိုသူ၏ မျက်စိတို့သည် လည်း အခြားသူတို့၏ (မျက်စိ)ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား၊ ထိုသူ၏ အသံသည်လည်း အခြားသူတို့၏ (အသံ) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူကား သူနာမည်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ဤသူနာမည်သည် အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူနာမည်သည်မှာ ထိုအနာမှ ထနိုင်ငြားအံ့လည်း မသိရသောသူ ဖြစ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

သုတ်]

သုနာယောကျ်ား

၂၁

“အချင်းရထားထိန်း ငါသည်လည်း နာခြင်းသဘောရှိသလော၊ နာခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်သလော” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် နာခြင်းသဘောရှိပါကုန်၏၊ နာခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ ဥယျာဉ်သို့ (သွားရန်) အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ (အရပ်) မှပင်နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ထို(အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ရောက်လျှင် “ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ ယင်း ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောသူအား အခြင်းသည် ထင်တုံဘိ၏၊ နာခြင်းသည် ထင်တုံဘိ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်လျက် ကြံမြင်နေ၏။

၄၈။ ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ရထားထိန်းကို ခေါ်စေ၍ ဤစကားကို ဆို၏။

“အချင်းရထားထိန်း အသို့နည်း ဥယျာဉ်၌ မင်းသားသည် ပျော်မွေ့ပါ၏လော၊ အချင်းရထားထိန်း အသို့နည်း ဥယျာဉ်၌ မင်းသားသည် နှစ်ခြိုက်ပါ၏လော” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ မပျော်မွေ့ပါ၊ မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ မနှစ်ခြိုက်ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် အဘယ်အရာကို မြင်ခဲ့သနည်း” ဟု (မေး၏)။

မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် အသည်းအသန် မကျန်းမမာဖြစ်၍ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်နေသော မိမိ၏ ကျင်ကြီးကျင်ငယ်၌ နှစ်လျက် လဲနေသော သူတပါးတို့က ထူပေး သိပ်ပေးနေရသော သူနာကို မြင်ခဲ့ပါ၏။ မြင်လတ်သော် “အချင်းရထားထိန်း ဤယောကျ်ားကို အဘယ်သို့ ပြုထားသနည်း၊ ထိုသူ၏ မျက်စိတို့သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (မျက်စိ) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား၊ ထိုသူ၏ အသံသည်လည်း အခြားသူတို့၏ (အသံ) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို မေးပါ၏။

“အရှင်မင်းသား ဤသူကား သူနာမည်ပါသည်” ဟု အကျွန်ုပ်က (ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ဤသူနာမည်သည် အဘယ်သို့သောသူပါနည်း” ဟု (မင်းသားက မေးပြန်ပါ၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူနာမည်သည်မှာ ထိုအနာမှ ထနိုင်ငြားအံ့လည်း မသိရသောသူ ဖြစ်ပါသည်” ဟု (ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ငါသည်လည်း နာခြင်းသဘောရှိသလော၊ နာခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်သလော” ဟု (မေးပြန်ပါ၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် နာခြင်းသဘော ရှိပါကုန်၏၊ နာခြင်းကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ ဥယျာဉ်သို့ (သွားရန်) အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ(အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု (မင်းသားက ဆိုပါ၏)။

မင်းမြတ် (ထိုအခါ) အကျွန်ုပ်သည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထို(အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ရပါ၏။

မင်းမြတ် ထိုဝိပဿီမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ရောက်လျှင် “ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွာတကား၊ ယင်းဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောအား အခြင်းသည် ထင်တုံတိ၏၊ နာခြင်းသည် ထင်တုံတိ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်၍ ကြံမြိုင်နေပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

သူသေယောကျ်ား

၄၉။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။

“ဝိပဿီမင်းသားသည် မင်းမပြုပဲ မနေစေရ၊ ဝိပဿီမင်းသားသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်စေရ၊ နိမိတ်ဖတ် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် မမှန်စေရ” ဟု (အကြံသည်ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ဝိပဿီမင်းသား မင်းပြုဖြစ်စိမ့်သောငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်စိမ့်သောငှါ နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့၏စကား လွဲမှားစိမ့်သောငှါ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို တိုးတက်၍ စီရင်ထားစေ၏၊ ရဟန်းတို့ (ထို့ကြောင့်) ဝိပဿီမင်းသားသည် ထိုလူ့ဘောင်၌ပင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစားလျက် နေပြန်လေ၏။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်အရာပေါင်းများစွာ နှစ်အထောင်ပေါင်းများစွာ လွန်သောအခါ ဝိပဿီမင်းသားသည်။ပ။ ဥယျာဉ်သို့ထွက်သွားပြန်လေ၏။

၅၀။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် လူပေါင်းများစွာ စုဝေးလျက် အရောင်မျိုးစုံ အဝတ်တို့ဖြင့် ထမ်းစင်လုပ်နေသည်ကို မြင်လတ်သော် “အချင်းရထားထိန်း ထိုလူပေါင်းများစွာသည် စုဝေးလျက် အရောင်မျိုးစုံ အဝတ်တို့ဖြင့် ထမ်းစင်ကို အဘယ့်ကြောင့်ပြုလုပ်နေကြသနည်း” ဟု ရထားထိန်းကို မေး၏။

“အရှင်မင်းသား ဤသူသည် သူသေမည်ပါ၏” (ထိုသူအတွက် ပြုလုပ်နေကြပါသည်) ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ထိုသူသေရှိရာသို့ ရထားကိုမောင်းလော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ သူသေရှိရာသို့ ရထားကိုမောင်း၏။

ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် တမလွန်သို့သွားသော သူသေကိုမြင်လျှင် “အချင်းရထားထိန်း ဤသူသေမည်သည် အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု ရထားထိန်းကို မေး၏။

“အရှင်မင်းသား ဤသူသေ မည်သည်မှာ ထိုသူ့ကို အမိအဖနှင့် အခြားဆွေမျိုးတို့က မတွေ့မြင်ရတော့မည့်သူဖြစ်သည့်ပြင် ထိုသူကလည်း အမိအဖနှင့်အခြားဆွေမျိုးတို့ကို မတွေ့မြင်ရတော့မည့်သူ ဖြစ်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သုတ်]

သုသေယောကျ်ား

၂၃

“အချင်းရထားထိန်း ငါသည်လည်း သေခြင်းသဘော ရှိသလော၊ သေခြင်းကို မလွန် မြောက်နိုင်သလော၊ ငါ့ကိုလည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် မတွေ့မြင်ရကုန်လတ္တံ့ လော၊ ငါသည်လည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြား ဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို မတွေ့မြင်ရလတ္တံ့ လော” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် သေခြင်းသဘော ရှိပါ ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်၊ အရှင်မင်းသားကိုလည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် မတွေ့မြင်ရပါကုန်လတ္တံ့၊ အရှင် မင်းသားသည်လည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို မတွေ့မြင်ရပါလတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ ဥယျာဉ်သို့(သွားရန်) အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ (အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ထို(အရပ်)မှပင် နန်းတော်သို့ပြန်လှည့်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဝိပဿီမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ ရောက် လျှင် “အချင်းတို့ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ ယင်းဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသူအား အခြင်းသည် ထင်တုံတိ၏၊ နာခြင်းသည် ထင်တုံတိ၏၊ သေခြင်းသည် ထင်တုံတိ ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲဖြစ်၍ ကြံမြိုင်နေ၏။

၅၁။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ရထားထိန်းကို ခေါ်၍ ဤစကားကိုဆို၏။

“အချင်းရထားထိန်း အသို့နည်း မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ ပျော်မွေ့ပါ၏လော၊ အချင်းရထား ထိန်း အသို့နည်း မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ နှစ်ခြိုက်ပါ၏လော” ဟု (မေး၏)။

“မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌မပျော်မွေ့ပါ၊ မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်၌ မနှစ်ခြိုက် ပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် အဘယ်အရာကိုမြင်ခဲ့သနည်း” ဟု (မေး၏)။

မင်းမြတ် မင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် လူပေါင်းများစွာစုဝေးလျက် အရောင်မျိုးစုံ အဝတ်တို့ဖြင့်ထမ်းစင်လုပ်နေသည်ကိုမြင်ခဲ့၏။ မြင်လတ်သော် “အချင်းရထားထိန်း ထိုလူပေါင်း များစွာသည် စုဝေးလျက် အရောင်မျိုးစုံ အဝတ်တို့ဖြင့် ထမ်းစင်ကို အဘယ်ကြောင့် ပြုလုပ်နေကြ သနည်း” ဟု အကျွန်ုပ်ကိုမေး၏။

အရှင်မင်းသား ဤသူသည် သုသေ မည်၏ (ထိုသူ့အတွက် ပြုလုပ်နေကြပါသည် ဟု အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြား၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် သုသေရှိရာသို့ ရထားကို မောင်းလော့” ဟု (မင်းသားက ဆို၏)။

မင်းမြတ် အကျွန်ုပ်သည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ထိုသုသေရှိရာသို့ ရထားကိုမောင်း၏။

သုတ်]

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကိုပူဇော်ခြင်း

၁၅၃

နိုးကုန်လျက် ပူဇော်ကုန်လျက် အဘတ်(ဗိတန်) မျက်နှာကြက်တို့ကို ပြုကုန်လျက် တန်ဆောင်းဝန်းတို့ကို စီရင်ကုန်လျက် တခွေကိုကုန်လွန်စေ၏။

ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား “မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို မီးသဂြိုဟ်ခြင်းငှါ ယနေ့အချိန်အလွန်နှောင်းလေပြီ၊ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကို နက်ဖြန်မှ မီးသဂြိုဟ်ကုန်အံ့” ဟူ၍ (ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏)။

ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကို ကခြင်းသီခြင်းတီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်ပင် ပန်းနံသာတို့ဖြင့်ပင် အရိအသေပြုကုန်လျက် အလေးပြုကုန်လျက် မြတ်နိုးကုန်လျက် ပူဇော်ကုန်လျက် အဝတ်(ဗိတန်)မျက်နှာကြက်တို့ကို ပြုကုန်လျက် တန်ဆောင်းဝန်းတို့ကို စီရင်ကုန်လျက် နှစ်ရက်မြောက်သော နေ့ကိုလည်း ကုန်လွန်စေပြန်၏။ (ထို့အတူ) သုံးရက်မြောက်သောနေ့ကိုလည်း ကုန်လွန်စေပြန်၏။ လေးရက်မြောက်သောနေ့ကိုလည်း ကုန်လွန်စေပြန်၏။ ငါးရက်မြောက်သောနေ့ကိုလည်း ကုန်လွန်စေပြန်၏။ ခြောက်ရက်မြောက်သောနေ့ကိုလည်း ကုန်လွန်စေပြန်၏။

ထို့နောက် ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား ဤသို့သောကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏—

“ငါတို့သည်မြတ်စွာဘုရား၏အလောင်းတော်ကို ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်ပင် ပန်းနံသာတို့ဖြင့်ပင် အရိအသေပြုကြကုန်လျက် အလေးပြုကြကုန်လျက် မြတ်နိုးကုန်လျက် ပူဇော်ကုန်လျက် မြို့၏ အပြင်တောင်ဘက်လမ်းဖြင့် မြို့၏အပြင်တောင်အရပ်သို့ဆောင်ယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏အလောင်းတော်ကို မြို့၏ တောင်အရပ်၌ မီးသဂြိုဟ်ကုန်အံ့” ဟု (ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏)။

၂၂၈။ ထိုစဉ်အခါ မလ္လမင်းအကြီးအမှူး ရှစ်ယောက်တို့သည် ဦးခေါင်းဆေး၍ အသစ်စက်စက် အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် “မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ငါတို့ချီမကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍ ချီမကုန်သည်ရှိသော်) ကြာစေခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်ကုန်၊ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤသို့ မေးလျှောက်ကုန်၏—

“အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ ဤမလ္လမင်း အကြီးအမှူး ရှစ်ယောက်တို့သည် ဦးခေါင်းဆေး၍ အသစ်စက်စက် အဝတ်တို့ကို ဝတ်ကြပြီးလျှင် “မြတ်စွာဘုရား၏အလောင်းတော်ကို ငါတို့ချီမကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍ ချီမကုန်သည်ရှိသော်) ကြာစေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်။ အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ အကြောင်းအထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ကုန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌအနွယ်(မလ္လ)မင်းတို့ အသင်တို့ အလိုကားတမျိုး၊ နတ်တို့အလိုကားတမျိုး ဖြစ်နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နတ်တို့အလိုကား အဘယ်သို့ပါနည်း ဟု (မေးလျှောက်ကြပြန်၏)။

ဝါသေဋ္ဌအနွယ် (မလ္လမင်းတို့) သင်တို့၏ အလိုကား “ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကို ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်ပင် ပန်းနံသာတို့ဖြင့်ပင် အရိအသေပြုကုန်လျက် အလေးပြုကုန်လျက် မြတ်နိုးကုန်လျက် ပူဇော်ကုန်လျက် မြို့၏အပြင် တောင်ဘက်လမ်းဖြင့် မြို့၏အပြင်

မင်းမြတ် မင်းသားသည် တမလွန်သို့သွားသော သူသေကို မြင်လျှင် “အချင်းရထားထိန်း ဤသူသေမည်သည်ကား အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု အကျွန်ုပ်ကို မေးပါ၏။

“အရှင်မင်းသား ဤသူသေမည်သည်မှာ ထိုသူ့ကို အမိအဖနှင့် အခြား ဆွေမျိုးတို့က မတွေ့ မြင်ရတော့မည်ဖြစ်၍ ထိုသူကလည်း အမိအဖနှင့် အခြားဆွေမျိုးတို့ကို မတွေ့မြင်ရတော့မည် သူ ဖြစ်ပါသည်” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ငါသည်လည်း သေခြင်းသဘောရှိသလော၊ သေခြင်းကို မလွန်မြောက် နိုင်သလော၊ ငါ့ကိုလည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြား ဆွေတော် မျိုးတော် တို့သည် မတွေ့မြင်ရကုန်လတ္တံ့ လော၊ ငါသည်လည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော် မျိုးတော်တို့ကို မတွေ့မြင်ရလတ္တံ့ လော” ဟု (မင်းသားက မေးပြန်ပါ၏)။

“အရှင်မင်းသား သင်မင်းသားနှင့်တကွ အကျွန်ုပ်တို့ပါ အားလုံးပင် သေခြင်းသဘောရှိပါ ကုန်၏၊ သေခြင်းသဘောကို မလွန်မြောက်နိုင်ပါကုန်၊ အသျှင်မင်းသားကိုလည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော် မျိုးတော်တို့သည် မတွေ့မြင်ရပါကုန်လတ္တံ့၊ အရှင် မင်းသားသည်လည်း (ခမည်းတော်) မင်း (မယ်တော်) မိဖုရားနှင့် အခြားဆွေတော်မျိုးတော်တို့ကို မတွေ့မြင်ရပါလတ္တံ့” ဟု (အကျွန်ုပ်က ပြန်ကြားပါ၏)။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ယနေ့ဥယျာဉ်သို့ (သွားရန်) အလိုမရှိတော့ပြီ၊ ဤ (အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်လော့” ဟု (မင်းသားက ဆိုပါသည်)။

မင်းမြတ် ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ထို (အရပ်) မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လှည့်ခဲ့ရပါ၏။

မင်းမြတ် ထိုမင်းသားသည် နန်းတော်သို့ ရောက်လျှင် “အချင်းတို့ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မည်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ရှိစွာကား၊ ယင်းဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသူအား အခြင်းသည် ထင်တို ဘိ၏၊ နာခြင်းသည် ထင်တိုဘိ၏၊ သေခြင်းသည် ထင်တိုဘိ၏” ဟု ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲ ဖြစ်၍ ကြံမြင်နေပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်း

၅၂။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

“ဝိပဿီမင်းသားသည် မင်းမပြုပဲ မနေစေရ၊ ဝိပဿီမင်းသားသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင် သို့ မဝင်စေရ၊ နိမိတ်ဖတ် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကားသည် မမှန်စေရ” ဟု (အကြံသည် ဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဗန္ဓုမာမင်းသည် ဝိပဿီမင်းသား မင်းပြုဖြစ်စိမ့်သောငှါ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်စိမ့်သောငှါ နိမိတ်ဖတ် ပုဏ္ဏားတို့၏ စကား လွှဲမှားစိမ့်သောငှါ ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ကို တိုးတက်၍ စီရင်ထားစေ၏၊ ရဟန်းတို့ ထို့ကြောင့် ဝိပဿီမင်းသားသည် ထိုလူ့ဘောင်၌ ပင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ စံစားလျက်နေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်အရာပေါင်းများစွာ နှစ်အထောင်ပေါင်းများစွာ လွန်သောအခါ ဝိပဿီမင်းသားသည် ရထားထိန်းကိုခေါ်၍ “အချင်း ရထားထိန်း ဂကောင်းကုန်

ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကလော့၊ သာယာသော ရှုမြော်ခင်းကို ရှုစားရန် ဥယျာဉ်သို့ သွားကုန်ကံ” ဟု မိန့်ဆို၏။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကစေပြီးလျှင် “အရှင်မင်းသား ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကပြီးပါပြီ၊ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင် မင်းသား သိတော်မူပါသည် (သွားရန်မှာ သင်မင်းသား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်)” ဟု လျှောက်ကြား၏။

ရဟန်းတို့ ထိုစဉ်အခါ၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် ကောင်းသော ယာဉ်ကို တက်စီး၍ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားလေ၏။

၅၃။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီမင်းသားသည် ဥယျာဉ်သို့ ထွက်သွားစဉ် ခေါင်းတုံးလျက် ဖန်ရေဆိုး အဝတ်ကို ဝတ်ရုံထားသော ရဟန်းကို မြင်လတ်သော် ရထားထိန်းကို မိန့်ဆို၏။

“အချင်း ရထားထိန်း ဤယောက်ျားကို အဘယ်သို့ ပြုထားသနည်း၊ ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းသည် လည်း အခြားသူတို့၏ (ဦးခေါင်း) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား၊ ထိုသူ၏ အဝတ်တို့သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (အဝတ်တို့) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤသူကား ရဟန်းမည်ပါသည်” ဟု လျှောက်၏။

“အချင်းရထားထိန်း ဤရဟန်းမည်သည် အဘယ်သို့သောသူပါနည်း” ဟု (မေး၏)။

“အရှင်မင်းသား ဤရဟန်းမည်သည်မှာ တရားကျင့်ခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အမှန်ကျင့်ခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ကုသိုလ်ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ကောင်းမှုပြုခြင်းသည် ကောင်း၏၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် ကောင်း၏၊ သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်းသည် ကောင်း၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ကျင့်နေသူ ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

“အချင်းရထားထိန်း ထိုရဟန်းမည်သည် ကောင်းပေ၏၊ အချင်းရထားထိန်း တရားကျင့်ခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ အမှန်ကျင့်ခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ ကုသိုလ်ပြုခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ ကောင်းမှုပြုခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ထိုရဟန်းထံသို့ ရထားကိုမောင်းလော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ထိုရဟန်းထံသို့ ရထားကို မောင်း၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် ထိုရဟန်းအား ဤစကားကိုဆို၏။

“အသျှင် သင်သည် အဘယ်သို့ဖြစ်နေသနည်း၊ သင်၏ဦးခေါင်းသည်လည်း အခြားသူတို့၏ (ဦးခေါင်း) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား၊ သင်၏အဝတ်တို့သည်လည်း အခြားသူတို့၏ (အဝတ်တို့) ကဲ့သို့ မဟုတ်ပါတကား” ဟု (ဆို၏)။

“အရှင်မင်းသား အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းမည်ပါသည်” ဟု (ဆို၏)။

“အသျှင် ရဟန်းမည်သော သင်သည် အဘယ်သို့သော သူပါနည်း” ဟု (မေး၏)။

တောင်အရပ်သို့ ဆောင်ယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကို မြို့၏ တောင်ဘက်အရပ်၌ မီးသဂြိုဟ်ကုန်အံ့” ဟု ဤသို့ ဖြစ်၏။

ဝါသေဠအနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ နတ်တို့အလိုကား “ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော် ကို နတ်တို့၏ ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်၎င်း၊ အရိအသေပြုကုန်လျက် အလေးပြုကုန်လျက် မြတ်နိုးကုန်လျက် ပူဇော်ကုန်လျက် မြို့၏ မြောက်ဘက်လမ်းဖြင့် မြို့၏ မြောက် အရပ်သို့ ဆောင်ယူပြီးလျှင် မြောက်ဘက်တံခါးမှ မြို့တွင်းသို့သွင်းလျက် မြို့လယ်လမ်းဖြင့် မြို့လယ်သို့ ဆောင်ယူကာ အရှေ့တံခါးမှထွက်၍ မြို့၏အရှေ့အရပ် မလ္လမင်းတို့၏ မကုဇ္ဈနန္ဒမည်သော စေတီ ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကို မီးသဂြိုဟ်ကုန်အံ့ဟု” ဤသို့ဖြစ်၏။

အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ အလိုအတိုင်း ပင်ဖြစ်ပါစေလော့ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၂၂၉။ ထိုစဉ်အခါ၌ မလ္လမင်းတို့၏ ကုသိနာရုံ ပြည်ဝယ် အိမ်ဝင်းခြံစပ်နှင့် အညစ်အကြေးစွန့်ရာ တံမျက်ခေးစွန့်ရာအရပ်များပါမကျန် မန္တာရဝနတ်ပန်း (ထင်ရှားပန်း) တို့ဖြင့် ဒူးဆစ် မြုပ်လောက် အောင် ဖြန့်ခင်းထားလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါနတ်တို့သည်၎င်း၊ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည်၎င်း၊ နတ်လူတို့၏ ကခြင်း၊ သီခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း၊ ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်၎င်း၊ အရိအသေပြုကြကုန် လျက် အလေးပြုကြကုန်လျက် မြတ်နိုးကြကုန်လျက် ပူဇော်ကြကုန်လျက် မြို့၏အပြင် မြောက်ဘက် လမ်းဖြင့် မြို့၏မြောက်အရပ်သို့ ဆောင်ယူပြီးလျှင် မြောက်ဘက်တံခါးမှ မြို့တွင်းသို့ သွင်းလျက် မြို့လယ်လမ်းဖြင့် မြို့လယ်သို့ ဆောင်ယူကာ အရှေ့တံခါးမှထွက်၍ မြို့၏ အရှေ့အရပ် မလ္လမင်းတို့၏ မကုဇ္ဈနန္ဒမည်သော စေတီဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကို ချထားကုန်၏။

၂၃၀။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် “အသျှင်အာနန္ဒာ အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်၌ အဘယ်သို့ဆောင်ရွက်ရပါကုန်အံ့နည်း” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မေးလျှောက်ကုန်၏။

ဝါသေဠအနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ မြတ်စွာ ဘုရား၏ အလောင်းတော်၌ ဆောင်ရွက်အပ်ပေ၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းတော်၌ အဘယ်သို့ ဆောင်ရွက်ပါကုန်သနည်း ဟု (မေးလျှောက်ကြပြန်၏)။

ဝါသေဠအနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို အသစ်စက်စက် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ကုန်၏။ အသစ်စက်စက် အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဝါဂွမ်းနုဖြင့်ရစ်ပတ်ကုန်၏။ ဝါဂွမ်းနုဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် အသစ်စက်စက်အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြန်ကုန်၏။ ဤနည်း အတိုင်း အစုံ ငါးရာတို့ဖြင့် စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဆီနှင့်တကွသောရွှေတလား၌တည်၍ အခြားရွှေ တလားဖုံးဖြင့် အုပ်ပြီးသော် နံ့သာမျိုးစုံတို့ကို ထင်းပုံပြု၍ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို မီး သဂြိုဟ်ကုန်၏။ လမ်းမကြီးလေးခု ဆုံရာ၌ စကြာဝတေးမင်း၏ စေတီကို တည်ထားကုန်၏။ ဝါသေဠ အနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ ဤသို့လျှင် စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်ကုန်၏။

၁။ မလ္လမင်းတို့ အဘိသိက်သောအခါ မကိုင်ဖွဲ့ဆောင်းခြင်းစသည်ဖြင့် တန်ဆာဆင်ရာဖြစ်သော မင်းကုန်းကို ရိုသေလေးစား ရာဖြစ်သောကြောင့် မကုဇ္ဈနန္ဒစေတီ ဟု ခေါ်ကြောင်း အဋ္ဌကထာဦးကာတို့၌ ဆို၏။

မင်းသား ရဟန်းမည်သော အကျွန်ုပ်သည် “တရားကျင့်ခြင်းသည် ကောင်း၏၊ အမှန်ကျင့်ခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ကုသိုလ်ပြုခြင်းသည် ကောင်း၏၊ ကောင်းမှုပြုခြင်းသည် ကောင်း၏၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည်ကောင်း၏၊ သတ္တဝါတို့ကိုသနားခြင်းသည် ကောင်း၏” ဟု နှလုံးသွင်း၍ ကျင့်နေသူဖြစ်ပါသည် ဟု (ဆို၏)။

“အသျှင် ရဟန်းမည်သော သင်သည် ကောင်းပေ၏၊ တရားကျင့်ခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ အမှန်ကျင့်ခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ ကုသိုလ်ပြုခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ ကောင်းမှုပြုခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ မညှဉ်းဆဲခြင်းသည် ကောင်းပေ၏၊ သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်းသည် ကောင်းပေ၏” ဟု (ဆို၏)။

ဘုရားလောင်း ရဟန်းပြုတော်မူခဏ်း

၅၄။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ၌ ဝိပဿီမင်းသားသည် ရထားထိန်းကို မိန့်ဆို၏။

“အချင်းရထားထိန်း သို့ဖြစ်လျှင် ရထားကိုယူ၍ ဤ(အရပ်)မှပင် နန်းတော်သို့ ပြန်လေလော့၊ ငါသည်ကား ဤအရပ်၌ပင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်တော့အံ့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ရဟန်းတို့ ရထားထိန်းသည် “အရှင်မင်းသား ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိပဿီမင်းသားအား ဝန်ခံ၍ ရထားကို ယူပြီးလျှင် ထို(အရပ်)မှပင် နန်းတော်သို့ပြန်လေ၏။ ဝိပဿီမင်းသားသည်ကား ထို(အရပ်)၌ပင် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကိုဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်လေ၏။

၅၅။ ရဟန်းတို့ ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်၌ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူပေါင်းများစွာ တို့သည် “ဝိပဿီမင်းသားသည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်လေသတတ်” ဟု ကြားလေကုန်၏၊ ကြားကုန်လတ်သော် ထိုသူတို့အား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။

“ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်လျက် ဝိပဿီမင်းသား ကျင့်သုံးသော ထိုတရားနှင့် ဝိနည်းသည် မယုတ်ညံ့သည်သာ စင်စစ် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်သည် မယုတ်ညံ့သည်သာ စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဝိပဿီမင်းသားသော်မှ ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်နိုင် သေး၏၊ ငါတို့ကား အဘယ်မှာ မဝင်နိုင်ပဲရှိအံ့နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူပေါင်းများစွာတို့သည် ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ် ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံကုန်လျက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းသို့ အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုကုန် ၏။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီဘုရားလောင်းသည် ထိုပရိသတ် ခြံရံလျက် ရွာနိဂုံး ဇနပုဒ်နေပြည်တော်တို့၌ ဒေသစာရီလှည့်လည်၏။

၅၆။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ တယောက်တည်း ကိန်းအောင်း နေစဉ် “ငါ့အား (လူတို့နှင့်) ရောနှောယှက်တင် နေမှုသည် မသင့်၊ ငါသည် အစု အရုံးမှ ခွဲခွာ၍ တယောက်တည်းနေရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းသည် နောင်အခါ၌ အစုအရုံးမှ ခွဲခွါ၍ တယောက်တည်း နေ၏။ ထိုရဟန်းရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် တပါးသောလမ်းဖြင့်သာလျှင် သွားလေကုန်၏။ ဝိပဿီဘုရားလောင်းသည် တပါးသောလမ်းဖြင့် သွားလေ၏။

ဘုရားလောင်း၏ နှလုံးသွင်းခြင်း

၅၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ (ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ ညဉ့်အဖို့) နေရန် ချဉ်းကပ်၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌တည် လျက် တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏—

“ဤလောကသည် ဆင်းရဲလေစွတကား၊ ဖြစ်လည်း ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ အိုလည်းအိုရ၏။ သေလည်း သေရ၏။ (အဖန်ဖန်) စုတေလည်း စုတေရ၏။ (အဖန်ဖန်) ဖြစ်လည်း ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ သို့ဖြစ်ပါ လျက် ဤအိုခြင်းသေခြင်း ဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်ရသေးချေ။ ဤအိုခြင်း သေခြင်း ဆင်းရဲ မှ ထွက်မြောက်ရခြင်းကား အဘယ်အခါ ထင်ရှားဖြစ်ပါအံ့နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားရှိသော် အိုခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ရသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ရသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ရှိသော် အိုခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ရ၏။ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ဖြစ်ရ၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားရှိသော် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ဖြစ်ရ သနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ဖြစ်ရသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ရှိသော်ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ဖြစ်ရ၏။ ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ဖြစ်ရ၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားရှိသော် ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ ဖြစ်ရသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ဖြစ်ရသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ရှိသော် ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ဖြစ်ရ၏။ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသောအကြောင်း ကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ‘ဘဝ’ဖြစ်ရ၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားရှိသော် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်ရသနည်း၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဖြစ်ရသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဝိညာဉ်ရှိသော် နာမ်ရုပ်ဖြစ်ရ၏။ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်ဖြစ်ရ၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားရှိသော် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရသနည်း၊ အဘယ်ကြောင့်ကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်ရသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “နာမ် ရုပ်ရှိသော် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

၅၇။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤဝိညာဉ်သည် (အကြောင်းသင်္ခါရဆီသို့ မသွားပဲ) ပြန်လှည့်လာ၏။ နာမ်ရုပ်မှတစ်ပါး သော အကြောင်းဆီသို့မသွား။ ဤမျှသော အကြောင်းဆက်ဖြင့် ဖြစ်လည်း ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ ဘိုလည်းအိုရ၏။ သေလည်းသေရ၏။ (အဖန်ဖန်) စုတေလည်း စုတေရ၏။ (အဖန်ဖန်) ဖြစ်လည်း ဖြစ်ပေါ်ရ၏။ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်၊ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရာဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး၊ စိတ်ဖြစ်ရာဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’၊ တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’၊ ခံစားခြင်းဝေဒနာဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’၊ တပ်မက်ခြင်း‘တဏှာ’ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’၊ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’၊ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဤဆင်းရဲ အစုသက်သက်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏” ဟု (အပြောဖြစ်၏)။

၅၈။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေး၌ မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ “ဖြစ်ပေါ်သည် ဖြစ်ပေါ်သည်” ဟု (သိမြင်သော) မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဥာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏။ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

၆၀။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားမရှိသော် အိုခြင်း သေခြင်း မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်သနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မရှိသော် အိုခြင်း သေခြင်း မဖြစ်၊ ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားမရှိသော်ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရားချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်သနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ မရှိသော် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ မဖြစ်၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်ဖြစ်ပေါ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုနောက် ဝိဇ္ဇိယဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားမရှိသော် စိတ်ဖြစ်ရာ၌ ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး မဖြစ်နိုင်ပါ။ အဘယ်တရားမျှပါခြင်းကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရာ၌ ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုးမျှပါသနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်း မှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “နာမ်ရုပ်မရှိသော် စိတ်ဖြစ်ရာ ဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုးမဖြစ်၊ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရာ ဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုးချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားမရှိသော် နာမ် ရုပ် မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ် ချုပ်သနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်း မှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “ဝိညာဉ်မရှိသော် နာမ်ရုပ်မဖြစ်၊ ဝိညာဉ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ် ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား “အဘယ်တရားမရှိသော် ဝိညာဉ်မဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်တရား ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ် ချုပ်သနည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့် “နာမ်ရုပ် မရှိသော် ဝိညာဉ်မဖြစ်၊ နာမ် ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ချုပ်၏” ဟု ပညာဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။

၆၁။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“သစ္စာလေးပါးကို ကောင်းစွာ သိရန် ဤလမ်းစဉ်ကို ငါရပြီ၊ နာမ် ရုပ်ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝိညာဉ်ချုပ်၏၊ ဝိညာဉ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် နာမ် ရုပ်ချုပ်၏၊ နာမ် ရုပ် ချုပ်ခြင်းကြောင့် စိတ်ဖြစ်ရာဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုးချုပ်၏၊ စိတ်ဖြစ်ရာဌာန ‘အာယတန’ ခြောက်မျိုး ချုပ်ခြင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ချုပ်၏၊ တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်၏၊ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ချုပ်၏၊ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်၏၊ စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်၏၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ခြင်း ‘ဇာတိ’ ချုပ်၏၊ ဖြစ်ခြင်းဇာတိ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း သေခြင်း ပူဆွေးခြင်း ငိုကြွေးခြင်း ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်း ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့ ချုပ်ကုန်၏၊ ဤနည်းဖြင့် ဤဆင်းရဲအစုသက်သက်၏ ချုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၆၂။ ရဟန်းတို့ ဝိပဿီဘုရားလောင်းအား ရှေး၌ မကြားဘူးကုန်သော တရားတို့၌ “ချုပ်သည် ချုပ်သည်” ဟု သိမြင်သော မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏၊ အလင်းရောင်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏။

၆၃။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ နောက်ပိုင်း အချိန်၌ ဝိပဿီဘုရားလောင်းသည် စွဲလမ်းရာဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက်နေ၏—

“ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ဤကား ရုပ်၏ချုပ်ခြင်း၊ ဤကား ခံစားခြင်း၊ ဤကား ခံစားခြင်း၏ဖြစ်ခြင်း၊ ဤကား ခံစားခြင်း၏ ချုပ်ခြင်း၊ ဤကား မှတ်သားခြင်း၊

ဝါသေဋ္ဌအန္တယ် (မလ္လပင်း)တို့ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်၌ ဆောင်ရွက်အပ်ပေ၏။ လမ်းမကြီးလေးခုဆုံရာ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ စေတီတော်ကိုတည်ထားအပ်ပေ၏။

ထိုစေတီ၌ အကြင်သူတို့သည် ပန်းကိုဖြစ်စေ၊ နံ့သာကိုဖြစ်စေ၊ နံ့သာမှုန့်ကိုဖြစ်စေ တင်မူလည်း တင်ကုန်လတ္တံ့ ၊ ရှိခိုးမူလည်း ရှိခိုးကုန်လတ္တံ့ ၊ စိတ်ဖြင့်မူလည်း ကြည်ညိုကုန်လတ္တံ့ ၊ ထို (အမှုများ) သည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုသူတို့အား စီးပါးချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ပေလတ္တံ့ ဟု (အသျှင်အာနန္ဒာသည် မလ္လမင်းတို့အား) ပြန်ကြားပေ၏။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ သည် “အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် မလ္လမင်းတို့၏ ဝါဂွမ်းနုများကို စုခွဲကြကုန်လော့” ဟု မင်းချင်းတို့အား အမိန့်ပေးကုန်၏။

ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို အသစ် စက်စက်အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဝါဂွမ်းနုဖြင့် ရစ်ပတ်ကုန်၏။ ဝါဂွမ်းနုဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် အသစ်စက်စက်အဝတ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြန်ကုန်၏။ ဤနည်းအတိုင်း ပုဆိုးအစုံငါးရာတို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဆီနှင့်တကွသော ရွှေတလား၌ ထည့်၍ အခြားရွှေတလားဖုံးဖြင့် အုပ်ပြီးသော် နံ့သာမျိုးစုံတို့ကို ထင်းပုံပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ထင်းပုံ၌ တင်ကုန်၏။

မဟာကဿပမထေရ်ဝတ္ထု

၂၃၁။ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်မဟာကဿပသည် ငါးရာမျှသော ရဟန်း သံဃာများနှင့်အတူ ပါဝါပြည်မှ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ကြွလာလျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် လမ်းခရီးမှပဲ၍ တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ တယောက်သော တက္ကတွန်း ‘အာဇီဝက’ သည် ကုသိနာရုံပြည်မှ မန္တာရဝနတ်ပန်းကိုယူ၍ ပါဝါပြည်သို့လာလျက်ရှိ၏။ အသျှင်မဟာကဿပ သည် ထိုတက္ကတွန်း ‘အာဇီဝက’ကို အဝေးမှ လာနေစဉ်ပင် မြင်တော်မူ၍ “ငါ့သျှင် ငါတို့ဆရာ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရားကို သိပါ၏လော” ဟု ထိုအာဇီဝကအား မေးတော်မူ၏။

ငါ့သျှင် ဩော်သိပါ၏။ ရဟန်းဂေါတမပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်မှာ ယနေ့ ခုနစ်ရက်ရှိပါပြီ။ ထို (ပရိ နိဗ္ဗာန်) ပြုရာအရပ်မှ ဤမန္တာရဝနတ်ပန်းကို အကျွန်ုပ်ယူလာခဲ့ပါသည် ဟု (တက္ကတွန်းသည်) ပြန်ကြား၏။ (ထိုအခါ) အသျှင်မဟာကဿပ၏ နောက်ပါ ရဟန်းငါးရာတို့တွင် ရာဂမကင်းသေးသော အချို့ရဟန်းတို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော် မူလေပြီ၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိ နိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေပြီ၊ ပညာမျက်စိ ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောက မှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလေပြီ” ဟု လက်မောင်းသို့ကို မြှောက်ချီ၍ ငိုကြွေးမြည်တမ်းကုန်၏။ ပြတ်ကျ သကဲ့သို့ လည်းကျကုန်၏။ ရွေးရှူလူးလို့မ့်ကုန်၏။ ထိုထိုဤဤ လူးလို့မ့်ကုန်၏။

ရာဂကင်းပြီးသော ရဟန်းတို့သည်ကား “ပြုပြင်ပေးရသော ‘သင်္ခါရ’ တရားတို့သည် အမြဲ မရှိကုန်၊ ဤ (သင်္ခါရတရားထည်း) ၌ ထို (မြဲခြင်းသဘော) ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် သည်းခံကုန်၏။

၂၃၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ သုဘဒ္ဒမည်သော တောထွက်ရဟန်းကြီးသည် ထိုပရိသတ်၌ပါဝင်လျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ တောထွက်ရဟန်းကြီး သုဘဒ္ဒသည် ရဟန်းတို့အား ဤစကားကိုဆို၏—

ဤကား မှတ်သားခြင်း၏ ဖြစ်ခြင်း၊ ဤကား မှတ်သားခြင်း၏ ချုပ်ခြင်း ဤသည်တို့ကား ပြုပြင်ခြင်း ‘သင်္ခါရ’ ဤကား ပြုပြင်ခြင်းတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဤကား ပြုပြင်ခြင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်း ဤကား ဝိညာဉ် ဤကား ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ခြင်း ဤကား ဝိညာဉ်၏ ချုပ်ခြင်းတည်း” ဟု ရှုလျက် နေ၏။

စွဲလမ်းရာဖြစ်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌ အဖြစ်အပျက်ကို ရှုလျက်နေသော ထို (ဝိပဿ ဘုရားလောင်း) ၏ စိတ်သည် မစွဲလမ်းမှု၌ မကြာမီပင် အာသဝေါ တရားတို့မှ လွတ်မြောက်တော်မူ လေ၏။

ဒုတိယအခန်း ပြီး၏။

ဗြဟ္မာတောင်းပန်ခြင်း

၆၄။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူလိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား “ငါသည် တရားဟောရမူ ကောင်းလေစွ” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူလိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏—

“ငါသိသားသော ဤတရားကား နက်နဲ၏၊ မြင်နိုင်ခဲ၏၊ သိနိုင်ခဲ၏၊ ငြိမ်းအေး၏၊ မွန်မြတ်၏၊ သိမ်မွေ့၏၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်သော တရားပေတည်း။ ဤသတ္တဝါများကား တွယ်တာမှုတို့၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ အလွန်နှစ်ခြိုက် နေကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် အလွန်နှစ်ခြိုက် နေကြသော ဤသတ္တဝါများသည် အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားကို မြင်နိုင်ခဲ၏၊ ပြုပြင်မှု အားလုံး၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ ရာဂ၏ကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော ဤ(နိဗ္ဗာန်) တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ၏၊ ယင်းသို့ဖြစ်၍ ငါသည် တရားကို ဟောသော်လည်း သူတပါးတို့သည် ငါ၏ (တရားကို) မသိ နားမလည်ကုန်ငြားအံ့၊ ထို (တရားဟောမှု) သည် ငါ့အား ပင်ပန်းရုံသာ ဖြစ်ရာ၏၊ ငါ့ကို ညှဉ်းဆဲရုံသာ ဖြစ်ရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

၆၅။ ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် အလွန်အံ့ဖွယ်ကောင်းကုန်သော ဤဂါထာတို့သည်လည်း ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူလိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားအား ရှေးကမကြားဘူးပဲ စိတ်ထဲ၌ ထင်ပေါ်လာပြန်ကုန်၏—

“ငါသည် ခဲသဉ်းစွာ ကျင့်သဖြင့် ရထားသော တရားကို ယခုအခါ ဟောပြခြင်းငှါ မသင့် လျော်ချေ၊ ရာဂ ဒေါသ လွှမ်းမိုးနေသော သူတို့သည် ဤတရားကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ကြမည် မဟုတ်ချေ။

“အဝိဇ္ဇာ မှောင်ထူဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက် ရာဂဖြင့် တပ်စွဲနေသော သူတို့သည် သိမ်မွေ့နက်နဲ၍ အဏုမြူသဖွယ် မြင်နိုင်ခဲသော (သံသရာ) အဆန်တရားကို မြင်ကြမည် မဟုတ်ချေ” ဟု (ထင်ပေါ်လာပြန်ကုန်၏)။

သုတ်]

မင်းစည်းစိမ်ကို ခွဲဝေခြင်း

၂၁၃

ဆင်းရဲပါကုန်၏။ ဒီသမ္ပတိမင်းသည် အိုမင်းကြီးရင့်နေပါပြီ။ အရွယ်လွန်နေပါပြီ။ အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်နေပါပြီ။ အရှင် (မင်းသား) မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည့် ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ ဒီသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် မင်းမြှောက်နိုင်ခွင့်ရှိသူတို့သည် အရှင်ရေဏု (မင်းသား) ကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်းကုန်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိပါ၏။ အရှင်ရေဏု (မင်းသား) သည် မင်းအဖြစ်ကို ရလျှင် အကျွန်ုပ်တို့အား မင်းစည်းစိမ်ကို ခွဲဝေပေးစေလိုပါ၏” ဟု ဆိုကုန်လော့” ဟူ၍ (ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်” ဟု ထိုမင်းသားမြှောက်ယောက်တို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံ၍ ရေဏုမင်းသားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရေဏုမင်းသားအား ဤစကားကို ဆိုကုန်၏။ “အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ရေဏု၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော အပေါင်း အဖော်များဖြစ်ကြပါသည်။ မမုန်းနိုင်သူများဖြစ်ကြ ပါသည်။ အရှင် (မင်းသား) ချမ်းသာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့လည်း ချမ်းသာပါကုန်၏။ အရှင် (မင်းသား) ဆင်းရဲလျှင် အကျွန်ုပ်တို့လည်း ဆင်းရဲပါကုန်၏။ အရှင် (မင်းသား) ဒီသမ္ပတိမင်းသည် အိုမင်း ကြီးရင့်နေပါပြီ။ အရွယ်လွန်နေပါပြီ။ အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်နေပါပြီ။ အရှင် (မင်းသား) မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည့်ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ ဒီသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် မင်းမြှောက်နိုင်ခွင့်ရှိသူတို့သည် အရှင်ရေဏုမင်းသားကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက် သွန်းကုန်ရာသော အကြောင်းသည်ရှိပါ၏။ အရှင်ရေဏု (မင်းသား) သည် မင်းအဖြစ်ကိုရလျှင် အကျွန်ုပ်တို့အား မင်းစည်းစိမ်ကို ခွဲဝေပေးစေလိုပါ၏” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင် (မင်းသား) တို့ အကျွန်ုပ်၏ နိုင်ငံတော်၌ အရှင်တို့ကို ထား၍ အခြားအဘယ်မည်သော သူသည် ကြီးပွားချမ်းသာပါအံ့နည်း” ၊ အရှင် (မင်းသား) တို့ အကျွန်ုပ်သည် မင်းအဖြစ်ကိုရပါလျှင် သင်တို့အား မင်းစည်းစိမ်ကို ခွဲဝေပေးပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

၃၀၇။ အချင်းတို့ ထို့နောက်ကာလကြာမြင့်လတ်သော် ဒီသမ္ပတိမင်းသည် ကွယ်လွန် လေ၏။ ဒီသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် မင်းမြှောက်နိုင်ခွင့်ရှိသူတို့သည် ရေဏုမင်းသားကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်းကုန်၏။ ရေဏု (မင်းသား) သည် မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက်ခံပြီးလတ်သော် ကာမဂုဏ် ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစားနေလျက်ရှိ၏။

အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုမင်းသား မြှောက်ယောက်တို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမင်းသားမြှောက်ယောက်တို့အား ဤစကားကိုဆို၏။

အချင်းတို့ ဒီသမ္ပတိမင်းကွယ်လွန်သည်ဖြစ်၍ ရေဏုမင်းသားသည် မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက်ခံပြီးလျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစားနေလျက်ရှိ၏။ အရှင် (မင်းသား) တို့ ကာမဂုဏ်ဘို့သည် ယစ်မူးမေ့လျော့စေတတ်ကုန်၏။ အဘယ်သူသည် (မည်သို့ဖြစ်မည်ကို) သိနိုင်အံ့နည်း၊ အရှင် (မင်းသား) တို့ လာကြကုန်လော့၊ ရေဏုမင်းသားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရေဏုမင်းကို ဤသို့ ဆိုချေကုန်လော့။

အရှင် (ရေဏုမင်း) ဒီသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်၍ အရှင်ရေဏုကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက်သွန်းပြီးပါပြီ။ အရှင် (ရေဏုမင်းသည်) ထို (ဝန်ခံဘူးသော) စကားကို အမှတ်ရပါ၏လော ဟု (ဆိုချေကုန်လော့ဟူ၍ဆို၏)။

ထုတ်]

ဗြဟ္မာတောင်းပန်ခြင်း

၃၃

ရဟန်းတို့ ဤသို့ ဆင်ခြင်တော်မူစဉ် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည် တရားဟောရန် ညွှတ်တော်မမူပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွှတ်တော်မူလေ၏။

၆၆။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် သိ၍ တဦးသော ဗြဟ္မာကြီးအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည်တကား၊ အချင်းတို့ လောကသည် ပျက်စီးတော့မည်တကား၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်နှလုံးတော်သည် တရားဟောရန် ညွှတ်တော်မမူပဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေရန် ညွှတ်တော်မူတုံ့သိ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ဗြဟ္မာဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ပြီးလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် အပေါ်ရံကို ပခုံးတဖက်၌တင်၍ လက်ျာဘက်ကို မြေ၌ထောက်လျက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားဆီသို့ လက်အုပ်ချပြီးလျှင် ဤစကားကို လျှောက်၏—

“မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့၊ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြှုပ်နှံပြီးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်၏၊ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေပါကုန်၏၊ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

၆၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဗြဟ္မာကြီးအား ဤသို့ မိန့်ဆိုတော်မူ၏—

“ဗြဟ္မာ ငါသည် တရားဟောရမူ ကောင်းလေစွ ဟူသော အကြံသည် ငါ့အားလည်း ဖြစ်၏၊ ဗြဟ္မာ ထိုငါ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏—

‘ငါ့သိထားသော ဤတရားကား နက်နဲ၏၊ မြင်နိုင်ခဲ၏၊ သိနိုင်ခဲ၏၊ ငြိမ်းအေး၏၊ မှန်မြတ်၏၊ သိမ်မွေ့၏၊ ကြံစည်ခြင်းဖြင့် မရောက်နိုင်သော ပညာရှိတို့သာ သိနိုင်သော တရားပေတည်း၊ ဤသတ္တဝါများကား တွယ်တာမှုတို့၌ မွေ့လျော်ကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ ပျော်ပိုက်ကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ အလွန်နှစ်ခြိုက်နေကုန်၏၊ တွယ်တာမှုတို့၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် အလွန်နှစ်ခြိုက်နေကြသော ဤသတ္တဝါများသည် အကျိုးတရားတို့၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ၏၊ ပြုပြင်မှုအားလုံး၏ ငြိမ်းရာ ဥပဓိအားလုံးကို ပယ်စွန့်ရာ တဏှာ၏ ကုန်ရာ ရာဂ၏ကင်းရာ ချုပ်ရာ ငြိမ်းရာဖြစ်သော ဤ (နိဗ္ဗာန်) တရားကိုလည်း မြင်နိုင်ခဲ၏၊

“ငါ့သျှင်တို့ တန်ကြလော့၊ မစိုးရိမ် မပူဆွေးကြကုန်လင့်၊ မငိုကြွေးကြကုန်လင့်၊ ငါတို့သည် ထိုရဟန်းကြီးမှ ကောင်းစွာလွှတ်မြောက်ပေကုန်ပြီ၊ (ထိုရဟန်းကြီးသည်) ‘ဤကား သင်တို့ အား အပ်၏ ဤကား သင်တို့အား မအပ်’ ဟု ငါတို့ကို ချုပ်ချယ်ခဲ့၏၊ ယခုအခါ၌ကား ငါတို့ သည် အလိုရှိသော အရာကို ပြုကုန်အံ့၊ အလိုမရှိသော အရာကို မပြုပဲ နေကုန်အံ့” ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ငါ့သျှင်တို့ တန်ကြလော့၊ မစိုးရိမ်မပူဆွေးကြကုန်လင့်၊ မငိုကြွေးကြကုန်လင့်၊ ‘ချစ်ခင်မြတ်နိုး သောသူအားလုံးတို့နှင့် (ရှင်လျက်) ကွဲကွာခြင်း၊ (သေ၍) ကွဲကွာခြင်း ဘဝခြားလျက်ကွဲကွာခြင်း များ’ ကို ရှေးမဆွကပင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့ပြီမဟုတ်ပါလော့၊ ငါ့သျှင်တို့ ဤအရာ၌ ‘အကြင်တရားသည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ပြုပြင်ပေးရခြင်း သဘောရှိ၍ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏၊ ထိုတရားကို မပျက်စီးပါစေလင့်’ ဟု လိုလားတောင့်တ ချက်အတိုင်း အဘယ်မှာရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဤသို့ရနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေဟု ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရားသည် ကြိုတင်၍ ဟောတော်မူဘူးသည် မဟုတ်ပါလော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၃၃။ ထိုစဉ်အခါ၌ မလ္လမင်းအကြီးအမှူးလေးယောက်တို့သည် ဦးခေါင်းဆေးကုန်၍ အသစ် စက်စက်အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် “မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံကို ငါတို့ မီးတိုက်ကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍ မီးတိုက်ကုန်သည်ရှိသော်) မီးစွဲလောင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည် သားမလ္လမင်းတို့သည် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား ဤသို့ မေးလျှောက်ကုန်၏—

“အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ မလ္လမင်း အကြီးအမှူးလေးယောက်တို့သည် ဦးခေါင်းဆေး၍ အသစ် စက်စက် အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကုန်လျက် ‘မြတ်စွာဘုရား၏ (နံ့သာ) ထင်းပုံကို ငါတို့ မီးတိုက် ကုန်အံ့’ ဟု (ရည်ရွယ်၍ မီးတိုက်ကုန်သည်ရှိသော်) မီးစွဲလောင်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်၊ အကြောင်း အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ကုန်၏)။

ဝါသေဠအနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ နတ်တို့၏ အလိုသည် တမျိုးဖြစ်နေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ အလိုကား အဘယ်သို့ပါနည်း ဟု (မေးလျှောက်ကြပြန်၏)။

ဝါသေဠအနွယ် (မလ္လမင်း) တို့ “အသျှင်မဟာကဿပသည် ပါဝါပြည်မှ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ငါးရာမျှသော ရဟန်း သံဃာများနှင့်အတူ ကြွလာတော်မူလျက်ရှိ၏။ အသျှင်မဟာကဿပသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်၍ ရိုမခိုးရ သေးမီ မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာ ထင်းပုံသည် မီးမတောက်လောင်စေသတည်း” ဟု နတ်တို့၏ အလိုသည် ဖြစ်လျက်ရှိ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏ အလိုအတိုင်းသာဖြစ်ပါစေလော့ ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၂၃၄။ ထိုအခါ အသျှင်မဟာကဿပသည် ကုသိနာရုံပြည် မလ္လမင်းတို့၏ မကုဇဗန္ဓနမည်သော ခေဘိဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးနောက် သက်န်းကို ပခုံးတဖက်၌ လက်ကန်

ယင်းသို့ဖြစ်၍ ငါသည် တရားကို ဟောသော်လည်း သူတပါးတို့သည် ငါ၏ (တရားကို) မသိ
နားမလည်ကုန်ငြားအံ့။ ထို(တရားဟောမှု)သည် ငါ့အား ပင်ပန်းရုံသာ ဖြစ်ရာ၏။ ငါ့ကိုယ်
ညဉ်းဆဲရုံသာ ဖြစ်ရာ၏ ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

ဗြဟ္မာ ထို့ပြင် အလွန်အံ့ဖွယ်ကောင်းသော ဤဂါထာတို့သည်လည်း ငါ့အား ရှေးက ကြား
ဘူးပဲ (စိတ်ထဲ၌) ထင်ပေါ်လာပြန်ကုန်၏။—

‘ငါသည် ခဲယဉ်းစွာ ကျင့်သဖြင့် ရထားသော တရားကို ယခုအခါ ဟောပြခြင်းငှါ မလင်လျော်
ချေ။ ရာဂ ဒေါသလွမ်းမိုးနေသော သူတို့သည် ဤတရားကို လွယ်ကူစွာ သိနိုင်ကြမည်ပဟုတ်ချေ။’

အဝိဇ္ဇာမှောင်ထဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက် ရာဂဖြင့် တပ်စွဲနေသော သူတို့သည် သိင်္ဂီလျှောက်နဲ့၍
အဏုမြူသဖွယ် မြင်နိုင်ခဲ့သော (သံသရာ) အဆန်တရားကို မြင်ကြမည် မဟုတ်ချေ ဟု
(ထင်ပေါ်လာပြန်၏)။

ဗြဟ္မာ ဤသို့ ဆင်ခြင်စဉ် ငါ၏စိတ်နှလုံးသည် တရားဟောရန် မညွတ်ပဲ ကြောင့်ကြမ့်နေရန်
ညွတ်ခဲ့၏ ဟု (မိန့်ဆိုတော်မူ၏)။

၆၇။ ရဟန်းတို့ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုဗြဟ္မာကြီးသည်။။ပ။ ရဟန်းတို့ သုံးကြိမ်မြောက်
လည်း ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်
မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ပြန်၏။—

“မြတ်စွာဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့၊
ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောတော်မူပါလော့၊
(ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ (ထိုသတ္တဝါ
တို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေပါကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်
လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

၆၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)
ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗြဟ္မာ၏ တောင်းပန်ခြင်းကို အသိ
အမှတ်ပြုပြီးလျှင် သတ္တဝါတို့၌ သနားခြင်းကိုလည်း အကြောင်းပြု၍ ဘုရားမျက်စိ ‘ဗုဒ္ဓစက္ခု’ ဖြင့်
လောကကို ကြည့်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရား
တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရားမျက်စိ ‘ဗုဒ္ဓစက္ခု’ ဖြင့်
လောကကို ကြည့်တော်မူလတ်သော် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးကုန်သော (ပညာ)
မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူများပြားကုန်သော ရင့်သော လူ့ခြေရှိကုန်သော နှုသောလူ့ခြေရှိကုန်သော
ကောင်းသော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော မကောင်းသော အခြင်းအရာ ရှိကုန်သော သိစေနိုင်လွယ်
ကုန်သော သိစေနိုင်ခဲကုန်သော တမလွန်လောကနှင့် (တမလွန်လောကသို့ ရောက်စေတတ်သော

၁။ (၁) သတ္တဝါတို့၏ လူ့ခြေ အနုအရင့်ကိုသိသော ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၊ (၂) သတ္တဝါတို့၏ နိတ်ဓာတ်ကိန်းဝပ်
ရာအာသယနှင့် အနုသယကိလေသာတို့ကိုသိသော အာသယာနုသယဉာဏ်၊ ဤဉာဏ်နှစ်ပါးကို ဗုဒ္ဓစက္ခုဟုခေါ်သည်။
၂။ အခြားပါဠိတော်များ၌ ဒွါကာရေ ဒုဝိညာဉ်ပဒေယ အပ္ပေကစေ့ န ပရလောကဝဇ္ဇဘယအသောဝိနော ဝိဟရန္တေ ချီသော်လည်း
ဤပါဠိတော်၌ကား မရှိပါ။

ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ်ဟူသော) အပြစ်တို့ကို ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သော သတ္တဝါ အချို့တို့ကို မြင်
 တော်မူ၏။ ဥပမာသော်ကား ဥပ္ပလက္ခာ တော၌၎င်း၊ ပဒုမာကြာတော၌၎င်း၊ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတော၌
 ၎င်း၊ အချို့သော ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတို့သည် ရေ၌ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွား
 ကုန်၏။ ရေမှ မပေါ်ထွက်သေးကုန်။ ရေထဲ၌ မြုပ်၍ ဖုံးဖုံးကုန်၏။ အချို့သော ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ
 ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေနှင့် အညီ တည်ကုန်၏။ အချို့သော
 ဥပ္ပလက္ခာ ပဒုမာကြာ ပုဏ္ဏရိုက်ကြာတို့သည် ရေ၌ ပေါက်ကုန်၏။ ရေ၌ ကြီးပွားကုန်၏။ ရေပေါ်သို့
 တက်၍ တည်ကုန်၏။ ရေနှင့် မလိမ်းကပ်ကုန်။ ရဟန်းတို့ ဤအတူ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော
 (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဘုရား
 မျက်စိ ‘ဗုဒ္ဓစက္ခု’ဖြင့် လောကကို ကြည့်တော်မူလတ်သော် (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြှုပ်နှံပြီး
 ကုန်သော (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူ များပြားကုန်သော ရင့်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော
 နှုသောဣန္ဒြေရှိကုန်သော ကောင်းသော အခြင်းအရာရှိကုန်သော သိစေလွယ်ကုန်သော တမလွန်
 လောကနှင့် (တမလွန်လောကသို့ ရောက်စေတတ်သော ကိလေသဝဋ် ကမ္မဝဋ် ဟူသော) အပြစ်တို့ကို
 ဘေးဟု ရှုလေ့ရှိကုန်သော သတ္တဝါ အချို့ကို မြင်တော်မူ၏။

၇၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံ
 သော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ)
 စိတ်ဖြင့်သိ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ
 သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ဂါထာတို့ဖြင့် လျှောက်၏။

“ကောင်းမြတ်သော ပညာရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ထက်ဝန်းကျင် (မြင်စွမ်း
 နိုင်သောဥာဏ်) မျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား ကျောက်ဖြင့်ပြီးသော တောင်ထိပ်၌
 ရပ်တည်လျက် ထက်ဝန်းကျင်ရှိ လူအပေါင်းကို ကြည့်ရှုသကဲ့သို့ ထိုအတူ စိုးရိမ်ပူဆွေး ကင်းဝေး
 တော်မူသော အသျှင်ဘုရားသည် ပညာ (ဓမ္မ)ဖြင့် ပြီးသော ပြာသာဒ်ထက်သို့ တက်တော်မူ၍
 ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အခြင်းတို့၏ အနှိပ်စက်ခံနေရသဖြင့် စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်
 နေသော သတ္တဝါအပေါင်းကို ကြည့်ရှုတော်မူပါလော့၊ ရဲရင့်သော လုံ့လရှိတော်မူသော မြတ်စွာ
 ဘုရား အောင်ပွဲယင်တော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား ထတော်မူပါလော့၊ လှည်းမှူးနှင့်တူတော်
 မူသော မြတ်စွာဘုရား (ကိလေသာ) ကြွေးကင်းဝေးတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား လောက၌
 လှည့်လည်တော်မူပါလော့၊ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား တရားဟောတော်မူပါလော့၊
 (တရားကို) သိသူတို့သည် ရှိပါကုန်လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

၇၁။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)
 ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဗြဟ္မာကြီးကို ဂါထာဖြင့် မိန့်တော်
 မူ၏။

“ဗြဟ္မာ လေ့လာပြီးသော တရားမြတ်ကို ပင်ပန်းရုံ ရှိမည်ထင်၍ လူတို့အား မဟောပဲနေရန်
 စိတ်ညွတ်ခဲ့ပေ၏။ (ပညာ)နားနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့အလိုငှါ နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ငါဖွင့်ထားပြီ၊
 ယုံကြည်ခြင်း (သဒ္ဓါတရား)ကို စေလွှတ်ကြကုန်လော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၃၀၈။ “ကောင်းပါပြီ အသျှင်” ဟု ထိုခြောက်ယောက်သော မင်းသားတို့သည် မဟာဂေါတိဝိနွ ပုဏ္ဏားအား ဝန်ခံကုန်၍ ရေဏုမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရေဏုမင်းအား ဤစကားကိုဆိုကြကုန်၏။

“အရှင် (ရေဏုမင်း) ဒီသမ္ပတိမင်းသည် ကွယ်လွန်၍ အရှင်ရေဏုကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက် သွန်းပြီးပါပြီ၊ အရှင် (ရေဏုမင်း) သည် ထို (ဝန်ခံဘူးသော) စကားကို အမှတ်ရပါ၏လော” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းသားတို့ ထို (ဝန်ခံဘူးသော) စကားကို အကျွန်ုပ်အမှတ်ရပါ၏။ အရှင် (မင်းသား) တို့ မြောက်အရပ်၌ ကျယ်ပြန့်၍ တောင်အရပ်၌လည်းဦးကင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော ဤနိုင်ငံတော်နယ်မြေ ကိုခုနစ်ပိုင်း အညီအမျှကောင်းစွာ ခွဲဝေပေးခြင်းငှါ အဘယ်သူသည် စွမ်းနိုင်ပါအံ့နည်း ဟု (ဆို၏)။

အရှင် (ရေဏုမင်း) မဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားကို ထား၍ အခြားမည်သူမျှ စွမ်းနိုင်မည်မဟုတ်ပါ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အချင်းတို့ ထိုအခါ ရေဏုမင်းသည် (မင်းရင်း) ယောက်ျား တယောက်ကို မိန့်တော်မူ၏။

“အချင်းယောက်ျား လာလော့၊ သင်သည် မဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မဟာဂေါတိဝိနွ ပုဏ္ဏားအား အသျှင်ပုဏ္ဏား အရှင်ကို ရေဏုမင်းသည် ခေါ်ပါ၏ ဟု ဆိုချေလော့” (ဟူ၍ အမိန့်ပေး၏)။

အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်” ဟု ရေဏုမင်းအား ဝန်ခံ၍ ဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားအား “ဆရာပုဏ္ဏား အသျှင်ကို ရေဏုမင်းသည် ခေါ်ပါ၏” ဟု ဆို၏။

“ကောင်းပါပြီ အချင်းယောက်ျား” ဟု ထိုမဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားသည် ထိုယောက်ျားအား ပြန်ကြား၍ ရေဏုမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ရေဏုမင်းနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော မဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားအား ရေဏုမင်းသည် ဤစကားကို ဆို၏။ “အသျှင် ဂေါတိဝိနွ ကြပါလော့၊ မြောက်အရပ်၌ ကျယ်ပြန့်၍ တောင်အရပ်၌ လှည်းဦးကင်းသဏ္ဌာန် ရှိသော နိုင်ငံတော်နယ်မြေကို ခုနစ်ပိုင်း အညီအမျှကောင်းစွာ ခွဲဝေ ပေးပါလော့” ဟု (ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်” ဟု ထိုမဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားသည် ရေဏုမင်းအား ဝန်ခံ၍ မြောက်အရပ်၌ ကျယ်ပြန့်၍ တောင်အရပ်၌ လှည်းဦးကင်းသဏ္ဌာန်ရှိသော ထိုနိုင်ငံတော်နယ်မြေ ကို ခုနစ်ပိုင်း အညီအမျှ ကောင်းစွာ ခွဲဝေပေးလေ၏။ အားလုံးသော နိုင်ငံ နယ်မြေတို့ကို လှည်းဦးကင်း သဏ္ဌာန် ချဉ်းဖြစ်စေလေ၏။ ထို (ခုနစ်နိုင်ငံ) တို့တွင် ရေဏုမင်း၏ နိုင်ငံသည် အလယ်၌ တည်ရှိ ၏။

၃၀၉။ ကာလိဂ်တိုင်း၌ ဒန္တပုရပြည်ကို၎င်း အဿကတိုင်း၌ ပေါတနပြည်ကို၎င်း အဝန္တီတိုင်း၌ မဟေသယပြည်ကို၎င်း သောဝိရတိုင်း၌ ရောရကပြည်ကို၎င်း ဝိဒေဟတိုင်း၌ မိထိလာပြည်ကို၎င်း အင်္ဂတိုင်း၌ စမ္မာပြည်ကို၎င်း ကာသိတိုင်း၌ ဗာရာဏသီပြည်ကို၎င်း ဤခုနစ်တိုင်း ခုနစ်ပြည်တို့ကို မဟာဂေါတိဝိနွပုဏ္ဏားတည်ထောင်ထားခဲ့လေသတည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် တရားဟောရန် ခွင့်ပြုတော်မူပြီ ဟု (သိသဖြင့်) ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရှိအသေပြုပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်သွားလေ၏။

အဂ္ဂသာဝကအစုံ

၇၂။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား “ငါသည် အဘယ်သူ့ ကို ရှေးဦးစွာ တရားဟောရပါအံ့နည်း၊ အဘယ်သူသည် ဤတရားကို လျင်မြန်စွာ သိပါအံ့နည်း” ဟူသော အကြံသည် ဖြစ်၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်ပြန်၏—

“ဤခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သည် ဗန္ဓုပဟိ နေပြည်တော်၌ နေကုန်၏၊ ပညာရှိကုန်၏၊ လိမ္မာကုန်၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိကုန်၏၊ ကာလရှည်မြင့်စွာကပင် (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြှူနည်းပါးနေကုန်၏၊ ငါသည် ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့အား တရားကို ရှေးဦးစွာ ဟောရမူ ကောင်းလေစွ၊ ထိုသူတို့သည် ဤတရားကို လျင်စွာပင် သိကုန်လတ္တံ့” ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။

၇၃။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗောဓိပင်ရင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ ဗန္ဓုမတိ နေပြည်တော်အနီး ခေမမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် တောစောင့်ကို ခေါ်၍ မိန့်တော်မူ၏—

“အချင်းတောစောင့် လာလော့၊ သင်သည် ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်သို့ ဝင်၍ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့အား ဤသို့ ဆိုချေလော့၊ အရှင်တို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ခေမမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏)၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အရှင်တို့ကို တွေ့မြင်လိုပါ၏’ ဟု ဆိုချေလော့” ဟူ၍ (မိန့်တော်မူ၏)။

ရဟန်းတို့ တောစောင့်သည် “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား

ဝန်ခံပြီးလျှင် ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်သို့ ဝင်၍ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ် သားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အရှင်တို့ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ခေမမည်သော မိဂဒါဝန်တော်၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူပါ၏။ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အရှင် တို့ကို တွေ့မြင်လိုပါ၏” ဟု (ဆို၏)။

၇၄။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သည် ကောင်းကုန်ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကိုကစေ၍ ကောင်းသော ကောင်းသော ယာဉ်ကို စီးလျက် ကောင်းကုန်ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ဗန္ဓုမတိ နေပြည်တော်မှ ထွက်ကုန်၍ ခေမမည် သော မိဂဒါဝန်တော်သို့သွားကုန်၏။ ယာဉ်ဖြင့် သွားသင့်သမျှအရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ခြေကျင်သာလျှင် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ချဉ်းကပ်ကုန်ပြီးသော် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ငိုခို၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၇၅။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း သီလနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း နတ်ပြည်နှင့် စပ်သော စကားကို၎င်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို၎င်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့၌ သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် ‘နိဝရဏ’ မှ ‘ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်သိမြင် ပြီးသော ‘သာမဏ္ဍိက’ တရားဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ ကို၎င်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကို၎င်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကို၎င်း ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက် ကြောင်းလမ်းစဉ် ‘မဂ္ဂ’ ကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာခံယူသကဲ့သို့ ထိုအတူ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ် သားတို့အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် “ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိ၏” ဟု ကိလေသာ မြူအညစ်အကြေး ကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်’ သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

၇၆။ ထိုအခါ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သည် တရားကို မြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသို့ရောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားကို သိပြီးကုန်သည် ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ သို့လော သို့လော (တွေးတောခြင်း) ကင်းပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန် သည်ဖြစ်၍ သူ့ဘဝကို အားထားယုံကြည်သည် မဟုတ်ပဲ မိမိကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍

သုတ်]

မဟာကဿပမထေရ်ဝတ္ထု

တော့တင်ကာ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် နံ့သာထင်းပုံကို လက်ျာရစ် သုံးပတ် လှည့်ကာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်လျက် ရှိခိုးလေ၏။ ထို(နောက်ပါ)ရဟန်းငါးရာတို့သည်လည်း သင်္ကန်းကို ပခုံးတဖက်၌ လက်ကန်တော့တင်ကာ လက်အုပ်ချီပြီးလျှင် နံ့သာထင်းပုံကို လက်ျာရစ်သုံးပတ်လှည့်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်လျက် ရှိခိုးကြလေကုန်၏။ အသျှင်မဟာကဿပနှင့် ထိုရဟန်းငါးရာတို့ ရှိခိုးပြီးလတ်သော် မြတ်စွာဘုရား၏ (အလောင်းတော်တည်ရာ) နံ့သာထင်းပုံသည် အလိုလို ပင်လျှင် မီးတောက်လောင်လေ၏။

၂၃၅။ မီးတောက်လောင်သော မြတ်စွာဘုရား၏အလောင်းတော်မှ အရေပါး အရေထူ အသားအကြော အစေးတို့၏ ပြာသည်၎င်း မှိုင်းသည်၎င်း မထင်၊ သရီရဓာတ်တော်တို့သည် သာလျှင် ကြွင်းကျန်ကုန်၏။ ဥပမာအားဖြင့် မီးတောက်လောင်သော ထောပတ်ဆီတို့၏ ပြာသည်၎င်း မှိုင်းသည်၎င်း မထင်သကဲ့သို့ မီးတောက်လောင်သောမြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်မှ အရေပါး အရေထူ အသားအကြော အစေးတို့၏ ပြာသည်၎င်း မှိုင်းသည်၎င်း မထင်၊ သရီရဓာတ်တော်တို့သည်သာလျှင် ကြွင်းကျန်ကုန်၏။ ထိုပုဆိုးအစုံငါးရာတို့တွင်လည်း အတွင်းအကျဆုံးပုဆိုးနှင့် အပြင်အကျဆုံးပုဆိုးနှစ်ထည်တို့ကိုသာလျှင်မီးမလောင်ကုန်။ မြတ်စွာဘုရား၏အလောင်းတော်ကို မီးလောင်ပြီးလတ်သော် ကောင်းကင်မှ ရေအယဉ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၍မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံကို ငြိမ်းစေ၏။ ရေရှိသော အင်ကြင်းပင်တို့မှလည်း (ရေအယဉ်သည်)ပန်းထွက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံကို ငြိမ်းစေ၏။ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည်လည်းနံ့သာမျိုးစုံရေဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံကိုငြိမ်းစေကုန်၏။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို မင်းကွန်း၌ (ထားလျက်) လှူချီငြင့်ဖြင့်ကာရံ၍ လေးသည်တော်တပ်ဖြင့် ခြံရံစေပြီးလျှင် ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ကခြင်း သီခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတို့ဖြင့်၎င်း ပန်းနံ့သာတို့ဖြင့်၎င်း အရိုအသေပြုကုန်၏။ အလေးပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော်ကုန်၏။

၂၃၆။ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကြောင်းကို ကြားသိလေ၏။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏၊ ငါသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏၊ ငါသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်၏၊ ငါသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုး တည်ထား ပူဇော်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်၏။

ဝေသာလီပြည်သား လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကြောင်းကိုကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ ဝေသာလီပြည်သား လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏၊ ငါတို့သည်လည်းမင်းမျိုးဖြစ်ကုန်၏၊ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်ကုန်၏။

၁။ နတ်တို့အာနုဘော်ကြောင့် တောက်လောင်သည်ကိုပင် မီးရှို့သူမထင်ရှားသောကြောင့် အလိုလိုတောက်လောင်သည်ဟုဆိုကြောင်း အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ပြ၏။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏။—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ မျက်စိရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အဓိကဓမ္မာဝဋ်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင်လျှင် အသျှင်ဘုရားသည် များစွာသောအကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၇၇။ ရဟန်းတို့ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလေကုန်၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလေကုန်၏။

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် ယခင်တရားတို့၏ အပြစ်ကို၎င်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေသည်ရှိသော် ထိုသူတို့၏ စိတ်တို့သည် (တစုံတခုကိုမျှ) မစွဲလမ်းမှု၍ မကြာမီပင် အာသဝေါ (ပျား) တို့မှ လွတ်မြောက်လေကုန်၏။

လူအပေါင်းတို့ ရဟန်းပြုကြခြင်း

၇၈။ ရဟန်းတို့ ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်၌ နေကုန်သော ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့သည် ဤသို့ ကြားလေကုန်၏။—

“ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ခေမမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူသတတ်၊ ခဏ္ဍမည်သော မင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သည်လည်း ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ဆံမုတ်ဆံမုတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ချည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ကုန်သတတ်” ဟု (ကြားလေကုန်၏)။

(ထိုသို့) ကြားကုန်၍ ထိုသူတို့အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏—

“ဆံ့မှတ်ဆံ့ဘ် ကိုယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်လျက် ခဏ္ဍာမည်သောမင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့ ကျင့်သုံးသော ထိုဘုရားနှင့် ဝိနည်းသည် မယုတ်ညံ့သည်သာ စင်စစ်ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ထိုရဟန်းအဖြစ်သည် စင်စစ် မယုတ်ညံ့သည်သာ ဖြစ်လတ္တံ့ ၊ ခဏ္ဍာမည်သောမင်းသားနှင့် တိဿမည်သော ပုရောဟိတ်သားတို့သော် မှ ဆံ့မှတ်ဆံ့ဘ် ကိုယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကို ဝတ်ရုံ၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်နိုင်ကြကုန်သေး၏၊ ငါတို့ကား အဘယ်မှာ မဝင်နိုင်ဘဲရှိအံ့နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏) ။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့သည် ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်မှ သွက်၍ ခေမမည်သော မိဂဒါဝန်တော၌ (နေတော်မူသော) ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

၇၉။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထို (ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်း)တို့အား အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏၊ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း သီလနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို၎င်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့၌ သင်လျော့သောစိတ် နူးညံ့သောစိတ် အပိတ်အပင် ‘နိဝရဏ’ မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်သိမြင်ပြီးသော ‘သာမုက္ကံသိက’ တရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ ကို၎င်း ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း ‘သုဒ္ဓဒယ’ကို၎င်း ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကို၎င်း ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ် ‘မဂ္ဂ’ ကို၎င်း ပြတော်မူ၏၊ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သောအဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ထိုအဘူ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် “ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသောတရား အလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာ မြူအံ့ညစ်အကြွေး ကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်’ သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

၈၀။ ထိုအခါ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့သည် (တရားကို) မြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားကို သိပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ သို့လောသို့လော (တော့တော့ခြင်း) ကင်းပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ သူတပါးကို အားထားယုံကြည်သည်မဟုတ်ပဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—

ကပိလဝတ်ပြည်၌ နေကုန်သော သာကီဝင်မင်းတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကြောင်းကို ကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ ကပိလဝတ်ပြည်၌ နေကုန်သော သာကီဝင်မင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ ဆွေတော် မျိုးတော်များအနက် အထွဋ်အမြတ် ပေတည်း။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီ ပုထိုးတည်ထား ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်ကုန်၏။

အလ္လကပ္ပပြည်သား ဗလိမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူကြောင်းကို ကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ အလ္လကပ္ပပြည်သား ဗလိမင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏။ ငါတို့သည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုး တည်ထားပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်ကုန်၏။

ရာမရွာသား ကောဠိယမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူကြောင်း ကို ကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ ရာမရွာသား ကောဠိယမင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏။ ငါတို့သည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံ ရထိုက်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုး တည်ထားပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်ကုန်၏။

ဝေဠုဒီပတိုင်းသား ပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူကြောင်းကို ကြားသိလေ၏။ ထိုအခါ ဝေဠုဒီပတိုင်းသား ပုဏ္ဏားသည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏။ ငါသည်လည်း ပုဏ္ဏားမျိုးဖြစ်၏။ ငါသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်၏။ ငါသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်၏။

ပါဝါပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူကြောင်းကို ကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ ပါဝါပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏။ ငါတို့သည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံရထိုက်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန်စေလွှတ်ကုန်၏။

ဤသို့ (သံတမန်စေလွှတ်၍) တောင်းဆိုကုန်သည့် ရှိသော် ကုသိနာရုံပြည်သားမလ္လမင်းတို့သည် ထို (မင်း) ပေါင်းစုံတို့အား ဤစကားကိုဆိုကုန်၏။ “မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ပြည်နယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူ၏။ ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို (သင်တို့အား) ခွဲဝေ၍ မပေးကုန်အံ့” ဟု (ဆိုကုန်၏)။

၂၃၇။ ဤသို့ ဆိုကုန်သည့်ရှိသော် ဒေါဏပုဏ္ဏားသည် ထို (မင်း)ပေါင်းစုံတို့အား ဤစကားကိုဆို၏—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မွှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း ‘မျက်စိ အမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း မြတ်စွာဘုရား ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၇၁။ ရဟန်းတို့ ထိုရှစ်သောင်း လေးထောင်သော လူအပေါင်းတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကို ရကုန်ပြီး ရဟန်းအဖြစ်ကို ရကုန်ပြီး ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့အား တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် သင်္ခါရတရားတို့၏ အပြစ်ကို၎င်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေသည်ရှိသော် ထိုသူတို့၏ စိတ်တို့သည် (တစုံတခုကိုမျှ) မစွဲလမ်းမူ၍ မကြာမီပင် အာသဝေါ (တရား) တို့မှ လွတ်မြောက်လေကုန်၏။

ရှေးဦးပြုသောရဟန်းတို့၏ တရားထူးကိုရခြင်း

၇၂။ ရဟန်းတို့ (ဘုရားလောင်းတောထွက်စဉ်က အတုလိုက်၍ ရဟန်းပြုနှင့်ကြသော) ထိုရှေးရဟန်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် (ဤသို့) ကြားလေကုန်၏—

“ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ခေမမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူသတတ်၊ တရားကိုလည်း ဟောတော်မူသတတ်” ဟု (ကြားလေကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုရဟန်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်အနီး ခေမမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ (နေတော်မူသော) ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လုန့်၏။

သုတ်]

ရှေးဦးပြုသောရဟန်းတို့၏ တရားထူးကိုရခြင်း

၄၁

၈၃။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့အား အစဉ်အတိုင်းသော တရားစကားကို ဟောတော်မူ၏။ ဤသည်ကား အဘယ်နည်း၊ ဒါနနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း၊ သီလနှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း၊ နတ်ပြည်နှင့်စပ်သော စကားကို၎င်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၏ အပြစ်ကို၎င်း၊ ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း၊ ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့၌ သင့်လျော်သောစိတ် နူးညံ့သော စိတ် အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ မှ ကင်းသောစိတ် တက်ကြွသောစိတ် ယုံကြည်သောစိတ် ရှိသည်ကို သိတော်မူသောအခါ မြတ်စွာဘုရားတို့၏ ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်သိမြင်ပြီးသော ‘သာမုက္ကံသိက’ တရား ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူလျက် ဆင်းရဲ ‘ဒုက္ခ’ ကို၎င်း၊ ဆင်းရဲ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ကို၎င်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာ ‘နိရောဓ’ ကို၎င်း၊ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်း လမ်းစဉ် ‘မဂ္ဂ’ ကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ မည်းညစ်ခြင်းကင်းသော ဖြူစင်သော အဝတ်သည် ဆိုးရည်ကို ကောင်းစွာ ခံယူသကဲ့သို့ ထို့အတူ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့အား ထိုနေရာ၌ပင်လျှင် “ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု ကိလေသာ မှုအညစ်အကြေး ကင်းသော တရား မျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ္ဂဉာဏ်’ သည် ဖြစ်ပေါ်၏။

၈၄။ ထိုအခါ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့သည် တရားကိုမြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားကို သိပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ တရားသို့ သက်ဝင်ပြီးကုန်သည် ဖြစ်၍ ယုံမှားခြင်းကို ကူးမြောက်ပြီးကုန်သည် ဖြစ်၍ (သို့လော သို့လော) တွေးတောခြင်းကင်းပြီး ကုန်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသာသနာ၌ ရဲရင့်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ သူတပါးကို အားထား ယုံကြည်သည်မဟုတ်ပဲ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သိမြင်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာ ဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်ကုန်၏—

“အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရား တော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား မှောက်ထားသည်ကို လွန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လွှတ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား-လမ်းကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့ ၎င်း ‘မျက်စိ အမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီမီး တန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဘုရားသည် များစွာ သော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါကုန်၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ် တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ရှင့်အဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရလိုပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

၈၅။ ရဟန်းတို့ ထိုရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ရဟန်းတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အထံ၌ ရှင့်အဖြစ်ကိုရကုန်ပြီ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရကုန်ပြီ၊ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံ သော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရဟန်းတို့အား

“အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်၏ တခွန်းသော စကားကို နားထောင်ကြပါဦး၊ အကျွန်ုပ်တို့၏ မြတ်စွာဘုရားမှာ သည်းခံသောဝါဒရှိပါသည်။ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို ခွဲဝေ ရေးကြောင့် စစ်ဖြစ်ရန် မသင့်ပါ။ အသျှင်တို့ အလုံးစုံသော ငါတို့သည် တပေါင်းတည်း အညီအညွတ် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာဖြစ်ကြ၍ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို ရှစ်စုရှစ်ပုံ ခွဲဝေကြပါ ကုန်စို့၊ မြတ်စွာဘုရားကို လူအများတို့ ကြည်ညိုလျက်ရှိကြပါသည်။ အရပ်မျက်နှာတို့၌ စေတီ ပုထိုးများ အနှံ့အပြား တည်ရှိကြပါစေ” ဟု (ဆို၏)။

၂၃၈။ ပုဏ္ဏား သို့ဖြစ်လျှင် သင်သည်ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို ရှစ်စုရှစ်ပုံ အညီအမျှ ကောင်းစွာခွဲဝေပါလော့ဟု ဆိုကုန်၏။

“အသျှင်တို့ ကောင်းပါပြီ” ဟု ဒေါဏပုဏ္ဏားသည် ထို (မင်း) ပေါင်းစုံတို့အား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို ရှစ်စု ရှစ်ပုံ အညီအမျှ ကောင်းစွာ ခွဲဝေပြီးလျှင် ထို မင်း ပေါင်းစုံတို့အား ဤစကားကိုဆို၏—

“အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်အား ဤ(ဓာတ်တော်ခြင်သော) ပြည်တောင်းကို ပေးပါကုန်လော့၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း (ဓာတ်တော်ခြင်သော) ပြည်တောင်းကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော် ပါအံ့” ဟု (ဆို၏)။

ထို (မင်းပေါင်းစုံ) တို့သည် ဒေါဏပုဏ္ဏားအား (ဓာတ်တော်ခြင်သော) ပြည်တောင်းကို ပေးကုန်၏။

ပိပ္ပလိဝနတိုင်းသား မောရိယမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ကုသိနာရုံပြည်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြတော်မူ ကြောင်းကိုကြားသိလေကုန်၏။ ထိုအခါ ပိပ္ပလိဝနတိုင်းသား မောရိယ မင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရား သည်လည်း မင်းမျိုးဖြစ်၏၊ ငါတို့သည်လည်းမင်းမျိုးဖြစ်ကုန်၏၊ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို တစုတပုံ ရထိုက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော် တို့ကို စေတီပုထိုး တည်ထား ပူဇော်ကုန်အံ့” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ထံသို့ သံတမန် စေလွှတ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်အဖို့သည် မရှိတော့ပြီ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော် တို့ကို ခွဲဝေ၍ ပေးပြီးကုန်ပြီ၊ ဤ (မီးသဂြိုဟ်ရာ) အရပ်မှ မီးသွေးကို ယူကုန်လော့ ဟု (မလ္လမင်းတို့က ဆိုသဖြင့်) ထို (မောရိယမင်း) တို့သည် ထို (မီးသဂြိုဟ်ရာ) အရပ်မှ မီးသွေးကို ယူဆောင်ကုန်၏။

ဓာတ်တော်စေတီကိုပူဇော်ခြင်း

၂၃၉။ ထိုအခါ ဝေဒဒမီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်၏။ ဝေသာလီပြည်သား လိစ္ဆာဒိမင်းတို့သည် ဝေသာလီပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား၏သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော်ကြကုန်၏။ ကပ္ပလဝတ်ပြည်၌ နေကုန်သော သာကီဝင်မင်းတို့သည်လည်း ကပ္ပလဝတ်ပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်ကုန်၏။ အလ္လကပ္ပပြည်သား ဗုလိမင်းတို့သည်လည်း အလ္လကပ္ပပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထား ပူဇော်ကြကုန်၏။ ရာမရွာသား ကောလိယမင်းတို့သည်လည်း ရာမရွာ၌ မြတ်စွာဘုရား၏သရီရဓာတ်

တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် သင်္ခါရတရားတို့၏ အပြစ်ကို၎င်း ယုတ်ညံ့ခြင်းကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကို၎င်း (ကာမဂုဏ်တို့မှ) ထွက်မြောက်ခြင်း၌ အကျိုးကို၎င်း ပြတော်မူ၏။ ပူဇော်အသုံးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေသည်ရှိသော် ထိုသူတို့၏စိတ်တို့သည် (တစုံတခုမျှ) မစွဲလမ်းမူ၍ မကြာမီပင် အာသဝေါ (တရား) တို့မှ လွတ်မြောက်ကုန်၏။

ဒေသစာရိလှည့်လည်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း

၈၆။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ခု ရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပေါင်းများစွာသည် (သီတင်းသုံး) နေတော်မူလျက်ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားအား ဆီဘိဠိခရာသို့ကပ်၍ တပါတည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပေါ်၏။

“ယခုအခါ ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပေါင်းများစွာသည် သီတင်းသုံးလျက်ရှိ၏။ ငါသည် ရဟန်းတို့အား ဤသို့ ခွင့်ပြုရမူ ကောင်းလေစွ။ ‘ရဟန်းတို့ များစွာသော လူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဒေသစာရိလှည့်လည်ကုန်လော့၊ တလမ်းတည်း နှစ်ဦး မသွားကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစစ်ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြုကြကုန်လော့၊ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြှူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေကုန်၏၊ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိကုန်လတ္တံ့၊ သို့သော် ခြောက်နှစ်ခြောက်နှစ်လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ကြရဦးမည်’ ဟု ခွင့်ပြုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟူ၍ (အကြံဖြစ်ပေါ်၏)။

၈၇။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တဦးသော ဗြဟ္မာကြီးသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ)စိတ်ဖြင့် သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ ၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဗြဟ္မာဘုံမှ ကွယ်ခဲ့ပြီးလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေတော်၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် အပေါ်ရုံကို ပခုံးတဖက်၌ တင်၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ

၁။ အဋ္ဌသင်္ခိဘိက္ခုသတသဟဿ ဟူသော ပါဠိရှိ၎င်းအတိုင်း ပြန်ဆိုလျှင် ရဟန်းပေါင်း ရှစ်သန်းရှစ်သိန်း ဖြစ်သင့်ပေ၏၊ သို့ရာတွင် ရှစ်သောင်းလေးထောင် နှစ်ကြိမ်သာ ရဟန်းပြုခဲ့သည်ကို ထောက်၍ ဤ၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင် ဟု ပြန်ဆိုထားသည်၊ ဤသို့သော ပါဠိဖြင့်ပြုလျှင် အဋ္ဌသင်္ခိသတဘိက္ခုသဟဿဟု ပြသင့်ပေ၏။

သုတ်]

ဒေသစာရိလှည့်လည်ရန် ခွင့်ပြုတော်မူခြင်း

၄၃

သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားဆီသို့ လက်အပ်ချီးမြှင့် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ (ကြံစည်ချက်) သည် သင့်မြတ်ပါပေ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား၊ ဤ (ကြံစည်ချက်) သည် သင့်မြတ်ပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား ယခုအခါ ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပေါင်း များစွာသည် သီတင်းသုံး နေတော်မူလျက် ရှိပါ၏။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့။”

‘ရဟန်းတို့ များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ဒေသစာရိ လှည့်လည်ကုန်လော့၊ တလမ်းတည်း နှစ်ဦးမသွားကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သောအကျင့်ကို ဟောပြုကြကုန်လော့၊ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မှု နည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့ သည် ရှိကုန်လတ္တံ့’ ဟု ဤသို့ မိန့်ဆို၍ ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့။

မြတ်စွာဘုရား ခြောက်နှစ် ခြောက်နှစ် လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတိ နေပြည်တော်သို့ ရဟန်းများ ချဉ်းကပ်နိုင်ရေးကိုကား အကျွန်ုပ်တို့ပင် ဆောင်ရွက်ပါ ကုန်အံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရုံအသေပြုပြီးလျှင် ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်လေ၏။

၈၈။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ညချမ်းအချိန်၌ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထ၍ ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ ဤအရပ်၌ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ တပါးတည်းကိန်းအောင်းနေစဉ် ငါ့အား ဤသို့ သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်၏—

‘ယခုအခါ ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပေါင်း များစွာသည် သီတင်းသုံးနေလျက်ရှိ၏။ ငါသည် ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ ခွင့်ပြုရမူ ကောင်းလေစွ’။ ‘ရဟန်းတို့ များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဒေသစာရိ လှည့်လည်ကုန်လော့၊ တလမ်းတည်း နှစ်ဦးမသွားကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကို ဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို

တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်သား ပူဇော်ကြကုန်၏။ ဝေဠုဒီပတိုင်းသား ပုဏ္ဏားသည်လည်း ဝေဠုဒီပတိုင်း၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်ကြကုန်၏။ ပါဝါပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည်လည်း ပါဝါပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်ကြကုန်၏။ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည်လည်း ကုသိနာရုံပြည်၌ မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်ကြကုန်၏။ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်လည်း ပြည်တောင်းကို စေတီပုထိုးတည်ထားပူဇော်၏။ ပိပ္ပလိဝနတိုင်းသား မောရိယမင်းတို့သည်လည်း (မီးသဂြိုဟ်ရာမှ ယူဆောင်ခဲ့သော) မီးသွေးတို့ကို ပိပ္ပလိဝနတိုင်း၌ စေတီပုထိုး တည်ထားပူဇော်ကြကုန်၏။ ဤသို့လျှင် သရီရဓာတ် စေတီပုထိုးရှစ်ဆူနှင့် ကိုးခုမြောက် ပြည်တောင်းစေတီပုထိုးတဆူ ဆယ်ခုမြောက် မီးသွေးစေတီပုထိုးတဆူ အားဖြင့် ဤစေတီပုထိုးတော် ဆယ်ဆူသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လေသတည်း။

ဂါထာများ

၂၄၁။ စကျင်ါးပါးရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်တော်သည် ရှစ်စိတ် (ရှစ်ဒေါဏ) ရှိ၏။ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ (သရီရဓာတ်တော်) ခန္ဓစိတ်ကို ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်း၌ ကိုးကွယ်ပူဇော်ကြကုန်၏။ တစိတ်ကိုမူကား ရာမရွာ၌ နဂါးမင်းသည် ကိုးကွယ်ပူဇော်၏။ (၁)

တဆူသော စွယ်တော်ကို တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ကိုးကွယ် ပူဇော်ကုန်၏။ တဆူသော စွယ်တော်ကိုကား ဂန္ဓာရုံပြည်၌ ကိုးကွယ်ပူဇော်ကုန်၏။ တဆူသော စွယ်တော်ကိုကား ကာလိင်္ဂမင်း၏တိုင်းနိုင်ငံ၌ ကိုးကွယ်ပူဇော်ကုန်၏။ တဆူသောစွယ်တော်ကိုမူကား နဂါးမင်းသည် ကိုးကွယ်ပူဇော်၏။ (၂)

ထိုသရီရဓာတ်တော်၏ တန်ခိုးကြောင့်ပင်လျှင် ဤမဟာပထဝီမြေပြင်သည် မြတ်သော ဓာတ်တော် ပူဇော်ပွဲတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားသကဲ့သို့ တင့်တယ်ပေ၏။ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ဤသရီရဓာတ်တော်ကို မြတ်ထက်မြတ် ဖြစ်သော နတ်လူတို့သည် ကောင်းစွာ အရိုအသေပြုကြကုန်၏။ (၃)

(အကြင်) သရီရဓာတ်တော်ကို နတ်မင်း နဂါးမင်း လူမင်းတို့သည် ပူဇော်ကြလေပြီ။ ထိုအတူပင် မင်းထက်မင်းမြတ်တို့သည်လည်း ပူဇော်ကြလေပြီ။ ထို(သရီရဓာတ်တော်)ကို ရရှိလတ်သော် လက်အုပ်ချီမှီး ရှိခိုးကြကုန်လော့၊ မြတ်စွာဘုရားဟူသည် ကမ္ဘာအရာတို့ဖြင့်သော်လည်း စင်စစ် တွေ့ရခဲ့၏။ (၄)

ညီညွတ်သော သွားတော် လေးဆယ်^၁ နှင့် အလုံးစုံသော ခံတော် မွေတော်တို့သည် ရှိကုန်၏။ နတ်တို့သည် တဆူစီတဆူစီ စကြာဝဠာ အဆက်ဆက်သို့ ပင့်ဆောင်လေကုန်သတည်း။ (၅)

သုံးခုမြောက် မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် ပြီး၏။

၁။ သွားတော်လေးဆယ်ဟုဆိုသော်လည်း စွယ်တော်လေးဆူမှ တပါးသော သွားတော်သုံးဆယ်ခြောက်ဆူကို သာလျှင် ယူရာ၏။ ဤငါးဂါထာတို့ကို သီဟိုဠ်မထေရ်တို့ ထည့်သွင်းထားခဲ့သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆို၏။

ဟောပြုကြကုန်လော့၊ (ပညာ)မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိကုန်လတ္တံ့ ၊ သို့သော် ခြောက်နှစ် ခြောက်နှစ် လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတိနေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ကြရဦးမည် ဟု ခွင့်ပြုရမူကောင်းလေစွာ” ဟူ၍ (အကြံဖြစ်ပေါ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ တဦးသော ဗြဟ္မာကြီးသည် ငါ၏စိတ်အကြံကို (သူ့) စိတ်ဖြင့် သိ၍ ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း၊ ဗြဟ္မာဘုံမှကွယ်ခဲ့၍ ငါဘုရား၏ရှေ့၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် အပေါ်ရူကို ပခုံးတဖက်၌တင်၍ ငါ့ဆီသို့ လက်အုပ်ချီလျက် ငါအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဤ (ကြံစည်ချက်) သည် သင့်မြတ်ပါပေ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဤ (ကြံစည်ချက်) သည် သင့်မြတ်ပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား ယခုအခါ ဗန္ဓုမတိ နေပြည်တော်၌ တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်သော ရဟန်းပေါင်း များစွာသည် သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် (ရဟန်းတို့ကို) ဤသို့ ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့။

‘ရဟန်းတို့ များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာ အလို့ငှါ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ကုန်လော့၊ တလမ်းတည်း နှစ်ဦးမသွားကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစ၏ ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့် ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသောတရားကို ဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို ဟောပြုကြကုန်လော့၊ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကြပါကုန်၏။ တရားကိုမနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေပါကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိကြပါကုန်လတ္တံ့’ ဟု မိန့်ဆို၍ ခွင့်ပြုတော်မူပါလော့ ။

မြတ်စွာဘုရား ခြောက်နှစ် ခြောက်နှစ်လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတိ နေပြည်တော်သို့ ရဟန်းတို့ ချဉ်းကပ်နိုင်ရေးကိုကား အကျွန်ုပ်တို့ပင် ဆောင်ရွက်ပါကုန်အံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာကြီးသည် ဤစကားကို လျှောက်ပြီးလျှင် ငါ့ကိုရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြု၍ ထိုနေရာ၌ပင် ကွယ်လေ၏။

ရဟန်းတို့ (သင်ထို့အား) ငါ ဤသို့ ခွင့်ပြု၏—

“များစွာသောလူတို့၏ အစီးအပွားအလို့ငှါ များစွာသောလူတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကိုစောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူ တို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဒေသစာရီလှည့်လည်ကုန်လော့၊ တလမ်းတည်း နှစ်ဦးမသွားကြကုန်လင့်၊ ရဟန်းတို့ အစ၏ကောင်းခြင်း အလယ်၏ကောင်းခြင်း၊ အဆုံး၏ကောင်းခြင်းရှိသော အနက်နှင့်ပြည့်စုံသော သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံသော တရားကိုဟောကြကုန်လော့၊ အလုံးစုံ ပြည့်စုံသော စင်ကြယ်သော မြတ်သော အကျင့်ကို

သုတ်]

ကျော်စောသတင်း ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ခြင်း

၂၁၅

၃၁၀။ အချင်းတို့ ထိုအခါ ထိုခြောက်ယောက်သော မင်းတို့သည် “ငါတို့ လိုချင်မြော်လင့် လိုလားတောင့်တနေသော စည်းစိမ်ကို ရပေပြီ” ဟု မိမိတို့ရရှိထားသောစည်းစိမ်ဖြင့် ဝမ်းမြောက် လျက်ရှိကုန်၏။ ကြံရွယ်ချက်ပြည့်စုံလျက်ရှိကုန်၏။

ရေဏုမင်းနှင့်တကွ သတ္တဘူမင်း၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်း၊ ဝေဿဘူမင်း၊ ဘရတမင်း၊ ဓတရဋ္ဌမင်း၊ နှစ်ယောက်အားဖြင့် ဤခုနစ်ဦးသော မင်းတို့သည် ထိုစဉ်အခါ၌ (ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌) တိုင်းပြည်ဝန်ကို ဆောင်သော မင်းတို့ဖြစ်ကုန်၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

ကျော်စောသတင်းပြန့်နှံ့၍ထွက်ခြင်း

၃၁၁။ အချင်းတို့ ထိုအခါ ထိုခြောက်ဦးသော မင်းတို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ဤစကားကိုဆိုကုန်၏။ “အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ရေဏုမင်း၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော အပေါင်း အဖော်ဖြစ်၍ မမုန်းနိုင်သူဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော အပေါင်း အဖော်ဖြစ်၍ မမုန်းနိုင်သူလည်းဖြစ်ပါသည်။ အသျှင် ဂေါဝိန္ဒသည် အကျွန်ုပ်တို့အား ညွှန်ကြား ဆုံးမပါလော့၊ အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် အကျွန်ုပ်တို့အား ညွှန်ကြားဆုံးမရန် မငြင်းပယ်ပါလင့်” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းတို့” ဟု ထို မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏားသည် ထို ခြောက်ဦးသော မင်းတို့အား ဝန်ခံလေ၏။

အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် မုဒ္ဒါဘိသိက်ခံပြီးသော မင်းမျိုးအစစ်ဖြစ်သော ခုနစ်ဦးသော မင်းတို့ကို မင်းကျင့်တရား၌ ညွှန်ကြားဆုံးမ၍ ပုဏ္ဏားသူဌေး ခုနစ်ယောက်တို့အား၎င်း သန့်စင်ပြီး ပုဏ္ဏားလုလင် ခုနစ်ရာတို့အား၎င်း ဗေဒင်တို့ကို သင်ကြားပေးလေ၏။

၃၁၂။ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် နောက်ကာလ ၌ ဤသို့ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။

“မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့်မျက်မှောက်ဆွေးနွေးပြောဆိုရ၏။ တိုင်ပင်ရ၏” ဟု (ပြန့်နှံ့၍ထွက်၏)။

အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်လေ၏။

“ငါ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ပြန့်နှံ့၍ ထွက်နေ၏ ‘မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား သည် ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့်မျက်မှောက်ဆွေးနွေး ပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ထွက်နေ၏)’။ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရချေ။

၁။ နှာတကပုဒ်ကို ကျင့်ဝတ်ပြီးဆုံးသဖြင့် ရေချိုးပြီးနောက် အခြား ပုဏ္ဏားတို့နှင့်အတူစားသောက်ခြင်းမပြုပဲ သီးခြားနေ ထိုင်သောသူဟု အဋ္ဌကထာ၌ဖွင့်ဆို၏။ သက္ကတအဘိဓာန်တို့၌ကား (၁) ဝိဇ္ဇာနှာတက = အတတပညာအရာ၌ ပြီးဆုံး သန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏား၊ (၂) ဝတနှာတက = ကျင့်ဝတ်အရာ၌ ပြီးဆုံးသန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏား၊ (၃) ဥဘယနှာတက = ထိုနှစ်မျိုးလုံး ပြီးဆုံးသန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏားဟူ၍ သုံးမျိုးဖော်ပြလျက်ရှိ၏။

ဟောပြုကြကုန်လော့၊ (ပညာ) မျက်စိ၌ (ကိလေသာ) မြူနည်းပါးသော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ (ထိုသတ္တဝါတို့သည်) တရားကို မနာရသောကြောင့် ဆုံးရှုံးနေကုန်၏။ တရားကို သိသူတို့သည် ရှိကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းတို့ သို့သော် ခြောက်နှစ်ခြောက်နှစ်လွန်သော အခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ကြရဦးမည်” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၈၈။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ရဟန်းတို့သည် ဇနပုဒ်သို့ လှည့်လည်ခြင်းငှါ အများအားဖြင့် နေချင်းပင် ထွက်ခွာသွားကုန်၏။

၈၉။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဗမ္မုဒ္ဓိပ်ကျွန်းဝယ်ကျောင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည်ရှိကုန်၏။ တနှစ်လွန်သော အခါ နတ်တို့သည် (ဤသို့) ကြွေးကြော်ကုန်၏—

‘အသျှင်တို့ တနှစ်လွန်ပါပြီ၊ ယခု ငါးနှစ်သာကျန်ပါတော့သည်၊ ငါးနှစ်လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ရပါမည်’ ဟု (ကြွေးကြော်ကုန်၏)။

နှစ်နှစ်လွန်သော အခါ။

သုံးနှစ်လွန်သော အခါ။

လေးနှစ်လွန်သော အခါ။

ငါးနှစ်လွန်သောအခါ နတ်တို့သည် ဤသို့ကြွေးကြော်ကုန်၏—

“အသျှင်တို့ ငါးနှစ်လွန်ပါပြီ၊ ယခုတနှစ်သာ ကျန်ပါတော့သည်၊ တနှစ်လွန်သောအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကိုနာရန် ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ရပါမည်” ဟု (ကြွေးကြော်ကုန်၏)။

ခြောက်နှစ်လွန်သော အခါ နတ်တို့သည် ဤသို့ ကြွေးကြော်ကုန်၏—

“အသျှင်တို့ ခြောက်နှစ်လွန်ပါပြီ၊ ယခုအခါ ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတီ နေပြည်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ချိန်တန်ပါပြီ” ဟု (ကြွေးကြော်ကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ထိုရဟန်းတို့သည် ပါတိမောက်ပြသည်ကို နာရန် ဗန္ဓုမတီနေပြည်တော်သို့ အချို့ရဟန်းတို့သည် မိမိတန်ခိုးဖြင့် အချို့ရဟန်းတို့သည် နတ်တို့၏တန်ခိုးဖြင့် နေချင်းပင် ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

၉၀။ ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာ (အလယ်)၌ ပါတိမောက်ကို ဤသို့ပြတော်မူ၏—

“သည်းခံခြင်း ‘ခန္တီ’ တရားသည် မြတ်သော အကျင့်ပေတည်း၊ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် နိဗ္ဗာန် ကို အမြတ်ဆုံးဟု မိန့်ဆိုကြကုန်၏။ ရဟန်းမည်သည် သူတပါးကို မညှဉ်းဆဲ၊ သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲသူသည်လည်း ရဟန်းမဟုတ်၊ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို မပြုခြင်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို ပြည့်စုံစေခြင်း မိမိစိတ်ကို ဖြူစင်စေခြင်း ဤ (သုံးပါး) သည် ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမပေတည်း။

မစွပ်စွဲခြင်း မညှဉ်းဆဲခြင်း ပါတိမောက် (သီလ)ကို စောင့်စည်းခြင်း အစားအစာ၌ အတိုင်း အရှည်ကိုသိခြင်း လူသူမနီးသော တောကျောင်း၌နေခြင်း လွန်မြတ်သော စိတ်သမာဓိ လုပ်ငန်း ၌ အားထုတ်ခြင်း ဤ (ခြောက်ပါး) သည်လည်း ဘုရားရှင်တို့၏ အဆုံးအမပေတည်း” ဟု (ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူ၏)။

ဗြဟ္မာတို့လျှောက်ထားခြင်း

၉၁။ ရဟန်းတို့ အခါတပါး၌ ငါသည် ဥက္ကဋ္ဌမြို့အနီး သုဘဂတော အင်ကြင်းပင်ကြီးအရင်း၌ သီတင်းသုံးနေ၏။ ရဟန်းတို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းနေစဉ် ငါ့အား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ရှည်လျားလှစွာသော ဤ(သံသရာ) ကာလအတွင်း၌ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံမှ တပါး ငါမနေ ဘူး (မဖြစ်ဘူး) သောဘုံကားရှိရန်ခဲယဉ်း၏။ ငါသည် သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာဘုံသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်း လေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုအခါ ခွန်အားရှိသော ယောကျ်ားသည် ကွေးထားသော လက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့ သို့၎င်း ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် ဥက္ကဋ္ဌမြို့အနီး သုဘဂတော အင်ကြင်းပင်ကြီးအရင်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ အဝိဟာဗြဟ္မာဘုံ၌ ထင်ရှားဖြစ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာဘုံ၌ သောင်ပေါင်းများစွာသော ဗြဟ္မာတို့သည် ငါ့သံသီ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးကြပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရုပ်ကုန်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—

“အသျှင် ဤ (ကမ္ဘာ) မှ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးပါတည်း၊ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူ၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် ကောဏ္ဍညအနွယ် ဖြစ်တော်မူ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် သခွတ်ပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာ ဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက) အစုံသည် ခဏ္ဍနှင့် တိဿမည်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) သာဝကအစည်းအဝေးတို့သည် သုံးကြိမ်ဖြစ်ပါကုန်၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်း တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်ရှိပါ၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်း တသိန်းရှိပါ၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်း ရှစ်သောင်းရှိပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) အလုံးစုံ ရဟန္တာတို့ချည်း

၄-မဟာသုဒဿနသုတ်

၂၄၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်။—

အခါတပါး ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခါနီး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုသိနာရုံပြည် မြို့သို့ဝင်ရန် လမ်းကွေ့ မလွှဲမင်းတို့၏ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်ဝယ် အင်ကြင်းပင်အစုံတို့၏ အကြား၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော အသျှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။—

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကျေးတောကျသောမြို့လက်ဖြစ်သော ဤမြို့သိမ်မြို့ငယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မမူပါလင့်၊ အသျှင်ဘုရား တပါးသော စမ္မာပြည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သာဝတ္ထိပြည် သာကေတမြို့ ကောသမ္မိပြည် ဗာရာဏသီပြည်ကြီးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို (ပြည်ကြီး) တို့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါ။ ထိုပြည်ကြီးတို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုကုန်သော မင်းသူဌေး၊ ပုဂ္ဂိုလ်သူဌေး၊ သူကြွယ်သူဌေးတို့သည် များစွာ ရှိပါကုန်၏။ ထို(သူဌေး) တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ပူဇော်ကြပါကုန်လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

၂၄၂။ အာနန္ဒာ “ကျေးတောကျသော မြို့လက်ဖြစ်သော မြို့သိမ်မြို့ငယ်” ဟု ဤသို့မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့မဆိုလင့်။

ကုသာဝတီနေပြည်တော်

အာနန္ဒာ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန်သူအပေါင်းတို့ကို အောင်သော ထိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော မဟာသုဒဿနမည်သော စကြာဝတေးမင်းသည် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဤကုသိနာရုံမြို့သည် မဟာသုဒဿနမင်း၏ ကုသာဝတီမည်သော နေပြည်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ အရှေ့အနောက် အလျား တဆယ်နှစ်ယူဇနာ ရှိ၏။ တောင်မြောက် အနံ့ခုနစ်ယူဇနာရှိ၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီ နေပြည်တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၏။ စည်ပင်ဝပြော၏။ များသောလူ (ဦးရေ) ရှိ၏။ လူ (မျိုးစုံ) တို့ဖြင့်ပြွမ်း၏။ အစားအစာပေါများ၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အာဠကမန္တာမည်သော နတ်မြို့တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသကဲ့သို့ စည်ပင်ဝပြောသကဲ့သို့ များသောနတ်

၁။ ဤပြန်ဆိုချက်များမှာ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌လာသော (၁) သတ္တရတနသမန္နာဂတော (၂) ဓမ္မိကော (၃) ဓမ္မရာဇာ (၄) စက္ကဝတ္တိဟူသော ပုဒ်များအရ ပြန်ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ အခြားသတ်များ၌လည်း စကြာဝတေးမင်းကို ပြရာ၌ ၎င်းဂုဏ်ပုဒ် လေးခုပါရှိပြီ ဖြစ်၏။ ဤသုတ်၌ကား ၎င်းဂုဏ်ပုဒ်တို့ မရှိမူ၍ ခတ္တိယော မုဒ္ဒါဘိသိတ္တော ဟု ထူးခြားသောပုဒ်များရှိနေ၏။ ထိုပုဒ်များအရပြန်ဆိုလျှင် မြေကြီးကိုအစိုးရသော ဦးထိပ်၌ အဘိသိက် သွန်ခြင်းရှိသော (မဟာသုဒဿနမည်သော) မင်းသည်ရှိ၏ဟုပြန်ဆိုရာ၏။

သုတ်]

ဗြဟ္မာတို့လျှောက်ထားခြင်း

၄၇

ပါဝင်ကုန်သော သာဝက အစည်းအဝေးတို့သည် ဤသုံးကြိမ်တို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အသောကမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ဗန္ဓုမာမည်သော မင်းပါတည်း။ မယ်တော် သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မိဖုရားပါတည်း။ ဗန္ဓုမာမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မြို့ပါ တည်း။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ တောထွက်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်းပြုပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ တရားအားထုတ်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ဓမ္မစကြာ တရားဟောပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား ထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ လိုချင်နှစ်သက်မှု ကာမစ္ဆန္ဒ ကို ကင်းစေပြီးလျှင် ဤ (ဘုံ) ၌ ဖြစ်လာကြပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာဘုံ၌ပင် ထောင်ပေါင်းများစွာ သိန်းပေါင်းများစွာသော ဗြဟ္မာတို့သည် ငါ့သံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—

“အသျှင် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ပင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ လောက၌ ပွင့်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးပါတည်း။ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာ ဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမအနွယ် ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ အသက် အတိုင်းအရှည်သည် နည်းပါးလှပါ၏။ တိုတောင်းလှပါ၏။ လျင်မြန်လှပါ၏။ အသက်အရှည်ဆုံးသော သူသည် အနှစ်တရာသော်၎င်း အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ် ပိုလွန်၍သော်၎င်း (အသက်ရှင်နေရပါ ၏)။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက)အစုံသည် သာရိပုတြာနှင့် မောဂ္ဂလ္လာန် မည်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌)သာဝက အစည်းအဝေးသည် တကြိမ်တည်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်း တထောင့်နှစ်ရာငါးဆယ် ရှိပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) အလုံးစုံ ဟန္တော တို့ချည်း ပါဝင်သော သာဝက အစည်းအဝေးသည် ဤတကြိမ်တည်းသာဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အာနန္ဒာ မည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံး အလုပ်အကျွေး ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် သုဒ္ဓေါဒနမည်သော မင်းပါတည်း။ မယ်တော်သည် မာယာမည်သော မိဖုရားပါတည်း။ နေပြည်တော်သည် ကပိလဝတ်မြို့ပါတည်း။ အသျှင် မြတ်စွာ ဘုရား၏ တောထွက်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်းပြုပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ တရားအားထုတ်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ဓမ္မစကြာ တရားဟောပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။

၁။ ဤအရာ၌ ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့သည် လျှောက်ကုန်သကဲ့သို့ပင် သိခိစသော ကြွင်းသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ သာဝကဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း အသီးအသီး လျှောက်ကုန်သေး၏။ သို့ရာတွင် ပါဠိ၌ ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ငါတို့မြတ်စွာဘုရား၏သာဝကဖြစ်သောဗြဟ္မာတို့၏ လျှောက်ပုံအကြောင်းအရာမျှကိုသာ ဖော်ပြထား သည် ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်ဆို၏။

အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ နှစ်သက်လိုချင်မှု ကာမစွန္ဒကို ကင်းစေပြီးလျှင် ဤ(ဘုံ)၌ ဖြစ်လာကြပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၉၂။ ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ငါသည် အဝိဟာဗြဟ္မာတို့နှင့်အတူ အတပ္ပါဗြဟ္မာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ငါသည် အဝိဟာဗြဟ္မာ အတပ္ပါဗြဟ္မာတို့နှင့်အတူ သုဒဿဗြဟ္မာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ငါသည် အဝိဟာဗြဟ္မာ အတပ္ပါဗြဟ္မာ သုဒဿဗြဟ္မာတို့နှင့်အတူ သုဒဿဗြဟ္မာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ပ။

ရဟန်းတို့ ထို့နောက် ငါသည် အဝိဟာဗြဟ္မာ အတပ္ပါဗြဟ္မာ သုဒဿဗြဟ္မာ သုဒဿဗြဟ္မာတို့နှင့်အတူ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၏။ ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာဘုံ၌ ထောင်ပေါင်းများစွာ သိန်းပေါင်းများစွာ သော ဗြဟ္မာတို့သည် ငါထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တရသော အရပ်၌ ရပ်ကုန်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—

“အသျှင် ဤ (ကမ္ဘာ) မှ ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးပါတည်း၊ မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို)ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် ကောဏ္ဍညအနွယ် ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အသက်အတိုင်းအရည်သည် အနှစ်ရှစ်သောင်း ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည် သခွတ်ပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဝက)အစုံသည် ခဏ္ဍနှင့် တိဿမည်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌)သာဝကအစည်း အဝေးတို့သည် သုံးကြိမ်ဖြစ်ပါကုန်၏။တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်း တသိန်းခြောက်သောင်း ရှစ်ထောင်ရှိပါ၏။ တကြိမ်သော သာဝက အစည်းအဝေး၌ ရဟန်း တသိန်းရှိပါ၏။ တကြိမ်သော သာဝကအစည်းအဝေး၌ ရဟန်း ရှစ်သောင်းရှိပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) အလုံးစုံ ရဟန္တာတို့ချည်း ပါဝင်ကုန်သော သာဝက အစည်းအဝေးတို့သည် ဤသုံးကြိမ်တို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အသျှင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အသောကမည်သော ရဟန်းသည် အမြတ်ဆုံးအလုပ် အကျွေးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို)

ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် ဗန္ဓုမာမည်သော မင်းပါတည်း။ မယ်တော်သည် ဗန္ဓုမတီမည်သော မိဖုရားပါတည်း။ ဗန္ဓုမာမင်း၏ နေပြည်တော်သည် ဗန္ဓုမာဘိမ္ဗသော မြို့ပါတည်း။ အသျှင် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား၏တောထွက်ပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်းပြုပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ တရားအားထုတ်ပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်ပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ဓမ္မစကြာတရားဟောပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားအသံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ နှစ်သက် လိုချင်မှု ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ကို ကင်းစေပြီးလျှင် ဤ (ဘုံ) ၌ဖြစ်လာကြပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၉၃။ ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာတို့၌ပင် ထောင်ပေါင်းများစွာ သိန်းပေါင်းများစွာသော ဗြဟ္မာ တို့သည် ငါ့သံသိုချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏။

“အသျှင် ဤကမ္ဘာမှ သုံးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ သိခီ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် သိခီမြတ်စွာဘုရားသံ၌။ပ။

အသျှင် ထိုသုံးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌ပင် ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ် တို့သည် ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရားသံ၌။ပ။

အသျှင် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ပင် ကကုသန် ကောဏာဂုံ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် ကကုသန် ကောဏာဂုံ ကဿပ မြတ်စွာဘုရားသံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ နှစ်သက်လိုချင်မှု ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ ကိုကင်းစေပြီးလျှင် ဤ (ဘုံ)၌ ဖြစ်လာကြ ပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

ရဟန်းတို့ ထိုဗြဟ္မာတို့၌ပင် ထောင်ပေါင်းများစွာ သိန်းပေါင်းများစွာသော ဗြဟ္မာတို့သည် ငါ့သံသို ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ကြကုန်၏—

“အသျှင် ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌ပင် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ လောက၌ ပွင့်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အမျိုးအားဖြင့် မင်းမျိုးပါတည်း မင်းမျိုး၌ ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမအနွယ်ဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား ၏ အသက်အတိုင်းအရှည်သည် နည်းပါးလှပါ၏။ တိုတောင်းလှပါ၏။ လျင်မြန်လှပါ၏။ အသက်အရှည် ဆုံးသောသူသည် အနှစ် တရာသော်ရင်း အနှစ်တရာထက် အနည်းငယ် ပိုလွန်၍ သော်ရင်း (အသက်ရှင်နေရပါ၏)။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ရင်း၌ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သောတပည့် (အဂ္ဂသာဓက) အစုံသည် သာရိပုတြာနှင့် မောဂ္ဂလ္လာန်မည်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) သာဝက အစည်း အဝေးသည် တကြိမ်ဘည်းသာ ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်း တထောင်နှစ်ရာငါးဆယ် ရှိပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ (လက်ထက်၌) အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်းပါင်သော သာဝက အစည်းအဝေးသည် တကြိမ်တည်းသာဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အာနန္ဒာမည်သော ရဟန်းသည်

အမြတ်ဆုံးအလုပ်အကျွေးဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခမည်းတော်သည် သုဒ္ဓေါဒနမင်းပါ တည်း။ မယ်တော်သည် မာယာ မိဖုရားပါတည်း။ နေပြည်တော်သည် ကပိလဝတ်မြို့ပါတည်း။ အသျှင် မြတ်စွာဘုရား၏ တောထွက်ပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ရဟန်းပြုပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ တရားအား ထုတ်ပုံသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ဘုရားဖြစ်ပုံ သည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏။ ဓမ္မစကြာ တရားဟောပုံသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင် ထိုအကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လျက် ကာမဂုဏ်တို့၌ နှစ်သက် လိုချင်မှု ‘ကာမစ္ဆန္ဒ’ကို ကင်းစေပြီးလျှင် ဤ (ဘုံ) ၌ ဖြစ်လာကြပါ ကုန်၏” ဟု (လျှောက်ကြကုန်၏)။

၉၄။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် အောက်မေ့နိုင်ကြောင်းဖြစ်သော ဓမ္မဓာတ်ကို ကိုယ်တိုင်ပင် ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပေ၏။ ယင်းဓမ္မဓာတ်ကို ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာခရီးကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ် ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန်သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို “ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “ဤသို့သောအမည် ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့ သော (သမာဓိ) တရားရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သောပညာရှိကုန်၏ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော နေခြင်း ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဇာတ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့ နိုင်ပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ သာဝက အစဉ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ သာဝက အစည်းအဝေး အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။

နတ် (ဗြဟ္မာ) တို့သည်လည်း ငါ့အား ဤအကြောင်းကို လျှောက်ကုန်၏။ ယင်းသို့ လျှောက်သောကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သံသရာခွဲတရားကို ဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာ ခရီးကိုဖြတ်ပြီးကုန်သော သံသရာဝဋ်ကုန်ဆုံးပြီးကုန်သော ဆင်းရဲခပ်သိမ်းကို လွန်မြောက်ပြီးကုန် သော ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော ရှေးဘုရားတို့ကို “ဤသို့သော ဇာတ်ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “ဤသို့ သော အမည်ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော အနွယ်ရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော (သမာဓိ)တရားရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော ပညာရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်၏ ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လွန်မြောက်ခြင်းရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဇာတ်အား ဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ အမည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ အနွယ်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ အသက်အတိုင်းအရှည်အားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ သာဝကအစဉ်အား ဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။ သာဝက အစည်းအဝေးအားဖြင့်လည်း အောက်မေ့နိုင်ပေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ရှေးဦးစွာသော မဟာပဒါနသုတ် ပြီး၏။

၂-မဟာဒီဒါနသုတ်

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်

၉၅။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသမုဗ္ဗမည်သော နိဂုံး၌ (သီတင်းသုံး)နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ၊ အသျှင်ဘုရား ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်သည် အလွန်နက်လည်း နက်နဲပါ၏၊ အလွန် နက်နဲသောအသွင်လည်း ရှိပါ၏၊ သို့ဖြစ်ပါလျက် အကျွန်ုပ်၏ (ဥာဏ်ထဲ၌) တိမ်တိမ်ကလေးကဲ့သို့ပင် ထင်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်။ ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်သည် နက်လည်း နက်နဲ၏၊ နက်နဲသော အသွင်လည်းရှိ၏။

အာနန္ဒာ ထို(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်)တရားတော်ကို လျော်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည် ချည်ခင်ထွေးကဲ့သို့ဖြစ်၍ စာပေါင်းသိုက်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ ဖြူဆံ့မြက်ပြိတ်မြက်ကဲ့သို့ဖြစ်၍ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာဖြစ်သော အပါယ်ကို၎င်း သံသရာကို၎င်း မလွန်မြောက်နိုင်ပဲ ရှိချေ၏။

၉၆။ အာနန္ဒာ အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’ သေခြင်း ‘မရဏ’သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ‘ဇာတိ’ဟူသောအကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း ‘ဇရာ’သေခြင်း ‘မရဏ’သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ‘ဇာတိ’၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ‘ဇာတိ’သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ‘ဇာတိ’သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ဖြစ်ကြောင်းကံ ‘ဘဝ’၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ် အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'သည် ဖြစ်သနည်း ဟုမေးပြန်လျှင် တွေ့ခြင်း 'ဖဿ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ' သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ တွေ့ခြင်း 'ဖဿ'၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း 'ဖဿ'သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း 'ဖဿ'သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ နာမ်ရုပ်၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် ဝိညာဉ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု မေးလျှင် ရှိ၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်သည် ဖြစ်သနည်း ဟု မေးပြန်လျှင် နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်သည် ဖြစ်၏ ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။

၉၇။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဝိညာဉ်သည် ဖြစ်၏။ ဝိညာဉ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည်ဖြစ်၏။ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း 'ဖဿ'သည် ဖြစ်၏။ တွေ့ခြင်း 'ဖဿ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'သည် ဖြစ်၏။ ခံစားခြင်း 'ဝေဒနာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'သည် ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'သည် ဖြစ်၏။ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'သည် ဖြစ်၏။ ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ'သည် ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ'ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' စိုးရိမ်ပူဆွေးခြင်း 'သောက' ငိုကြွေးခြင်း 'ပရိဒေဝ'

ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒုက္ခ' စိတ်ဆင်းရဲခြင်း 'ဒေါမနဿ' ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်း 'ဥပါယာသ' တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤနည်းဖြင့် ဤဆင်းရဲအစုသက်သက်၏ ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏။

၉၈။ အာနန္ဒာ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' သည် ဖြစ်၏။ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း မရဏ ဖြစ်ပုံကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့ သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' သည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့။

ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း 'ဇာတိ' ကား အဘယ်နည်း။

နတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ နတ်ဘို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဖြစ်ခြင်းငှါ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ ဘိလူးဖြစ်ခြင်းငှါ ဘိလူးဘို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ ကိုယ်ထင်ရှား သတ္တဝါဖြစ်ခြင်းငှါ ကိုယ်ထင်ရှားသတ္တဝါဘို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ လူဖြစ်ခြင်းငှါ လူတို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါဖြစ်ခြင်းငှါ ခြေလေးချောင်း သတ္တဝါတို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ ငှက်ဖြစ်ခြင်းငှါ ငှက်တို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ တွားသွားကောင် ဖြစ်ခြင်းငှါ တွားသွားကောင်တို့၏ ဇာတိသည်၎င်း၊ အာနန္ဒာ ထိုထိုသတ္တဝါဖြစ်ခြင်းငှါ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' သည် မပြေငြားအံ့။ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' သည် အချင်းသံသိမ်း မရှိခဲ့သော် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လောဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' တရားသည်သာလျှင် အိုခြင်း 'ဇရာ' သေခြင်း 'မရဏ' ၏အကြောင်းရင်း 'ဟိတိ' ပေတည်း၊ အခြေခံ 'နိဒါနိန္ဒ' ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း 'သုဒ္ဓဒယ' ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ 'ပစ္စည်း' ပေတည်း။

၉၉။ အာနန္ဒာဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' သည်ဖြစ်၏။ ဟု ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' ဟူသောအကြောင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' ဖြစ်ပုံကိုဤ (ဆိုလတ္တံ့ သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' သည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှမရှိငြားအံ့။

ဤဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' ကား အဘယ်နည်း။

ကမာဘာ ခူပာဘာ အရူပဘာ တို့ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' သည် အချင်းသံသိမ်း မရှိခဲ့သော် ဘာချုပ်ခြင်းကြောင့် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်ရှားနိုင်ပါအသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' သည်သာလျှင် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း 'ဇာတိ' ၏အကြောင်းရင်း 'ဟိတ်' ပေတည်း၊ အခြေခံ 'နိဒါန်း' ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ 'ပစ္စည်း' ပေတည်း။

၁၀၀။ အာနန္ဒာ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' သည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' ဖြစ်ပုံကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့် သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့။

ဤစွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ကား အဘယ်နည်း။

ကာမဂုဏ်၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ကာမုပါဒါန်' အယူ၌ စွဲလမ်းခြင်း 'ဒိဋ္ဌုပါဒါန်' အလေ့အကျင့်၌ စွဲလမ်းခြင်း 'သီလဗ္ဗတုပါဒါန်' အတ္တဟူသော ဝါဒ၌ စွဲလမ်းခြင်း 'အတ္တဝါဒုပါဒါန်' တို့ပေတည်း။

စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤစွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကံ 'ဘဝ' ၏ အကြောင်းရင်း 'ဟိတ်' ပေတည်း၊ အခြေခံ 'နိဒါန်း' ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း 'သမုဒယ' ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ 'ပစ္စည်း' ပေတည်း။

၁၀၁။ အာနန္ဒာ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ဟူသောအကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ဟူသော အကြောင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း ဥပါဒါန်ဖြစ်ပုံကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား တပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' သည် မည်သည့်အခြင်းအရာ မည်သည့် သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့။

ဤတပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' ကား အဘယ်နည်း။

အဆင်းကိုတပ်မက်မှု 'ရူပတဏှာ' အသံကိုတပ်မက်မှု 'သဒ္ဒတဏှာ' အနံ့ကိုတပ်မက်မှု 'ဂန္ဓတဏှာ' အရသာကို တပ်မက်မှု 'ရသတဏှာ' အတွေ့ကိုတပ်မက်မှု 'ဖောဠဗ္ဗတဏှာ' သဘောကိုတပ်မက်မှု 'ဓမ္မတဏှာ' တို့ပေတည်း။

တပ်မက်မှု 'တဏှာ' သည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် တပ်မက်မှု 'တဏှာ' ချုပ်ခြင်းကြောင့် စွဲလမ်းခြင်း 'ဥပါဒါန်' သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည်သာလျှင် စွဲလမ်းခြင်း ‘ဥပါဒါန်’ ၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း။ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း။ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း။ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၀၂။ အာနန္ဒာ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ဖြစ်ပုံကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သောသတ္တဝါအား ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် မည်သည့်အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘော အားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့။

ဤခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ကား အဘယ်နည်း။

မျက်စိနှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း၊ နားနှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း၊ နှာခေါင်းနှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း၊ လျှာနှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း၊ ကိုယ်နှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်း၊ စိတ်နှင့် တွေ့ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ခံစားခြင်းတို့ပေတည်း။

ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည်သာလျှင် တပ်မက်မှု ‘တဏှာ’ ၏အကြောင်း ရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း။ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း။ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း။ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၀၃။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ကို စွဲ၍ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ သည်ဖြစ်၏။ တပ်မက်ခြင်းကို စွဲ၍ ရှာမှီးခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ရှာမှီးခြင်းကို စွဲ၍ ရခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ရခြင်းကိုစွဲ၍ အသုံးချရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ နှစ်သက် တပ်မူခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည်ဖြစ်၏။ ထိုနှစ်သက် တပ်မူခြင်းကိုစွဲ၍ ငါ့ဟာ ဟု မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ သိမ်းပိုက်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ သိမ်းပိုက်ခြင်းကိုစွဲ၍ ဝန်တိုခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ဝန်တိုခြင်းကိုစွဲ၍ (ဥစ္စာကို) စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်ဖြစ်၏။ (ဥစ္စာကို) စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းကြောင့် တုတ်ဆောင်ရခြင်း လက်နက်ဆောင်ရခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း မခံသာအောင် ပြောဆိုခြင်း ဂုံးတိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား များစွာတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၄။ အာနန္ဒာ ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တုတ်ဆောင်ရခြင်း လက်နက်ဆောင်ရခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း မခံသာအောင်ပြောဆိုခြင်း ဂုံးတိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားများစွာတို့သည်ဖြစ်ကုန်၏။

ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တုတ်ဆောင်ရခြင်း လက်နက်ဆောင်ရခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း မခံသာအောင်ပြောဆိုခြင်း ဂုံးတိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားများစွာတို့ ဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့် လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့၊ ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် တုတ်ဆောင်ရခြင်း လက်နက်ဆောင်ရခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း မခံသာအောင်ပြောဆိုခြင်း ဂုံးတိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရား များစွာတို့သည် ဖြစ်နိုင်ပါကုန်ဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မဖြစ်နိုင်ပါကုန် အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ထိုဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်သာလျှင် တုတ်ဆောင်ရခြင်း လက်နက်ဆောင်ရခြင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ခြင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း ငြင်းခုံခြင်း မခံသာအောင်ပြောဆိုခြင်း ဂုံးတိုက်ခြင်း မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်း ဟူသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားများစွာတို့ ဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၅။ အာနန္ဒာ ဝန်တိုခြင်းကိုစွဲ၍ ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ဝန်တိုခြင်းကိုစွဲ၍ ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ဝန်တိုခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မဖြစ်ငြားအံ့၊ ဝန်တိုခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိခဲ့သော် ဝန်တိုခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤဝန်တိုခြင်းသည်သာလျှင် ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၆။ အာနန္ဒာ သိမ်းပိုက်ခြင်းကိုစွဲ၍ ဝန်တိုခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ သိမ်းပိုက်ခြင်းကိုစွဲ၍ ဝန်တိုခြင်းဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား သိမ်းပိုက်ခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့၊ သိမ်းပိုက်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် သိမ်းပိုက်ခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ဝန်တိုခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤသိမ်းပိုက်ခြင်းသည်သာလျှင် ဝန်တိုခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၇။ အာနန္ဒာ (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ သိမ်းပိုက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုစွဲ၍ သိမ်းပိုက်ခြင်းဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်းသိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသော ဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့၊ (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ချုပ်ခြင်းကြောင့် သိမ်းပိုက်ခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် သာလျှင် သိမ်းပိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက် အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၈။ အာနန္ဒာ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’ကို စွဲ၍ (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟူသောဤစကားကို(ငါ)ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’ကိုစွဲ၍(ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော)အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’ သည် မည်သည့်အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့၊ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’သည်သာလျှင် (ငါ့ဟာဟု) မြဲမြံစွာ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ပေတည်း။

၁၁၉။ အာနန္ဒာ (အသုံးချရန်) စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ)ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းကို စွဲ၍ နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် မည်သည့်အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့၊ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် အချင်း

ခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’သည် ထင်ရှား နိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည်သာလျှင် နှစ်သက်တပ်စွဲခြင်း ‘ဆန္ဒရာဂ’၏ အ ကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ပေတည်း၊ အ ထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ပေတည်း။

၁၁၀။ အာနန္ဒာ ရခြင်းကိုစွဲ၍ (အသုံးချရန်) စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤ စကားကို (ငါ)ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ရခြင်းကိုစွဲ၍ စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်း ဖြစ်ပုံကို ဤ(ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ရခြင်းသည် မည်သည့်အခြင်း အရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့် မျှ မရှိငြားအံ့၊ ရခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်းမရှိခဲ့သော် ရခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤရခြင်းသည်သာလျှင် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၁။ အာနန္ဒာ ရှာမှီးခြင်းကိုစွဲ၍ရခြင်းဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ)ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ ရှာမှီးခြင်းကိုစွဲ၍ ရခြင်းဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား ရှာမှီးခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့် မျှမရှိငြားအံ့။ ရှာမှီးခြင်းသည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိခဲ့သော် ရှာမှီးခြင်း၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ရခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (လျှောက်၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤရှာမှီးခြင်းသည်သာလျှင် ရခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ပေတည်း၊ အခြေခံ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့‘ပစ္စည်း’ပေတည်း။

၁၁၂။ အာနန္ဒာ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ကိုစွဲ၍ ရှာမှီးခြင်းသည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ)ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ကိုစွဲ၍ ရှာမှီးခြင်း ဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား တပ်မက်ခြင်းသည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ မရှိငြားအံ့။

ဤတပ်မက်ခြင်းကား အဘယ်နည်း။

ကာမဂုဏ်၌တပ်မက်ခြင်း ‘ကာမတဏှာ’ ဘဝမပြတ်စဲနိုင်ဟု ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်း ‘ဘဝတဏှာ’ ဘဝပြတ်စဲမည်ထင်လျက် တပ်မက်ခြင်း ‘ဝိဘဝတဏှာ’ တို့ပေတည်း။

တပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ သည် အချင်းခပ်သိမ်း မဖြစ်ခဲ့သော် တပ်မက်ခြင်းတဏှာ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ရှာမှီးခြင်းသည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤတပ်မက်ခြင်း ‘တဏှာ’ သည် သာလျှင် ရှာမှီးခြင်း၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် နှစ်မျိုးပြားသော ဤ(တဏှာ)တရားတို့သည် ဝေဒနာ ဟူသော အကြောင်းတပါးတည်းကြောင့် သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။

၁၁၃။ အာနန္ဒာ တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ငါဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတခုသောဘုံ၌ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါအား တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ သည် မည်သည့် အခြင်းအရာ မည်သည့်သဘောအားဖြင့် မျှ မရှိငြားအံ့။

ဤတွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ကား အဘယ်နည်း။

မျက်စိအတွေ့ ‘စက္ခုသမ္ပဿ’ နားအတွေ့ ‘သောတသမ္ပဿ’ နှာခေါင်းအတွေ့ ‘ဃာနသမ္ပဿ’ လျှာအတွေ့ ‘ဇိဝှါသမ္ပဿ’ ကိုယ်အတွေ့ ‘ကာယသမ္ပဿ’ စိတ်အတွေ့ ‘မနောသမ္ပဿ’ တို့ပေတည်း။

တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ သည် အချင်းခပ်သိမ်း မရှိခဲ့သော် တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ထင်ရှားနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤတွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ သည်သာလျှင် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ၏ အကြောင်းရင်း ‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၄။ အာနန္ဒာ နာမ်ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း ဖဿသည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ နာမ် ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် တွေ့ခြင်း ‘ဖဿ’ ဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့် လည်း သိနိုင်ပေ၏။

၁။ ဥပါဒါန်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဝဋ်မူလ ‘ဝဋ်မြစ်’ တဏှာနှင့် ရှာမှီးခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သော သမုဒါစာရ ‘မမြစ်’ ဖြစ်နေသော တဏှာတို့ကိုပင် ၂-မျိုးဟုဆိုသည်။

အာနန္ဒာ (အာရုံကိုတွေ့ခြင်း ခံစားခြင်း မှတ်သားခြင်း စသော) အကြင်အခြင်းအရာ အကြင် အသွင်အပြင် အကြင် သိကြောင်းနိမိတ် အကြင်ညွှန်ပြအပ်သောသဘောတို့ဖြင့် (ဇယ ဝေဒနာ သညာစသော) နာမ်အပေါင်း ‘နာမကာယ’ ကို (ဇယ ဝေဒနာ သညာစသည်ဖြင့်) ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ရ၏။ ထိုအခြင်းအရာ ထိုအသွင်အပြင် ထိုသိကြောင်း နိမိတ် ထိုညွှန်ပြအပ်သောသဘောတို့ မရှိခဲ့သော် အမည်ဖြင့် ပြရသော ကြံ သိ တွေ့ ‘အဓိဝနေသမ္မဿ’^၁ သည် ရုပ်အပေါင်း ‘ရူပကာယ’ ၌ သင်္ခါရများ နိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်္ခါရများနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ (ကြမ်းတမ်းခြင်း ယိုစီးခြင်း ပျံ့ခြင်း ထောက်ကန်ခြင်းစသော) အကြင် အခြင်းအရာ အကြင်အသွင်အပြင် အကြင်သိကြောင်းနိမိတ် အကြင်ညွှန်ပြအပ်သော သဘောတို့ဖြင့် (ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယော စသော) ရုပ်အပေါင်း ‘ရူပကာယ’ ကို (ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောစသည်ဖြင့်) ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ရ၏။ ထိုအခြင်းအရာ။ပ။ ထိုညွှန်ပြအပ်သော သဘောတို့သည် မရှိခဲ့သော် ထိုခိုက်တွေ့ ‘ပဋိသသမ္မဿ’^၂ သည် နာမ် အပေါင်း ‘နာမကာယ’ ၌ ထင်ရှားနိုင်ပါ ဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်္ခါရများနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ (အာရုံကိုတွေ့ခြင်း စသည်နှင့် ကြမ်းတမ်းခြင်းစသော) အကြင်အခြင်းအရာ။ပ။ အကြင်ညွှန်ပြအပ်သော သဘောတို့ဖြင့် (ဇယစသော) နာမ်အပေါင်း ‘နာမကာယ’ ကို၎င်း (ပထဝီ စသော) ရုပ်အပေါင်း ‘ရူပကာယ’ ကို၎င်း (ဇယစသည် ပထဝီစသည်ဖြင့်) ခေါ်ဝေါ်ပညတ်ရ၏။ ထိုအခြင်းအရာ။ပ။ ထိုညွှန်ပြအပ်သော သဘောတို့သည် မရှိခဲ့သော် အမည်ဖြင့် ပြရသော ကြံ သိ တွေ့ ‘အဓိဝနေသမ္မဿ’ သည်၎င်း ထို ခိုက် တွေ့ ‘ပဋိသသမ္မဿ’ သည်၎င်း ထင်ရှား ရှိနိုင်ပါ ဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်္ခါရများနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ အကြင်အခြင်းအရာ။ပ။ အကြင်ညွှန်ပြအပ်သောသဘောတို့ဖြင့် နာမ်ရုပ်ကိုခေါ်ဝေါ် ပညတ်ရ၏။ ထိုအခြင်းအရာ။ပ။ ထိုညွှန်ပြအပ်သော သဘောတို့သည် မရှိခဲ့သော် တွေ့ခြင်း ‘ဇယ’ သည်သင်္ခါရများနိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင်္ခါရများနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤနာမ်ရုပ်သည်သာလျှင် တွေ့ခြင်း ‘ဇယ’၏အကြောင်းရင်း ‘ဟိတံ’ ပေတည်း။ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

၁၁၅။ အာနန္ဒာ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ်သည် ဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏။ ထိုစကား၌ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် နာမ်ရုပ် ဖြစ်ပုံကို (ဤဆိုသက္ကံသော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

၁။ အဓိဝနေသမ္မဿဟူသည် မနောဒွါရမှ ဖြစ်သော ကြံသိလျက်တွေ့သောမနောသမ္မဿပင်တည်း။

၂။ ပဋိသသမ္မဿဟူသည်နာပဉ္စဒွါရမှဖြစ်သောမြင်သိလျက်တွေ့သောစက္ခုသမ္မဿပင်တည်း။

သုတ်]

အတ္တပညတ်

၆၁

အာနန္ဒာ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’သည် အမိဝမ်း၌ မသက်ရောက်ငြားအံ့၊ နာမ်ရုပ်သည် အငေါမ်း၌ တပေါင်းတည်း ဖြစ်နိုင်ပါ ဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

‘အာနန္ဒာ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’သည် အမိဝမ်း၌ သက်ရောက်ပြီးလျှင် ချုပ်သွားငြားအံ့၊ နာမ် ရုပ် သည် ဤခန္ဓာကိုယ် ဖြစ်ခြင်းငှါ ဖြစ်နိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မဖြစ်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’သည် လည်း သူငယ်အားဖြစ်စေ သူငယ်မအားဖြစ်စေ ငယ်စဉ် ကပင် ချုပ်သွားငြားအံ့၊ နာမ် ရုပ်သည် ကြီးပွားစဉ်ပင် ပြန့်ပွားခြင်းသို့ရောက်နိုင်ပါဦးမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မရောက်နိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤဝိညာဉ်သည်သာလျှင် နာမ် ရုပ်၏ အကြောင်းရင်း‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ပေတည်း။

၁၁၆။ အာနန္ဒာ နာမ်ရုပ် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’သည်ဖြစ်၏ဟူသော ဤစကားကို (ငါ) ဆိုခဲ့၏၊ ထိုစကား၌ နာမ် ရုပ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’ဖြစ်ပုံ ကို ဤ (ဆိုလတ္တံ့သော) အကြောင်းဖြင့်လည်း သိနိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’ သည် နာမ် ရုပ်၌ မှီရာကို မရငြားအံ့၊ နောင် အခါ၌ ပဋိသန္ဓေနေ့ခြင်း အိုခြင်း သေခြင်းတို့နှင့်တကွ ဆင်းရဲအပေါင်းသည် ထင်ရှား နိုင်ပါဦးမည်လော ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

မထင်ရှားနိုင်ပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ထိုနာမ် ရုပ်သည်သာလျှင် သိခြင်း ‘ဝိညာဉ်’ ၏အကြောင်းရင်း‘ဟိတ်’ ပေတည်း၊ အခြေခံ ‘နိဒါန်း’ပေတည်း၊ ဖြစ်ကြောင်း ‘သမုဒယ’ ပေတည်း၊ အထောက်အပံ့ ‘ပစ္စည်း’ ပေတည်း။

အာနန္ဒာ ဤအချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသော ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်မျှဖြင့် (သတ္တဝါသည်) ဖြစ် မှုလည်း ဖြစ်ပေါ် ရ၏၊ အိုမှုလည်း အိုရာ၏၊ သေမှုလည်း သေရာ၏၊ အဖန်ဖန်စုတေမှုလည်း စုတေရာ၏၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ရာ၏၊ ဤဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်မျှဖြင့် အမည်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း သည်ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်မျှဖြင့် သဒ္ဓါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏၊ ဤဝိညာဉ်နှင့် နာမ် ရုပ်မျှဖြင့် ပညတ်ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်ဖြစ်၏၊ ဤ ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်မျှဖြင့်ပညတ်၏ ကျက်စားရာသည် ဖြစ်၏၊ အချင်းချင်း ကျေးဇူးပြုသော ဤ ဝိညာဉ်နှင့် နာမ်ရုပ်မျှဖြင့် ဝဋ်သုံးပါးသည် လှည့်၏၊ ဤခန္ဓာငါးပါးသည်လည်း ခေါ်ဝေါ် ပညတ်ခြင်းငှါ ထင်ရှားဖြစ်၏။

အတ္တပညတ်

၁၁၇။ အာနန္ဒာ အတ္တကို ပညတ်သူသည် အဘယ်မျှဖြင့် ပညတ်သနည်း—

အာနန္ဒာ ရုပ်ရှိ အပိုင်းခြားရှိသော အတ္တကို ပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏ အပိုင်းအခြားရှိ၏” ဟု ပညတ်၏။

(ဦးရေ) ရှိသကဲ့သို့ နတ်ဘီလူး (မျိုးစုံ)တို့ဖြင့်ပြုမီးသကဲ့သို့ အစားအစာပေါများသကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၏။ စည်ပင်ဝပြော၏။ များသော လူ(ဦးရေ) ရှိ၏။ လူ(မျိုးစုံ)တို့ဖြင့်ပြုမီး၏။ အစားအစာပေါများ၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ဆင်းသံ မြင်းသံ ရထားသံ စည်ကြီးသံ မုရိုးစည်သံ စောင်းသံ သီချင်းသံ ခရုသင်းသံ ကြေးနင်းခွက်ခွင်းသံ စားကြပါ သောက်ကြပါ ခဲကြပါ” ဟုဆိုသော ဆယ်ခုမြောက်သောအသံ (ဤ)ဆယ်ပါးသော အသံတို့ဖြင့် နေ့ရောညဉ့်ပါ မစမဆိတ်သည်သာ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ရွှေတန်တိုင်းတထပ် ငွေတန်တိုင်းတထပ် ကြောင်မျက် ရွှဲတန်တိုင်းတထပ် ဖလ်တန်တိုင်းတထပ် ကျောက်နီတန်တိုင်းတထပ် ပတ္တမြားပြောက်တန်တိုင်း တထပ် ရတနာမျိုးစုံတန်တိုင်းတထပ် အားဖြင့် တန်တိုင်းခုနစ်ထပ်ခြံရံလျက်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ကုသာ ဝတီနေပြည်တော်၌ ရွှေတံခါးတခု ငွေတံခါးတခု ကြောင်မျက်ရွှေတံခါးတခု ဖလ်တံခါးတခုအားဖြင့် အရောင်လေးမျိုးရှိသော တံခါးတို့သည် ရှိကုန်၏။

တခုတခုသောတံခါး၌ လုံးပတ်တဆယ့်ငါးတောင် မြေဝင်တဆယ့်ငါးတောင် ခြေပေါ်အမြင့် အတောင်ခြောက်ဆယ်ရှိသော ခုနစ်လုံးခုနစ်လုံးသော တံခါးတိုင်တို့ကို စိုက်ထူထားကုန်၏။ ထိုတံခါး တိုင်ခုနစ်လုံးတို့တွင် တလုံးသည် ရွှေဖြင့်ပြီး၏။ တလုံးသည် ငွေဖြင့်ပြီး၏။ တလုံးသည် ကြောင်မျက်ရွှဲ ဖြင့် ပြီး၏။ တလုံးသည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၏။ တလုံးသည် ကျောက်နီဖြင့်ပြီး၏။ တလုံးသည် ပတ္တမြားပြောက် ဖြင့်ပြီး၏။ တလုံးသည် ရတနာမျိုးစုံတို့ဖြင့် ပြီး၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ရွှေထန်းပင်တတန်း ငွေထန်းပင်တတန်း ကြောင်မျက်ရွှဲ ထန်းပင်တတန်း ဖလ်ထန်းပင်တတန်း ပတ္တမြားနီထန်းပင်တတန်း ပတ္တမြားပြောက်ထန်းပင်တတန်း ရတနာခုနစ်မျိုးစုံထန်းပင်တတန်း အားဖြင့် ထန်းပင်တန်း ခုနစ်ခုကာရံလျက်ရှိ၏။ ရွှေထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွှဲထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ကြောင်မျက်ရွှဲဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ဖလ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ဖလ်ထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ကြောင်မျက်ရွှဲဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ပတ္တမြားနီထန်းပင်၏ ပင်စည် သည် ပတ္တမြားနီဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပတ္တမြား ပြောက်ထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ပတ္တမြားနီဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ရတနာမျိုးစုံ ထန်းပင်၏ပင်စည်သည် ရတနာမျိုးစုံဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည် လည်း ရတနာမျိုးစုံတို့ဖြင့်ပင်ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ လေတိုက်ခတ်သည်ရှိသော် ထိုထန်းပင်တန်းတို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ တပ်စွဲဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် တူရိယာငါးပါးကို ကောင်းစွာပြင်ဆင်၍ အသံညှိကာ တတ်ကျွမ်း သူတို့ အညီအညွတ် တီးမှုတ်သည်ရှိသော် တူရိယာအသံသည် သာယာလည်း သာယာသကဲ့သို့ စွဲမက်

၁။ ပေါရိသ-တသူလျှင် မဇ္ဈိမပုရိသငါးတောင်ရှိသဖြင့် သုဿအတွက် တဆယ့်ငါးတောင်ဟုပြန်ဆိုထားသည်။

အာနန္ဒာ ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို ပညတ်သူသည် “ငါ၏အတ္တသည်ရုပ်ရှိ၏၊ အပိုင်းအခြားမရှိ” ဟု ပညတ်၏။

အာနန္ဒာ ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို ပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိ၏” ဟု ပညတ်၏။

အာနန္ဒာ ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို ပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိ၏” ဟု ပညတ်၏။

၁၁၈။ အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့)တွင် အကြင်သူသည် ရုပ်ရှိအပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို ပညတ်၏။ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) အပိုင်းအခြားရှိ ရုပ်ရှိသော အတ္တကိုသော် လည်း ပညတ်၏။ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို သော်လည်း ပညတ်၏။ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန် ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန် ဖြစ်အောင်ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘ရူပီပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ကိန်းနေသည် ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့) တွင် အကြင်သူသည် ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို ပညတ်၏။ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို သော်လည်း ပညတ်၏။ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်းဖြစ်သော ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကိုသော်လည်း ပညတ်၏။ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန်ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ် အမှန်ဖြစ်အောင်ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘ရူပီပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ကိန်းနေသည် ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့)တွင်အကြင်သူသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုပညတ် ၏။ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော်လည်း ပညတ်၏။ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော် လည်း ပညတ်၏။ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန် ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန်ဖြစ်အောင် ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အားစိတ်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တစွဲ အယူ ‘အရူပီပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ကိန်းနေသည် ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့)တွင် အကြင်သူသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို ပညတ်၏။ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို သော်လည်းပညတ်၏။ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကိုသော်လည်း ပညတ်၏။ (သူတပါးတို့အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန်ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ် အမှန်ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘အရူပီအနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ ကိန်းနေသည် ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ အတ္တကို ပညတ်သောသူသည် ဤမျှဖြင့် ပညတ်၏။

နအတ္တပညတ်

၁၁၉။ အာနန္ဒာ အတ္တကို မပညတ်သူသည် အဘယ်မျှဖြင့် မပညတ်သနည်း—

အာနန္ဒာ ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို မပညတ်သူသည် “ငါ၏အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏ အပိုင်း အခြားရှိ၏” ဟု မပညတ်။

အာနန္ဒာ ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို မပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်ရှိ၏ အပိုင်း အခြားမရှိ” ဟု မပညတ်။

အာနန္ဒာ ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို မပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်း အခြားရှိ၏” ဟု မပညတ်။

အာနန္ဒာ ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို မပညတ်သူသည် “ငါ၏ အတ္တသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်း အခြားမရှိ” ဟု မပညတ်။

၁၂၀။ အာနန္ဒာထို(လေးယောက်တို့)တင် အကြင်သူသည် ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို မပညတ်၊ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော် လည်း မပညတ်၊ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်ရှိအပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော် လည်းမပညတ်၊ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန်ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန်ပြုအံ့” ဟူ၍ လည်း ထိုသူ အားစိတ်မဖြစ်။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘ရူပီ ပရိတ္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ သည်မကိန်း ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့)တင် အကြင်သူသည် ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို မပညတ်၊ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော် လည်းမပညတ်၊ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို သော်လည်း မပညတ်၊ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန် ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန် ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်မဖြစ်။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်ရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘ရူပီ အနန္တတ္တာနုဒိဋ္ဌိ’ သည် မကိန်း ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ ထို(လေးယောက်တို့)တင် အကြင်သူသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို မပညတ်၊ ထိုသူသည် ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ (သာဖြစ်သော) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကိုသော် လည်း မပညတ်၊ ထိုသူသည် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်သော ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တကို သော်လည်း မပညတ်၊ (သူတပါးတို့ အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မမှန် ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန် ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်မဖြစ်။

အာနန္ဒာ ဤသို့ ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားရှိသော အတ္တစွဲအယူ ‘အရူပီရိတ္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ သည် မကိန်း ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာထို(လေးယောက်တို့)တွင် အကြင်သူသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို မပညတ်၊ ထိုသူသည် ယခုစွဲပြန်တဝှ် (သာဖြစ်သော) ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကိုသော် လည်း မပညတ်၊ ထိုသူသည် တမလွန်တဝှ်လည်းဖြစ်သော ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တကို သော်လည်း မပညတ်၊ (သူတပါးတို့အမြင်အားဖြင့်) “မဟုတ်မှန်ဖြစ်နေသည်ကို အဟုတ်အမှန်ပြုအံ့” ဟူ၍လည်း ထိုသူ အား စိတ်မဖြစ်။

အာနန္ဒာ ဤသို့ဖြစ်သော် (ထိုသူ သန္တာန်၌) အတ္တသည် ရုပ်မရှိ အပိုင်းအခြားမရှိသော အတ္တစွဲ အယူ ‘အရူပီအနန္တတ္တာနဒိဋ္ဌိ’ သည် မကိန်း ဟု ဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။

အာနန္ဒာ အတ္တကို မပညတ် သောသူသည် ဤမျှဖြင့် မပညတ်။

အတ္တကိုရှုခြင်း

၁၂။ အာနန္ဒာ အတ္တကို ရှုသူသည် အဘယ်မျှသော အခြင်းအရာဖြင့် ရှုသနည်း—

အာနန္ဒာ ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ကိုမူလည်း အတ္တ ဟု ရှုသူသည် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် ငါ၏ အတ္တ” ဟု ရှု၏။

အာနန္ဒာ (ထို့ပြင် အချို့သူသည်) “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တ သည် မခံစားတတ်” ဟု ရှု၏၊ အာနန္ဒာ အတ္တကို ရှုသူသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း ရှု၏။

အာနန္ဒာ (ထို့ပြင် အချို့သူသည်) “ငါ၏အတ္တသည် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ မဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တသည် မခံစားတတ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တသည် ခံစားတတ်၏၊ ငါ၏ အတ္တသည် ခံစား ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ရှု၏၊ အာနန္ဒာ အတ္တကို ရှုသူသည် ဤသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်လည်း ရှု၏။

၁၂၂။ အာနန္ဒာ ထို(သုံးယောက်တို့)တွင် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည်ပင် ငါ၏ အတ္တ” ဟု ဆိုသောသူကို ဤသို့ ဆိုရာ၏—

“ငါ့သျှင် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’တို့သည် ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ ဆင်းရဲ သော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ဟူ၍ သုံးပါး အပြားရှိကုန်၏၊ သုံးပါးသော ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’တို့တွင် သင်သည် အဘယ် (ခံစားခြင်း)ကို အတ္တ ဟု ရှုသနည်း” (ဟု ဆိုရာ၏)။

အာနန္ဒာ အကြင်အခါ၌ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ကို ခံစား၏၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲ သော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ ထိုအခါ၌ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ကိုသာခံစား၏။

အာနန္ဒာ အကြင်အခါ၌ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ကို ခံစား၏။ ထိုအခါ၌ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ ထိုအခါ၌ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ကိုသာ ခံစား၏။

‘အာနန္ဒာ အကြင်အခါ၌ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ကို ခံစား၏။ ထိုအခါ၌ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ကိုလည်း မခံစားနိုင်၊ ထိုအခါ၌ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ကိုသာ ခံစား၏။

၁၂၃။ အာနန္ဒာ ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’သည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်ရသော တရားဖြစ်၏။ အကြောင်းကဲ့သို့၍ ဖြစ်၏။ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျောက်ပြယ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။

အာနန္ဒာ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’သည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်ရသော တရားဖြစ်၏။ အကြောင်းကဲ့သို့၍ဖြစ်၏။ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျောက်ပြယ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိ၏။

အာနန္ဒာ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’သည်လည်း မမြဲ၊ ပြုပြင်ရသော တရားဖြစ်၏။ အကြောင်းကဲ့သို့၍ဖြစ်၏။ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ပျောက်ပြယ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။

(ခံစားခြင်းဝေဒနာသည်ပင် ငါ၏ အတ္တ ဟု ဆိုသော) ထိုသူအား ချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ကို ခံစားစဉ်၌ “ဤချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’သည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု အယူသည် ဖြစ်၏။ ထိုချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘သုခဝေဒနာ’ချုပ်သွားသောအခါ၌ “ငါ၏ အတ္တသည် ပျက်စီးလေပြီ” ဟု ဆိုဖွယ်သည် ဖြစ်၏။ ဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ကို ခံစားစဉ်၌လည်း “ဤဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’သည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု အယူသည် ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘ဒုက္ခဝေဒနာ’ ချုပ်သွားသောအခါ၌လည်း “ငါ၏အတ္တသည် ပျက်စီးလေပြီ” ဟု ဆိုဖွယ်သည် ဖြစ်ပြန်၏။ မဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ကို ခံစားစဉ်၌လည်း “ဤမချမ်းသာ မဆင်းရဲသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ သည် ငါ၏ အတ္တတည်း” ဟု အယူသည် ဖြစ်ပြန်၏။ ထိုမဆင်းရဲ မချမ်းသာသော ခံစားခြင်း ‘အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ’ ချုပ်သွားသောအခါ၌လည်း “ငါ၏ အတ္တသည် ပျက်စီးလေပြီ” ဟု ဆိုဖွယ်သည် ဖြစ်ပြန်၏။

ဤသို့ ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည်ပင် ငါ၏ အတ္တ ဟု ဆိုသော ထိုသူသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင်လျှင် အတ္တသည် မမြဲ ချမ်းသာဆင်းရဲတို့နှင့် ရောယှက်၏။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၏ ဟု စင်စစ်ရှုရာရောက်၏။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် ငါ၏အတ္တတည်း” ဟု ဤသို့ ရှုခြင်းသည် ဤ (ဆိုခဲ့သောသာဓက)ဖြင့်လည်း မသင့်ချေ။

၁၂၄။ အာနန္ဒာ ထို(သုံးယောက်တို့)တွင် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ် ငါ၏အတ္တသည် မခံစားတတ်” ဟု ဆိုသောသူကို ဤသို့ ဆိုရာ၏။

“ငါ့သျှင် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’လုံးဝမရှိသော ရုပ်တရားသက်သက်၌ ‘ဤကား ငါပင်တည်း’ ဟူ၍ ရှုခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော” ဟု (ဆိုရာ၏)။

မဖြစ်နိုင်ပါ ဟု ဆိုရာပါသည် အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တသည် မခံစား တတ်” ဟု ဤသို့သော ရှုခြင်းသည် ဤ(ဆိုခဲ့သောသာဓက)ဖြင့်လည်း မသင့်ချေ။

၁၂၅။ အာနန္ဒာ ထို(သုံးယောက်တို့)တွင် “ခံစားခြင်း ဝေဒနာသည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တသည် မခံစားတတ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တသည် ခံစားတတ်၏၊ ငါ၏အတ္တသည် ခံစားခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ဆိုသော သူကို ဤသို့ ဆိုရာ၏။

“ငါ့သျှင် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ တို့သည် ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာ ခပ်သိမ်းသော သဘော အားဖြင့် အကြွင်းမဲ့ ချုပ်ကုန်ခြင်းအံ့၊ (ထိုသို့ချုပ်၍) ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’လုံးဝမရှိခဲ့သော် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထို (ခံစားခြင်းကင်းသော နာမ်တရားသက်သက်) ၌ ‘ဤကား ငါပင်တည်း’ဟူ၍ ရှုခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်ပါမည်လော” ဟု (ဆိုရာ၏)။

မဖြစ်နိုင်ပါ ဟု ဆိုရာပါသည် အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် “ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’သည် ငါ၏ အတ္တမဟုတ်၊ ငါ၏ အတ္တသည် မခံစား တတ်သည်လည်း မဟုတ်၊ ငါ၏အတ္တသည် ခံစားတတ်၏၊ ငါ၏အတ္တသည် ခံစားခြင်း သဘောရှိ၏” ဟု ဤသို့သော ရှုခြင်းသည် ဤ(ဆိုခဲ့သော သာဓက)ဖြင့်လည်း မသင့်ချေ။

၁၂၆။ အာနန္ဒာ ရဟန်းသည် အကြင်ကြောင့် ခံစားခြင်း ‘ဝေဒနာ’ သည်ပင် အတ္တဟူ၍လည်း မရှိ၊ အတ္တသည် မခံစားတတ် ဟူ၍လည်း မရှိ၊ “ငါ၏ အတ္တသည် ခံစားတတ်၏၊ ငါ၏ အတ္တသည် ခံစား ခြင်း သဘောရှိ၏” ဟူ၍လည်း မရှိ၊ ဤသို့ မရှိသော ထိုရဟန်းသည် လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း မစွဲလမ်း၊ မစွဲလမ်းသောကြောင့် မတောင့်တ၊ မတောင့်တသောကြောင့် ကိုယ်ထိုင်ပင်လျှင် ကိလေ သာတို့မှ အပြီးတိုင် ငြိမ်းလတ္တံ့၊ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီ၊ (မဂ်) ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤ(မဂ်)ကိစ္စ အလို့ငှါ တပါးသော ပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့ လွတ်မြောက်သော စိတ်ရှိသော ရဟန်းကို အကြင်သူသည် ဤသို့ ဆိုငြားအံ့။

“သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ဖြစ်၏ ဟူလော အယူရှိသည်”ဟူ၍၎င်း၊ “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မဖြစ်ဟူသော အယူရှိသည်” ဟူ၍၎င်း။

“သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်ဟူသော အယူ ရှိသည်” ဟူ၍၎င်း “သတ္တဝါသည် သေပြီးသည်မှနောက်၌ ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ် မဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်ဟူသော အယူရှိသည်” ဟူ၍၎င်း ဆိုငြားအံ့၊ ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် မသင့်ပေ။

အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် အာနန္ဒာ အကြင်မျှလောက်သော အမည်နှင့် အမည်၏ အကြောင်း သည်ရှိ၏၊ အကြင်မျှလောက်သောသဒ္ဒါနှင့် သဒ္ဒါ၏ အကြောင်းသည်ရှိ၏၊ အကြင်မျှလောက်သော

သုတ်]

ဝိညာဏဋ္ဌိတိခုနစ်ပါး

၆၇

ပညတ်နှင့် ပညတ်၏ အကြောင်းသည် ရှိ၏၊ အကြင်မျှလောက်သော ပညာနှင့် ပညာ၏ ကျက်စားရာသည်ရှိ၏၊ အကြင်မျှလောက်သော (သံသရာ) ဝဋ်သည် ရှိ၏၊ အကြင်မျှလောက် (သံသရာ) လည်၏၊ ထိုအလုံးစုံကို သိ၍ ရဟန်းသည် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ပေ၏။

ထိုအလုံးစုံကိုသိ၍ (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်ပြီးသော ရဟန်းကို “မသိမမြင်ဟူ၍ ၎င်း ဤသို့သောအယူရှိသည်” ဟူ၍၎င်း ဆိုခြင်းငှါမသင့်ပေ။

ဝိညာဏဋ္ဌိတိခုနစ်ပါး

၁၂၇။ အာနန္ဒာ ဝိညာဉ်၏တည်ရာတို့သည် ခုနစ်ပါးရှိကုန်၏။ နေရာ ‘အာယတန’ တို့သည်လည်း နှစ်ပါးရှိကုန်၏။

(ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ) ခုနစ်ပါးတို့ကား အဘယ်နည်းဟူမူ—

အာနန္ဒာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း ကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်းဟူမူ အချို့သောနတ်^၁ အချို့သော ဝိနိပါတိက^၂ နှင့် လူတို့ပင်တည်း။ ဤကား ရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

အာနန္ဒာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်းဟူမူ ပဌမဈာန်ဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကားနှစ်ခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

အာနန္ဒာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းကွဲပြားကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်း ဟူမူ အာဘဿရာဘုံ၌ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကားသုံးခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

အာနန္ဒာ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းတူ၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း တူကုန်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်သတ္တဝါတို့နည်းဟူမူ သုဘကိဏှာဘုံ၌ ဖြစ်သော ဗြဟ္မာတို့ပင်တည်း။ ဤကားလေးခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

အာနန္ဒာ ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်ခြင်း ပဋိသန္ဓေသညာတို့၏ လုံးဝချုပ်ခြင်းနာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံသို့ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ငါးခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏တည်ရာပေတည်း။

အာနန္ဒာ အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဘုံသို့ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည် ရှိကုန်၏။ ဤကား ခြောက်ခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

၁။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်ရှိ ကာမာဝရနတ်ဘုံကို အချို့သောနတ်ဟု ဆိုသည်။

၂။ ဘုတ်တစ္ဆေသူရိသော နာနာဘာဝ သတ္တဝါတို့ကို အချို့သော ဝိနိပါတိကဟု ဆိုသည်။

အာနန္ဒာ ဝိညာဏဉာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှမရှိ” ဟုလုံးသွင်းလျက် အာကိဉ္ဇညာယတနဘုံသို့ရောက်သော ဗြဟ္မာတို့သည်ရှိကုန်၏။ ဤကားခုနစ်ခုမြောက်သော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာပေတည်း။

(ဤသည်တို့ကား ဝိညာဉ်၏တည်ရာ ခုနစ်ပါးတို့ပေတည်း။)

(နေရာအာယတန နှစ်ပါးတို့ကား အဘယ်နည်း) သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာ ‘အာယတန’ နှင့် (ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော) သညာမရှိမူ၍ (သိမ်မွေ့သော) သညာလည်းမကင်းသော သတ္တဝါတို့၏ နေရာနှစ်ခုမြောက် ‘အာယတန’ တို့ပေတည်း။

၁၂၈။ အာနန္ဒာ ထို (ဝိညာဉ်၏တည်ရာ) ခုနစ်ပါးတို့တွင် အချို့သောနတ် အချို့သော ဝိနိပါတိကနှင့် လူတို့ကဲ့သို့ ကိုယ်သဏ္ဌာန်ချင်းကွဲပြား၍ ပဋိသန္ဓေသညာချင်းလည်း ကွဲပြားသော အကြင် ရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာသည် ရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်သူသည် ထိုရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်၏ တည်ရာကိုလည်း သိ၏။ ထို (ဝိညာဉ်၏တည်ရာ) ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထို (ဝိညာဉ်၏ တည်ရာ) ၏ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်းသိ၏။ ထို (ဝိညာဉ်တည်ရာ) ၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သိ၏။ ထို (ဝိညာဉ်တည်ရာ) ၏ အပြစ်ကိုလည်း သိ၏။ ထို (ဝိညာဉ်တည်ရာ) မှ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း သိ၏။ ထိုသူသည် ထို (ရှေးဦးစွာသော ဝိညာဉ်တည်ရာ) ကို နှစ်သက်ခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင့်ပါ အသျှင်ဘုရား။ပ။

အာနန္ဒာ ထို (နေရာအာယတနနှစ်ပါးတို့) တွင် သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့၏ အကြင်နေရာ ‘အာယတန’ သည်ရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်သူသည် ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ကိုလည်းသိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ အပြစ်ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ မှ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း သိ၏။ ထိုသူသည် ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ကို နှစ်သက်ခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင့်ပါအသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ နှစ်ပါးတို့တွင် (ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော) သညာမရှိမူ၍ (သိမ်မွေ့သော) သညာလည်းမကင်းသော သတ္တဝါတို့၏ အကြင်နေရာ ‘အာယတန’ သည်ရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်သူသည် ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ကိုလည်းသိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ ချုပ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ သာယာဖွယ်ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ၏ အပြစ်ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနေရာ ‘အာယတန’ မှ ထွက်မြောက်ရာကိုလည်း သိ၏။ ထိုသူသည် ထိုနေရာ ‘အာယတန’ ကို နှစ်သက်ခြင်းငှါ သင့်ပါမည်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသင့်ပါအသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သုတ်]

ဝိမောက္ခရှစ်ပါး

၆၉

အာနန္ဒာ အကြင်ကြောင့် ရဟန်းသည် ဤဝိညာဉ်၏ တည်ရာ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ဤနေရာ ‘အာယတန’ နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း၊ ချုပ်ကြောင်းကို၎င်း သာယာဖွယ်ကို၎င်း အပြစ်ကို၎င်း ထွက်မြောက်ရာကို၎င်း ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းသိသဖြင့် မစွဲလမ်းမူ၍ (ကိလေသာတို့မှ) လွတ်မြောက်၏။

အာနန္ဒာ ဤရဟန်းကို ပညာဖြင့် လွတ်မြောက်သော ‘ပညာဝိမုတ္တ’ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဝိမောက္ခရှစ်ပါး

၁၂၉။ အာနန္ဒာ ဝိမောက္ခ ‘လွတ်လပ်ခြင်း’ တို့သည် ရှစ်ပါး အပြားရှိကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ—

ရူပဈာန်နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ပဌမဝိမောက္ခတည်း။
မိမိသဏ္ဌာန် ၌ ရုပ်ကို အမှတ်မပြုမူ၍ ပြင်ပ၌ ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ဒုတိယဝိမောက္ခတည်း။
တင့်တယ်၏၊ ဟူ၍သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ဤကား တတိယဝိမောက္ခတည်း။

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝ လွန်မြောက်ခြင်း ပဋိသ သညာတို့၏ လုံးဝချုပ်ခြင်း နာနတ္တသညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့် “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကာသာ နဉ္စာယတနဈာန်သို့ဝင်၍ နေ၏။ ဤကား စတုတ္ထဝိမောက္ခတည်း။

အာကာသာနဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) ဝိညာဏဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား ပဉ္စမဝိမောက္ခတည်း။

ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစုံတခုမျှမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္စာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌဝိမောက္ခတည်း။

အာကိဉ္စာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာ နာသညာယတနဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား သတ္တမဝိမောက္ခတည်း။

နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ ‘နိရောဓသမာပတ်’ သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား အဋ္ဌမဝိမောက္ခတည်း။

အာနန္ဒာ ဝိမောက္ခ ‘လွတ်လပ်ခြင်း’ တို့ကား ဤရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။

၁၃၀။ အာနန္ဒာ အကြင်ကြောင့် ရဟန်းသည် ဤရှစ်ပါးသော ဝိမောက္ခတို့ကို အနုလုံအားဖြင့် လည်း ဝင်စား၏။ ပဋိလုံအားဖြင့်လည်း ဝင်စား၏။ အနုလုံ ပဋိလုံ အားဖြင့်လည်း ဝင်စား၏။ အလိုရှိတိုင်းသော အရပ်၌ အလိုရှိတိုင်းသော သမာပတ်ကို အလိုရှိတိုင်း ဝင်စားလည်း ဝင်စား၏။ (သမာပတ်မှ) ထလည်းတ၏။ အာသဝတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုဘဝ၌ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍နေ၏။

အာနန္ဒာ ဤရဟန်းကို နှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော ‘ဉာတောဘာဂဝိမုတ္တ’ ရဟန်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

အာနန္ဒာ ဤနှစ်ပါးသော အဖို့အားဖြင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အရဟတ္တဖိုလ် ထက်သာ၍ လွန်ကဲသည်လည်းဖြစ်သော သာ၍ မွန်မြတ်သည်လည်း ဖြစ်သော နှစ်ပါးသော အဖို့ အားဖြင့် (ကိလေသာမှ) လွတ်မြောက်သော အခြားတရားမည်သည် မရှိတော့ပြီ ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ (တရားတော်) ကို ဟောတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာ ဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေသတည်း။

ဒုတိယမဟာနိဒါနသုတ် ပြီး၏။

သုတ်]

စကြာရတနာ

၁၆၃

ဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအဘူပင် လေတိုက်ခတ်သည်ရှိသော် ထိုထန်းပင်တန်းတို့မှထွက်ပေါ်လာသော အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ တပ်စွဲဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ကုသာဝတိနေပြည်တော်၌ ကစားကြူး မေထုန်ကြူး သေသောက်ကြူးကုန်သော သူတို့သည် လေတိုက်ခတ်သော ထိုထန်းပင်တန်းတို့၏ အသံဖြင့် ကခုန်ပျော်မြူးကုန်၏။

စကြာရတနာ

၂၄၃။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ရတနာခုနစ်ပါး တန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။ အဘယ်ရတနာ ခုနစ်ပါးတို့နှင့် (ပြည့်စုံသနည်း) ဟူမူ။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား တဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုပြီးလျှင် (အဋ္ဌဂ်) ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်လျက် မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ နေစဉ် အကန့်တထောင်ရှိသော အကွပ်ပံတောင်းများနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံရှိသော နတ်တန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (ထိုစကြာရတနာကို) မြင်လတ်သော် မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။

“မင်းမျိုးဖြစ်သော ဦးထိပ်၌ အဘိကံသိက်သွန်းပြီးသော အကြင်မင်းအား တဆယ့်ငါးရက်မြောက် ထိုဥပုသ်နေ့၌ ဦးခေါင်းဆေးမင်္ဂလာပြုပြီးလျှင် (အဋ္ဌဂ်) ဥပုသ်ကို ဆောက်တည်လျက် မြတ်သောပြာသာဒ်ထက်၌နေစဉ် အကန့် တထောင်ရှိသော အကွပ်ပံတောင်းများနှင့်တကွ အခြင်းအရာ အလုံးစုံရှိသော နတ်တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော စကြာရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာငြားအံ့၊ ထိုမင်းသည် စကြာဝတေးမင်းဖြစ်၏ ဟူသော ဤစကားကို ငါကြားဘူး၏၊ ငါသည် စကြာဝတေးမင်းဖြစ်ရာသလော” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၂၄၄။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည် နေရာမှထပြီးလျှင် အပေါ်ရုံစုလျားကို ပခုံးတဖက်၌တင်၍ လက်ဝဲလက်ဖြင့်ရွှေကရားကို ကိုင်လျက် “အသျှင်စကြာရတနာသည် လည်စေသဘည်း၊ အသျှင် စကြာရတနာသည် အောင်စေသတည်း” ဟု (ဆို၍) စကြာရတနာကို လက်ျာလက်ဖြင့် ရေသွန်းဖျန်း၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် အရွှေအရပ်သို့လည်သွားလေ၏။ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ မဟာသုဒဿနမင်းသည်လည်း တပါတည်း လိုက်ပါသွားလေ၏။ အာနန္ဒာ စကြာရတနာရပ်ဘုံဆုအရပ်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ မဟာသုဒဿနမင်းသည် စခန်းချလျက်နေ၏။

အာနန္ဒာ အရွှေအရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “မင်းကြီး ကြွတော်မူပါ၊ မင်းကြီး အရှင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီးဆုံးမတော်မူပါ ဟု” ဆိုကုန်၏။

မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဤသို့မိန့်ဆို၏။ “အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမဂုဏ်ဘို့၌ ဖောက်ပြားသော အကျင့်ကို မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို မပြောအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲအခွန် အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံသုံးစွဲကြကုန်လော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။ အာနန္ဒာ အရွှေအရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်း၏ ဩဇာခံမင်းတို့ဖြစ်လေကုန်၏။

၃-မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်

ပဌမအခန်း

၁၃၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။
ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏ သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို နှိမ်နင်းရန်
သွားလိုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလျက်ရှိ၏။

“ငါသည် ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီး
အံ့၊ ပျက်စီးပြုန်းတီးစေအံ့” ဟု (ပြောဆိုလျက်ရှိ၏)။

၁၃၂။ ထိုအခါ ဝေဒေဟီ မိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မဂဓတိုင်း
အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားကိုခေါ်၍ မိန့်ဆို၏။

“ပုဏ္ဏား လာလော့၊ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ၏စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား
၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ရုံခိုးလော့၊ အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာ
ကြောင်း သန့်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလေလော့၊ ‘အသျှင်ဘုရား
ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်
တို့ကို ဦးခိုက်ရုံခိုးလိုက်ပါ၏၊ အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း ကျန်းမာကြောင်း
သန့်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏’ ဟု လျှောက်လေလော့၊
ထို့ပြင် ‘အသျှင်ဘုရား ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝဇ္ဇီမင်း
တို့ကို နှိမ်နင်းရန် သွားလိုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလျက် ရှိ၏၊ ဤသို့ တန်ခိုး
အာနုဘော် ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီးအံ့၊ ပျက်စီးပြုန်းတီးစေအံ့’
ဟု ပြောဆိုလျက်ရှိ၏ ဟူ၍ ဤသို့လည်း လျှောက်ထားလေလော့၊ မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြား
တော်မူသည့်အတိုင်း ကောင်းစွာ မှတ်သား၍ ငါ့အား ပြန်ကြားလော့၊ မြတ်စွာဘုရားတို့
မည်သည် ချွတ်ယွင်းသော စကားကို မမိန့်ကြားကုန်” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၁၃၃။ “အရှင်မင်းကြီး ကောင်းပါပြီ” ဟု မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရ ပုဏ္ဏား
သည် ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ကောင်းကုန်
ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကစေ၍ ကောင်းသော ယာဉ်ထက်သို့ တက်စီးလျက် ကောင်းကုန်
ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်မှ ထွက်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ဆီသို့ သွား၏။
ယာဉ်ဖြင့် သွားသင်သမျှအရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ ယာဉ်မှသက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာ
ဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လျက် မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏၊
ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် ဝေဒေဟီ
အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် အသျှင်
 ဂေါတမ၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခိုက်ရိုခိုးလိုက်ပါ၏။ အနာကင်းကြောင်း ရောဂါကင်းကြောင်း
 ကျန်းမာကြောင်း သန့်စွမ်းကြောင်း ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်းများကို မေးလိုက်ပါ၏။
 အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟီမိဖုရား၏သား မဂတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို
 နှိမ်နင်းရန် သွားလိုသည်ဖြစ်၍ ဤသို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလျက် ရှိပါ၏။ ‘ငါသည် ဤသို့ တန်ခိုး
 အာနုဘော်ကြီးကုန်သော ဤဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို မျိုးဖြုတ်အံ့၊ ဖျက်ဆီးအံ့၊ ပျက်စီးပြုန်းတီးစေအံ့’
 ဟု ပြောဆိုလျက် ရှိပါသည်။ ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

မင်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၃၄။ ထိုစဉ်အခါ၌ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ယပ်ခပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏
 နောက်၌ တည်ရှိနေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူ၏။

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မကြာမကြာ စည်းဝေးကုန်၏လော၊ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေး
 ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မကြာမကြာ စည်းဝေးကုန်၏။ အကြိမ်များစွာ စည်းဝေး
 ကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မကြာမကြာ စည်းဝေးလျက် အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေကြသမျှ
 ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏လော၊ အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ
 ထကုန်၏လော၊ ဝဇ္ဇီတိုင်းရေးကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ်ဆောင်ရွက်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရ
 သနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၏။ အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ
 ထကုန်၏။ ဝဇ္ဇီတိုင်းရေးကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်ကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏ ဟု
 (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးလျက် အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှ ထလျက်
 ဝဇ္ဇီတိုင်းရေးကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွား
 ရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ပဲ ရှိကုန်၏လော၊ ပညတ်ပြီးသော
 အရာကို မပယ်ဖျက်ပဲ ရှိကုန်၏လော၊ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ
 ၍ ကျင့်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ကုန်၊ ပညတ်ပြီးသော
 အရာကို မပယ်ဖျက်ကုန်၊ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်ကုန်
 ၏” ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သုတ်]

မင်းတို့၏မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၇၃

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မပညတ်ခဲ့သော အရာကို မပညတ်ပဲ၊ ပညတ်ပြီးသော အရာကို မပယ်ဖျက်ပဲ ပညတ်ထားသမျှသော ရှေးဟောင်း ဝဇ္ဇီကျင့်ထုံးတို့ကို လိုက်နာ၍ ကျင့်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန် သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၃)

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို အရိုအသေပြုကုန်၏လော၊ အလေးပြုကုန်၏လော၊ မြတ်နိုးကုန်၏လော၊ ပူဇော်ကုန်၏လော၊ ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ထင်မှတ်ကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို အရိုအသေပြုကုန်၏၊ အလေးပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော်ကုန်၏၊ ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကို လည်း နာယူသင့်သည် ထင်မှတ်ကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အသက်ကြီးသော ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို အရိုအသေပြုလျက်၊ အလေးပြုလျက်၊ မြတ်နိုးလျက်၊ ပူဇော်လျက် ထိုအသက်ကြီးသူတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ထင်မှတ်၍ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၄)

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင်အထက် မသိမ်းပိုက်ပဲ ရှိကုန်၏လော၊ သင်အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင်အထက် မသိမ်းပိုက်ကုန်” ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် အမျိုးသမီးကြီး အမျိုးသမီးငယ်တို့ကို အတင်းဆွဲငင်၍ အနိုင်အထက် မသိမ်းပိုက်ကြသမျှကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၅)

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ နတ်ကွန်း (စေတီ)တို့ကို အရိုအသေပြုကုန်၏လော၊ အလေးပြုကုန်၏လော၊ မြတ်နိုးကုန်၏လော၊ ပူဇော်ကုန်၏လော ထိုနတ်ကွန်းတို့အားလည်း ရှေးကပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်စေပဲ ရှိကုန်၏လော၊ သင်အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ နတ်ကွန်း (စေတီ)တို့ကို အရိုအသေပြုကုန်၏၊ အလေးပြုကုန်၏၊ မြတ်နိုးကုန်၏၊ ပူဇော်ကုန်၏၊ ထိုနတ်ကွန်းတို့အားလည်း ရှေးကပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့်လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်စေကုန်” ဟု အကျွန်ုပ်ကြားရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် မြို့တွင်း မြို့ပြင်ရှိ ဝဇ္ဇီမင်းတို့၏ နတ်ကွန်း (စေတီ)တို့ကို အရိုအသေပြုလျက် အလေးပြုလျက် မြတ်နိုးလျက် ပူဇော်လျက် ထိုနတ်ကွန်းတို့အားလည်း ရှေးကပေးလှူမြဲ ပြုမြဲဖြစ်သော တရားနှင့် လျော်သော ဗလိနတ်စာကို မဆုတ်ယုတ်ကြစေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

“အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီတိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာခြင်းငှါ ကြွရောက်လာပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇ္ဇီတိုင်း၌ ချမ်းသာစွာနေခြင်းငှါ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ရဟန္တာတို့အား

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် အရှေ့သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တဖန်ပြန်တက်ပြီး လျှင် တောင်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ပ။ တောင်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တဖန်ပြန်တက်ပြီးလျှင် အနောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ပ။ အနောက်သမုဒ္ဒရာသို့ ဆင်းသက်၍ တဖန်ပြန်တက်ပြီးလျှင် မြောက်အရပ်သို့ လည်သွားလေ၏။ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့်တကွ မဟာသုဒဿနမင်းသည်လည်း တပါ တည်းလိုက်ပါသွားလေ၏။ အာနန္ဒာ စကြာရတနာရပ်တံ့ရာအရပ်၌ စစ်အင်္ဂါလေးပါးနှင့် တကွ မဟာသုဒဿနမင်းသည် စခန်းချလျက်နေ၏။

အာနန္ဒာ မြောက်အရပ်၌ ရှိသောထီးပြိုင်မင်းတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ဆိုကုန်၏။ “မင်းကြီးကြတော်မူပါ၊ မင်းကြီး အရှင်၏ လာခြင်းသည် ကောင်းသော လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်၊ မင်းကြီး (ဤနိုင်ငံသည်) အရှင်၏ နိုင်ငံပါတည်း၊ မင်းကြီးဆုံးမတော်မူပါ” ဟု (ဆိုကုန်၏)။

မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဤသို့ မိန့်ဆို၏။ “အသက်ကို မသတ်အပ်၊ မပေးသည်ကို မယူအပ်၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ဖောက်ပြားသော အကျင့်ကို မကျင့်အပ်၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို မပြောဆိုအပ်၊ သေရည်သေရက်ကို မသောက်အပ်၊ ကောက်ခံမြဲ အခွန်အတုတ်ကိုလည်း ကောက်ခံသုံးစွဲကြကုန် လော့” ဟု (ဆို၏)။ အာနန္ဒာ မြောက်အရပ်၌ရှိသော ထီးပြိုင်မင်းတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်း၏ ဩဇာခံမင်းတို့ ဖြစ်လေကုန်၏။

၂၄၅။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ထိုစကြာရတနာသည် သမုဒ္ဒရာအပိုင်းအခြားရှိသော မြေကိုအောင် မြှင့်ပြီး၍ ကုသာဝတီ မင်းနေပြည်တော်သို့ တဖန် ပြန်လည်ပြီးလျှင် မဟာသုဒဿနမင်း၏ နန်းတော် တံခါးလွှတ်ရုံးတော်မှတ်ဦး၌ မဟာသုဒဿနမင်း၏ နန်းတော်ကို တင့်တယ်စေလျက် ဝင်ရိုးတပ်ထား ဘိသကဲ့သို့တည်နေ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော စကြာရတနာသည် ဤသို့ သဘောရှိပေ၏။ (၁)

ဆင်ရတနာ

၂၄၆။ အာနန္ဒာ တဖန်ထိုပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအား ကိုယ်လုံးဖြူသော အင်္ဂါခနစ်ပါး ဖြင့် (မြေ၌ထိလျက်) တည်သော တန်ခိုးရှိသော ကောင်းကင်ပျံနိုင်သော ဥပေါသထ ဆင်မင်း မျိုးဖြစ်သော ဆင်ရတနာသည်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို (ဆင်ရတနာ) ကို မြင်လတ်သော် မဟာ သုဒဿနမင်း၏ စိတ်သည် ကြည်နူးလျက်ရှိ၏။ “အချင်းတို့ ဤဆင်ယာဉ် (ရတနာ) သည် လိမ္မာ ပြီးဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွာ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထို အခါ ထို (ဆင်ရတနာ) သည် ကာလ ရှည်မြင့်စွာ အပြည့်အစုံ သင်ကြားဆုံးမထားပြီးသော အာဇာနည်ဂန္ဓ ဆင်မျိုးကဲ့သို့ပင် လိမ္မာလျက် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ရွေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုဆင်ရတနာကိုပင် စုစမ်းလိုသည် ဖြစ်၍ နံနက်အခါ၌ တက်စီးလျက် သမုဒ္ဒရာအပိုင်းအခြားရှိသော မြေပြင်အားလုံးကို လှည့်လည် ပြီးလျှင် ကုသာဝတီ နေပြည်တော်သို့ ပြန်လာ၍ နံနက်ပွဲတော်စာ သုံးဆောင်လေ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆင်ရတနာသည် ဤသို့ သဘောရှိပေ၏။ (၂)

သုတ်]

မိဖုရားရတနာ

၁၆၇

မြင်းရတနာ

၂၄၇။ အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအား ကိုယ်လုံးဖြူ၍ ဦးခေါင်း ညိုသော ပြွန်မြက်ကဲ့သို့ ထိပ်ဆံရှိသော တန်ခိုးရှိသော ကောင်းကင်ပျံနိုင်သော ဝလာဟက မြင်း မင်းမျိုးဖြစ်သော မြင်းရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုမြင်းရတနာကို မြင်လတ်သော် မဟာသုဒဿန မင်း၏ စိတ်သည် ကြည်နူးလျက်ရှိ၏။ “အချင်းတို့ ဤမြင်းယာဉ် (ရတနာ)သည် လိမ္မာပြီးဖြစ်ပါမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ထိုမြင်းရတနာသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ အပြည့်အစုံသင်ကြား ဆုံးမထားပြီးသော အာဇာနည် မြင်းကဲ့သို့ပင် လိမ္မာလျက်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုမြင်းရတနာကိုပင် စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍ နံနက် အခါ၌ တက်စီးလျက် သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသော မြေပြင်အားလုံးကို လှည့်လည် ပြီးလျှင် ကုသာဝတီနေပြည်တော်သို့ ပြန်လာ၍ နံနက်ပွဲတော်စာသုံးဆောင်လေ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော မြင်းရတနာသည် ဤသို့သဘောရှိပေ၏။ (၃)

ပတ္တမြားရတနာ

၂၄၈။ အာနန္ဒာ တဖန်ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအား ကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုကြောင်မျက်ရွဲရတနာသည် အလွန်တောက်ပ၏။ အမျိုးမှန်၏။ ရှစ်မျှောင့်ရှိ၏။ ကောင်းစွာပြုပြင်ပြီးဖြစ်၏။ အရည်ကောင်း၏။ အထူးကြည်လင်၏။ နောက်ကျက်င်း၏။ (သွေးခြင်း ဖောက်ခြင်းစသော) အခြင်းအရာအားလုံးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အာနန္ဒာ ထိုကြောင်မျက်ရွဲ၏ အရောင် သည် ထက်ဝန်းကျင် တယူဇနာတိုင်အောင် ပြန့်နှံ့၏။

အာနန္ဒာ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထို ကြောင်မျက်ရွဲရတနာကို ပင် စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ခင်းကျင်းလျက် ဝေဠုရိယ ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာကို တံခွန်ဖျား၌ ဝင်ပြီးလျှင် ညဉ့်သန်ကောင်ယာမိ ၆မောင်မိုက်နေစဉ် ခရီးထွက်တော်မူ၏။ အာနန္ဒာ ပတ်ဝန်းကျင်အရပ်မှ ရွာသားတို့သည် ထိုကြောင်မျက်ရွဲရတနာ၏ အရောင်ဖြင့် မိုးလင်း ပြီဟု မှတ်ထင်လျက် အမှုကိစ္စတို့ကို ပြုလုပ်ကြကုန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ် လာသော (ဝေဠုရိယ) ကြောင်မျက်ရွဲ ရတနာသည် ဤသို့ သဘောရှိပေ၏။ (၄)

မိဖုရားရတနာ

၂၄၉။ အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအား အလွန်အဆင်းလှသော ရှုချင် ဖွယ်ရှိသော (စိတ်ကို) ကြည်နူးစေတတ်သော မြတ်သောအဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့် ပြည့်စုံသော မမြင့်လွန်း မနိမ့်လွန်း မကြွယ်လွန်း မဆူလွန်း မမည်းလွန်း မဖြူလွန်းသော လူတို့၏အဆင်းကိုလွန်၍ နက်တို့၏ အဆင်းတမျှရှိသော မိဖုရားရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ အာနန္ဒာ ထိုမိဖုရားရတနာ၏ ကိုယ်အတွေ့ သည် လဲမို့အစုကဲ့သို့၎င်း ဝါဂွမ်းအစုကဲ့သို့၎င်း ညက်ညော၏။

အာနန္ဒာ ထိုမိဖုရားရတနာ၏ ကိုယ်ငွေ့သည် အေးသောအခါ၌ ပူ၏။ ပူသောအခါ၌ အေး၏။ အာနန္ဒာ ထိုမိဖုရားရတနာ၏ ကိုယ်မှ စန္ဒကူးနံ့သည် လှိုင်၏။ ခံတွင်းမှ ကြာညိုနံ့သည် ကြိုင်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်း၏ ထိုမိဖုရားရတနာသည် ရှေးဦးစွာ (အိပ်ရာနေရာမှ) ထလေ့ရှိ၏။

တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံစေမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးကုန်၏လော၊ သင် အဘယ်သို့ ကြားရသနည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား “ဝဇ္ဇီတိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာခြင်းငှါ ကြွရောက်လာ ပြီးသော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇ္ဇီတိုင်း၌ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းငှါ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ရဟန္တာတို့အား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကို ကောင်းစွာစီမံပေးကုန်၏” ဟု အကျွန်ုပ် ကြား ရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဝဇ္ဇီတိုင်းသို့ မကြွလာသေးသော ရဟန္တာတို့သည် ကြွလာခြင်းငှါ ကြွရောက်လာပြီး သော ရဟန္တာတို့သည်လည်း ဝဇ္ဇီတိုင်း၌ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည် ရဟန္တာတို့အား တရားနှင့်အညီ စောင့်ရှောက်ကာကွယ်လျက် လုံခြုံမှုကို ကောင်းစွာ စီမံပေးနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။ (၇)

၁၃၅။ ထိုအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားအား မိန့်တော်မူ၏။

“ပုဏ္ဏား အခါတပါး၌ ငါသည် ဝေသာလီပြည် သာရန္တဒမည်သော စေတီ၌ နေ၏။ ထိုအခါ ငါသည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ဤခုနစ်ပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားတို့ ကို ဟောခဲ့၏။

ပုဏ္ဏား ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့၌ တည်ရှိ ဝဇ္ဇီမင်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန် ကားမရှိပေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား အား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဂေါတမ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား တပါးပါးနှင့် ပြည့်စုံလျှင်ပင် ဝဇ္ဇီမင်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပါ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပါ။ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါးလုံးတို့နှင့် (ပြည့်စုံပါမူ) ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိပါအံ့နည်း။

အသျှင်ဂေါတမ ဝေဒေဟိဗိမ္ဗုရား၏သား မဂဓတိုင်းရှင် အဇာတသတ်မင်းသည် ဖြားယောင်း မှုကိုဖြစ်စေ အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲစေမှုကိုဖြစ်စေ မပြုမူ၍ စစ်ထိုးကာမျှဖြင့် ဝဇ္ဇီတိုင်းကို သိမ်းပိုက်နိုင်ဖွယ် မရှိပါ။

အသျှင်ဂေါတမ ယခုအခါ အကျွန်ုပ်တို့ သွားပါကုန်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် များသောကိစ္စ များသောပြုဖွယ် ရှိပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

ပုဏ္ဏား ယခုအခါ၌ သွားရန်အချိန်ကို သင်သိ၏ (သွားရန်မှာ သင်၏ အလိုအတိုင်းပင်ဖြစ်၏) ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရား၏ စကားကို အလွန်နှစ်သက်စွာ ခံယူ၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ချီးကျူးပြီးနောက် နေရာမှထကာ ပြန်သွားလေ၏။

သုတ်]

ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၇၅

ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၃၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးဖြစ်သော ဝဿကာရပုဏ္ဏား ပြန်သွား၍ မကြာမြင့်မီ အသျှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူ၏။

“အာနန္ဒာ သင်သွားချေ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်ကို အမှီပြုနေသော ရဟန်းအားလုံးတို့ကို ဓမ္မာရုံ၌ စုဝေးစေလော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအားဝန်ခံခဲ့၍ ရာဇဂြိုဟ် ပြည်ကို အမှီပြုနေသော ရဟန်းအားလုံးတို့ကို ဓမ္မာရုံ၌ စုဝေးစေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်လေ၏။ တခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသံဃာသည် စုဝေးလျက် ရှိနေပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ကြွတော်မူရန် အချိန်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပါသည်” (ကြွရန်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နေရာမှထတော်မူ၍ ဓမ္မာရုံသို့ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ခုနစ်ပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားတို့ကို ငါဟောအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်လော့၊ ဟောပေ အံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မကြာမကြာ စည်းဝေးလျက် အကြိမ်များစွာ စည်းဝေးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အညီအညွတ် စည်းဝေးလျက် အညီအညွတ် အစည်းအဝေးမှထလျက် သံဃကိစ္စတို့ကို အညီအညွတ် ဆောင်ရွက်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန် သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် (ဘုရား) မပညတ်သော အရာကို မပညတ်ပဲ ပညတ်ပြီးသော အရာကို မပယ်ဖျက်ပဲ ပညတ်ထားသမျှသော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်၍ ကျင့်နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် [ရဟန်းဝါရင့်ကုန်သော ရဟန်းသက်ရှည်ကုန်သော သံဃာဦးစီး ဖြစ်ကုန်သော ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို အရိုအသေပြုလျက် အလေးပြုလျက် မြတ်နိုးလျက် ပူဇော်လျက် ထိုထေရ်ကြီးတို့၏ စကားကိုလည်း နာယူသင့်သည် ဟု ထင်မှတ်၍ နေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာသော တဖန် ဘဝသစ်ကို ပေးတတ်သော တဏှာ၏ အလိုသို့ မလိုက်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၅)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် တောကျောင်းတို့၌ လိုလားသော စိတ်ရှိနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မလာရောက်ကုန်သေးသော သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့ လာရောက်ခြင်းငှါ လာရောက်ကုန်ပြီးသော သီလကို ချစ်မြတ်နိုးသည့် သီတင်းသုံးဖော်တို့သည် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းငှါ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ သတိပြုနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ဒုတိယ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၃၇။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဟောဦးအံ့၊ ထိုတရားကို နာကြကုန်ဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြကုန်ဦးလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ကိစ္စကြီးငယ်၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် လှုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် စကားစမြည်ပြောဆိုခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် လှုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် (ထိုင်းမျှင်းပျင်းရိလျက်) အိပ်စက်မှု၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် လှုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အပေါင်းအဖော်တို့နှင့် စုရုံးနေထိုင်ခြင်း၌ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက် လှုံ့လစိုက်၍ မနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် (မရှိသော ဂုဏ်ကိုဖော်ပြတတ်သော) အလိုဆိုးမှကင်းကုန်လျက် အလိုဆိုးတို့၏ ဆွဲဆောင်ရာသို့ မလိုက်ကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၅)

သုတ်]

စတုတ္ထ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၇၇

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ယုတ်ညံ့သော အဆွေခင်ပွန်း အပေါင်း အဖော်မရှိမရှိ ယုတ်ညံ့သူတို့၌ စိတ်မညွတ်ကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် အနည်းငယ်သော တရားထူးကို ရရှိမျှဖြင့် (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မီ) လမ်းခုလပ်၌ ရပ်စဲ၍ မနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

တတိယ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၃၈။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဟောဦးအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်ဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်ဦးလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ယုံကြည်ခြင်း ‘သဒ္ဓါတရား’နှင့် ပြည့်စုံကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၁)

မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း ‘ဟိရိ’ရှိကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၂)

မကောင်းမှုမှ ကြောက်ခြင်း ‘ဩတ္တပ္ပ’ရှိကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၃)

များသော အကြားအမြင် ‘ဗဟုသုတ’ရှိကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၄)

အားထုတ်သော လုံ့လရှိကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၅)

စွဲမြဲသော သတိနှင့် ပြည့်စုံကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ဝိပဿနာပညာနှင့် ပြည့်စုံကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရား ခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤ(အပရိဟာနိယ)တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

စတုတ္ထ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၃၉။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဟောဦးအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်ဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်ဦးလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အောက်မေ့မှု ‘သတိသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၁)

မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပညာ ‘ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၂)

မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော လုံ့လ ‘ဝီရိယသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၃)

မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော နှစ်သိမ့်မှု ‘ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၄)

မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော ငြိမ်းအေးမှု ‘ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၅)

မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြည်မှု ‘သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မဂ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်’ကို ပွားများနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ပဉ္စမ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခုနစ်ပါး

၁၄၀။ ရဟန်းတို့ သင်တို့အား တပါးသော မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’တရားခုနစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဟောဦးအံ့၊ ထိုတရားကို နာကုန်ဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်ဦးလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် မမြဲ ဟု မှတ်မှု ‘အနိစ္စသညာ’ကို ပွားများနေကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၁)

အတ္တ မဟုတ် ဟု မှတ်မှု ‘အနတ္တသညာ’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၂)

မတင့်တယ် ဟု မှတ်မှု ‘အသုဘသညာ’ကို ပွားများနေကြသမျှကာလပတ်လုံး။ပ။ (၃)

သုတ်]

ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခြောက်ပါး

၇၉

အပြစ်ကိုမှတ်မှု ‘အာဒိနဝသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၄)

ပယ်ရန်မှတ်မှု ‘ပဟာနသညာ’ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၅)

‘တင်မက်ခြင်းကင်းရန်မှတ်မှု ‘ဝိရာဂသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး။ပ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် ချုပ်ခြင်းကိုမှတ်မှု ‘နိရောဓသညာ’ ကို ပွားများနေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၇)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခုနစ်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌တည်၍ ရဟန်းတို့သည် လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံးနေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။

ရဟန်းတို့၏ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း တရားခြောက်ပါး

၁၄၁။ ရဟန်းတို့ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရား ခြောက်ပါးတို့ကို ဟောပေအံ့။ ထိုတရားကို နာကုန်ဦးလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်ဦးလော့၊ ဟောပေအံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကိုဟောတော်မူ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား မေတ္တာ(စိတ်)ဖြင့် ပြုသော ကိုယ်အမူအရာကို မျက်မှောက် မျက်ကွယ် နှစ်ပါးလုံး၌ ရှေးရှုထင်စေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ။ (၁)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား မေတ္တာ(စိတ်) ဖြင့် ပြုသော နှုတ်အမူအရာကို မျက်မှောက် မျက်ကွယ်နှစ်ပါးလုံး၌ ရှေးရှုထင်စေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ။ (၂)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် သီတင်းသုံးဖော်တို့အား မေတ္တာ(စိတ်)ဖြင့် ပြုသော စိတ်အမူအရာကို မျက်မှောက် မျက်ကွယ်နှစ်ပါးလုံး၌ ရှေးရှုထင်စေကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ။ (၃)

ရဟန်းတို့ ရဟန်းတို့သည် တရားနှင့်အညီရသော ဓမ္မိယလာဘ်တို့ကို အယုတ်ဆုံးအားဖြင့် သပိတ်အတင်းရှိ ဆွမ်းမျှကိုသော်လည်း သီးခြားခွဲ၍ မသုံးဆောင်ပဲ သီလရှိသော သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် သက်ဆိုင်စေ၍ သုံးဆောင်ကြသမျှ ကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ။ (၄)

ရဟန်းတို့ (တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ) ကျွတ်လွတ်စေတတ်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော မှားယွင်းစွာ မသုံးသပ် အပ်ကုန်သော သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားကုန်သော သီလတို့သည် ရှိကုန်၏။ ထိုသို့သော သီလတို့ဖြင့် ရဟန်းတို့သည် မျက်မှောက် မျက်ကွယ်နှစ်ပါးလုံး၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် သီလချင်းတူမျှလျက် နေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ။ (၅)

ရဟန်းတို့ (နိဗ္ဗာန်သို့) ဆောင်တတ်သော အကြင် အရိယာပညာသည် ထိုအရိယာ ပညာကို ဖြစ်စေသော ဆင်းရဲဝင်စစ်ကုန်ခြင်းငှါ ဆောင်တတ်၏။ ထိုသို့သော အရိယာ ပညာအား ဖြင့် ရဟန်းတို့သည် မျက်မှောက်မျက်ကွယ်နှစ်ပါးလုံး၌ သီတင်းသုံးဖော်တို့နှင့် ပညာချင်း တူမျှလျက် နေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ။ (၆)

ရဟန်းတို့ ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခြောက်ပါးတို့သည် ရဟန်းတို့၌ တည်၍ ရဟန်းတို့သည်လည်း ဤမဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ‘အပရိဟာနိယ’ တရားခြောက်ပါးတို့ကို ကျင့်သုံး နေကြသမျှကာလပတ်လုံး ရဟန်းတို့အား ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏။ ဆုတ်ယုတ်ရန်ကား မရှိပေ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၁၄၂။ ဤသို့လျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ နေတော်မူစဉ် ဤသို့သော တရားစကားကိုသာလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ်များစွာဟောတော်မူ၏။

“ဤကားသီလတည်း၊ ဤကားသမာဓိတည်း၊ ဤကားပညာတည်း၊ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေသော သမာဓိသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ သမာဓိ၌တည်၍ ဖြစ်စေသော ပညာသည် များသောအကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ဖြစ်စေသော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဟူသော အာသဝတို့မှ ကောင်းစွာ ပင်လျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၁၄၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ အလိုရှိသမျှနေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) သို့ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) ဆီသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ မင်းကွန်း၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအဗ္ဗလဋ္ဌိကာ ဥယျာဉ်မင်းကွန်း၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ဤသို့သော တရားစကားကိုသာလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ် များစွာဟောတော်မူ၏။

“ဤကားသီလတည်း၊ ဤကားသမာဓိတည်း၊ ဤကားပညာတည်း၊ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေသော သမာဓိသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ သမာဓိ၌ တည်၍ ဖြစ်စေသော ပညာသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ဖြစ်စေသော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဟူသော အာသဝတို့မှ ကောင်းစွာ ပင်လျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၁၄၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗလဋ္ဌိကာ (ဥယျာဉ်) ၌ အလိုရှိသမျှ နေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ နာဠန္ဒမြို့သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့် အတူ နာဠန္ဒမြို့သို့ ကြွရောက် တော်မူ၍ ပါဝါရိက (သုဌေး) ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ယုတ်]

အသျှင်သာရိပုတြာ ရဲရင့်သောစကားကိုဆိုခြင်း

၈၁

အသျှင်သာရိပုတြာ ရဲရင့်သောစကားကိုဆိုခြင်း

၁၄၅။ ထိုအခါ အသျှင်သာရိပုတြာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုး ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေလျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်အရာ၌ မြတ်စွာဘုရားထက်သာလွန်၍ သိသော အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏမည်သည် ရှိလည်းမရှိခဲ့၊ ရှိမည်လည်းမဟုတ်၊ ယခုလည်းမရှိဟု မြတ်စွာဘုရား အပေါ်၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ယုံကြည်လျက်ရှိပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ သင်သည် ဤကြီးကျယ် ခံ့ညားလှသော စကားကိုဆိုတိ၏။ တိကျလှသော စကားကို ဆိုတိ၏။ ခြင်္သေ့ ဟောက်သံကဲ့သို့ ရဲရင့်လှသော စကားကိုဆိုတိ၏။

“အသျှင်ဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်အရာ၌ မြတ်စွာဘုရားထက် သာလွန်၍ သိသော အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏ မည်သည် ရှိလည်းမရှိခဲ့၊ ရှိမည်လည်းမဟုတ်၊ ယခုလည်း မရှိ ဟု မြတ်စွာဘုရား အပေါ်၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ယုံကြည်ပါသည်” ဟု (သင်ဆိုတိ၏)။

သာရိပုတြာ အသိနည်း၊ ရှေးအခါက ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား အားလုံး တို့ကို “ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော သီလရှိကုန်၏။ ဤသို့သော သမာဓိတရားရှိကုန်၏။ ဤသို့ သော ပညာရှိကုန်၏။ ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်၏။ ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်၏” ဟူ၍ (မြတ်စွာဘုရားတို့၏) စိတ်ကို (သင်၏) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိပါ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသိပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ အသိနည်း၊ နောင်အခါ၌ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ ကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော် မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား အားလုံးတို့ကို “ထိုမြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သော သီလ ရှိကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့သော သမာဓိတရား ရှိကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့သော ပညာရှိကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့သော နေခြင်းရှိကုန်လတ္တံ့၊ ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း ရှိကုန်လတ္တံ့” ဟူ၍ (မြတ်စွာဘုရားတို့၏) စိတ်ကို (သင်၏) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိပါ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသိပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ အသိနည်း၊ ယခုအခါ ပွင့်တော်မူဆဲဖြစ်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ငါ(ဘုရား)ကို “မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသို့သော သီလရှိ၏။ ဤသို့သော သမာဓိတရားရှိ၏။ ဤသို့သော ပညာရှိ၏။ ဤသို့သော နေခြင်း ရှိ၏။ ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်းရှိ၏” ဟူ၍ (ငါဘုရား၏) စိတ်ကို (သင်၏) စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြား၍ သိပါ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မသိပါ အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

သာရိပုတြာ ယခုအခါ ပွင့်ပြီး ပွင့်လတ္တံ့ ပွင့်ဆဲ ဖြစ်ကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက် ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏

စိတ်ကိုပိုင်းခြား၍ သိနိုင်သော ‘စေတောပရိယ’ ဉာဏ်သည် သင့်အား မရှိငြားအံ့၊ သာရိပုတြာ ထိုသို့ မရှိပါပဲလျက် “အသျှင်ဘုရား သဗ္ဗညုတဉာဏ်အရာ၌ မြတ်စွာဘုရားထက် သာလွန်၍သိသော အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏမည်သည် ရှိလည်း မရှိခဲ ရှိမည်လည်းမဟုတ် ယခုလည်း မရှိ ဟု မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ယုံကြည်လျက်ရှိပါသည်” ဟူသော ကြီးကျယ်ခံ့ညားလှသော တိကျလှသော ခြင်္သေ့ ဟောက်သံကဲ့သို့ ရဲရင့်လှသော ဤစကားကို အဘယ့်ကြောင့် သင်ဆိုဘိသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၄၆။ အသျှင်ဘုရား ပွင့်ပြီး ပွင့်လတ္တံ့ ပွင့်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိနိုင်သော ‘စေတောပရိယ’ ဉာဏ်သည် အကျွန်ုပ်အား မရှိပါ။ ထိုသို့ပင် မရှိငြားသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် မျက်မှောက်သိဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်သော ‘ဓမ္မာနွယ’ ဉာဏ်ကို ရရှိထားပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုးအခြေနှင့်တကွ ခိုင်ခံ့သော တန်တိုင်း တရိုက်တိုင်ရှိသော တံခါး တပေါက်တည်းသာရှိသော မင်း၏ တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား မြို့သည် ရှိရာပါ၏။ ထိုမြို့၌ လိမ္မာတတ်သိ ပညာရှိ၍ မသိသော သူတို့ကို တားမြစ်လျက် သိသူတို့အားသာ ဝင်ခွင့်ပြုသော တံခါးစောင့်သည် ရှိရာပါ၏။

ထိုတံခါးစောင့်သည် ထိုမြို့၏ ထက်ဝန်းကျင်ပတ်၍ သွားသော လမ်းကို လှည့်လည်ကြည့်လတ်သော် အယုတ်ဆုံး ကြောင်ထွက်လောက်ရုံမျှ တန်တိုင်းအစပ် တန်တိုင်းအပေါက်ကိုသော်လည်း မတွေ့မြင်ရသည် ဖြစ်ရာ၏။ ထိုတံခါးစောင့်အား ဤသို့သော ဆင်ခြင်ဉာဏ်သည် ဖြစ်ရာ၏—

“ဤမြို့၌ ဝင်ကြ ထွက်ကြသမျှ ကြီးသော သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ဤတံခါးဖြင့်သာ ဝင်ကြ ထွက်ကြကုန်၏” ဟု (ဆင်ခြင်ဉာဏ် ဖြစ်ရာ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင်လျှင် အကျွန်ုပ်သည် မျက်မှောက်သိဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်သော ‘ဓမ္မာနွယ’ ဉာဏ်ကို ရရှိထားပါ၏။ ရှေးအခါက ပွင့်တော်မူကုန်ပြီးသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား ဟူသမျှတို့သည်လည်း စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရား ငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ စွဲမြဲသော သတိ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ တရားလေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာတည်သော စိတ်ရှိကုန်လျက် နိဗ္ဗာန်ကိုသိကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း ပူးများ၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူလေကုန်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား နောင်အခါ၌ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့ ကုန်သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်ကုန်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူကုန်သော မြတ်စွာဘုရား ဟူသမျှတို့သည် စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင် ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’ တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ စွဲမြဲသော သတိ ‘သတိပဋ္ဌာန်’ တရားလေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာတည်သော စိတ်ရှိကုန်လျက် နိဗ္ဗာန်ကိုသိကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ တရား ခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်းပူးများ၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူကုန်လတ္တံ့ ။

၁။ မြတ်စွာဘုရားတို့နှင့်သာသနာဆိုင်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တို့ကို သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ် ဟု ဆိုသည်။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ ပွင့်ဆဲဖြစ်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း စိတ်ကို ညစ်ညူးစေတတ်ကုန်သော ပညာကို အားနည်းအောင်ပြုတတ်ကုန်သော အပိတ်အပင် ‘နီဝရဏ’တရားငါးပါးတို့ကို ပယ်၍ စွဲမြဲသောသတိ ‘သတိပဋ္ဌာန်’တရား လေးပါးတို့၌ ကောင်းစွာ တည်သော စိတ်ရှိတော်မူလျက် နိဗ္ဗာန်ကိုသိကြောင်း ‘ဗောဇ္ဈင်’ တရားခုနစ်ပါးတို့ကို ဟုတ်မှန်သော အတိုင်း ပွားများတော်မူ၍ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏” ဟု (မျက်မှောက်သိဖြင့် ချင့်ချိန်နိုင်သော ‘ဓမ္မာနုယ’ဉာဏ်ကို ရရှိထားပါသည် ဟူ၍ လျှောက်၏)။

၁၄၇။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနာဠန္ဒမြို့ ပါဝါရိက (သူဌေး)၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်လည်း ဤသို့သော တရားစကားကိုသာလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ်များစွာ ဟောတော်မူ၏။—

“ဤကား သီလတည်း၊ ဤကား သမာဓိတည်း၊ ဤကား ပညာတည်း၊ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေ အပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ သမာဓိ၌တည်၍ဖြစ်စေအပ်သော ပညာသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဟူသော အာသဝေါတို့မှ ကောင်းစွာပင်လျှင် လွတ်မြောက်၏ (လွတ်၏)” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

သီလပျက်စီးသူ၏အပြစ်

၁၄၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နာဠန္ဒမြို့၌ အလိလိသမျှနေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ပါဠိလိရွာဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောရဟန်းသံဃာတို့နှင့်အတူ ပါဠိလိရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၏။

ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့သည် “မြတ်စွာဘုရား ပါဠိလိရွာသို့ ရောက်တော်မူ၏” ဟု ကြားကုန်၏။ ထိုအခါ ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်ပြီးသော် “မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်တို့၏ ဧည့်တည်းရာ စရပ်ကို လက်ခံတော်မူပါ မြတ်စွာဘုရား” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံတော်မူသည်ကို သိသဖြင့် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေပြုပြီးလျှင် ဧည့်တည်းရာ စရပ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၍၊ ထိုဧည့်တည်းရာ စရပ်၌ ခင်းနှီးအပြည့် ခင်းခြင်း ထိုင်နေစရာတို့ကို ပြင်ထားခြင်း ရေပြည့်အိုးကြီးကို တည်ထားခြင်း ဆီမီးထွန်းထားခြင်းတို့ကို ပြုပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြန်ကုန်၏။ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်ကုန်၏။—

နောက်မှ အိပ်လေ့ထိုင်လေ့ရှိ၏။ အဘယ်ကိုပြုရပါအံ့နည်းဟု နာခံလေ့ရှိ၏။ နှစ်ခြိုက်ဖွယ်ကို ပြုကျင့်လေ့ရှိ၏။ ချစ်ဖွယ်စကားကို ဆိုလေ့ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ထိုမိဖုရားရတနာသည် မဟာသုဒဿနမင်းကို စိတ်ဖြင့်သော်လည်းလွန်ကြူး၍မကျင့်၊ ကိုယ်ဖြင့်မူကား အဘယ်မှလွန်ကြူး၍ ကျင့်ပါအံ့နည်း။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော မိဖုရားရတနာသည် ဤသို့သဘောရှိပေ၏။ (၅)

သုဌေးရတနာ

၂၅၀။ အာနန္ဒာ တဖန်ထိုးပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအားသုဌေးရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထို (သုဌေးရတနာ) အား ကံကြောင့်ဖြစ်သော နတ်မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ယင်း (နတ်မျက်စိ) ဖြင့် အရှင်ရှိ အရှင်မဲ့ဖြစ်သော မြှုပ်နှံထားသည့်ရတနာအိုးများကို မြင်နိုင်၏။ ထို (သုဌေးရတနာ)သည် မဟာသုဒဿနမင်းကို ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့လျှောက်ထား၏။ “မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်သည် ကြောင့်ကြမဲ့နေတော်မူပါလော့၊ အရှင်မင်းမြတ်အတွက် ဥစ္စာဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို အကျွန်ုပ်သည် ဥစ္စာဖြင့် ပြုပါအံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုသုဌေးရတနာကိုပင် စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍ လေ့ကိစ္စလျက် ဂင်္ဂါမြစ်အလယ် ရေစီးကြောင်းသို့ သွားရောက်ပြီးလျှင် “သုဌေး ရွှေငွေကို ငါအလိုရှိ၏” ဟု သုဌေးရတနာအားဆို၏။

မင်းမြတ် သို့ဖြစ်လျှင် လေ့ကို တဖက်ကမ်းသို့ ကပ်ပါစေလော့ ဟု (လျှောက်၏)။

သုဌေး ဤနေရာ၌ပင် လျှင် ရွှေငွေကို ငါအလိုရှိ၏ ဟု (ဆို၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ထိုသုဌေးရတနာသည် လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့် ရေကိုယက်၍ ရွှေငွေဖြင့်ပြည့်သော အိုးကိုထုတ်ဖော်ပြီးလျှင် မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့ လျှောက်၏။

“မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် တော်လောက်ပါပြီလော့၊ မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါပြီလော့၊ မင်းမြတ် ဤမျှဖြင့် ပူဇော်ရာရောက်ပါပြီလော့” ဟု (လျှောက်၏)။

“သုဌေး ဤမျှဖြင့် တော်လောက်ပါပြီ၊ ဤမျှဖြင့် ဆောင်ရွက်ရာ ရောက်ပါပြီ၊ ဤမျှဖြင့် ပူဇော်ရာရောက်ပါပြီ” ဟု မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဆို၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော သုဌေးရတနာသည် ဤသို့သဘောရှိပေ၏။ (၆)

သားကြီးရတနာ

၂၅၁။ အာနန္ဒာ တဖန် ထိုးပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းအား ထက်မြက်လိမ္မာ ပညာရှိသော သားကြီးရတနာသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ (ထိုသားကြီးရတနာသည်) မဟာသုဒဿနမင်းထံ ဝင်ရောက်ခစားစေခြင်းငှါ သင့်တော်သူကို ဝင်ရောက်ခစားစေ၍ မသင့်တော်သူကို ပယ်ရှားရန်စွမ်းနိုင်၏။ ရာထူး၌ခန့်ထားသင့်သော သူကိုခန့်ထားရန်လည်း စွမ်းနိုင်၏။ ထို (သားကြီးရတနာ) သည် မဟာသုဒဿနမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်သည် ကြောင့်ကြမဲ့နေတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် စီမံခန့်ခွဲပါအံ့” ဟု လျှောက်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဖြစ်ပေါ်လာသော သားကြီးရတနာသည် ဤသို့သဘောရှိပေ၏။ (၇)

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဤဆိုခဲ့သော ရတနာခုနစ်ပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

“အသျှင်ဘုရား ညွှတ်တည်းရာ စရပ်၌ ခင်းနှီး အပြည့်ခင်းပြီးပါပြီ၊ ထိုင်နေစရာတို့ကိုလည်း ပြင်ထားပြီးပါပြီ၊ ရေညှိအိုးကြီးကိုလည်း တည်ထားပြီးပါပြီ၊ ဆီမီးကိုလည်းထွန်းထားပြီးပါပြီ။ အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ၌ ကြွတော်မူရန် အချိန်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပါသည် (ကြွရန် မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်အတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်)” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ညွှတ်တည်းရာ စရပ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် ခြေဆေးတော်မူ၍ ညွှတ်တည်းရာစရပ်သို့ ဝင်ပြီးသော် အလယ်တိုင်ကိုမှီလျက် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ရဟန်းသံဃာသည်လည်း ခြေဆေး၍ ညွှတ်တည်းရာ စရပ်သို့ ဝင်ပြီးသော် အနောက်ဖက် နံရံကိုမှီလျက် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရားကိုသာလျှင် ရွှေသား၍ ထိုင်နေ၏။

ပါဠိလိဂ္ဂသား ဥပါသကာတို့သည်လည်း ခြေဆေးကုန်၍ ညွှတ်တည်းရာစရပ်သို့ ဝင်ကုန်ပြီးသော် အရှေ့ဖက် နံရံကိုမှီလျက် အနောက် အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ မြတ်စွာဘုရားကို သာလျှင် ရွှေထား၍ ထိုင်နေကုန်၏။

၁၄၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဠိလိဂ္ဂသား ဥပါသကာတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

ဥပါသကာတို့ သီလမရှိသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ ဤငါးပါးသော အပြစ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်ငါးပါးတို့ နည်းဟူမူ—

ဥပါသကာတို့ ဤလောက၌ သီလမရှိသော သီလပျက်သောသူသည် မေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ် ဆုံးရှုံးခြင်းသို့ရောက်၏၊ ဤကား သီလမရှိသူ၏သီလပျက်ခြင်း၌ ရှေးဦးစွာ သော အပြစ်ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သောသူ၏ မကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ထွက်၏၊ ဤကား သီလမရှိသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ နှစ်ခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သောသူသည် မင်းပရိသတ် ရဟန်း ပရိသတ် ပုဏ္ဏားပရိသတ် သူကြွယ်ပရိသတ်အလယ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် ကြောက်ကြောက် ရွံ့ရွံ့ မျက်နှာညှိုးငယ်လျက် ချဉ်းကပ်ရ၏၊ ဤကား သီလမရှိသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ သုံးခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလမရှိသော သီလပျက်သောသူသည် တွေ့တွေ့စေ့စေ့ ဖြစ်လျက်သေရ၏၊ ဤကား သီလမရှိသောသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ လေးခုမြောက်အပြစ်ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ သီလမရှိသော သီလပျက်သောသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီး၍ကျရောက်ရာ ရံ၌ဖြစ်ရ၏၊ ဤကား သီလမရှိသောသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ ငါးခုမြောက် အပြစ်ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ သီလမရှိသူ၏ သီလပျက်ခြင်း၌ အပြစ်တို့သည် ဤငါးပါးတို့ပေတည်း။

သုတ်]

ပါဠိလိပုတ်ပြည်တည်ခြင်း

၈၅

သီလရှိသူ၏အကျိုး

၁၅၀။ ဥပါသကာတို့ သီလရှိသူ၏ သီလပြည့်စုံခြင်း၌ ဤငါးပါးသော အကျိုးအာနိသင်တို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်းဟူမူ—

ဥပါသကာတို့ ဤလောက၌ သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် မမေ့လျော့ခြင်းကြောင့် များစွာသော စည်းစိမ်အစုကိုရ၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ရှေးဦးစွာသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ထွက်၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ နှစ်ခုမြောက် အကျိုး ‘အာနိသင်’ ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် မင်းပရိသတ် ရဟန်းပရိသတ် ပုဏ္ဏားပရိသတ် သူကြွယ်ပရိသတ် အလယ်သို့ ချဉ်းကပ်ခဲ့သော် မကြောက်မရွံ့ မျက်နှာ မညှိုးငယ်ပဲ ချဉ်းကပ်ရ၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ သုံးခုမြောက် အကျိုး ‘အာနိသင်’ ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် တောဝေခြင်းမရှိပဲ သေရ၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ လေးခုမြောက်အကျိုး ‘အာနိသင်’ ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း သီလရှိသော သီလနှင့်ပြည့်စုံသောသူသည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်၌ဖြစ်ရ၏။ ဤကား သီလရှိသူ၏ သီလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၌ ငါးခုမြောက် အကျိုး ‘အာနိသင်’ ပေတည်း။

ဥပါသကာတို့ သီလရှိသူ၏ သီလနှင့်ပြည့်စုံခြင်း၌ အကျိုး ‘အာနိသင်’တို့သည် ဤငါးပါးတို့ ပေတည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၅၁။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့ကို ကြာမြင့်စွာညဉ့်အချိန် ပတ်လုံး (ညဉ့်နက်သည်တိုင်အောင်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် “ဥပါသကာတို့ ညဉ့်ဦးယံ လွန်လေပြီ၊ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်တို့သိကုန်၏ (သွားရန်မှာ သင်တို့၏ အလိုအတိုင်း ပင်ဖြစ်၏)” ဟု ပြန်လွှတ်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေပြု၍ ပြန်သွားကြကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပါဠိလိရွာသား ဥပါသကာတို့ပြန်သွား၍ မကြာမြင့်မီ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ဝင်တော်မူ၏။

ပါဠိလိပုတ်ပြည်တည်ခြင်း

၁၅၂။ ထိုစဉ်အခါ၌ မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဇ္ဇနှင့် ဝဿကာရ(ပုဏ္ဏား)တို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို တားဆီးပိတ်ဆို့ခြင်းငှါ ပါဠိလိရွာ၌ မြို့တည်ဆောက်လျက်ရှိကုန်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ များစွာကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ထောင်လိုက် ထောင်လိုက် (တထောင်စီ တထောင်စီ) စုရုံး၍ သာလျှင် ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ အိမ်ရာတို့ကို သိမ်းပိုက်လျက်ရှိကုန်၏။

တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သော ရပ်ကွက်၌ တန်ခိုးကြီးသော မင်းနှင့် အမတ်ကြီးတို့၏ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် စိတ်တို့သည် ညွတ်ကုန်၏။ တန်ခိုးအလတ်စား နတ်တို့အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သော ရပ်ကွက်၌ တန်ခိုး အလတ်စားမင်းနှင့် အမတ်တို့ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် စိတ်တို့သည် ညွတ်ကုန်၏။ တန်ခိုးနည်းသော နတ်တို့ အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သောရပ်ကွက်၌ တန်ခိုးနည်းသော မင်းနှင့် အမတ်တို့၏ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် စိတ်တို့သည်ညွတ်ကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထောင်လိုက် ထောင်လိုက် (တထောင်စီ တထောင်စီ) စုရုံး၍ သာလျှင် ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သော ထိုနတ်တို့ကို အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက် သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့်မြင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ညဉ့်၏ အဆုံး (မိုးသောက်ယံ)၌ လျောင်းစက်ရာမှ ထတော်မူ၍ “အာနန္ဒာ ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ မြို့ကို အဘယ်သူ တည်ဆောက်နေသနည်း” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာကိုမေးတော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို တားဆီး ပိတ်ဆို့ရန် ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ မြို့တည်ဆောက်နေပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ(ပုဏ္ဏား) တို့သည် ဝဇ္ဇီမင်းတို့ကို တားဆီးပိတ်ဆို့ရန် ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ မြို့တည်ဆောက်နေကြသည်မှာ တာဝတိံသာနတ်တို့နှင့် တိုင်ပင်၍ တည်ဆောက်သကဲ့သို့ပင်ရှိချေ၏။

အာနန္ဒာ ထောင်လိုက် ထောင်လိုက် (တထောင်စီ တထောင်စီ) စုရုံး၍ သာလျှင် ပါဠိလိဂ္ဂာ၌ အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သော များစွာသော နတ်တို့ကို ငါသည် အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ မျက်စိထက်သာလွန်သော နတ်တို့၏ မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ ဉာဏ်ဖြင့် မြင်တော်မူ၏။

အာနန္ဒာ တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့အိမ်ရာ သိမ်းပိုက်သော ရပ်ကွက်၌ တန်ခိုးကြီးသော မင်းနှင့် အမတ်ကြီးတို့၏ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် စိတ်တို့သည် ညွတ်ကုန်၏။ တန်ခိုး အလတ်စား နတ်တို့ အိမ်ရာသိမ်းပိုက်သော ရပ်ကွက်၌ တန်ခိုးအလတ်စားမင်းနှင့် အမတ်တို့၏ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန် စိတ်တို့သည် ညွတ်ကုန်၏။ တန်ခိုးနည်းသော နတ်တို့အိမ်ရာ သိမ်းပိုက်သော ရပ်ကွက်၌ တန်ခိုးနည်းသော မင်းနှင့် အမတ်တို့၏ အိမ်ရာတည်ဆောက်ရန်စိတ်တို့သည် ညွတ်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ အရိယန်လူမျိုးတို့၏ စုဝေးနေထိုင်ရာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရာ မြို့တို့တွင် ဤမြို့သစ်သည် ကုန်ထုပ်များကို ဖွင့်လှစ်ရောင်းချရာ ပါဠိလိပုတ်မည်သော အကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်ပေလတ္တံ့။

အာနန္ဒာ ပါဠိလိပုတ်မြို့၌ မီးကြောင့် ရေကြောင့် အချင်းချင်းကွဲပြားမှုကြောင့် ဤသုံးပါးသော အန္တရာယ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၅၃။ ထိုအခါ မဂဓတိုင်းအမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ(ပုဏ္ဏား) တို့သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ရပ်ကုန်ပြီးသော် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား)တို့သည် “အသျှင်ဘုရား အသျှင်

ဂေါတမသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ယနေ့အဖို့ အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓ နှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ခံတော်မူသည်ကို သိသဖြင့် မိမိတို့အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ မိမိတို့အိမ်၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီမံစေပြီးလျှင် “အသျှင် ဂေါတမ အချိန်တန်ပါပြီ (ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ)” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အချိန် (တန်ကြောင်း) ကို လျှောက်ကြားစေကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ(ပုဏ္ဏား) တို့၏ အိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့သည် မြတ်စွာဘုရား အမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည့် တိုင်အောင် တားမြစ်သည့်တိုင်အောင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေးကုန်၏။

ထိုအခါ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှ လက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ နိမ့်သော ထိုင်စရာ တခုကို ယူ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓ နှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူ၏—

“ပုဏ္ဏားတို့ ပညာရှိသည် အကြင်အရပ်၌ အိမ်ရာဆောက်လုပ်နေထိုင်၏။ ဤအရပ်၌ သီလ ရှိသော ကိုယ် နှုတ် နှလုံး စောင့်သုံးသော မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဝမ်းကျွေးပြီးလျှင် ထိုအရပ်၌ရှိသော နတ်တို့အား အလှူ၏အဖို့ကို အမျှပေးဝေရာ၏။ ဤသို့ အမျှပေးဝေလတ်သော် နတ်တို့သည် ပူဇော်ခံရသဖြင့် ထို (အမျှပေးဝေ) သူကို အတူပြန်၍ ပူဇော်ကုန်၏။ မြတ်နိုးခံရသဖြင့်လည်း အတူပြန်၍ မြတ်နိုးကုန်၏။ ထို့ကြောင့် မိခင်သည် ရင်ဝယ်သားကိုစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ နတ်တို့သည် ထို (အမျှပေးဝေ) သူကို စောင့်ရှောက် ကုန်၏။ နတ်တို့စောင့်ရှောက်ခံရသော သူသည် အခါခပ်သိမ်း ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာတို့ကိုသာ တွေ့မြင်ရလေ၏” ဟု (အနုမောဒနာ ပြုတော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့ကို ဤဂါထာတို့ဖြင့် အနုမောဒနာ ပြုတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှသ၍ ကြွတော်မူ၏။

၁၅၄။ ထိုစဉ်အခါ မဂဓတိုင်း အမတ်ကြီးများဖြစ်သော သုနိဓနှင့် ဝဿကာရ (ပုဏ္ဏား) တို့သည် “ယနေ့ အသျှင်ဂေါတမထွက်သွားရာ တံခါးကို ဂေါတမတံခါး ဟု တွင်စေအံ့၊ အသျှင်ဂေါတမ ကူးရာ ဂင်္ဂါမြစ်ဆိပ်ကို ဂေါတမဆိပ် ဟု တွင်စေအံ့” ဟူ၍ ကြံရွယ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား ထွက်သွားရာ တံခါးသည် ဂေါတမတံခါး ဟု အမည်တွင်လေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ ဂင်္ဂါမြစ်သည် (ကမ်းမှာနား၍) ကျီးသောက်နိုင်လောက်အောင် ကမ်းနှင့်အညီ ရေပြည့်လျက်ရှိ၏။

ကမ်းတဖက်မှ ကမ်းတဖက်သို့ သွားရောက်လိုသော အချို့သူတို့သည် လှေကိရုာ်ကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် သစ်ဖောင်ကို ရှာကုန်၏။ အချို့သူတို့သည် ဝါးဖောင်ကို ဖွဲ့ကုန်၏။

ထိုအခါ အားရှိသောယောက်ျားသည် ကွေးသောလက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့ ဆန့်သောလက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့ ဤအတူပင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဖက်ကမ်းမှ ကွယ်ခဲ့၍ ထိုမှာဖက်ကမ်း၌ ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ထင်ရှားဖြစ်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ကမ်းတဖက်မှ ကမ်းတဖက်သို့ သွားရောက်လိုကုန်၍ အချို့ကလေးကို ရှာလျက် အချို့က သစ်ဖောင်ကိုရှာလျက် အချို့က ဝါးဖောင်ကို ဖွဲ့လျက် နေသော ထိုသူတို့ကို မြင်တော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကို သိတော်မူ၍ ထိုအချိန်တွင် ဤဥဒါန်းစကားကို ကျူးရင့်တော်မူ၏—

“နက်ကျယ်လှစွာသော တဏှာမြစ်ကိုကူးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် (အရိယာမဂ်) တံတားကို ဆောက်လုပ်၍ ကိလေသာညွှန်ပျောင်းတို့ကို ပယ်စွန့်လျက် ကူးသွားကုန်၏။ လူအပေါင်းသည်ကား (မြစ်ကိုကူးရန်) ဖောင်ကိုဖွဲ့နေရ၏။ (တဏှာမြစ်ကို) ကူးမြှောက်ပြီးသော ပညာရှိ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား ဖောင်ကို မဖွဲ့ကြရတော့သည်သာတည်း” ဟု (ကျူးရင့်တော်မူ၏)။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

အရိယသစ္စာလေးပါး

၁၅၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ကောဠိရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရားကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောဠိရွာဆီသို့ ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် ထိုရွာ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ အရိယသစ္စာလေးပါးတို့ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

အဘယ်လေးပါးတို့ကို (မသိခြင်းကြောင့်)နည်းဟူမူ။ ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲအမှန် ‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းအမှန် ‘သမုဒယအရိယသစ္စာ’ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

သုတ်]

ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိ အထက်မဂ်လျှင် လားရာရှိသူ

၇၉

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ရာအမှန် ‘နိရောဓအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလ ပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

ရဟန်းတို့ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ်အမှန် ‘မဂ္ဂအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန် စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ။

ရဟန်းတို့ (ငါသည်) ထိုဆင်းရဲအမှန် ‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာ သိပြီ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထိုဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်း အမှန် ‘သမုဒယအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာသိပြီ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ၊ ထိုဆင်းရဲချုပ်ရာအမှန် ‘နိရောဓအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာသိပြီ ထိုးထွင်း၍သိပြီ၊ ထို ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ ရောက်ကြောင်းလမ်းစဉ်အမှန် ‘မဂ္ဂအရိယသစ္စာ’ ကို လျော်ကန်စွာသိပြီ ထိုးထွင်း ၍ သိပြီ၊ ဘဝတို့၌တပ်မက်ခြင်း ‘ဘဝတဏှာ’ ကို အကြွင်းမဲ့ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ဘဝသစ်သို့ ဆွဲဆောင်တတ် သော ကြိုးနှင့်တူစွာ ဘဝတဏှာသည် ကုန်လေပြီ၊ ယခုအခါ တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ဤဆိုလတ္တံ့သော စကားကိုလည်း မိန့် တော်မူပြန်၏—

“အရိယသစ္စာလေးပါးတို့ကို ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း မသိမြင်ခြင်းကြောင့် ထိုထိုဘဝတို့၌ ရှည်လျားစွာသော (သံသရာ) ကာလပတ်လုံး ကျင်လည်ခဲ့ရလေပြီ၊ ထိုအရိယသစ္စာတို့ကို (ငါသည်)သိမြင်ပေပြီ၊ ဘဝသစ်သို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော ကြိုးနှင့်တူစွာ ဘဝတဏှာကို ကောင်း စွာ နှုတ်ပယ်ပြီးပေပြီ၊ ဆင်းရဲ၏ အမြစ်ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်ပြီးပေပြီ၊ ယခုအခါ တဖန်ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ကောဠိရွာ၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော တရား စကားကိုသာလျှင် အကြိမ်များစွာ ဟောတော်မူ၏—

“ဤကား သီလတည်း၊ ဤကားသမာဓိတည်း၊ ဤကား ပညာတည်း။ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေ အပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ သမာဓိ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပညာ သည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝဟူသော အာသဝေါတို့မှ ကောင်းစွာ သာလျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိ အထက်မဂ်လျှင် လားရာရှိသူ

၁၅၆။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် ကောဠိရွာ၌ အလိုရှိသမျှနေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ နာတိကရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နာတိကရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၍ နာတိကရွာ အုတ်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ထိုင်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့မေးလျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ သာဠမည်သော ရဟန်းသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ရဟန်း) ၏ လားရာ ‘ဂတိ’ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ နန္ဒာမည်သော ရဟန်းမိန်းမသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ရဟန်း မိန်းမ) ၏ လားရာ ‘ဂတိ’ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ သုဒတ္တမည်သော ဥပါသကာသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ဥပါသကာ) ၏လားရာ ‘ဂတိ’ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ သုဇာတာမည်သော ဥပါသိကာမသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ဥပါသိကာမ) ၏ လားရာ ‘ဂတိ’ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ ကုက္ကုဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ဥပါသကာ) ၏ လားရာ ‘ဂတိ’ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ ကာဠိမ္မမည်သော ဥပါသကာသည်။ပ။

အသျှင်ဘုရား နာတိကရွာ၌ နိကဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ပ။ ကဋ္ဌိယဟမည်သော ဥပါသကာသည်။ တဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ သန္တုဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ ဘဒ္ဒ မည်သော ဥပါသကာသည်။ သုဘဒ္ဒမည်သော ဥပါသကာသည် စုတေသွားပါ၏။ ထို (ဥပါသကာ) ၏ လားရာ ‘ဂတိ’ ကား အဘယ်ပါနည်း၊ တမလွန်ဘဝကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (မေးလျှောက်၏) ။

၁၇၇။ အာနန္ဒာ သာဠမည်သော ရဟန်းသည် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါ ကင်းသော လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သည့် (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို ယခုတဝှံ့ပင် ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေသော ရဟန္တာ ပေတည်း။

အာနန္ဒာ နန္ဒာမည်သော ရဟန်းမိန်းမသည် အောက် (ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပါသိတ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ)၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ်ပေတည်း။

အာနန္ဒာ သုဒတ္တမည်သော ဥပါသကာသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်သည့်ပြင် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏ လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလျှင်လာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ်ပေတည်း။

အာနန္ဒာ သုဇာတာ မည်သော ဥပါသိကာမသည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက် မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ပေတည်း။

၁။ သုဂတ နှစ်သားဖြစ်ရန် ကိန်းသေမြဲသော၊ တနည်း ဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့ရောက်ရန် ကိန်းသေ မြဲသော။

သုတ်]

ဓမ္မာဒါသ ဓမ္မပရိယာယ ကြေးမုံတရား

၉၁

အာနန္ဒာ ကုက္ကုဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည် အောက် (ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ)၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ်ပေတည်း။

အာနန္ဒာ ကာဠိဗ္ဗမည်သော ဥပါသကာသည်။ပ။ နိကဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ ကဋ္ဌိယဟ မည်သော ဥပါသကာသည်။ ကုဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ သန္တုဋ္ဌမည်သော ဥပါသကာသည်။ ဘဒ္ဒမည်သော ဥပါသကာသည်။ သုဘဒ္ဒမည်သော ဥပါသကာသည် အောက်(ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည် ခြင်းသဘောမရှိသော အနာဂါမ်ပေတည်း။

အာနန္ဒာ နာတိကရွာမှ စုတေသွားကြသော ဥပါသကာ ငါးကျိပ်ကျော်တို့သည် အောက်(ကာမ ဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌) ဥပပါတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့ သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိသောအနာဂါမ်တို့ပေတည်း။

အာနန္ဒာ နာတိကရွာမှ စုတေသွားကြသော ဥပါသကာ ကိုးကျိပ်ကျော်တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်သည့်ပြင် တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ အမျက်ထွက်ခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့် ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ်တို့ပေတည်း။

အာနန္ဒာ နာတိကရွာမှ စုတေသွားကြသော ဥပါသကာ ငါးရာကျော်တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်တို့ပေတည်း။

ဓမ္မာဒါသ ဓမ္မပရိယာယ ကြေးမုံတရား

၁၅၇။ အာနန္ဒာ ဤအရာသည် အံ့ဖွယ် မဟုတ် ၊ အာနန္ဒာ လူသေတိုင်းသေတိုင်းပင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဤအကြောင်းအရာကိုမေးမြန်းနေကြလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ပင်ပန်းစေရုံမျှသာ ဖြစ်ရာ၏။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ကြေးမုံတရားမည်သော ဒေသနာတော်ကို ဟောကြားပေအံ့။

အကြင် (ကြေးမုံတရား) နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝကသည် ပြောကြားလိုပါမူ “ငါ့အား ငရဲ၌ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်ရန် မရှိပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရန် မရှိပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်ပြီ ပျက်စီးကျရောက်တတ်သော သဘောမရှိပြီ၊

၁။ သေသွားသူ၏ လားရာကတိနှင့် တမလွန်ဘဝ အကြောင်းအရာကို ပြောကြားမှုသည် တရားနှင့် ပြည့်စုံသူတိုင်း ကိုယ်တိုင်ပင် ပြုနိုင်သောအမှုဖြစ်၍ ဘုရားကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်ရလောက်အောင် ခက်ခဲသော အံ့ဖွယ် အထူး အဆန်းမဟုတ်ဟု ဆိုလို၏။

တန်ခိုးလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း

၂၅၂။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် တန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏ (ဟူရာ၌) အဘယ် တန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမူ—

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် သူတပါးတို့ထက်လွန်ကဲ၍ အဆင်းလှ၏။ ရှုချင်ဖွယ်ရှိ၏။ ကြည့်ညိုဖွယ်ရှိ၏။ မြတ်သော အဆင်းသဏ္ဌာန်နှင့်ပြည့်စုံ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ရှေးဦးစွာသော ဤတန်ခိုးနှင့် ပြည့်စုံပေ၏။

အာနန္ဒာ တဖန်ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းသည် သူတပါးတို့ထက်လွန်ကဲ၍ အသက် ရှည်၏။ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းရှိ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် နှစ်ခုမြောက်သော ဤတန်ခိုးနှင့်လည်းပြည့်စုံပေ၏။

အာနန္ဒာ တဖန်ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းသည် သူတပါးတို့ထက်လွန်ကဲ၍ အနာ ကင်း၏။ ရောဂါကင်း၏။ အစာကို အညီအမျှကြေစေတတ်သည့် မအေးလွန်း မပူလွန်းသော ဝမ်းမီးနှင့်ပြည့်စုံ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် သုံးခုမြောက်သော ဤဆိုခဲသော တန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံပေ၏။

အာနန္ဒာ တဖန်ထို့ပြင်လည်း မဟာသုဒဿနမင်းကို ပုဏ္ဏားနှင့်သူကြွယ်တို့သည် ချစ်ခင် မြတ်နိုးကုန်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် ဖခင်ကို သားသမီးတို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးကုန် သကဲ့သို့ပင် မဟာသုဒဿနမင်းကို ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် ချစ်ခင်မြတ်နိုးကုန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာ အားဖြင့် ဖခင်သည် သားသမီးတို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုးသကဲ့သို့ပင် မဟာသုဒဿနမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး၏။

အာနန္ဒာ ရှေး၌ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ကား မဟာသုဒဿနမင်းသည် အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ် ဖြင့် ဥယျာဉ်မြေအရပ်သို့ ထွက်တော်မူ၏။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် မဟာ သုဒဿနမင်းသို့ ချဉ်းကပ်၍ “မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်ကို အကျွန်ုပ်တို့ကြာမြင့်စွာဖူးမျှော်နိုင်ရန် အလို့ငှါ ဖြည်းဖြည်းကြွသွားတော်မူပါလော့” ဟု ဆိုကုန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည်လည်း “အချင်းရထားထိန်း ငါသည် ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့ကို ကြာမြင့်စွာမြင်နိုင်ရန် အလို့ငှါ ရထားကို ဖြည်းဖြည်းမောင်းနှင်လော့” ဟု ရထားထိန်းအား မိန့်တော်မူ၏။

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် လေးခုမြောက်သော ဤတန်ခိုးနှင့်လည်း ပြည့်စုံပေ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဤတန်ခိုးလေးပါးတို့နှင့်ပြည့်စုံပေ၏။

ဓမ္မပြာသာဒ်နှင့် ဓမ္မရေကန်

၂၅၃။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သောအကြံဖြစ်၏ “ငါသည် ဤ ထန်းပင်(တန်း)တို့၏ အကြား၌ ကုလလေးတာ^၁ တရာစီတရာစီကျယ်ပြန့်သော လေးထောင့်ကန်တို့ကို ဖန်ဆင်းရမူ ကောင်းလော့” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုထန်းပင်

၁။ ဤ၌ ကုလလေးတာ-ဟု ခေါ်သော ဓနုတာသည် လေးထောင့်ရှိ၍ ကုလလေးတာတရာသည် အထောင်လေးရာနှင့် ညီမျှ၏။

ကိန်းသေ မြဲနေပြီ အထက်မက်သုံးပါးသာလျှင် လားရာရှိတော့၏” ဟု မိမိကိုယ်တိုင်ပင် မိမိအကြောင်းကို ပြောကြားနိုင်ပေ၏။

၁၅၉။ အာနန္ဒာ အကြင် (ကြေးမုံတရား) နှင့် ပြည့်စုံသော အရိယသာဝကသည် ပြောကြားလိပါမူ “ငါ့အား ငရဲ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ အပါယ်ဒုက္ခတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရန်မရှိပြီ၊ ငါသည်သောတာပန်ဖြစ်ပြီ၊ ပျက်စီးကျရောက်တတ်သော သဘောမရှိပြီ။ ကိန်းသေမြဲနေပြီ။ အထက်မက်သုံးပါးသာလျှင် လားရာရှိတော့၏” ဟု မိမိကိုယ်တိုင်ပင် မိမိအကြောင်းကို ပြောကြားနိုင်ပေ၏။ ကြေးမုံတရားမည်သော ထိုဒေသနာကား အဘယ်နည်း။

အာနန္ဒာ ဤ (သာသနာတော်) ၌ အရိယသာဝကသည် မြတ်စွာဘုရားကိုဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏—

“ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူပါပေ၏။ (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ အသိဉာဏ် ‘ဝိဇ္ဇာ’ အကျင့် ‘စရုဏ’ နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဝိဇ္ဇာစရုဏသမ္ဗုဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း သုဂတ မည်တော်မူပါပေ၏။ လောကကို သိတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း လောကဝိဒ္ဓ မည်တော်မူပါပေ၏။ ဆုံးမထိုက်သူကို ဆုံးမတတ်သည့် အတုမဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အနတ္တရောပုရိသဒမ္မသာရထိ မည်တော်မူပါပေ၏။ နတ်လူတို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း သတ္တာဒေဝမနုဿာနံ မည်တော်မူပါပေ၏။ (သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို) သိစေတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓမည်တော်မူပါပေ၏။ ဘုန်းတန်ခိုး ကြီးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ‘ဘဂဝါ မည်တော်မူပါပေ၏’ ဟု (ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏)။

ဟု ရတနာတော်ကို ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏—

“မြတ်စွာဘုရား ဟောသော တရားတော်သည် ကောင်းစွာဟောထားသော တရားတော် ပါပေတည်း။ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ အခါမလင့် အကျိုးပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (မိမိ၏ ကိုယ်ထဲ စိတ်ထဲ၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း” ဟု (ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏)။

သံဃာတော်ကို ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့မြင်၍ (တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့်ပြည့်စုံ၏—

“မြတ်စွာဘုရား၏တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် ဖြောင့်မတ်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် မှန်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် လျော်ကန်သော အကျင့်ရှိတော်မူပါပေ၏။ အစုံအားဖြင့် လေးစုံ ပုဂ္ဂိုလ်အားဖြင့်

ရှစ်ပါးအရေအတွက်ရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ သံဃာတော်သည် (အရပ်ဝေးမှ) ဆောင်လာ၍ သော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏။ နေ့သည်တို့အလို့ငှါ စီမံထားသော ဝတ္ထုကိုသော်လည်း ပေးလှူပူဇော်ရန် ထိုက်တန်တော်မူပါပေ၏။ တမလွန်အတွက် ရည်မြော်သော အလှူကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ လက်အုပ်ချီခြင်းကို ခံတော်မူထိုက်ပါပေ၏။ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ ကောင်းမှု ပြုစုရန် အမြတ်ဆုံး လယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏” ဟု (ဥာဏ်ဖြင့်တွေ့မြင်၍ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိသော ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏)။

တဏှာ၏ ကျွန်အဖြစ်မှ ကျွတ်လွတ်စေတတ်ကုန်သော ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော (မှားယွင်းစွာ) မသုံးသပ်အပ်ကုန်သော သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော မကျိုးမပေါက် မပြောမကျားကုန်သော အရိယာတို့ မြတ်နိုးအပ်သော သီလတို့နှင့်ပြည့်စုံ၏။

အာနန္ဒာ အကြင် (ကြေးမုံတရား) နှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာသာဝကသည် ပြောကြားလိုပါမူ “ငါ့အား ငရဲ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ တိရစ္ဆာန်ဘုံ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ ပြိတ္တာဘုံ၌ ဖြစ်ရန်မရှိပြီ၊ အပါယ်ဒုဂ္ဂတိသို့ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ရန်မရှိပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်ပြီ၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်တတ်သော သဘောမရှိပြီ၊ ကိန်းသေမြဲနေပြီ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိတော့၏” ဟု ကိုယ်တိုင်ပင် မိမိအကြောင်းကို ပြောကြားနိုင်ပေ၏။ ကြေးမုံတရားမည်သော ထိုဒေသနာကား ဤသည်ပင်တည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနာတိကာရွာ အုတ်ကျောင်း၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ဤသို့သော တရားစကားကို သရလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ်များစွာဟောတော်မူ၏—

“ဤကား သီလတည်း၊ ဤကားသမာဓိတည်း၊ ဤကားပညာတည်း၊ သီလ၌ တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ရှိ၏။ သမာဓိ၌ တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပညာသည် များသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဟူသော အာသဝေါတို့မှ ကောင်းစွာ သာလျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၁၆၀။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိကာရွာ၌ အလိုရှိသမျှနေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ဝေသာလီပြည်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသောရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ဝေသာလီပြည်ဆီသို့ ကြွရောက်တော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထို ဝေသာလီပြည် အဗ္ဗပါလီ၏ အာရာမဥယျာဉ်၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် နေရာ၏၊ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမပေတည်း။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သတိရှိရာသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ရုပ်ကိုယ်၌ ရုပ်ကိုယ် ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ်သော) လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’တို့၌

ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ် ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရား ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ်သော) လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံး မသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် သတိရှိပေ၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် အဘယ်သို့လျှင် ဆင်ခြင်သနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်း သည် ရွှေသို့တက်ရာ၌ နောက်သို့ ဆုတ်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခ၌သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာသောက်ရာ ခဲရာလျက်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ ဆင်ခြင်လျက်ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ ဆင်ခြင်လျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် ဆင်ခြင်ပေ၏။ ရဟန်းတို့ ရဟန်းသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက်နေရာ၏။ ဤကား သင်တို့အတွက် ငါတို့၏ အဆုံးအမပေတည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမ

၁၆၁။ အဗ္ဗပါလီ ပြည့်တန်ဆာမသည် မြတ်စွာဘုရား ဝေသာလီပြည်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ မိမိ၏ သရက်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူကြောင်းကို ကြားလေ၏။ ထိုအခါ အဗ္ဗပါလီ ပြည့်တန်ဆာမသည် ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကစေပြီးလျှင် ကောင်းသောယာဉ်ကိုစီးလျက် ကောင်း ကုန် ကောင်းကုန်သော (အရံ)ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ဝေသာလီပြည်မှထွက်၍ မိမိအာရာမ(ဥယျာဉ်)ဆီသို့ သွားလေ၏။ ယာဉ်ဖြင့် သွားသင့်သမျှသော အရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သာသွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမအား မြတ်စွာဘုရားသည် တရား စကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)သိမြင်စေလျက် (တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန်ရွှင်လန်းစေသည်ရှိသော် အဗ္ဗပါလီ ပြည့်တန်ဆာ မသည် “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်တကွ နက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ် နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမသည် မြတ်စွာဘုရား လက်ခံတော်မူသည်ကိုသိ၍ နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။

ဝေသာလီပြည်၌ နေကုန်သော လိစ္ဆဝီ(မင်း)တို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဝေသာလီပြည်သို့ရောက်၍ အဗ္ဗပါလီ၏ ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူကြောင်းကို ကြားလေကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝီ(မင်း)တို့သည် ကောင်းကုန်ကောင်းကုန်သော ယာဉ်တို့ကို ကစေပြီးလျှင် ကောင်းသော ကောင်းသောယာဉ်ကိုစီး၍ ကောင်းကုန်ကောင်းကုန်သော (အရံ)ယာဉ်တို့နှင့်တကွ ဝေသာလီပြည်မှ ထွက်သွားကုန်၏။

သုတ်]

အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမ

၉၅

ထို(လိစ္ဆဝိမင်းတို့)တွင် အချို့သော လိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည် ညှိသောအဝတ် ညှိသောတန်ဆာ ရှိကြ၍ ညှိသောအဆင်းအရောင်ရှိကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည် ဝါသောအဝတ် ဝါသောတန်ဆာရှိကြ၍ ဝါသောအဆင်း အရောင်ရှိကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည် နီသောအဝတ် နီသောတန်ဆာရှိကြ၍ နီသောအဆင်း အရောင်ရှိကုန်၏။

အချို့သော လိစ္ဆဝိ (မင်း)တို့သည် ဖြူသောအဝတ် ဖြူသောတန်ဆာရှိကြ၍ ဖြူသောအဆင်း အရောင်ရှိကုန်၏။

ထိုအခါ အဗ္ဗပါလီ ပြည့်တန်ဆာမသည် (အသက်အရွယ်)ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော လိစ္ဆဝိ (မင်း)တို့၏ (ရထားတို့ကို မိမိရထားနှင့်)ဝင်ရိုးချင်း ဘီးချင်း ထမ်းပိုးချင်း တိုက်ခိုက်စေ၏။

ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည် “ဟယ် အဗ္ဗပါလီ (သင်သည်) အသက်အရွယ် ငယ်ကုန် ငယ် ကုန်သော လိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့၏ (ရထားတို့ကို သင်၏ရထားနှင့်) ဝင်ရိုးချင်း ဘီးချင်း ထမ်းပိုးချင်း အဘယ့်ကြောင့် တိုက်ခိုက်စေတိသနည်း” ဟု အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမကို ဆိုကုန်၏။

အရှင်သားတို့ ရဟန်းသံဃာနှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားကို နက်ဖြန်ခါ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးရန် အကျွန်ုပ် ပင့်ခဲ့ပါပြီ၊ ထို့ကြောင့် (တိုက်ခိုက်စေပါသည်) ဟု အဗ္ဗပါလီက ပြန်ပြော၏။

ဟယ် အဗ္ဗပါလီ ထိုဆွမ်းကို (အသပြာ)တသိန်းဖြင့် ပေးပါလော့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်သားတို့ တိုင်းခရိုင်နှင့်တကွ ဝေသာလီပြည်ကို အကျွန်ုပ်အား ပေးစေကာမူ ထိုဆွမ်းကို အကျွန်ုပ်မပေးနိုင်ပါ ဟု (ပြန်ပြော၏)။

ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည်လည်း “ငါတို့ကို မိန်းမကနိုင်သွားပြီ အမောင်တို့ ငါတို့ကို မိန်းမက နိုင်သွားပြီ အမောင်တို့” ဟု (ဆိုလျက်) လက်ဖျားခါကုန်၏။

ထိုနောက် ထိုလိစ္ဆဝိမင်းတို့သည် (အဗ္ဗပါလီပြည့်တန်ဆာမ၏) အာရာမ (ဥယျာဉ်)သို့ သွား လေကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လာနေသော ထိုလိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့ကို အဝေးမှပင် မြင်တော်မူ၍ ရဟန်းတို့ကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို မမြင်ဘူးသော ရဟန်းတို့သည် လိစ္ဆဝိပရိသတ်ကို ကြည့်ရှုကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝိပရိသတ်ကို အဖန်ဖန် ကြည့်ရှုကုန်လော့၊ လိစ္ဆဝိပရိသတ်ကို တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ်နှင့် အတူထား၍ ကြည့်ရှုကုန်လော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့သည် ယာဉ်ဖြင့် သွားသင့်သမျှအရပ်ကို ယာဉ်ဖြင့်သွား၍ ယာဉ်မှ သက်ပြီးသော် ခြေကျင်သာလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုးပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်၏။

တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေကုန်သော ထိုလိစ္ဆဝိ(မင်း)တို့အား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကား ဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန် ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။

(တန်း) တို့၏ အကြား၌ ကုလလေးတာတရာစီတရာစီ ကျယ်ပျံ့သော လေးထောင့်ကန်တို့ကို ဖန်ဆင်းလေ၏။ အာနန္ဒာ ထိုလေးထောင့်ကန်တို့ကို ရွှေအုတ်တမျိုး၊ ငွေအုတ်တမျိုး၊ (ဝေဠုရိယ) ကြောင်မျက်ရွဲအုတ်တမျိုး၊ ဖလ်အုတ်တမျိုးဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော အုတ်တို့ဖြင့် စီထား ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုလေးထောင့်ကန်တို့၌ ရွှေစောင်းတန်း တမျိုး၊ ငွေစောင်းတန်းတမျိုး၊ ကြောင် မျက်ရွဲစောင်းတန်းတမျိုး၊ ဖလ်စောင်းတန်းတမျိုးအားဖြင့် အရောင်လေးမျိုးရှိသော စောင်းတန်း လေးခုစီ ရှိကုန်၏။ ရွှေစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန် နှင့် နဖူးစည်း တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေစောင်းတန်း လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူး စည်းတို့ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွဲ စောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် (ဝေဠုရိယ) ကြောင်မျက်ရွဲဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ဖလ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ဖလ်စောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ကြောင်မျက်ရွဲဖြင့်ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုလေးထောင့်ကန်တို့သည် အရံအတားနှစ်ခုစီ ကာရံလျက်ရှိကုန်၏။ အရံအတား တခုသည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ အရံအတားတခုကား ငွေဖြင့်ပြီး၏။ ရွှေဖြင့်ပြီးသော အရံအတား၌ တိုင်တို့ သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေဖြင့်ပြီးသော အရံအတား၌ တိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။ “ငါသည် ဤလေး ထောင့်ကန်တို့၌ (ဥပ္ပလ)ကြာ ပဒုမ္မာကြာ ကုမုဒြါကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာ ဟူသော ဥတုသုံးပါးလုံး ပွင့်သော လူအများသုံးနိုင်ခွင့်ရှိသော ပန်းမျိုးကို စိုက်ပျိုးစေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုလေးထောင့်ကန်တို့၌ ဥပ္ပလကြာ ပဒုမ္မာကြာ ကုမုဒြါကြာ ပုဏ္ဏရိက်ကြာ ဟူသော ဥတုသုံးပါးလုံးပွင့်သော လူအများသုံးနိုင်ခွင့်ရှိသော ပန်းမျိုးကို စိုက်ပျိုးစေ၏။

၂၅၄။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။ “ငါသည် ဤလေးထောင့်ကန်တို့၏ကမ်း၌ ရောက်လာသမျှသော လူအပေါင်းကို ရေချိုးပေးရန်အလို့ငှါ ရေချိုး ပေးသူများကို ခန့်ထားရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံ ဖြစ်ပြန်၏)။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿန မင်းသည် ထိုလေးထောင့်ကန်တို့၏ကမ်း၌ ရောက်လာသမျှ လူအပေါင်းကို ရေချိုးပေးရန် အလို့ငှါ ရေချိုးပေးသူများကို ခန့်ထားလေ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ပြန်၏။ “ငါသည် ဤလေးထောင့်ကန်တို့၏ ကမ်း၌ ထမင်းအလိုရှိသော သူအား ထမင်းအလှူကို အဖျော်အလိုရှိသော သူအား အဖျော်အလှူကို အဝတ်အလိုရှိသောသူအား အဝတ်အလှူကို ယာဉ်အလိုရှိသောသူအား ယာဉ်အလှူကို အိပ်ရာအလိုရှိသောသူအား အိပ်ရာအလှူကို မိန်းမအလိုရှိသောသူအား မိန်းမအ လှူကို ငွေအလိုရှိသောသူအား ငွေအလှူကို ရွှေအလိုရှိသောသူအား ရွှေအလှူကို ပေးလှူစေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

၁။ စိန်ချွန်ဟူသည် လက်ရန်းတန်း၌ စိုက်ထောင်ထားသော အချွန်အတက်ကလေးများကိုဆိုသည်။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေသည်ရှိသော် ထိုလိစ္ဆဝီ (မင်း) တို့သည် “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်တို့၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကုန်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “လိစ္ဆဝီ (မင်း)တို့ နက်ဖြန်အဖို့ အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမ၏ ဆွမ်းကို ငါလက်ခံလိုက်ပြီ” ဟု ထိုလိစ္ဆဝီ (မင်း)တို့အား မိန့်တော်မူ၏။

ထိုအခါ ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် “ငါတို့ကို မိန်းမက နိုင်သွားပြီ အမောင်တို့ ငါတို့ကို မိန်းမက နိုင်သွားပြီ အမောင်တို့” ဟု (ဆိုလျက်) လက်ဖျားခါကုန်၏။

ထို့နောက် ထိုလိစ္ဆဝီမင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်သက်၍ အနုမောဒနာပြုပြီးနောက် နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီး လျှင် ဖဲခွါသွားကုန်၏။

၁၆၂။ ထိုအခါ အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမသည် ထိုည၌လွန်မြောက်ပြီးနောက် မိမိအာရာမ (ဥယျာဉ်) ၌ မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို စီမံစေပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အချိန်တန်ပါပြီ (ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ)” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အချိန် (တန်ကြောင်း)ကို လျှောက်စေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်ပြီးလျှင် သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ဆိုအခါ အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမသည် မြတ်စွာဘုရား အမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာကို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရောင့်ရဲသည်တိုင်အောင် တားမြစ်သည်တိုင်အောင် မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကျွေး၏။

မြတ်စွာဘုရား ဆွမ်းစားပြီး၍ သပိတ်မှလက်ကို ဖယ်ပြီးသောအခါ အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမသည် နိမ့်သော ထိုင်စရာတခုကိုယူ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအာရာမ (ဥယျာဉ်) ကို ဘုရားအမှူးရှိသော ရဟန်းသံဃာအား လှူပါ၏” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအာရာမ (ဥယျာဉ်) ကို အလှူခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဓမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမကို တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်း စေတော်မူပြီးလျှင် နေရာမှ ထ၍ ကြွသွားတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေသာလီပြည် အဓမ္မပါလီ ပြည့်တန်ဆာမ၏ အာရာမ (ဥယျာဉ်) ၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ရဟန်းတို့အား ဤသို့သော တရားစကားကိုသာလျှင် အကြိမ်များစွာ ဟောတော်မူ၏—

“ဤကား သီလတည်း၊ ဤကား သမာဓိတည်း၊ ဤကား ပညာတည်း၊ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေ အပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ရှိ၏။ သမာဓိ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော ပညာသည် များသော အကျိုး ‘အာနိသင်’ ရှိ၏။ ပညာ၌ တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဟူသော အာသဝေါတို့မှ ကောင်းစွာသာလျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

ဝေဠုဝဂ္ဂာ၌ ဝါဆိုတော်မူခြင်း

၁၆၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အဗ္ဗုလီ ပြည့်တန်ဆာမ၏ အရာမ (ဥယျာဉ်) ၌ အလိုရှိသမျှ နေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ဝေဠုဝမည်သော ရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ဝေဠုဝရွာသို့ ကြွရောက်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေဠုဝရွာ၌ နေတော်မူစဉ် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ လာကုန်လော့၊ သင်တို့သည် ဝေသာလီပြည်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် မိတ်ဆွေ အသိအကျွမ်းများရှိရာ၌ ဝါကပ်ကုန်လော့၊ ငါမူကား ဤဝေဠုဝရွာ၌သာလျှင် ဝါကပ်အံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ဝေသာလီပြည်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် မိတ်ဆွေ အသိအကျွမ်းရှိရာ၌ ဝါကပ်ကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ကား ထိုဝေဠုဝရွာ၌သာလျှင် ဝါကပ်တော်မူ၏။

၁၆၄။ ထို့နောက် ဝါကပ်ပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ကြမ်းတမ်းသောရောဂါ ကပ်ရောက်လျက် သေလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် ပင်ပန်းသည်ဟု မရေတွက်ပဲ သည်းခံတော်မူ၏။

ထိုအခါ “ငါသည် အလုပ်အကျွေးတို့ကို မသိစေမူ၍ ရဟန်းသံဃာကို မပန်ကြားမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းငှါ မလျှောက်ပတ်၊ ငါသည် ဤရောဂါကို (ဘာဝနာ) ဝီရိယဖြင့် ပယ်ချဲ့၍ အသက်ရှည်စေနိုင်သော သမာပတ်ကို ဝင်စားလျက်နေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား အကြံ ဖြစ်တော်မူ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုရောဂါကို (ဘာဝနာ) ဝီရိယဖြင့် ပယ်ချဲ့၍ အသက်ရှည်စေနိုင်သော သမာပတ်ကို ဝင်စားလျက်နေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုရောဂါသည် ငြိမ်းလေ၏။

ထို့နောက် အနာရောဂါမှ ထမြောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အနာရောဂါမှ ထမြောက်၍ မကြာမီ ကျောင်းမှ ထွက်တော်မူ၍ ကျောင်း အရိပ်တွင် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ချမ်းသာတော်မူခြင်းကို တွေ့မြင်ရပါပေပြီ၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ ကျန်းမာတော်မူခြင်းကို တွေ့မြင်ရပါပေပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ယခုတွေ့မြင်ရသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား မကျန်းမာတော်မူခြင်းကြောင့် အကျွန်ုပ်၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် လေးလံ တောင့်တင်းနေသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါသည်၊ အကျွန်ုပ်အား အရပ်မျက်နှာတို့သည်လည်း မကွဲပြားပါကုန်၊ အကျွန်ုပ်အား (သတိပဋ္ဌာန် အစရှိသော) တရားတို့သည်လည်း မထင်ပေါ်ပါကုန်၊ အသျှင်ဘုရား သို့ဖြစ်သော်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာ

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ထိုရေကန်တို့၏ ကမ်း၌ ထမင်းအလိုရှိသောသူအား ထမင်း အလှူကို အဖျော်အလိုရှိသောသူအား အဖျော်အလှူကို အဝတ်အလိုရှိသောသူအား အဝတ်အလှူ ကို ယာဉ်အလိုရှိသောသူအား ယာဉ်အလှူကို အိပ်ရာအလိုရှိသောသူအား အိပ်ရာအလှူကို မိန်းမ အလိုရှိသောသူအား မိန်းမအလှူကို ငွေအလိုရှိသောသူအား ငွေအလှူကို ရွှေအလိုရှိသောသူအား ရွှေအလှူကို ပေးလှူစေ၏။

၂၅၅။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ၌ ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် များစွာသော ဥစ္စာကို ယူဆောင် လာကာ မဟာသုဒဿနမင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “မင်းမြတ် မင်းမြတ်အတွက်ပင်ရည်ရွယ်၍ ဤ များစွာသောဥစ္စာကို ယူဆောင်လာခဲ့ပါသည်။ မင်းမြတ်သည် ထို(ဥစ္စာ)ကို ခံယူတော်မူပါ” ဟု (လျှောက်ကုန်၏)။ အချင်းတို့ အလိုမရှိပြီ၊ တရားသော အခွန် အတုတ်ဖြင့် စုဆောင်းထားသော ဤဥစ္စာသည်လည်း များလှပါ၏။ ထို(သင်တို့၏ဥစ္စာ)သည်လည်း သင်တို့၏(ဥစ္စာပင်) ဖြစ်ပါစေ၊ ဤ(ဥစ္စာ)မှလည်း ထပ်၍ ယူကုန်ဦးလော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဤသို့ မဟာသုဒဿနမင်းက ငြင်းပယ်လိုက်သည်ရှိသော် ထိုပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့သည် တခု သောနေရာသို့ဖဲသွားကြပြီးလျှင် “ဤဥစ္စာတို့ကို ငါတို့၏အိမ်သို့ တဖန်ပြန်၍ ယူဆောင်သည်ရှိသော် ငါတို့အား မလျှောက်ပတ်၊ ငါတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်းအား နန်းတော် တည်ဆောက်ပေးရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု အညီအညွတ်ကြံစည်ဆုံးဖြတ်ကုန်၏။ (ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ပြီးလျှင်) ထိုသူတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်အား နန်းတော်တည်ဆောက်ပေးပါ ကုန်အံ့” ဟု ဆိုကုန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံလေ၏။

၂၅၆။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ နတ်တို့၏ အရှင်သိကြာမင်းသည် မဟာသုဒဿနမင်း၏ စိတ်အကြံ ကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့် သိ၍ “အချင်းဝိသုကြုံ လာလော့ သင်သည် မဟာသုဒဿနမင်းအားဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်းပေးချေလော့” ဟု ဝိသုကြုံနတ်သားကို အမိန့်ပေး၏။ “အရှင်သိကြား မင်း ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝိသုကြုံနတ်သားသည် နတ်တို့၏ အရှင် သိကြားမင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးထားသောလက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း၊ ဆန့်ထားသော လက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ မဟာသုဒဿနမင်း၏ ရွှေဥ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ ဝိသုကြုံနတ်သားသည် မဟာသုဒဿနမင်းအား “မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ် အား ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်းပေးပါအံ့” ဟု ဆို၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿန မင်းသည် ဆိတ်ဆိတ်နေသဖြင့် လက်ခံလေ၏။

အာနန္ဒာ ဝိသုကြုံနတ်သားသည် မဟာသုဒဿနမင်းအား ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်ကို ဖန်ဆင်းပေးလေ၏။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သည် အရှေ့ အနောက် အလျားတယူ ဇနာ တောင်မြောက်အနံယူဇနာခွဲ ယူဇနာဝက် ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ် ၏ အောက်ခံခံသည် အမြင့်တဆယ့်ငါးတောင်ရှိ၏။ (ယင်းခံကို) ရွှေအုတ်တမျိုး ငွေအုတ်တမျိုး ကြောင်မျက်ရွဲအုတ်တမျိုး ဖလ်အုတ်တမျိုး ဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော အုတ်တို့ဖြင့် စီထား၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်၌ ရွှေတိုင်တမျိုး ငွေတိုင်တမျိုး ကြောင်မျက်ရွဲတိုင် တမျိုး ဖလ်တိုင်တမျိုး ဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော တိုင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိ၏။

နှင့်စပ်လျဉ်း၍ တစုံတရာ(မှာထားချက်) ကို မြှက်ကြားတော်မမူရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော် မူလိမ့်မည်မဟုတ် ဟု (အောက်မေ့နေသောကြောင့် သာ) အကျွန်ုပ်အားအနည်းငယ် သက်သာခွင့် ရရှိပါတော့သည်” ဟု (လျှောက်၏)။

၁၆၅။ အာနန္ဒာ ရဟန်းသံဃာသည် ငါ့ထံမှ အဘယ်အရာကို မျှော်လင့်နေသေးသနည်း၊ အာနန္ဒာ ငါသည် အတွင်း အပြင် မထားပဲ တရားကိုဟောခဲ့ပြီ၊ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားတို့မည်သည်မှာ တရားတို့ (အရာ) ၌ ဆရာလက်ဆုပ်ပြုထားသော လျှို့ဝှက်ချက်မရှိချေ။

အာနန္ဒာ “ရဟန်းသံဃာကို ငါသာလျှင် သိမ်းယူထားအံ့” ဟူ၍၎င်း၊ “ရဟန်းသံဃာသည် ငါ့ကိုသာလျှင် အားကိုးခြင်း ရှိနေစေ” ဟူ၍၎င်း၊ အကြင်သူအား ဤသို့ လိုလားခြင်းရှိရာ၏၊ ထိုသူ သည်သာလျှင် ရဟန်းသံဃာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစုံတရာ (မှာထားချက်) ကို မြှက်ဆိုရာ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားမှာမူကား “ရဟန်းသံဃာကို ငါသာလျှင် သိမ်းယူထားအံ့” ဟူ၍၎င်း၊ “ရဟန်းသံဃာသည် ငါ့ကိုသာလျှင် အားကိုးခြင်း ရှိနေစေ” ဟူ၍၎င်း ဤသို့သော လိုလားခြင်းသည် မရှိချေ၊ အာနန္ဒာ ထိုသို့ လိုလားခြင်းမရှိသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တစုံတရာ (မှာထားချက်) ကို အဘယ်မှာမြှက်ကြားတော့အံ့နည်း။

အာနန္ဒာ ယခုအခါ ငါသည် အိုမင်းကြီးရင့်လှပါပြီ၊ အရွယ်လွန်နေပါပြီ၊ အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်နေ ပါပြီ၊ ငါ့အသက်ရှစ်ဆယ်ရှိနေပါပြီ။ အာနန္ဒာ လည်းအိုသည် ဖွဲ့စည်းတုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့် တည်တံ့ သကဲ့သို့ ဤအတူပင် မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်သည် ဖွဲ့စည်းတုပ်နှောင်ခြင်းနှင့်တူသော ဖလသမာ ပတ်ဖြင့် တည်တံ့လျက်ရှိ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အလုံးစုံသော အာရုံနိမိတ်တို့ကို နှလုံးမသွင်းခြင်း ကြောင့်၎င်း အချို့သော ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း သင်္ခါရနိမိတ်ကို အာရုံမပြုသော (အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့်ယှဉ်သော) သမာဓိသို့ ရောက်၍နေ၏၊ အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ် သည် ထိုအခါ သာလွန်၍ ချမ်းသာပေ၏။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် (သင်တို့သည်) မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ မိမိမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကုန်လော့၊ တရားကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ တရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကုန်လော့။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ မိမိမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း၊ တရားကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ တရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာ မရှိပဲ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍နေသနည်း။

အာနန္ဒာ ဤ(သာသနာတော်)၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိ ရှိလျက် ရုပ်ကိုယ်၌ ရုပ်ကိုယ် ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ်သော) လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍နေ၏၊ ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် ခံစားမှုဝေဒနာတို့၌ ခံစားမှုဝေဒနာ ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်။ပ။ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ်သော) လိုချင်တပ်မက် ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍နေ၏။

သုတ်]

နိမိတ်အရိပ်အရောင်ပြတော်မူခြင်း

၉၉

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် ရဟန်းသည် မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ မိမိမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ တရားကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ တရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

အာနန္ဒာ အကြင်ရဟန်းတို့သည် ယခုအခါ၌ဖြစ်စေ ငါ(ဘုရား)ကွယ်လွန်သောအခါ၌ဖြစ်စေ မိမိကိုယ်ကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ မိမိမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ မိမိသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ တရားကိုသာ မှီခိုရာပြု၍ တရားမှတစ်ပါး ကိုးကွယ်ရာမရှိပဲ တရားသာလျှင် ကိုးကွယ်ရာရှိသည်ဖြစ်၍ နေကုန်လတ္တံ့ ၊ အလုံးစုံသော ထိုရဟန်းတို့သည် အကျင့်သိက္ခာကို လိုလားသော ရဟန်းဟူသမျှတို့တွင် အမြတ်ဆုံးအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဒုတိယအခန်း ပြီး၏။

နိမိတ်အရိပ်အရောင်ပြတော်မူခြင်း

၁၆၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။

ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွဲခဲပြီးသော် “အာနန္ဒာ ထိုင်စရာအခင်းကို ယူခဲ့လော့၊ နေ့သန့်စင်နေခြင်းငှါ စာပါလစေတီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထိုင်စရာအခင်းကိုယူ၍ မြတ်စွာဘုရား၏နောက်မှ နောက်မှ အစဉ်လိုက်လေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီသို့ ချဉ်းကပ်၍ ပြင်ထားသောနေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

၁၆၇။ တခုသောနေရာ၌ထိုင်နေသော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏။—

“အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ သတ္တမ္မစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ ဗဟုပုတ္တစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ သာရနန္ဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏၊ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏၊ လေ့ကျင့်ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏၊ ဆောက်တည်ထား၏၊ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကပ်ယက် လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထားပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ ဆောက်တည်ထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီးဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကုပ် ပတ်လုံးဖြစ်စေ၊ အာယုကုပ်ထက် လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပင် ပြသော်လည်း အသျှင် အာနန္ဒာသည်ကား သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ (ထို့ကြောင့်) “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပါးချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကိုစောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကုပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကုပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ။ မာရ်နတ်နှောင့်ယှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ ဂေါတမကစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ သတ္တမ္မစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဗဟုပုတ္တစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ သာရနန္ဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။

အာနန္ဒာ တစ်တယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏။ လေ့ကျင့်ထား၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထား၏။ ဆောက်တည်ထား၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထား၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏။ ထိုသူ သည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကုပ်ပတ်လုံး ဖြစ်စေ အာယုကုပ်ထက်လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင် ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများ ထားပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး ဖြစ်၏။ ဆောက်တည်ထားပြီး ဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထားပြီး ဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကုပ် ပတ်လုံး ဖြစ်စေ၊ အာယုကုပ်ထက်လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပင် ပြသော်လည်း အသျှင် အာနန္ဒာသည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ (ထို့ကြောင့်) “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပါးချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကုပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကုပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်မိချေ။ မာရ်နတ် နှောင့်ယှက်ခံရသော စိတ်ရှိသူကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ချေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အာနန္ဒာ သင်သွားလော့၊ ယခုအခါ၌ သွားရန် အချိန်ကို သင်သိ၏” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် နေရာမှ ထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြု၍ မနီးမဝေး တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေလေ၏။

မာရ်နတ်တောင်းပန်ခြင်း

၁၆၈။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာ ဖဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည်။ ‘မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ရဟန်းတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင်မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သောတရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သောအကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြသေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါး၏ ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသောတရားကို မဟောပြနိုင်ကြ ကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည်မဟုတ်’ ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ရဟန်းတို့သည် တတ်သိ လိမ္မာရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင် များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါကုန်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည်။ ‘မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာမရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြ

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်၌ ရွှေပျဉ်ချပ်တမျိုး၊ ငွေပျဉ်ချပ်တမျိုး၊ ကြောင်မျက်ရွှံ့ ပျဉ်ချပ်တမျိုး၊ ဖလ်ပျဉ်ချပ်တမျိုး၊ ဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော ပျဉ်ချပ်တို့ကို ခင်းထား၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်၌ ရွှေစောင်းတန်းတမျိုး၊ ငွေစောင်းတန်းတမျိုး၊ ကြောင်မျက်ရွှံ့စောင်းတန်းတမျိုး၊ ဖလ်စောင်းတန်းတမျိုး၊ ဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော စောင်း တန်းနှစ်ဆယ့်လေးသွယ်ရှိ၏။ ရွှေစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူး စည်းတို့ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။

ကြောင်မျက်ရွှံ့စောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ကြောင်မျက်ရွှံ့ဖြင့် ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ဖလ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ဖလ်စောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန် နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ကြောင်မျက်ရွှံ့ဖြင့် ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်မ၌ ရွှေပြာသာဒ်ဆောင်တမျိုး၊ ငွေပြာသာဒ် ဆောင်တမျိုး၊ ကြောင်မျက်ရွှံ့ပြာသာဒ်ဆောင်တမျိုး၊ ဖလ်ပြာသာဒ်ဆောင်တမျိုး၊ ဟူ၍ အရောင် လေးမျိုးရှိသော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိ၏။ ရွှေပြာသာဒ်ဆောင်၌ ငွေပလ္လင်ကို ခင်းထား၏။ ငွေပြာသာဒ်ဆောင်၌ ရွှေပလ္လင်ကို ခင်းထား၏။ ကြောင်မျက်ရွှံ့ ပြာသာဒ် ဆောင်၌ ဆင်စွယ်ပလ္လင်ကို ခင်းထား၏။ ဖလ်ပြာသာဒ်ဆောင်၌ စန္ဒကူးနှစ်ပလ္လင်ကို ခင်းထား၏။

ရွှေပြာသာဒ်ဆောင် တံခါးဝ၌ ငွေထန်းပင်တည်ရှိ၏။ ထို (ထန်းပင်) ၏ မင်စည်သည် ငွေဖြင့် ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေပြာသာဒ်ဆောင်တံခါးဝ၌ ရွှေထန်းပင်တည်ရှိ ၏။ ထို (ထန်းပင်) ၏ ပင်စည်သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွှံ့ ပြာသာဒ်ဆောင်တံခါးဝ၌ ဖလ်ဖြင့်ပြီးသော ထန်းပင်တည်ရှိ၏။ ထို (ထန်းပင်) ၏ ပင်စည်သည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၍ အရွက် အသီးတို့သည်ကား ကြောင်မျက်ရွှံ့ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ဖလ် ပြာသာဒ်ဆောင်တံခါးဝ၌ ကြောင်မျက်ရွှံ့ဖြင့်ပြီးသော ထန်းပင်တည်ရှိ၏။ ထို (ထန်းပင်) ၏ ပင်စည် သည် ကြောင်မျက်ရွှံ့ဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ဖလ်ဖြင့်ပြီးကုန်၏။

၂၅၇။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား “မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ် ဆောင်တံခါးဝ၌ ရွှေအတိပြီးသော ထန်းတောကို ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် ယင်းထန်းတော၌ နေသန့်စင်ကာ နေရမူ ကောင်းလေစွာ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်တံခါးဝ၌ ရွှေအတိပြီးသော ထန်းတောကို ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် ယင်းထန်းတော၌ နေသန့်စင်ကာနေ၏။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သည် အရံအတားနှစ်ခုတို့ဖြင့် ကာရံလျက်ရှိ၏။ အရံအတားတခုကား ရွှေဖြင့်ပြီး၏။ တခုကားငွေဖြင့်ပြီး၏။ ရွှေဖြင့်ပြီးသော အရံ အတား၌ တိုင်တို့သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ထိုငွေဖြင့်ပြီးသော အရံအတား၌ တိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။

၂၅၈။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သည် ခြူးကွန်ရက်နှစ်ခုတို့ဖြင့် ကာရံလျက် ရှိ၏။ ကွန်ရက်တခုကားရွှေဖြင့်ပြီး၏။ ကွန်ရက်တခုကားငွေဖြင့်ပြီး၏။ ရွှေကွန်ရက်၌ ငွေခြူးတို့ကို ဆွဲထားကုန်၏။ ငွေကွန်ရက်၌ ရွှေခြူးတို့ကိုဆွဲထားကုန်၏။ အာနန္ဒာ လေတိုက်ခတ်သည် ရှိသော်

သေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ဆရာ ဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါး ဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလိမ့် မည်မဟုတ်' ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် တတ်သိလိမ္မာ ရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာဆုံးမပြီး ဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင်များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင် စေနိုင်ကြပါကုန်ပြီ၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါကုန်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည် 'မာဠိနတ် ငါ၏ တပည့် ဥပါသကာတို့သည် အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာမရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင်မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သောတရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသောသူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည်မဟုတ်' ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ဥပါသကာတို့သည် တတ်သိလိမ္မာ ရှိကြပါပြီ၊ ကောင်းစွာဆုံးမပြီးဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင်များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားအားလျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့်လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါကုန်ပြီ၊ မိမိတို့ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါကုန်ပြီ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြနိုင်ကြပါကုန်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

သုတ်]

မာရ်နတ်တောင်းပန်ခြင်း

၁၀၃

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည် ‘မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့် ဥပါသိကာမတို့သည် အကြင်မျှလောက်ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာမရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင်မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက် လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက်ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည်မဟုတ် ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဥပါသိကာမတို့သည် တတ်သိလိမ္မာမရှိကြ ပါပြီ၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီးဖြစ်ကြပါပြီ၊ ရဲရင့်ကြပါပြီ၊ အကြားအမြင်များကြပါပြီ၊ တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကြပါပြီ၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်နိုင်ကြပါပြီ၊ မိမိတို့ဆရာဝါဒကိုသင်ယူ၍ ပြောနိုင် ဟောနိုင် ပြနိုင် တည်တံ့စေနိုင် ဖွင့်နိုင် ဝေဖန်နိုင် ပေါ်လွင်စေနိုင်ကြပါကုန်ပြီ၊ ပေါ်ပေါက် လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို ဟောပြ နိုင်ကြပါကုန်ပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည် ‘မာရ်နတ် ငါ၏ မြတ်သောအကျင့် ဟု ဆိုအပ်သော ဤသာသနာတော်သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး (ပညာရှိ)နတ်လူတို့ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် မပြည့်စုံသေး၊ မစည်ပင်သေး၊ မပြန့်ပွားသေး၊ လူအများ မသိသေး၊ များစွာ မဖြစ်ထွန်းသေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည်မဟုတ်’ ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော် သည် (ပညာရှိ) နတ်လူတို့ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် ပြည့်စုံပါပြီ၊ စည်ပင်ပါပြီ၊ ပြန့်ပွား ပါပြီ၊ လူအများသိပါပြီ၊ များစွာဖြစ်ထွန်းပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ” ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့လျှောက်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား ဤစကားကိုမိန့်တော် မူ၏—

“မာရ်နတ် သင် မကြောင့်ကြလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် မကြာမီဖြစ်လိမ့် မည်၊ ဤနေ့မှ သုံးလလွန်သော အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလိမ့်မည်” ဟု (မိန့် တော်မူ၏)။

အာယုသင်္ခါရလွှတ်တော်မူခြင်း

၁၆၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် စာပါလစေတီ၌ (နေစဉ်) သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု အာယုသင်္ခါရ ကို စွန့်လွှတ်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု အာယုသင်္ခါရ ကို စွန့်လွှတ်တော်မူလိုက်သောအခါ ကြက်သီးမွေးညှင်းထလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ မြေငလျင် အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်လေ၏။ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြံမြံခြံမြံ မြည်ဟည်းကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကိုသိတော်မူ၍ ထိုအခိုက်ဝယ် ဤဥဒါန်းစကားကို ကျူးရင့်တော်မူ၏—

“မြတ်စွာဘုရားသည် အတုမဲ့ နိဗ္ဗာန်နှင့် အဖန်ဖန် ဖြစ်မှု ဘဝကို နှိုင်းချိန်လျက် ဘဝဖြစ်ရန် ပြုပြင်တတ်သော ကံကို စွန့်ပယ်ခဲ့လေပြီ။ အဗျတ္တတရား၌ မွေ့လျော်ကာ ကောင်းစွာတည်ကြည်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ ချပ်ဝတ်နှင့်တူသော မိမိသန္တာန်ရှိ ကိလေသာကွန်ရက်ကို ဖျက်ဆီးခဲ့လေပြီ” ဟု (ကျူးရင့်တော်မူ၏)။

မြေကြီးလှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း

၁၇၀။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်ပါပေစွ အချင်းတို့၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထစေလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဤမြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ အလွန်ကြီးကျယ်လေစွတကား၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြံမြံခြံမြံ မြည်ဟည်းသွားကုန်၏။ အကြီးအကျယ် မြေ(ငလျင်) လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု (အကြံပြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထစေလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ဤမြေ (ငလျင်) လှုပ်ခြင်းသည် ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ အလွန်ကြီးကျယ်ပါပေစွ၊ တော်လည်းသံ (နတ်စည်) တို့သည်လည်း တခြံမြံခြံမြံ မြည်ဟည်းသွားပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြေ(ငလျင်) ပြင်းစွာလှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

ငလျင်လှုပ်ခြင်း အကြောင်းရှစ်ပါး

၁၇၁။ အာနန္ဒာ မြေ (ငလျင်) ပြင်းစွာလှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းအထောက်အပံ့တို့ကား ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။

အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ—

သုတ်]

လျှင်လှုပ်ခြင်း အကြောင်းရှစ်ပါး

၁၀၅

အာနန္ဒာ ဤမဟာပထဝီမြေကြီးသည် ရေ၌တည်၏။ ရေသည်လေ၌တည်၏။ လေသည် ကောင်းကင်၌တည်၏။ အာနန္ဒာ ပြင်းထန်စွာလေတိုက်သောအခါ ရေကို လှုပ်စေတော့၏။ ရေလှုပ်သော် မြေကိုလှုပ်စေ၏။ ဤကား မြေ(လျှင်)အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ ရှေးဦးစွာသော အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၁)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း တန်ခိုးနှင့်ပြည့်စုံသော (အဘိညာဏ်)ဇိတ်၌ လေ့လာပြီးသော သမဏသည်၎င်း ပြာဟ္မဏသည်၎င်း ကြီးသော တန်ခိုးအာနုဘော်ရှိသော နတ်သည်၎င်း အားနည်းသောမြေ (ကသိုဏ်းဈာန်)သညာနှင့်အားကြီးသောရေ (ကသိုဏ်းဈာန်)သညာတို့ကို ပွားများပြီးလျှင် ဤမြေကြီးကို လှုပ်စေ၏။ တုန်လှုပ်စေ၏။ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်စေ၏။ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်စေ၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ နှစ်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၂)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဘုရားလောင်းသည် တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်သို့ သက်ရောက်သောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါတုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ သုံးခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၃)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဘုရားလောင်းသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အမိဝမ်းတိုက်မှ ဖွားမြင်သောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာ တုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ လေးခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၄)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါဓိဉာဏ်ကို ရရှိတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည်လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါတုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ ငါးခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၅)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ဓမ္မစကြာတရားကို ဟောတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါ တုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ ခြောက်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၆)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု 'အာယုသင်္ခါရ' ကို စွန့်လွှတ်တော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါတုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ ခုနစ်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၇)

အာနန္ဒာ တဖန် ထို့ပြင်လည်း မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာနာမ်ရုပ် အကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသောအခါ ဤမြေကြီးသည် လှုပ်၏။ တုန်လှုပ်၏။ ပြင်းစွာတုန်လှုပ်၏။ သွက်သွက်ခါတုန်လှုပ်၏။ ဤကား မြေ(လျှင်)အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ ရှစ်ခုမြောက် အကြောင်း အထောက်အပံ့ပေတည်း။ (၈)

အာနန္ဒာ မြေ (လျင်) အကြီးအကျယ် လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်း အထောက်အပံ့တို့ကား ဤရှစ်ပါးတို့ပေတည်း။

ပရိသတ် ရှစ်ပါး

၁၇၂။ အာနန္ဒာ ပရိသတ်တို့သည် ရှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ—

မင်းပရိသတ် ပုဏ္ဏားပရိသတ် သူဌေးသူကြွယ်ပရိသတ် ရဟန်းပရိသတ် စာတုမဟာရာဇ် ပရိသတ် တာဝတိံသာပရိသတ် မာရ်နတ်ပရိသတ် ဗြဟ္မာပရိသတ် (ဤရှစ်ပါး) တို့ပေတည်း။

အာနန္ဒာ ငါသည် အရာမကသော မင်းပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဘူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏။ ထို(မင်းပရိသတ်များ)၌ ငါသည် အတူတကွလည်း ထိုင်နေခဲ့ဘူး၏။ အတူတကွလည်း ပြောဆိုခဲ့ဘူး၏။ အတူတကွလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဘူး၏။ ထို (မင်းပရိသတ်များ)၌ ထိုမင်းတို့၏ အဆင်း ကဲ့သို့ပင် ငါ၏အဆင်းသည်လည်းဖြစ်၏။ ထိုမင်းတို့၏ အသံကဲ့သို့ပင် ငါ၏အသံသည်လည်းဖြစ်၏။ (ငါသည် ထိုမင်းတို့ကို)တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)သိမြင်စေလျက် (တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏။ (ဤသို့) ဟောပြောနေစဉ်၌လည်း “ဤဟောပြောနေသော ဤသူသည် အဘယ်နည်း၊ နတ်လော လူလော” ဟု ငါ့ကိုမသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို)သိမြင်စေလျက် (တရားကို)ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်)ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏။ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သောအခါ၌လည်း “ဤကွယ်သွားသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း နတ်လော လူလော” ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။

အာနန္ဒာ ငါသည် အရာမကသော ပုဏ္ဏားပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ တက်ရောက်ခဲ့ဘူးသည်ကိုမှတ်မိပေ၏။ပ။ သူဌေးသူကြွယ် ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့။ ရဟန်းပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့။ စာတုမဟာရာဇ်ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့။ တာဝတိံသာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့။ မာရ်နတ် ပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့။ ဗြဟ္မာပရိသတ် (စည်းဝေးပွဲများ) သို့ ချဉ်းကပ်ဘူးသည်ကို မှတ်မိပေ၏။ ထို (ပရိသတ်) ၌လည်း ငါသည် အတူတကွလည်း ထိုင်နေဘူး၏။ အတူတကွလည်း ပြောဆိုခဲ့ဘူး၏။ အတူတကွလည်း ဆွေးနွေးခဲ့ဘူး၏။ ထို (ပရိသတ်များ)၌ ထိုပရိသတ်တို့၏ အဆင်းကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အဆင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ ထိုပရိသတ်တို့၏ အသံကဲ့သို့ပင် ငါ၏ အသံသည်လည်း ဖြစ်၏။ (ငါသည် ထို ပရိသတ်တို့ကို) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေ၏။ (ဤသို့) ဟောပြောနေစဉ်၌လည်း “ဤဟောပြောနေသော ဤသူသည် အဘယ်သူနည်း နတ်လော လူလော” ဟု ငါ့ကို မသိကုန်။ (ငါသည်) တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးလျှင် ကွယ်ခဲ့၏။ (ဤသို့) ကွယ်ခဲ့သော အခါ၌လည်း “ဤကွယ်သွားသော သူသည် အဘယ်သူနည်း နတ်လော လူလော” ဟု ငါ့ကိုမသိကုန်။ အာနန္ဒာ ရှစ်ပါးသော ပရိသတ်တို့ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အဘိဘာယတနရှစ်ပါး

၁၇၃။ အာနန္ဒာ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း ‘အဘိဘာယတန’ ဈာန်တို့သည် ရှစ်ပါးအပြားရှိကုန်၏။

အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ—

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ငယ်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ပဌမ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၁)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို ရှုမှတ်၍ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ဒုတိယ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၂)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်း ရှိသော ငယ်ကုန်သော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား တတိယအဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၃)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ကောင်းသော အဆင်း မကောင်းသော အဆင်း ရှိသော ကြီးသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား စတုတ္ထ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၄)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ညိုသော အဆင်း ညိုသော အသွေး ညိုသော အရောင် ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင် ရှိသော ညိုသော အောက်မဲညိုပန်းကဲ့သို့၎င်း၊ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ညိုသော နှစ်ဖက် ချော အဝတ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ညိုသောအဆင်း ညိုသောအသွေး ညိုသောအရောင်ရှိသော ညိုသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သညာ’ ရှိ၏။ ဤကား ပဉ္စမအဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၅)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်း ရုပ် ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသော အဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော မဟာလေကားပန်းကဲ့သို့၎င်း၊ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဝါရွှေသော နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ဝါရွှေသောအဆင်း ဝါရွှေသောအသွေး ဝါရွှေသော အရောင်ရှိသော ဝါရွှေသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍

၁။ ဤအရာ၌ နှစ်ဘုံပုပ္ဖပုဒ်၏အနက်ကို အောက်မဲညိုပန်းထက်သာ၍ ညိုသောနှမ်းကြတ်ပန်း ဟု အဘိဓာန်နိဿယသင်္ဂြိုဟ်၏။

(ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သည်’ ရှိ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌအဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၆)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ နိသော အဆင်း နိသောအသွေး နိသောအရောင်ရှိသော နိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် နိသောအဆင်း နိသောအသွေး နိသောအရောင်ရှိသော နိသောမိုးဆွေပန်းကဲ့သို့၎င်း၊ နိသော အဆင်း နိသောအသွေး နိသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ နိသော အဆင်း နိသောအသွေး နိသောအရောင်ရှိသော နိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သည်’ ရှိ၏။ ဤကား သတ္တမ အဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၇)

တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ဖြူသော အဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဖြူသောသောက်ရှူးကြယ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော ဗာရာဏသီပြည်ဖြစ် ဖြူသောနှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့၎င်း၊ ဤအတူ တဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်တော့ပဲ အပသန္တာန်၌ ဖြူသောအဆင်း ဖြူသောအသွေး ဖြူသောအရောင်ရှိသော (ကသိုဏ်း) ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ “ထို (ရုပ်) တို့ကို လွှမ်းမိုး၍ (ငါ) သိသည် (ငါ) မြင်သည်” ဟု ဤသို့လည်း အမှတ် ‘သည်’ ရှိ၏။ ဤကား အဋ္ဌမအဘိဘာယတန ဈာန်ပေတည်း။ (၈)

အာနန္ဒာ (ဆန့်ကျင်ဘက်တရားနှင့် အာရုံတို့ကို) လွှမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း ‘အဘိဘာယတန’ ဈာန်တို့သည် ဤရှုစိတ်တို့ပင်တည်း။

လွတ်လတ်ခြင်း ‘ဝိမောက္ခ’တရားရှုစိတ်ပါး

၁၇၄။ အာနန္ဒာ လွတ်လပ်ခြင်း ‘ဝိမောက္ခ’ တို့သည် ရှုစိတ်အပြားရှိကုန်၏။
အဘယ်ရှုစိတ်တို့နည်းဟူမူ—
(မိမိသန္တာန်၌) ကသိုဏ်းရုပ်ဈာန်ရှိသည်ဖြစ်၍ (ပြင်ပသန္တာန်၌လည်း) (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ပဌမဝိမောက္ခပေတည်း။ (၁)

မိမိသန္တာန်၌ အဆင်းရုပ်ကို မရှုမှတ်မူ၍ ပြင်ပသန္တာန်၌ (ကသိုဏ်း)ရုပ်တို့ကို ရှု၏။ ဤကား ဒုတိယဝိမောက္ခပေတည်း။ (၂)

တင့်တယ်၏ ဟူ၍သာလျှင် နှလုံးသွင်း၏။ ဤကား တတိယဝိမောက္ခပေတည်း။ (၃)

ရူပသညာတို့ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ ပဋိသညာတို့ လုံးဝချုပ်သည့်ပြင် နာနတ္ထသညာတို့ကို လုံးဝနှလုံးမသွင်းမူ၍ “ကောင်းကင်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် အာကာသာနဉာယတန (ဈာန်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား စတုတ္ထ ဝိမောက္ခပေတည်း။ (၄)

သုတ်]

ဝိမောက္ခတရားရှစ်ပါး

၁၀၉

အာကာသာနဉာယတနဈာန်ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “ဝိညာဉ်သည် အဆုံးမရှိ” ဟု နှလုံးသွင်းလျက် ဝိညာဉာဉာယတန (ဈာန်) သို့ရောက်၍နေ၏။ ဤကား ပဉ္စမဝိမောက္ခပေတည်း။ (၅)

ဝိညာဉာဉာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ “တစ်စုံတစ်ရာမရှိ” ဟု (နှလုံးသွင်းလျက်) အာကိဉ္ဇညာယတန (ဈာန်) သို့ရောက်၍နေ၏။ ဤကား ဆဋ္ဌဝိမောက္ခပေတည်း။ (၆)

အာကိဉ္ဇညာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်) သို့ရောက်၍နေ၏။ ဤကား သတ္တမဝိမောက္ခပေတည်း။ (၇)

နေဝသညာနာသညာယတန (ဈာန်) ကို လုံးဝလွန်မြောက်၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ (နိရောဓသမာပတ်) သို့ ရောက်၍ နေ၏။ ဤကား အဋ္ဌမဝိမောက္ခပေတည်း။ (၈)

အာနန္ဒာ ရှစ်ပါးသော လွတ်လပ်ခြင်း ‘ဝိမောက္ခ’ တို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

၁၇၅။ အာနန္ဒာ ငါသည် ဘုရားဖြစ်ပြီးကာစ (အဋ္ဌမသတ္တာဟဖြစ်သော) အခါတပါး၌ ဥရုဓဋ္ဌ (တော) နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းပါးအနီး ဆိတ်ကျောင်းညောင်ပင် (ရင်း) ၌နေခဲ့၏။ ထိုသို့နေစဉ် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ငါ့သို့ ချဉ်းကပ်၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်လျက် ငါအား ဤစကားကို လျှောက်ဘူး၏—

“အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ” ဟု (လျှောက်ခဲ့ဘူး၏)။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှောက်သော် ငါသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား ဤစကားကို မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏ “မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့်ရဟန်းဘို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာမရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင်မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သောအကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင် ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူမည် မဟုတ်။

မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ရဟန်းမိန်းမတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူမည် မဟုတ်။

မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ဥပါသကာတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာ ဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သော အကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင် စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာနှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသောတရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည် မဟုတ်။

မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ဥပါသကာမတို့သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး တတ်သိလိမ္မာ မရှိကြသေး၊ ကောင်းစွာဆုံးမပြီး မဖြစ်ကြသေး၊ မရဲရင့်ကြသေး၊ အကြားအမြင် မများကြသေး၊ တရားတော်ကို မဆောင်နိုင်ကြသေး၊ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော တရားကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ လျော်သောအကျင့်ကို မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ တရားနှင့်လျော်စွာ မကျင့်နိုင်ကြသေး၊ မိမိတို့ ဆရာဝါဒကို သင်ယူ၍ မပြောနိုင် မဟောနိုင် မပြနိုင် မတည်တံ့စေနိုင် မဖွင့်နိုင် မဝေဖန်နိုင် မပေါ်လွင်စေနိုင်ကြကုန်သေး၊ ပေါ်ပေါက်လာသော သူတပါးဝါဒကို အကြောင်းမှန်ဖြင့် ကောင်းစွာ နှိမ်နင်း၍ အံ့ဖွယ်ရှိသော တရားကို မဟောပြနိုင်ကြကုန်သေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည် မဟုတ်။

မာရ်နတ် ငါ၏ မြတ်သောအကျင့် ဟု ဆိုအပ်သော ဤသာသနာတော်သည် အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး (ပညာရှိ) နတ်လူတို့ ကောင်းစွာပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် မပြည့်စုံသေး၊ မစည်ပင်သေး၊ မပြန့်ပွားသေး၊ လူအများ မသိသေး၊ များစွာ မဖြစ်ထွန်းသေး၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည် မဟုတ်” ဟု (မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏)။

၁၇၆။ အာနန္ဒာ ယုတ်မာသော မာရ်နတ်သည် ယနေ့ ယခုပင် စာပါလစေတီ၌ ငါ့ထံသို့ ချဉ်း ကပ်၍ တခုသောနေရာ၌ ရပ်လျက် ငါ့အား ဤစကားကို လျှောက်ထားပြန်၏။

“အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား ယခု မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရန် အချိန်တန်ပါပြီ။

အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူဘူးပါသည်၊ ‘မာရ်နတ် ငါ၏တပည့်ရဟန်းတို့သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး။ပ။ မာရ်နတ် ငါ၏ တပည့်ရဟန်းမိန်းမတို့သည်။ပ။ မာရ်နတ် ငါ၏တပည့် ဥပါသကာတို့သည်။ပ။ မာရ်နတ် ငါ၏ မြတ်သော အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော ဤသာသနာတော်သည် အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး (ပညာရှိ) နတ်လူတို့ ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် မပြည့်စုံသေး၊ မစည်ပင်သေး၊ မပြန့်ပွားသေး၊ လူအများမသိသေး၊ များစွာ မဖြစ်ထွန်းသေး၊ ထိုမျှ လောက်ကာလပတ်လုံး ငါသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူမည် မဟုတ်’ ဟု (မိန့်တော်မူဘူးပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ယခုအခါ မြတ်စွာဘုရား၏ မြတ်သော အကျင့်ဟု ဆိုအပ်သော သာသနာတော် သည် (ပညာရှိ) နတ်လူတို့ ကောင်းစွာ ပြနိုင်သည့်တိုင်အောင် ပြည့်စုံပါပြီ၊ စည်ပင်ပါပြီ၊ ပြန့်ပွားပါပြီ၊ လူအများသိပါပြီ၊ များစွာ ဖြစ်ထွန်းပါပြီ၊ အသျှင်ဘုရား ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်

သုတ်]

အသျှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်း

၁၁၁

ယခုအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလော့၊ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ယခု ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရန် အချိန်တန် ပါပြီ” ဟု (လျှောက်ထားပြန်၏)။

၁၇၇။ အာနန္ဒာ ဤသို့ မာရ်နတ်က လျှောက်ထားသော် ငါသည် ယုတ်မာသော မာရ်နတ်အား ဤစကားကို မိန့်ဆိုလိုက်၏—

“မာရ်နတ် သင်သည် မကြောင့်ကြလင့်၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခြင်းသည် မကြာမီ ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဤနေ့မှ သုံးလ လွန်မြောက်သော အခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည် ဟု (မိန့်ဆိုလိုက်၏)။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ယနေ့ စာပါလစေတီ၌ (နေ့စဉ်) သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်၍ ‘အာယုသင်္ခါရ’ကို ယခုပင်စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်း

၁၇၈။ ဤသို့မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်ထား တောင်းပန်၏—

“အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကိုစောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ် ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်ထားတောင်းပန်၏)။

အာနန္ဒာ တန်တော့ မြတ်စွာဘုရားကို ယခုမတောင်းပန်လင့်နှင့်တော့၊ မြတ်စွာဘုရားကို တောင်းပန်ရန် ယခု အခါမဟုတ်တော့ပြီ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုံးကြိမ်မြောက် လည်း မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ လျှောက်ထားတောင်းပန်၏—

“အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ် ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ သင်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဗောဓိဉာဏ်ကို ယုံကြည်သည် မဟုတ်ပါလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ယုံကြည်ပါသည် အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုသို့ ယုံကြည်ပါလျက် သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို အဘယ့်ကြောင့် သုံးကြိမ် တိုင်အောင် နှိပ်စက်ဘိသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဤစကားကို မျက်မှောက်၌ပင် ကြားရဘူး ပါ၏၊ မျက်မှောက်၌ပင်ခံယူဘူးပါ၏၊ “အာနန္ဒာ တစ်တယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ

‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏။ လေ့ကျင့်ထား၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထား၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထား၏။ ဆောက်တည်ထား၏။ ကောင်းစွာဆည်းပူးထား၏။ ကောင်းစွာအားထုတ်ထား၏။ ထိုသူ သည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက်လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည်ကား ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများ ထားပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ ဆောက်တည်ထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး ဖြစ်၏။ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်၏” ဟု (ကြားနာခံယူရဘူးပါသည် ဟု လျှောက်၏) ။

အာနန္ဒာ ထိုတရားကို သင်ယူကြည်သည် မဟုတ်လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏) ။

ယုံကြည်ပါသည် အသျှင်ဘုရား (ဟု လျှောက်၏) ။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပြပါလျက် သင် သည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလိုငှါ နတ်လူတို့ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလိုငှါ လောကကိုစောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို သင်မတောင်းပန်ခဲ့ချေ။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည် သင်၏အပြစ်သာလျှင်ဖြစ်ချေ၏။ သင်၏ ချိုယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုအခါက တောင်းပန်ခဲ့ငြားအံ့၊ မြတ်စွာ ဘုရားသည် သင်၏ တောင်းပန်စကားတို့ကို နှစ်ကြိမ်သာလျှင် ငြင်းပယ်၍ သုံးကြိမ်မြောက်မူကား လက်ခံရာ၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ (မတောင်းပန်ခြင်း) သည် သင်၏အပြစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။ သင်၏ချိုယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

၁၇၉။ အာနန္ဒာအခါတပါး၌ ငါသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေခဲ့၏။ အာနန္ဒာ ထိုသို့နေစဉ်၌လည်း သင့်အား ငါမိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏ “အာနန္ဒာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည်မွေ့လျော် ဖွယ်ရှိပေ၏။ အာနန္ဒာ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သော သူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏။ လေ့ကျင့်ထား၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထား၏။ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏။ ဆောက်တည်ထား၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထား၏။ ကောင်းစွာအားထုတ်ထား၏။ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား ပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ ဆောက်တည်ထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထားပြီး

ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ သိဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏” ဟု (မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏)။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပြုပါလျက်လည်း သင်သည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။ “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်ခဲ့ချေ။

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ ငါ့ကို ထိုအခါက တောင်းပန်ခဲ့ခြင်းအံ့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် သင်၏ တောင်းပန်သောစကားတို့ကို နှစ်ကြိမ်သာလျှင်ငြင်းပယ်၍ သုံးကြိမ်မြောက်မူကား လက်ခံရာ၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ (မတောင်းပန်ခြင်း) သည် သင်၏အပြစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။ သင်၏ ချီးယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

၁၈၀။ အာနန္ဒာ အခါတပါး၌ ငါသည် ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဂေါတမပညောင်ပင်၌ နေ၏။ပ။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် စောရပပါတ ချောက်ကမ်းပါး၌နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဝေဘာရတောင်၏ နံပါး သတ္တပဏ္ဍိတိုက်၌နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဣသိဂိလိတောင်၏ နံပါးကာဠသီလာ (အရပ်) ၌ နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ယင်းတိုက်တော သပ္ပသောဏ္ဍိကတောင်ဝှမ်း၌နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် တပေါဒါရုံကျောင်း၌ နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ရှဉ့်စာကျွေးရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌နေခဲ့၏။ ထိုရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌ပင်လျှင် မဒ္ဒကုစ္ဆိအရပ် မိဂဒါဝန်တော၌ နေခဲ့၏။ပ။

အာနန္ဒာ ထိုသို့နေစဉ်၌လည်း သင့်ကို ငါမိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏ “အာနန္ဒာ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိ၏။” (ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏) ၊ ဂေါတမပညောင်ပင်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ စောရပပါတချောက်ကမ်းပါးသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဝေဘာရတောင်၏နံပါး သတ္တပဏ္ဍိတိုက်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဣသိဂိလိတောင်၏နံပါး ကာဠသီလာအရပ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ယင်းတိုက်တော သပ္ပသောဏ္ဍိကတောင်ဝှမ်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ တပေါဒါရုံကျောင်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ ရှဉ့်စာကျွေးရာ ဝေဠုဝန်ကျောင်းသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ မဒ္ဒကုစ္ဆိအရပ် မိဂဒါဝန်တောသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရား လေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏။ လေ့ကျင့်ထား၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထား၏။ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏။ ဆောက်တည်ထား၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထား၏။ ကောင်းစွာအားထုတ်ထား၏။ပ။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက်လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏” ဟု (မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏)။

၁။ အပိုဒ်နံပါတ် ၁၇၁-၌ ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဤအရာ၌ ဤစာပိုဒ်မရှိသင့်ပြီ။
၂။ ရှေးကမြူခဲ့ရာ ပေယျာလတို့၌ ထုတ်ဖော်တတ်စေရန် ဤစာပိုဒ်များကို ဤအရာ၌ဖော်ပြထားသည်။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပင် ပြုပါလျက်လည်း သင်သည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။ “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီး သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံးတည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော် မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်ခဲ့ချေ။

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုအခါက တောင်းပန်ခဲ့ခြင်းအံ့၊ မြတ်စွာဘုရား သည် သင်၏ တောင်းပန်သောစကားတို့ကို နှစ်ကြိမ်သာလျှင် ငြင်းပယ်၍ သုံးကြိမ်မြောက်မူကား လက်ခံရာ၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ(မတောင်းပန်ခြင်း)သည် သင်၏ အပြစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏၊ သင်၏ ချို့ယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

၁၈၁။ အာနန္ဒာ အခါတပါး၌ ငါသည် ဤဝေသာလီပြည်၌ပင်လျှင် ဥဒေနစေတီ၌ နေခဲ့၏၊ ထိုသို့နေစဉ်၌လည်း သင့်အား ငါမိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏ “အာနန္ဒာ ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏၊ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏”။

အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား၏၊ လေ့ကျင့်ထား၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထား၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏၊ ဆောက်တည် ထား၏၊ ကောင်းစွာဆည်းပူးထား၏၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ထား၏၊ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများထား ပြီး ဖြစ်၏၊ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏၊ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထားပြီးဖြစ်၏၊ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထားပြီးဖြစ်၏၊ ဆောက်တည်ထားပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏၊ ကောင်းစွာအားထုတ်ထားပြီးဖြစ်၏၊ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက် လွန်၍ ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏” ဟု (မိန့်ဆိုခဲ့ဘူး၏)။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပင် ပြုပါလျက်လည်း သင်သည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ချေ။ “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူ တတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့”ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်းပန်ခဲ့ချေ။

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုအခါက တောင်းပန်ခဲ့ခြင်းအံ့၊ မြတ်စွာဘုရား သည် သင်၏ တောင်းပန်သော စကားတို့ကို နှစ်ကြိမ်သာလျှင် ငြင်းပယ်ရာ၏၊ သုံးကြိမ်မြောက်မူကား လက်ခံရာ၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ(မတောင်းပန်ခြင်း)သည် သင်၏ အပြစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏၊ သင်၏ချို့ယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

သုတ်]

အသျှင်အာနန္ဒာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ခြင်း

၁၁၅

၁၈၂။ အာနန္ဒာ အခါတပါး၌ ငါသည် ဤဝေသာလီပြည်၌ပင်လျှင် ဂေါတမစေတီ၌ နေခဲ့၏။ ၁။
ဤဝေသာလီပြည်၌ပင်လျှင် သတ္တမ္မစေတီ၌ နေခဲ့၏။ ဤဝေသာလီပြည်၌ပင်လျှင် ဗဟုပုတ္တစေတီ၌
နေခဲ့၏။ ဤဝေသာလီပြည်၌ပင်လျှင် သာရန္တဒစေတီ၌နေခဲ့၏။

အာနန္ဒာ ယနေ့ စာပါလစေတီ၌ (နေစဉ်) ယခုပင် သင့်အား ငါ မိန့်ဆိုခဲ့ပြီ “အာနန္ဒာ
ဝေသာလီပြည်သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဥဒေနစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိပေ၏။ ဂေါတမစေတီ
သည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ သတ္တမ္မစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ ဗဟုပုတ္တစေတီသည် မွေ့လျော်
ဖွယ်ရှိပေ၏။ သာရန္တဒစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။ စာပါလစေတီသည် မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပေ၏။

အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’တရားလေးပါးတို့ကို
ပွားများထား၏။ လေ့ကျင့်ထား၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ပြုထား၏။ တည်ရာကဲ့သို့ပြုထား၏။ ဆောက်တည်
ထား၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထား၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်ထား၏။ ထိုသူသည် အလိုရှိခဲ့သော်
အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ အာယုကပ်ထက်လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်ပေ၏။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’တရားလေးပါးတို့ကို ပွားများ
ထားပြီးဖြစ်၏။ လေ့ကျင့်ထားပြီးဖြစ်၏။ ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုထားပြီးဖြစ်၏။ တည်ရာကဲ့သို့ ပြုထားပြီး
ဖြစ်၏။ ဆောက်တည်ထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ ဆည်းပူးထားပြီးဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ အားထုတ်
ထားပြီးဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အလိုရှိခဲ့သော် အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ
အာယုကပ်ထက် လွန်၍ဖြစ်စေ တည်နိုင်၏” ဟု (မိန့်ခဲ့ဘူး၏)။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ထင်ရှားသော နိမိတ်အရိပ်အရောင်ကို ဤသို့ပြုပါလျက်လည်း
သင်သည် သဘောပေါက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ “အသျှင်ဘုရား လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ
နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် ဘုန်းတော်ကြီးသော
မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်
သော မြတ်စွာဘုရားသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါလော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားကို မတောင်း
ပန်ခဲ့ချေ။

အာနန္ဒာ သင်သည် အကယ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ထိုအခါက တောင်းပန်ခဲ့ခြင်းအံ့၊ မြတ်စွာဘုရား
သည် သင်၏ တောင်းပန်သော စကားတို့ကို နှစ်ကြိမ်သာလျှင် ငြင်းပယ်၍ သုံးကြိမ်မြောက်မူကား
လက်ခံရာ၏။ အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ(မတောင်းပန်ခြင်း)သည် သင်၏ အပြစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။
သင်၏ချိုယွင်းချက်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

၁၈၃။ “အာနန္ဒာ ချစ်ခင် မြတ်နိုးသောသူ အားလုံးတို့နှင့် (ရှင်လျက်) ကဲ့ကွာခြင်း (သေ၍)
ကဲ့ကွာခြင်း (ဘဝခြားလျက်) ကဲ့ကွာခြင်းများကို ရှေးမဆွကပင် ငါဟောကြားခဲ့ပြီး မဟုတ်ပါ
လော၊ အာနန္ဒာ ဤအရာ၌ အကြင်တရားသည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း
ပြုပြင်ပေးခြင်း သဘောရှိ၍ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုတရားကို မပျက်စီးပါစေလင့် ဟု လိုလား
တောင့်တချက်အတိုင်း အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဤသို့ ရနိုင်ရန် အကြောင်းမရှိချေ။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် အကြင် အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှု ‘အာယုသင်္ခါရ’ကို စွန့်လိုက်ပြီ၊
ထွေးအံ့လိုက်ပြီ၊ လွတ်လိုက်ပြီ၊ ပယ်လိုက်ပြီ၊ ပစ်လွှင့်လိုက်ပြီ၊ စွန့်လွှတ်လိုက်ပြီ၊ (ထို့ပြင်) ‘မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် မကြာမီပင် ဖြစ်လိမ့်မည်၊ ဤနေ့မှ သုံးလလွန်သောအခါ မြတ်စွာ

ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလိမ့်မည်'ဟု ကျေနပ်စွာ စကားကိုလည်း မိန့်ဆိုလိုက်ပြီ။ မြတ်စွာဘုရားအား ထိုစွန့်ပယ်လိုက်ပြီးသော အသက်ရှည်ရန် ပြုပြင်မှုကို အသက်ရှည်စေလိုသောကြောင့် တဖန်ပြန်၍ ဖြစ်စေအံ့သော အကြောင်းသည် မရှိတော့ချေ။ အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ မဟာဝုဏ်တော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါက်သော ကျောင်းကြီးဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာနှင့် အတူ မဟာဝုဏ်တော ပြာသာဒ်ဆောင် ပေါက်သော ကျောင်းကြီးသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင်—

“အာနန္ဒာ သင်သွားချေ၊ ဝေသာလီပြည်၌ အမှီပြုနေကုန်သော ရဟန်းအားလုံးတို့ကို ဓမ္မာရုံ၌ စုရုံးစေကုန်လော့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံခဲ့၍ ဝေသာလီ ပြည်၌ အမှီပြုနေကုန်သော ရဟန်းအားလုံးတို့ကို ဓမ္မာရုံ၌ စုရုံးစေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်း ကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ရပ်လေ၏။ တခုသော နေရာ၌ ရပ်ပြီးသော အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား ရဟန်းသံဃာသည် စုရုံးပြီးလျက် ရှိနေပါပြီ၊ ယခုအခါ၌ ကြွတော်မူရန်အချိန်ကို မြတ်စွာဘုရား သိတော်မူပါသည်” (ကြွရန်မှာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု လျှောက်၏။

၁၀၄။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဓမ္မာရုံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော် မူပြီးလျှင် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏။

သာသနာ အရှည်တည်တံ့ရေး သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါး

ရဟန်းတို့ ငါသည် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတော်တို့ကို သင်တို့ သည် ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ ပွားများအပ်ကုန်၏၊ အဖန်ဖန် လေ့ကျင့်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းသို့ မှီဝဲပွားများ လေ့ကျင့်သည်ရှိသော် ဤမြတ်သော အကျင့် ‘သာသနာတော်’သည် အရှည် ခိုင်ခန့်လျက် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ရာ၏၊ ထို(သို့တည်တံ့ခြင်း)သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်လေရာ၏။

ရဟန်းတို့ ငါသည် ‘ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ဟောတော်မူအပ်သော တရားတို့ကို သင်တို့သည် ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ မှီဝဲအပ်ကုန်၏၊ ပွားများအပ်ကုန်၏၊ အဖန်ဖန်လေ့ကျင့်အပ်ကုန်၏၊ ယင်းသို့ မှီဝဲ ပွားများ လေ့ကျင့်သည်ရှိသော် ဤမြတ်သောအကျင့် ‘သာသနာတော်’သည် အရှည်ခိုင်ခန့်လျက် ကြာမြင့်စွာတည်တံ့ရာ၏၊ထို(သို့တည်တံ့ခြင်း)သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်လေရာ၏ ဟု ဆိုရာ၌ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ငါဟောအပ်သော ထိုတရားတို့ကား အဘယ်နည်း။

ယင်းတရားတို့ကား သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး သမ္မပ္ပဓာန်လေးပါး ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါး ဣန္ဒြေငါးပါး ဗိုလ်ငါးပါး ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်တို့ပေတည်း။

သုတ်]

ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ပြန်ကြည့်တော်မူခြင်း

၁၁၇

ရဟန်းတို့ ငါသည် သင်တို့အား ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍ ဟောအပ်သော ဤတရားတော်တို့ကို သင်တို့သည် ကောင်းစွာ သင်ယူ၍ မှီဝဲအပ်ကုန်၏။ ပျားများအပ်ကုန်၏။ အဖန်ဖန်လေ့ကျင့်အပ်ကုန်၏။ ယင်းသို့ မှီဝဲပျားများ လေ့ကျင့်သည်ရှိသော် ဤမြတ်သောအကျင့် ‘သာသနာတော်’ သည် အရှည် ခိုင်ခန့်လျက် ကြာမြင့်စွာ တည်တံ့ရာ၏။ ထို(သို့တည်တံ့ခြင်း)သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားနှင့် ချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်လေ ရာ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၁၁၇။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူပြန်သည်မှာ—

“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ယခု ငါမိန့်မှာဦးအံ့။ ပြုပြင်ပေးရသော ‘သင်္ခါရ’ တရားတို့သည် ပျက်စီး ခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ မမေ့သော သတိတရားဖြင့် ကိစ္စပြီးစီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် မကြာမီပင် ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဤနေ့မှ သုံးလလွန်သောအခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုချေတော့မည်” ဟု (ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူပြန်၏)။

ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် တပါးသော ဤစကားကိုလည်း မိန့်တော်မူပြန်၏—

(ရဟန်းတို့) ငါ၏ အရွယ်သည် ရင့်ရော်လှလေပြီ၊ ငါ၏ အသက်ကြွင်းသည် နည်းလှလေပြီ။ သင်တို့ကို စွန့်၍ သွားရတော့အံ့။ ငါသည် မိမိ၏ ကိုးကွယ်ရာကို ပြုပြီးပြီ။

ရဟန်းတို့ မမေ့မလျော့ပဲ သတိရှိလျက် စင်ကြယ်သော သီလနှင့် ပြည့်စုံကြစေကုန်လော့။ ကောင်းစွာ တည်ကြည်၍ ကောင်းစွာ ကြံစည်ခြင်းရှိလျက် မိမိတို့၏ စိတ်ကို စောင့်ရှောက်ကြ ကုန်လော့။

ရဟန်းတို့ ဤတရားဝိနည်း ‘သာသနာတော်’၌ မမေ့မလျော့နေသောသူသည် အဖန်ဖန်ဖြစ် လျက် ပြောင်းရွှေ့ကျင်လည်ရာ ‘ဘဝသံသရာ’ ကို စွန့်ပယ်၍ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်ပေလတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူပြန်၏)။

တတိယအခန်း ပြီး၏။

ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ပြန်ကြည့်တော်မူခြင်း

၁၁၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ် သင်္ကန်းကို ယူလျက် ဝေသာလီပြည်သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။

ဝေသာလီပြည်၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ပြီးလျှင် ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖွဲ့ခွဲခဲ့ပြီးသော် ဝေသာလီပြည်ကို ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့ ကိုယ်ပါ ပြန်လှည့်လျက် ကြည့်ရှုတော်မူ၍ “အာနန္ဒာ ဤယခု

၁။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေတာတိ သတိအဝိပ္ပဝါသေန သဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာဒေယျာထ—ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ သတိတရားဖြင့် ဟု ကရိုဏ်းအနက် ပြန်ဆိုထားသည်။

ကြည့်ရှုခြင်းသည် ဝေသာလီပြည်ကို မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးကြည့်ရှုခြင်းပေတည်း။ အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ဘဏ္ဍုရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ဘဏ္ဍုရွာသို့ရောက်တော်မူ၍ ထိုဘဏ္ဍုရွာ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထို(ရွာ)၌ (နေစဉ်)မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား (ဤသို့)မိန့်တော်မူသည်မှာ—

ရဟန်းတို့ လေးပါးသော တရားတို့ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း ကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

အဘယ်တရားလေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

“ရဟန်းတို့ မြတ်သော အရိယသီလကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အရိယသမာဓိကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော အရိယပညာကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်း ကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ)ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ရဟန်းတို့ မြတ်သော လွတ်မြောက်မှု ‘အရိယဝိမုတ္တိ’ကို လျော်ကန်စွာ မသိခြင်းကြောင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့် ငါသည်၎င်း သင်တို့သည်၎င်း ရှည်လျားစွာသော ဤ(သံသရာ) ကာလပတ်လုံး ပြေးသွားခဲ့ရလှလေပြီ၊ ကျင်လည်ခဲ့ရလှလေပြီ။

ရဟန်းတို့ (ငါသည်) ထိုအရိယသီလကို လျော်ကန်စွာ သိပြီ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ။ ထိုအရိယ သမာဓိကို လျော်ကန်စွာသိပြီ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ။ ထိုအရိယပညာကို လျော်ကန်စွာသိပြီ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ။ ထိုအရိယဝိမုတ္တိကို လျော်ကန်စွာသိပြီ၊ ထိုးထွင်း၍သိပြီ။ ဘဝ၌တပ်မက်ခြင်း ‘ဘဝတဏှာ’ကို ဖြတ်ပြီးပြီ၊ ဘဝသစ်သို့ ဆွဲဆောင်တတ်သော ကြိုးနှင့်တူစွာ ဘဝတဏှာကုန်ပြီ၊ ယခုအခါ တဖန် (ဘဝသစ်၌)ဖြစ်ခြင်းမရှိတော့ပြီ” ဟု (ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော် မူ၏)။

ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြီးလျှင် ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သည် တပါးသော ဤစကားကို မိန့်တော်မူပြန်၏။—

“(များသော)အခြံအရံရှိသော ဂေါတမ (အနွယ်ဖြစ်သော)မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံး သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဟူသော ဤတရားတို့ကို မှန်စွာ သိလေပြီ၊ ဤသို့ မှန်စွာသိ၍

မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား တရားတော်ကို ဟောကြားခဲ့လေပြီ။ ပညာမျက်စိ (ငါးပါး) နှင့် ပြည့်စုံသော (လူနတ်တို့၏) ဆရာမြတ်စွာဘုရားသည် ကံလေသာမီး လုံးဝငြိမ်းပြီးသည် ဖြစ်၍ ဒုက္ခ၏အဆုံးကို ပြုလေပြီ” ဟု (မိန့်တော်မူပြန်၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဘဏ္ဍာရုံ၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ဤသို့သော တရားစကားကိုသာလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ်များစွာ ဟောတော်မူ၏။ “ဤကား သီလတည်း ဤကား သမာဓိတည်း ဤကား ပညာတည်း။ သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုးအာနိသင် ရှိ၏။ သမာဓိ၌တည်၍ဖြစ်စေအပ်သော ပညာသည် များသော အကျိုးအာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌ တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဟူသော အာသဝေါတို့မှ ကောင်းစွာသာလျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

မဟာပဒေသလေးပါး

၁၈၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘဏ္ဍာရုံ၌ အလိုရှိသမျှနေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ဟတ္ထိန္ဒာ အဗ္ဗန္ဒာ ဇမ္ဗုန္ဒာနှင့် ဘောဂမြို့သို့ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ဘောဂမြို့သို့ ကြွရောက်တော် မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဘောဂမြို့ အာနန္ဒစေတီ၌ နေတော်မူ၏။ ထိုအာနန္ဒစေတီ၌ (နေတော် မူစဉ်) မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ မဟာပဒေသ လေးပါးတို့ကို ဟောကြားအံ့၊ ထိုမဟာပဒေသ တရားကို နာကုန်လော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကုန်လော့၊ ဟောပေအံ့” ဟု ရဟန်းတို့အား မိန့်တော် မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

၁၈၈။ ရဟန်းတို့ဤ(သာသနာတော်)၌ (တစုံတယောက်သော) ရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆို ငြားအံ့—

“ငါ့သျှင်တို့ ငါသည် ဤတရားကို မြတ်စွာဘုရား မျက်မှောက်တော်မူ ကြားနာခဲ့ရပါ၏။ ခံယူခဲ့ရပါ၏။ ဤကား တရားတော်ပါတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတော်ပါတည်း၊ ဤကား ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ပါတည်း” ဟု (ပြောဆိုငြားအံ့)။

၁။ ပညာမျက်စိငါးပါးဟူသည်ကား ၁-ဗုဒ္ဓစက္ခု = ဘုရားမျက်စိ (အာသယာနုသယဉာဏ်နှင့် ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်)။ ၂-သမန္တစက္ခု = ထက်ဝန်းကျင်မြင်နိုင်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်။ ၃-ဉာဏစက္ခု = သစ္စဉာဏ် ကိစ္စဉာဏ် ကတဉာဏ် ဟူသော ဉာဏ်မျက်စိ။ ၄-ဗိဗ္ဗစက္ခု = နတ်မျက်စိနှင့်တူသော အဘိညာဉ်မျက်စိ။ ၅-ဓမ္မစက္ခု = အောက်မဂ်ဉာဏ် သုံးပါးဟူသော တရားမျက်စိတို့ပေတည်း။

၂။ ဂုဏ်ကြီးသူတို့ကို ကိုးကား၍ ပြောဆိုသောတရားကောင်းတို့ကို အမှားအမှန် ဝေဖန်ဆုံးဖြတ်ရန် နည်းညွှန်ဥပဒေသများဟု ဆိုလိုသည်။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း၏ စကားကို လက်လည်းမခံအပ်သေး၊ ပယ်လည်းမပယ်အပ်သေး၊ လက်လည်း မခံ ပယ်လည်း မပယ်သေးပဲ ထို(ပြောဆိုသော)ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို ကောင်းစွာ မှတ်သား၍ သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်အပ်ကုန်၏။ ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှောကြည့်အပ်ကုန်၏။

(ဤသို့)သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှောကြည့်သည်ရှိသော် ထို(ပုဒ်ဗျည်း)တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ ဝိနည်းတော်၌လည်း မနှီးနှောမိကုန်ငြားအံ့၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် စင်စစ်မဟုတ်ချေ၊ ဤရဟန်း၏ မှားယွင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားသာ ဖြစ်ချေသည်” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့(ဆုံးဖြတ်၍) ထိုစကားကို ပယ်ကြလေ။

(သို့မဟုတ်)သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှောကြည့်သည်ရှိသော် ထို(ပုဒ်ဗျည်း)တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း သက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ ဝိနည်းတော်၌လည်း နှီးနှောမိကုန်ငြားအံ့၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် စင်စစ် ဖြစ်ပေသည်၊ ဤရဟန်း၏ ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားလည်း ဖြစ်ပေသည်” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ရှေးဦးစွာသော ဤမဟာပဒေသကို မှတ်ထားကြကုန်လော့။ (၁)

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် ဤ(သာသနာတော်)၌ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆိုငြားအံ့—

“ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြီးအမှူးမထေရ်နှင့် တကွသော သံဃာသည် နေလျက်ရှိ၏၊ ငါသည် ထိုသံဃာ၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာခဲ့ရပါ၏၊ သင်ယူခဲ့ရပါ၏၊ ဤကား တရားတော်ပါတည်း၊ ဤကား ဝိနည်းတော်ပါတည်း၊ ဤကား ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ပါတည်း” ဟု (ပြောဆိုငြားအံ့)။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း၏ စကားကို လက်လည်း မခံအပ်သေး၊ ပယ်လည်းမပယ်အပ်သေး၊ လက်လည်းမခံ ပယ်လည်းမပယ်မှု၍ ထို (ပြောဆိုသော) ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို ကောင်းစွာ မှတ်သား၍ သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်အပ်ကုန်၏။ ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှော ကြည့်အပ်ကုန်၏။

(ဤသို့) သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှောကြည့်သည်ရှိသော် ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ ဝိနည်းတော်၌လည်း မနှီးနှောမိကုန်ငြားအံ့၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ စကား တော်စင်စစ်မဟုတ်ချေ၊ ထို သံဃာ၏ မှားယွင်းစွာ သင်ယူထားသောစကားသာ ဖြစ်ချေသည်” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထိုစကားကို ပယ်ကြလေ။

(သို့မဟုတ်) သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နှီးနှော ကြည့်သည်ရှိသော် ထို (ပုဒ်ဗျည်း)တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း သက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့၊ ဝိနည်းတော်၌လည်းနှီးနှောမိကုန်ငြားအံ့၊ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်စင်စစ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုသံဃာ၏ ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားလည်း ဖြစ်ပေသည်” ဟု ဤအရာ၌ ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ နှစ်ခုမြောက်သော ဤမဟာပဒေသကို မှတ်ထားကြကုန်လော့။ (၂)

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် ဤ (သာသနာတော်)၌ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆိုငြားအံ့—

“ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များကုန်သော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်ကုန်သော တရားတော် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်ကုန်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်ကုန်သော များစွာသော ထိုမထေရ်တို့၏ နေလျက်ရှိနေကုန်၏။ ငါသည် ထိုမထေရ်တို့၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာခဲ့ရပါ၏။ ခံယူခဲ့ရပါ၏။ ဤကား တရားတော်ပါတည်း။ ဤကား ဝိနည်းတော်ပါတည်း။ ဤကားဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ပါတည်း” ဟု (ပြောဆိုငြားအံ့)။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း၏ စကားကို လက်လည်း မခံအပ်သေး။။ပ။ ဝိနည်း၌လည်း မနီးနှော မိကုန်ငြားအံ့။ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် စင်စစ်မဟုတ်ချေ။ ထိုမထေရ်တို့၏ မှားယွင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားသာဖြစ်ချေသည်” ဟု ဤအရာ၌ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထိုစကားကို ပယ်ကြလေ။

(သို့မဟုတ်) သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက်။ပ။ ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့သည် ဝိနည်းတော်၌လည်း နီးနှောမိကုန်ငြားအံ့။ “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော် စင်စစ်ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမထေရ်တို့၏ ကောင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားလည်းဖြစ်ပေသည်” ဟု ဤအရာ၌ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ သုံးခုမြောက်သော ဤမဟာပဒေသကို မှတ်ထားကြကုန်လော့။ (၃)

ရဟန်းတို့ ထို့ပြင် ဤ (သာသနာတော်) ၌ တစုံတယောက်သော ရဟန်းသည် ဤသို့ ပြောဆိုငြားအံ့။

“ဤမည်သော ကျောင်း၌ အကြားအမြင်များသော ပါဠိတော်ကို နှုတ်ငုံဆောင်သော တရားတော် ဝိနည်းတော်ကို ဆောင်သော ပါတိမောက်ကို ဆောင်သော တဦးသော မထေရ်သည် နေလျက်ရှိ၏။ ငါသည် ထိုမထေရ်၏ မျက်မှောက်မှ ကြားနာခဲ့ရပါ၏။ ခံယူခဲ့ရပါ၏။ ဤကား တရားတော်ပါတည်း။ ဤကား ဝိနည်းတော်ပါတည်း။ ဤကား ဘုရားသျှင် အဆုံးအမတော်ပါတည်း” ဟု (ပြောဆိုငြားအံ့)။

ရဟန်းတို့ ထိုရဟန်း၏ စကားကို လက်လည်း မခံအပ်သေး။ ပယ်လည်း မပယ်အပ်သေး။ လက်လည်းမခံ ပယ်လည်းမပယ်မှု၍ ထို (ပြောဆိုသော) ‘ပုဒ်ဗျည်းတို့ကို ကောင်းစွာ မှတ်သား၍ သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်အပ်ကုန်၏။ ဝိနည်းတော်၌ နီးနှောကြည့်အပ်ကုန်၏။

(ဤသို့) သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နီးနှောကြည့်သည်ရှိသော် ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း မသက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့။ ဝိနည်းတော်၌လည်း မနီးနှောမိကုန်ငြားအံ့။ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏စကားတော် စင်စစ်မဟုတ်ချေ။ ထိုမထေရ်၏ မှားယွင်းစွာ သင်ယူထားသော စကားသာ ဖြစ်ချေသည်” ဟု ဤအရာ၌ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ ဤသို့ (ဆုံးဖြတ်၍) ထိုစကားကို ပယ်ကြလေ။

(သို့မဟုတ်) သုတ်တရားတော်၌ သွင်းကြည့်လျက် ဝိနည်းတော်၌ နီးနှောကြည့်သည်ရှိသော် ထို (ပုဒ်ဗျည်း) တို့သည် သုတ်တရားတော်၌လည်း သက်ဝင်ကုန်ငြားအံ့။ ဝိနည်းတော်၌လည်း နီးနှောမိကုန်ငြားအံ့။ (သို့ဖြစ်လျှင်) “ဤစကားသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်စင်စစ် ဖြစ်ပေသည်။ ထိုမထေရ်၏ကောင်းစွာသင်ယူထားသော စကားလည်း ဖြစ်ပေသည်” ဟု ဤအရာ၌ဆုံးဖြတ်ကြရမည်။ ရဟန်းတို့ လေးခုမြောက်သော ဤမဟာပဒေသကို မှတ်ထားကြကုန်လော့။ (၄)

ရဟန်းတို့ ဤမဟာပဒေသ လေးပါးတို့ကို မှတ်ထားကုန်လော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဘောဂမြို့ အာနန္ဒစေတီ၌ နေတော်မူစဉ်လည်း ဤသို့သော တရားစကား ကိုသာလျှင် ရဟန်းတို့အား အကြိမ်များစွာ ဟောတော်မူ၏။ “ဤကား သီလတည်း ဤကား သမာဓိ တည်း ဤကား ပညာတည်း သီလ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော သမာဓိသည် များသော အကျိုး အာနိသင်ရှိ၏။ သမာဓိ၌ တည်၍ဖြစ်စေအပ်သော ပညာသည် များသော အကျိုး အာနိသင်ရှိ၏။ ပညာ၌တည်၍ ဖြစ်စေအပ်သော စိတ်သည် ကာမာသဝ ဘဝါသဝ အဝိဇ္ဇာသဝ ဟူသော အာသဝေါ တို့မှ ကောင်းစွာသာလျှင် လွတ်မြောက်၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

စူဠပန်းထိမ်သည်ဝတ္ထု

၁၈၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဘောဂမြို့၌ အလိုရှိသမျှ နေတော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ပါဝါပြည်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ပါဝါပြည်သို့ ကြွရောက်တော်မူပြီးလျှင် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒ၏သရက်ဥယျာဉ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရား ပါဝါပြည်သို့ရောက်တော်မူ၍ မိမိသရက်ဥယျာဉ်၌ နေတော်မူကြောင်းကို ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး ပြီးလျှင် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသောနေရာ၌ထိုင်နေသော ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒအား မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည် စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက် တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေပြီးသည်ရှိသော် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် “အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ နက်ဖြန်အဖို့ အကျွန်ုပ်၏ ဆွမ်းကို လက်ခံတော်မူပါ” ဟု မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းဖြင့် လက်ခံတော်မူ၏။ ထိုအခါ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားလက်ခံတော်မူသည်ကို သိ၍ နေရာမှထကာ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိုအသေပြုပြီးလျှင် ဖဲခွါသွားလေ၏။

ထိုအခါ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် ထိုည၌လွန်မြောက် ပြီးနောက် မိမိနေအိမ်၌ မွန်မြတ် သော ခဲဖွယ်တောဇာဉ်ကို၎င်း နူးညံ့သော ဝက်သား သူကရမဒ္ဒဝ များကို၎င်း စီရင်စေပြီးလျှင် “အသျှင်ဘုရား အချိန်တန်ပါပြီ၊ ဆွမ်းပြင်ပြီးပါပြီ” ဟု အချိန်(တန်ကြောင်း) ကို မြတ်စွာဘုရား အား လျှောက်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နံနက်အချိန်၌ သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်တော်မူ၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒနေအိမ်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူ၏။

၁။ ဤအရာ၌ နွားနို့ အရသာငါးမျိုး ကြိုချက်ပြုတ်နည်းအစီအရင်ဖြင့် ကောင်းစွာစီရင်ထားသော နူးညံ့သော ထမင်းကို သူကရမဒ္ဒဝဟု ဂေါတမဆရာတို့က ဆိုကြသည်ဟူ၍၎င်း ရသာယနအစီအရင်ဖြင့် ကောင်းစွာ စီရင်ထားသော စားဖွယ်ကို သူကရမဒ္ဒဝဟုဂေါတမဆရာတို့က ဆိုကြသည်ဟူ၍၎င်း အဋ္ဌကထာ၌ဖော်ပြထားသေး၏။

သုတ်]

သီးခြားဂါထာများ

၁၂၃

ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားသည် “စုန္ဒ သင်စီရင်ထားသည့် နူးညံ့သော ဝက်သားဖြင့် ငါ့ကိုလုပ်ကျွေးလော့၊ သင်စီရင်ထားသည့် အခြားခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရဟန်းသံဃာကို လုပ်ကျွေးလော့” ဟု ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် စီရင်ထားသည့် နူးညံ့သော ဝက်သားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေး၏။ စီရင်ထားသည့် အခြားခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ဖြင့် ရဟန်းသံဃာကို လုပ်ကျွေး၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒကို မိန့်တော်မူ၏။

“စုန္ဒ သင်၏ ကြွင်းကျန်သော နူးညံ့သော ဝက်သားကို တွင်း၌ မြှုပ်လိုက်လော့၊ စုန္ဒ နတ် မာရ် နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော နတ်လောကနှင့် သမဏဗြာဟ္မဏ မင်းများ လူများနှင့် တကွသော ဤလူ့လောက၌ ထို (နူးညံ့သော ဝက်သား) ကိုစားလျှင် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ကောင်းစွာ အစာကြေအံ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ငါမမြင်မတွေ့ရချေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၍ ကြွင်းကျန်သော နူးညံ့သော ဝက်သားကို တွင်း၌မြှုပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်နေသော ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒကို မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် (အကျိုးစီးပွားကို) သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရှင်လန်းစေပြီးလျှင် နေရာမှထကာ ကြွသွားတော်မူလေ၏။

၁၉၀။ ထို့နောက် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒ၏ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသော အခါ မြတ်စွာဘုရားအား ကြမ်းတမ်းသော အနာရောဂါ ကပ်ရောက်လျက် သေလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဝမ်းသွေးသွန် ရောဂါဝေဒနာတို့သည် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေဒနာတို့ကိုသတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် ပင်ပန်းသည်ဟု မရေတွက်ပဲ သည်းခံတော်မူ၏။

ထို အခါ ဘုန်းတော် ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ကုသိနာရုံ ပြည်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

သီးခြားဂါထာများ

မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒ၏ (နူးညံ့သောဝက်သား) ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီး၍ သေလောက်အောင် ပြင်းထန်သော အနာရောဂါကို ရတော်မူသည် ဟု ပြောကြသည်ကို ကျွန်ုပ် ကြားရပါ၏။

နူးညံ့သော ဝက်သားဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသောအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ပြင်းထန်သော အနာရောဂါ ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဝမ်းသွေးသွန်တော်မူသည်ဖြစ်၍ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ငါကြွအံ့ ဟု မိန့်တော်မူလေ၏။

သောက်ရေဆောင်စေတော်မူခြင်း

၁၉၁။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် လမ်းခရီးမှဖွဲ့၍ တခုသော သစ်ပင်ရင်းသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ ငါ၏ ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေးလော့၊ အာနန္ဒာ (ငါ) ပင်ပန်းလာပြီ ထိုင်ဦးအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ဒုက္ခသင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေး၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်တော်မူပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ သောက်ရေကို ဆောင်ချေလော့၊ (ငါ) မှုတ်သိပ်၏၊ (ရေ) သောက်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား လှည်းအစီးငါးရာတို့ ယခုပင် ဖြတ်ကူးသွားကြပါ၏၊ လှည်းများဖြတ်ကူး ထားသောကြောင့် ထိုအနည်းငယ်သော (ချောင်း) ရေသည် ချောက်ချားနောက်ကျလျက် စီးနေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ကကုဓာမြစ်သည် မဝေးလှတော့ပါ၊ (ထိုမြစ်သည်) ကြည်လင်သော ရေရှိပါ၏၊ ချိုမြိန်သောရေရှိပါ၏၊ အေးမြသော ရေရှိပါ၏၊ ညွှန်ကင်းသော ရေရှိပါ၏၊ ကောင်းသော ဆိပ်ကမ်းရှိပါ၏၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပါ၏။ ဤ(ကကုဓာမြစ်)၌ မြင်စွာဘုရားသည် ရေကို လှည်း သောက်တော်မူရပါလတ္တံ့၊ ကိုယ်တော်ကိုလည်း အေးမြအောင် ပြုတော်မူရပါလတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

“အာနန္ဒာ သောက်ရေကို ဆောင်ချေလော့၊ (ငါ) မှုတ်သိပ်၏၊ (ရေ) သောက်အံ့” ဟု မြတ်စွာ ဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာအား နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း မိန့်တော်မူပြန်၏။

နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက် ပြန်၏—

“အသျှင်ဘုရား လှည်းအစီးငါးရာတို့ ယခုပင် ဖြတ်ကူးသွားကြပါ၏၊ လှည်းများဖြတ်ကူး ထားသောကြောင့် ထိုအနည်းငယ်သော (ချောင်း) ရေသည် ချောက်ချားနောက်ကျလျက် စီးနေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ကကုဓာမြစ်သည် မဝေးလှတော့ပါ၊ (ထိုမြစ်သည်) ကြည်လင်သော ရေရှိပါ၏၊ ချိုမြိန်သောရေရှိပါ၏၊ အေးမြသောရေရှိပါ၏၊ ညွှန်ကင်းသော ရေရှိပါ၏၊ ကောင်းသော ဆိပ်ကမ်းရှိပါ၏၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ရှိပါ၏၊ ဤ(ကကုဓာမြစ်)၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရေကိုလည်း သောက်တော်မူရပါလတ္တံ့၊ ကိုယ်တော်ကိုလည်း အေးမြအောင် ပြုတော်မူရပါလတ္တံ့” ဟု (လျှောက်ပြန်၏)။

“အာနန္ဒာ သောက်ရေကို ဆောင်ချေလော့၊ ငါမှုတ်သိပ်၏(ရေ)သောက်အံ့” ဟု မြတ်စွာဘုရား သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား သုံးကြိမ်မြောက်လည်း မိန့်တော်မူပြန်၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် သပိတ်ကိုယူကာ ထိုချောင်းဆီသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ ထိုအခါ လှည်းများ ဖြတ်ကူးထားသောကြောင့်

သုတ်]

ပုတ္တုသမ္ဗုဒ္ဓမင်းသားအကြောင်း

၁၂၅

ချောက်ချားနောက်ကျလျက် စီးနေသော ထိုချောင်းရေ အနည်းငယ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာ ချဉ်းကပ်လေလျှင် ကြည်လင်သန့်ရှင်း နောက်ကျခြင်းကင်းလျက် စီးလေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုသို့ ဆင်ခြင်မိ၏။

“မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အချင်းတို့၊ လှည်းများဖြတ်ကူးထားသောကြောင့် ချောက်ချား နောက် ကျလျက် စီးနေသော ဤချောင်းရေ အနည်းငယ်သည် ငါချဉ်းကပ်သောအခါ ကြည်လင် သန့်ရှင်း နောက်ကျကင်းလျက် စီးတိ၏” ဟု ဆင်ခြင်ပြီးလျှင်—

သပိတ်ဖြင့် သောက်ရေကို ခပ်ယူကာ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးသည်၏ အဖြစ်သည် အံ့ဖွယ် ရှိပါ ပေစွ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ။ အသျှင်ဘုရား ယခုပင် လှည်းများ ဖြတ်ကူးထားသောကြောင့် ချောက်ချားနောက်ကျလျက် စီးနေသော ထိုချောင်းရေ အနည်းငယ်သည် အကျွန်ုပ် ချဉ်းကပ်သွားသောအခါ ကြည်လင်သန့်ရှင်းနောက်ကျကင်းလျက် စီးပါသည်။ ဘုန်းတော် ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ သောက်ရေကို သုံးဆောင်တော်မူပါလော့၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား သောက်ရေကို သုံးဆောင်တော်မူပါလော့” ဟု (လျှောက် ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် သောက်ရေကို သုံးဆောင်တော်မူ၏။

ပုတ္တုသမ္ဗုဒ္ဓမင်းသားအကြောင်း

၁၉၂။ ထိုစဉ်အခါ ကာလာမ အနွယ် အာဠာရ၏တပည့်ဖြစ်သော မလ္လမင်းသား ပုတ္တုသသည် ကုသိနာရုံမှ ပါဝါ(ပြည်)သို့ ခရီးသွားလျက် ရှိလေ၏။ (ထို)မလ္လမင်းသား ပုတ္တုသသည် တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ ထိုင်နေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကိုမြင်၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသော နေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ ရဟန်းတို့သည် ငြိမ်သက်သော သမာပတ်ဖြင့် နေတော်မူကြပါပေစွတကား။

အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရသည် ခရီးသွားစဉ် လမ်းမှဖဲ့၍ (လမ်း၏)အနီး တခုသော သစ်ပင်ရင်း၌ နေသန့်စင်ရန် ထိုင်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ငါးရာမျှသော လှည်းတို့သည် ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရ၏အနီး၌ ကပ်လျက် ကပ်လျက် ဖြတ်သန်းသွားပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုလှည်းငါးရာနောက် လိုက်လာသော ယောက်ျားတယောက်သည် ထိုလှည်း ငါးရာ၏ နောက်မှ နောက်မှ လိုက်လာသော ကာလာမအနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရထံသို့ ချဉ်းကပ်

ပြီးလျှင် “အသျှင်ရသေ့ ဖြတ်သန်းသွားသော လှည်းငါးရာတို့ကို မြင်လိုက်ပါ၏လော” ဟု အာဠာရ အား မေး၏။

“ဒါယကာ ငါမမြင်လိုက်ပေ” ဟု (ပြော၏)။

အသျှင်ရသေ့ အသို့ပါနည်း (ထိုလှည်းတို့၏) အသံကို ကြားလိုက်ပါ၏လော ဟု (မေးပြန်၏)။

“ဒါယကာ အသံကိုလည်း ငါမကြားလိုက်ပေ” ဟု (ပြော၏)။

အသျှင်ရသေ့ အသို့ပါနည်း အိပ်ပျော်နေပါသလော ဟု (မေးပြန်၏)။

“ဒါယကာ ငါအိပ်ပျော်နေသည်လည်း မဟုတ်ပေ” ဟု (ပြော၏)။

အသျှင်ရသေ့ အသို့ပါနည်း စိတ်သညာရှိနေပါ၏လော ဟု (မေးပြန်၏)။

“ဒါယကာ စိတ်သညာလည်း ရှိနေပေ၏” ဟု (ပြော၏)။

အသျှင်ရသေ့ အသျှင်သည် အနီး၌ ကပ်လျက် ကပ်လျက် ဖြတ်သန်းသွားကြသော လှည်း ငါးရာတို့ကို စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်းမမြင်လိုက် အသံကိုလည်း မကြားလိုက် ဟု (ဆို၏)။ သို့သော်လည်း အသျှင်၏ ဒုက္ခသင်္ခန်း၌ မူအလိမ္မားလိမ္မားကပ်နေသည် မဟုတ်ပါလော ဟု (ဆို၏)။

“ဒါယကာ ဟုတ်ပေ၏” ဟု (အာဠာရသည် ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်မိပါသည်—

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွ အချင်းတို့၊ ရဟန်းတို့သည် ငြိမ်သက် သော သမာပတ်ဖြင့် နေတော်မူကြပါပေစွတကား၊ ဤအာဠာရရသေ့သည် အနီး၌ ကပ်လျက် ကပ်လျက် ဖြတ်သန်းသွားကြသော လှည်းငါးရာတို့ကို စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်း မမြင်လိုက်ပဲ ရှိတုံတိ၏၊ အသံကိုလည်း မကြားလိုက်ပဲ ရှိတုံတိ၏” ဟု ဆင်ခြင်လျက် ကာလာမ အနွယ်ဖြစ်သော အာဠာရအပေါ်၌ လွန်ကဲသော ကြည်ညိုခြင်းကို လျှောက်ကြား ပြီးလျှင် ဖွဲခါသွားပါသည် ဟု (မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်၏)။

၁၉၃။ ပုဂ္ဂိုလ်ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ တဦးသောသူသည် အနီး၌ ကပ်လျက် ကပ်လျက် ဖြတ်သန်းသွားကြသော လှည်းငါးရာတို့ကို စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်း မမြင်ရာ၊ အသံကိုလည်း မကြားရာ၊ အခြားတဦးသော သူသည်ကား စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါ လျက် မိုးရွာ၍ တချုန်းချုန်း မိုးခြိမ်းစဉ် လျှပ်စစ်များပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်စဉ် မြင်လည်းမမြင်ရာ အသံ ကိုလည်းမကြားရာ (ထိုသူနှစ်ဦးတို့တွင်) အဘယ်သူ၏ အမှုသည် ပြုရန်လည်း သာ၍ ခဲယဉ်းသနည်း၊ ဖြစ်ရန်လည်းသာ၍ ခဲယဉ်းသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား လှည်းအစီး ငါးရာဖြစ်စေ ခြောက်ရာဖြစ်စေ ခုနစ်ရာဖြစ်စေ ရှစ်ရာဖြစ်စေ ကိုးရာ ဖြစ်စေ တစ်ထောင်ဖြစ်စေ လှည်းအစီး တသိန်းဖြစ်စေ အဘယ်ပြုနိုင်အံ့နည်း၊ (အနီး၌ကပ်လျက် ဖြတ်သန်းသွားကြသော ထိုလှည်းများကို မမြင်မကြားပဲ နေနိုင်သူ၏ အမှုသည် ခဲယဉ်း၏ ဟု မပြော ပလောက်ပါ)။ စင်စစ်အားဖြင့်သော်ကား မိုးရွာ၍ တချုန်းချုန်း မိုးခြိမ်းစဉ် လျှပ်စစ်များ ပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်စဉ် စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်းမမြင်ပဲ အသံကိုလည်း မကြားပဲ နေနိုင်

သုတ်]

ပုတ္တုသမလ္လမင်းသားအကြောင်း

၁၂၇

သူ၏ အမှုသည်သာလျှင် ပြုရန်လည်း သာ၍ ခဲယဉ်းလှပါ၏။ ဖြစ်ရန်လည်း သာ၍ ခဲယဉ်းလှပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ပုတ္တုသ အခါတပါး၌ ငါသည် အာတုမုဒ္ဓိ (မိမိ) ကောက်ရိုးတဲ (ကျောင်း)၌ သီတင်းသုံးနေလျက် ရှိ၏။ ထိုအခါ မိုးရွာ၍ တချုန်းချုန်း မိုးခြိမ်းစဉ် လျှပ်စစ်များ ပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်သောကြောင့် ကောက်ရိုးတဲ (ကျောင်း)၏ အနီး၌ နွားလားလေးကောင်နှင့် လယ်သမားညီနောင် နှစ်ယောက် တို့သည် သေလေကုန်၏။

ပုတ္တုသ ထိုအခါ၌ များစွာသော လူစုသည် အာတုမုဒ္ဓိမှထွက်လာ၍ ထိုနွားလားလေးကောင်နှင့် လယ်သမားညီနောင်နှစ်ယောက်တို့ သေနေရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။

ပုတ္တုသ ထိုအခါ ငါသည် ကောက်ရိုးတဲ (ကျောင်း)မှထွက်၍ ကောက်ရိုးတဲ (ကျောင်း)တံခါး (အနီး)လွင်ပြင်၌ စင်္ကြံ သွားလျက်နေ၏။ ပုတ္တုသ ထိုအခါ ထိုများစွာသော လူစုသည် မှ ယောက်ျား တယောက်သည် ငါထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ငါ့ကို ရိုသေစွာ ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်နေ၏။ ပုတ္တုသ ငါသည် ထိုယောက်ျားအား “ဒါယကာ ဤများစွာသော လူစုသည် အဘယ်ကြောင့် စုဝေးနေ သနည်း” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား မိုးရွာ၍ တချုန်းချုန်းမိုးခြိမ်းစဉ် လျှပ်စစ်များပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်သောကြောင့် နွားလားလေးကောင်နှင့် လယ်သမားညီနောင်နှစ်ယောက်တို့ သေဆုံးသွားကြပါ၏။ ဤအကြောင်း ကြောင့် များစွာသော လူစုသည် စုဝေးနေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားသည်ကား အဘယ်အရပ်မှာ ရှိနေပါသနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ ငါသည် ဤအရပ်၌ပင် ရှိနေပေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း မြင်တော်မူလိုက်ပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ ငါသည် မမြင်လိုက်ပေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း အသံကို ကြားတော်မူလိုက်ပါ၏လော ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ အသံကိုလည်း ငါမကြားလိုက်ပေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း အိပ်ပျော်နေပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ ငါသည် အိပ်ပျော်နေသည်လည်း မဟုတ်ပေ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း စိတ်သညာရှိနေပါ၏ လော ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ စိတ်သညာလည်း ရှိနေပေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အသျှင်ဘုရားသည် မိုးရွာ၍ တချုန်းချုန်း မိုးခြိမ်းစဉ် လျှပ်စစ်များပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်စဉ် စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်းမြင်တော်မူလိုက်ပဲ အသံကိုလည်း ကြားတော်မူလိုက်ပဲ ရှိပါသလော ဟု (လျှောက်၏)။

“ဒါယကာ ဟုတ်ပေ၏” ဟု ငါဆိုခဲ့၏။

ပုတ္တုသ ထိုအခါ ထိုယောက်ျားသည် ဤသို့ ဆင်ခြင်မိ၏။

“အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အချင်းတို့၊ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်ပါပေစွ အချင်းတို့၊ ရဟန်းတို့သည် ငြိမ်သက် သော သမာပတ်ဖြင့် နေတော်မူကြပါပေစွ တကား။ (ဤမြတ်စွာဘုရားသည်) မိုးရွာ၍

ထိုခြုံနှင့် ကွန်ရက်တို့မှ ထွက်ပေါ်လာသော အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ စွဲမက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်းဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် တူရိယာ ငါးပါးကို ကောင်းစွာ ပြင်ဆင်၍ အသံညိုကာ တတ်ကျွမ်းသူတို့ အညီအညွတ်တီးမှုတ်သည်ရှိသော် တူရိယာသံသည် သာယာလည်း သာယာသကဲ့သို့ စွဲမက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့ မက်မောဖွယ်လည်းဖြစ်သကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် လေတိုက်ခတ်သည်ရှိသော် ထို ခြုံနှင့် ကွန်ရက်တို့၏ အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ စွဲမက်ဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ ကုသာဝတီ နေပြည်တော်၌ ကစားကြူး မေထုန်ကြူး သေသောက်ကြူးကုန်သော သူတို့သည် လေတိုက်ခတ်သော ထိုခြုံနှင့်ကွန်ရက်တို့၏ အသံဖြင့် ကခုန်ပျော်မြူးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သည် ပြီးစီးလတ်သော် မကြည့်ရှုနိုင်လောက်အောင် အလွန်တောက်ပ၏။ မျက်စိကျိန်းအောင် တောက်ပ၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် မိုးဥတု အဆုံးတန်ဆောင်မုန်းလအခါ၌ တိမ်တိုက်ကင်း၍ ကောင်းကင်စင်ကြယ်လတ်သော် ကောင်းကင်၌ တက်ထွန်းလျက်ရှိသော နေမင်းသည် မကြည့်ရှုနိုင်အောင် အလွန်တောက်ပသကဲ့သို့ မျက်စိ ကျိန်းအောင် တောက်ပသကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သည် မကြည့်ရှုနိုင်အောင် အလွန်တောက်ပ၏။ မျက်စိကျိန်းအောင်တောက်ပ၏။

၂၅၉။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား “ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်၏ ရှေ့၌ ဓမ္မမည်သောလေးထောင့်ကန်ကို ဖန်ဆင်းရမူကောင်းလေစွ” ဟု အကြံဖြစ်ပြန်၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်၏ ရှေ့၌ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်ကို ဖန်ဆင်းလေ၏။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်သည် အရှေ့အနောက်အလျား တယူဇနာရှိ၏။ တောင်မြောက်အနံ ယူဇနာဝက်ရှိ၏။ အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်ကို ငွေအုတ်တမျိုး ငွေအုတ်တမျိုး (ဝေဠုရိယ) ကြောင်မျက်ရွဲအုတ်တမျိုး ဖလ်အုတ်တမျိုးဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော အုတ်ဘို့ဖြင့် စီထား၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်၌ ရွှေစောင်းတန်းတမျိုး ငွေစောင်းတန်းတမျိုး (ဝေဠုရိယ) ကြောင်မျက်ရွဲစောင်းတန်းတမျိုး ဖလ်စောင်းတန်းတမျိုးဟူ၍ အရောင်လေးမျိုးရှိသော စောင်းတန်း နှစ်ဆယ့်လေးသွယ်ရှိ၏။ ရွှေစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွဲစောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ကြောင်မျက်ရွဲဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ဖလ်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ဖလ်စောင်းတန်း၌ လက်ရန်းတိုင်တို့သည် ဖလ်ဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ကြောင်မျက်ရွဲဖြင့် ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်သည် အရံအတားနှစ်ခုတို့ဖြင့် ကာရံလျက်ရှိ၏။ အရံအတား တခုကား ရွှေဖြင့်ပြီး၏။ တခုကား ငွေဖြင့် ပြီး၏။ ရွှေဖြင့်ပြီးသော အရံအတား၌ တိုင်တို့သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေဖြင့် ပြီးသော အရံအတား၌ တိုင်တို့သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ စိန်ချွန်နှင့် နဖူးစည်းတို့ကား ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်သည် ရွှေထန်းပင်တတန်း ငွေထန်းပင်တတန်း ကြောင်မျက်ရွဲထန်းပင်တတန်း ဖလ်ထန်းပင်တတန်း ပတ္တမြားနီထန်းပင်တတန်း ပတ္တမြားပြောက်ထန်းပင်တတန်း ရာဘာနာမင်းစုံထန်းပင်တတန်းအားဖြင့် ထန်းပင်တန်းခုနစ်ခုတို့ ကာရံလျက်ရှိ၏။

တချွန်းချွန်းမိုးခြိမ်းစဉ် လှုပ်စစ်များပြက်၍ မိုးကြိုးပစ်စဉ် စိတ်သညာရှိ၍ နိုးကြားနေပါလျက် မြင်လည်းမမြင်လိုက်ပဲ ရှိတုဘိ၏၊ အသံကိုလည်း မကြားလိုက်ပဲ ရှိတုဘိ၏” ဟု ဆင်ခြင်လျက် ငါ့အပေါ်၌ လွန်ကဲသော ကြည်ညိုခြင်းကို လျှောက်ကြားပြီးလျှင် ငါ့ကို ရှိခိုး၍ အရိအသေ ပြုလျက် ဖခွါသွားလေသည် ဟု (ပုတ္တသအား မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် မလ္လမင်းသား ပုတ္တသသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်
၏။

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ကာလာမအန္တယ် အာဠာရအပေါ်၌ ကြည်ညိုနေသော သဒ္ဓါတရားကို လေ့ပြင်းမုန်တိုင်း၌မူလည်း (တစုံတခုကို လွှင့်ဘိသကဲ့သို့) လွှင့်ပစ်လိုက်ပါ၏၊ ရေစီးသန်သော မြစ်၌မူလည်း (တစုံတခုကို မျှောဘိသကဲ့သို့) မျှောပစ်လိုက်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား (တရားတော် သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏၊ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မှောက်ထားသည်ကို လှန်ဘိ သကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြော ကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြလိမ့်မည်” ဟု အမိုက်မှောင် ၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း၊ အသျှင်ဘုရား ဤအတူသာလျှင် အသျှင်ဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ တရားတော် ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှစ၍ အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သော ဥပါ သကာ ဟု မှတ်တော်မူပါ” ဟု (လျှောက်၏)။

၁၉၄။ ထိုအခါ မလ္လမင်းသား ပုတ္တသသည် ယောက်ျားတယောက်ကို (ခေါ်၍) အချင်း ငါ၏ ရွှေအဆင်းရှိသော ပွဲထိုင်အဝတ်ချောအစုံကို ဆောင်ချေလော့ ဟု (စေခိုင်း၏)။

“အရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုယောက်ျားသည် မလ္လမင်းသား ပုတ္တသအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ရွှေအဆင်းရှိသော ပွဲထိုင် အဝတ်ချောအစုံကို ဆောင်ခဲ့၏။ ထိုအခါ မလ္လမင်းသား ပုတ္တသသည် “အသျှင်ဘုရား ရွှေအဆင်းရှိသော ဤပွဲထိုင် အဝတ်ချောအစုံကို အသျှင်ဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား သနားသဖြင့် လက်ခံတော်မူပါ” ဟု လျှောက်၍ ရွှေအဆင်းရှိသော ပွဲထိုင်အဝတ်ချောအစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား ဆက်ကပ်လေ၏။

ပုတ္တသ သို့ဖြစ်လျှင် အဝတ်တထည်ကို ငါအား လှူလော့၊ တထည်ကို အာနန္ဒာအား လှူလော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု မလ္လမင်းသား ပုတ္တသသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် တထည်ကို မြတ်စွာဘုရားအား လှူ၏၊ တထည်ကို အသျှင်အာနန္ဒာအား လှူ၏၊ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် မလ္လမင်းသား ပုတ္တသကို (တရားစကားဖြင့်) အကျိုးစီးပွားကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေတော်မူ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် တရားစကားဖြင့် အကျိုးစီးပွားကို သိမြင်စေလျက် (တရားကို) ဆောက်တည်စေကာ (တရားကျင့်သုံးရန်) ထက်သန်ရွှင်လန်းစေပြီးသည်ရှိသော် မလ္လမင်းသား ပုတ္တသသည် နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် အရိအသေပြုပြီးလျှင် ဖခွါသွားလေ၏။

၁၉၅။ ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မလ္လမင်းသား ပုက္ကသဗဲသွား၍ မကြာမြင့်မီ ရွှေအဆင်းရှိသော အဝတ်ချောအစုံကို မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ ဆက်ကပ်တင်လှူမေးပေး၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ (ပြီးပြီးပြန် တောက်ပသော) ကိုယ်တော်၌ ဆက်ကပ်တင်လှူမေးထားသောအခါ ထို(အဝတ်အစုံ)သည် အရောင်အဝါ ကင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားလေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏ “အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမို့ ဖြစ်ပါပေစွအသျှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အရေအဆင်းတော်သည် အလွန်ပင် စင်ကြယ်ပါပေ၏။ အလွန်ပင် ပြုံးပြုံးပြန်တောက်ပပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ရွှေအဆင်းရှိသော ဤအဝတ်ချောအစုံသည်ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ (ပြီးပြီးပြန်တောက်ပသော) ကိုယ်တော်၌ ဆက်ကပ်တင်လှူမေးထားလိုက်သောအခါ အရောင်အဝါကင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ဤစကားသည် မှန်ပေ၏။ အာနန္ဒာ ဤစကားသည် မှန်ပေ၏။ နှစ်ပါးသော အခါတို့၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သည် အလွန်ပင် စင်ကြယ်၏။ အရေအဆင်းတော်သည် အလွန်ပင် ပြုံးပြုံးပြန်တောက်ပ၏။

အဘယ်နှစ်ပါးသော အခါတို့နည်းဟူမူ—

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူသော ညဉ့်အခါနှင့် ခန္ဓာကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော ‘အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်’ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူသော ညဉ့်အခါတို့ပင်တည်း။

အာနန္ဒာ ဤနှစ်ပါးသော အခါတို့၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်သည် အလွန်ပင် စင်ကြယ်၏။ အရေအဆင်းတော်သည် အလွန်ပြုံးပြုံးပြန်တောက်ပ၏။ အာနန္ဒာယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ (ပစ္စိမယာမ) ၌ ကုသိနာရုံပြည် (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် အင်ကြင်းပင် အစုံတို့၏ အကြား၌ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံခြင်းသည် ဖြစ်လေတ္တံ့ ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့။ ကကုဓာ မြစ်သို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့ ဟု မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

သီးခြားဂါထာ

ပုက္ကသသည် ရွှေအဆင်းရှိသော အဝတ်ချောအစုံကို မြတ်စွာဘုရားအား ကပ်လှူ၏။ ထို (အဝတ်အစုံ)ကို ဝတ်ရုံထားသော မြတ်စွာဘုရားသည် ရွှေအဆင်းရှိလျက် တင့်တယ်တော်မူပါပေ၏။

၁၉၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကကုဓာမြစ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ ထိုမြစ်၌ သက်ဆင်းလျက် ရေချိုးတော်မူ သောက်တော်မူပြီးနောက် တဖန် ပြန်တက်ပြီးလျှင် သရက်တောသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၍ “စုန္ဒ ငါ၏ ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေးလော့၊ စုန္ဒ (ငါ)ပင်ပန်း၏၊ လျောင်းစက်ဦးအံ့” ဟု (အသျှင်စုန္ဒအား မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်စုန္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကြီးကို လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေးလေ၏။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် (လကျံာ)ခြေပေါ်

၌ (လက်ဝဲ)ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် (မည်သည့်အချိန်၌) ထအံ့ ဟု နှလုံးသွင်း ပိုင်းခြားလျက် လက်ျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သောလျောင်းစက်ခြင်းကို ပြုတော် မူ၏။ အသျှင်စုန္ဒသည်ကား ထိုအရပ်၌ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်၌ ထိုင်နေ၏။

ဂါထာများ

ဤလောက၌ အတုမရှိသော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော ဆရာသခင် မြတ်စွာဘုရား သည် ရေကြည်လင်ချိုမြိန်သန့်ရှင်းသော ကကုဓာမြစ်သို့ ချဉ်းကပ်တော်မူပြီးလျှင် မပင်ပန်း သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ သက်ဆင်းတော်မူကာ ရေချိုးတော်မူ သောက်တော်မူပြီးလျှင် ပြန်တက်တော်မူ၏။ ဤ(သာသနာတော်)၌ တရားတို့ကို တီထွင်ဟောကြားတော်မူတတ်သော ဘုန်းတော်ကြီးသော ဆရာသခင်မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသို့ပြန်တက်တော်မူပြီးလျှင် ရဟန်း အပေါင်း၏ အလယ်၌(ရဟန်းအပေါင်း)ကြည့်ရှုခြံရံလျက် သရက်တောသို့ ချဉ်းကပ်တော်မူ၏။

ငါ၏ (ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကြီးကို)လေးထပ်ခေါက်၍ ခင်းပေးလော့၊ လျောင်းစက်ဦးအံ့ ဟု စုန္ဒမည်သော ရဟန်းကို မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။ မြတ်စွာဘုရား စေခိုင်းတော်မူလျှင် ထိုစုန္ဒသည် (ဒုက္ခဋ္ဌသင်္ကန်းကြီးကို) လေးထပ်ခေါက်၍ လျင်မြန်စွာ ခင်းပေး၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် မပင်ပန်းသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ လျောင်းစက်တော်မူ၏။ စုန္ဒ သည်လည်း ထို(မြတ်စွာဘုရား)၏ မျက်မှောက်၌ပင် ထိုင်နေလေ၏။

၁၉၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ တစုံတယောက်သောသူသည် ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒအား ‘အချင်းစုန္ဒ သင်၏ ဆွမ်းကို နောက်ဆုံး ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူရချေ၏။ ထို့ကြောင့် သင့်အား လာဘ်မကောင်းလေစွ အရမတော်လေစွ ဟု ဆိုလျက် နှလုံးမသာခြင်းကို ဖြစ်စေသော်လည်း ဖြစ်စေရ၏။ အာနန္ဒာ(ထိုသို့ဖြစ်စေခဲ့ပါလျှင်)ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒ၏ နှလုံးမသာခြင်းကို ဤသို့ဖြေဖျောက်ရမည်၊ ဒါယကာ စုန္ဒ သင်၏ဆွမ်းကို နောက်ဆုံး ဘုဉ်းပေး တော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် သင့်အား ကောင်းပါပေစွ၊ အရတော်ပါပေစွ၊ ဒါယကာစုန္ဒ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ဤစကားကို ကြားနာ လိုက်ရ၏၊ ခံယူလိုက်ရ၏၊ အခြားဆွမ်းတို့ထက် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားကုန်သော အချင်း ချင်း တူမျှ၍ အကျိုးဝိပါက်တူမျှကုန်သော ဤဆွမ်းနှစ်မျိုးတို့သည် ရိုက်ကုန်၏။

အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်းဟူမူ—

အကြင် ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာ သမ္မောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏။ (ဤဆွမ်းလည်း တမျိုး)။

အကြင် ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူ၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်း သဘော ‘အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံတော်မူ၏။ (ဤဆွမ်းလည်းတမျိုး)။

၁။ သုကိလန္တရူပေါ ဟု ရှိသော ဥပါန်းပါဠိနှင့်အညီ အလွန်ပင်ပန်းသော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ ဟု ဤသို့လည်း ဖြေ-သင့်၏။

အခြား ဆွမ်းတို့ထက် အကျိုးအာနိသင် ကြီးမားကုန်သော အချင်းချင်းတူမျှ၍ အကျိုး ဝိပါက် တူမျှကုန်သော ဆွမ်းနှစ်မျိုးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။ (ဟူ၍ ဤစကားကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ကြားနာလိုက်ရ၏ ခံယူလိုက်ရ၏။ ထို့ကြောင့်) ရွှေပန်းထိမ် သည့်သား ဒါယကာစုန္ဒသည် အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ၊ အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ၊ ချမ်းသာခြင်းကို ဖြစ်စေတတ် သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ၊ အခြံအရံများခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ၊ အကြီးအကဲ ဖြစ်စေတတ်သော ကံကို ဆည်းပူးရပေပြီ” ဟု ဟောကြား၍ ရွှေပန်းထိမ်သည့်သား စုန္ဒ၏ နှလုံးမသာခြင်းကို ဖြေဖျောက်ရမည် အာနန္ဒာ” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအကြောင်းအရာကို သိတော်မူ၍ ထိုအခိုက်ဝယ် ဤဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တော်မူ၏—

“ပေးလှူသူအား ကောင်းမှုသာ တိုးပွား၏၊ စောင့်စည်းသူအား ရန်မပွားနိုင်၊ ဉာဏ်ရှိသူသည် မကောင်းမှုကို ပယ်ဖျက်၏၊ ထိုသို့(ပယ်ဖျက်)သူသည် ရာဂ ဒေါသ မောဟ တို့ကုန်၍ (ကိလေသာ မီး) ငြိမ်းအေးလေတော့သတည်း” ဟု (ကျူးရင့်တော်မူ၏)။

စတုတ္ထ အခန်း ပြီး၏။

အင်ကြင်းပင်အစုံ

၁၉၈။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အာနန္ဒာ လာသွားကုန်အံ့၊ ဟိရညဝတီမြစ်၏ ထိုမှာ ဖက်ကမ်း ကုသိနာရုံ ပြည် (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့ ချဉ်းကပ် ကုန်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာ သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ဟိရညဝတီမြစ်၏ ထိုမှာ ဖက်ကမ်း ကုသိနာရုံပြည် (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် “အာနန္ဒာ အင်ကြင်းပင်အစုံတို့၏ အကြား၌ မြောက်အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြုကာ ညောင်စောင်း ကို ခင်းလေ့၊ အာနန္ဒာ (ငါ) ပင်ပန်း၏၊ လျောင်းစက်အံ့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် အင်ကြင်းပင် အစုံတို့၏ အကြား၌ မြောက်အရပ်သို့ ဦးခေါင်းပြုကာ ညောင်စောင်းကို ခင်းလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် (လကျာ)ခြေပေါ်၌ (လက်ဝဲ)ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် လကျာနံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကို ပြုတော်မူ၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ အင်ကြင်းပင် အစုံတို့သည် အခါမဲ့ ပွင့်သောပန်းတို့ဖြင့် ပင်လုံးကျွတ်ပွင့်လျက် ရှိကုန်၏၊ ထို(အင်ကြင်းပင်)တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့် အနေဖြင့် ပန်းတို့ကို မြတ်စွာ ဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြဲဖြန့်ကုန်၏၊ လွှမ်းလျက် ကြဲဖြန့်ကုန်၏၊ မပြတ်မစဲ ကြဲဖြန့်ကုန်၏။

ရွှေထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ရွှေဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ငွေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ငွေထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ငွေဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ရွှေဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ကြောင်မျက်ရွှေထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ကြောင်မျက်ရွှေဖြင့် ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ဖလဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ဖလထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ဖလဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ကြောင်မျက်ရွှေဖြင့်ပြီးကုန်၏။ ပတ္တမြားနီ ထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ပတ္တမြားနီဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ပတ္တမြားပြောက်ထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ပတ္တမြားပြောက်ဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်ကား ပတ္တမြားနီဖြင့် ပြီးကုန်၏။ ရတနာမျိုးစုံ ထန်းပင်၏ ပင်စည်သည် ရတနာမျိုးစုံဖြင့်ပြီး၍ အရွက်အသီးတို့သည်လည်း ရတနာမျိုးစုံတို့ဖြင့်ပင် ပြီးကုန်၏။

အာနန္ဒာ၊ ထိုထန်းပင်တန်းတို့ကို လေတိုက်ခတ်သည်ရှိသော် အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ စွဲမက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် တူရိယာငါးပါးကို ကောင်းစွာပြင်ဆင်၍ အသံညီကာ တတ်ကျွမ်းသူတို့ အညီအညွတ် တီးမှုတ်သည်ရှိသော် တူရိယာသံသည် သာယာလည်း သာယာသကဲ့သို့ စွဲမက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ နှစ်သက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်သကဲ့သို့၊ အာနန္ဒာ ဤအတူပင် ထိုထန်းပင်တန်းတို့ကို လေတိုက်ခတ်သည်ရှိသော် အသံသည် သာယာလည်း သာယာ၏။ စွဲမက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းဖြစ်၏။ မက်မောဖွယ်လည်း ဖြစ်၏။ အာနန္ဒာ၊ ထိုအခါ ကုသာဝတီနေပြည်တော်၌ ကံစားကြူး မေထုန်ကြူး သေသောက်ကြူးကုန်သော သူတို့သည် လေဘိုက်ခတ်သော ထိုထန်းပင်တို့၏ အသံဖြင့် ကခုန်ပျော်မြူးကုန်၏။

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်ကြီး ပြီးစီးလတ်သော် ဓမ္မမည်သော လေးထောင့်ကန်ကြီး ပြီးစီးလတ်သော် ထိုစဉ်အခါက သမဏဏည်း၌ သမဏ ဟု အသိအမှတ်ပြုထားသော သူနှင့် ဗြာဟ္မဏဏည်း၌ ဗြာဟ္မဏ ဟု အသိအမှတ် ပြုထားသော သူတို့အား အလိုရှိရာ ဝတ္ထုမျိုးစုံတို့ကို လိုသလောက် ပေးလှူပြီးလျှင် ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သို့ တက်လေ၏။

ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း

၂၆၀။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည် “ငါ့အား ယခုအခါ၌ ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးလျက်ရှိခြင်းသည် အဘယ်ကံ၏ အကျိုး ဝိပါက်ပေနည်း” ဟု ဆင်ခြင်လေ၏။ အာနန္ဒာ ထိုနောက် မဟာသုဒဿနမင်းသည် “ငါ့အား ယခုအခါ၌ ဤသို့ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးလျက် ရှိခြင်းသည် ပေးကမ်းခြင်း၊ ဒါန ဆုံးမခြင်း၊ ‘ဒမ’ ကိုယ်နှုတ်စောင့်စည်းခြင်း သီလသံယမ’ ဟူသော ကံသုံးပါးတို့၏ အကျိုးဝိပါက်ပေတည်း” ဟု သိမြင်လေ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည် မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်သို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုပြာသာဒ်တံခါးဝ၌ ရပ်လျက် (ဤသို့) ဥဒါန်းကျူးရင့်၏။ “ကာမဝိတက် ၂ နေရစ်လော့၊ ဗျာပါဒဝိတက် ၃ နေရစ်လော့၊ ဝိဟိ သဝိတက် ၄ နေရစ်လော့၊ ကာမဝိတက် သင့်နယ်ကား ဤမျှသာ

၁။ ဒမဟူသည်မှာ အဋ္ဌကပ္ပသံကျင့်သုံးလျက် မိမိကိုယ်ကိုဆုံးမခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

၂။ ကာမဝိတက်-ကာမဂုဏ်ကို ကြံစည်ခြင်း။ ၃။ ဗျာပါဒဝိတက်-သုတပါးကိုချေဖျက်စေရန်ကြံစည်ခြင်း။

၄။ ဝိဟိ သဝိတက်-သုတပါးကို ညှဉ်းဆဲရန်ကြံစည်ခြင်း။

မန္တာရဝ မည်သော နတ်ပန်း (ထင်ရှားပန်း) တို့သည်လည်း ကောင်းကင်မှ ကျလာကုန်၏။ ထို (ပန်း)တို့ကိုလည်း (နတ်တို့သည်) မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့် အနေဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြံဖြန့်ကုန်၏။ လွှမ်းလျက် ကြံဖြန့်ကုန်၏။ မပြတ်မစဲ ကြံဖြန့်ကုန်၏။

နတ်၌ဖြစ်သော စန္ဒကူးနံသာမူန့်တို့သည်လည်း ကောင်းကင်မှ ကျလာကုန်၏။ ထို(စန္ဒကူး နံသာမူန့်) တို့ကိုလည်း (နတ်တို့သည်) မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြံဖြန့်ကုန်၏။ လွှမ်းလျက် ကြံဖြန့်ကုန်၏။ မပြတ်မစဲ ကြံဖြန့်ကုန်၏။

နတ်တူရိယာတို့ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် ကောင်းကင်၌ တီးမှုတ်လျက် ရှိကုန်၏။

နတ်သီချင်းသံတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် ကောင်းကင်၌ ဖြစ်ပေါ် လျက် ရှိကုန်၏။

၁၉၉။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ အင်ကြင်းပင် အစုံတို့သည် အခါမဲ့ ပွင့်သော ပန်းတို့ဖြင့် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်လျက် ရှိကုန်၏။ ထို (အင်ကြင်းပင်) တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် ပန်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြံဖြန့်ကုန်၏။ လွှမ်းလျက်ကြံဖြန့်ကုန်၏။ မပြတ်မစဲ ကြံဖြန့်ကုန်၏။

မန္တာရဝ မည်သော နတ်ပန်း(ထင်ရှားပန်း)တို့သည်လည်း ကောင်းကင်မှ ကျလာကုန်၏။ ထို(ပန်း)တို့ကိုလည်း (နတ်တို့သည်) မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြံဖြန့်ကုန်၏။ လွှမ်းလျက်ကြံဖြန့်ကုန်၏။ မပြတ်မစဲ ကြံဖြန့်ကုန်၏။

နတ်၌ဖြစ်သော စန္ဒကူးနံသာမူန့်တို့သည်လည်း ကောင်းကင်မှ ကျလာကုန်၏။ ထို(စန္ဒကူး နံသာမူန့်)တို့ကိုလည်း (နတ်တို့သည်) မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့် အနေဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရား၏ ကိုယ်တော်ထက်သို့ ကြံဖြန့်ကုန်၏။ လွှမ်းလျက် ကြံဖြန့်ကုန်၏။ မပြတ်မစဲ ကြံဖြန့် ကုန်၏။

နတ်တူရိယာတို့ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် ကောင်းကင်၌ တီးမှုတ်လျက် ရှိကုန်၏။

နတ်သီချင်းသံတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို ပူဇော်သည့်အနေဖြင့် ကောင်းကင်၌ ဖြစ်ပေါ် လျက်ရှိကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤမျှလောက် (ပူဇော်မှု)ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေပြုသည်မည်သေး၊ အလေးပြုသည်မည်သေး၊ မြတ်နိုးသည် မမည်သေး၊ ပူဇော်သည် မမည်သေး၊ ပသသည် မမည် သေး၊ အာနန္ဒာ အကြင် ရဟန်းဖြစ်စေ ရဟန်းမိန်းမဖြစ်စေ ဥပါသကာဖြစ်စေ ဥပါသိကမ ဖြစ်စေ (လောကုတ္တရာ)တရားနှင့်လျော်သော တရားကို ကျင့်လျက် နေ၏။ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေ၏။ တရားနှင့် လျော်စွာကျင့်လျက်နေ၏။ ထိုသူသည် အမြတ်ဆုံး ပူဇော်ခြင်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို အရိုအသေပြုသည်မည်၏။ အလေးပြုသည်မည်၏။ မြတ်နိုးသည် မည်၏။ ပူဇော်သည် မည်၏။ ပသသည် မည်၏။

အာနန္ဒာ ထို့ကြောင့် ဤ (သာသနာတော်) ၌ (လောကုတ္တရာ)တရားနှင့် လျော်သော တရားကို ကျင့်လျက်နေကုန်အံ့၊ လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်လျက်နေကုန်အံ့၊ တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်လျက်နေကုန်အံ့ ဟု ဤသို့ နှလုံးသွင်းလျက် သင်တို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည် အာနန္ဒာ”ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဥပဝါဏမထေရ်

၂၀၀။ ထိုအခါ အသျှင်ဥပဝါဏသည် မြတ်စွာဘုရားကို ယပ်ခပ်လျက် မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေတော်၌ ရပ်တည်လျက် ရှိ၏။ ထိုအခါမြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းဖဲသွားလော့၊ ငါ့ရွှေ၌ ရပ်မနေလင့်” ဟု (မိန့်လျက်) အရှင်ဥပဝါဏအား ဖဲစေတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤအသျှင်ဥပဝါဏသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံပါး၌ နေ၍ အနီး၌ အမြဲ ရှိသော အလုပ်အကျွေးဖြစ်ခဲ့၏။ သို့ဖြစ်ပါလျက် မြတ်စွာဘုရားသည် နောက်ဆုံးကာလ၌ ‘ရဟန်း ဖဲသွားလော့၊ ငါ့ရွှေ၌ ရပ်မနေလင့်’ ဟု (မိန့်လျက်) အသျှင်ဥပဝါဏကို ဖဲစေတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်း ဖဲသွားလော့၊ ငါ့ရွှေ၌ ရပ်မနေလင့်’ ဟု အသျှင်ဥပဝါဏကို ဖဲသွားစေတော်မူရာ၌ အကြောင်းကား အဘယ်နည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ မေးလျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား ဤအသျှင်ဥပဝါဏသည် ကာလရှည်မြင့်စွာ မြတ်စွာဘုရား၏ ထံပါး၌နေ၍ အနီး၌ အမြဲရှိသော အလုပ်အကျွေးဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ သို့ဖြစ်ပါလျက် မြတ်စွာဘုရားသည် နောက်ဆုံး ကာလ၌ ‘ရဟန်း ဖဲသွားလော့၊ ငါ့ရွှေ၌ ရပ်မနေလင့်’ ဟု အသျှင်ဥပဝါဏကို ဖဲစေတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ရဟန်း ဖဲသွားလော့၊ ငါ့ရွှေ၌ ရပ်မနေလင့်’ဟု အသျှင်ဥပဝါဏကိုဖဲစေတော်မူရာ၌ အကြောင်းကား အဘယ်ပါနည်း၊ အထောက်အပံ့ကား အဘယ်ပါနည်း” ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ တသောင်းသော လောကဓာတ်၌ (ရှိသော) နတ်အပေါင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် များသောအားဖြင့် စည်းဝေးလာကြကုန်၏။ အာနန္ဒာ ကုသိနာရုံပြည် (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ မလွှမ်းမိုးသော အင်ကြင်းဥယျာဉ်၏ ထက်ဝန်းကျင် တဆယ်နှစ်ယူဇနာအတွင်း၌ တန်ခိုးကြီးသော နတ်တို့နှင့် မပြည့်သော အရပ်မည်သည် သားမြီးဖျားထိုးလောက်ရုံမျှသော်လည်း မရှိချေ။

အာနန္ဒာ နတ်တို့သည် (ဤသို့) ကဲ့ရဲ့နေကုန်၏—

“ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အဝေးမှ လာခဲ့ရကုန်၏။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လောက၌ တရံတခါသာ ပွင့်တော်မူကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ(ပစ္စိမယာမ)၌ ပင်လျင် ဖြစ်လတ္တံ့၊ တန်ခိုးကြီးသော ဤ(ဥပဝါဏ) ရဟန်းသည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏ ရွှေတော်၌ ကွယ်လျက် ရပ်တည်နေသိ၏။

သုတ်]

ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း

၁၇၃

ရှိ၏။ ဗျာပါဒဝိတက် သင့်နယ်ကား ဤမျှသာရှိ၏။ ဝိဟိံသဝိတက် သင့်နယ်ကား ဤမျှသာရှိ၏” ဟု (ဥဒါန်းကျူးရင်း၏)။

၂၆၁။ အာနန္ဒာ ထို့နောက် မဟာသုဒဿနမင်းသည် မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ်ဆောင် သို့ဝင်၍ ဂ္လေပလ္လင်ထက်၌ ထိုင်လျက် ကာမဂုဏ်တို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် အကုသိုလ်တရားတို့မှ ဆိတ်၍ သာလျှင် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’နှင့်တကွဖြစ်သော သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏ ဆိတ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍ နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကိုကြည်လင်စေတတ်သော စိတ်တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ ကိုပူးစေတတ်သော ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ မရှိသော တည်ကြည်ခြင်း ‘သမာဓိ’ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ ရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။

နှစ်သိမ့်ခြင်း ‘ပီတိ’ကိုလည်း မတပ်မက်ခြင်းကြောင့် သတိသမ္ပဇဉ်နှင့် ပြည့်စုံသည်ဖြစ်၍ လျစ်လျူရှုလျက် နေ၏။ ချမ်းသာခြင်း ‘သုခ’ကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အကြင် ‘တတိယ’ ဈာန်ကြောင့် ထိုသူ ကို “လျစ်လျူရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာနေလေ့ရှိသူ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ရုံလိုက်တိုသည့် ပြောကြားကုန်၏။ ထိုတတိယ ဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ရှေးဦးကပင်လျှင် ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲချမ်းသာမရှိသော လျစ်လျူရှုမှု ‘ဥပေက္ခာ’ကြောင့်ဖြစ်သည့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်းရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ရောက်၍ နေ၏။

၂၆၂။ အာနန္ဒာ ထို့နောက် မဟာသုဒဿနမင်းသည် မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်မှ ထွက်ပြီးလျှင် ရွှေဖြင့်ပြီးသော ပြာသာဒ်ဆောင်သို့ဝင်၍ ဂ္လေပလ္လင်ထက်၌ ထိုင်နေလျက် ချမ်းသာစေလိုခြင်း ‘မေတ္တာ’ နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို သုံးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို လေးခုမြောက် အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖီလာအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံး ပါဝင်သောသတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသောမြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိမြင့်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။

သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍နေ၏။ ထို့အတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို သုံးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို လေးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက်ဖီလာအရပ်မျက်နှာကို ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကိုပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိမြင့်ခြင်း မရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန်နဲ့ စေ၍ နေ၏။

ငါတို့သည် နောက်ဆုံးကာလ၌ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်ခွင့်ကို မရကြတော့ပါတကား” ဟု (ကဲ့ရဲ့နေကုန်၏) ဟူ၍ မိန့်တော်မူ၏။

၂၀၁။ ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား နတ်တို့သည် အဘယ်သို့ အခြေအနေရှိလျက် စိတ်ဖြစ်နေပါကုန်သနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ ကောင်းကင်၌ မြေပြင်ဟု အမှတ်ရှိလျက် တည်နေသော နတ်တို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ပညာမျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလတ္တံ့” ဟု ဆံပင်တို့ကိုဖြန့်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ ကမ်းပါးပြတ်၌ ကျသကဲ့သို့ လဲကျကုန်၏။ ရှေးရှုလူးလို့မိကုန်၏။ ထိုထိုဤဤလူးလို့မိကုန်၏။

အာနန္ဒာ မြေပြင်၌ မြေပြင် ဟု အမှတ်ရှိလျက် တည်နေသော နတ်တို့သည် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ပညာမျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလတ္တံ့” ဟု ဆံပင်တို့ကိုဖြန့်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ ကမ်းပါးပြတ်၌ ကျသကဲ့သို့ လဲကျကုန်၏။ ရှေးရှုလူးလို့မိကုန်၏။ ထိုထိုဤဤ လူးလို့မိကုန်၏။

ကာမရာဂကင်းပြီးသော နတ်တို့သည်ကား “ပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရ’တရားတို့သည် မမြဲသော သဘောရှိကုန်၏။ ဤပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရ’တရားတည်း၌ ထို(မြဲခြင်)ကို အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း” ဟု အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် သည်းခံနိုင်ကုန်၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနလေးပါး

၂၀၂။ အသျှင်ဘုရား အရပ်မျက်နှာတို့၌ (ဝါကပ်၍)ဝါကျွတ်ပြီးသော ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ကြွလာပါကုန်၏။ ထိုသို့ ကြွလာသော ကြည်ညိုမြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်ခွင့် ဆည်းကပ်ခွင့်ကို ရှေးအခါ၌ ကျွန်ုပ်တို့ ရပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား ကွယ်လွန်သွားသော နောက်အခါ၌ကား ကြည်ညိုမြတ်နိုးဖွယ်ဖြစ်သော ရဟန်းတို့အား ဖူးမြော်ခွင့် ဆည်းကပ်ခွင့်ကို အကျွန်ုပ်တို့ ရကြတော့မည်မဟုတ်ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည် ဖူးမြော်ထိုက်ကုန်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်ကုန်သော ဌာနတို့သည် လေးပါးရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

“ဤ(လုမ္ဗိနီ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖွားတော်မူ၏”။ အာနန္ဒာ ဤဌာနသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည် ဖူးမြော်ထိုက်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနပေတည်း။

“ဤ(မဟာဗောဓိ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏”။ အာနန္ဒာ ဤဌာနသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည် ဖူးမြော်ထိုက်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနပေတည်း။

သုတ်]

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မေးခွန်း

၁၃၅

“ဤ(မိဂဒါဝုန်)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော တရားတော်ဓမ္မစက်ကို ဟောကြားလည်စေတော်မူ၏”။ အာနန္ဒာ ဤဌာနသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသား သည် ဖူးမြော်ထိုက်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနပေတည်း။

“ဤ(ကုသိနာရုံ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော ‘အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်’ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏”။ အာနန္ဒာ ဤဌာနသည်လည်း သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည် ဖူးမြော်ထိုက်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနပေတည်း။

အာနန္ဒာ သဒ္ဓါတရားရှိသော အမျိုးသားသည် ဖူးမြော်ထိုက်ကုန်သော (ဖူးမြော်သူအား) သံဝေဂရစေတတ်သော ဌာနတို့သည် ဤလေးပါးတို့ပေတည်း။

အာနန္ဒာ သဒ္ဓါတရားရှိကုန်သော ရဟန်း ရဟန်းမိန်းမ ဥပါသကာ ဥပါသိကာမတို့သည် “ဤ (လုမ္ဗိနီ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား ဖွားမြင်တော်မူ၏” ဟူ၍၎င်း “ဤ(မဟာဗောဓိ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရား သည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူ၏” ဟူ၍၎င်း “ဤ(မိဂဒါဝုန်)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော တရားတော်ဓမ္မစက်ကို ဟောကြားလည်စေတော်မူ၏” ဟူ၍၎င်း “ဤ(ကုသိနာရုံ)ဌာန၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ခန္ဓာကြွင်းမရှိသော ငြိမ်းခြင်းသဘော ‘အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်’ဖြင့် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူ၏” ဟူ၍၎င်း (အောက်မေ့လျက်) လာရောက်ကုန်လတ္တံ့ ၊ အာနန္ဒာ စေတီပုထိုးတို့ကို ဖူးမြော်၍ သွားလာလှည့်လည်သော သူတို့သည် ကြည်ညိုသော စိတ် ရှိလျက် သေကုန်ငြားအံ့၊ ထိုသူအားလုံးတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ မေးခွန်း

၂၀၃။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မာတုဂါမနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးရပါမည်နည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ မတွေ့မြင်ရအောင် ကျင့်သုံးရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား တွေ့မြင်ခဲ့သော် အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးရပါမည်နည်း ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။
အာနန္ဒာ စကားမပြောပဲ နေရမည် ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား (မလွဲသာ၍) စကားပြောရသော် အဘယ်သို့ ကျင့်သုံးရပါမည်နည်း ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ (အမိရင်းစသည်ကဲ့သို့) အမှတ် (သတိ)ထား၍ ပြောဆိုရမည်ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၂၀၄။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဘယ်သို့ ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို ပူဇော်မှု၌ သင်တို့ကြောင့်ကြမစိုက်ကုန်လင့်၊ အာနန္ဒာ ငါတို့ကံတန်း၏ မြတ်သောအကျင့်၌သာ အားထုတ်ကြကုန်လော့၊ မြတ်သော အကျင့်၌ မမေ့မလော့၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေကြကုန်လော့။

မြို့ပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်သည်

၂၆၃။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ကုသာဝတီနေပြည်တော်လျှင် အချုပ်အခြာ ရှိသော မြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာ ရှိသော ပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိကုန်၏။ မဟာဝိယူဟ ပြာသာဒ်ဆောင်လျှင် အချုပ် အခြာရှိသော ပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။ မွေးရှည်ကော်ဇော ကြီး မွေးဖြူကော်ဇော ပန်းပြောက်ခြယ်ကော်ဇော ဝံပိုင်ရေ အခင်းမြတ်တို့ဖြင့် ခင်းထားကုန်သော (နိသော) မျက်နှာကြက်နှင့် အုံးနီနစ်ဖက်ရှိကုန်သော ရွှေငွေ ဆင်စွယ် စန္ဒကူး နှစ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော သလွန် 'ပလ္လင်'ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်ရှိကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ဥပေါသထဆင်မင်း အမှူးရှိသော ဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ဝလာ ဟကမြင်းမင်း အမှူးရှိသော မြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ခြင်္သေ့ ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ဖြော့တော့သော ကမ္မလာအကာအရံရှိကုန်သော ဝေဇယန္တရထားလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။

ဝေဠုရိယပတ္တမြား ရတနာလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ပတ္တမြားပေါင်း ရှစ်သောင်း လေး ထောင်ရှိကုန်၏။

သုဘဒ္ဒါမိဖုရားလျှင် အမှူးရှိသော မိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန်၏။
သုဌေးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော သုဌေးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိကုန်၏။
သားကြီးရတနာလျှင်အမှူးရှိသော ဩဇာခံမင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ရှိ ကုန်၏။
နို့ ထွက်သန်၍ ရွှေ ခွက်တို့ဖြင့် ခံယူရသော နို့ ညှစ်နွားမပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် ရှိကုန် ၏။

သိမ်မွေ့သောခုံ 'ခေါမ'ချည် ဝါချည် ပိုးချည် သိုးမွေးချည်တို့ဖြင့် ယက်ထားသော အဝတ်ပုဆိုး ပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်း လေးထောင် ရှိကုန်၏။

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား ညဉ့် တိုင်း နံနက်တိုင်း တင်ဆက်သော ပွဲတော်စာတို့သည် ယမင်းအိုး ရှစ်သောင်းလေးထောင်ချက်ရှိကုန်၏။

၂၆၄။ အာနန္ဒာ ထိုစဉ်အခါ၌ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဆင်တို့သည် မဟာသုဒဿန မင်းအား ညဉ့် တိုင်း နံနက်တိုင်း လာရောက်စား နေကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏။ “ဤရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဆင်တို့သည် ငါ့အား ညဉ့်တိုင်းနံနက်တိုင်း လာရောက်စားနေကုန်၏။ အနှစ်တရာ

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုကုန်သော မင်းမျိုးပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးပညာရှိ သူဌေးသူကြွယ်မျိုးပညာရှိတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်အား ပူဇော်မှုကို ပြုကြကုန် လတ္တံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၀၅။ အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်၌ အဘယ်သို့ ဆောင်ရွက်အပ်ပါ သနည်း ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်သကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်း တော်၌ ဆောင်ရွက်အပ်ပေ၏ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ အဘယ်သို့ ဆောင်ရွက်ကြပါသနည်း ဟု (မေး လျှောက်ပြန်၏)။

အာနန္ဒာ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို (ကာသီတိုင်းဖြစ်) အဝတ်သစ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ကုန်၏။ (ကာသီတိုင်းဖြစ်) အဝတ်သစ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဝါဂွမ်းနုဖြင့် ရစ်ပတ်ကုန်၏။ ဝါဂွမ်းနုဖြင့် ရစ်ပတ် ပြီးလျှင် (ကာသီတိုင်းဖြစ်) အဝတ်သစ်ဖြင့် ရစ်ပတ်ပြန်ကုန်၏။ ဤနည်းအတိုင်း ပုဆိုးအစုံငါးရာ တို့ဖြင့် စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်းကို ရစ်ပတ်ပြီးလျှင် ဆီနှင့်တကွသော ရွှေတလား ၌ထည့်၍ အခြားရွှေတလားဖုံးဖြင့် အုပ်ပြီးသော် အလုံးစုံသော နံ့သာ (ထင်း)တို့ကို ထင်းပုံပြု၍ စကြာဝတေး မင်း၏ အလောင်းကို မီးသဂြိုဟ်ကုန်၏။ လမ်းမလေးခုဆုံရာ၌ စကြာဝတေးမင်း၏ စေတီကို တည်ထားကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤသို့လျှင် စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်ကုန်၏။

အာနန္ဒာ စကြာဝတေးမင်း၏ အလောင်း၌ ဆောင်ရွက်ကုန်သကဲ့သို့ ထိုအတူ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်၌လည်း ဆောင်ရွက်အပ်ပေ၏။ လမ်းမလေးခုဆုံရာ၌ မြတ်စွာဘုရား၏ စေတီကို (တည်ထား)အပ်ပေ၏။

ထို(စေတီ)၌ အကြင်သူတို့သည် ပန်းကိုဖြစ်စေ နံ့သာကိုဖြစ်စေ နံ့သာမှု့ ကိုဖြစ်စေ တင်မူလည်း တင်ကုန်လတ္တံ့ ၊ ရှိခိုးမူလည်း ရှိခိုးကုန်လတ္တံ့ ၊ စိတ်ဖြင့်မူလည်း ကြည်ညိုကုန်လတ္တံ့ ၊ ထိုသို့ပြုခြင်းသည် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး ထိုသူတို့အား စီးပါးချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်လတ္တံ့ ။

စေတီထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်

၂၀၆။ အာနန္ဒာ ဤလေးပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို စေတီတည်ထိုက်ကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့ နည်းဟူမူ—

ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော် မူသော မြတ်စွာဘုရားကို စေတီတည်ထိုက်၏။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို စေတီတည်ထိုက်၏။

၁။ အာယသဟ-ဟူသော ပါဠိရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် သံတလားဟု ပြန်ဆိုသင့်၏။ သို့ရာတွင် သောဝဏ္ဏာယ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ရွှေတလားဟု ပြန်ဆိုထားသည်။

သုတ်]

စေတီထိုက်သောပုဂ္ဂိုလ်

၁၃၇

မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကကို စေတီတည်ထိုက်၏။

စကြဝတေးမင်းကို စေတီတည်ထိုက်၏။ (ဤလေးပါးတို့တည်း)။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကိုစွဲ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို စေတီတည်ထိုက်သနည်း။

အာနန္ဒာ “ဤ(စေတီ)သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စေတီတည်း” ဟု လူအများတို့သည် စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထို(စေတီ)၌ စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူးကိုစွဲ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို စေတီတည်ထိုက်၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကိုစွဲ၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို စေတီတည်ထိုက်သနည်း။

အာနန္ဒာ “ဤ(စေတီ)သည် ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏ စေတီ တည်း” ဟု လူအများတို့သည် စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထို(စေတီ)၌ စိတ်ဖြင့် ကြည်ညို ပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ရောက်ရ ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို စေတီတည်ထိုက်၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ကို စေတီတည်ထိုက်သနည်း။

အာနန္ဒာ “ဤ(စေတီ)သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’၏ စေတီတည်း” ဟု လူအများတို့သည် စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထို(စေတီ)၌ စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား ‘သာဝက’ကို စေတီတည်ထိုက် ၏။

အာနန္ဒာ အဘယ်သို့သော အကျိုးထူးကို စွဲ၍ စကြဝတေးမင်းကို စေတီတည်ထိုက်သနည်း။

အာနန္ဒာ “ဤ(စေတီ)သည် တရားစောင့်သော ထိုတရားမင်း၏ စေတီတည်း” ဟု လူအများ တို့သည် စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထို(စေတီ)၌ စိတ်ဖြင့် ကြည်ညိုပြီးသော် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။

အာနန္ဒာ ဤအကျိုးထူးကို စွဲ၍ စကြဝတေးမင်းကို စေတီတည်ထိုက်၏။

အာနန္ဒာ စေတီတည်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့ပေတည်း” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်လေးပါး

၂၀၇။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်၍ တံခါးတိုင်ကို မှီပြီးလျှင် “ငါသည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်မျှသာ ဖြစ်၍ (အထက်မဂ်အလို့ငှါ) ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိချေသေး၏။ ငါ့အား အစဉ် သနားတော်မူသော ဆရာသခင် မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုချေတော့မည်” ဟု ငိုကြွေး လျက် ရပ်တည်နေ၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ အဘယ်မှာနည်း” ဟု ရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား ဤအာနန္ဒာသည် ကျောင်းတွင်းသို့ဝင်၍ တံခါးတိုင်ကို မှီပြီးလျှင် “ငါသည် ကျင့်ဆဲ ‘သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်မျှသာဖြစ်၍ (အထက်မဂ်အလို့ငှါ) ပြုဖွယ်ကိစ္စရှိချေသေး၏။ ငါ့အား အစဉ် သနားတော်မူသော ဆရာသခင် မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုချေတော့မည်တကား” ဟု ငိုကြွေးလျက် ရပ်တည်နေပါ၏ ဟု လျှောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတပါးကို “ရဟန်း လာလော့၊ သင်သည် ငါ၏ စကားဖြင့် ‘ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ခေါ်တော်မူ၏’ ဟု အာနန္ဒာကိုခေါ်ချေလော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုရဟန်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် အသျှင် အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ “ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သင့်ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ခေါ်တော်မူ၏” ဟု အသျှင် အာနန္ဒာအား ဤစကားကို ပြောကြား၏။

“ငါ့သျှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် ထိုရဟန်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရိုခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ သော အသျှင်အာနန္ဒာအား မြတ်စွာဘုရားသည် ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ တန်လော့ မစိုးရိမ် မပူဆွေးလင့် မငိုကြွေးလင့် ‘ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော သူအားလုံး တို့နှင့် ရှင်လျက် ကဲ့ကွာခြင်း သေ၍ ကဲ့ကွာခြင်း ဘဝခြားလျက် ကဲ့ကွာခြင်းများကို ရှေးမဆွကပင် ငါဟောကြားခဲ့ပြီး မဟုတ်လော၊ အာနန္ဒာ ဤအရာ၌ ‘အကြင်တရားသည် အသစ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း တင်ရှားဖြစ်ပေါ်ခြင်း ပြုပြင်ပေးရခြင်း သဘောရှိ၍ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုတရားကို မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်ပင် ဖြစ်သော်လည်း မပျက်စီးပါစေလင့်’ ဟု လိုလားတောင့်တချက်အတိုင်း အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ဤသို့ ရနိုင်ရန် အကြောင်း မရှိချေ။”

အာနန္ဒာ သင်သည် (မြတ်စွာဘုရား၏) အကျိုးစီးပွားကို လိုလားလျက် ချမ်းသာကို လိုလား လျက် မျက်မှောက် မျက်ကွယ် ခြားနားခြင်း မရှိပဲ ပြုသော အတိုင်းမသိ များပြားသော မေတ္တာ ကာယကံဖြင့် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏။ (မြတ်စွာ ဘုရား၏) အကျိုးစီးပွားကို လိုလားလျက် ချမ်းသာကို လိုလားလျက် မျက်မှောက်မျက်ကွယ် ခြားနားခြင်းမရှိပဲ ပြုသော အတိုင်းမသိ များပြားသော မေတ္တာဝစီကံဖြင့် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာဘုရားကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏။ (မြတ်စွာဘုရား၏) အကျိုးစီးပွားကို လိုလား

လျက် ချမ်းသာကို လိုလားလျက် မျက်မှောက်မျက်ကွယ် ခြားနားခြင်းမရှိပဲ ပြသော အတိုင်း မသိ များပြားသော မေတ္တာမနောကံဖြင့် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး မြတ်စွာ ဘုရားကို လုပ်ကျွေးခဲ့၏။ အာနန္ဒာ သင်သည် ပြုထားပြီ သော ကောင်းမှုများစွာ ရှိသူဖြစ်၏။ ကမ္မဋ္ဌာန်းအလုပ်ကို အားထုတ်ရစ်လော့၊ လျင်စွာပင် ရဟန္တာဖြစ်လတ္တံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

၂၀၈။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏ “ရဟန်းတို့ ရှေးကာလ၌ (ပွင့်တော်မူကုန်သော) ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း ငါ၏ (အလုပ်အကျွေး) အာနန္ဒာကဲ့သို့သာ (ဂုဏ်)အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ နောက်ကာလ၌ (ပွင့်လတ္တံ့ ကုန်သော) ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ အလုပ်အကျွေးတို့သည်လည်း ငါ၏ (အလုပ်အကျွေး) အာနန္ဒာကဲ့သို့သာ (ဂုဏ်)အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်လတ္တံ့”။

ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် ပညာရှိပေ၏။ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိပေ၏။ ‘ဤအခါကား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ရဟန်းတို့ ချဉ်းကပ်ရန် အခါတည်း၊ ဤအခါကား ရဟန်းမိန်းမတို့ (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါတည်း၊ ဤအခါကား ဥပါသကာတို့ (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါတည်း၊ ဤအခါကား ဥပါသကာမတို့ (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါတည်း၊ ဤအခါကား မင်းနှင့် အမတ်ကြီးတို့ တိတ္ထိနှင့် တိတ္ထိတပည့်တို့ (ချဉ်းကပ်ရန်) အခါတည်း’ ဟု သိပေ၏” ဟူ၍ (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်ဂုဏ်လေးပါး

၂၀၉။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော ဤလေးပါးသော အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ရဟန်းပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထိုပရိသတ်သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည့်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်း အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းမိန်းမ ပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းမိန်းမ ပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည့်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်း အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည်

သုတ်]

သုဘဒ္ဒါမိဖုရားကြီးစားခြင်း

၁၇၅

အနှစ်တရာလွန်မှ လေးသောင်း နှစ်ထောင် လေးသောင်းနှစ်ထောင် သော ဆင်တို့သည် တကြိမ် တကြိမ်သာလျှင် လာရောက်စားကုန်မှုကား ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည်သားကြီး ရတနာကို (ဤသို့) မိန့်ဆို၏။ “အမောင် သားကြီးရတနာ ဤရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဆင်တို့သည် ငါ့အား ညဉ့်တိုင်းနံနက်တိုင်းလာ ရောက်စားနေကုန်၏။ အမောင်သားကြီးရတနာ သို့ဖြစ်ရာဝယ် အနှစ်တရာ အနှစ်တရာ လွန်မှ လေးသောင်းနှစ်ထောင် လေးသောင်းနှစ်ထောင်သော ဆင်တို့ကို တကြိမ် တကြိမ်သာလျှင် လာ ရောက်စားစေကုန်လော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အာနန္ဒာ သားကြီးရတနာသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်” ဟု မဟာသုဒဿနမင်းအား ဝန်ခံ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းအား နောက်ကာလ၌ အနှစ်တရာ အနှစ်တရာ လွန်မှ လေးသောင်း နှစ်ထောင် လေးသောင်း နှစ်ထောင်သော ဆင်တို့သည် တကြိမ် တကြိမ်သာလျှင် လာရောက်စားကုန်၏။

သုဘဒ္ဒါမိဖုရားကြီးစားခြင်း

၂၆၅။ အာနန္ဒာ ထိုနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာ နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာလွန်သော အခါ၌ သုဘဒ္ဒါမိဖုရားအား ဤသို့သောအကြံသည်ဖြစ်၏။ “ငါသည် မဟာသုဒဿနမင်းကို မတွေ့မြင်ရသည်မှာ ကြာပြီ၊ ငါသည် မဟာသုဒဿနမင်းကို တွေ့မြင်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒါမိဖုရားသည် မောင်းမ အပေါင်းကို ဤသို့ ပြောဆို၏။ “ရှင်မတို့ လာကြလော့၊ ဦးခေါင်းဆေးလျော်ကြလော့၊ အဝါရောင်အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ကြလော့၊ ငါတို့သည် မဟာသုဒဿန မင်းကို မတွေ့မြင်ရသည်မှာ ကြာပြီ၊ မဟာသုဒဿနမင်းကို တွေ့မြင်ရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု (ပြောဆို၏)။

အာနန္ဒာ မောင်းမ အပေါင်းသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မ” ဟု သုဘဒ္ဒါ မိဖုရားအား ဝန်ခံ ပြီးလျှင် ဦးခေါင်းဆေးလျော်၍ အဝါရောင်အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်လျက် သုဘဒ္ဒါ မိဖုရားထံသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒါ မိဖုရားသည် သားကြီးရတနာကို (ဤသို့) ပြောဆို၏။ “အမောင် သားကြီးရတနာ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ပြင်ဆင်ပါလော့၊ ငါတို့သည် မဟာသုဒဿနမင်းကို မတွေ့မြင်ရသည်မှာ ကြာပြီ၊ မဟာသုဒဿနမင်းကို တွေ့မြင်ရန် ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့” ဟု (ပြောဆို၏)။

အာနန္ဒာ သားကြီးရတနာသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မိဖုရား” ဟု သုဘဒ္ဒါမိဖုရားအား ဝန်ခံ၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ပြင်ဆင်စေပြီးလျှင် “အရှင်မိဖုရား အင်္ဂါလေးပါးရှိသော စစ်တပ်ကို ပြင်ဆင်ပြီးပါပြီ၊ ယခုအခါ သွားရန်မှာ အရှင်မိဖုရား၏ အလို့အတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်” ဟု ပြန်ကြား၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒါမိဖုရားသည် မောင်းမ အပေါင်းနှင့်အတူ ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သို့ အင်္ဂါလေးပါးရှိသောစစ်တပ်ဖြင့် ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဓမ္မမည်သော (နန်း) ပြာသာဒ်သို့

အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထိုပရိသတ်သည် ဟောသော တရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကိုရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ဥပါသကာပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ (ဤလည်းအံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထိုပရိသတ်သည် ဟောသောတရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ဥပါသကာပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်းအံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်သော အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တို့သည် ဤလေးပါးတို့တည်း။

စကြဝတေးမင်း၏ အံ့ဖွယ်ဂုဏ်လေးပါး

ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်း၌မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤလေးပါးသော အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏။ အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ မင်းပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ စကြဝတေးမင်းသည် အကယ်၍ စကားပြောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ပြောသောစကားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် (စကားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် မင်းပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်းအံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ ပုဏ္ဏားပရိသတ်သည်။ပ။

ရဟန်းတို့ သူဌေး သူကြွယ် ပရိသတ်သည်။ပ။

ရဟန်းတို့ သူတော်သူမြတ် ပရိသတ်သည် စကြဝတေးမင်းကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ စကြဝတေးမင်းသည် အကယ်၍ စကားပြောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ပြောသော စကားဖြင့် လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ စကြဝတေးမင်းသည် (စကားကို ရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် သူတော်သူမြတ် ပရိသတ်သည် မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်း အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။ (ဤလေးပါးတို့ပင်တည်း)။

ရဟန်းတို့ ဤအတူ အာနန္ဒာ၌ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤလေးပါးသော အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည်

သုတ်]

မဟာသုဒဿနသုတ်ကိုဟောတော်မူခြင်း

၁၄၁

အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဟောသောတရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကိုရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ရဟန်းပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ (ဤလည်း အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ ရဟန်းမိန်းမပရိသတ်သည်။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာပရိသတ်သည်။ပ။

ရဟန်းတို့ ဥပါသကာမပရိသတ်သည် အာနန္ဒာကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အကယ်၍ ချဉ်းကပ်ငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဖူးမြော်ရသဖြင့် နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ထို(ပရိသတ်)၌ အာနန္ဒာသည် အကယ်၍ တရားဟောငြားအံ့၊ ထို(ပရိသတ်)သည် ဟောသောတရားဖြင့်လည်း နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်၏။ ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာသည် (တရားကိုရုပ်သိမ်း၍) ဆိတ်ဆိတ်နေသည့်တိုင်အောင် ဥပါသကာမ ပရိသတ်သည် (တရားနာ၍) မရောင့်ရဲနိုင်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ (ဤလည်း အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တပါး)။

ရဟန်းတို့ အာနန္ဒာ၌ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်သော ဤလေးပါးသော အံ့ဖွယ်ဂုဏ်တို့သည် ရှိကုန်၏ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မဟာသုဒဿနသုတ်ကိုဟောတော်မူခြင်း

၂၁၀။ ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် ကျေးတောကျသော မြို့လက်ဖြစ်သော ဤမြို့သိမ်မြို့ငယ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မမူပါလင့်၊ အသျှင်ဘုရား တပါးသော စမ္မာပြည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် သာဝတ္ထိပြည် သာကေတမြို့ ကောသလပြည် ဗာရာဏသီပြည်ကြီးတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို(ပြည်ကြီး)တို့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူပါ။ ထို(ပြည်ကြီး)တို့၌ မြတ်စွာဘုရားကို အလွန်ကြည်ညိုကုန်သော မင်းသူဌေး ပုဏ္ဏားသူဌေး သူကြွယ်သူဌေးတို့သည် များစွာရှိပါကုန်၏။ ထို(သူဌေး)တို့သည် မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ကို ပူဇော်ကြပါကုန်လတ္တံ့” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ “ကျေးတောကျသော မြို့လက်ဖြစ်သော မြို့သိမ်မြို့ငယ်” ဟု ဤသို့ မဆိုလင့်၊ အာနန္ဒာ ဤသို့ မဆိုလင့်။

အာနန္ဒာ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမုဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော မဟာသုဒဿန မည်သော စကြာဝတေးမင်းသည် ရှိ၏။ (ထိုမင်းသည်) ရန်အပေါင်းကို အောင်၏။ တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေ၏။ ရတနာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၏။ အာနန္ဒာ ဤ(ကုသိန်နာရီ)မြို့သည် မဟာသုဒဿနမင်း၏ ကုသာဝတီမည်သော နေပြည်တော်ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။ အရွှေ အနောက် အလျား တဆယ့်နှစ်ယူဇနာ ရှိ၏။ တောင် မြောက်အနံ ခုနစ်ယူဇနာရှိ၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၏။ စည်ပင်ဝပြော၏။ များသောလူ (ဦးရေ)ရှိ၏။ လူ(မျိုးစုံ)တို့ဖြင့် ပြွမ်း၏။ အစားအစာ ပေါများ၏။

အာနန္ဒာ ဥပမာအားဖြင့် အာဠကမန္တာမည်သော နတ်မြို့တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝသကဲ့သို့ စည်ပင်ဝပြောသကဲ့သို့ များသော နတ်(ဦးရေ)ရှိသကဲ့သို့ နတ်ဘီလူး(မျိုးစုံ)တို့ဖြင့် ပြွမ်းသကဲ့သို့ အစားအသာ ပေါများသကဲ့သို့ အာနန္ဒာ ဤအတူ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ပြည့်စုံကြွယ်ဝ၏။ စည်ပင်ဝပြော၏။ များသောလူ(ဦးရေ)ရှိ၏။ လူ(မျိုးစုံ)တို့ဖြင့် ပြွမ်း၏။ အစားအစာပေါများ၏။

အာနန္ဒာ ကုသာဝတီနေပြည်တော်သည် ဆင်သံ မြင်းသံ ရထားသံ စည်ကြီးသံ မရိုးစည်သံ စောင်းသံ သီချင်းသံ ခရုသင်းသံ ကြွေးနင်းခွက်ခွင်းသံ “စားကြပါ သောက်ကြပါ ခဲကြပါ”ဟု ဆိုသော ဆယ်ခုမြောက်အသံ ဤဆယ်ပါးသော အသံတို့ဖြင့် နေရော ညဉ့်ပါ မစဲမဆိတ်သည်သာ ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ သင်္သွားချေလော့၊ ကုသိနာရုံပြည်သို့ ဝင်ပြီးလျှင် “ဝါသိဠအန္တယ် (မလ္လမင်း)တို့ ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ(ပစ္စိမယာမ)၌ပင် မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဝါသိဠအန္တယ်(မလ္လမင်း)တို့ လာကြကုန်လော့၊ လာကြကုန်လော့၊ ငါတို့၏ နယ်ပယ်အတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပါလျက် ငါတို့သည် နောက်ဆုံးကာလ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့် မရလိုက်ကြ”ဟု နောင်အခါ နှလုံးမသာ မဖြစ်ကြပါကုန်လင့်” ဟူ၍ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား ပြောကြားချေလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် သင်္ကန်းကို ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူဆောင်လျက် မိမိလျှင် နှစ်ယောက်မြောက်ရှိသည်ဖြစ်၍ (အဖတ်တပါးနှင့်တကွ) ကုသိနာရုံပြည်သို့ ဝင်လေ၏။

မလ္လမင်းတို့ ရှိခိုးခြင်း

၂၁။ ထိုအခါ ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့သည် တစုံတခုသော ကိစ္စဖြင့် မင်းကုန်း၌ စည်းဝေးနေကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့၏ လွှတ်တော်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် “ဝါသိဠအန္တယ် (မလ္လမင်း)တို့ ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ (ပစ္စိမယာမ)၌ပင် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဝါသိဠအန္တယ် (မလ္လမင်း)တို့ လာကြကုန်လော့၊ လာကြကုန်လော့၊ ငါတို့၏ နယ်ပယ်အတွင်း၌ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါလျက် ငါတို့သည် နောက်ဆုံးကာလ၌ မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့် မရလိုက်ကြ”ဟု နောင်အခါ နှလုံးမသာ မဖြစ်ကြပါစေကုန်လင့်” ဟု ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့အား ပြောကြားလေ၏။

အသျှင်အာနန္ဒာ ၏ ဤ(စကား)ကို ကြားကုန်သည်ရှိသော် မလ္လမင်းတို့သည်၎င်း မလ္လမင်းတို့၏ သားသမီး ချွေးမ မိဖုရားတို့သည်၎င်း အလွန် ကြေကွဲဝမ်းနည်းလျက် စိတ်ဆင်းရဲကုန်သည်ဖြစ်၍ “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန် လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလတ္တံ့၊ ပညာမျက်စိရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် အလွန်လျင်မြန်စွာ လောကမှ ကွယ်ပျောက်တော်မူလတ္တံ့” ဟု အချို့သော သူတို့သည် ဆံပင်တို့ကို ဖြန့်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ လက်မောင်းတို့ကို မြှောက်၍ ငိုကြွေးကုန်၏။ ကမ်းပါးပြတ်၌ ကျသကဲ့သို့ လဲကျကုန်၏။ ရှေးရှုလူးလို့မကုန်၏။ ထိုထို ဤဤ လူးလို့မကုန်၏။

တက်၍ မဟာဝိယူဟမည်သောပြာသာဒ်ဆောင်သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် တံခါးပေါင်ကို မှီလျက် ရပ်နေလေ၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည် အသံကိုကြားသဖြင့် “မည်သို့သော အသံပေနည်း။ လူပေါင်းများစွာ၏ အသံနှင့်တူပါတကား” ဟု (ဆင်ခြင်၍) မဟာဝိယူဟ မည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်မှ ထွက်လာလတ်သော် တံခါးပေါင်ကို မှီလျက်ရပ်နေသော သုဘဒ္ဒါ မိဖုရားကို မြင်လေလျှင် “မိဖုရား ဤနေရာ၌ပင် ရပ်နေလော့ (အတွင်းသို့) မဝင်လင့်” ဟု သုဘဒ္ဒါမိဖုရားကို မိန့်ဆို၏။

အာနန္ဒာ ထိုအခါ မဟာသုဒဿနမင်းသည် မင်းချင်းယောက်ျားတယောက်ကို “အချင်းယောက်ျားလာလော့၊ သင်သည် မဟာဝိယူဟ မည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်မှ ရွှေသလွန် ‘ပလ္လင်’ ကိုထုတ်ဆောင်၍ ရွှေအတိပြီးသော ထန်းတော၌ ခင်းလော့” ဟု မိန့်ဆို၏။ အာနန္ဒာ ထိုယောက်ျားသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းကြီး” ဟု မဟာသုဒဿနမင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် မဟာဝိယူဟမည်သော ပြာသာဒ်ဆောင်မှ ရွှေသလွန် ‘ပလ္လင်’ ကို ထုတ်ဆောင်၍ ရွှေအတိပြီးသော ထန်းတော၌ခင်းလေ၏။

အာနန္ဒာ ထိုနောက် မဟာသုဒဿနမင်းသည် (လကျော) ခြေ၌ (လက်ဝဲ) ခြေကို စဉ်းငယ်လွန်ကာ တင်ထား၍ သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက် လကျော နံတောင်းဖြင့် မြတ်သော လျောင်းစက်ခြင်းကိုပြုလေ၏။

၂၆၆။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒါမိဖုရားသည် “မဟာသုဒဿနမင်း၏ ဣန္ဒြေတို့သည် အထူးကြည်လင်ကုန်၏၊ အရေအဆင်းသည် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၏၊ ဝင်းပြောင် တောက်ပ၏၊ မဟာသုဒဿနမင်းသည် နတ်ရွာမစံပါစေလင့်” ဟု ကြံစည်တောင့်တပြီးလျှင် မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်တင်၏။ “အရှင်မင်းမြတ် ကုသာဝတိနေပြည်တော်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏၊ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (မြို့)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် ဓမ္မ (နန်း) ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏၊ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပြာသာဒ်) တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် မဟာဝိယူဟပြာသာဒ်ဆောင်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏၊ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပြာသာဒ်ဆောင်) -တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် မွေးရှည် ကော်ဇောကြီး သားမွေးဖြူကော်ဇော ပန်းပြောက်ခြယ်ကော်ဇော ဝံပိုင်ရေ အခင်းမြတ်တို့ဖြင့် ခင်းထားကုန်သော နီသော မျက်နှာကြက်နှင့်တကွ အံ့နီ နှစ်ဖက်ရှိကုန်သော ရွှေငွေဆင်စွယ် စန္ဒကူးနှစ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော ဤသလွန် ပလ္လင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏၊ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပလ္လင်) တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

ထိုအခါ မလ္လမင်းတို့သည်၎င်း မလ္လမင်းတို့၏ သား သမီး ချေးမ မိဖုရားတို့သည်၎င်း အလွန် ကြေကွဲဝမ်းနည်းလျက် စိတ်ဆင်းရဲကုန်သည်ဖြစ်၍ မလ္လမင်းတို့၏ (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ဖြစ်သော အင်ကြင်းဥယျာဉ်ရှိ အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ငါသည် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ကို တယောက်စီ တယောက်စီ မြတ်စွာဘုရားအား ကန်တော့စေလျှင် မလ္လမင်းတို့ ကန်တော့၍ မပြီးသေးမီပင် ဤညဉ့်သည် ကုန်ဆုံးသွားလတ္တံ့၊ ငါသည် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ကို အမျိုးတူ အစုလိုက် အစုလိုက်ထား၍ အသျှင်ဘုရား ဤမည်သော မလ္လမင်းသည် သားသမီး မိဖုရား အမတ်ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက်လျက် ကန်တော့ပါသည်” ဟု (လျှောက်ကာ လျှောက်ကာ) မြတ်စွာဘုရားအား ကန်တော့စေရမူ ကောင်းလေစွံ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် အသျှင်အာနန္ဒာသည် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ကို အမျိုးတူ အစုလိုက် အစုလိုက် ထား၍ “အသျှင်ဘုရား ဤမည်သော မလ္လမင်းသည် သားသမီး မိဖုရား အမတ် ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက်လျက် ကန်တော့ပါသည်” ဟု (လျှောက်ကာ လျှောက်ကာ) ကန်တော့စေ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤနည်းဖြင့် ကုသိနာရုံပြည်သား မလ္လမင်းတို့ကို မြတ်စွာဘုရား အား ကန်တော့စေရာ ညဉ့်ဦးယာမ၌ပင်လျှင် ပြီးဆုံးလေ၏။

သုဘဒ္ဒပရိပိုင်ဝတ္ထု

၂၁၂။ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည် ကုသိနာရုံပြည်၌ တည်းခိုနေလျက်ရှိ၏။ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည် “ယနေ့ညဉ့် သန်းလွဲ (ပစ္စိမယာမ) ၌ ရဟန်းဂေါတမ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု ကြားလေ၏။ ထိုအခါ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်၏—

“(အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်)ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာဆရာဖြစ်ကုန်သော ပရိပိုင်တို့ ပြောသော စကားကို ကြားဘူး၏၊ ‘ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော)တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လောက၌ တရံတခါသာ ပွင့်တော်မူကြကုန်၏’ ဟု (ကြားဘူး၏)။ ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ (ပစ္စိမယာမ) ၌ပင်လျှင် ရဟန်းဂေါတမ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဤငါ့အားလည်း ယုံမှားတခု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏၊ ‘ဤယုံမှားကို ငါ့ဗယ်ဖျောက်နိုင်အောင် ရဟန်းဂေါတမသည် ငါ့အား တရားဟောခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏၊ ငါသည် ရဟန်းဂေါတမကို ယုံကြည်၏’ ဟူ၍ (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုအခါ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည် (မြို့ဝင်ခါနီး) လမ်းကွေ့ဖြစ်သော မလ္လမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ရှိ အသျှင်အာနန္ဒာထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏၊ “အသျှင်အာနန္ဒာ (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်)ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာဆရာဖြစ်ကုန်သော ပရိပိုင်တို့ ပြောသောစကားကို အကျွန်ုပ် ကြားဘူးပါ၏၊ ‘ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော)တရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လောက၌ တရံတခါသာ ပွင့်တော်မူကြကုန်၏’ ဟု (ကြားဘူးပါ၏)။ ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ (ပစ္စိမယာမ) ၌ပင်လျှင်

ရဟန်းဂေါတမ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု ဆိုပါသည်။ အကျွန်ုပ်အားလည်း ယုံမှားတခု ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ‘ဤယုံမှားကို အကျွန်ုပ်ပယ်ဖျောက်နိုင်အောင် ရဟန်းဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသည်’ ဟု ရဟန်းဂေါတမကို အကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါသည်။ အသျှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ခွင့်ရလိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

ဤသို့လျှောက်သော် အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုဘဒ္ဒပရိပိုင်ကို “ငါ့သျှင် သုဘဒ္ဒ ခွင့်မပြုနိုင်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပင်ပန်းတော်မူလျက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲပါလင့်” ဟု ပြန်ကြား၏။

သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည်နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ပ။

သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်အာနန္ဒာ (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်)ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပရိပိုင်တို့ ပြောသောစကားကို အကျွန်ုပ်ကြားဘူး၏။ ‘ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လောက၌ တရံတခါသာ ပွင့်တော်မူကြကုန်၏’ ဟု (ကြားဘူးပါ၏)။ ယနေ့ညဉ့်သန်းလွဲ (ပစ္ဆိမယာမ)၌ပင်လျှင် ရဟန်းဂေါတမ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူခြင်းသည် ဖြစ်လတ္တံ့’ ဟု ဆိုပါသည်။ ကျွန်ုပ်အားလည်း ဤယုံမှားခြင်း တခုဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ၏။ ‘ဤယုံမှားကို အကျွန်ုပ် ပယ်ဖျောက်နိုင်အောင် ရဟန်းဂေါတမသည် အကျွန်ုပ်အား တရားဟောခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါသည်’ ဟု ရဟန်းဂေါတမကို အကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါသည်။ အသျှင်အာနန္ဒာ တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ရဟန်းဂေါတမကို ဖူးမြော်ခွင့် ရလိုပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း သုဘဒ္ဒပရိပိုင်အား ဤစကားကို ပြောဆို၏။ “ငါ့သျှင်သုဘဒ္ဒ ခွင့်မပြုနိုင်ပါ။ မြတ်စွာဘုရားသည် ပင်ပန်းတော်မူလျက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားကို မညှဉ်းဆဲပါလင့်” ဟု (ပြန်ကြား၏)။

၂၁၃။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုဘဒ္ဒပရိပိုင်နှင့် အသျှင်အာနန္ဒာ စကားပြောဆိုနေသည်ကို ကြားတော်မူလေ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ တားမြစ်ရန်မသင့်၊ သုဘဒ္ဒကို မတားမြစ်ပါလင့်၊ အာနန္ဒာ သုဘဒ္ဒသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ခွင့် ရပါစေလော့၊ သုဘဒ္ဒသည် ငါ့အား မေးလျှင် ထိုမေးသမျှသည် ညှဉ်းဆဲ လို၍မဟုတ်ပဲ သိလို၍မေးခြင်းသာ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ သုမေးသည်ကို ငါဖြေလိုက်လျှင် ထို(အဖြေ) ကို လျင်မြန်စွာ သူသိပါလိမ့်မည်” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် “ငါ့သျှင် သုဘဒ္ဒ မြတ်စွာဘုရားသည် သင့်အား ခွင့်ပြုတော်မူနေပြီ၊ သွားပေတော့” ဟု (သုဘဒ္ဒပရိပိုင်အား ဆို၏)။

ထိုအခါ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်)ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသော နေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဂေါတမ အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တပည့်အပေါင်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဂိုဏ်းနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်၏၊ ဂိုဏ်းဆရာလည်း ဖြစ်ကုန်၏၊ ထင်ရှားကုန်၏၊ ကျော်စောကုန်၏၊ အယူဝါဒတည်ဆောက်သူတို့ ဖြစ်ကုန်၏၊ သူတော်ကောင်း ဟု လူအများက သမုတ်ထားသူများ ဖြစ်ကုန်၏၊ ဤသူတို့ကား အဘယ်သူတို့နည်း၊ ပူရဏကဿပ မက္ခလိဂေါသာလ အဇိတကေသကမ္မလ ပကုဓကဇ္ဇာယန ဗေလဋ္ဌဇာသား သဗ္ဗယ နာဋဇာသား နိဂဏ္ဌတို့ပင်တည်း။”

ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)အားလုံးတို့သည်ပင် မိမိတို့၏ ဝန်ခံချက်အတိုင်း သိပါကုန်သလော၊ (သို့မဟုတ်) အားလုံးတို့သည်ပင် (မိမိတို့ ဝန်ခံချက်အတိုင်း) မသိပါကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည်သာ သိ၍ အချို့တို့သည် မသိပါကုန်သလော” ဟု (လျှောက်၏)။

သုတဒ္ဓ မမေးလင့် “ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)အားလုံးတို့သည်ပင် မိမိတို့၏ ဝန်ခံချက်အတိုင်း သိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အားလုံးတို့သည်ပင် မသိကုန်သလော၊ သို့မဟုတ် အချို့တို့သည်သာ သိ၍ အချို့တို့သည် မသိကုန်သလော” ဟူသော အမေးကို ထားလိုက်ဦးလော့။

သုတဒ္ဓ သင့်အား ငါတရားဟောအံ့၊ ထို(တရား)ကိုနာလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းလော့ ဟောပေအံ့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု သုတဒ္ဓပ္ပနိဗ္ဗိတိယသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

၂၁၄။ “သုတဒ္ဓ အကြင်တရားဝိနည်းဟူသော သာသနာ၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ် (တရား)သည် မရှိ၊ ထို(အရိယမဂ်တရားမရှိသော သာသနာ)၌ (သောတာပန်)ရဟန်းသည်လည်း မရှိ၊ ဒုတိယအဆင့် (သကဒါဂါမ်)ရဟန်းသည်လည်း မရှိ၊ တတိယအဆင့် (အနာဂါမ်)ရဟန်းသည်လည်း မရှိ၊ စတုတ္ထအဆင့် (ရဟန္တာ)ရဟန်းသည်လည်း မရှိ။

သုတဒ္ဓ အကြင်တရား ဝိနည်းဟူသော သာသနာတော်၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ်(တရား)သည်ရှိ၏၊ ထို(အရိယမဂ်တရားရှိသော သာသနာတော်)၌ (သောတာပန်)ရဟန်းသည်လည်း ရှိ၏၊ ဒုတိယအဆင့်(သကဒါဂါမ်)ရဟန်းသည်လည်း ရှိ၏၊ တတိယအဆင့် (အနာဂါမ်) ရဟန်းသည်လည်း ရှိ၏၊ စတုတ္ထအဆင့်(ရဟန္တာ)ရဟန်းသည်လည်း ရှိ၏။

သုတဒ္ဓ (ငါ၏)တရားဝိနည်းဟူသော ဤသာသနာတော်၌ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော အရိယမဂ် (တရား)သည် ရှိပေ၏၊ ဤ (အရိယမဂ်တရားရှိသော သာသနာတော်) ၌သာလျှင် (သောတာပန်) ရဟန်းသည် ရှိပေ၏၊ ဤ(သာသနာတော်) ၌သာလျှင် ဒုတိယအဆင့်(သကဒါဂါမ်)ရဟန်းသည် ရှိပေ၏၊ ဤ(သာသနာတော်)၌သာလျှင် တတိယအဆင့် (အနာဂါမ်)ရဟန်းသည် ရှိပေ၏၊ ဤ (သာသနာတော်)၌ သာလျှင် စတုတ္ထအဆင့် (ရဟန္တာ)ရဟန်းသည် ရှိပေ၏။ (ဤငါ၏ သာသနာတော်မှ) တပါးသော အယူဝါဒ(သာသနာ)တို့သည် တရားကို သိမြင်သော ရဟန်းမြတ် (တကျိပ်နှစ်ယောက်)တို့မှ ဆိတ်ကုန်၏၊ သုတဒ္ဓ ဤရဟန်းမြတ် (တကျိပ်နှစ်ယောက်)တို့သည် မှန်စွာ(အဆင့်ဆင့် ဟောပြောလျက်) နေကုန်ငြားအံ့၊ လောကသည် ရဟန္တာတို့မှ မဆိတ်မသည်းသည်သာ ဖြစ်ရာ၏—

၁။ ရဟန်းမြတ် တကျိပ်နှစ်ယောက် ဟူသည်မှာ မဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်၊ ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့နှင့် အားတူတစ် ဝိပဿကပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်တို့ပေတည်း။

သုဘဒ္ဒ (ငါသည်) သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရှာလိုသည်ဖြစ်၍ နှစ်ဆယ်ကိုးနှစ်အရွယ်က ရဟန်းပြုခဲ့၏။ သုဘဒ္ဒ ငါရဟန်းပြုသည်မှစ၍ အနှစ်ငါးဆယ်ကျော်ခဲ့လေပြီ။ ဤ(ငါ၏ သာသနာတော်)မှ အပ၌ အရိယမဂ်တရား၏ ရွှေပိုင်းဖြစ်သော ဝိပဿနာမဂ်ကို ပါးစေသော သူသည်လည်း မရှိချေ။ (သောတာပန်) ရဟန်းသည်လည်း မရှိချေ။ ဒုတိယအဆင့် (သကဒါဂါမ်) ရဟန်းသည်လည်း မရှိချေ။ တတိယအဆင့် (အနာဂါမ်) ရဟန်းသည်လည်း မရှိချေ။ စတုတ္ထ အဆင့် (ရဟန္တာ) ရဟန်းသည်လည်း မရှိချေ။ (ဤငါ၏ သာသနာတော်မှ) တပါးသော အယူဝါဒ (သာသနာ)တို့သည် တရားကို သိမြင်သော ရဟန်းမြတ် (တကျိပ်နှစ်ယောက်)တို့မှ ဆိတ်ကုန်၏။ သုဘဒ္ဒ ဤရဟန်းမြတ် (တကျိပ်နှစ်ယောက်) တို့သည် မှန်စွာ (အဆင့်ဆင့် ဟောပြောလျက်) နေကုန်ငြားအံ့။ လောကသည် ရဟန္တာတို့မှ မဆိတ်မသည်းသည် ဖြစ်လေရာ၏” ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

၂၁၅။ ဤသို့ဟောတော်မူသည်ရှိသော် သုဘဒ္ဒပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မျောက်ထားသည်ကို လွန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သောသူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း ‘မျက်စိအမြင်ရှိသောသူတို့သည် အဆင်းတို့ကိုမြင်ကြလိမ့်မည်’ ဟု အမိုက်မှောင်၌ ဆီမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း။ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင်လျှင် အသျှင်ဘုရားသည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကိုပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား၏အထံ၌ ရှင်အဖြစ်ကိုရလိုပါ၏။ ပဉ္စင်းအဖြစ်ကိုရလိုပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

“သုဘဒ္ဒ (သာသနာတော်မှ) တပါးသော အယူရှိသည့် တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသောသူသည် ဤတရားဝိနည်း (သာသနာတော်)၌ အကယ်၍ ရှင်အဖြစ်ကိုရလိုမှု၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရလိုမှု၊ လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးရ၏။ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကြေနပ်သောစိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကုန်လတ္တံ့။ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ပေးကုန်လတ္တံ့။ သို့သော် ဤအရာ၌ ငါသည်ကား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ခြားနားသည်၏ အဖြစ်ကိုသိသေး၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား သာသနာတော်မှ တပါးသောအယူရှိသည့်တိတ္ထိဖြစ်ဘူးသောသူတို့သည် ဤတရားဝိနည်း (သာသနာတော်)၌ အကယ်၍ ရှင်အဖြစ်ကိုရလိုကုန်မှု၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရလိုကုန်မှု၊ လေးလတို့ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးရကုန်ငြားအံ့။ လေးလလွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကြေနပ်သောစိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးကုန်ငြားအံ့။ ရဟန်းအဖြစ်သို့မြှင့်တင်ပေးကုန်ငြားအံ့။ အကျွန်ုပ်သည် လေးနှစ်ပတ်လုံး အစမ်းကျင့်သုံးပါမည်။ လေးနှစ်လွန်သောအခါ ရဟန်းတို့သည် ကြေနပ်သောစိတ်ရှိကြလျှင် ရှင်ပြုပေးတော်မူကြပါစေ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ မြှင့်တင်ပေးတော်မူကြပါစေ ဟု (လျှောက်၏)။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် “အာနန္ဒာ သို့ဖြစ်လျှင် သုဘဒ္ဒကို ရှင်ရဟန်းပြုပေးလော့” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာအား မိန့်တော်မူ၏။ “အသျှင်ဘုရား ကောင်းပါပြီ” ဟု အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံ၏။

ထိုနောက် သုတဒ္ဓပရိပိုဇ်သည် အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဤသာသနာတော်ငယ် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ ကပည့် ခြစ်ဖြိုး အဘိသိက် သွန်းခြင်းကို ရရှိပါပေကုန်၏။ ငါ့သျှင် အာနန္ဒာ သင်တို့သည် ဇာတ်ကောင်းပါပေကုန်စွာ အရတော်ပါပေကုန်စွာ” ဟု (လျှောက်၏)။

သုတဒ္ဓပရိပိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားအထံ၌ ရှိအဖြစ်ကိုရလေ၏။ ရဟန်းအဖြစ်ကိုရလေ၏။ ရဟန်းဖြစ်၍ မကြာမီ အသျှင်သုတဒ္ဓသည် တယောက်တည်း ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ ကပ်၍ မမေ့မလျော့ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် (နိဗ္ဗာန်သို့) စိတ်ကို စေလွှတ်၍ နေ၏။

ထိုသို့နေသည်ရှိသော် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ကောင်းစွာဝင်သော အမျိုးသားတို့ လိုလားအပ်သော မြတ်သောအကျင့်၏ အဆုံးဖြစ်သော အတုမရှိသော အရဟတ္တဖိုလ်သို့ (အသျှင်သုတဒ္ဓသည်) မကြာမီယခုကဲ့သို့ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်ခိုင်မျက်မှောက်ပြုလျက် ရောက်၍ နေ၏။ “ပဋိသန္ဓေနေမှုကုန်ပြီ၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးပြီ၊ မဂ်ကိစ္စကိုပြုပြီးပြီ၊ ဤမဂ်ကိစ္စအလို့ငှါ တပါးသောပြုဖွယ်ကိစ္စမရှိတော့ပြီ” ဟု သိ၏။ အသျှင်သုတဒ္ဓသည် ရဟန္တာတို့တွင် တပါး (အပါအဝင်) ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးမျက်မှောက်တပည့်ဖြစ်လေ၏။

ပဉ္စမအခန်း ပြီး၏။

မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးစကားတော်

၂၁၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာကို ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

“အာနန္ဒာ ‘တရားစကားတော်သည် ဟောကြားသောဆရာ (ဘုရား)မှ ကင်းကွာခဲ့လေပြီ၊ ငါတို့၏ ဆရာ(ဘုရား)သည် မရှိတော့ပြီ’ ဟု သင်တို့အား ဤသို့သော ထင်မှတ်ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒာ ဤအရာကို ဤသို့ မထင်မှတ်အပ်။ အာနန္ဒာ ငါဟောကြား ပညတ်ထားသော တရားတော်နှင့် ဝိနည်းတော်သည် ငါကွယ်လွန်သောအခါ၌ သင်တို့၏ဆရာ (ဘုရား) ပင် ဖြစ်ပေ၏။

အာနန္ဒာ ယခုအခါ ရဟန်းတို့သည် အချင်းချင်း ငါ့သျှင် ‘အာရုသော’ ဟူသော စကားဖြင့် (ကြီးငယ်မရွေး) ခေါ်ကုန်သကဲ့သို့ ငါကွယ်လွန်သောအခါ၌ကား ဤနည်းဖြင့် မခေါ်အပ်။ အာနန္ဒာ မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းသည် သီတင်းငယ် ရဟန်းကို အမည်ဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အနွယ်ဖြင့် ဖြစ်စေ ငါ့သျှင် ‘အာရုသော’ ဟူသောစကားဖြင့် ဖြစ်စေ ခေါ်အပ်၏။ သီတင်းငယ်ရဟန်းသည်ကား မထေရ်ကြီးဖြစ်သော ရဟန်းကို အသျှင်ဘုရား ‘ဘန္တေ’ ဟူ၍ သော်၎င်း အသျှင် ‘အာယသ္မာ’ ဟူ၍သော်၎င်း (ဤသို့သာ) ခေါ်အပ်၏။

အာနန္ဒာ သံဃာတော်သည် ငါကွယ်လွန်သောအခါ၌ အသေးအနပ် သိက္ခာပုဒ်တို့ကို နှုတ်ပယ်လိုခဲ့သော် နှုတ်ပယ်လေလော့။ အာနန္ဒာ ငါကွယ်လွန်သောအခါ၌ ဆန္ဒရဟန်းအား ဗြဟ္မဒဏ် ပေးအပ်၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဗြဟ္မဒဏ် ဟူသည် အဘယ်ပါနည်း ဟု (လျှောက်၏)။

သုတ်]

သုတဒ္ဓါမိဖုရားကြီးစာခြင်း

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်သော ဥပေါသထ ဆင်မင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ဆင်)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်သော ဝလာဟကမြင်းမင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤမြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(မြင်း)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန် သော ခြင်္သေ့ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ဖြော့တော့သော ကမ္မလာ အကာအရံရှိကုန်သော ဝေဇယန္တာ ရထားလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ဤရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင် မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ရထား)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် ဝေဠုရိယ ပတ္တမြား ရတနာလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ဤပတ္တမြားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ပတ္တမြား)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် မိဖုရားကြီး ရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤမိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(မိဖုရား)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦး လော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် သူဌေးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤသူဌေးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(သူဌေး)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦး လော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် သားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤဩဇာခံ မင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး ထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤဩဇာခံမင်းတို့၌ တွယ်တာတော် မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် နို့ ထွက်သန်၍ ရွှေခွက်တို့ဖြင့် ခံယူရသော ဤနို့ ညှစ်နှားမပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(နှားမ)တို့၌ တွယ်တာတော် မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။

အရှင်မင်းမြတ် သိမ်မွေ့သောခုံ (ခေါမ)ချည် ဝါချည် ပိုးချည် သီးမွေးချည်တို့ဖြင့် ရက်ထား သော ဤအဝတ်ပုဆိုးပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(အဝတ်ပုဆိုး)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦး လော့။

အရှင်မင်းမြတ် ညဉ့်တိုင်း နံနက်တိုင်း အရှင်မင်းမြတ်အား တင်ဆက်သော ဤပွဲတော်စာတို့သည် ထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ချက် ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ပွဲတော်စာ)တို့၌ တွယ်တာတော်မူပါဦးလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မူပါဦးလော့။” ဟု (လျှောက်တင်၏)။

အာနန္ဒာ ဆန္ဒရဟန်းသည် ပြောဆိုလိုရာ (စကား)ကို ပြောဆိုနိုင်၏။ (သို့ရာတွင်) ရဟန်းတို့ သည်ကား ထို(ဆန္ဒရဟန်း)ကို မပြောဆိုအပ်၊ မဆုံးမအပ်၊ မကံမြစ်အပ် ဤကား (ဗြဟ္မဒဏ်တည်း)။

၂၁၇။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ဖြစ်စေ တရားတော်၌ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ဖြစ်စေ အကျင့်၌ ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းသည် တစုံတယောက်သော ရဟန်းအား ဖြစ်လျက်ရှိငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ (ငါ့အား) မေးကြကုန်လော့၊ ‘မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှား ရှိခဲ့ပါလျက် ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရွှေတော်၌ ပြန်၍ မေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါတကား’ ဟု သင်တို့သည် နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့်” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော် ထိုရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။။။ မြတ်စွာဘုရားသည် သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ရဟန်းတို့အား မိန့်တော်မူ ပြန်၏—

“ရဟန်းတို့ ဘုရား၌ဖြစ်စေ တရားတော်၌ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ဖြစ်စေ အကျင့်၌ ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းသည် တစုံတယောက်သော ရဟန်းအား ဖြစ်လျက်ရှိငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ (ငါ့အား) မေးကြကုန်လော့၊ ‘မြတ်စွာဘုရားသည် ငါတို့၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှား ရှိခဲ့ပါလျက် ငါတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရွှေတော်၌ ပြန်၍ မေးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပါတကား’ ဟု သင်တို့သည် နောင်တ တဖန် ပူပန်ခြင်း မဖြစ်ကြစေကုန်လင့်” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ်နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့အား ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ သင်တို့သည် ဘုရား၌ ရိုသေသဖြင့် မမေးကြသည်သော်လည်း ဖြစ်ငြားအံ့၊ ရဟန်းတို့ အဖော်ရဟန်း အချင်းချင်းအားမူလည်း (မိမိ၏ ယုံမှားတွေးတောခြင်းကို) ပြောကြား လော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤသို့ မိန့်တော်မူသော်လည်း ထိုရဟန်းတို့သည် ဆိတ်ဆိတ်ပင် နေကြကုန်၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အံ့ဖွယ်ဖြစ်ပါပေ၏ အသျှင်ဘုရား၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏ အသျှင်ဘုရား၊ အသျှင်ဘုရား ဤရဟန်းသံဃာထည်း၌ ‘တပါးသော ရဟန်းမျှသော်လည်း မြတ်စွာဘုရား၌ဖြစ်စေ တရားတော် ၌ ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ဖြစ်စေ အကျင့်၌ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်းမရှိ’ ဟု အကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပါသည်” ဟု (လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ သင်သည် ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်သာလျှင် ဆိုပေ၏၊ အာနန္ဒာ ဤရဟန်းသံဃာထည်း၌ တပါးသော ရဟန်းမျှသော်လည်း ဘုရား၌ဖြစ်စေ၊ တရားတော်၌ဖြစ်စေ သံဃာတော်၌ဖြစ်စေ မဂ်၌ ဖြစ်စေ အကျင့်၌ဖြစ်စေ ယုံမှားတွေးတောခြင်း မရှိကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားအား သိပြီးပင် ဖြစ်ပေ ၏။

သုတ်]

မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးစကားတော်

၁၄၉

အာနန္ဒာ ဤရဟန်းငါးရာတို့တွင် အောက်ထစ်ဆုံးဖြစ်သော ရဟန်းသည်ပင် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေ မြသော^၁ အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်ပေ၏ ဟု(မိန့်တော်မူ၏)။

၂၁၇။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ သင်တို့အား ယခု (ငါ) မိန့်မှာတော်မူခဲ့အံ့၊ ပြုပြင်ပေးရသော ‘သင်္ခါရ’ တရား တို့သည် ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်၏၊ မမေ့သော သတိတရားဖြင့်^၂ ကိစ္စပြီးအောင် အားထုတ် ကြကုန်လော့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤကား မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးမိန့်ခွန်းတော်ပေတည်း။

၂၁၉။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ပဌမဈာန်မှ ထတော်မူ၍ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဒုတိယဈာန်မှ ထတော်မူ၍ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယဈာန်မှ ထတော်မူ၍ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ စတုတ္ထဈာန်မှ ထတော်မူ၍ အာကာ သာနဉ္စာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သမာပတ်မှ ထတော် မူ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ အာကိဉ္စညာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ နေဝသညာနာသညာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာ ပတ်မှ ထတော်မူ၍ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်ကို ဝင်စားတော်မူ၏။

ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် “အသျှင်အနုရုဒ္ဓါ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပါပြီ လော” ဟု အသျှင်အနုရုဒ္ဓါအား မေးလျှောက်၏။

ငါ့သျှင်အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသေး၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ(သမာပတ်) ကို ဝင်စားတော်မူလျက်ရှိ၏ ဟု(ပြန်ကြားတော်မူ၏)။

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓသမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ နေဝသညာနာသညာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ နေဝသညာနာသညာယတန သမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ အာကိဉ္စညာယတန(သမာပတ်) ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကိဉ္စညာယတန သမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ ဝိညာဏဉ္စာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန သမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ အာကာသာနဉ္စာယတန (သမာပတ်)ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ အာကာ သာနဉ္စာယတနသမာပတ်မှ ထတော်မူ၍ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ စတုတ္ထဈာန်မှ ထတော် မူ၍ တတိယဈာန်ကိုဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယဈာန်မှထတော်မူ၍ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဒုတိယဈာန်မှ ထတော်မူ၍ ပဌမဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ပဌမဈာန်မှ ထတော်မူ၍ ဒုတိယဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ ဒုတိယဈာန်မှ ထတော်မူ၍ တတိယဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏၊ တတိယဈာန်မှ

၁။ သုဂတိသဘာဝဖြစ်ရသော ကိန်းသေမြသော (တနည်း) ဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့ရောက်ရန် ကိန်းသေမြသော။

၂။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေသတိ သတိအဝိပ္ပဝါသေန သဗ္ဗကိစ္စာနိ သမ္မာဒေသ-ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ သတိတရားဖြင့် ဟု ကရိုဏ်းအနက်ပြန်ဆိုထားသည်။

ထတော်မူ၍ စတုတ္ထဈာန်ကို ဝင်စားတော်မူ၏။ စတုတ္ထဈာန်မှ ထတော်မူပြီး သည်၏ အခြားမဲ့၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလေသတည်း။

၂၂၀။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် ကြက်သီးမွေးညှင်းထစေလျက် ကြောက်မက်ဖွယ်ရာကြီးစွာသော မြေလျင်လှုပ်ခြင်းသည်ဖြစ်လေ၏။ တော်လည်းသံ (နတ်စည်)တို့သည်လည်း တခြံမြံမြံမြည်ဟည်းကုန်၏။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက် သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“ကိုယ်တိုင်(အလုံးစုံကို) သိတော်မူသော အားဆယ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော ဤသို့သော ဆရာသခင် အတုမဲ့ဘုရားသျှင် သော်မှလည်း အကြင်လောက၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူရချေ သေး၏။ ထိုလောကထည်း၌ (ရှိသမျှ) သတ္တဝါအားလုံးတို့သည် ရုပ် နာမ် အစုအတ္တဘောကို စွန့်ပစ်ကြရကုန်မည်ချည်းသာတည်း” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၂၂၁။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိ၍ ပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရ’ တရားတို့သည် မမြဲလေကုန်စွ တကား၊ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ချုပ်ပျောက်လေကုန်စွတကား၊ ထို(သင်္ခါရတရား)တို့၏ ငြိမ်းခြင်း သည်သာလျှင် ချမ်းသာပေလိမ့်မည်တကား” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၂၂၂။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့် တပြိုင်နက် အသျှင်အနုရုဒ္ဓါသည် ဤဂါထာတို့ကို ရွတ်ဆို၏—

“တဏှာကင်းတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် (ငြိမ်းအေးသော) နိဗ္ဗာန်ကို (ကြရန်) ရည်စူး၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူလေပြီ၊ (ထို့ကြောင့်) စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်၍ ကောင်းဆိုး နှစ်ပါးကို အတူထားလျက် ရှုတော်မူနိုင်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ထွက်လေ ဝင်လေတို့သည် မရှိတော့ပြီ တကား။

(မြတ်စွာဘုရားသည်) ညှိုးငယ်ခြင်း မရှိသော စိတ်ဖြင့် ဝေဒနာကို သည်းခံတော်မူလေပြီ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ စိတ်တော်သည် ဆီမီးလုံငြိမ်းသကဲ့သို့ပင် (ချုပ်ငြိမ်း) လွတ်မြောက်တော် မလေပြီတကား” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၂၂၃။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူသည်ရှိသော် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသည်နှင့်တပြိုင်နက် အသျှင် အာနန္ဒာသည် ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“မွန်မြတ်သော ဂုဏ်တော်အားလုံးတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူလတ်သော် ထိုအခိုက်ဝယ် ကြောက်မက်ဖွယ်(မြေလှုပ်ခြင်း)သည် ဖြစ်လေပြီတကား၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထဖွယ်(မြေလှုပ်ခြင်း)သည် ဖြစ်လေပြီတကား” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

၂၆၇။ အာနန္ဒာ ဤသို့လျှောက်တင်သော် မဟာသုဒဿနမင်းသည် “မိဖုရား သင်သည် နာလိုဖွယ် နှစ်သက်ဖွယ် ချစ်ခင်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် စကားတို့ဖြင့် ရှည်မြင့်စွာ ကာလပတ်လုံး ငါ့အား ပြောဆိုခဲ့ပါလျက် နောက်ဆုံးအချိန်ကျမှ မနာလိုဖွယ် မနှစ်သက်ဖွယ် မချစ်ခင်ဖွယ် မမြတ်နိုးဖွယ် စကားတို့ဖြင့် အဘယ်ကြောင့် ငါ့အား ပြောဆိုဘိသနည်း” ဟု သုဘဒ္ဒါမိဖုရားအား မိန့်ဆို၏။

အရှင်မင်းမြတ် အဘယ်သို့လျှင် အရှင်မင်းမြတ်အား လျှောက်ဆိုရပါအံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မိဖုရား သင်သည် ငါ့အား ဤသို့ လျှောက်ဆိုလော့—

“အရှင်မင်းမြတ် ချစ်ခင်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် အားလုံးတို့နှင့် (ရှင်လျက်) ကွဲကွာခြင်း (သေ၍) ကွဲကွာခြင်း ဘဝခြားလျက် ကွဲကွာခြင်းသည် ဖြစ်မြဲပါတည်း။ အရှင်မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိလျက် စုတေတော်မမူပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိလျက် စုတေခြင်းသည် ဆင်းရဲပါ၏။ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိလျက် စုတေခြင်းသည် အကဲရှဲ့လည်း ခံရပါ၏။

အရှင်မင်းမြတ် ကုသာဝတီနေပြည်တော်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (မြို့) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ဓမ္မ (နန်း) ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပြာသာဒ်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မဟာဝိယူဟ ပြာသာဒ်ဆောင်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပြာသာဒ်ဆောင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး သားမွေးမြူကော်ဇော ပန်းပြောက်ချယ်ကော်ဇော ဝံပိုင်ရေအခင်းမြတ်တို့ဖြင့် ခင်းထားကုန်သော နီသောမျက်နှာကြက်နှင့်တကွ အုံးနီ နှစ်ဖက်ရှိသော ရွှေငွေဆင်စွယ် စန္ဒကူးနှစ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော ဤသလွန် ‘ပလ္လင်’ ပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပလ္လင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ဥပေါသထဆင်မင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ဆင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ဝလာဟကမြင်းမင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤမြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (မြင်း) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ခြင်္သေ့ရေကျားရေသစ်ရေ ဖြော့တော့သော ကမ္မလာအကာအရံရှိကုန်သော ဝေဇယန္တာ

ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေး မပြောဆို မတိုင်ပင်ရချေ။ သို့သော် (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုကြသော ဤစကားကို ငါကြားဘူး၏။ မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများ ဝင်စားနေသော သူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆို တိုင်ပင်ရ၏။ ဟု (ကြား ဘူး၏)။ ငါသည် မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်းကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများ ဝင်စားနေရမှု ကောင်းလေစွာ ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၃၁၃။ အချင်းတို့ ထို့နောက် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ရေဏုမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရေဏုမင်း အား ဤစကားကို ဆို၏။

“အရှင် အကျွန်ုပ်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ ဤသို့ ထွက်နေပါ၏။ ‘မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့် မျက်မှောက် ပြောဆိုဆွေးနွေးတိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ထွက်နေပါ၏)။ အရှင် စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ်သည် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရပါ။ ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေးမပြောဆို မတိုင်ပင်ရပါ။ သို့သော် (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုသော ဤစကားကို အကျွန်ုပ်ကြားဘူးပါ၏။ မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စား နေသော သူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုရ၏ ဟု (ကြားဘူးပါသည်)။ အရှင် အကျွန်ုပ်သည် မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများ ဝင်စားနေရန် အလိုရှိပါ၏။ ထမင်းပို့သူ တယောက်မှတစ်ပါး မည်သူမျှ ကျွန်ုပ်ထံသို့ မချဉ်းကပ်စေလိုပါ” ဟု (ဆို၏)။

ယခုအခါ၌ ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေရန် အချိန်ကို အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသိပါ၏ (ပွားများ ဝင်စားနေရန်မှာ အသျှင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည် ဟု (ရေဏုမင်းဆို၏)။

၃၁၄။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုခြောက်ယောက်သော မင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုခြောက်ယောက်သော မင်းတို့အား ဤစကားကို ဆိုပြန်၏။

“အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ ဤသို့ ထွက်နေပါ၏။ ‘မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့် မျက်မှောက် ဆွေးနွေးပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ထွက်နေပါ၏)။ စင်စစ်သော်ကား အကျွန်ုပ် သည် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရပါ။ ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေး မပြောဆို မတိုင်ပင်ရပါ။ သို့သော် (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာ့ဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုကြသော ဤစကားကို ကြားဘူးပါ၏။ မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်း လျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေသောသူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေး ပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏ ဟု (ကြားဘူးပါ၏)။ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေရန် အလိုရှိပါ၏။ ထမင်းပို့သူ တယောက်မှ တစ်ပါး မည်သူမျှ ကျွန်ုပ်ထံသို့ မချဉ်းကပ်စေလိုပါ” ဟု (ဆိုပြန်၏)။

ယခုအခါ၌ ကရုဏာဈာန် ပွားများဝင်စားနေရန် အချိန်ကို အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသိပါ၏ (ပွားများ ဝင်စားနေရန်မှာ အသျှင်၏ အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါ၏) ဟု မင်းခြောက်ယောက်တို့ ဆိုကြကုန်၏။

သုတ်]

သုတဒ္ဓါမိဖုရားကြီးစေားခြင်း

၁၇၉

ရထားလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ဤရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ် အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် (ရထား) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ဝေဠုရိယ ပတ္တမြားရတနာလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ဤပတ္တမြား ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပတ္တမြား) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မိဖုရားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤမိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (မိဖုရား) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ် တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် သူဌေးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤသူဌေးပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (သူဌေး) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ် တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် သားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤ သြဇာခံမင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး ထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (သြဇာခံမင်း) တို့၌ တွယ်တာ ခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် နို့ထွက်သန်၍ ရွှေခွက်တို့ဖြင့်ခံယူရသော ဤနို့ညှစ်နွားမပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (နွားမ) တို့၌ တွယ်တာ ခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် သိမ်မွေ့သော ခုံ(ခေါမ)ချည် ဝါချည် ပိုးချည် သိုးမွေးချည်တို့ဖြင့် ရက်အပ် ကုန်သော ဤအဝတ်ပုဆိုးပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါ ကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(အဝတ်ပုဆိုး) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ညဉ့်တိုင်း နံနက်တိုင်း တင်ဆက်သော ဤထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး ထောင် ချက် ပွဲတော်စာတို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပွဲတော်စာ) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်” ဟု (လျှောက် ဆိုလော့ ဟူ၍ မိန့်ဆို၏)။

၂၆၈။ အာနန္ဒာ ဤသို့မိန့်ဆိုသော် သုတဒ္ဓါမိဖုရားသည် မျက်ရည်ကျလျက် ငိုကြွေးလေ၏။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ သုတဒ္ဓါမိဖုရားသည် မျက်ရည်တို့ကို သုတ်၍ မဟာသုဒဿနမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်ဆို၏။

“အရှင်မင်းမြတ် ချစ်ခင်ဖွယ် မြတ်နိုးဖွယ် အားလုံးတို့နှင့် (ရှင်လျက်) ကဲ့ကွာခြင်း (သေ၍) ကဲ့ကွာခြင်း ဘဝခြားလျက်ကဲ့ကွာခြင်းသည် ဖြစ်မြဲပါသည်။ အရှင်မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်သည် ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိလျက် စုတေတော်မမူပါလင့်၊ ငဲ့ကွက်ခြင်းရှိလျက် စုတေခြင်းသည် ဆင်းရဲပါ၏။ ငဲ့ကွက် ခြင်းရှိလျက် စုတေခြင်းသည် အကဲ့ရဲ့လည်းခံရပါ၏။

အရှင်မင်းမြတ် ကုသာဝတီ နေပြည်တော်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(မြို့)တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ဓမ္မ (နန်း) ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပြာသာဒ်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မဟာဝိယူဟ ပြာသာဒ်ဆောင်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ဤပြာသာဒ်ဆောင် ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ပြာသာဒ် ဆောင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မွေးရှည်ကော်ဇောကြီး သားမွေးဖြူကော်ဇော ပန်းပြောက်ငြယ် ကော်ဇော ဝံ့ဉ်ရေအခင်းမြတ်တို့ဖြင့် ခင်းထားကုန်သော နီသော မျက်နှာကြက်နှင့်တကွ အိုးနီနုဖက်ရှိသော ရွှေငွေဆင်စွယ် စန္ဒကူးနှစ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော ဤသလွန် 'ပလ္လင်' ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပလ္လင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ် တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်သော ဥပေါသထဆင်မင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(ဆင်) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါ လော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်သော ဝလာဟက မြင်းမင်းလျှင် အမှူးရှိသော ဤမြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(မြင်း)တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါ လော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထား ကုန်သော ခြင်္သေ့ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ဖြော့တော့သော ကမ္မလာအကာအရံရှိကုန်သော ဝေဇယန္တော ရထားလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ဤရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ် အား ရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ရထား) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ဝေဠုရိယ ပတ္တမြားရတနာလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ပတ္တမြားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ ပတ္တမြား(တို့၌) တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် မိဖုရားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤမိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(မိဖုရား) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ် တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

သုတ်]

ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားတော်မူခြင်း

၁၈၁

အရှင်မင်းမြတ် သူဌေးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤသူဌေးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင် တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (သူဌေး) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် သားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ဤဩဇာခံ မင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး ထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ဩဇာခံမင်း) တို့၌ တွယ်တာ ခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် နို့ထွက်သန်၍ ရွှေခွက်တို့ဖြင့် ခံယူရသော ဤနို့ညှစ်နွားမ ပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ(နွားမ) တို့၌ တွယ်တာ ခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် သိမ်မွေ့သောခုံ (ခေါမ) ချည် ဝါချည် ပိုးချည် သိုးမွေးချည် တို့ဖြင့် ရက်အပ် ကုန်သော ဤအဝတ် ပုဆိုးပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အား ရှိပါ ကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (အဝတ်ပုဆိုး) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။

အရှင်မင်းမြတ် ညဉ့်ဘိုင်း နံနက်တိုင်း တင်ဆက်သော ဤထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေး ထောင်ချက် ပွဲတော်စာတို့သည် အရှင်မင်းမြတ်အားရှိပါကုန်၏။ အရှင်မင်းမြတ် ဤ (ပွဲတော်စာ) တို့၌ တွယ်တာခြင်းကို စွန့်ပယ်တော်မူပါလော့၊ အသက်၌ ငဲ့ကွက်တော်မမူပါလင့်။ ဟု (လျှောက် ဆို၏)။

ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားတော်မူခြင်း

၂၆၉။ အာနန္ဒာ ထို့နောက် မကြာမီပင် မဟာသုဒဿနမင်းသည် (နတ်ရွာစံလေ၏)။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းအား သေဘို့ရန်ဖြစ်ပေါ်လာသောဝေဒနာသည် ဥပမာအားဖြင့် သူကြွယ်အားဖြစ် စေ၊ သူကြွယ်သားအား ဖြစ်စေ၊ နှစ်သက်ဖွယ်အစာကို စားပြီးသောအခါ ထမင်းဆီရစ်သလောက်မျှ သာ ဖြစ်ပေ၏။ အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် နတ်ရွာစံပြီးလတ်သော် ကောင်းသောသူတို့၏ လားရာဖြစ်သော ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်လေ၏။

အာနန္ဒာ မဟာသုဒဿနမင်းသည် အနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပတ်လုံး သူငယ်တို့၏ကစား ခြင်းဖြင့် ကစား၏။ အနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပတ်လုံး အိမ်ရှေ့မင်းအဖြစ်ဖြင့် စံ၏။ အနှစ် ရှစ်သောင်းလေးထောင်ပတ်လုံး စကြာဝတေးမင်းအဖြစ်ဖြင့် မင်းပြု၏။ အနှစ်ရှစ်သောင်းလေးထောင် ပတ်လုံး လူ့ဝတ်နှင့်ပင် ဓမ္မ (နန်း) ပြာသာဒ်ထက်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၏။ ထို မဟာသုဒဿနမင်းသည် ဗြဟ္မာ့ဝိဟာရတရားလေးပါးတို့ကို ပွားများပြီးလျှင် ခန္ဓာကိုပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့လားလေ၏။

၂၇၀။ အာနန္ဒာ “ထိုစဉ်အခါက မဟာသုဒဿနမင်းသည် အခြားသူဖြစ်လေသလော” ဟု သင်တေးထင်မူလည်း တွေးထင်ရာ၏။

၃၁၅။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ပုဏ္ဏားသူဌေးခုနစ်ယောက်နှင့် သန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏားလူလင် ခုနစ်ရာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသူတို့အား ဤစကားကို ဆိုပြန်၏။

“အချင်းတို့ ငါ၏ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ ဤသို့ ထွက်နေပါ၏။ ‘မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆို တိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ ထွက်နေပါ၏)။ အချင်းတို့ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရချေ။ ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေး မပြောဆို မတိုင်ပင်ရချေ။ သို့သော် (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုကြသော ဤစကားကို ကြားဘူး၏။ ‘မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်းကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေသော သူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆို တိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ကြားဘူး၏)။ အချင်းတို့ ထို့ကြောင့် သင်တို့သည် နာယူသင်ကြားပြီးဖြစ်သော ဗေဒင်တို့ကိုသာလျှင် အကျယ်အားဖြင့် (အကြွင်းမဲ့) ရွတ်အံ (သရဇ္ဈာယ်) နေကြကုန်လော့။ အချင်းချင်းလည်း ဗေဒင်တို့ကို ပို့ချသင်ကြားနေကြကုန်လော့။ အချင်းတို့ ငါသည် မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏။ ထမင်းပို့သူမှ တပါး မည်သူမျှ ငါ့ထံသို့ မချဉ်းကပ်စေလို” ဟု (ဆိုပြန်၏)။

ယခုအခါ၌ ကရုဏာဈာန်ပွားများ ဝင်စားရန် အချိန်ကို အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသိပါ၏။ (ပွားများဝင်စားနေရန်မှာ အသျှင်၏အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

၃၁၆။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် အမျိုးတူဖြစ်ကုန်သော မယားလေးဆယ်တို့ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့အား ဤစကားကို ဆိုပြန်၏။

“ရှင်မတို့ ငါ၏ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ပြန့်နှံ့၍ ဤသို့ ထွက်နေ၏။

‘မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ပြန့်နှံ့၍ ထွက်နေ၏)။ ရှင်မတို့ စင်စစ်သော်ကား ငါသည် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရချေ။ ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေး မပြောဆို မတိုင်ပင်ရချေ။ သို့သော် (အသက်) ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောဆိုကြသော ဤစကားကို ငါကြားဘူး၏။ ‘မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေသူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ကြားဘူး၏)။ ရှင်မတို့ ငါသည် မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်းကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေရန် အလိုရှိ၏။ ထမင်းပို့သူမှတစ်ပါး မည်သူမျှ မချဉ်းကပ်စေလို” ဟု (ဆိုပြန်၏)။

ယခုအခါ၌ ကရုဏာဈာန် ပွားများဝင်စားနေရန် အချိန်ကို အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသိပါ၏။ (ပွားများဝင်စားနေရန်မှာ အသျှင်၏အလိုအတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

၃၁၇။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် မြို့၏ အရှေ့အရပ်၌ မင်းကွန်းအသစ်ကို ဆောက်လုပ်စေ၍ မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်းကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေလေ၏။ ထမင်းပို့သူ တယောက်မှတစ်ပါး မည်သူမျှ (မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားထံသို့) မချဉ်းကပ်ချေ။

အာနန္ဒာ ဤအရာကို ဤသို့မမှတ်အပ်၊ ငါသည်ပင် ထိုစဉ်အခါက မဟာသုဒဿနမင်းဖြစ်ခဲ့၏။
ကုသာဝတီနေပြည်တော်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ထိုမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်
တို့သည် ငါ၏ မြို့များဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

ဓမ္မ (နန်း) ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ထိုပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်
တို့သည် ငါ၏ ပြာသာဒ်များဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

မဟာဝိဇ္ဇာဟ ပြာသာဒ်လျှင် အချုပ်အခြာရှိသော ထိုပြာသာဒ်ဆောင်ပေါင်း ရှစ်သောင်း
လေးထောင်တို့သည် ငါ၏ ပြာသာဒ်ဆောင်များဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

မေးရှည်ကော်ဇောကြီး သားမေးရှည်ကော်ဇော ပန်၊ ပြောက်ချယ်ကော်ဇော ဝံပိုင်ရေအခင်း
မြတ်တို့ဖြင့် ခင်းထားကုန်သော နိသော မျက်နှာကြက်နှင့်ထက် အိုးနီနှစ်ဖက်ရှိသော ရွှေငွေ
ဆင်စွယ် စန္ဒကူးနှစ်တို့ဖြင့် ပြီးကုန်သော ဤသလွန် 'ပလ္လင်' ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည်
ငါ၏ပလ္လင်များ ဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော
ဥပေါသထဆင်မင်းလျှင် အမှူးရှိသော ထိုဆင်ပေါင်းရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏ဆင်များ
ဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော ဝလာ
ဟကမြင်းမင်း အမှူးရှိသော ထိုမြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏ မြင်းများဖြစ်ခဲ့
ကုန်၏။

ရွှေတန်ဆာဆင်ယင်ကာ ရွှေတံခွန်စိုက်လျက် ရွှေကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းထားကုန်သော
ခြင်္သေ့ရေ ကျားရေ သစ်ရေ ဖြော့တော့သော ကမ္မလာ အကာအရံရှိကုန်သော ဝေဇယန္တာရထား
လျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ထိုရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏ ဗဟိုများ
ဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

(ဝေဠုရိယ) ပတ္တမြားရတနာလျှင် အထွတ်အမြတ်ရှိသော ထိုပတ္တမြားပေါင်း ရှစ်သောင်း
လေးထောင်တို့သည် ငါ၏ ပတ္တမြားများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

မိဖုရားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ထိုမိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏
မိဖုရားများ ဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

သုဌေးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ထိုသုဌေးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏
သုဌေးများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

သားကြီးရတနာလျှင် အမှူးရှိသော ထိုဩဇာခံမင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည်
ငါ၏ ဩဇာခံမင်းများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

နို့ထွက်သန်၍ ရွှေခွက်တို့ဖြင့် ခံယူရသော ထိုနို့ညှစ် နွားမပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်
တို့သည် ငါ၏ နွားမများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

သုတ်]

ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားတော်မူခြင်း

၁၈၃

သိမ်မွေ့သော ခုံ 'ခေါမ' ချည် ဝါချည် ပိုးချည် သိုးမွေးချည်တို့ဖြင့် ရက်အပ်ကုန်သော ထိုအဝတ် ပုဆိုးပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့သည် ငါ၏ အဝတ်ပုဆိုးများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

ညဉ့်တိုင်း နံနက်တိုင်းဝင်ဆက်သော ထမင်းအိုး ရှစ်သောင်းလေးထောင်ချက် ထိုပွဲတော်စာ တို့သည် ငါ၏ ပွဲတော်စာများဖြစ်ခဲ့ကုန်၏။

၂၇။ အာနန္ဒာ ထိုမြို့ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါနေသောမြို့သည် ကား ကုသဝတီနေပြည်တော် တမြို့တည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုပြာသာဒ်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါနေသော ပြာသာဒ် သည်ကား ဓမ္မ(နန်း)ပြာသာဒ်တဆောင်တည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုပြာသာဒ်ဆောင် ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါနေသော ပြာသာဒ်ဆောင်သည်ကား မဟာဝိယူဟ ပြာသာဒ်ဆောင် တဆောင်တည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုသလ္လန် 'ပလ္လင်'ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါသုံးဆောင် သော သလ္လန် 'ပလ္လင်' သည်ကား ရွှေသလ္လန်ဖြစ်စေ ငွေသလ္လန်ဖြစ်စေ ဆင်စွယ်သလ္လန်ဖြစ်စေ စန္ဒကူးနှစ် သလ္လန်ဖြစ်စေ သလ္လန် 'ပလ္လင်' တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုဆင်ပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါစီးသောဆင်သည်ကား ဥပေါသထဆင်မင်း တစီးတည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုမြင်းပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါစီးသော မြင်းသည်ကား ဝလာဟကမြင်းမင်း တစီးတည်းသာလျှင်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုရထားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါစီးသောရထား သည်ကား ဝေဇယန္တာရထား တစီးတည်းသာလျှင်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုမိဖုရားပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါ့ကိုလုပ်ကျွေးသော မိဖုရားသည်ကား မင်းအမျိုးသမီးဖြစ်စေ ကုန်သည်အမျိုးသမီးဖြစ်စေ မိဖုရားတဦးတည်းသာလျှင် ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုအဝတ်ပုဆိုး အစုံပေါင်း ကုဋေရှစ်သောင်းလေးထောင်တို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါဝတ် သော ပုဆိုးအစုံသည်ကား သိမ်မွေ့သောခုံ 'ခေါမ' ချည်ထည်ဖြစ်စေ ဝါချည်ထည်ဖြစ်စေ ပိုးထည် ဖြစ်စေ သိုးမွေးထည်ဖြစ်စေ အဝတ်ပုဆိုးတစုံတည်းသာလျှင်ဖြစ်၏။

အာနန္ဒာ ထိုထမင်းအိုးပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ချက် ပွဲတော်စာတို့တွင် ထိုစဉ်အခါ၌ ငါသုံးဆောင်သော တန်လောက်ရုံဟင်းနှင့် တကွမ်းစားချက်မျှ ထမင်းသည်ကား ထမင်းအိုးတလုံး ချက်တည်းမှ ပွဲတော်စာသာလျှင်ဖြစ်၏။

၂၇။ အာနန္ဒာ ရူလော့ ထိုအလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့သည် ကွယ်လွန်သွားလေကုန်ပြီ ချုပ်ပျောက်သွားလေကုန်ပြီ ဖောက်ပြန်သွားလေကုန်ပြီ၊ အာနန္ဒာ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ပင် မမြဲကြသည်ချည်းသာတည်း။ အာနန္ဒာ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ပင် မတည်တံ့ကြသည်ချည်းသာ

တည်း၊ အာနန္ဒာ သင်္ခါရတရားတို့သည် ဤသို့ပင် အားမကိုးလောက်ကြသည်ချည်းသာတည်း၊ အာနန္ဒာ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတရားတို့၌ ငြီးငွေ့ခြင်းငှါ အလွန်ပင် သင့်လှလေပြီ၊ စွဲမက်ခြင်းကင်း ခြင်းငှါ အလွန်ပင် သင့်လှလေပြီ၊ (သင်္ခါရတရားတို့မှ) လွတ်မြောက်ခြင်းငှါ အလွန်ပင် သင့်လှလေပြီ၊ အာနန္ဒာ ငါသည် ဤ (ကုသာဝတီနေပြည်တော်) အရပ်၌ ကိုယ်ကောင်းကို ခြောက်ကြိမ်တိုင်တိုင် စွန့်ပစ်ခဲ့ရဘူးသည်ကို အမှတ်ရ၏၊ ထိုခြောက်ကြိမ်စလုံးပင် တရားစောင့်သော တရားနှင့်အညီ မင်းပြုသော သမ္မဒ္ဒရာလေးစင်း အပိုင်းအခြားရှိသည့် လေးကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော ရန် အပေါင်းကို အောင်သော တိုင်းနိုင်ငံကို တည်ငြိမ်စေသော ရတနာခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော စကြာဝတေးမင်းဖြစ် လျက်ချည်းသာလျှင် စွန့်ပစ်ခဲ့ရ၏၊ ဤသည်ကား ကိုယ်ကောင်းကို ခုနစ်ကြိမ်မြောက် စွန့်ပစ်ခြင်း ပေတည်း။

အာနန္ဒာ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ် ကောင်းကို ရှစ်ကြိမ်မြောက်စွန့်ပစ်ရန် အရပ်ကို နတ် မာရ်နတ် ဗြဟ္မာနှင့်တကွသော ဤနတ်လောက၌၎င်း သမဏဗြာဟ္မဏမင်းများ လူများနှင့်တကွသော ဤလူ လောက၌၎င်း ငါမမြင်တော့ချေ ဟု ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်)ကို ဟောတော်မူ၏။ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သောမြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်) ကို ဟောတော်မူပြီးလျှင် လူ နတ်တို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမှတစ်ပါး ဤ ဂါထာကိုလည်း မိန့်တော်မူပြန်သတည်း—

ပြုပြင်ရသော ‘သင်္ခါရတရား’ တို့သည် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောရှိ၍ မမြဲလေကုန်စွ တကား။ ဖြစ်ပေါ်ပြီးနောက် ချုပ်ပျောက်လေကုန်စွတကား။ ထို (သင်္ခါရတရား) တို့၏ ငြိမ်းခြင်းသည်သာလျှင် ချမ်းသာပေတော့သည်တကား။

လေးခုမြောက် မဟာသုဒဿနသုတ် ပြီး၏။

၅-ဇနဝသဘသုတ်

နာတိကရွာသားတို့၏ အမေးကို ဖြေတော်မူခြင်း

၂၇၃။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် နာတိက (ရွာ) အုတ်တိုက်ကျောင်း၌ (သီတင်းသုံး) နေတော်မူ၏။ ထိုစဉ်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို (မေးလျှောက်သဖြင့်) ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ၏။ ကာသီတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီယတိုင်း ဝံသတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မဇ္ဈတိုင်း သုရသေနတိုင်းတို့၌ “ဤမည်သော သူသည် ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်၏၊ ဤမည်သောသူသည် ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်၏။”

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးကျိပ်ကျော်တို့သည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို(ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ကိုးကျိပ်ကျော်တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ဖြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကိုပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိက ရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးရာကျော်တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏” ဟု (ဖြေဆို ဟောကြားတော်မူ၏)။

၂၇၄။ ထိုသို့ဖြေဆို ဟောကြားသည်ကို အလုပ်အကျွေးဥပါသကာဖြစ်သော နာတိကရွာသားတို့သည် (ဤသို့)ကြားကုန်၏။ “မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝကို (မေးလျှောက်သဖြင့်) ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ၏။ ကာသီတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီယတိုင်း ဝံသတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မဇ္ဈတိုင်း သုရသေနတိုင်း တို့၌ ‘ဤမည်သော သူသည် ဤမည်သော ဘဝ၌ ဖြစ်၏၊ ဤမည်သောသူသည် ဤမည်သော ဘဝ၌ဖြစ်၏။’

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိက ရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးကျိပ်ကျော်တို့သည် အောက် ကာမဘုံ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်

၁။ သုဂတိဉ္စာဖြစ်ရန်ကိန်းသေမြဲသော တနည်း ဆင်းရဲ၏အဆုံးသို့ရောက်ရန်ကိန်းသေမြဲသော။

အချင်းတို့ ထိုအခါ လေးလလွန်လတ်သော် မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏားအား စိတ်အားလျော့ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ (ဗြဟ္မာကို) တမ်းတခြင်းသည်ဖြစ်၏ “ငါသည် (အသက်)ကြီးကုန်သော (အရွယ်) ရင့်ကုန်သော ဆရာဖြစ်ကုန်သော ဆရာဆရာ ဖြစ်ကုန်သော ပုဏ္ဏားတို့ ပြောကြသော ဤစကားကို ကြားရကား၏ ‘မိုးလေးလပတ်လုံး တယောက်တည်း ကိန်းအောင်းလျက် ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများ ဝင်စားနေသောသူသည် ဗြဟ္မာကို တွေ့မြင်ရ၏။ ဗြဟ္မာနှင့် ဆွေးနွေးပြောဆိုတိုင်ပင်ရ၏’ ဟု (ကြားရကား၏)။ ငါသည် မိုးလေးလပတ်လုံး ကရုဏာဈာန်ကို ပွားများဝင်စားနေပါလျက် ဗြဟ္မာကို မတွေ့မြင်ရချေ။ ဗြဟ္မာနှင့် မဆွေးနွေး မပြောဆိုမတိုင်ပင်ရချေ” ဟု (စိတ်အားလျော့ကာ တမ်းတခြင်းသည် ဖြစ်၏)။

ဗြဟ္မာမင်းနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း

၃၁၈။ အချင်းတို့ ထိုအခါ သနင်မာရဗြဟ္မာသည် မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏား၏ စိတ်အကြံကို (မိမိ) စိတ်ဖြင့်သိ၍ ဥပမာအားဖြင့် ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကွေးသောလက်မောင်းကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်သောလက်မောင်းကို ကွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူပင် ဗြဟ္မာပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏား၏ မျက်မှောက်၌ ကိုယ်ထင်ရှားပေါ်လာ၏။ အချင်းတို့ မမြင်ဘူးသော ရုပ်အဆင်းကို မြင်ရသူအား ဖြစ်တတ်သကဲ့သို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ကြောက်ခြင်း ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်းသည် ဖြစ်၏။ အချင်းတို့ ထို့နောက် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ကာ ကြက်သီးမွေးညှင်းထလျက် သနင်မာရဗြဟ္မာအား ဂါထာဖြင့် ပြောဆို၏—

“အသျှင် သင်သည် အလွန်အဆင်းလှပါပေ၏။ အလွန်တောက်ပပါပေ၏။ အလွန်ကြက်သရေရှိပါပေ၏။ သင်သည် အဘယ်သူဖြစ်ပါသနည်း၊ ငါတို့မသိ၍သင့်ကို မေးပါကုန်၏။ ငါတို့သည် သင့်ကို အဘယ်သို့သိရပါအံ့နည်း” ဟု (ပြောဆို၏)။

ဗြဟ္မာ့လောက၌ ဗြဟ္မာအားလုံးတို့သည် စင်စစ်အားဖြင့် ငါ့ကို သနင်မာရဟူ၍သိကုန်၏။ ဂေါဝိန္ဒ သင်သည် ဤသို့ပင် သိပါလေလော့ ဟု (ဗြဟ္မာမင်းက ဆို၏)။

“အသျှင်ဗြဟ္မာအား နေရာ ရေ ခြေနယ်ဆီနှင့် ချိုမြိန်သော ဟင်းရွက်ဟူသော ဧည့်ဝတ်တို့ကို တည်ထားပါကုန်၏။ အသျှင်သည် အကျွန်ုပ်တို့၏ တည်ထားအပ်သော ဧည့်ဝတ်တို့ကိုလက်ခံတော်မူပါလော့” ဟု (ဂေါဝိန္ဒကဆိုပြန်၏)။

ဂေါဝိန္ဒ သင်ဆိုသည့်အတိုင်း သင်၏ ဧည့်ဝတ်ကို ငါတို့ လက်ခံပါကုန်၏။ သင်သည် မျက်မှောက်အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ၎င်း တမလွန် ချမ်းသာအလို့ငှာ၎င်း အလိုရှိရာကိုမေးမြန်းလော့၊ ငါခွင့်ပြုပါ၏ ဟု (ဗြဟ္မာကဆို၏)။

၃၁၉။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်၏—

“သနင်မာရဗြဟ္မာသည် ငါ့ကိုခွင့်ပြုပြီ၊ ငါသည် သနင်မာရဗြဟ္မာအား မျက်မှောက် အကျိုးကို မေးရအံ့လော့၊ တမလွန် အကျိုးကိုမေးရအံ့လော့” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ဤသို့သော အကြံသည်ဖြစ်ပြန်၏။

အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ကိုးကျိပ်ကျော် တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလျှင်လာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကိုပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးရာကျော် တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏" ဟု ဖြေဆို ဟောကြားတော်မူသည်ကို (ကြားကြကုန်၏)။

နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေးဥပါသကာတို့သည် မေးလျှောက်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအဖြစ် ဟောကြားတော်မူသည်ကို ကြားကုန်၍ ထို အကြောင်းအရာဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက် ရွှင်ပြလျက်ရှိကုန်၏။

၂၇၂။ (ထိုအကြောင်း အရာကို) အသျှင်အာနန္ဒာသည် (ဤသို့ ကြားလေ၏)။—

“မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ထိုထိုဇနပုဒ်တို့၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော အလုပ် အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို (မေးလျှောက်သဖြင့်) ဖြေဆိုဟောကြားတော် မူ၏။ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတီယတိုင်း ဝံသတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စာလတိုင်း မဇ္ဈတိုင်း သုရသေနတိုင်းတို့၌ ဤမည်သော သူသည် ဤမည်သော ဘဝ၌ဖြစ်၏ ဤမည်သော သူသည် ဤမည်သော ဘဝ၌ဖြစ်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးကျိပ်ကျော် တို့သည် အောက် (ကာမဘုံ) ၌ (ပဋိသန္ဓေနေခြင်း) အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို (ဘုံ) ၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလတ္တံ့သော ထို (ဘုံ) မှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ကိုးကျိပ်ကျော် တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း 'ရာဂ' ပြစ်မှားခြင်း 'ဒေါသ' တွေ့ဝေခြင်း 'မောဟ' တို့၏လည်း ခေါင်းပါးခြင်း ကြောင့်၎င်း ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးရာကျော် တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် 'အနှောင်အဖွဲ့' တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့

သုတ်]

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ သွယ်ဝိုက်သောစကား

၁၈၇

ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကုန်၏’ ဟု (ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ၏)။

နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် မေးလျှောက်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူသည်ကို ကြားကုန်၍ ထိုအကြောင်းအရာဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြလျက် ရှိကုန်၏’ ဟု (ကြားလေ၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ သွယ်ဝိုက်သောစကား

၂၇၆။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဤသို့ အကြံဖြစ်လေ၏—

“ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော ဤမဂ္ဂတိုင်းသား အလုပ်အကျွေးဥပါသကာတို့သည် များလည်း များကုန်၏၊ ရွေးလည်း ကျကုန်၏၊ အင်္ဂတိုင်း မဂ္ဂတိုင်းတို့၌ ကွယ်လွန် စုတေသွားကြသော တိုင်းရင်းသားတို့တွင် အလုပ်အကျွေးဥပါသကာများ မရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ စင်စစ်သော်ကား ထိုလူတို့သည် လည်း ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညိုကြပေကုန်၏၊ သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ ရှိကြပေကုန်၏၊ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) ကွယ်လွန် စုတေသွားကြသော ထိုသူတို့၏ (အကြောင်းအရာ) ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မမူသေးချေ။ ထိုသူတို့၏ (အကြောင်းအရာ)ကိုလည်း ဟောကြားပါမူ ကောင်းလေစွ၊ လူအများသည် ကြည်ညို၍ ကောင်းသော ဂတိသို့လားရာ၏။

ထို့ပြင် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော မဂ္ဂတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဤဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့် သူကြွယ်တို့၏၎င်း နိဂုံးနှင့် ဇနပုဒ်သားတို့၏၎င်း အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ပေ၏၊ ထို့ပြင်လည်း တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ‘ငါတို့အား ဤသို့ ချမ်းသာစေ၍ နတ်ရွာစံဇကံမူလေ၏၊ တရားစောင့်သော ထိုတရားမင်း၏ နိုင်ငံတော်၌ ငါတို့သည် ဤသို့ ချမ်းသာစွာ နေကြရပေကုန်၏’ဟု လူတို့သည် (ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်းကို) ချီးမွမ်းလျက် ရှိကုန်၏။ ထို(ဗိမ္ဗိသာရမင်း)သည်လည်း ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညိုပေ၏၊ သီလတို့၌ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ရှိပေ၏။ ထို့ပြင် ‘မဂ္ဂတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သေခါနီးတိုင်အောင်ပင် မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျူးလျက် နတ်ရွာစံလေသည်’ ဟူ၍လည်း လူတို့ ဆိုကုန်သေး၏၊ ကွယ်လွန်စုတေသွားသော ထို(မင်း၏ အကြောင်းအရာ)ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မမူသေးချေ၊ ထိုမင်း၏ အကြောင်းအရာကိုလည်း ဟောကြားပါမူ ကောင်းလေစွ၊ လူအများသည် ကြည်ညို၍ကောင်းသော ဂတိသို့လားရာ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို မဂ္ဂတိုင်း၌ ရတော်မူ၏။ ယင်းမဂ္ဂတိုင်း၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော တိုင်းရင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့် မဟောကြားပဲ ရှိရာသနည်း၊ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော မဂ္ဂတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဟောကြားပဲနေငြားအံ့၊ ထို့ကြောင့် ထိုမဂ္ဂတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် စိတ်အားငယ်ကြကုန်ရာ၏။

ယင်းသို့ မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် စိတ်အားငယ်ကြရာသော အကြောင်းရှိပါလျက် မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုသူတို့၏ အကြောင်းအရာကို အဘယ်ကြောင့် မဟောကြားပဲ ရှိရာအံ့နည်း” ဟု (အကြံဖြစ်လေ၏)။

၂၇၇။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ဤအကြောင်းအရာကို တပါးတည်း ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ အဖန်ဖန် တွေးတောပြီးလျှင် ဥဉ္စ၏အဆုံး မိုးသောက်ယာမ၌ နေရာမှထ၍ မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရား ကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤစကားကို ကြားရပါ၏။ ‘မြတ်စွာဘုရားသည် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ထိုသို့ဇနပုဒ်တို့၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဒဝတို့ကို (မေးလျှောက်သဖြင့်) ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ၏။ ကာသိတိုင်း ကောသလတိုင်း ဝဇ္ဇီတိုင်း မလ္လတိုင်း စေတိယတိုင်း ဝံသတိုင်း ကုရုတိုင်း ပဉ္စလတိုင်း မဇ္ဈတိုင်း သုရသေန တိုင်းတို့၌ ဤမည်သောသူသည် ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်၏ ဤမည်သောသူသည် ဤမည်သောဘဝ၌ ဖြစ်၏ ဟု (ဟောကြားတော် မူ၏)။ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးကျိပ်ကျော်တို့ တို့သည် အောက်ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း အဖို့ရှိသည့် ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို(ဘုံ)၌ သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုလတ္တံ့သော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်းသဘောမရှိသော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေးဥပါသကာ ကိုးကျိပ်ကျော်တို့ သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့်၎င်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’တို့၏ လည်း ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤလူ့ပြည် သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏။

ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ ငါးရာကျော်တို့ သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် ဇာတိရာရှိသော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု (ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူ၏)။

နာတိကရွာသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် မေးလျှောက်သဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဖြေဆိုဟောကြားတော်မူသည်ကို ကြားသိကုန်၍ ထိုအကြောင်းအရာဖြင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ် ခြိုက် ချင်ပြလျက် ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော ဤမဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေးဥပါသကာ တို့သည် စင်စစ် များလည်း များပါကုန်၏။ ရှေးလည်း ကျပါကုန်၏။ အင်္ဂတိုင်း မဂဓတိုင်းတို့၌ ကွယ်လွန် စုတေသွားကြသော တိုင်းရင်းသားတို့တွင် အလုပ်အကျွေးဥပါသကာများ မရှိသကဲ့သို့ ဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား စင်စစ်သော်ကား ထိုသူတို့သည်လည်း ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညိုကြပါကုန်၏။ သီလသို့၌ ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ရှိကြပါကုန်၏။ (သို့ဖြစ်ပါလျက်) ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော ထိုသူ တို့ ၏ (အကြောင်းအရာ)ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မမူသေးချေ။ ထိုသူတို့၏ (အကြောင်းအရာ)ကိုလည်း ဟောကြားပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ လူအများသည် ကြည်ညို၍ ကောင်းသောဂတိသို့ လားရာပါ၏။

သုတ်]

အသျှင်အာနန္ဒာ၏ သွယ်ဝိုက်သောစကား

၁၈၉

အသျှင်ဘုရား ထို့ပြင် တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယ မည်သော ဤဗိမ္ဗိသာရမင်းသည်လည်း ပုဏ္ဏားနှင့်သူကြွယ်တို့၏၎င်း နိဂုံးနှင့် ဇနပုဒ်သားတို့၏၎င်း အကျိုးစီးပွားကို ဆောင်ပါပေ၏။

ထို့ပြင်လည်း တရားစောင့်သော တရားသဖြင့် မင်းပြုသော ထိုဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် ‘ငါတို့အား ဤသို့ ချမ်းသာစေ၍ နတ်ရွာစံတော်မူလေ၏။ တရားစောင့်သော ထိုတရားမင်း၏ နိုင်ငံတော်၌ ငါတို့သည် (ဤသို့) ချမ်းသာစွာနေကြရပေကုန်၏’ဟု လူတို့သည် (ထိုမင်းကို) ချီးမွမ်းလျက် ရှိပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို(ဗိမ္ဗိသာရမင်း)သည်လည်း ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညိုပါပေ၏။ သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာ ကျင့်လေ့ရှိပါပေ၏။

ထို့ပြင် ‘မဂဓတိုင်းရှင် သေနိယမည်သော ဗိမ္ဗိသာရမင်းသည် သေခါနီးတိုင်အောင်ပင် မြတ်စွာဘုရားကို ချီးကျူးလျက် နတ်ရွာစံလေသည် ဟူ၍လည်း လူတို့ ဆိုပါကုန်သေး၏။ ကွယ်လွန်စုတေသွားသော ထိုမင်း၏အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဟောကြားတော်မမူရသေးပါ။ ထိုမင်း၏ အကြောင်းအရာကိုလည်း ဟောကြားပါမူကား ကောင်းလေစွ၊ လူအများလည်း ကြည်ညို၍ ကောင်းသောဂတိသို့ လားရာပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို မဂဓတိုင်း၌ ရတော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ယင်းမဂဓတိုင်း၌ ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော တိုင်းရင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ့်ကြောင့် မဟောကြားပဲ ရှိရာပါသနည်း။ အသျှင်ဘုရား ကွယ်လွန်စုတေသွားကြသော မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့၏ ဖြစ်ရာဘဝတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် မဟောကြားပဲ နေတော်မူခြင်းအံ့၊ ထို့ကြောင့် ထိုမဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် စိတ်အားငယ်ကြကုန်ရာပါ၏။

ယင်းသို့ မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့သည် စိတ်အားငယ်ကြရာသော အကြောင်းရှိပါလျက် ထိုသူတို့၏အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ့်ကြောင့် မဟောကြားပဲ ရှိရာပါသနည်း” ဟု (လျှောက်၏)။

အသျှင်အာနန္ဒာသည် မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်၌ ဤသွယ်ဝိုက်သော စကားကို လျှောက်ထားပြီးသော် နေရာမှ ထ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိအသေပြုကာ ဖဲခွါသွားလေ၏။

၂၇၈။ ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် အသျှင်အာနန္ဒာ ဖဲခွါသွား၍ မကြာမီပင် နံနက်အချိန်၌ (သင်္ကန်းကို) ပြင်ဝတ်၍ သပိတ်သင်္ကန်းကို ယူလျက် နာတိကရွာသို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူ၏။ နာတိကရွာ၌ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲခွါခွဲပြီးသော် ခြေတော်တို့ကို ဆေးကြော၍ အုတ်တိုက်ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပြီးလျှင် မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ “ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ လားရာဂတိ ရောက်ရာဘဝကို သိအောင်ရှုအံ့” ဟု လိုလားလျက် နှလုံးသွင်းလျက် စိတ်အားလုံးဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်းသား “အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာဖြစ်သော ထိုသူတော်ကောင်းတို့သည် ယင်းသို့လားရာဂတိ ရောက်ရာ ဘဝရှိကုန်၏” ဟု မြင်တော်မူ၏။

သုတ်]

ဗြဟ္မာမင်းနှင့် ဆွေးနွေးခြင်း

၂၁၉

“ငါသည် မျက်မှောက်အကျိုးတို့၌ ကျွမ်းကျင်၏။ သူတပါးတို့သည်ပင် ငါ့အား မျက်မှောက် အကျိုးကို မေးမြန်းရကုန်၏။ ငါသည် သနက်မာရဗြဟ္မာအား တမလွန် အကျိုးကိုသာ မေးရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်ပြန်၏)။

“အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် သနက်မာရဗြဟ္မာကို ဂါထာဖြင့်မေးမြန်း၏—

“အသျှင်ဗြဟ္မာ သူတပါးတို့သိလိုသော အရာတို့၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားရှိသည်ဖြစ်၍ယုံမှား မရှိသော သနက်မာရဗြဟ္မာကို မေးပါ၏။ အဘယ်တရား၌ တည်၍ အဘယ်တရား၌ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းကင်းသော ဗြဟ္မာလောကသို့ ရောက်နိုင်ပါသနည်း” ဟု (မေး၏)။

ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား လူ့လောကအရာတို့၌ ငါ့ဥစ္စာဟု တွယ်တာခြင်းကို ပယ်ပြီးလျှင်မေထုန်အကျင့် မှရှောင်ကြဉ်ကာ တယောက်တည်းနေလျက် ကရုဏာဈာန်၌ ဝင်စား၍ စိမ်းညိုသော အနံ့မှ ကင်းသည်ဖြစ်ရာ၏။ ဤတရား၌တည်၍ ဤတရား၌ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေခြင်းကင်းသော ဗြဟ္မာလောကသို့ရောက်နိုင်ပေ၏” ဟု (ဆို၏)။

၃၂၀။ “ငါ့ဥစ္စာဟု တွယ်တာခြင်းကို ပယ်ပြီးလျှင်” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကို အကျွန်ုပ် နားလည်သည်မှာ—

ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် နည်းသောဥစ္စာကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသောဥစ္စာကို စွန့်၍ ဖြစ်စေ နည်းသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ များသောဆွေမျိုးစုကို စွန့်၍ဖြစ်စေ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်ပြီးလျှင် ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်တို့ကိုဝတ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ရာ၏။ ဤသို့ လျှင် အကျွန်ုပ်သည် “ငါ့ဥစ္စာဟု တွယ်တာခြင်းကိုပယ်ပြီးလျှင်” ဟု ဆိုသော ‘အသျှင်၏စကားကို နားလည်ပါ၏။

“တယောက်တည်းနေလျက်” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကို အကျွန်ုပ် နားလည်သည်မှာ—

ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းအိပ်ရာနေရာကို မှီဝဲ၏။ တောကို သစ်ပင်ရင်းကို တောင်ကို ချောက်ကို တောင်ခေါင်းကို သဗ္ဗိုင်းကို တောအုပ်ကို လွင်ပြင်ကို ကောက်ရိုးပုံကို မှီဝဲ၏။ ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် “တယောက်တည်း နေလျက်” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကိုနားလည်ပါ၏။

“ကရုဏာဈာန်၌ ဝင်စား၍” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကို အကျွန်ုပ် နားလည်သည်မှာ—

ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ် ကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုအတုနှစ်ခုမြောက်သော အရပ်ကို သုံးခုမြောက်သော အရပ်ကို လေးခု မြောက်သော အရပ်ကို ပြန့်နှံ့ စေ၍ နေ၏။ ဤသို့ အထက်အောက်ဖီလာ အလုံးစုံသော အရပ်မျက် နှာတို့၌ ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူ ပြု၍ သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိမြင့်ခြင်းမရှိသော ကရုဏာနှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤသို့လျှင် အကျွန်ုပ်သည် “ကရုဏာဈာန်၌ဝင်စား၍” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကို နားလည်ပါ၏။

“စိမ်းညိုသော အနံ့” ဟု ဆိုသော အသျှင်၏စကားကိုမူကား အကျွန်ုပ်နားမလည်ပါ။—

ထို့နောက် မြတ်စွာဘုရားသည် ညနေချမ်းအချိန် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းရာမှ ထတော်မူ၍ အုတ်တိုက်ကျောင်းမှ ထွက်ခွာတော်မူပြီးလျှင် ကျောင်းရိပ်ဝယ် ခင်းထားသော နေရာ၌ ထိုင်နေတော်မူ၏။

၂၇၉။ ထိုအခါ အသျှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ထိုင်လျက် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အထူးသဖြင့် ငြိမ်သက်သော အသွင်အပြင်ရှိနေပါ၏။ ဣန္ဒြေများ ကြည်လင်သောကြောင့် မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်နှာတော် အဆင်းသည် အလွန်ပင် တောက်ပတင့်တယ်နေ၏။ အသျှင်ဘုရား ယနေ့ မြတ်စွာဘုရားသည် ငြိမ်သက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) သမာပတ်ဖြင့် နေတော်မူသည်” ဟု ထင်ပါသည် (ဟူ၍ လျှောက်၏)။

အာနန္ဒာ သင်သည် မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ငါ၏ မျက်မှောက်၌ သွယ်ဝိုက်သော စကားကို လျှောက်ထားပြီးလျှင် နေရာမှထကာ ဖဲ့ခွါသွားခဲ့၏။ (ထို့နောက် မကြာမီပင်) ငါသည် နာတိကရွာ၌ ဆွမ်းခံလှည့်လည်၍ ဆွမ်းစားပြီးနောက် ဆွမ်းစားရာမှ ဖဲ့ခွါခဲ့ပြီးသော် ခြေတို့ကို ဆေး၍ အုတ်တိုက်ကျောင်းသို့ ဝင်ပြီးလျှင် ထိုမဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့ကိုပင် အကြောင်းပြု၍ “ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ ထိုလားရာဂတိ ရောက်ရာဘဝကို သိအောင်ရှုအံ့” ဟု လိုလားလျက် နှလုံးသွင်းလျက် စိတ်အားလုံးဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ခင်းထားသောနေရာ၌ ထိုင်နေခဲ့၏။

အာနန္ဒာ ငါသည် ထိုမဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာဖြစ်သော သူတော်ကောင်းတို့၏ “လားရာဂတိ ရောက်ရာဘဝတို့ကို တွေ့မြင်ရပေ၏” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဇနဝသဘနတ်သား

၂၈၀။ အာနန္ဒာ ထိုအခါ (တဦးသော) နတ်သည် ကိုယ်ထင်ရှားမပြုပဲ “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဇနဝသဘ ဖြစ်ပါသည် ကောင်းသောစကားကို ထိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဇနဝသဘဖြစ်ပါသည်” ဟု (အသံကို ကြားစေ၏)။ အာနန္ဒာ သင်သည် ဤမှ ရှေးအခါ၌ ဇနဝသဘဟူသော အမည်ကို ကြားဘူးသည် ဟု အမှတ်ရပါ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤမှ ရှေးအခါ၌ ဇနဝသဘဟူသော အမည်ကို ကြားဘူးသည်ဟု အမှတ်မရပါ။ အသျှင်ဘုရား သို့သော်လည်း “ဇနဝသဘ” ဟူသောအမည်ကို ကြားသဖြင့် အကျွန်ုပ်အား ကြက်သီးမွေးညှင်းများထပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား “ဇနဝသဘ ဟု ဤသို့ ခုံညားသော အမည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရသော ထိုနတ်သည် မြင့်မြတ်သော နတ်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်” ဟု အကျွန်ုပ် ထင်မြင်မိပါ၏။

အာနန္ဒာ အသံပေါ်လာသည်မှ အခြားမဲ့၌ပင် အဆင်းသဏ္ဌာန် ခုံညားသော နတ်သည် ငါ၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားပေါ်လာပြီးလျှင် “ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဗိမ္ဗိသာရမင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဗိမ္ဗိသာရမင်း ဖြစ်ပါသည်” ဟု နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း အသံကို ကြားစေပြန်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ အပေါင်းအဖော် အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက် ရသည်မှာ ဤအကြိမ်သည် ခုနစ်ကြိမ်မြောက် ဖြစ်ပါသည်။ ထို (ဗိမ္ဗိသာရမင်းဘဝ) မှ စုတေခဲ့သော ထိုအကျွန်ုပ်သည် နတ်မင်းဖြစ်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ပါ၏။ (သို့သော်လည်း)။

အကျွန်ုပ်သည် ဤ(နတ်ပြည်)မှ (စုတေ၍ လူ့ပြည်၌) ခုနစ်ဘဝ ထို(လူ့ပြည်)မှ (စုတေ၍ ဤနတ်ပြည်၌) ခုနစ်ဘဝ (ပေါင်း) တဆယ့်လေးဘဝတို့ တိုင်တိုင် ရှေးအခါက အကျွန်ုပ်၏ နေခဲ့ဘူးရာဌာနကို အကျွန်ုပ် အမှတ် ရလျက် ရှိပါ၏။

၂၇၁။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အပါယ်သို့ ကျခြင်း မရှိတော့ပါ။ အပါယ်သို့ ကျခြင်း မရှိသော သောတာပန် ဖြစ်နေသည်ကို သိပါသည်။ သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ် အလို ‘အာသာ’ သည်ကား သကဒါဂါမ်ဖြစ်ရန် ထက်သန်လျက် တည်ရှိနေပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အပါယ်သို့ကျခြင်း မရှိတော့ပါ။ အပါယ်သို့ ကျခြင်းမရှိသော သောတာပန် ဖြစ်နေသည်ကို သိပါသည်” ဟူ၍၎င်း “အကျွန်ုပ်၏အလို ‘အာသာ’ သည် သကဒါဂါမ်ဖြစ်ရန် ထက်သန်လျက် တည်ရှိနေပါသည်” ဟူ၍၎င်း ဆိုသော အရှင် ဇနဝသဘနတ်သား၏ ဤစကားသည် အံ့ဖွယ်ရှိပါပေ၏။ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေ၏။

အသျှင်ဇနဝသဘနတ်သားသည် ဤသို့ မြင်မြတ်သော တရားထူးကို အဘယ်မှ ရခဲ့ပါသနည်း ဟူမူ—

ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရား၏ အဆုံးအမတော်နှင့် ကင်း၍ ရခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား အသျှင်ဘုရား၏ အဆုံးအမ တော်နှင့် ကင်း၍ ရခဲ့သည် မဟုတ်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် (မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ ဖူးတွေ့လျက်) မြတ်စွာဘုရား၌ အကြွင်းမဲ့ ယုံကြည်ခြင်းသို့ ရောက်သည့်အခါမှစ၍ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အပါယ်သို့ ကျခြင်း မရှိတော့ပါ။ အပါယ်သို့ ကျခြင်းမရှိသော သောတာပန်ဖြစ်ခဲ့ သည်ကို သိပါ၏။ သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ်၏ အလို ‘အာသာ’ သည်ကား သကဒါဂါမ်ဖြစ်ရန် ထက်သန် လျက် တည်ရှိနေပါသည်။

အသျှင်ဘုရား ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် ဝိရုဠက နတ်မင်းကြီး အထံသို့ ကိစ္စတခုဖြင့် အကျွန်ုပ်ကို စေလွှတ်လိုက်သဖြင့် (လာခဲ့ရာ) ခရီးအကြားဝယ် (မြတ်စွာဘုရားသည်) အုတ်တိုက် ကျောင်းသို့ ဝင်တော်မူပြီးလျှင် မဂဓတိုင်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာတို့ကို အကြောင်းပြု၍ “ထိုသူတော်ကောင်းတို့၏ လားရာဂတိ ရောက်ရာဘဝကို သိအောင်ရှုအံ့” ဟု လိုလားလျက် နှလုံးသွင်း လျက် စိတ်အားလုံးဖြင့် ဆင်ခြင်လျက် ထိုင်နေတော်မူသည်ကို အကျွန်ုပ် တွေ့မြင်ရပါ၏။ အသျှင် ဘုရား အလွန်အံ့ဖွယ်ရာအကြောင်း တိုက်ဆိုင်သည်မှာ “ထို(မဂဓတိုင်းသား) သူတော်ကောင်းတို့သည် ယင်းသို့ လားရာဂတိ ရောက်ရာဘဝရှိကုန်၏” ဟု ထို(နတ်)ပရိသတ်၌ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး ပြောဆို သော စကားကို ကိုယ်တိုင်ကြားနာ မှတ်သားလိုက်ရပါသည်။

၃။ ဤသို့အမှတ်ရလျက် ထိဌာနတို့၌ တွယ်တာမှုအားကြီးသောကြောင့် အထက်နတ်ပြည်တို့၌ ဖြစ်နိုင်ငြားသော်လည်း မဖြစ်မူ၍ ဤဝေဿဝဏ်နတ်မင်း၏ အပေါင်းအဖော်အဖြစ်သို့သာလျှင် ရောက်ရလေသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆို၏။

အသျှင်ဗြဟ္မာ လူ့လောကအရာတို့၌ အဘယ်အရာတို့သည် စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ဖြစ်ပါ သနည်း။ ဤလူ့လောက၌ ထို (စိမ်းညိုသော အနံ့)တို့ကို အကျွန်ုပ်မသိပါ။ အသျှင်ဗြဟ္မာ ဟောကြားပါလော့၊ အဘယ်တရားက ပိတ်ဖုံးထားသောကြောင့် သတ္တဝါ အပေါင်းသည် အညွန့် လှိုင်နေပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် အပါယ်သို့ လားရပါသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် ဗြဟ္မာပြည်လမ်း ပိတ်နေပါသနည်း ဟု (မေး၏)။

(ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား) အမျက်ထွက်ခြင်း လိမ်လည်ခြင်း လှည့်စားခြင်း (အဆွေခင်ပွန်းကို) ပြစ်မှားခြင်း စေးနဲခြင်း အလွန်မာန်မူခြင်း ငြူစူခြင်း လိုချင်ခြင်း ဝန်တိုခြင်း သူတပါးကို ညှဉ်းဆဲခြင်း တပ်မက်ခြင်း စိတ်ဆိုးခြင်း မာန်ယစ်ခြင်း တွေဝေခြင်း ဟူသော ဤတရား (တဆယ့်လေးပါး)တို့ ယှဉ်တွဲနေသော သတ္တဝါသည် စိမ်းညိုသော အနံ့ရှိ၏။ အပါယ်သို့လား ရ၏။ ဗြဟ္မာပြည်လမ်း ပိတ်လျက်ရှိ၏ ဟု (ဆို၏)။

စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို အသျှင်ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်သိရသည့် အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေသော သူသည် ထိုစိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကိုပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အသျှင်ဗြဟ္မာ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

ယခုအခါ ရဟန်းပြုရန်အချိန်ကို အရှင်ဂေါဝိန္ဒသိပါ၏။ (ရဟန်းပြုရန်မှာ အသျှင်ဂေါဝိန္ဒ၏ အလို အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်) ဟု (ဗြဟ္မာကပြော၏)။

ရေဏုမင်းကိုလျှောက်ထားခြင်း

၃၂၁။ အချင်းတို့ ထို့နောက် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ရေဏုမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရေဏု မင်းအား ဤစကားကိုဆို၏—

“အရှင်မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်၏ တိုင်းပြည်ရေးရာကို စီမံအုပ်ချုပ်မည့်တပါးသော ပုရောဟိတ် ကို ယခုရှာတော်မူပါလော့၊ အရှင်မင်းမြတ် အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်ကြားနာရသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် ဤလူ့ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသော အနံ့)တို့ကို ပယ် ဖျောက်ရန်မလွယ်ပါ။ အရှင်မင်းမြတ် အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါ တော့အံ့” ဟု (ဆို၏)။

(အရှင်မင်းမြတ်) အကျွန်ုပ်သည် ရေမြေ့ရှင် ရေဏုမင်းကို ကြားလျှောက်ပါ၏။ အရှင်မင်း ပင် တိုင်းပြည်ရေးရာကို စီမံခန့်ခွဲတော်မူပါလော့၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား ပုရောဟိတ်ရာထူး၌ မပျော်မမွေ့တော့ပါ။

ဂေါဝိန္ဒ(ပုဏ္ဏား) ငါသည် ရေမြေ့အရှင် စစ်သည်ဗိုလ်ပါတို့၏အရှင် ဘုရင်မင်းပေတည်း။ သင့်အား အကယ်၍ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းရှိလျှင် ငါဖြည့်တင်းပေးအံ့၊ သင့်အား ညှဉ်းဆဲသူရှိလျှင် ငါကားမြစ်အံ့၊ သင်ကား အဖ ငါကား သားဖြစ်ပေ၏။ ငါတို့ကို မစွန့်ပါလင့်။

(အရှင်မင်းမြတ်) အကျွန်ုပ်အား ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိပါ။ အကျွန်ုပ် အား ညှဉ်းဆဲသူသည်လည်း မရှိပါ။ ဗြဟ္မာ၏တရားစကားကို ကြားနာရသောကြောင့် အကျွန်ုပ် သည် အိမ်၌မပျော်မမွေ့တော့ပါ။

အသျှင်ဘုရား ထိုအကျွန်ုပ်အား “မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း ဖူးမြော်အံ့၊ ဤအကြောင်းကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ထားအံ့” ဟု အကြံဖြစ်ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်း နှစ်ပါးကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လာပါ၏။

နတ်သဘင်

၂၀၂။ အသျှင်ဘုရား ယခင်ယခင်ကာလက ဥတုလတို့ပြည့်ရာ ဝါဆိုလပြည့် တဆယ့်ငါးရက် မြောက် ဥပုသ်နေ့ည၌ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် အားလုံးလိုလိုပင် အညီအညွတ် စည်းဝေးနေပါကုန်၏။ များစွာသော နတ်ပရိသတ်တို့သည်လည်း ထက်ဝန်းကျင်၌ ထိုင်နေပါကုန်၏။ နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည်လည်း အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ အရှေ့အရပ်မှ တေရဋ္ဌ နတ်မင်းကြီးသည် အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရွေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ တောင်အရပ်မှ ဝိရုဋ္ဌက နတ်မင်းကြီးသည် မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရွေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ အနောက်အရပ်မှ ဝိရူပက္ခနတ်မင်းကြီးသည် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကိုရွေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ မြောက်အရပ်မှ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် တောင်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရွေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ သုဓမ္မာ နတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အားလုံးလိုလိုပင် အညီအညွတ်စည်းဝေးနေကြလျက် များစွာသော နတ်ပရိသတ်တို့သည်လည်း ထက်ဝန်းကျင်၌ ထိုင်နေကြလျက် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည်လည်း အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ထိုင်နေကြသော အခါ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့နေရာ၏ နောက်၌ အကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေရပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ယခုမှ ဖြစ်လာကြသော နတ်တို့သည် အခြားနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့ကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် “အချင်းတို့ အသုရာအပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်ကားလာပေကုန်စွတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြလျက် ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့ ကြည်နူးနေကြသည်ကို သိ၍ ဤဂါထာဖြင့် ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဤတာဝတိံသာ နတ်ဘုံသို့ ရောက်လာသော အဆင်း အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံသော နတ်အသစ်တို့ကို တွေ့မြင်ကြရ၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက်တရားတော်၏ တရားကောင်း အဖြစ်ကိုလည်း ချီးကျူးကုန်လျက် ဝမ်းမြောက်ပေကုန်စွတကား။

မြတ်စွာဘုရား၏တပည့် ဤ (နတ်ပြည်) သို့ ထူးခြားစွာ ရောက်လာကုန်သော ထို (နတ်အသစ်) တို့သည် အခြားနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်းအခြံအရံအားဖြင့်၎င်း အသက်အားဖြင့်၎င်း သာလွန်တင့်တယ်ပေကုန်၏။

ဤ (အကြောင်းအရာ) ကို မြင်ကုန်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်း အဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ပျော်ရွှင်ကုန်၏ ဟု ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏။

သုတ်]

သနင်္ကမာရဗြဟ္မာမင်းအကြောင်း

၁၉၃

အသျှင်ဘုရား ထို (သိကြားမင်း၏ ဝမ်းမြောက်စကား) ကြောင့် တာဝတိံသာနတ်တို့သည် “အချင်းတို့ အသုရာ အပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နက် စည်ကားပေကုန်စွ တကား” ဟု အတိုင်းထက်အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြလျက်ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့ စည်းဝေးခြင်း၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်သော ကိစ္စကို စဉ်းစားဆွေးနွေးပြီးဖြစ်သဖြင့် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မိန့်မှာချက် နောက်ထပ်ညွှန်ကြားချက်များကို ခံယူပြီးလျှင် ဖဲခွါမသွားကြ သေးပဲ မိမိတို့နေရာတို့၌တည်လျက်ရှိကုန်၏။

မိန့်မှာချက်ကိုရရှိပြီးသော ထိုနတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် နောက်ထပ်ညွှန်ကြားချက် ကိုလည်း ခံယူကြကုန်ပြီး၍ အထူးသဖြင့်စိတ်ကြည်နူးကာ မိမိတို့နေရာ၌ ငြိမ်သက်စွာတည်လျက် ရှိကုန်၏။

၂၇၃။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခိုက်ဝယ် နတ်တို့၏ အာနုဘော်အလင်းရောင်ကို ကျော်လွန်၍ ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် (မြောက်အရပ်မှ) ထွက်ပေါ်လာပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို မိန့်ဆိုပါ၏။

“အချင်းတို့ (ဗြဟ္မာထင်ရှားပေါ်လာရန်) ရွှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည် ထင်ကုန်၏။ ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် ထွက်ပေါ်လာ၏။ (သို့ဖြစ်၍) ဗြဟ္မာသည်ထင်ရှားပေါ်လာလတ္တံ့ ၊ ဤအလင်း ရောင်ထွက်ပေါ်လာခြင်းသည် ဗြဟ္မာထင်ရှားပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ်ဖြစ်သည်” ဟု (မိန့်ဆိုပါ၏)။

ရွှေ့ပြေး နိမိတ်တို့ထင်သောကြောင့် ဗြဟ္မာသည် ထင်ရှားပေါ်လာလတ္တံ့၊ ကြီးမားပြန့်ကျယ် သော ဤအလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဗြဟ္မာပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ်ပေတည်း။

သနင်္ကမာရဗြဟ္မာမင်းအကြောင်း

၂၇၄။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် “ဤအလင်းရောင်ကို သိရအောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် အကျိုးကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပြီးမှ သာလျှင် သွားကုန်အံ့” ဟု ရည်ရွယ်၍ မိမိတို့၏ ထိုင်မြဲနေရာတို့၌ပင် ထိုင်နေပါကုန်၏။ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်လည်း “ဤအလင်းရောင်ကို သိရ အောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင် ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့်အကျိုးကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပြီးမှသာလျှင် သွားကုန်အံ့” ဟု ရည်ရွယ်၍ မိမိတို့၏ ထိုင်မြဲနေရာတို့၌ပင် ထိုင်နေကြပါကုန်၏။

တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဗြဟ္မာပေါ်လာလတ္တံ့ဟုဆိုသော သိကြားမင်း၏ ဤစကားကိုကြား ကုန်၍ “ဤအလင်းရောင်ကို သိရ အောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့် အကျိုးကို မျက်မှောက် တွေ့မြင်ပြီးမှသာလျှင် သွားကုန်အံ့” ဟူ၍ ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ စိတ်ဝင် စားလျက်ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ် လာသောအခါ ကြမ်းတမ်းသော အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်းလျက် ပေါ်လာရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား

၁။ အဝိပက္ခန္ဓာဟူသောပါဠိမူကွဲ အဂတာဟူသောအဋ္ဌကထာမူကွဲများနှင့်အညီ ပြန်ဆိုထားသည်။

သုတိ]

မင်းခြောက်ပါးတို့ကိုလျှောက်ထားခြင်း

၂၂၁

ဂေါဝိန္ဒ(ပုဏ္ဏား)ဗြဟ္မာသည် အဘယ်သို့သော အဆင်းရှိပါသနည်း၊ သင့်အား အဘယ်သို့သော အကြောင်းအရာကို ဟောပြောပါသနည်း၊ သင်သည် ဗြဟ္မာ၏ အဘယ်တရားစကားကို ကြားရ၍ အိမ်ရာတို့ကို၎င်း ငါတို့ကို၎င်း တိုင်းသူပြည်သား အားလုံးတို့ကို၎င်း စွန့်ဘိသနည်း။

(အရှင်မင်းမြတ်)အကျွန်ုပ်သည် (မိုးလေးလပတ်လုံး) တယောက်တည်း ကျင့်သုံးကာ ယဇ်ပူဇော်လိုသည်ဖြစ်၍ သမန်းမြက်ရွက်တို့ကို ဖြန့်ခင်းလျက် ရှေးမဆွကပင် မီးကို ညှိထွန်းပြီး ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။

ထိုအခါ ဗြဟ္မာလောကမှ သနင်ကံမာရဗြဟ္မာသည် အကျွန်ုပ်၏ မျက်မှောက်၌ ထင်ရှားပေါ်လာ၍ အကျွန်ုပ်၏ အမေးကို ဖြေကြားပါ၏။ ထိုအဖြေကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ်သည် အိမ်၌ မပျော်မေ့တော့ပါ။

ဂေါဝိန္ဒ(ပုဏ္ဏား)အသျှင်ပြောဆိုသောစကားကို အကျွန်ုပ်ယုံကြည်ပါ၏။ သင်တို့သည် ဗြဟ္မာ၏ တရားစကားကို ကြားနာရ၍ (ရဟန်းပြုရန်မှ)တပါး အခြား အဘယ်သို့ ပြုနိုင်ကုန်အံ့နည်း။

ဂေါဝိန္ဒ (ပုဏ္ဏား)အသျှင်သည် ငါတို့၏ ဆရာပေတည်း၊ ငါတို့သည် သင့်ကို အတုလိုက်၍ ကျင့်ပါကုန်အံ့၊ ချောမွတ်သော အညစ်အကြေး ကင်းစင်သော အလွန်တောက်ပသော ဝေဠုရိယ ပတ္တမြားကဲ့သို့ ဤအတူပင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒ၏ အဆုံးအမ၌ စင်ကြယ်စွာကျင့်ပါကုန်အံ့ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ အကယ်၍ ဝင်ရောက်လျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့၊ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏ အဖြစ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆို၏)။

မင်းခြောက်ပါးတို့ကိုလျှောက်ထားခြင်း

၂၂၂။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုခြောက်ဦးသောမင်းတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ခြောက်ဦးသော မင်းတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အရှင်တို့ အရှင်တို့အား တိုင်းပြည်ရေးရာတို့ကို စီမံအုပ်ချုပ်မည့် တပါးသော ပုရောဟိတ်ကို ယခုရှာတော်မူပါကုန်လော့၊ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏၊ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ် ကြားနာရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ၊ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့”ဟု (ဆို၏)။

အချင်းတို့ ထိုအခါ ထိုခြောက်ဦးသော မင်းတို့သည် တနေရာသို့ ဖဲသွားပြီးလျှင် “ဤပုဏ္ဏားတို့ မည်သည် ဥစ္စာ၌ တပ်မက်ကုန်၏၊ ငါတို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားကို ဥစ္စာဖြင့် ဖြားယောင်းရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု အညီအညွတ်တိုင်ပင်ကုန်၏။ ထိုသို့တိုင်ပင်ပြီးနောက် ထိုမင်းတို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားထံ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင်ပုဏ္ဏား ဤခုနစ်နိုင်ငံတို့၌ များစွာသော ဥစ္စာနှစ်သည်ရှိပါ၏၊ ထိုဥစ္စာနှစ်မှ အသျှင်ပုဏ္ဏား အလိုရှိသလောက် ဆောင်ယူပါလော့” ဟု ဆိုကြကုန်၏။

(အကြောင်းမူကား) ပြဟ္မာ၏ ပြကတေ အဆင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ မျက်စိ၌မထင်ပေါ်နိုင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ်လာသော အခါ အခြားသော နတ်တို့ထက်အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား ရွှေစင်ရုပ်ကိုယ်သည် လူ၏ရုပ်ကိုယ်ထက်သာလွန်၍ တင့်တယ်သကဲ့သို့အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ်လာသောအခါ အခြားသော နတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ်လာသောအခါ ထိုပရိသတ်၌ တဦးတယောက်သောနတ်မျှ သနက္ခမာရဗြဟ္မာကို ရှိလည်းမခိုးပါ။ ခရီးဦးကြိုလည်းမပြုပါ။ နေရာဖြင့်လည်း မဖိတ်ခေါ်ပါ။ “ယခုအခါ သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် အလိုရှိရာ နတ်၏ ပလ္လင်၌ထိုင်လတ္တံ့” ဟု ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင် နှလုံးသွင်းလျက် အလုံးစုံသော နတ်တို့သည် လက်အုပ်ချီကာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် အကြင်နတ်၏ ပလ္လင်၌ ထိုင်ငြားအံ့၊ ထိုနတ်သည် မြတ်သောဝမ်းမြောက်မှုကိုရပါ၏။ မြတ်သော ဝမ်းသာမှုကိုရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာသော်ကား မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက်သွန်းပြီးခါစဖြစ်သော အဘိသိက်ခံရေမြေ့ ရှင်မင်းသည် မြတ်သော ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာမှုကို ရသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် အကြင်နတ်၏ ပလ္လင်၌ ထိုင်ငြားအံ့၊ ထိုနတ်သည် မြတ်သောဝမ်းမြောက်မှုကို ရပါ၏။ မြတ်သော ဝမ်းသာမှုကိုရပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုနောက် သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်းလျက် ဦးစွန်းငါးခုရှိသော သတို့သားအသွင်ဖြင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ်လာပါ၏။ ထို (ဗြဟ္မာ) သည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အားရှိသောယောက်ျားသည် ကောင်းစွာခင်းထားသော ပလ္လင်၌ ဖြစ်စေ ညီညွတ်သောမြေပြင်၌ဖြစ်စေ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနက္ခမာရဗြဟ္မာသည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေပြီး လျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့ ကြည်နူးနေကြသည်ကို သိ၍ ဤဂါထာတို့ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဤတာဝတိံသာနတ်တို့သို့ ရောက်လာသော အဆင်း အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံသော နတ်အသစ်တို့ကိုတွေ့မြင်ကြရ၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်းအဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ဝမ်းမြောက်ပေကုန်စွာကား။”

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် ဤ(နတ်ပြည်) သို့ ထူးခြားစွာ ရောက်လာကုန်သော ထို(နတ်အသစ်) တို့သည် အခြားနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း အသက်အားဖြင့်၎င်း သာလွန်တင့်တယ်ပေကုန်၏။

ဤ (အကြောင်းအရာ) ကို မြင်ကုန်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်းအဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ပျော်ရွှင်ကုန်၏” ဟု (ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏)။

၂၇။ အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို မိန့်ဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကို မိန့်ဆိုသော သနင်္ကမာရဗြဟ္မာ၏ အသံသည် သန့်ရှင်းခြင်း ပြတ်သားခြင်း သာယာခြင်း နားဝင်ချိုခြင်း အသံလုံခြင်း မကွဲအက်ခြင်း အသံအောင်ခြင်း မြည်ဟိန်းခြင်း ဟူသော အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံပါ၏။

အသျှင် ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ပရိသတ်ရှိသလောက်အသံဖြင့် ကြားသိစေပါသည်။ ထို (ဗြဟ္မာ) ၏အသံသည် ပရိသတ်၏ ပြင်ပသို့လည်း မထွက်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အသံရှိသူကို “ဗြဟ္မာ အသံနှင့်တူသော အသံရှိသူ” ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် သုံးဆယ့်သုံးခုသော အတ္တဘောတို့ကို ဖန်ဆင်း၍ (သုံးကျိပ်သုံးယောက်သော) တာဝတိံသာနတ်တို့၏ ပလ္လင်တို့၌ အသီးအသီး ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေပြီးလျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို ပြောဆိုပါ၏—

“အချင်းတာဝတိံသာနတ်တို့ ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လွန်စွာကျင့်တော်မူပါပေ၏။

အချင်းတို့ အကြင်သူတို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကုန်၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကုန်၏။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟု ဆည်းကပ်ကုန်၏။ သီလတို့၌ ပြည့်စုံစွာကျင့်လေ့ရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေသည်မှ နောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ နိမ္မာနရတိနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ ယာမာနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ စာတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကြကုန်၏။ အနိမ့်ဆုံး နတ်မျိုး၌ဖြစ်သော သူတို့သည်ပင်လျှင် ဂဗ္ဘနတ်မျိုး၌ ဖြစ်ကုန်၏” ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

၂၈။ အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ပြောဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကို သနင်္ကမာရဗြဟ္မာပြောဆိုလတ်သော် “ငါ၏ပလ္လင်၌ ထိုင်နေသော ဗြဟ္မာတဦး တည်းသာပြောဆိုသည်” ဟု နတ်တို့သည် မှတ်ထင်ကုန်၏။

(ဗြဟ္မာ) တဦး ပြောဆိုလတ်သော် ဖန်ဆင်းထားသော ဗြဟ္မာအားလုံးပင် ပြောဆိုကုန်၏။ (ဗြဟ္မာ) တဦး ဆိတ်ဆိတ်နေသော် ထိုဖန်ဆင်းထားသော ဗြဟ္မာအားလုံးပင် ဆိတ်ဆိတ်နေကုန်၏။

လုံလောက်ပါပြီ အရှင်မင်းတို့ အရှင်မင်းတို့၏ ချီးမြှင့်မှုကြောင့်ပင်လျှင် အကျွန်ုပ်အားလည်း များစွာသော ဥစ္စာနှစ်သည် ရှိနေပါ၏။ ထိုဥစ္စာနှစ် အားလုံးကို စွန့်ပယ်၍ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါအံ့။ စိမ်းညိုသောအနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်ကြားနာ ရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့) တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက် ပါတော့အံ့ ဟု ဆို၏။

အချင်းတို့ ထို့နောက် ထိုခြောက်ဦးသော မင်းတို့သည် တနေရာသို့ ဖဲသွားပြီးလျှင် “ဤပုဏ္ဏားတို့ မည်သည် မိန်းမတို့၌ တပ်မက်ကုန်၏။ ငါတို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားကို မိန်းမတို့ဖြင့် ဖြားယောင်းရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု အညီအညွတ် တိုင်ပင်ပြန်ကုန်၏။ (ထိုသို့တိုင်ပင်ပြီးနောက်) ထို(မင်း)တို့သည် မဟာဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏားသံ ချဉ်းကပ်၍ “အသျှင် ပုဏ္ဏား ဤခုနစ်နှစ်ခံတို့၌ များစွာသောမိန်းမတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ထို(မိန်းမများထည်း)မှ အသျှင်ပုဏ္ဏား အလိုရှိသလောက် ဆောင်ယူပါလော့” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

တော်လောက်ပါပြီ အရှင်မင်းတို့ အကျွန်ုပ်အားလည်း အမျိုးတူ မယားလေးဆယ်တို့သည် ရှိပါ ကုန်၏။ ထိုမယား အားလုံးတို့ကိုလည်း ပယ်စွန့်၍ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့။ စိမ်းညိုသောအနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ် ကြားနာရသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက် ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

၃၂၃။ အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်း ဘောင်သို့ အကယ်၍ ဝင်ရောက်လျှင် အကျွန်ုပ် တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့။ ထိုသို့ ဝင်ရောက်သော် သင်၏ အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

(အရှင်မင်းတို့) ပုထုဇဉ်တို့ ငြိတုယ်ရာ ကာမဂုဏ်တို့ကို သင်တို့ အကယ်၍ စွန့်လိုကုန်ငြားအံ့၊ သည်းခံခြင်းအားဖြင့် ပြည့်စုံစေလျက် မြဲမြံစွာ အားထုတ်ကုန်လော့။

ဗြဟ္မာဘုံသို့ ရောက်ခြင်းငှါ ဤ(ကရုဏာဈာန်)လမ်းသည် ဖြောင့်မတ်သော လမ်းပေတည်း၊ ဤ(ကရုဏာဈာန်)လမ်းသည် အမြတ်ဆုံးလမ်းပေတည်း၊ ဤ(ကရုဏာဈာန်)သည် သူတော် ကောင်းတို့ စောင့်ရှောက်ထားသော တရားကောင်းပေတည်း ဟု (မဟာဂေါဝိန္ဒ ဆို၏)။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ခုနစ်နှစ် ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့၊ ခုနစ်နှစ် လွန်သောအခါ အကျွန်ုပ် တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့။ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏ အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းတို့ ခုနစ်နှစ်သည် ကြာလွန်းပါ၏။ အရှင်မင်းတို့ကို ခုနစ်နှစ်ပတ်လုံး အကျွန်ုပ် မဆိုင်းငံ့ နိုင်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည့်ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ တမလွန်ဘဝသို့ မချွတ်သွားရ ပါမည်၊ (ထိုအချက်များကို) ဆင်ခြင်၍ သိအပ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပါ၏။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်အပ်ပါ၏။ (အကြောင်းမူကား) ပဋိသန္ဓေနေသောသူအား မသေခြင်းသည် မရှိပါ။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်ကြားနာရသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့

ထိုအခါ သိကြားမင်းနှင့်တကွသော တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ငါ၏ ပလ္လင်၌ ထိုင်နေသော ဗြဟ္မာ တဦးတည်းသာ ပြောဆိုသည်ဟု မှတ်ထင်ကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုနောက် သနက်မာရဗြဟ္မာသည် မိမိကိုယ်ကို တဦးတည်းအဖြစ်သို့ ပြန်၍ ဆောင်ပြီးလျှင်နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၏ ပလ္လင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေလျက် တာဝတိံသာ နတ်တို့ကို ဤသို့ဟောပြောပါသည်။

ပွားများအပ်ပြီးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ရှိသူ

၂၇၇။ အချင်းတို့ ထိုအရာကို တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း။ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်း၌ စွမ်းနိုင် စေခြင်းငှါ တန်ခိုးအရာ၌ ကျေပြန့်စေခြင်းငှါ အထူးထူး အပြားပြား တန်ခိုးဖန်ဆင်းနိုင်စေခြင်းငှါ ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ဤ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ကောင်းစွာ ဟောကြားထားပေ၏။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—အချင်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ဆန္ဒလွန်ကဲ သော သမာဓိနှင့်၎င်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ နှင့်၎င်း ပြည့်စုံပြီးသော ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားကိုပွားများ၏။ ငိုရိယလွန်ကဲသော သမာဓိနှင့်၎င်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ နှင့်၎င်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားကိုပွားများ၏။ စိတ်လွန်ကဲသော သမာဓိ နှင့်၎င်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ နှင့်၎င်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားကိုပွားများ၏။ ပညာလွန်ကဲသော သမာဓိနှင့်၎င်း အားထုတ်ပြုပြင်မှု ‘ပဓာနသင်္ခါရ’ နှင့်၎င်း ပြည့်စုံသော ပြီးစီးခြင်း၏အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားကိုပွားများ၏။

အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တန်ခိုးဖန်ဆင်း ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်စေခြင်းငှါ တန်ခိုးအရာ၌ ကျေပြန့်စေခြင်းငှါ တန်ခိုးအရာ၌ အလေ့အလာဖြစ်စေ ခြင်းငှါ အထူးထူးအပြားပြား တန်ခိုးဖန်ဆင်းနိုင်စေခြင်းငှါ ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော ပြီး စီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အချင်းတို့ အတိတ်ကာလ၌ များပြားသော တန်ခိုး ဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေကုန်သော ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည် ဤ ပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကိုပင် ပွားများလေ့ လာကြသောကြောင့် ပြီးစေနိုင်ခဲ့ကုန်၏။

အချင်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌ များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေကုန်လတ္တံ့ သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည်လည်း ဤပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပင် ပွားများလေ့လာကြသောကြောင့် ပြီးစေနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ။

အချင်းတို့ ယခုပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌ များပြားသော တန်ခိုးဖန်ဆင်းခြင်းကို ပြီးစေကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏအားလုံးတို့သည်လည်း ဤပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကိုပင် ပွား များလေ့လာကြသောကြောင့် ပြီးစီးနိုင်စေကုန်၏။

သုတ်]

ပွားများအပ်ပြီးသော ဣဒ္ဓိပါဒ်ရှိသူ

၁၉၇

အချင်းတာဝတိံ သာနတ်တို့ ဤသို့ သဘောရှိသော ငါ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကိုလည်း မြင်ကုန်၏ မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။

မြင်ရပါကုန်၏ အရှင်ဗြဟ္မာကြီး ဟု (ဖြေကြကုန်၏)။

အချင်းတို့ ငါသည်လည်း ဤပြီးစီးခြင်း၏ အခြေခံ ‘ဣဒ္ဓိပါဒ်’ တရားလေးပါးတို့ကို ပင် ပွားများ လေ့လာထားသောကြောင့် ဤသို့တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးပေ၏ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဘုရား သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ဟောပြောပါသည်။ အသျှင်ဘုရား သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကိုဟောပြောပြီးလျှင် တာဝတိံ သာနတ်တို့ကို (ဤသို့လည်း) ဟောပြောပြန်ပါသည်။

၂၈၈။ အချင်းတို့ ထိုအရာကို တာဝတိံ သာနတ်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ သိတော်မူ မြင်တော်မူ၍ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန် မဂ်ဖိုလ်) ချမ်းသာကံရခြင်းငှါ အခွင့်ရမှု ‘ဩကာသာခိဂမ’ သုံးပါးတို့ကို အထူးသဖြင့် သိတော်မူပါပေ၏။ အဘယ်သုံးပါးတို့နည်းဟူမူ—

အချင်းတို့ ဤလောက၌ အချို့သောသူသည် ကာမဂုဏ်တို့နှင့် ရောယှက်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် ရောယှက်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ မြတ်သော တရားတော်ကိုကြားနာ ရ၏။ နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်း၏။ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်၏။ ထိုသူသည် မြတ်သော တရားကို နာရမှု နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းမှု (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်မှုတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ်တရား တို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ကာမဂုဏ်တို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ နေသော ထိုသူအား (ပဌမဈာန်) ချမ်းသာသည်ဖြစ်၍ ချမ်းသာသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။ အချင်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်သိမ့်မှုကြောင့် ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ကာမဂုဏ် တို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ အကုသိုလ် တရားတို့နှင့် မရောယှက်သည်ဖြစ်၍ နေသောထိုသူ အား (ပဌမဈာန်) ချမ်းသာသည်ဖြစ်၏။ ချမ်းသာသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။ အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ချမ်းသာ ကံရခြင်းငှါ ရှေးဦးစွာသော ဤအခွင့်ရမှု ‘ဩကာသာခိဂမ’ ကို သိတော်မူပါပေ၏။

အချင်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သူအား ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက် ဝင်သက် ‘ကာယသင်္ခါရ’ တို့သည် မငြိမ်းကုန်၊ ရုန့်ရင်းသော ကြံစည်မှု စဉ်းစားမှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ တို့သည် မငြိမ်းကုန်၊ ရုန့်ရင်းသော ခံစားမှု မှတ်သားမှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ တို့သည် မငြိမ်းကုန်၊ ထိုသူသည် အခါ တပါး၌ မြတ်သော တရားတော်ကို ကြားနာရ၏။ နည်းလမ်းမှန်စွာနှလုံးသွင်း၏။ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်၏။ ထိုသူအား မြတ်သောတရားကို နာရမှု နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းမှု (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်စွာကျင့်မှုကို အကြောင်းပြု၍ ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက် ဝင်သက် ‘ကာယသင်္ခါရ’ တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။ ရုန့်ရင်းသော ကြံစည်မှု စဉ်းစားမှု ‘ဝစီသင်္ခါရ’ တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။ ရုန့်ရင်းသော ခံစားမှု မှတ်သားမှု ‘စိတ္တသင်္ခါရ’ တို့သည် ငြိမ်းကုန်၏။ ထိုသူအား ရုန့်ရင်း

သုတ်]

မင်းခြောက်ပါးတို့ကိုလျှောက်ထားခြင်း

၂၂၃

ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ခြောက်နှစ် ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ပ။ ငါးနှစ်ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ လေးနှစ်ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ သုံးနှစ်ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ နှစ်နှစ်ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ တနှစ်ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ တနှစ်လွန်သောအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့။ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းတို့ တနှစ်သည် ကြာလွန်းပါသေး၏။ အရှင်မင်းတို့ကို တနှစ်ပတ်လုံး အကျွန်ုပ်မဆိုင်းငံ့နိုင်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည့်ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ တမလွန်ဘဝသို့ မချွတ်သွားရပါမည်။ (ထိုအချက်များကို)ဆင်ခြင်၍ သိအပ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပါ၏။ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်အပ်ပါ၏။ အကြောင်းမူကား ပဋိသန္ဓေနေသောသူအား မသေခြင်းမည်သည် မရှိပါ။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်ကြားနာရသည့် အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင်လှူ ဘောင်၌နေသော သူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ခုနစ်လဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ ခုနစ်လလွန်သောအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့။ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏ အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းတို့ ခုနစ်လသည် ကြာလွန်းပါသေး၏။ အရှင်မင်းတို့ကို ခုနစ်လပတ်လုံး အကျွန်ုပ်မဆိုင်းငံ့နိုင်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ မည်သူမျှ အသက်ရှင်မည့်ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ တမလွန်ဘဝသို့ မချွတ်သွားရပါမည်။ (ထိုအချက်များကို)ဆင်ခြင်၍ သိအပ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပါ၏။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်အပ်ပါ၏။ (အကြောင်းမူကား) ပဋိသန္ဓေနေသောသူအား မသေခြင်း မည်သည် မရှိပါ။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ်ကြားနာရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လှူ ဘောင်၌နေသော သူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

သို့ဖြစ်လျှင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ခြောက်လဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ပ။ ငါးလဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ လေးလဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ သုံးလဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ နှစ်လဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ တလဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ လခွဲဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့။ လခွဲလွန်သောအခါ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့။ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းတို့ လခွဲသည် ကြာလွန်းပါသေး၏။ အရှင်မင်းတို့ကို လခွဲပတ်လုံး အကျွန်ုပ် မဆိုင်းငံ့နိုင်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည့် ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ တမလွန်ဘဝသို့ မချွတ်သွားရပါမည်။ (ထိုအချက်များကို)ဆင်ခြင်၍ သိအပ်ပါ၏။ ကုသိုလ်ကို ပြုအပ်ပါ၏။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်အပ်ပါ၏။ အကြောင်းမူကား ပဋိသန္ဓေနေသောသူအား မသေခြင်းမည်သည် မရှိပါ။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ အကျွန်ုပ် ကြားနာရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့

သော ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် (စတုတ္ထဈာန်) ချမ်းသာသည် ဖြစ်၏။ ချမ်းသာသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။ အချင်းတို့ ဥပမာအားဖြင့် နှစ်သိမ့်မှုကြောင့် ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ရှုခင်းသော ကာယသင်္ခါရ ဝစီသင်္ခါရ စိတ္တသင်္ခါရ တို့၏ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် (စတုတ္ထဈာန်) ချမ်းသာသည်ဖြစ်၏။ ချမ်းသာသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက် ၏။ အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်မဂ် ဖိုလ်) ချမ်းသာကိုရခြင်းငှါ ဤနှစ်ကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော ဤအခွင့်ရမှု ‘ဩကာသာဓိဂမ’ ကို သိတော် မူပါပေ၏။

အချင်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ဤလောက၌ အချို့သော သူသည် “ဤကား ကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းမသိ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းမသိ “ဤကား အပြစ်ရှိ၏ ဤကား အပြစ်မရှိ၊ ဤကား မှီဝဲအပ်၏ ဤကား မမှီဝဲအပ်၊ ဤကား ယုတ်၏ ဤကား မြတ် ၏၊ ဤကား မည်းသော အဖို့ ဖြူသော အဖို့ရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်းမသိ၊ ထိုသူသည် အခါတပါး၌ မြတ်သော တရားကို ကြားနာရ၏။ နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်း၏။ (လောကုတ္တရာ) တရားနှင့်လျော်သော အကျင့်ကိုကျင့်၏။ ထိုသူသည် မြတ်သောတရားကို နာရမှု နည်းလမ်းမှန်စွာ နှလုံးသွင်းရမှု လောကုတ္တရာတရားနှင့် လျော်စွာ ကျင့်မှုတို့ကို အကြောင်းပြု၍ ဤကား ကုသိုလ် တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်းသိ၏။ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ၏ “ဤကား အပြစ်ရှိ၏ ဤကား အပြစ်မရှိ၊ ဤကား မှီဝဲအပ်၏ ဤကား မမှီဝဲအပ်၊ ဤကား ယုတ် ၏ ဤကား မြတ်၏၊ ဤကား မည်းသောအဖို့ ဖြူသောအဖို့ ရှိ၏” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။

ဤသို့သိမြင်သော ထိုသူအား မသိမှု ‘အဝိဇ္ဇာ’ ပျောက်၏။ သိမှု ‘ဝိဇ္ဇာ’ ဖြစ်ပေါ်၏။ ထိုသူ အား အဝိဇ္ဇာပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် (မဂ်ဖိုလ်) ချမ်းသာသည်ဖြစ်၏။ ချမ်းသာသောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။ အချင်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်သိမ့်မှုကြောင့် ဝမ်းမြောက်မှုဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် အဝိဇ္ဇာပျောက်၍ ဝိဇ္ဇာဖြစ်ပေါ်ခြင်းကြောင့် (မဂ်ဖိုလ်) ချမ်းသာသည်ဖြစ်၏။ ချမ်းသာ သောကြောင့် အလွန်ဝမ်းမြောက်၏။ အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်မဂ်ဖိုလ်) ချမ်းသာကိုရခြင်းငှါ သုံးကြိမ်မြောက်ဖြစ်သော ဤအခွင့် ရမှု ‘ဩကာသာဓိဂမ’ ကို သိတော်မူပါပေ၏။

အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (ဈာန်မဂ် ဖိုလ်) ချမ်းသာကိုရခြင်းငှါ သိတော်မူထားသော အခွင့်ရမှု ‘ဩကာသာဓိဂမ’ သုံးပါးတို့ဟူသည်” ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကိုလည်း သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ဟောပြောပြန်ပါသည်။ အသျှင် ဘုရား သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ဟောပြောပြီးလျှင် တာဝတိံ သာနတ်တို့ကို (ဤသို့ လည်း) ဟောပြောပြန်ပါသည်။

သတိပဋ္ဌာန်လေးပါး

၂၇၉။ “အချင်းတို့ ထိုအရာကို တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော် အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထို မြတ်စွာဘုရားသည် ဤသတိပဋ္ဌာန်တရား လေးပါး တို့ကို ကောင်းစွာဟောကြားထားပေ၏။ (မဂ်ဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော) ကုသိုလ်ရခြင်းငှါ ဟောကြား ထားပေ၏။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—အချင်းတို့ ဤ (သာသနာတော်) ၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် မိမိ၏ ရုပ်ကိုယ်၌ ရုပ်ကိုယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ် သော) လိုချင်တပ်မက်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍ နေ၏။ မိမိ၏ရုပ်ကိုယ်၌ ရုပ်ကိုယ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် နေသော ရဟန်းသည် ထို (မိမိရုပ်ကိုယ်) ၌ ကောင်းစွာ စူးစိုက်တည်ကြည်၏။ ကောင်းစွာ ကြည်လင်၏။ ထို (ရဟန်း) သည် ထို (မိမိရုပ်ကိုယ်) ၌ ကောင်းစွာ စူးစိုက်တည်ကြည်၍ ကောင်းစွာ ကြည်လင်လတ်သော် ပြင်ပသူတပါး၏ ရုပ်ကိုယ်၌ ဉာဏ်အမြင်ကိုဖြစ်စေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် မိမိ၏ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့၌ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက်နေ၏။ ပြင်ပသူတပါး၏ ခံစားမှု ‘ဝေဒနာ’ တို့၌ ဉာဏ်အမြင်ကို ဖြစ်စေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် မိမိ၏စိတ်၌ စိတ်ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် နေ၏။ ပြင်ပသူတပါး၏ စိတ်၌ ဉာဏ်အမြင်ကို ဖြစ်စေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်လျက် ဆင်ခြင်လျက် သတိရှိလျက် မိမိ၏သဘောတရား ‘ဓမ္မ’တို့၌ သဘော တရား ‘ဓမ္မ’ဟု အဖန်ဖန်ရှုလျက် လောက၌ (ဖြစ်တတ်သော) လိုချင်တပ်မက်ခြင်းနှင့် နှလုံးမသာ ယာခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍နေ၏။ မိမိ၏ သဘောတရား ‘ဓမ္မ’ တို့၌ သဘောတရား ‘ဓမ္မ’ ဟု အဖန်ဖန် ရှုလျက် နေသောရဟန်းသည် ထို(မိမိ၏သဘောတရား)တို့၌ ကောင်းစွာ စူးစိုက်တည်ကြည် ၏။ ကောင်းစွာကြည်လင်၏။ ထို(ရဟန်း)သည် ထို (မိမိသဘောတရား) တို့၌ ကောင်းစွာ စူးစိုက် တည်ကြည်၍ ကောင်းစွာ ကြည်လင်လတ်သော် ပြင်ပသူတပါး၏ သဘောတရား ‘ဓမ္မ’တို့၌ ဉာဏ် အမြင်ကိုဖြစ်စေ၏။

အချင်းတို့ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင် မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် (မဂ်ဖိုလ်ဟု ဆိုအပ်သော) ကုသိုလ်ကို ရခြင်းငှါ ဟောကြားထားသော သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ ဟူသည် ဤသည်တို့ပင်တည်း။

အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကို သနက်မာရဗြဟ္မာဟောပြောပါသည်။ အသျှင်ဘုရား ဤ သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ဟောပြောပြီးလျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့အား (ဤသို့ လည်း)ဟောပြောပြန်ပါသည်။

သမာဓိ၏အခြံအရံခန့်စပ်ပါး

၂၈၀။ “အချင်းတို့ ထိုအရာကို တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြကုန်သနည်း၊ (အလုံးစုံကို) သိတော်မူ မြင်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာသမာဓိကို ပွားများခြင်းငှါ

ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အရှင်မင်းတို့ အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါတော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

သို့ဖြစ်လျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ သား ညီအစ်ကိုတို့ကို မင်းအဖြစ်ဖြင့် (လွှဲအပ်လျက်) ဆုံးမပြီးသည်တိုင်အောင် အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် ခုနစ်ရက်မျှ ဆိုင်းငံ့တော်မူပါလော့၊ ခုနစ်ရက်လွန်သော အခါ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့၊ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အရှင်မင်းတို့ ခုနစ်ရက်သည်ကား မကြာမြင့်လှပေ အရှင်တို့ကို ခုနစ်ရက် အကျွန်ုပ် ဆိုင်းငံ့ပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

ပုဏ္ဏားသူဌေး စသည်တို့အား ပြောကြားခြင်း

၃၂၄။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ပုဏ္ဏားသူဌေးခုနစ်ယောက်နှင့် သန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏားလုလင် ခုနစ်ရာတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုသူတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အချင်းတို့ သင်တို့အား ဗေဒင်တို့ကို သင်ကြားပေးမည့် တပါးသောဆရာကို ရှာကြကုန်လော့၊ အချင်းတို့ ငါသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိ၏၊ စိမ်းညိုသောအနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ ငါကြားနာရသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မလွယ်။ အချင်းတို့ ငါသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တော့အံ့” ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်ရောက်ပါလင့်၊ အသျှင်(ဂေါဝိန္ဒ) ရဟန်းအဖြစ်သည် တန်ခိုးလည်း နည်းပါ၏၊ လာဘ်သပ်ပကာလည်း နည်းပါ၏၊ (ပုရောဟိတ်)ပုဏ္ဏားအဖြစ်သည်ကား တန်ခိုးလည်း ကြီးပါ၏၊ လာဘ်သပ်ပကာလည်း များပါ၏ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အချင်းတို့ “ရဟန်းအဖြစ်သည် တန်ခိုးလည်း နည်း၏၊ လာဘ်သပ်ပကာလည်း နည်း၏၊ (ပုရောဟိတ်) အဖြစ်သည်ကား တန်ခိုးလည်းကြီး၏၊ လာဘ်သပ်ပကာလည်း များ၏” ဟု သင်တို့ မဆိုကြကုန်လင့်။ အချင်းတို့ အဘယ်သူသည် ငါထက်သာ၍ တန်ခိုးကြီးအံ့နည်း၊ လာဘ်သပ်ပကာများအံ့နည်း၊ အချင်းတို့ ငါသည် ယခုအခါ မင်းတို့၏ (အလယ်၌) (စကြဝတေး) မင်းကဲ့သို့ ဗြဟ္မာတို့၏ (အလယ်၌) မဟာဗြဟ္မာကဲ့သို့ သူကြွယ်တို့၏ (အလယ်၌) နတ်ကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ငါသည် ထိုအလုံးစုံကို စွန့်ပယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တော့အံ့၊ စိမ်းညိုသောအနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ ငါကြားနာရသည့်အတိုင်းဆိုလျှင် အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန် မလွယ်ပါ။ အချင်းတို့ ငါသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တော့အံ့ ဟု (ဆို၏)။

အသျှင်ဂေါဝိန္ဒသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်လျှင် အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ပါကုန်အံ့၊ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် သင်၏အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

သမ္မာသမာဓိ လုံးဝပြည့်စုံခြင်းငှါ ဤသမ္မာသမာဓိ၏ အခြံအရံ ခုနစ်ပါးတို့ကို ကောင်းစွာဟောကြားတော်မူပေ၏။

အဘယ်ခုနစ်ပါးတို့နည်းဟူမူ— မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ မှန်စွာ ပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ တို့ ပေတည်း။

အချင်းတို့ ဤအင်္ဂါခုနစ်ပါးတို့ ခြံရံလျက်ရှိသော စိတ်၏တည်ကြည်မှု ဤအရိယသမ္မာသမာဓိကို အကြောင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍၎င်း အခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍၎င်း ဆိုအပ်ပေ၏။

အချင်းတို့ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ရှိသော သူအား မှန်စွာကြံခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာကြံခြင်းရှိသော သူအား မှန်စွာပြောဆိုခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ရှိသောသူအား မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်းရှိသောသူအား မှန်စွာအသက်မွေးခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ရှိသော သူအား မှန်စွာအားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်းရှိသောသူအား မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်းရှိသောသူအား မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်းရှိသောသူအား မှန်စွာသိမြင်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ မှန်စွာသိမြင်ခြင်းရှိသော သူအား မှန်စွာလွတ်မြောက်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။

အချင်းတို့ (တရားတော်၏ ဂုဏ်ကို) ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုသော သူသည် “ဘုရားသျှင် ဟောသောတရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း။ ကိုယ်တိုင်မြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (မိမိတို့ကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီကိုယ်၌ သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ ဖွင့်လှစ်ထားသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးကြီးပါပေတည်း” ဟူ၍ အကြင် တရားကို ပြောဆိုရာ၏။ ကောင်းစွာ ပြောဆိုလိုက ထိုသို့ ပြောဆိုရာသော တရားသည် ဤ (သမ္မာဒိဋ္ဌိအစရှိသော) တရားတော်သာလျှင် ဖြစ်ပေ၏။ အချင်းတို့ အကြောင်းမူကား မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဤတရားတော်သည် ကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ပြထိုက်သော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ (မိမိတို့ကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်၌ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်လည်း မှန်ပါပေ၏။ ဖွင့်လှစ်ထားသော အမြိုက်နိဗ္ဗာန် တံခါးကြီးလည်း မှန်ပါပေ၏။

အချင်းတို့ အကြင်သူတို့သည် ဘုရား တရား သံဃာကို ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့၍ (တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသော) ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ အရိယာတို့ မြတ်နိုးသော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ (ထိုပြင်) အကြင်မဂ္ဂဓတိန်းသား အလုပ်အကျွေး ဥပါသကာ နှစ်သန်းလေးသိန်းကျော်တို့သည် တရားတော်ဖြင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လျက် (လူ့ပြည်မှ) ကွယ်လွန်စုတေခဲ့၍ နတ်ပြည်၌ ထင်ရှားဖြစ်လာကုန်၏။ (ထိုသူအားလုံးတို့သည်) သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်လေးပါးသို့ ကျခြင်းသဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိ

သော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤပုဂ္ဂိုလ်များသည် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ပါဝင် လျက် ရှိကုန်၏။

ဤ(သောတာပန် သကဒါဂါမ်)တို့မှ တပါး ကောင်းမှုအတို့ကြောင့် ဖြစ်သော အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း ရှိကြသေး၏ ဟု အကျွန်ုပ်သိပါ၏။ သို့ရာတွင် မုသာဝါဒ ဖြစ်မည်စိုး၍ အတိ အကျ အရေးအခက်ကို ဖော်ပြရန်ကား မစွမ်းနိုင်ပါ။

၂၇၁။ အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ဟောပြောပါ၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို ဟောပြောလတ်သော် ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးအား ဤသို့သော စိတ်အကြံသည် ထင်ရှားဖြစ်ပါ၏။—

“အချင်းတို့ အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွတကား၊ အချင်းတို့ မဖြစ်ဘူးမြဲ ဖြစ်ပါပေစွတကား၊ ဤမျှ လောက် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်တုံ့၏။ ဤမျှလောက် ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော တရားဟောခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်တုံ့၏။ ဤမျှလောက် များပြားသော တရား ထူး ရသူတို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာကုန်၏” ဟု (စိတ်အကြံသည် ဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီး၏ စိတ်အကြံကို မိမိ စိတ်ဖြင့် သိ၍ ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးအား ဤစကားကို ဆိုပါ၏။ “ထိုအရာကို အရှင်ဝေဿဝဏ် နတ် မင်းကြီးသည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ အတိတ်ကာလ၌လည်း ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်မြင့် မြတ်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော တရားဟောခြင်း သည် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ဘူးပြီ၊ ဤမျှလောက် များပြားသော တရားထူးရသူတို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာခဲ့ဘူး ကုန်ပြီ၊ အနာဂတ်ကာလ၌လည်း ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော ဆရာသည် ဖြစ်ပေါ်ဦး လတ္တံ့၊ ဤမျှလောက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သော တရားဟောခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်ဦးလတ္တံ့၊ ဤမျှ လောက် များပြားသော တရားထူးရသူတို့သည် ထင်ရှားပေါ်လာကုန်ဦးလတ္တံ့ ဟု (ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကို သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့အားပြောဆိုပါ၏။

၂၇၂။ တာဝတိံသာ နတ်တို့အား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာ ပြောဆိုသော ဤစကားကို ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးသည် ကိုယ်တိုင်ကြားနာ ခံယူပြီးလျှင် မိမိပရိသတ်အား (တဆင့်)ပြောကြားပါ၏။ မိမိ ပရိသတ်အား ဝေဿဝဏ် နတ်မင်းကြီးပြောဆိုသော ဤအကြောင်းကို ဇနဝသဘနတ်သားသည် ကိုယ်တိုင်ကြားနာခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ကြား၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအ ကြောင်းကို ဇနဝသဘနတ်သား၏ထံမှ ကြားနာလက်ခံတော်မူရသည့်ပြင် ကိုယ်တိုင်လည်းထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍ အသျှင်အာနန္ဒာအား ဟောကြားတော်မူ၏။ အသျှင်အာနန္ဒာသည် ဤအ ကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်မူ ကြားနာခံယူပြီးလျှင် ရဟန်းယောကျ်ား ရဟန်း မိန်းမ ဥပါသကာယောကျ်ား ဥပါသကာမိန်းမတို့အား တဆင့်ဟောကြားတော်မူ၏။

ယင်းသို့ ဟောကြားသဖြင့်လည်း ဤမြတ်သောအကျင့် (သာသနာတော်)သည် ပညာရှိ နတ် လူတို့ ကောင်းစွာပြုနိုင်သည့်တိုင်အောင် ပြည့်စုံစည်ပင် ပြန့်ပွားလျက် လူအများသိ ဖြစ်ကာ အကြီး အကျယ် ထွန်းကားလေသတည်း။

၆-မဟာဂေါတမိန္ဒသုတ်

၂၉၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုးဖြစ်သော ပဉ္စသိခ နတ်သားသည် ညဉ့်ဦးယာမ လွန်ပြီးသော သန်ကောင်ယာမ အခါ၌ အလွန်နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်လုံးကို မိမိကိုယ်တိုင်ဖြင့် ထိန်လင်းစေပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးလျက် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ပြီးသော် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် တာဝတိံသာ နတ်တို့ထံမှ ကြားနာမှတ်သားထားသော အကြောင်းအရာကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ပါအံ့” ဟု (လျှောက်၏)။ “ပဉ္စသိခ လျှောက်လော့” ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် မိန့်တော်မူ၏။

နတ်သဘင်

၂၉၄။ အသျှင်ဘုရား ယခင်ယခင်ကာလက နှစ်ဥတုလတို့၏ ပြည့်ရာ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့် တဆယ့်ငါးရက်မြောက် ဥပုသ်နေ့ဖြစ်သော ပဝါရဏာနေ့ညဉ့်၌ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် အားလုံးလိုလိုပင် အညီအညွတ် စည်းဝေးနေကြပါကုန်၏။ များစွာသော နတ်ပရိသတ်တို့သည်လည်း ထက်ဝန်းကျင်၌ ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်လည်း အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ထိုင်နေကြပါကုန်၏။ အရှေ့အရပ်မှ ဓတရဋ္ဌနတ်မင်းကြီးသည် အနောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရှေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ တောင်အရပ်မှ ဝိရုဇ္ဈက နတ်မင်းကြီးသည် မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရှေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ အနောက်အရပ်မှ ဝိရူပက္ခ နတ်မင်းကြီးသည် အရှေ့အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရှေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။ မြောက်အရပ်မှ ဝေဿဝဏ်နတ်မင်းကြီးသည် တောင်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ နတ်အပေါင်းကို ရှေးရှုလျက် ထိုင်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ယင်းသို့ သုဓမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် အားလုံးလိုလိုပင် အညီအညွတ် စည်းဝေးနေကြလျက် များစွာသော နတ်ပရိသတ်တို့သည်လည်း ထက်ဝန်းကျင်၌ ထိုင်နေကြလျက် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည်လည်း အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ ထိုင်နေကြသော အခါ ထိုနတ်မင်းကြီးတို့ နေရာ၏ နောက်၌ အကျွန်ုပ်တို့ ထိုင်နေရပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်သုံး၍ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ယခုမှ ဖြစ်လာကြသော နတ်တို့သည် အခြား နတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါကုန်၏။ အသျှင်ဘုရား ထို့ကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် “အချင်းတို့ အသုရာ အပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်ကားလာပေကုန်စွတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပျလျက် ရှိပါကုန်၏။

၂၉၅။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့ ကြည်နူးနေကြသည်ကိုသိ၍ ဤဂါထာတို့ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြားပါ၏—

မယားတို့ကိုပြောကြားခြင်း

၃၂၅။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် အမျိုးဇာတ်တူ မယားလေးဆယ်တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမယားတို့အား ဤစကားကိုဆို၏—

“ရှင်မတို့အလိုအတိုင်း မိမိတို့အမျိုးအိမ်သို့မူလည်းသွားကုန်ဇေ ခု၊ တပါးသောလင်ကိုမူလည်း ရှာကုန်လော့။ ရှင်မတို့ ငါသည်ကား လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ စိမ်းညိုသော အနံ့တို့ကို ဗြဟ္မာပြောဟော၍ ငါကြားနာရသည့်အတိုင်း ဆိုလျှင် အိမ်ရာ တည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေသောသူသည် ထို(စိမ်းညိုသောအနံ့)တို့ကို ပယ်ဖျောက်ရန်မလွယ်။ ရှင်မတို့ ငါသည် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်တော့အံ့” ဟု (ဆို၏)။

(အရှင်ဂေါဝိန္ဒ)ဆွေမျိုးကို အလိုရှိသူ အကျွန်ုပ်တို့အား သင်သည်သာလျှင် ဆွေမျိုးပါတည်း၊ လင်ကိုအလိုရှိသူ အကျွန်ုပ်တို့အား သင်သည်သာလျှင် လင်ပါတည်း၊ အရှင်ဂေါဝိန္ဒသည် အကယ်၍ လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်ကုန်အံ့၊ ထိုသို့ဝင်ရောက်သော် အရှင်၏အဖြစ်နှင့် အကျွန်ုပ်တို့၏ အဖြစ်သည် တူညီပါလတ္တံ့ ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားရဟန်းပြုခြင်း

၃၂၆။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုခုနစ်ရက်လွန်သောအခါ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးအဘက်ဘက်ကို ဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်လေ၏။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား ရဟန်းပြုသည်ရှိသော် အဘိသိက်ခံပြီးသော မင်းမျိုးအစစ်ဖြစ်သော မင်းခုနစ်ဦးတို့ သည်၎င်း ပုဏ္ဏားသူဌေးခုနစ်ယောက်တို့သည်၎င်း သန့်စင်ပြီးသော ပုဏ္ဏားလင်ခုနစ်ရာတို့သည်၎င်း အမျိုးဇာတ်တူ မယားလေးဆယ်တို့သည်၎င်း ထောင်ပေါင်းများစွာသော မင်းပုဏ္ဏား သူကြွယ်များစွာသော မောင်းမတို့နှင့်တကွသော မိန်းမတို့သည်၎င်း ဆံမုတ်ဆိတ်ကိုပယ်၍ ဖန်ရည်ဆိုးအဘက်ဘက်ကိုဝတ်ပြီးလျှင် လူ့ဘောင်မှ ရဟန်းဘောင်သို့ ဝင်ရောက်သော မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားကို အဘုလိုက်၍ ရဟန်းပြုကြကုန်၏။

အချင်းတို့ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ထိုပရိသတ်တို့ဖြင့် ခြံရံလျက် ရွာနိဂုံး မင်းနေပြည်တို့သို့ ဒေသစာရီလှည့်လည်၏။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် အကြင်ရွာသို့၎င်း နိဂုံးရွာသို့၎င်း ချဉ်းကပ်၏။ ထိုရွာနိဂုံးဝယ် မင်းတို့၏ အလယ်၌ (စကြာဝတေး)မင်းကဲ့သို့ ဗြဟ္မာတို့၏ အလယ်၌ (မဟာ)ဗြဟ္မာကဲ့သို့ သူကြွယ်တို့၏ အလယ်၌နတ်ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထိုအခါ လူတို့သည် ချေဆတ်ကုန်သော်၎င်း ချော်လဲကုန်သော်၎င်း “မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား ရှိခိုးပါ၏။ မင်းခုနစ်ဦးတို့၏ ပုရောဟိတ်(ပုဏ္ဏား)အား ရှိခိုးပါ၏” ဟု ဆိုကုန်၏။

၃၂၇။ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့် တခုသောအရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ထိုအတူ နှစ်ခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ သုံးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို။ လေးခုမြောက်အရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ ဤနည်းဖြင့် အထက်အောက် ဖိလာအရပ်မျက်နှာကို ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ရှိသော သတ္တဝါအားလုံးကို မိမိနှင့်အတူပြု၍

“အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံး၍ ဤတာဝတိံသာဘုံသို့ ရောက်လာသော အဆင်းအခြံအရံနှင့် ပြည့်စုံသော နတ်အသစ်တို့ကို တွေ့မြင်ရကုန်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်း အဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ဝမ်းမြောက်ပေကုန်စွတကား။

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ဤ(နတ်ပြည်)သို့ ထူးခြားစွာ ရောက်လာကုန်သော ထို (နတ်အသစ်) တို့သည် အခြားနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း၊ အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း၊ အသက်အားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပေကုန်၏။

ဤ (အကြောင်းအရာ)ကို မြင်ကုန်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်း အဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ပျော်ရွှင်ကုန်၏” ဟု (ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏)။

အသျှင်ဘုရား ထို (သိကြားမင်း၏ ဝမ်းမြောက်စကား) ကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် “အချင်းတို့ အသျှင်အပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်ကား လာပေကုန်စွတကား” ဟု အတိုင်းထက် အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက် ရွှင်ပျလျက် ရှိပါကုန်၏။

မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်သောဂုဏ်ရှစ်ပါး

၂၉၆။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ ကြည့်နူးနေကြသည်ကိုသိ၍ “အချင်းတို့ သင်တို့သည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို နာကြားလိုကြသလော” ဟု (တာဝတိံသာနတ်တို့ကို မေးပါသည်)။

အရှင်သိကြားမင်း အကျွန်ုပ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို နာကြားလိုပါကုန်၏ ဟု (နတ်တို့က ပြန်ကြားပါသည်)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့အသျှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို ဟောပြောပါသည်။

အချင်းတို့ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကြသနည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ကျင့်တော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရွေးကလည်း ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန် ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၁)

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်သည် ကောင်းစွာဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးကို ပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့်ဟု ဖိတ်ခေါ် ထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (မိမိကိုယ်ထည်း စိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်၌ သိနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ဤသို့ (မိမိကိုယ်ထည်း စိတ်ထည်း၌)ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားကို ဟောတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောဆရာကို ရွေးကလည်း ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန် ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၂)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် “ ဤကား ကုသိုလ်တည်း” ဟု ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ “ဤကား အပြစ်ရှိ၏ ဤကား အပြစ်မရှိ၊ ဤကား မှီဝဲအပ်၏ ဤကား မမှီဝဲအပ်၊ ဤကား ယုတ်၏ ဤကား မြတ်၏၊ ဤကား မည်းညစ်သောအဖို့ ဖြစ်သောအဖို့ရှိ၏” ဟု ကောင်းစွာ ဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အပြစ်ရှိ အပြစ်မရှိ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် အယုတ်အမြတ် မည်းညစ်သောအဖို့ ဖြစ်သောအဖို့ ရှိသောတရားတို့ကို ဖော်ပြတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၃)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့အား နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကောင်းစွာ ဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့်အကျင့်သည် နှီးနှောဆက်စပ်လျက်ရှိပါပေ၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ရေသည် ယမုနာမြစ်ရေနှင့် နှီးနှောဆက်စပ်လျက် တပေါင်းတည်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ဤအတူပင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့အား နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့် အကျင့်သည် နှီးနှောဆက်စပ်လျက် ရှိပါပေ၏။ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ဟောကြားတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၄)

ထိုမြတ်စွာဘုရားအား လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောသည် မင်းများပင် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေကြသည် ဟု ထင်ရလောက်အောင် အလွန်ပြည့်စုံပါပေ၏။ သို့သော်လည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကား မာန်ယစ်ခြင်းကင်းလျက် အစာအာဟာရကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ မာန်ယစ်ခြင်း ကင်းလျက် အစာအာဟာရကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၅)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကျင့်သုံးဆဲ သေက္ခယဂိုဏ်းနှင့် ကျင့်သုံးပြီး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အဖော်များ ရှိနေပါသော်လည်း ထိုအဖော်များကို စွန့်ခွာ၍ တပါးတည်းမွေ့လျော်လျက် နေတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ တပါးတည်းမွေ့လျော်သည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၆)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဟောပြောသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်လေ့ရှိတော်မူပါပေ၏။ ပြုကျင့်သည့် အတိုင်း ဟောပြောလေ့ရှိပါပေ၏။ ဤသို့ ဟောပြောသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်လေ့ရှိ၍ ပြုကျင့်သည့် အတိုင်း ဟောပြောလေ့ရှိလျက် ဤနည်းဖြင့် (လောကုတ္တရာ) တရားအားလျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၇)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သောမှီရာဖြစ်သော အာဒိဗြဟ္မစရိယဖြင့် အလုံးစုံသောတရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာခရီးခံကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အလုံးစုံပြီးမြောက်သော နှလုံးအလို ရှိတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော အာဒိဗြဟ္မစရိယဖြင့် အလုံးစုံသော တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာ ခရီးခံကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးဖြစ်လျက် အလုံးစုံပြီးမြောက်သော နှလုံးအလိုရှိသည့် ဤအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး ငါတို့ မတွေ့မြင်ရကုန်။ (၈)

၂၉၇။ အသျှင်ဘုရား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့အား မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဤဂုဏ်ရုပ်ပါးတို့ကို ဟောပြောပါသည်။ အသျှင်ဘုရားထို(သို့)ဟောပြောသောကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရုပ်ပါးတို့ကို ကြားနာရ၍ အတိုင်းထက်အလွန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်နှင်ပျလျက် ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား ထို (နတ်အစည်းအဝေး) ၌ အချို့နတ်တို့သည် ဤသို့ဆိုပါကုန်၏—

“အချင်းတို့ (ယခု) မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့သော လေးဆူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် လောက၌ ပွင့်၍ တရားကို ဟောကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ထို(သို့)ပွင့်၍ တရားဟောခြင်း)သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါကုန်၏)။

အချို့နတ်တို့သည် ဤသို့ ဆိုပါကုန်၏—

“အချင်းတို့ လေးဆူသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ထားပါကုန်ဦး၊ အချင်းတို့ သုံးဆူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် (ယခု) မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ လောက၌ ပွင့်၍ တရားကို ဟောကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ထို(သို့)ပွင့်၍ တရားဟောခြင်း)သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါကုန်၏)။

အချို့နတ်တို့သည် ဤသို့ ဆိုပါကုန်၏—

“အချင်းတို့ သုံးဆူသော မြတ်စွာဘုရားတို့ကို ထားပါကုန်ဦး၊ အချင်းတို့ နှစ်ဆူသော မြတ်စွာဘုရားတို့သည် (ယခု) မြတ်စွာဘုရားကဲ့သို့ လောက၌ ပွင့်၍ တရားကို ဟောကြပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ထို(သို့)ပွင့်၍ တရားဟောခြင်း) သည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါကုန်၏)။

၂၉၈။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ ဆိုကုန်လတ်သော် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ တခုတည်းသော လောကဓာတ်၌ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော နှစ်ဆူသော ဘုရားရှင်တို့သည် မရှေးမနှောင်း (တပြိုင်နက်) ဖြစ်ရာသော အကြောင်းသည် မရှိပေ။ အချင်းတို့ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် အနာရောဂါကင်းသည်ဖြစ်၍ အသက်ရှည်မြင့်စွာ တည်နေနိုင်ပါမူ ကောင်းလေစွ၊ ထိုသို့တည်နေခြင်းသည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာအလို့ငှါ ဖြစ်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သုဗ္ဗမ္မာနတ်သဘင်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့စည်းဝေးခြင်း၏ အကြောင်း ရင်းဖြစ်သော ကိစ္စကို စဉ်းစားဆွေးနွေးပြီးသဖြင့် နတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် ထိုကိစ္စနှင့်

သတ္တဝါအားလုံးပါဝင်သော သတ္တလောကကို ပြန့်ပြောသော မြင့်မြတ်သော အတိုင်းအရှည်မရှိသော ရန်မရှိသော ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။

သနားခြင်း ‘ကရုဏာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘မုဒိတာ’ နှင့် ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ပ။

လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ နှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့်။ပ။ ငြိငြင်ခြင်းမရှိသော မေတ္တာနှင့် ယှဉ်သောစိတ်ဖြင့် ပြန့်နှံ့စေ၍ နေ၏။ တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့လောက၌ (ဗြဟ္မာ၏) အပေါင်းအဖော် ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားလေ၏။

၃၂၈။ အချင်းတို့ ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား၏အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့သိသော တပည့်တို့ သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာဖြစ်သောဗြဟ္မာ့လောကသို့ ကပ်ရောက်ကုန်၏။ (မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား၏) အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့သိသော တပည့်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ နိမ္မာနရတီ နတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ တုသိတာ နတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ ယာမာ နတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ စာတုမဟာရာဇ် နတ်ပြည်သို့ အချို့ရောက်ကုန်၏။ အနိမ့်ဆုံးနတ်မျိုး၌ ဖြစ်သောသူတို့သည်ပင် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဤသို့လျှင် အလုံးစုံသော ထိုအမျိုးသားတို့၏ ရဟန်းပြုခြင်းသည် အချည်းနှီးမဖြစ်၊ မမြဲ၊ အကျိုးရှိ၏၊ အစီးအပါးရှိ၏ ဟု (သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ပြောဟောပါ၏)။

၃၂၉။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအကြောင်းအရာကို အမှတ်ရပါ၏လော။ ပဉ္စသိခ ငါအမှတ်ရ၏။ ငါသည် ထိုအခါ မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်ခဲ့၏။ ငါသည် တပည့်တို့အား ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌ (ဗြဟ္မာ၏) အပေါင်း အဖော်ဖြစ်ရန် လမ်းကို ဟောကြားခဲ့၏။ ပဉ္စသိခ (မဟာဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဖြစ်စဉ်အခါ) ငါဟောကြား ခဲ့သော ထိုမြတ်သောအကျင့်သည် စင်စစ်ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှါ မဖြစ်၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ (ရာဂစသည်) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ ထူးသောဉာဏ် ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ (နိဗ္ဗာန်ကို) မျက်မှောက်ပြုရန် အလို့ငှါမဖြစ်၊ ဗြဟ္မာ့ဘုံသို့ ရောက်ရုံမျှသာဖြစ်၏။ ပဉ္စသိခ (ယခုငါဟောသော) ဤမြတ်သောအကျင့် သည်ကား စင်စစ်ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ် ရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ (သစ္စာလေးပါးကို) သိရန် အလို့ငှါဖြစ်၏၊ နိဗ္ဗာန် (ကိုမျက်မှောက်ပြုရန်) အလို့ငှါဖြစ်၏၊ ထိုအကျင့် သည် အဘယ်နည်း။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသော ဤအရိယာမဂ်ပင်တည်း။

ဤ(အရိယာမဂ်)တို့ကား အဘယ်နည်းဟူမူ—

မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ မှန်စွာကြံခြင်း ‘သမ္မာသင်္ကပ္ပ’ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါ စာ’ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ မှန်စွာအားထုတ် ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း ‘သမ္မာသတိ’ မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဤသည်တို့တည်း။

ပတ်သက်၍ မိန့်မှာချက် နောက်ထပ် ညွှန်ကြားချက်များကို ခံယူပြီးလျှင် ဖဲခွဲမသွားကြသေးမူ၍ မိမိတို့နေရာ၌ တည်လျက်ရှိပါကုန်၏—

မိန့်မှာချက်ကို ရရှိသော ထိုနတ်မင်းကြီးလေးယောက်တို့သည် နောက်ထပ်ညွှန်ကြားချက်ကို လည်း ခံယူကုန်ပြီး၍ စိတ်ကြည်နူးကာ မိမိတို့နေရာ၌ ငြိမ်သက်စွာ တည်လျက်ရှိကုန်၏။

၂၅၉။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခိုက်တွင် နတ်တို့၏ နတ်အာနုဘော်(အလင်းရောင်)ကို ကျော်လွန်၍ ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် မြောက်အရပ်မှ ထွက်ပေါ်လာ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို မိန့်ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ (ဗြဟ္မာထင်ရှားပေါ်လာရန်) ရွှေ့ပြေးနိမိတ်တို့သည် ထင်ကုန်၏၊ ကြီးကျယ်သော အလင်းရောင်သည် ထွက်ပေါ်လာ၏၊ (သို့ဖြစ်၍) ဗြဟ္မာသည် ထင်ရှားပေါ်လာလတ္တံ့၊ ဤအလင်းရောင် ထွက်ပေါ်လာခြင်းသည် ဗြဟ္မာထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ် ဖြစ်သည်” ဟု (မိန့်ဆိုပါ၏)။

ရွှေ့ပြေးနိမိတ်တို့ ထင်သောကြောင့် ဗြဟ္မာသည် ထင်ရှားပေါ်လာလတ္တံ့၊ ဤကြီးမား ပြန့်ကျယ်သော အလင်းရောင် ဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဗြဟ္မာပေါ်လာရန် ရွှေ့ပြေးနိမိတ်ပေတည်း။

သနင်္ကမာရဗြဟ္မာမင်းအကြောင်း

၃၀၀။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် “ဤအလင်းရောင်ကို သိရအောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့်အကျိုးကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပြီးမှသာ လျှင် သွားကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍) မိမိတို့၏ ထိုင်မြဲနေရာတို့၌ပင် ထိုင်နေပါကုန်၏။ နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည်လည်း “ဤအလင်းရောင်ကို သိရအောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့်အကျိုးကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပြီးမှသာလျှင် သွားကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍) မိမိ မိမိတို့၏ ထိုင်မြဲနေရာတို့၌ပင် ထိုင်နေပါကုန်၏။

တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ဗြဟ္မာပေါ်လာလတ္တံ့ ဟု ဆိုသော သိကြားမင်း၏ ဤစကားကို ကြားကုန်၍ “ဤအလင်းရောင်ကို သိရအောင် စောင့်ကြည့်ကုန်အံ့၊ ဤအလင်းရောင်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်မည့်အကျိုးကို မျက်မှောက်တွေ့မြင်ပြီးမှသာလျှင် သွားကုန်အံ့” ဟု (ရည်ရွယ်၍) ငြိမ်ဆက် တည်ကြည်စွာ စိတ်ဝင်စားလျက်ရှိပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ကြမ်းတမ်းသော အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်းလျက် ပေါ်လာရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား (အကြောင်းမူကား) ဗြဟ္မာ၏ ပကတိအဆင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ မျက်စိ၌ မထင်ပေါ်နိုင်ပါ။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှားပေါ်လာသောအခါ အခြားသော နတ်တို့ထက် အဆင်း အားဖြင့်၎င်း အဆင်တန်ဆာအားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ဥပမာအားဖြင့် ရွှေစင်ရုပ်ကိုယ်သည် လူ၏ရုပ်ကိုယ်ထက်သာလွန်၍ တင့်တယ်သကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌)

သုတ်]

မဟာဂေါတိနပုဏ္ဏားရဟန်းပြုခြင်း

၂၂၇

ပဉ္စသိခ ဤမြတ်သောအကျင့်သည် စင်စစ်ပြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလို့ငှါ (ဝဋ်ဆင်းရဲ) ချုပ်ရန်အလို့ငှါ (ကိလေသာ) ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ (သစ္စာသေးပါး) ကိုသိရန်အလို့ငှါ နိဗ္ဗာန် (ကိုမျက်မှောက်ပြုရန်) အလို့ငှါဖြစ်၏။

၃၃၀။ ပဉ္စသိခ ငါ၏အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့သိသော တပည့်တို့သည် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် အာသဝေါကင်းသော လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) စိတ်နှင့် လွတ်မြောက်သော (အရဟတ္တဖိုလ်) ပညာကို မျက်မှောက်တဝှံ့ပင် ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် ကိုယ်တိုင်မျက်မှောက်ပြု၍ ရောက်လျက် (ရဟန္တာဖြစ်၍) နေရကုန်၏။

ငါ၏ အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့ မသိသော တပည့်တို့သည် အောက် (ကာမဘုံ)၌ (ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း) အဘို့ရှိသော ငါးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် (မြေဘူတံ)၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေနေ၍ ထို(ဘုံ)၌သာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုသော ထိုဘုံမှ ပြန်လည်ခြင်း သဘောမရှိသော အနာဂါမ် ဖြစ်ရကုန်၏။ ငါ၏အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့ မသိသော ထိုတပည့်အချို့တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် ၎င်း တပ်မက်ခြင်း ‘ရာဂ’ ပြစ်မှားခြင်း ‘ဒေါသ’ တွေဝေခြင်း ‘မောဟ’ တို့၏ ခေါင်းပါးခြင်းကြောင့်၎င်း ဤလူ့ပြည်သို့ တကြိမ်သာလာ၍ ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုလတ္တံ့သော သကဒါဂါမ် ဖြစ်ရကုန်၏။ ငါ၏အဆုံးအမကို အကြွင်းမဲ့မသိသော တပည့်အချို့တို့သည် သုံးပါးသော သံယောဇဉ် ‘အနှောင်အဖွဲ့’ တို့၏ အကြွင်းမဲ့ ကုန်ခြင်းကြောင့် အပါယ်သို့ ကျခြင်း သဘောမရှိမှီ၌ ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော သောတာပန် ဖြစ်ရကုန်၏။ ပဉ္စသိခ ဤသို့လျှင် ဤအမျိုးသား အားလုံးတို့၏ ရဟန်းပြုခြင်းသည် အချည်းနှီး မဖြစ်၊ မမြဲ၊ အကျိုးရှိ၏၊ အစီးအပွားရှိ၏ ဟု (ဟောတော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ(တရားတော်ကို) ဟောတော်မူ၏။ ဂစ္ဆဗ္ဗနတ်မျိုးဖြစ်သော ပဉ္စသိခသည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော တရားတော်ကို အလွန်နှစ်လိုသည် ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုးပြီးလျှင် အရိုအသေပြုကာ ထိုအရပ်၌ပင် ကွယ်ပျောက်လေသတည်း။

ခြောက်ခုမြောက် မဟာဂေါတိနသုတ် ပြီး၏။

ထင်ရှားပေါ်လာသောအခါ အခြားသောနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အဆင်တန်ဆာအား ဖြင့်၎င်း သာလွန်၍ တင့်တယ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌) ထင်ရှား ပေါ်လာသောအခါ ထိုပရိသတ်၌ တဦးတယောက်သော နတ်မျှ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာကို ရှိလည်းမခိုးပါ။ ခရီးဦးကြိုလည်းမပြုပါ။ နေရာဖြင့်လည်းမဖိတ်ခေါ်ပါ။ “ယခုအခါ သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် အလိုရှိရာ နတ်၏ပလ္လင်၌ ထိုင်လတ္တံ့” ဟု (ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင်နှလုံးသွင်းလျက်) အလုံးစုံသော နတ်တို့သည် လက်အုပ်ချီကာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေထိုင်နေပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် အကြင်နတ်၏ ပလ္လင်၌ ထိုင်ငြားအံ့၊ ထိုနတ်သည် မြတ် သော ဝမ်းမြောက်မှု မြတ်သောဝမ်းသာမှုကို ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဥပမာအားဖြင့်မင်းအဖြစ်ဖြင့် အဘိသိက်သွန်းပြီးခါစဖြစ်သော အဘိသိက်ခံ ရေမြေရှင်မင်းသည် မြတ်သော ဝမ်းမြောက်မှု ဝမ်းသာမှုကိုရသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် အကြင်နတ်၏ ပလ္လင်၌ ထိုင်ငြားအံ့၊ ထိုနတ်သည် မြတ်သောဝမ်းမြောက်မှုကို ရပါ၏။ မြတ်သောဝမ်းသာမှုကို ရပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထို့နောက် သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ ကြည်နူးနေကြသည်ကို သိ၍ ကိုယ်ဆင်ရွှားမပြ သေးပဲ ဤဂါထာတို့ဖြင့် ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ မြတ်စွာဘုရား၏သာသနာတော်၌ မြတ်သောအကျင့်ကိုကျင့်သုံး၍ ဤတာဝတိံ သာနတ်ဘုံသို့ ရောက်လာသော အဆင်းအခြံအရံနှင့်ပြည့်စုံသော နတ်အသစ်တို့ကို တွေ့မြင်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရား တော်၏ တရားကောင်းအဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူးကုန်လျက်) ဝမ်းမြောက်ပေကုန်စွတကား။

မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ဖြစ်သော ဤနတ်ပြည်သို့ ထူးခြားစွာရောက်လာကုန်သော ထို (နတ်အသစ်)တို့သည် အခြားနတ်တို့ထက် အဆင်းအားဖြင့်၎င်း အခြံအရံအားဖြင့်၎င်း အသက် အားဖြင့်၎င်း သာလွန်၍တင့်တယ်ပေကုန်၏။

ဤ (အကြောင်းအရာ)ကို မြင်ကုန်၍ သိကြားမင်းနှင့်တကွ တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဦးညွတ်ကုန်လျက် တရားတော်၏ တရားကောင်း အဖြစ်ကိုလည်း (ချီးကျူး ကုန်လျက်) ပျော်ရွှင်ကုန်၏” ဟု (ဝမ်းမြောက်စကား ပြောကြား၏)။

၃၀၁။ အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ဤအကြောင်းကို မိန့်ဆိုပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤအကြောင်းကို မိန့်ဆိုသော သနင်္ကမာရဗြဟ္မာ၏အသံသည် သန့်ရှင်းခြင်း ပြတ်သားခြင်း သာယာ ခြင်း နားဝင်ချိုခြင်း အသံလုံခြင်း မကွဲအက်ခြင်း အသံအောင်ခြင်း မြည်ဟိန်းခြင်း ဟူသော အင်္ဂါ ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပါ၏။

အသျှင်ဘုရား သနင်္ကမာရဗြဟ္မာသည် ပရိသတ်ရှိသလောက် အသံဖြင့် ကြားသိစေပါသည်။ ထို(ဗြဟ္မာ)၏ အသံသည် ပရိသတ်ပြင်ပသို့လည်း မထွက်ပါ။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော အသံရှိသူကို ဗြဟ္မာ့အသံနှင့်တူသော အသံရှိသူ ဟူ၍ ဆိုအပ်ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ တာဝတိံသာနတ်တို့သည် သနင်္ကမာရဗြဟ္မာအား ဤစကားကို ဆိုပါကုန်၏—

သုတ်]

မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါး

၂၀၉

“အသျှင်ဗြဟ္မာကြီး အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤအကြောင်းကို သိရ၍ အလွန်ဝမ်းမြောက်ပါကုန်၏။ နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို ဟောပြောပါ၏။ ထိုဂုဏ်တို့ကို သိရ၍ အကျွန်ုပ်တို့သည် ဝမ်းမြောက်ပါကုန်၏” ဟု (ဆိုပါကုန်၏)။

မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါး

၃၀၂။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သနက်မာရဗြဟ္မာသည် နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းအား ဤစကားကိုဆို၏။ “နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်း တောင်းပန်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို နာကြားလိုပါကုန်၏” ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် “ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဗြဟ္မာကြီး” ဟု သနက်မာရဗြဟ္မာအားဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရှစ်ပါးတို့ကို ဟောကြား၏။

အသျှင်ဗြဟ္မာကြီး ထိုအရာကိုအဘယ်သို့မှတ်ထင်ပါသနည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန် အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လွန်စွာ ကျင့်တော်မူပါပေ၏။ ဤသို့လူအများ၏ စီးပွားချမ်းသာ အလို့ငှါ လောကကို စောင့်ရှောက်ရန်အလို့ငှါ နတ်လူတို့၏ အကျိုးစီးပွား ချမ်းသာအလို့ငှါ ကျင့်တော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၁)

ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်သည် ကောင်းစွာဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း၊ ကိုယ်တိုင် သိမြင်နိုင်သောတရားတော်ပါပေတည်း၊ အခါမလင့် အကျိုးကိုပေးတတ်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ လာလှည့် ရှုလှည့် ဟု ဖိတ်ခေါ်ထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (မိမိ၏ကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ပါပေတည်း၊ (အရိယာ) ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှာ သိနိုင် ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း။ ဤသို့ (မိမိ၏ကိုယ်တည်း စိတ်ထည်း၌) ဆောင်ယူထားထိုက်သော တရားတော်ကို ဟောတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၂)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် “ဤကား ကုသိုလ်တည်း” ဟု ကောင်းစွာ ဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ “ဤကား အကုသိုလ်တည်း” ဟု ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ “ဤကား အပြစ်ရှိ၏ ဤကား အပြစ်မရှိ၊ ဤကား မှီဝဲအပ်၏ ဤကား မမှီဝဲအပ်၊ ဤကား ယုတ်၏ ဤကား မြတ်၏၊ ဤကား မည်းညစ်သောအဖို့ ဖြစ်သောအဖို့ ရှိ၏” ဟု ကောင်းစွာ ဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ ကုသိုလ်အကုသိုလ်အပြစ်ရှိ အပြစ်မရှိ မှီဝဲအပ် မမှီဝဲအပ် အယုတ် အမြတ် မည်းညစ်သောအဖို့ ဖြစ်သောအဖို့ရှိသော တရားတို့ကို ဖော်ပြတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတပါး ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၃)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့အား နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့်အကျင့်သည် နှီးနှောဆက်စပ်လျက်ရှိပါပေ၏။ ဥပမာအားဖြင့် ဂင်္ဂါမြစ်ရေ

သည် ယမုနာမြစ်ရေနှင့် နီးနှောဆက်စပ်လျက် တပေါင်းတည်းဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဤအတူပင် ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် တပည့်တို့အား နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ကောင်းစွာဖော်ပြတော်မူပါပေ၏။ နိဗ္ဗာန်နှင့်အကျင့်သည် နီးနှောဆက်စပ်လျက်ရှိပါပေ၏။ ဤသို့ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်ကို ဟောကြားတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၄)

ထိုမြတ်စွာဘုရားအား လာဘ်သပ်ပကာ အကျော်အစောသည် မင်းများပင် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေကြသည် ဟု ထင်ရလောက်အောင် အလွန်ပြည့်စုံပါပေ၏။ သို့သော်လည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်ကား မာန်ယစ်ခြင်းကင်းလျက် အစာအာဟာရကို ဘုဉ်းပေးတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ မာန်ယစ်ခြင်းကင်းလျက် အစာအာဟာရကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသည့် ဤအင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၅)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ကျင့်သုံးဆဲ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ကျင့်သုံးပြီး ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အဖော်များ ရှိနေပါသော်လည်း ထိုအဖော်များကို စွန့်ခွါ၍ တပါးတည်း မွေ့လျော်လျက် နေတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ တပါးတည်း မွေ့လျော်သည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၆)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ဟောပြောသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်လေ့ရှိတော်မူပါပေ၏။ ပြုကျင့်သည့်အတိုင်း ဟောပြောလေ့ရှိတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ ဟောပြောသည့်အတိုင်း ပြုကျင့်လေ့ရှိ၍ ပြုကျင့်သည့်အတိုင်း ဟောပြောလေ့ရှိလျက် ဤနည်းဖြင့် (လောကုတ္တရာ)တရားအား လျော်သော အကျင့်ကို ကျင့်သည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်။ (၇)

ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော အာဒိဗြဟ္မစရိယဖြင့် အလုံးစုံသောတရားတို့၌ ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာခရီးခဲကို ကူးမြောက်ပြီး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်းကင်းပြီး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။ အလုံးစုံပြီးမြောက်သော နှလုံးအလို ရှိတော်မူပါပေ၏။ ဤသို့ မြတ်သော မှီရာဖြစ်သော အာဒိဗြဟ္မစရိယဖြင့် အလုံးစုံသော တရားတို့၌ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာခရီးခဲကို ကူးမြောက်ပြီးဖြစ်လျက် သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပြီးဖြစ်လျက် အလုံးစုံပြီးမြောက်သော နှလုံးအလိုရှိသည့် ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသောဆရာကို ရှေးကလည်း ကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန်၊ ယခုလည်း ထိုမြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အကျွန်ုပ်တို့ မတွေ့မြင်ရပါကုန် (၈) ဟူ၍—

၃၀၃။ မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရုပ်ပါးတို့ကို နတ်တို့အရှင် သိကြားမင်းသည် သနက်မာရဗြဟ္မာအား ဟောပြောပါသည် အသျှင်ဘုရား။

အသျှင်ဘုရား ထို(သို့ သိကြားမင်း ဟောပြောသော)ကြောင့် သနက်မာရဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်သော ဂုဏ်ရုပ်ပါးတို့ကို ကြားနာရ၍ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ခြိုက်ရွှင်ပြလျက် ရှိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ သနက်မာရဗြဟ္မာသည် ကြမ်းတမ်းထင်ရှားသော အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်းလျက် ဦးစွန်း ငါးခုရှိသော သတို့သားအသွင်ဖြင့် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ (မျက်မှောက်၌)ထင်ရှား

၇-မဟာဝသမယသုတ်

၃၃၁။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်။ —

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ ငါးရာမျှသော အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်းဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာများစွာနှင့်အတူ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ စကြာဝဠာ တထောင်စီရှိသော လောကဓာတ်တိုက် ဆယ်ခုတို့မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း ရဟန်းသံဃာကို၎င်း ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အများအားဖြင့် စည်းဝေးလာရောက်ကုန်၏။

ထိုအခါ သုဒ္ဓါဝါသတို့၌ နေသော ဗြဟ္မာလေးဦးတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။ —

“ဤမြတ်စွာဘုရားသည် သက္ကတိုင်း ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ ငါးရာမျှသော အလုံးစုံ ရဟန္တာချည်းဖြစ်သော ရဟန်းသံဃာများစွာနှင့်အတူ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ စကြာဝဠာ တထောင်စီရှိသော လောကဓာတ်တိုက် ဆယ်ခုတို့မှ နတ်တို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း ရဟန်းသံဃာကို၎င်း ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အများအားဖြင့် စည်းဝေးလာရောက်ကုန်၏။ ငါတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ အသီးအသီး ဂါထာတပုဒ်စီ ရွတ်ဆိုရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၃၃၂။ ထိုအခါ ထိုဗြဟ္မာ (လေးဦး) တို့သည် ဥပမာအားဖြင့် ခုန့်အားရှိသော ယောက်ျား သည် ကျွေးသောလက်ကို ဆန့်သကဲ့သို့၎င်း ဆန့်သောလက်ကို ကျွေးသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ သုဒ္ဓါဝါသ ဗြဟ္မာတို့မှ ကွယ်ခဲ့၍ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့တော်၌ ထင်ရှားပေါ်လာကုန်၏။ ထို့နောက် ထိုဗြဟ္မာ တို့သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှိခိုး၍ တနေသောနေရာ၌ ရပ်ပြီးလျှင် တဦးသောဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား ၏အထံတော်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏။ —

“(အသျှင်ဘုရား) မဟာဝုန်တော၌ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် စုရုံးလာရောက်ကြသဖြင့် အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်လျက်ရှိနေပါ၏။ အကျွန်ုပ်တို့သည်လည်း (ကိလေသာရန်သူတို့) မအောင်နိုင်သော သံဃာတော်ကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ဤတရားသဘင် အစည်းအဝေးသို့ လာ ရောက်ပါကုန်၏” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏။ —

“(အသျှင်ဘုရား) ထို(အစည်းအဝေး)၌ ရဟန်းတို့သည် မိမိစိတ်ကို တည်ကြည်စေလျက် ဖြောင့်မတ်စွာ ပြုထားပါကုန်၏။ ရထားထိန်းသည် (မြင်းဇက်)ကြီးတို့ကို ကိုင်၍ ထိန်းသကဲ့သို့ ပညာရှိ (ရဟန်း)တို့သည် ဣန္ဒြေတို့ကို ထိန်းသိမ်းတော်မူကြပါကုန်၏” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏။ —

“(အသျှင်ဘုရား) မြတ်စွာဘုရား ကောင်းစွာ ဆုံးမထားပြီးဖြစ်၍ တဏှာကင်းလျက် သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထိုရဟန္တာငယ်တို့သည် (ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော) ခလုတ် တံသင်းနှင့် တံခါးကျည်း မင်းတုပ်ကို ဖြတ်ပြီးလျှင် (ရာဂ ဒေါသ မောဟ တည်းဟူသော) တံခါးတိုင်ကိုနှုတ်၍ လျည့်လည်သွားလာနေကြကုန်၏” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

သုတ်]

မဟာဂေါဝိန္ဒဝတ္ထု

၂၁၁

ပေါ်လာပါ၏။ ထိုမြဟ္မာသည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ခွန်အားရှိသော ယောက်ျားသည် ကောင်းစွာ ခင်းထားသော ပလ္လင်၌ဖြစ်စေ ညီညွတ်သော မြေပြင်၌ဖြစ်စေ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေသကဲ့သို့ အသျှင်ဘုရား ဤအတူပင် သနကို မာရမြဟ္မာသည် ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍ ဟင်းလင်းအပြင် ကောင်းကင်၌ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေ ပြီးလျှင် တာဝတိံသာနတ်တို့ကို (ဤသို့) ပြောဆိုပါ၏။

ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားဝတ္ထု

၃၀၄။ အချင်းတို့ ထိုအရာကို တာဝတိံသာနတ်တို့သည် အဘယ်သို့ မှတ်ထင်ကုန်သနည်း၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည် ရှည်မြင့်စွာသော ကာလကပင် ကြီးကျယ်သော ပညာရှိ ဖြစ်ခဲ့ဘူး၏။

အချင်းတို့ ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဒိသမ္ပတိ မည်သော မင်းသည်ရှိ၏၊ ဒိသမ္ပတိမင်း၏ ပုရော ဟိတ်ပုဏ္ဏားသည် ဂေါဝိန္ဒ အမည်ရှိ၏၊ ဒိသမ္ပတိမင်းအား ရေဏုမည်သော သားတော်သည်ရှိ၏၊ ဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏားအားလည်း ဇောတိပါလ လုလင်မည်သော သားသည် ရှိ၏၊ ဤဆိုခဲ့သော ရေဏု မင်းသား ဇောတိပါလ လုလင်တို့နှင့်တကွ အခြားမင်းသားခြောက်ဦးအားဖြင့် ဤရှစ်ဦးတို့သည် အပေါင်းအဖော်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။

အချင်းတို့ ထို့နောက် ကာလကြာမြင့်သောအခါ ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ကွယ်လွန်လေ၏။ ဂေါဝိန္ဒ ပုဏ္ဏား ကွယ်လွန်သောအခါ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် ငိုကြွေးမြည်တမ်း၏၊ “အချင်းတို့ ငါတို့သည် အလုံးစုံ သော ကိစ္စတို့ကို ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားအား လွှဲအပ်၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစားနေရကုန် စဉ် ငါတို့၏ ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည် ကွယ်လွန်ခဲ့၏ဘကား” ဟု (ငိုကြွေးမြည်တမ်း၏)။ အချင်းတို့ ဤသို့ ဆို၍ ငိုကြွေးသော် ရေဏုမင်းသားသည် ဒိသမ္ပတိမင်းအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

“အရှင်မင်းမြတ် အရှင်မင်းမြတ်သည် ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား ကွယ်လွန်သည့်အတွက် ပြင်စွာမငိုကြွေး မမြည်ဘဲပါကုန်လင့်၊ အရှင်မင်းမြတ် ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏား၏သား ဇောတိပါလမည်သော လုလင်သည် ရှိပါ၏၊ (သူသည်) အဖထက်သာ၍ ပညာလည်းရှိပါ၏၊ အဖထက်သာ၍ အမှုကိစ္စကိုလည်း မြင်စူး နိုင်ပါ၏၊ သူ့အဖညွှန်ကြားခဲ့သော အမှုကိစ္စတို့သည်လည်း ဇောတိပါလလုလင် ညွှန်ကြားချက်တို့ သာ ဖြစ်ပါကုန်၏” ဟု (လျှောက်၏)။

မင်းသား ဤသို့ ဟုတ်ပါ၏လော ဟု (မေးတော်မူ၏)။

အရှင်မင်းမြတ် ဤသို့ ဟုတ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်တင်၏)။

မဟာဂေါဝိန္ဒဝတ္ထု

၃၀၅။ အချင်း(နတ်)တို့ ထိုအခါ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် (မင်းချင်း)ယောက်ျား တယောက်အား အမိန့်ပေး၏ —

“အချင်းယောက်ျား သင်သည် လာလော့၊ ဇောတိပါလလုလင်ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ဇောတိပါလ လုလင်ကို ဤသို့ ဆိုချေလော့၊ အသျှင်ဇောတိပါလအား ကောင်းသော မင်္ဂလာဖြစ်ပါစေ သတည်း၊ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် အသျှင်ဇောတိပါလလုလင်ကို ခေါ်ပါ၏၊ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် အသျှင်ဇောတိပါလလုလင်အား တွေ့မြင်လိုပါ၏ ဟု ဆိုချေလော့” ဟူ၍ (အမိန့်ပေး၏)။

ထို့နောက် တဦးသော ဗြဟ္မာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်၌ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏—

“(အသျှင်ဘုရား) မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သူ အားလုံးတို့သည် အပါယ် ဘုံသို့ မရောက်ကြပါကုန်လတ္တံ့၊ လူ့ ခန္ဓာကို စွန့်ပယ်၍ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကြပါကုန်လတ္တံ့” ဟု (ရွတ်ဆို၏)။

နတ်အစည်းအဝေး

၃၃၃။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို မိန့်တော်မူ၏—

“ရဟန်းတို့ စကြာဝဠာတထောင်စီရှိသော လောကဓာတ်ဆယ်ခုတို့မှ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် မြတ်စွာ ဘုရားကို၎င်း ရဟန်းသံဃာကို၎င်း ဖူးမြော်ခြင်းငှါ အမျှားအားဖြင့် စည်းဝေးလာရောက်ကုန်၏။ ရဟန်းတို့ အတိတ်ကာလ၌ ပွင့်တော်မူသော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ လက်ထက်တော်၌လည်း ယခုငါ၏ လက်ထက်၌ကဲ့သို့ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် စည်းဝေးခဲ့ကြကုန်ပြီ။

ရဟန်းတို့ အနာဂတ်ကာလ၌ ပွင့်တော်မူလတ္တံ့သော ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ လက်ထက်တော်၌လည်း ယခု ငါ၏လက်ထက်၌ ကဲ့သို့ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော နတ်ဗြဟ္မာတို့သည် စည်းဝေးကြကုန်လတ္တံ့။

ရဟန်းတို့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၏ အမည်တို့ကို ပြောကြားပေအံ့၊ ရဟန်းတို့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်း တို့၏ အမည်တို့ကို ကြော်ငြာပေအံ့၊ ရဟန်းတို့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့၏ အမည်တို့ကို ဟောကြားပေအံ့၊ ထိုစကားကို နာကြလော့၊ ကောင်းစွာ နှလုံးသွင်းကြလော့၊ ဖောပေအံ့” ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

“ကောင်းပါပြီ အသျှင်ဘုရား” ဟု ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား ဝန်ခံကုန်၏။

၃၃၄။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ ဂါထာဖွဲ့၍ ဟောကြားပေအံ့၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည် ဘုမ္မစီးနတ်တို့ မှီဝဲနေထိုင်ရာ ဖြစ်သော ထိုထိုအရပ်ကို မှီ၍ နေကုန်၏၊ တောင်ခေါင်းကို မှီ၍ နေကုန်၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည် နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်၏၊ တည်ကြည်သောစိတ်ရှိကုန်၏၊ ထိုမျှားစွာသော ရဟန်းတို့သည် ကြက်သီးမွေးညှင်းမျှ ထခြင်းမရှိမူ၍ ခြင်္သေ့ မင်းကဲ့သို့တပါးတည်း ကိန်းအောင်း လေ့ရှိကုန်၏၊ ဖြူစင်သောစိတ်ရှိ၍ နောက်ကျူကင်းလျက် သန့်ရှင်းကြည်လင်ကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ တပည့်သာဝက ငါးရာကျော် တို့ သာသနာတော်ဝယ် မွေ့လျော်နေကြသည်ကို သိတော်မူ၍ ရဟန်းတို့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့ သည် ရှေးရှုလှာရောက်လျက်ရှိကုန်၏၊ ထို(နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်း)တို့ကို (ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်) သိကုန်လော့ ဟု မိန့်တော်မူ၏၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမကို ကြား နာရ၍ (သိခြင်းငှါ) အားထုတ်ကုန်၏။

ထိုရဟန်းတို့အား နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို မြင်စွမ်းနိုင်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်၏၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည် နတ်ဗြဟ္မာတရားကို မြင်ကုန်၏၊ အချို့သော ရဟန်းတို့သည်

အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားသည် “ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်” ဟု ဒိသမ္ပတိမင်းအား ဝန်ခံ၍ ဇောတိပါလလုလင်ထံ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဇောတိပါလ လုလင်အား ဤစကားကို ဆို၏။

“အသျှင်ဇောတိပါလအား ကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် အသျှင် ဇောတိပါလလုလင်ကို ခေါ်ပါ၏။ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် အသျှင်ဇောတိပါလလုလင်အား တွေ့မြင်လိုပါ၏” ဟု (ဆို၏)။ ထိုဇောတိပါလလုလင်သည် “ကောင်းပြီ အချင်း (ယောက်ျား)” ဟု ထိုယောက်ျား အား ဝန်ခံ၍ ဒိသမ္ပတိမင်းထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ဒိသမ္ပတိမင်းနှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ် ဆက်) ပြောဆို၏။ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ် စကားကို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

အချင်းတို့ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေသော ဇောတိပါလလုလင်အား ဤ စကားကို ဆို၏။

“အသျှင်ဇောတိပါလသည် ငါတို့အား ညွှန်ကြားဆုံးမပါလော့၊ အသျှင်ဇောတိပါလသည် ငါတို့ အား ညွှန်ကြားဆုံးမရန် မငြင်းပယ်ပါလင့်၊ သင့်ကို သင့်အဖေနေရာ၌ ထားပါအံ့၊ ဂေါရိန္ဒပုရောဟိတ် ရာထူး၌ ခန့်ပါအံ့” ဟု (ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်မင်းမြတ်” ဟု ထိုဇောတိပါလလုလင်သည် ဒိသမ္ပတိမင်းအား ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် ဇောတိပါလလုလင်ကို ဂေါရိန္ဒပုရောဟိတ် ရာထူး၌ ခန့်၍ သူ့ အဖေနေရာ၌ ထား၏။

ဂေါရိန္ဒပုရောဟိတ် ရာထူး၌ ခန့်၍ သူ့ အဖေနေရာ၌ ထားပြီးသည်ရှိသော် ဇောတိပါလလုလင် သည် ထိုမင်းအား ဖခင်ညွှန်ကြား ဆုံးမခဲ့ဘူးသော အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြားဆုံးမ၏။ ဖခင် မညွှန်ကြား မဆုံးမဘူးသေးသော အမှုကိစ္စတို့ကိုလည်း ညွှန်ကြားဆုံးမ၏။ ဖခင်စီရင်ပြီးစီးစေခဲ့ ဘူးသော ထိုမင်း၏လုပ်ငန်းဆောင်တာ တို့ကိုလည်း စီရင်ပြီးစီးစေ၏။ ဖခင် မစီရင်ပြီးစီးစေခဲ့ဘူး သေးသော လုပ်ငန်းဆောင်တာတို့ကိုလည်း စီရင်ပြီးစီးစေ၏။

လူတို့သည် အချင်းတို့ (ဇောတိပါလသည်) “ဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏားပေတကား၊ မဟာဂေါရိန္ဒပုဏ္ဏား ပေတကား” ဟု ထိုဇောတိပါလလုလင်ကို ချီးကျူးကုန်၏။ အချင်းတို့ ဤသို့ လူအများ ချီးကျူးကြ သောကြောင့် ဇောတိပါလလုလင်အား ဂေါရိန္ဒ မဟာဂေါရိန္ဒ ဟူ၍ သာလျှင်အမည်တွင်လေ၏။

မင်းစည်းစိမ်ကိုခွဲဝေခြင်း

၃၀၆။ အချင်းတို့ ထို့နောက် မဟာဂေါရိန္ဒသည် ထို(ဆိုခဲ့သော)မင်းသားခြောက်ယောက်တို့ ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ထိုမင်းသားတို့အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အရှင်(မင်းသား)တို့ ဒိသမ္ပတိမင်းသည် အိုမင်း ကြီးရင့်နေပြီ၊ အရွယ်လွန်နေပြီ၊ အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်နေပြီ၊ အရှင် (မင်းသား)တို့ မည်သူမျှ အသက်ရှင်နေမည်ကာလကို မသိနိုင်ပါ။ ဒိသမ္ပတိမင်း ကွယ်လွန်သည်ရှိသော် မင်းမြှောက်နိုင်ခွင့် ရှိသူတို့သည် ရေဏု(မင်းသား)ကို မင်းအဖြစ်၌ အဘိသိက် သွန်းကုန်ရာသော အကြောင်းသည် ရှိ၏။ အရှင်(မင်းသား)တို့ လာကုန်လော့၊ ရေဏုမင်းသားထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရေဏုမင်းသားကို ဤသို့ ဆိုကုန်လော့၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် အရှင်ရေဏု၏ ချစ်ခင်မြတ်နိုး သော အပေါင်းအဖော်များ ဖြစ်ကြပါသည်၊ မမုန်းနိုင်သူများ ဖြစ်ကြပါသည်၊ အရှင်(မင်းသား) ချမ်းသာလျှင် အကျွန်ုပ်တို့လည်း ချမ်းသာပါကုန်၏။ အရှင်(မင်းသား) ဆင်းရဲလျှင် အကျွန်ုပ်တို့လည်း

တထောင်ကို အချို့သော ရဟန်းတို့သည် ခုနစ်သောင်းကို အချို့သောရဟန်းတို့သည် နတ်
ဗြဟ္မာတသိန်းကို မြင်ကုန်၏။ အချို့သော ရဟန်းတို့သည် နတ်ဗြဟ္မာ အနန္တကို မြင်ကုန်၏။
အရပ်မျက်နှာ အားလုံးတို့သည် နတ်ဗြဟ္မာတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်လျက် ရှိကုန်၏။

ထိုအခါ စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထို(ရဟန်းတို့၏ အသီးသီး
မြင်ပုံ)အလုံးစုံကို ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်သိ၍ ပိုင်းခြားမှတ်သားတော်မူပြီးလျှင် သာသနာတော်
၌ မွေ့လျော်ကုန်သော တပည့်သာဝကတို့အား မိန့်တော်မူ၏—

ရဟန်းတို့ နတ်ဗြဟ္မာအပေါင်းတို့သည် ရွှေရူပာရောင်လျက်ရှိကုန်၏။ ထို(နတ်ဗြဟ္မာ)
တို့ကို (ဗိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့်)သိကုန်လော့၊ ယင်းနတ်ဗြဟ္မာတို့ကို သင်တို့အား ဂါထာဖြင့် အစဉ်
အတိုင်း ငါပြောကြားပေအံ့။

၃၃၅။ (ရဟန်းတို့) မြေ၌တည်ကုန်သော ကပိလဝတ်ပြည်ကို မှီ၍ နေကုန်သော တန်ခိုး
အာနုဘော် ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ထိုခုနစ်ထောင်
သောနတ်တို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာ
ရောက်ကုန်၏။

ဟိမဝန္တာတောင်၌ နေကုန်သော အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုး
အာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ခြောက်ထောင်သော
နတ်တို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်
ကုန်၏။

သာဘာဂိရီတောင်၌ နေကုန်သော အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုး
အာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော သုံးထောင်သော
နတ်တို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်
ကုန်၏။

အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှ
ကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဤတသောင်းခြောက်ထောင်သောနတ်တို့သည် မဟာဝုန်
တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

ဝေသာမိတ္တတောင်၌ နေကုန်သော အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုး
အာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ငါးရာသော နတ်တို့
သည် မဟာဝုန်တောရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေပုလ္လတောင်၌နေသော ကုမ္ဘီရနတ် (စစ်သူကြီး)ကို အသိန်းမကသော
နတ်တို့သည် ခြံရံစားကုန်၏။ ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၌နေသော ထိုကုမ္ဘီရနတ် (စစ်သူကြီး)သည်လည်း
မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ လာရောက်၏။

၃၃၆။ အရွှေအရပ်ကို အုပ်စိုးသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့၏အရှင် ဓတရဋ္ဌ (နတ်မင်းကြီး)သည်
များသောအခြံအရံရှိ၏။

ထို(နတ်မင်းကြီး)၏ သားတော်တို့သည် များလှကုန်၏။ ခွန်အားကြီးကုန်သော တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဣန္ဒြိယအမည်ရှိသော ထိုသားတော်တို့သည်လည်း မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

တောင်အရပ်ကို အုပ်စိုးသော ကုမ္ဘဏ်တို့၏အရှင် ဝိရုဇ္ဈက(နတ်မင်းကြီး)သည် များသော အခြံအရံရှိ၏။

ထိုနတ်မင်းကြီး၏ သားတော်တို့သည် များလှကုန်၏။ ခွန်အားကြီးကုန်သော တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဣန္ဒြိယအမည်ရှိသော ထိုသားတော်တို့သည်လည်း မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

အနောက်အရပ်ကို အုပ်စိုးသော နဂါးတို့၏ အရှင် ဝိရူပက္ခ (နတ်မင်းကြီး)သည် များသော အခြံအရံရှိ၏။

ထိုနတ်မင်းကြီး၏ သားတော်တို့သည် များလှကုန်၏။ ခွန်အားကြီးကုန်သော တန်ခိုး အာနုဘော် ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဣန္ဒြိယအမည်ရှိသော ထိုသားတော်တို့သည်လည်း မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

မြောက်အရပ်ကို အုပ်စိုးသော နတ်ဘီလူးတို့၏ အရှင် ကုဝေရ (နတ်မင်းကြီး)သည် များသော အခြံအရံရှိ၏။

ထိုနတ်မင်းကြီး၏ သားတော်တို့သည် များလှကုန်၏။ ခွန်အားကြီးကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဣန္ဒြိယအမည်ရှိသော ထိုသားတော်တို့သည်လည်း မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

အရှေ့အရပ်၌ ဓောရဋ္ဌ(နတ်မင်းကြီး) တောင်အရပ်၌ ဝိရုဇ္ဈက(နတ်မင်းကြီး) အနောက်အရပ်၌ ဝိရူပက္ခ(နတ်မင်းကြီး) မြောက်အရပ်၌ ကုဝေရ(နတ်မင်းကြီး)။

ထိုနတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့သည် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌ အလွန်တောက်ပကုန်လျက် ကပိလဝတ်ပြည် မဟာဝုန်တော၌ တည်ရှိကုန်၏။

၃၃၇။ ထို(နတ်မင်းကြီး)တို့၏ ကျွန်ယုံတော်ဖြစ်ကုန်သော ပရိယာယ်မာယာ များကုန်သော လှည့်စားတတ်ကုန်သော ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်ကုန်သော မာယာနတ် ကုဋေဏှ၊ နတ် ဝိဋ္ဌေဏှ၊ နတ် ဝိဇ္ဈုဇ္ဇနတ် ဝိဇ္ဈုဇ္ဇနတ် ဝိဇ္ဈုဇ္ဇနတ်နှင့်တကွ—

စန္ဒနတ် ကာမသေဋ္ဌနတ် ကိန္နိယဏှနတ် နိမ္မိယဏှနတ်တို့သည် လာရောက်ကုန်၏။ ပနာဒနတ် ဩပမညနတ် ရထားထိန်းမာတလိနတ် စိတ္တမည်သောဂန္ဓဗ္ဗနတ် သေနမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ် စိတ္တသေနမည်သောဂန္ဓဗ္ဗနတ် နဠရာဇာနတ် ဇနဝသဘနတ် ပဉ္စသီခနတ် တိဗ္ဗရုနတ် သူရိယဝစ္ဆယာနတ်သမီး။

ဤ (ဆိုခဲ့ပြီးသော ဂဗ္ဘဗုဒ္ဓ) တို့သည်၎င်း တပါးသောနတ်တို့သည်၎င်း နတ်မင်းကြီးတို့နှင့် အတူ မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

၃၃၈။ ထိုမှတစ်ပါး နာဂသအိုင်၌ နေသောနဂါးတို့နှင့် ဝေသာလီ၌နေသော နဂါးတို့သည် နဂါးပရိသတ်နှင့်အတူ လာရောက်ကုန်၏။ ကမ္မလမည်သောနဂါး အသုတရမည်သော နဂါးနှင့် ပယာဂဆိပ်၌နေသော နဂါးတို့သည် ဆွေမျိုးတို့နှင့်အတူ လာရောက်ကုန်၏။

အခြံအရံများကုန်သော ယမုနာမြစ်၌နေသော နဂါးတို့နှင့် ဓတရဋ္ဌအမျိုး၌ဖြစ်သောနဂါးတို့သည် လာရောက်ကုန်၏။ ရောဓဏ် ဆင်ပြောင်ကြီးမည်သော ထိုနတ်သားသည်လည်း မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ လာရောက်ကုန်၏။

အကြင်ဂဠုန်တို့သည် (ဆိုခဲ့ပြီးသော) နဂါးမင်းတို့ကို အနိုင်အထက်ပြု၍ ဖမ်းယူနိုင်ကုန်၏။ နတ်ကဲ့သို့ အာနုဘော်ရှိကုန်၏။ (အမိဝမ်းနှင့် ဥခုံတွင်းမှ) နှစ်ကြိမ် မွေးဖွားရကုန်၏။ အတောင်ရှိကုန်၏။ စင်ကြယ်သော မျက်စိ အမြင်ရှိကုန်၏။ စိတ်သုပဏ္ဏာအမည်ရှိကုန်၏။ ထို ဂဠုန်တို့သည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်တောအုပ်အလယ်သို့ ရောက်လာကုန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ဂဠုန်မှဘေးငြိမ်းအောင် ပြုတော်မူသဖြင့် နဂါးတို့အားဘေးကင်းလေ၏။ နဂါးနှင့် ဂဠုန်တို့သည် သိမ်မွေ့သောစကားတို့ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုလျက် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ကြကုန်၏။

၃၃၉။ ဝရဇိန်လက်နက်ရှိသော သိကြားမင်းကို စစ်ရှုံးသဖြင့် သမုဒ္ဒရာကို မှီ၍ နေရကုန်သော အသုရာတို့သည် သိကြားမင်း၏ ညီနောင်တို့ပင်ဖြစ်ကုန်၏။ တန်ခိုးကြီးကုန်၏။ အခြံအရံများကုန်၏။

ကာလကဉ္စအသုရာတို့သည် ကြီးမား၍ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော ကိုယ်ကိုဖန်ဆင်းလျက်လာကုန်၏။ ဒါနဝေဓသမည်သော (လေးသမား) အသုရာ ဝေပစိတ္တိအသုရာ သုစိတ္တိအသုရာ ပဟာရာဒအသုရာတို့သည် မာရ်နတ်သားနှင့်တကွ လာရောက်ကုန်၏။

အားလုံးပင် ဝေရောဓအမည်ရှိကုန်သော ဗလိအသုရာကြီး၏ သားတရုတို့သည် ဗလိအသုရာစစ်တပ်ကို လက်နက်တပ်ဆင်ပြီးလျှင် ရာဟု အသုရိန်ကြီးထံ ချဉ်းကပ်၍ သင့်အားကောင်းခြင်းမင်္ဂလာ (ဖြစ်ပါစေသတည်း) မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့ အစည်းအဝေးသို့ သွားရန် အချိန်တန်ပါပြီဟု ပြောဆိုကုန်၏။

၃၄၀။ ထိုအခါ၌ အာပေါနတ် ပထဝီနတ် တေဇောနတ် ဝါယောနတ် ဝရုဏနတ် ဝါရုဏနတ် သောမနတ်တို့သည် ယသနတ်နှင့် တကွ လာရောက်ကုန်၏။ အခြံအရံများကုန်သော မေတ္တာနတ် ကရုဏာနတ် တို့သည်လည်း လာရောက်ကုန်၏။

တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော ဆယ်မျိုးကွဲပြားသော ဤနတ်အစုအရုံး ဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်း အဝေးသို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာလာရောက်ကုန်၏။

ဝေဏ္ဍုနတ် သဟလိနတ် အသမနတ်တို့နှင့်တကွ ယမနတ် နှစ်မျိုးတို့သည် လာရောက်ကုန်၏။ လ၏အခြံအရံဖြစ်သော နတ်တို့သည် လနတ်မင်းကို ရွှေထား၍ လာရောက်ကုန်၏။

နေ၏ အခြံအရံဖြစ်သောနတ်တို့သည် နေနတ်မင်းကို ရွှေထား၍ လာကုန်၏။ ကြယ်တို့၏ အခြံအရံဖြစ်ကြကုန်သော နတ်တို့သည် ကြယ်နတ်မင်းတို့ကို ရွှေထား၍ လာရောက်ကုန်၏။ မန္တလဟာဟနတ်တို့သည်လည်း လာရောက်ကုန်၏။

နတ်တို့၏ အကြီးအမှူးဖြစ်သော ရှေး၌ အလှူပေးဘူးသည့် ဝါသဝမည်သော သိကြားမင်းသည်လည်း လာရောက်၏။

အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဆယ်မျိုးကဲ့သော ဤနတ်အစုအရုံးဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး မီးလျှံကဲ့သို့ တောက်ပသော သဟဘူနတ်တို့သည်၎င်း အောက်မဲညိုပွင့်နှင့် တူသော အဆင်းရှိကုန်သော အရိဋ္ဌနတ်တို့သည်၎င်း ရောဇနတ်တို့သည်၎င်း—

ဝရုဏနတ်တို့သည်၎င်း သဟဓမ္မနတ်တို့သည်၎င်း အဗ္ဗုတနတ်တို့သည်၎င်း အနေဇနတ်တို့သည်၎င်း သုလေယျနတ်တို့သည်၎င်း ရုစိရနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။ ဝါသဝနေသီ အမည်ရှိသော နတ်တို့သည်လည်းလာရောက်ကုန်၏။

အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေး အရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဆယ်မျိုးကဲ့သော ဤနတ်အစုအရုံးဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တောရဟန်းတို့ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

သမာနနတ်တို့သည်၎င်း မဟာသမာနနတ်တို့သည်၎င်း မာနသနတ်တို့သည်၎င်း မာနသုတ္တမနတ်တို့သည်၎င်း ခိဉ္စာပဒေါသိကနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။ မနောပဒေါသိကနတ်တို့သည်လည်း လာရောက်ကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး ဟရိနတ်တို့သည်၎င်း လောဟိတဝါသီနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။ အခြံအရံများသော ပါရဂူနတ်တို့သည်၎င်း မဟာပါရဂူနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။

အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဆယ်မျိုးကဲ့သော ဤနတ်အစုအရုံး ဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

သုက္ကနတ်တို့သည်၎င်း ကရုဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း အရုဏနတ်တို့သည်၎င်း ဝေဗဒနနတ်တို့နှင့်တကွ လာရောက်ကုန်၏။ သြဒါတဂယှမည်သော ပါမောက္ခနတ်တို့သည်၎င်း ဝိစက္ခဏနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။

သဒါမတ္တနတ်တို့သည်၎င်း ဟာရဂဇနတ်တို့သည်၎င်း အခြံအရံများကုန်သော မိဿကနတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။ အရပ်မျက်နှာတို့၌ မိုးရွာစေလျက် သွားလာလေ့ရှိသော ပဇ္ဇနနတ်သည်လည်း မိုးထစ်ချွန်းစေလျက် လာရောက်၏။

အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုးအာနုဘော် ကြီးကုန်သောအဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဆယ်မျိုးကဲ့သော ဤနတ်အစုအရုံးဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တော ရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

ခေမိယနတ်တို့သည်၎င်း တုသိတာ (ပြည်၌နေသော) နတ်တို့သည်၎င်း ယာမာ (ပြည်၌နေသော) နတ်တို့သည်၎င်း အခြံအရံများကုန်သော ကဋ္ဌကနတ်တို့သည်၎င်း လမ္ဗိတကနတ်တို့သည်၎င်း လာမသေဋ္ဌနတ်တို့သည်၎င်း ဇောတိမည်သောနတ်တို့သည်၎င်း အာသဝနတ်တို့သည်၎င်း နိမ္မာနရတိနတ်တို့သည်၎င်း ပရနိမ္မိတ(ဝသဝတ္တိ) နတ်တို့သည်၎င်း လာရောက်ကုန်၏။

အားလုံးပင် အမျိုးမျိုးသော အသွေးအရောင်ရှိကုန်သော တန်ခိုးအာနု ဘော်ကြီးကုန်သော အဆင်းလှကုန်သော အခြံအရံများကုန်သော ဆယ်မျိုးကွဲသော ဤနတ်အစုအရုံး ဆယ်ခုတို့သည် မဟာဝုန်တောရဟန်းတို့၏ အစည်းအဝေးသို့ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ လာရောက်ကုန်၏။

အားလုံးပင်အမျိုးမျိုးသောအသွေးအရောင်ရှိကုန်သောထိုခြောက်ကျိပ်သော နတ်အစုအရုံးတို့သည် အမည် အနွယ်အလိုက် လာရောက်ကုန်၏။ (အမျိုးအမည်) တူသော တပါးသော နတ်တို့သည်လည်း လာရောက်ကုန်သေး၏။

ပဋိသန္ဓေနေခြင်း ကင်းပြီးသော (ရာဂ ဒေါသ မောဟတည်းဟူသော) ခလုတ် တံသင်း မရှိသော ဩဃလေးဖြာမှ ကူးမြောက်ပြီးသော အာသဝေါတရားမရှိသော အရိယသံဃာတော်ကို၎င်း ညစ်ညူးခြင်းကင်းသည့် လမင်းသဖွယ် တင့်တယ်တော်မူသော ဩဃလေးဖြာမှ ကူးမြောက်စေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို၎င်း ဖူးမြော်ကုန်အံ့ (ဟု ကြွေးကြော်၍လာကုန်၏)။

၃၄၁။ တန်ခိုးကြီးမားတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်ဖြစ်ကုန်သော သုဗြဟ္မာမည်သော ဗြဟ္မာနှင့် ပရမတ္ထမည်သော ဗြဟ္မာတို့သည် အတူလာရောက်ကုန်၏။ သနကုမာရဗြဟ္မာနှင့် တိဿဗြဟ္မာတို့သည်လည်း မဟာဝုန်တောရဟန်းတို့၏ အစည်း အဝေးသို့လာရောက်ကုန်၏။

လက်တချောင်းဖြင့် စကြာဝဠာတထောင် လက်ခွယ်ချောင်းဖြင့် စကြာဝဠာတသောင်းတိုင် အောင်အရောင်အဝါပြန့်နှံ့စေနိုင်သော ဗြဟ္မာတထောင်သည် အစည်းအဝေးသို့ လာရောက်၏။ ဗြဟ္မာပြည်၌ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်ဖြစ်သော အာနုဘော်နှင့်ပြည့်စုံသော ကြီးသော ကိုယ်ရှိသော ကြက်သရေနှင့်ပြည့်စုံသော မဟာဗြဟ္မာသည် အခြားဗြဟ္မာတထောင်ကို လွှမ်းမိုးအုပ်စိုးလျက်တည်၏။

ဗြဟ္မာတထောင်စီ အသီးသီး အစိုးရကုန်သော မဟာဗြဟ္မာဆယ်ဦးတို့သည် ဤအစည်းအဝေးသို့ လာရောက်ကုန်၏။ ထိုမဟာဗြဟ္မာတို့အနက် ဟာရိတမည်သော မဟာဗြဟ္မာသည်လည်း(ဗြဟ္မာတသိန်း) ခြံရံလျက် လာရောက်၏။

၃၄၂။ ရဟန်းတို့ မာရ်နတ်၏ မိုက်မဲပုံကို ရှုကုန်လော့၊ သိကြား မဟာဗြဟ္မာတို့နှင့်တကွ ရှေးရှုလာကုန်သော ထိုနတ်ဗြဟ္မာအားလုံးတို့ဆီသို့ မာရ်နတ်၏ စစ်သည်တို့သည် ရှေးရှုချီတက်လာကြကုန်ပြီ။

လာကြလော့၊ ဖမ်းကြလော့၊ နှောင်ဖွဲ့ကြလော့၊ ရာဂဖြင့်ချည်တုပ်ကြလော့၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ ဝိုင်းဝန်းထားကြလော့၊ သင်တို့သည် တဦးတယောက်ကိုမျှ မလွှတ်စေကြလင့်။

ဤသို့ဆိုလျက် စစ်သည်များစွာ ရှိသောမာရ်နတ်မင်းသည် မြေပြင်ကို လက်ဖြင့် ပုတ်ခတ်၍ လျှပ်စစ်နှင့်တကွ မိုးကြီးထစ်ချွန်းသကဲ့သို့ ကြောက်မက်ဖွယ် အသံကို ပြုလျက် ထိုအစည်း အဝေးသို့မာရ်စစ်သည်ကို စေလွှတ်၏။ ထိုအခါ မာရ်နတ်မင်းသည် မိမိအလိုအတိုင်းမဖြစ် သောကြောင့် ပြင်းစွာ အမျက်ထွက်လျက်ပြန်ရလေ၏။

၃၄၃။ စက္ခုငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုအလုံးစုံကို ထူးသော ဥာဏ် ဖြင့် သိ၍ ပိုင်းခြားမှတ်သားတော်မူပြီးလျှင် သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်ကုန်သော တပည့် သာဝကတို့အား ရဟန်းတို့ မာရ်နတ်စစ်သည်တို့သည် ရှေးရှုချီတက်လာကုန်၏။ ထိုမာရ်နတ် စစ်သည်တို့ကိုသိကုန်လော့ဟု မိန့်တော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့်တော်ကို ကြား၍ (သိအောင်) အားထုတ်ကုန်၏။ (မာရ်စစ်သည်တို့သည်) ထိုရဟန္တာတို့၏ မွေးညှင်း ကိုမျှလည်း မလှုပ်ရှားစေနိုင်သည်ဖြစ်၍ ထိုရဟန္တာတို့ထံမှ ဖွဲ့ခါသွားလေကုန်ပြီ။ (ထိုအခါ မာရ်နတ်မင်းသည် ရဟန်းသံဃာကို အာရုံပြု၍ ဤဂါထာကို ရွတ်ဆို၏)။

စစ်ပွဲကို အောင်မြင်ပြီးကုန်သော ကြောက်ရွံ့ခြင်းကင်းပြီးကုန်သော ကျော်စောခြင်းရှိကုန် သော လူအပေါင်း၌ ထင်ရှားကုန်သော ထိုသာဝက အားလုံးတို့သည် အရိယာတို့နှင့်အတူ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။

ခုနစ်ခုမြောက် မဟာသမယသုတ် ပြီး၏။

ဂ-သန္တပဋ္ဌသုတ်

၃၄၄။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသိကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏အရှေ့ အရပ် အဗ္ဗသဏ္ဌမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ နတ်တို့အရှင်သိကြားမင်းအား မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ပြင်းစွာတောင့်တသော စိတ်ဖြစ်ပေါ်လေ၏။ ထိုနောက် နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်းအား—

“ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ယခုအခါ အဘယ်အရပ်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူသနည်း” ဟု အကြံဖြစ်၏။

(ထိုအခါ) မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အဗ္ဗသဏ္ဌ မည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ မြတ်စွာဘုရား သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက်ရှိသည် ကိုမြင်၍ နတ်တို့၏ အရှင် သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့အား (ဤသို့) မိန့်ဆို၏—

“အချင်းတို့ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ် အဗ္ဗသဏ္ဌ မည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူလျက်ရှိ၏။ အချင်းတို့ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရား တို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ကြရမူကောင်း လေစွ” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း” ဟု တာဝတိံသာနတ်တို့သည် နတ်တို့၏ အရှင်သိကြား မင်းအား ဝန်ခံကုန်၏။

၃၄၅။ ထိုနောက် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိခမည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားအား (ဤသို့) မိန့်ဆို၏—

“အမောင်ပဉ္စသိခ ဤမြတ်စွာဘုရားသည် မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ်အဗ္ဗသဏ္ဌ မည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏ မြောက်အရပ် ဝေဒိယကတောင် ဣန္ဒသာလဂူ၌ သီတင်းသုံးနေတော် မူလျက်ရှိ၏။ အမောင်ပဉ္စသိခ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူကောင်း လေစွ” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း” ဟု နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ပဉ္စသိခ မည်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် ဗေဠုဝပဏ္ဏမည်သော စောင်းကိုယူ၍ နတ်တို့၏ အရှင်သိကြားမင်း ထံသို့ အတူလိုက်ပါရန် ချဉ်းကပ်လေ၏။

၃၄၆။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းသည် တာဝတိံသာနတ်တို့ဖြင့် ခြံရံ၍ ပဉ္စသိခ နတ်သားကို ရွှေဆောင်ပြုလျက် ခုန့်အားရှိသောယောကျ်ားသည် ကွေးသောလက်ကို ဆန့်သကဲ့သို့ ဆန့်သောလက်ကို ကွေးသကဲ့သို့ ဤအတူပင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ ကွယ်ခဲ့၍ မဂဓတိုင်း ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၏ အရှေ့အရပ်ရှိ အဗ္ဗသဏ္ဍမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ၏မြောက်အရပ် ဝေဒိယကဇောတံသို့ ထင်ရှားပေါ်လာ၏။

ထိုစဉ်အခါ ဝေဒိယကဇောတံနှင့် အဗ္ဗသဏ္ဍပုဏ္ဏားရွာသည်နတ်တို့၏အရောင်ဖြင့် အလွန်တောက် လျက်ရှိ၏။ ထက်ဝန်းကျင်ရွာတို့၌ နေကုန်သော လူတို့သည် ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏—

“ယနေ့ ဝေဒိယကဇောတံသည် မီးတောက်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏တကား၊ ယနေ့ဝေဒိယကဇောတံ သည် မီးလောင်နေသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏တကား၊ ယနေ့ဝေဒိယကဇောတံသည် မီးလျှံထွက်သကဲ့သို့ ဖြစ် နေ၏တကား၊ ယနေ့ဝေဒိယကဇောတံနှင့်အဗ္ဗသဏ္ဍပုဏ္ဏားရွာသည် အဘယ်အကြောင်းကြောင့် အလွန် တောက်ပလျက်ရှိလေသနည်း” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိတ်လန့်ခြင်း ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း ဖြစ်ကြ ကုန်၏။

၃၄၇။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသိခနတ်သားအား (ဤသို့)မိန့်ဆို၏—

“အမောင်ပဉ္စသိခ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဈာန်ဝင်စားလေ့ရှိကုန်၏။ ဈာန်၌မွေ့လျော်ကုန်၏။ ထိုအခိုက်၌ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတော် မူကုန်၏။ (ထို့ကြောင့်) ငါသို့သောသူသည် ချဉ်းကပ်ရန် မလွယ်ကူလှပေ၊ အမောင်ပဉ္စသိခ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ ခွင့်ပန်ပါလော့၊ အမောင် ပဉ္စသိခ သင်ခွင့်ပန်အပ်ပြီးသည့်နောက်မှ ငါတို့သည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံ သော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွာ” ဟု မိန့်ဆို၏။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း” ဟု ပဉ္စသိခနတ်သားသည် နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းအား ဝန်ခံပြီးလျှင် ဗေဠဝပဏ္ဏမည်သော စောင်းကိုယူ၍ ဣန္ဒသာလဂူရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ ချဉ်းကပ် ပြီးလျှင် “ဤနေရာ၌ နေ၍ စောင်းတီးသည်ရှိသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ငါနှင့် မဝေးလွန်း မနီးလွန်း ဖြစ်၍ ငါ၏စောင်းသံကိုလည်း ကြားလတ္တံ့” ဟု နှလုံးသွင်းကာ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်လေ၏။

ပဉ္စသိခနတ်သား၏သီချင်းဂါထာ

၃၄၈။ တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ပြီးသော် ပဉ္စသိခနတ်သားသည် ဗေဠဝပဏ္ဏမည်သော စောင်းကို တီးလေ၏။ ဘုရားနှင့်စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့် စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဂါထာတို့ကိုလည်း သီဆို၏—

“ချစ်နှမ သူရိယဝစ္ဆာသာ အကြင်နတ်မင်းကြောင့် ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံ၍ ငါ့အား နှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေ၏။ သင်၏ဘခင် ထို တိဗ္ဗရူသက နတ်မင်းကို ငါရှိခိုးပါ၏။

ပြုံးပြုံးပြက် အရောင်ထွက်သော ချစ်နှမ ချွေးထွက်နေသူတို့သည် လေအေးကို နှစ်သက် သကဲ့သို့ ရေငတ်နေသူတို့သည် ရေအေးကို နှစ်သက်သကဲ့သို့ ရဟန္တာတို့သည် (လောကုတ္တရာ) တရားကို နှစ်သက်တော်မူသကဲ့သို့ ငါသည် သင့်ကို ချစ်ကြိုက်လျက် ရှိပါ၏။

(ချစ်နွမ) ဆေးသည် သူနာ၏ရောဂါကို ငြိမ်းစေသကဲ့သို့ အစာသည် ငတ်မွတ်နေသူ၏ ဆာလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေသကဲ့သို့ တောက်လောင်နေသော မီးကို ရေဖြင့် ငြိမ်းစေသကဲ့သို့ ငါ၏အချစ်မီးကို ငြိမ်းစေပါလော့။

(ချစ်နွမ) အလွန်ပူအိုက်သော ဆင်ပြောင်ကြီးသည် ကြာဝတ်မှုန်ပြွမ်းလျက် အေးမြသော ရေရှိသည့် ရေကန်ထဲသို့ (သက်ဆင်းသကဲ့သို့) ငါသည် သင်၏ရင်ခွင်ထဲသို့ သက်ဆင်းလိုပါ၏။

(ချစ်နွမ) ချွန်းအုပ်မရအောင် အမုန့်ကျနေသောဆင်သည် လုံလျင် လုံမကို ငါနိုင်ပြီ ဟု မာန်ယစ်လျက် မည်သည့်အကြောင်းကိုမျှ မသိသကဲ့သို့ လက္ခဏာနှင့် ညီညွတ်သည့်ပေါင် ရှိသော သင်နွမကြောင့် အချစ်မာန်ယစ်မူးနေသောငါသည် မည်သည့်အကြောင်းကိုမျှ မသိ တော့ပါ။

(ချစ်နွမ) ငါ၏စိတ်သည် သင်နွမအပေါ်၌ တဖက်သတ် တိမ်းညွတ်လျက် စွဲမက်နေချေပြီ၊ ငါးမျှားချိတ်ကို မျှီမိသော ငါးကဲ့သို့ ပင် (ငါ၏စိတ်ကို) ပြန်လည်ဆုတ်နစ်စေရန် မစွမ်းနိုင် တော့ပါ။

တင့်တယ်သော ပေါင်ရှိသော ချစ်နွမ ငါ့ကို ဖက်လှည့်ပါလော့၊ မခွဲသရီ၊ ကြည့်လေ့ရှိသော ချစ်နွမ ငါ့ကို ဖက်လှည့်ပါလော့၊ ကောင်းခြင်း လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသောချစ်နွမ ငါ့ကို ဖက်လှည့် ပါလော့၊ ဤသို့ ဖက်ခြင်းကို ငါသည် အလွန်ပင် တောင့်တလျက် ရှိပါ၏။

(ချစ်နွမ) ငါ၏ ချစ်ခင်တပ်မက်မှုသည် ပကတိအားဖြင့် အနည်းငယ်မျှ ဖြစ်သော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၌ လှူဒါန်းခြင်း ဒါနစေတနာသည် အတိုင်းမသိ တိုးပွားသကဲ့သို့ အဖျားကော့ သော ဆံပင်ရှိသည့် သင်နွမ၌ ငါ၏ချစ်ခင်တပ်မက်မှုသည် အမျိုးမျိုးတိုးပွား ဖြစ်ပေါ်လျက် ရှိပါ၏။

အလုံးစုံသော ကောင်းခြင်းငါးဖြာလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသောချစ်နွမ သည်းခံခြင်းစသည့် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၌ ပြုခဲ့သော ငါ၏ကောင်းမှုဟူသမျှသည် သင် နှမနှင့်အတူ အကျိုးပေးပါစေသတည်း။

အလုံးစုံသော ကောင်းခြင်းငါးဖြာ လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နွမ ဤမြေပြင်၌ ငါပြု ထားသော ကောင်းမှုဟူသမျှသည် သင်နှမနှင့် အတူ အကျိုးပေးပါစေသတည်း။

(ချစ်နွမ) သူရိယဝစ္ဆာ သာကီဝင်မင်းသား မြတ်စွာဘုရားသည် ဈာန်ဖြင့် တစိတ်ထည်း ရှိလျက် သတိပညာနှင့် ယှဉ်လျက် အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို ရှာသကဲ့သို့ ငါသည် သင့်ကို ရှာ၍ နေပါ၏။

ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ချစ်နွမ မြတ်စွာဘုရားသည် မြတ်သော သမ္မောဓိ ဉာဏ်သို့ ရောက်၍ ဝမ်းမြောက်တော်မူသကဲ့သို့ ဤအတူပင် ငါသည် သင်နှင့် ပေါင်းသင်း ရသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်ရပါစေသား။

(ချစ်နွမ) သူရိယဝစ္ဆာ တာဝတိံသာ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ငါ့အား လိုရာ ဆုကိုပေးခဲ့လျှင် ငါသည် သင်နှမကိုသာ တောင်းယူပါအံ့၊ ငါ၏ချစ်ကြိုက်ခြင်းသည် ဤမျှ လောက် ခိုင်မြဲလျက်ရှိပါ၏။

လိမ္မာရေးခြားရှိလှပေသော ချစ်နမ ဤသို့ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသည့် သမီး ရတနာရှိသော ပွင့်သစ်စ အင်ကြင်းပင်သဖွယ် တင့်တယ်သော သင့်ဘခင် တိဗ္ဗရသက နတ်မင်း ကြီးကို ဦးညွှတ်ရှိခိုးပါ၏” ဟု (သိဆို၏)။

၃၄၉။ ဤသို့ (စောင်းတီး၍ သီချင်း)ဆိုသော် မြတ်စွာဘုရားသည် ပဉ္စသိခ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သား အား ဤစကားကို မိန့်တော်မူ၏—

“ပဉ္စသိခ သင်၏စောင်းသံသည် သီချင်းသံနှင့် ကိုက်ညီပေ၏။ သီချင်းသံသည်လည်း စောင်းသံ နှင့် ကိုက်ညီပေ၏။ သင်၏စောင်းသံသည် သီချင်းသံကို မလွန်ပေ။ သီချင်းသံသည်လည်း စောင်းသံကို မလွန်ပေ။ ပဉ္စသိခ သင်သည် ဘုရားနှင့်စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့် စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဂါထာတို့ကို အဘယ်အခါက သီကုံးထားသနည်း” ဟု (မိန့်တော် မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို ရတော်မူပြီးကာစ ဥရုဝေလခတာ နေရဉ္စရာမြစ်ကမ်းပါးအနီး အဇပါလပညောင်ပင်၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူလျက် ရှိပါ ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် တိဗ္ဗရဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏သမီး ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆ သာကို ချစ်ကြိုက်နေပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုသူငယ်မသည်ကား ရထားထိန်းမာတလိ၏သား သိခဏှိ မည်သော အခြားသူကို ချစ်ကြိုက်နေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူရိယဝစ္ဆသာကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မရနိုင်သောအခါ ဗေဠုဝပဏ္ဏှစောင်းကို ယူ၍ တိဗ္ဗရဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းကြီး၏ ဗိမာန်သို့ ချဉ်းကပ်လျက် ဗေဠုဝပဏ္ဏှစောင်းကို တီးခဲ့ပါ၏။ ဘုရားနှင့်စပ်သော တရားနှင့်စပ်သော သံဃာနှင့်စပ်သော ရဟန္တာတို့နှင့်စပ်သော ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဤဂါထာတို့ကို သိဆိုခဲ့ပါ၏—

“ချစ်နမ သူရိယဝစ္ဆသာ အကြင်နတ်မင်းကြောင့် ကောင်းခြင်းအင်္ဂါ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၍ ငါ့အားနှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည့် သင်သည် ဖြစ်ပေါ်၍ လာရပေ၏။ သင်၏ ဘခင် ထို တိဗ္ဗရသကနတ်မင်းကို ငါရှိခိုးပါ၏။ပ။

လိမ္မာရေးခြားရှိလှပေသော ချစ်နမ ဤသို့ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသည့်သမီးရတနာ ရှိသော ပွင့်သစ်စ အင်ကြင်းပင် သဖွယ် တင့်တယ်သော သင့်ဘခင် တိဗ္ဗရသကနတ်မင်းကြီးကို ဦးညွှတ်ရှိခိုးပါ၏” ဟု (သိဆိုခဲ့ပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ သိဆိုအပ်သည်ရှိသော် ဘဒ္ဒါမည်သော သူရိယဝစ္ဆသာသည် အကျွန်ုပ်အား ဤစကားကို ဆိုပါ၏—

“အရှင် အကျွန်ုပ်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို မျက်မှောက်မဖူးမြော်ရသေးပါ။ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့၏ သုဓမ္မာသဘင်၌ အကျွန်ုပ် ကနေစဉ် ထိုမြတ်စွာဘုရား အကြောင်းကို ကြားခဲ့ရပါသည် အရှင် သင်သည် ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ပြောဆိုချီးကျူးသည့်အတွက် ယနေ့ အကျွန်ုပ်တို့အားပေါင်းဆုံမိခြင်းဖြစ် စေလော့” ဟု (ဆိုပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူ ငယ်မနှင့်အတူ ထိုမျှသာပေါင်းဆုံခဲ့ရပါ၏။ ထိုမှ နောက် ယခုတိုင်အောင် မပေါင်းဆုံရတော့ပါ ဟု (လျှောက်၏)။

သိကြားမင်းချဉ်းကပ်ခြင်း

၃၅၀။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းအား “ပဉ္စသီခ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် မြတ်စွာဘုရားနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက်ရှိ၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း ပဉ္စသီခနှင့် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဆိုလျက်ရှိ၏” ဟု အကြံဖြစ်၏။

ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ပဉ္စသီခ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားကို မိန့်ဆို၏—

“အမောင်ပဉ္စသီခ သင်သည် ငါ၏ စကားကို မြတ်စွာဘုရားအား လျှောက်ပါလော့ ‘အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိခိုးပါ၏’ ဟူ၍ လျှောက်ပါလော့” ဟု (မိန့်ဆို၏)။

“ကောင်းပါပြီ အရှင်သိကြားမင်း” ဟု ပဉ္စသီခ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည် နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းအား ဝန်ခံ၍ မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်၏။ “အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိခိုးပါ၏” ဟု လျှောက်၏။ ပဉ္စသီခ ကောင်းပြီ၊ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ ချမ်းသာပါစေသတည်း။ နတ် လူ အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနတ်တို့သည်၎င်း အခြားသော သတ္တဝါအများတို့သည်၎င်း ချမ်းသာကို အလိုရှိကြသည်ချည်းသာဖြစ်ပေ၏ ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

၃၅၁။ မြတ်စွာဘုရားတို့သည် ဤသို့သဘောရှိသော တန်ခိုးကြီးနတ်တို့ကို ဤသို့ပင်မိန့်ဆိုတော်မူလေ့ရှိကုန်၏။

ဤသို့မြတ်စွာဘုရား မိန့်ဆိုတော်မူသည်ရှိသော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ဣန္ဒြိယဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်၏။ တာဝတိံသာနတ်တို့သည်လည်း ဣန္ဒြိယဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်ကုန်၏။ ပဉ္စသီခဂန္ဓဗ္ဗနတ်သားသည်လည်း ဣန္ဒြိယဂုဏ်တို့ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်တည်၏။

ထိုစဉ်အခါ၌ ဣန္ဒြိယဂုဏ်သည် မညီမညာဖြစ်ပါလျက် ညီညာလာ၏။ ကျဉ်းမြောင်းသည် ဖြစ်ပါလျက် ကျယ်ဝန်းလာ၏။ နတ်တို့၏ အရောင်ဖြင့် ဂူတွင်း၌ အမိုက်မှောင်ကွယ်ပျောက်၍ အလင်းရောင်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။

၃၅၂။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းအား “ပြုဖွယ်ကိစ္စ အလွန်များပါလျက် ကောသိယအနွယ် အရှင်သိကြား၏ ဤအရပ်သို့ လာနိုင်ခြင်းသည် အံ့ဖွယ်ရှိပေ၏။ မဖြစ်ဘူးမြဲဖြစ်ပေ၏” ဟု မိန့်တော်မူ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လိုသည်မှာ ကာလကြာမြင့်ပါပြီ။ သို့သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အချို့အချို့သော ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့၌ ကြောင့်ကြစိုက်နေရပါသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် မချဉ်းကပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

အသျှင်ဘုရား အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် သာဝတ္ထိပြည် သလဋ္ဌဂန္ဓကုဋ်၌နေတော်မူလျက် ရှိပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် သာဝတ္ထိပြည်သို့သွားပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုစဉ်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရားသည် တခုသော ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စားနေတော်မူပါ၏။
ဝေဿဝဏ္ဏနတ်မင်းကြီး၏ မိဖုရား ဘုဇတိမည်သော နတ်သမီးသည် မြတ်စွာဘုရားကို လက်အုပ်
ချီပြီး ရှိခိုးကာ ရပ်လျက် ဝတ်ပြုနေပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ထိုအခါ အကျွန်ုပ်သည် ဘုဇတိ နတ်သမီးအား ဤစကားကိုဆိုပါ၏။

“နတ်သမီး သင်သည် မြတ်စွာဘုရားအား ငါ၏ စကားကို လျှောက်ပါလော့၊ ‘အသျှင်ဘုရား
နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်တကွ အခြံအရံ ပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားကို
ခြေတော်ဦးခိုက် ရှိခိုးပါ၏’ ဟူ၍ လျှောက်ပါလော့” ဟု (ဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဤသို့ဆိုသော် ထိုဘုဇတိနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်အား “အရှင်သိကြားမင်း
မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရန် အခါမဟုတ်ပါ မြတ်စွာဘုရားသည် တပါးတည်း ကိန်းအောင်းလျက်
ရှိပါသည်” ဟု ဆိုပါ၏။

နတ်သမီး သို့ဖြစ်လျှင် မြတ်စွာဘုရား ထိုဖလသမာပတ်မှ ထတော်မူသောအခါ ငါ၏စကားဖြင့်
မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်ပါလော့၊ “အသျှင်ဘုရား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် အမတ်နှင့်
တကွ အခြံအရံပရိသတ်နှင့်တကွ မြတ်စွာဘုရားအား ခြေတော်ဦးခိုက်ရှိခိုးပါ၏ ဟူ၍ လျှောက်ပါ
လော့” ဟု မှာခဲ့ပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အသို့ပါနည်း ထိုနတ်သမီးသည် အကျွန်ုပ်၏ စကားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို
လျှောက်ပါ၏လော့၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုနတ်သမီး၏ စကားကို သတိ ရတော်မူပါ၏လော့ ဟု
လျှောက်၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ထိုနတ်သမီးသည် ငါ့ကို လျှောက်ပါ၏၊ ထိုနတ်သမီး၏ စကားကို
ငါသတိရပါ၏။ စင်စစ်သော်ကား အရှင်သိကြား၏ ရထားဘီးသံဖြင့်ပင် ထိုသမာပတ်မှ ငါထပေ၏
ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့ထက် အလျင်စောစွာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဖြစ်နေကြသော
ထိုနတ်တို့၏ မျက်မှောက်၌ ဤသို့ အကျွန်ုပ်ကြားနာ သိမှတ်ခဲ့ရပါသည်။ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်
မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားတို့ ပွင့်တော်
မူသော အခါ အသုရာအပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်လျက် နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်းကားကုန်၏
ဟု (ကြားနာ သိမှတ်ခဲ့ရပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသော
တရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် လောက၌ ပွင့်တော်မူသော အခါ
မှစ၍ အသုရာ အပေါင်းတို့ ဆုတ်ယုတ်လျက် နတ်အပေါင်းတို့ ပြည့်နှက်စည်းကား နေကြောင်းကို
အကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်ရပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဂေါပကနတ်သားဝတ္ထု

၃၅၃။ အသျှင်ဘုရား ဤကပိလဝတ်ပြည်၌ပင်လျှင် ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညို၍
ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းလေ့ရှိသည့် ဂေါပကာမည်သော သာကီဝင်မင်းသမီးသည်ရှိပါ၏။ ထို
(မင်းသမီး) သည် မိန်းမဖြစ်ကြောင်းကို စက်ဆုပ်လျက် ယောက်ျား ဖြစ်ကြောင်းကို ပြည့်ကျင့်၍
ခန္ဓာကိုယ်ဖျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဝယ်

သုတ်]

ဂေါပကနတ်သားဝတ္ထု

၂၄၃

အကျွန်ုပ်တို့၏ သားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပါ၏။ ထို (တာဝတိံသာနတ်ပြည်) ၌လည်း ထို(နတ်သား) ကို “ဂေါပကနတ်သား ဂေါပကနတ်သား” ဟူ၍ ခေါ်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား အခြားရဟန်းသုံးပါးတို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ပါလျက် ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာပါကုန်၏။ ထိုနတ်တို့သည် ကာမဂုဏ်ငါးပါး တို့ဖြင့် ကုလံပြည့်စုံစွာ ခံစားပျော်ရွှင်လျက် အကျွန်ုပ်တို့အား ခစားပျော်ဖြေရန် သုဓမ္မာနတ်သဘင် သို့ လာရောက်ကြပါကုန်၏။

အကျွန်ုပ်တို့အား ခစားပျော်ဖြေရန် လာရောက်သော ထိုနတ်တို့ကို ဂေါပကနတ်သားသည် (ဤသို့) သတိပေးပြောဆိုပါ၏။

“အသျှင်တို့ သင်တို့သည် အဘယ်ကို ဥာဏ်ဦးလှည့်၍ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နာခဲ့ ကြပါသနည်း၊ အကျွန်ုပ်သည်ကား ဘုရား တရား သံဃာ၌ ကြည်ညို၍ ငါးပါးသီလမျှကို စောင်ထိန်း လေ့ရှိသည့် မိန်းမပင်ဖြစ်သော်လည်း မိန်းမဖြစ်ကြောင်းကို စက်ဆုပ်လျက် ယောက်ျားဖြစ်ကြောင်းကို ဖြည့်ကျင့်သဖြင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဝယ် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း၏ သားအဖြစ်သို့ ရောက်လာပါ၏။ ဤတာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌လည်း အကျွန်ုပ်ကို ဂေါပကနတ်သား ဂေါပကနတ်သား ဟူ၍ ခေါ်ကြပါကုန်၏။

အသျှင်တို့ သင်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရား အထံ၌ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခဲ့ပါလျက် ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာရကုန်၏။ အသျှင်တို့ တရားကျင့်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်နေကြသည်တို့ကို မြင်ရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် မမြင်သင့်သောသဘောကို မြင်ရလေကုန်စွတကား” ဟု (သတိပေးပြောဆိုပါ၏)။

အသျှင်ဘုရား ဂေါပက နတ်သားသည် သတိပေး ပြောဆိုအပ်ကုန်သော ထိုနတ်သား သုံး ယောက်တို့တွင် နတ်သားနှစ်ယောက်တို့သည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် (ပဌမဈာန်) သတိကိုရလျက် ဗြဟ္မပုရောဟိတဘုံသို့ ရောက်ကုန်၏။ တယောက်သောနတ်သားသည်ကား ကာမဘုံ၌ပင် ပျော်၍ နေပါ၏။

၃၅၄။ အကျွန်ုပ်သည် စကျင်းပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥပါသိကာမ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏ အမည်သည် ဂေါပိကာဖြစ်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် ဘုရား တရား၌ အလွန်ကြည်ညိုခဲ့ပါ၏။ သံဃာကိုလည်း ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် လုပ်ကျွေးခဲ့ပါ၏။

ထိုမြတ်စွာဘုရား တရားတော်၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင် အကျွန်ုပ်သည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ရောက်၍ သိကြားမင်း၏ တန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးသော သားဖြစ်ရ ပါ၏။ ဤ (တာဝတိံသာနတ်ပြည်) ၌လည်း အကျွန်ုပ်ကို “ဂေါပက” ဟုခေါ်ကြပါကုန်၏။

ထိုအခါ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ရောက်၍ နေကုန်သော ရှေးကမြင်ဘူးကုန်သော ရဟန်းဖြစ်ခဲ့ကုန် သော ဤနတ်တို့ကို မြင်ရပါ၏။ မှန်ပါ၏။ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်ရဟန်း ဖြစ်ခဲ့ကုန် သော ထိုနတ်တို့ကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှေးလူဖြစ်စဉ်က ခြေဆေးရေ ခြေနယ်ဆီတို့ဖြင့် ချီးမြှောက်ပူဇော်၍ ဆွမ်းဖြင့်၎င်း အဖျော်ဖြင့်၎င်း လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့ပါကုန်၏။ ဤအသျှင်တို့သည် အဘယ်ကို ဥာဏ်ဦးလှည့်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်တို့ကို နာယူခဲ့ကြပါကုန်သနည်း။

စက္ခုငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုးထွင်းသိတော်မူ၍ ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်သော တရားတော်ကို ကိုယ်တိုင်သိခဲ့ရပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်တို့ကို ပင် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လျက် အရိယာတို့ ကောင်းစွာ ဟောအပ်သော တရားတို့ကို ကြားနာ ရသဖြင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ရောက်၍ သိကြားမင်း၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြီးအော သားဖြစ်ရပါ၏။

အသျှင်တို့ သင်တို့သည်ကား မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ရပါကုန်လျက် အမြတ်ဆုံး အကျင့်ကို ကျင့်ကြရပါကုန်လျက် ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ဖြစ်ကြရကုန်၏။

အသျှင်တို့၏ ဘဝအကျိုးပေးသည် မသင့်လျော်လေစွတကား၊ တရားကျင့်ဘက် ပုဂ္ဂိုလ် တို့ ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်နေကြသည်တို့ကို မြင်ရကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့သည် မမြင်သင့်သော သဘောကို မြင်ရလေကုန်စွတကား။

အသျှင်တို့ (သင်တို့သည်) ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်နေကြရသောကြောင့် တာဝတိံသာနတ်တို့ ကိုခစားဖျော်ဖြေရန်လာကြရကုန်၏။ လူ့ဘောင်၌ နေသော အကျွန်ုပ်၏ ဤထူးခြားသော အဖြစ်ကို ရှုကြပါလော့။

ထို (အကျွန်ုပ် သည်) ရှေးဘဝ၌ မိန်းမဖြစ်လျက် ယခုအခါ၌ နတ်စည်းစိမ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ သော နတ်ယောက်ျားဖြစ်လာရပါ၏။ ဤသို့ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ ဗာဟုဂေါပကနတ်သား သည် သတိပေးပြောဆိုအပ်ကုန်သော ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့သည် သံဝေဂ ရကြကုန်၍ ဂေါပကနတ်သားထံ အညီအညွတ် သွားကြပြီးလျှင် ငါတို့သည် (တရားထူးကို ရခြင်းငှါ) ယခုအားထုတ်ကုန်တော့အံ့၊ ပြင်းစွာ အားထုတ်ကုန်တော့အံ့၊ သူတပါးတို့၏ အစေခံမဖြစ် ကုန်တော့အံ့ ဟု ဆိုကုန်၍ ထို (သုံးယောက်) တို့တွင် နှစ်ယောက်သော နတ်တို့သည် ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတို့ကို အဖန်ဖန်အောက်မေ့လျက် အားထုတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေကုန်၏။

ဤနတ်ပြည်၌ပင် စိတ်တို့ကို တပ်မက်ခြင်း ကင်းစေ၍ ကာမဂုဏ်တို့၌ အပြစ်ကို မြင်ကုန်၏။ ဆင်ပြောင်ကြီးသည် မြဲစွာ ဖွဲ့ချည်ထားသော ကြိုးတို့ကို ဖြတ်သကဲ့သို့ ထိုနတ်နှစ်ယောက် တို့သည် လွန်မြောက်နိုင်ခဲ့သော မာရ်နတ်၏ နှောင်ကြီးဖြစ်ကုန်သော ကာမသံယောဇဉ် ကာမအနှောင်အဖွဲ့တို့ကို ဖြတ်၍ တာဝတိံသာနတ်တို့ကို သာလွန်၍ ဗြဟ္မာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်၏။ ရာဂကင်းခြင်းကို ပြုကုန်လျက် အနာဂါမ်ဖြစ်ကုန်သော သူရဲကောင်း နတ်နှစ်ယောက်တို့သည် သိကြားမင်းနှင့်တကွ ပဇာပတိနတ်မင်းနှင့်တကွ သုဓမ္မာနတ်သဘင်သို့ ပါဝင်တက်ရောက်ကုန် သော အလုံးစုံသော နတ်တို့ကို သာလွန်၍ ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်၏။ နတ်တို့ကို စိုးမိုးသော သိကြားမင်းသည် ထို (နတ်) တို့ကို မြင်၍ ဤနတ်နှစ်ယောက်တို့သည် ယုတ်နိမ့်သော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌ ဖြစ်လာကုန်သော်လည်း တာဝတိံသာနတ်တို့ကို လွန်၍ ဗြဟ္မာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်၏ ဟု (ဆိုလျက်) နတ်အပေါင်း၏ အလယ်၌ သံဝေဂဖြစ်လေ၏။ ထိုဂေါပကနတ်သားသည် သံဝေဂဖြစ်နေသော သိကြားမင်း၏ စကားကို ကြား၍ သိကြားမင်းကို (ဤသို့) ပြောဆို၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လူ့ပြည်၌ ဘုရားသည် ပွင့်တော်မူလျက်ရှိ၏။ ကာမဂုဏ်တို့ကို နှိမ်နင်းနိုင်သော သကျမုနိ 'သာကဝိင်မင်းသား ဘုရားသျှင်' ဟု ကျော်စော၏။ ထိုနတ်တို့သည်

ပဌမဈာန်သတိမှ ကင်းလွတ်လျက်ရှိကုန်သော ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်တို့ပင် ဖြစ်ပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သတိပေးအပ်သည်ဖြစ်၍ ပဌမဈာန်သတိကို ရကြပါကုန်ပြီ။

ထိုနတ်သားသုံးယောက်တို့တွင် နတ်သားတယောက်သည် ဤဂန္ဓဗ္ဗအမျိုး၌ ထာဝစဉ်နေသူ အာဝါသိက ဖြစ်နေပါ၏။ နှစ်ယောက်သော နတ်သားတို့သည်ကား ဂန္ဓဗ္ဗအမျိုး၌ ကပ်ရောက်၍ နေလာကုန်သော်လည်း အနာဂါမိမဂ်သို့ရောက်လျက် တည်ကြည်သောစိတ် ရှိကုန်၍ နတ်တို့ကို ပင်သော်လည်း ယုတ်ညံ့သည်ထင်ပါကုန်၏။

ဤ (သာသနာတော်) ၌ တရားတော်ကို ထင်ရှားစေကုန်သော ဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံသည့် ဤသို့သော တပည့်သာဝကတို့ ရှိပါကုန်၏။ ထိုတပည့်သာဝကတို့တွင် တစုံတယောက်သော တပည့်သာဝကသည် (ဘုရားစသည်၌) အဘယ်သို့ ယုံမှားတော့အံ့နည်း၊ ဖယုံမှားတော့သည်သာ ဖြစ်၏။ ဩစာလေးပါးကို ကူးမြောက်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာကို ဖြတ်တောက်ပြီးသော မာရ်ငါးပါးကို အောင်တော်မူသော လူသုံးပါးတို့ထက်မြက်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ရှိခိုးကြပါကုန်စို့ ဟု (ပြောဆို၏)။

(အသျှင်ဘုရား) ထို (နတ်သား သုံးယောက်)တို့တွင် နတ်သားနှစ်ယောက်တို့သည် ဤ နတ်ပြည်၌ အသျှင်ဘုရား၏ တရားကို သိကုန်သောကြောင့် ဗြဟ္မပုရောဟိတ ကိုယ်ခန္ဓာကိုရ၍ အနာဂါမိမဂ်ဟူသော တရားထူးကို ရကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဤတရားထူးကိုရခြင်းငှါ လာရောက်ကြပါကုန်၏။ အသျှင် ဘုရား မြတ်စွာဘုရားသည် အခွင့်ပေးတော်မူပါသော် အကျွန်ုပ်တို့သည် ပြဿနာကို မေးလိုပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

၃၅၅။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားအား ဤသို့ သော အကြံသည်ဖြစ်၏—

“ဤသိကြားမင်းသည်” ရှည်စွာသောနေ့ညဉ့်ပတ်လုံး စင်ကြယ်သော အကျင့်ရှိခဲ့၏။ မည်သည့် ပြဿနာကို မေးသည်ဖြစ်စေ အကြောင်းနှင့်စပ်သော ပြဿနာကိုသာ မေးလတ္တံ့ ၊ အကြောင်းနှင့် မစပ်သော ပြဿနာကို မမေးလတ္တံ့ ။ ထိုသိကြားမင်းမေး၍ ငါဖြေလတ်သော် ထိုအဖြေကို လျင်မြန် စွာပင်သိလတ္တံ့” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

၃၅၆။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းကို ဂါထာဖြင့် မိန့်ကြားတော် မူ၏—

“သိကြားမင်း သင်၏စိတ်၌ မေးလိုသောပြဿနာကို ငါအားမေးလော့၊ ထိုထိုပြဿနာ အတွက် ဖြစ်ပေါ်နေသော သင်၏ ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိစ္ဆာကို အဆုံးတိုင် ဖြေရှင်းအောင် ငါဖြေ ရှင်းအံ့” ဟု (မိန့်ကြားတော်မူ၏)။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

၃၅၇။ မြတ်စွာဘုရား ခွင့်ပြုတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာ ဘုရားအား ချေးဦးစွာ ဤပြဿနာကိုမေးလျှောက်၏—

၁။ မာလရွာ မာထလုလင်ဘဝမှစ၍ စင်ကြယ်ခြင်းကိုမြင်၍ မြတ်စွာဘုရား ဤစကားကိုဆို၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ထား၏။

“အသျှင်ဘုရား ‘ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျက် ဒဏ်ကင်းကုန်လျက် ရန်သူကင်းကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကင်းကုန်လျက် အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းကုန်လျက် ငါတို့နေကြရပါစေ’ ဟု နတ် လူ အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗတို့နှင့် အခြား များစွာသော ထိုသတ္တဝါတို့အား တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန်ငြိုးရှိကုန်လျက် ဒဏ်ရှိကုန်လျက် ရန်သူရှိကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်လျက် အမျက်ရှိကုန်လျက် နေကြရပါကုန်၏။ (ဤသို့နေရခြင်းသည်) အဘယ်အနှောင်အဖွဲ့ ကြောင့်ပါနည်း” ဟု နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤအခြင်းအရာဖြင့် ပြဿနာကို မေးလျှောက်၏။ ထိုသိကြားမင်း မေးလတ်သော် မြတ်စွာဘုရားသည် ပြဿနာကိုဖြေကြားတော်မူ၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျက် ဒဏ်ကင်းကုန်လျက် ရန်သူကင်းကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကင်းကုန်လျက် အမျက်ထွက်ခြင်းကင်းကုန်လျက် နေကြရပါစေဟု နတ် လူ အသုရာ နဂါး ဂန္ဓဗ္ဗနှင့် အခြား များစွာသော ထိုသတ္တဝါတို့အား တောင့်တခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တခြင်းဖြစ်သော်လည်း ထိုသတ္တဝါတို့သည် ရန်ငြိုးရှိကုန်လျက် ဒဏ်ရှိကုန်လျက် ရန်သူရှိကုန်လျက် စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်လျက် အမျက်ရှိကုန်လျက် နေကြရကုန်၏။ (ဤသို့ နေရခြင်းသည်) ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇဉ်ကြောင့် ဖြစ်၏” ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏ အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏။

“ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ။ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ” ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏)။

၃၅၈။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏—

“အသျှင်ဘုရား ဣဿာမစ္ဆရိယသည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်း တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ အမွန် အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ အဘယ် တရားရှိသော် ဣဿာမစ္ဆရိယဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ် တရားမရှိသော် ဣဿာမစ္ဆရိယ မဖြစ်ပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဣဿာမစ္ဆရိယသည် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်း ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်းမုန်းခြင်းဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏၊ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာ

အကြောင်းရှိ၏။ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းရှိသော် လူဃာမစ္ဆရိယဖြစ်၏။ ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မရှိသော် လူဃာမစ္ဆရိယ မဖြစ် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းသည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မဖြစ်ပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းသည် လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဟူသော အခြေခံ ဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အကြောင်းရှိ၏။ လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ လိုချင်ခြင်းရှိသော် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်းဖြစ်၏။ လိုချင်ခြင်းမရှိသော် ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း မဖြစ် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ သည်ကား အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အဘယ်အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရား မရှိသော် လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ မဖြစ်ပါသနည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’သည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ဟူသော အခြေခံ ဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အကြောင်းရှိ၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ဟူသော ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ဟူသော အမွန်အစ ဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’ရှိသော် လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ ဖြစ်၏။ ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ မရှိသော် လိုချင်ခြင်း ‘ဆန္ဒ’ မဖြစ် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’သည် အခြေခံဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်း ရှိပါသနည်း၊ တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အမွန်အစဖြစ်ရာ အဘယ်အကြောင်းရှိပါသနည်း၊ အဘယ်တရားရှိသော် ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’ ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဘယ်တရားမရှိသော် ကြံစည်ခြင်း‘ဝိတက်’ မဖြစ်ပါသနည်း ဟု (မေးလျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’သည် သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့် တရား ‘ပပဉ္စသညာ’ အစဟူသော အခြေခံဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့် တရားအစ ဟူသော တိုးတက်ဖြစ်ပွားရာ အကြောင်းရှိ၏။ သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့် တရားအစဟူသော ထင်ရှား ဖြစ်ပေါ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့် တရားအစဟူသော အမွန်အစဖြစ်ရာ အကြောင်းရှိ၏။ သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့် တရားအစရှိသော် ကြံစည်ခြင်းဖြစ်၏။ သံသရာခွဲထွင် တတ်သည့် တရားအစ မရှိသော် ကြံစည်ခြင်း မဖြစ် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် သံသရာခွဲထွင်တတ်သည့်တရား‘ပပဉ္စသညာ’ အစ၏ ချုပ်ခြင်းအားလျော်၍ ထိုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်ပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်၏)။

၁။ တဏှာ မာန ဒိဋ္ဌိ ဟူသော ပပဉ္စတရား သုံးပါးတွင် ဤ၌ တဏှာပပဉ္စကိုသာ လို၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆို၏။

ဝေဒနာကမ္မဋ္ဌာန်း

၃၅၉။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏။

၃၆၀။ “နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ—ထို(နှစ်ပါးသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း)တို့တွင် “ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုမှီဝဲသော ငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း သောမနဿ) တို့တွင် “ဤဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲသော ငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင်ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထို မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ ၌ အကြင် (ဝမ်းမြောက်ခြင်း)သည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်၏။ အကြင် ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထို(နှစ်ပါးတို့)တွင် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိသော ထိုဝမ်းမြောက်ခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်း ‘သောမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ ငါဆို၏။

၃၆၁။ “နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါတော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ—ထို(နှစ်ပါးသော နှလုံးမသာခြင်း)တို့တွင် “ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော ငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင်နှလုံးမသာခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံးမသာခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသော နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿ)တို့တွင် “ဤနှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲသော ငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင် နှလုံးမသာခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော နှလုံးမသာခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထို(မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဒေါမနဿ) ၌ အကြင်နှလုံးမသာခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်၏။ အကြင်နှလုံးမသာခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထို(နှစ်ပါး)တို့တွင် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိသော ထိုနှလုံးမသာခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း “နှလုံးမသာခြင်း ‘ဒေါမနဿ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း မမှီဝဲအပ်သော နှလုံးမသာခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ ငါဆို၏။

၃၆၂။ “နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်းဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ—ထိုနှစ်ပါးသော လျစ်လျူရှုခြင်းတို့တွင် “ဤလျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲသော ငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသော လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာ)တို့တွင် “ဤလျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲသောငါအား အကုသိုလ်တရားတို့ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော လျစ်လျူရှုခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

ထို(မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဥပေက္ခာ)၌ အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်း ‘ဝိတက်’ နှင့်လည်း တကွဖြစ်၏။ သုံးသပ်ခြင်း ‘ဝိစာရ’ နှင့်လည်း တကွ ဖြစ်၏။ အကြင်လျစ်လျူရှုခြင်းသည် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ၊ သုံးသပ်ခြင်းလည်းမရှိ၊ ထို(နှစ်ပါး)တို့တွင် ကြံစည်ခြင်းလည်းမရှိ သုံးသပ်ခြင်းလည်း မရှိသော ထိုလျစ်လျူရှုခြင်းသည် သာလွန်၍ မြတ်၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျစ်လျူရှုခြင်း ‘ဥပေက္ခာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း မမှီဝဲအပ်သော လျစ်လျူရှုခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကိုစွဲ၍ ငါဆို၏။

၃၆၃။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤသို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် သံသရာခွဲထွက်တတ်သည့် ‘ပပဉ္စသညာ’ အစု၏ ချုပ်ငြိမ်းခြင်းအားလျော်၍ ထိုချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်သည် မည်၏ ဟု (ဟောကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏။—

“ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာအဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ် သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ” ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူလေ၏)။

ပါတိမောက္ခသံဝရသီလ

၃၆၄။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်တပ် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏—

“မြတ်စွာဘုရား အဘယ်သို့ ကျင့်သော ရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို ကျင့်သည် မည်ပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် ‘ကာယသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် ‘ဝစီသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့်ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း ‘ပရိယေသနာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် ‘ကာယသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြား အားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကို စွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုသနည်းဟူမူ—ထို(နှစ်ပါးသော ကိုယ်အကျင့်) တို့တွင် “ဤကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင်ကိုယ်အကျင့်ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်အကျင့်ကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသောကိုယ်အကျင့် ကာယသမာစာရ)တို့တွင် “ဤကိုယ်အကျင့်ကိုမှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင် ကိုယ်အကျင့်ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ကိုယ်အကျင့်ကို မှီဝဲအပ်၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်အကျင့် ‘ကာယသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော ကိုယ်အကျင့် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဆို၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် ‘ဝစီသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ—ထို(နှစ်ပါးသော နှုတ်အကျင့်) တို့တွင် “ဤနှုတ်အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင် နှုတ်အကျင့်ကိုသိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော နှုတ်အကျင့်ကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသော နှုတ်အကျင့် ဝစီသမာစာရ) တို့တွင် “ဤနှုတ်အကျင့်ကို မှီဝဲသော ငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင်နှုတ်အကျင့်ကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော နှုတ်အကျင့်ကို မှီဝဲအပ်၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှုတ်အကျင့် ‘ဝစီသမာစာရ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့် မမှီဝဲအပ်သော နှုတ်အကျင့် ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆို အပ်ခဲ့ပြီးသော အကြောင်းကို စွဲ၍ ငါဆို၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း ‘ပရိယေသနာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း မမှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ဆိုခဲ့၏။ အဘယ်အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဤစကားကို ဆိုခဲ့သနည်းဟူမူ—ထို(နှစ်ပါးသော ရှာမှီးခြင်း)တို့တွင် “ဤ ရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏” ဟု အကြင်ရှာမှီးခြင်းကိုသိငြားအံ့၊ ဤသို့သဘောရှိသော ရှာမှီးခြင်းကို မမှီဝဲအပ်။

ထို(နှစ်ပါးသော ရှာမှီးခြင်းပရိယေသနာ)တို့တွင် “ဤရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲသောငါ့အား အကုသိုလ် တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏” ဟု အကြင်ရှာမှီးခြင်းကို သိငြားအံ့၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ရှာမှီးခြင်းကို မှီဝဲအပ်၏။

“နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ရှာမှီးခြင်း ‘ပရိယေသနာ’ ကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရှာမှီးခြင်း မမှီဝဲ အပ်သော ရှာမှီးခြင်း ဟူ၍ နှစ်ပါး အပြားအားဖြင့် ငါဟော၏” ဟူသော ဤစကားကို ထိုဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သောအကြောင်းကိုစွဲ၍ ငါဆို၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤသို့ကျင့်သောရဟန်းသည် ပါတိမောက္ခသံဝရ သီလကို ကျင့် သည် မည်၏ ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာအား ဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏—

“ဘုန်းတော်ကြီးသောမြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရားဟောအပ်သော ပြဿနာအဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ၊ သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်းကင်းပါပြီ” ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူ၏)။

ဣန္ဒြိယသံဝရသီလ

၃၆၅။ ဤသို့လျှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် နောက်ထပ် ပြဿနာကို မေးလျှောက်ပြန်၏—

“အသျှင်ဘုရား အဘယ်သို့ကျင့်သော ရဟန်းသည် ဣန္ဒြိယသံဝရ ‘ဣန္ဒြေစောင့်စည်းခြင်း’ သီလကို ကျင့်သည် မည်ပါသနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော ရူပါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံ မမှီဝဲအပ်သော ရူပါရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နားဖြင့်သိအပ်သော သဒ္ဒါရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော သဒ္ဒါရုံ မမှီဝဲအပ်သော သဒ္ဒါရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း နှာခေါင်းဖြင့်သိအပ်သော ဂန္ဓာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သောဂန္ဓာရုံ မမှီဝဲအပ်သောဂန္ဓာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လျှာဖြင့်သိအပ်သော ရသာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သောရသာရုံ မမှီဝဲအပ်သောရသာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ကိုယ်ဖြင့်သိအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ မမှီဝဲအပ်သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ဓမ္မာရုံကိုလည်း မှီဝဲအပ်သော ဓမ္မာရုံ မမှီဝဲအပ်သောဓမ္မာရုံ ဟူ၍ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့် ငါဟော၏။

ဤသို့ဟောတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရားအား ဤ စကားကို လျှောက်၏—

“အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူသော ဤတရားတော်၏ အနက် ကို အကျယ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ် ဤသို့သိပါ၏။

အသျှင်ဘုရား မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့ သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲသော သူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ မျက်စိဖြင့် သိအပ်သော ဤသို့ သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မမှီဝဲအပ်။ မျက်စိဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲ သောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ မျက်စိဖြင့် သိ အပ်သော ဤသို့သဘောရှိသော ရူပါရုံကို မှီဝဲအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား နားဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော သဒ္ဓါရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ နှာခေါင်းဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဂန္ဓာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ လျှာဖြင့် သိအပ် သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ရသာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ ကိုယ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့ သဘောရှိသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို မှီဝဲသောသူအား။ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွား၍ ကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်ကုန်၏။ စိတ်ဖြင့် သိအပ်သော ဤသို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မမှီဝဲအပ်။

အသျှင်ဘုရား စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော အကြင်သို့သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲသောသူအား အကုသိုလ်တရားတို့ ဆုတ်ယုတ်၍ ကုသိုလ်တရားတို့ တိုးပွားကုန်၏။ စိတ်ဖြင့်သိအပ်သော ဤသို့ သဘောရှိသော ဓမ္မာရုံကို မှီဝဲအပ်၏။

အသျှင်ဘုရား အကျဉ်းအားဖြင့် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသော ဤတရားတော်၏ အနက် ကို အကျယ်အားဖြင့် ဤသို့သိသော အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သော ပြဿနာ၏ အဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ ယုံမှားခြင်းမှ လွန်မြောက်ပါပြီ။ သို့လော သို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ” ဟု (လျှောက်၏)။

၃၆၆။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လို သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား နောက်ထပ်ပြဿနာကို စေးလျှောက် ပြန်၏—

“အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ ရှိပါကုန်သလော” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကုန် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အဘယ့်ကြောင့် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိပါကုန်သနည်း ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း လောကသည် များသော အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိ၏။ များသော အမျိုးမျိုးသော ဓာတ်ရှိသည့် ထိုလောက၌ သတ္တဝါတို့သည် အကြင်အကြင် ဓာတ်ကို စွဲလမ်းကုန်၏။ ထိုထိုဓာတ်ကိုသာလျှင် ပြင်းထန်မြဲမြံစွာ စွဲလမ်း၍ “ဤငါ၏ အယူသည်သာ မှန်၏၊ တပါးသော သူတို့၏ အယူသည် အချည်းနှီးသာတည်း” ဟု ပြောဆိုကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် တူသောအဆုံးအမ တူသောအကျင့် တူသောအယူ တူသောပြီးဆုံးရာ မရှိကုန် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထား ရာ ရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ ရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် ရှိပါကုန်သလော၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ ရှိပါကုန်သလော” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာမရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့်မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ မရှိကုန် ဟု (ဖြေကြား တော်မူ၏)။

“အသျှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော မှီခိုအားထားရာ မရှိပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာ မရှိပါကုန်သ နည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့် မရှိပါကုန်သနည်း၊ ပျက်စီးခြင်းကို လွန်သော ပြီးဆုံးရာ မရှိပါကုန်သနည်း” ဟု (မေးလျှောက်ပြန်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း တဏှာကိုကုန်ခန်းစေတတ်သော မဂ်ဖြင့် ကိလေသာမှ လွတ်ကုန် သော ရဟန်းတို့သည် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော မှီခိုအားထားရာရှိကုန်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာရှိကုန်၏၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သောအကျင့်ရှိကုန်၏၊ ပျက်စီး ခြင်းကို လွန်သော ပြီးဆုံးရာရှိကုန်၏။ ထို့ကြောင့် အလုံးစုံသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ပျက်စီး ခြင်းကို လွန်သော မှီခိုအားထားရာမရှိကုန် ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ယောဂကုန်ရာမရှိကုန် ပျက်စီး ခြင်းကို လွန်သော တရားအလို့ငှါ မြတ်သော အကျင့်မရှိကုန်၊ ပျက်စီးခြင်းကိုလွန်သော ပြီးဆုံးရာ မရှိကုန် ဟု (ဖြေကြားတော်မူ၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း မေးအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤအခြင်းအရာအားဖြင့် ပြဿနာကို ဖြေကြားတော်မူလတ်သော် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ မြတ်စွာ ဘုရား၏ တရားတော်ကို ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏။

“ဘုန်းကော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ ကောင်းသော စကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူသည့် အတိုင်း မှန်လှပါ၏။ မြတ်စွာဘုရား ဟောအပ်သောပြဿနာ၏ အဖြေကို ကြားနာရသောကြောင့် ဤပြဿနာ၌ အကျွန်ုပ်သည် ယုံမှားခြင်း မှလွန်မြောက်ပါပြီ။ သို့လောသို့လော တွေးတောခြင်း ကင်းပါပြီ” ဟု (ဝမ်းမြောက်စွာခံယူ၏။)

၃၆၇။ ဤသို့လျှင် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်ကို နှစ်လိုသည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာခံယူပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအား ဤစကားကို လျှောက်၏။

အသျှင်ဘုရား တဏှာသည် ရောဂါမည်ပါ၏။ တဏှာသည် အိုင်းအမာမည်ပါ၏။ တဏှာသည် ငြောင့်မည်ပါ၏။ တဏှာသည် ဤသတ္တဝါ အပေါင်းကို ထိုထိုဘဝ၌ ဖြစ်စေခြင်းငှါ ဆွဲငင်၏။ ထို့ကြောင့် ဤသတ္တဝါ အပေါင်းသည် မြတ်သောဘဝ ယုတ်သောဘဝသို့ ရောက်ရပါ၏။

“အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသာသနာတော်မှအပ အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့၌ အကြင်ပြဿနာတို့ကို မေးခွင့်မျှလည်း မရခဲ့ပါ။ ထိုပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် အကျွန်ုပ်အား ဖြေကြားတော်မူပါ၏။ အကျွန်ုပ်၏ (သန္တာန်၌) ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး ကိန်းအောင်း၍ နေသော သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်း ငြောင့်သည် ရှိပါ၏။ ထိုငြောင့်ကိုလည်း မြတ်စွာဘုရားသည် နတ်တော်မူအပ်ပါ၏” ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် ဤပြဿနာတို့ကို အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား မေးဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏ လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

ဤပြဿနာတို့ကို အခြားသော သမဏဗြာဟ္မဏတို့အား မေးဘူးသည်ကို အကျွန်ုပ် မှတ်မိပါသည် အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အဘယ်သို့ ဖြေကြားကုန်သနည်း၊ အကယ်၍ သင့်အား ဝန်မလေးမူ ပြောကြားပါလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

မြတ်စွာဘုရား ဖြစ်စေ၊ မြတ်စွာဘုရား ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်စေ၊ ထိုင်နေရာအရပ်၌ ပြောကြားရန် အကျွန်ုပ်အား ဝန်မလေးပါ အသျှင်ဘုရား ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သို့ဖြစ်လျှင် ပြောကြားပါလော့ ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောကျောင်းနေ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ဟူ၍ အကျွန်ုပ် မှတ်ထင်ပါ၏။ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤပြဿနာတို့ကို အကျွန်ုပ် မေးဘူးပါ၏။ အကျွန်ုပ်မေးလတ်သော် ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် မဖြေနိုင်ကြပါကုန်၊ မဖြေနိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ “အသျှင်သည် အဘယ် အမည် ရှိပါသနည်း” ဟု အကျွန်ုပ်ကိုပင် ပြန်၍ မေးကြပါကုန်၏။

ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့မေးအပ်သည် ဖြစ်၍ “အသျှင်တို့ အကျွန်ုပ်သည်ကား နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းပါတည်း” ဟု အကျွန်ုပ်ဖြေကြားပါ၏။ ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အကျွန်ုပ်ကိုပင် “နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း အရှင်သည် အဘယ်ကံကိုပြု၍ ဤသိကြားနေရာ သို့ရောက်ပါသနည်း” ဟု ထပ်၍ မေးကြပြန်ပါကုန်၏။ ကြားဘူးသည့် အတိုင်း သင်ဘူးသည့် အတိုင်း (ခုနစ်ပါးသော

သိကြားဖြစ်ကြောင်း) တရားကို ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့အား အကျွန်ုပ်တော်ပါ၏။ ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ထိုမျှဖြင့်ပင်လျှင် “ငါတို့သည် နတ်တို့၏အရှင်သိကြားမင်းကို တွေ့မြင်ရပေ၏။ အကြင် (ပြဿနာ) ကိုလည်း ငါတို့သည် မေးကြရကုန်၏။ ထို (ပြဿနာ) ကိုလည်း ငါတို့အား ဖြေကြားပေ၏” ဟု ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်၏။ စင်စစ်အားဖြင့် ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့သည် အကျွန်ုပ်၏ တပည့်သာလျှင် ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည်ကား ထို (သမဏဗြာဟ္မဏ) တို့၏ တပည့်မဖြစ်ပါ။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်ကား အပါယ်လေးပါးသို့ ကျခြင်း သဘောမရှိသော ကိန်းသေမြဲသော အထက်မဂ်သုံးပါးလျှင် လားရာရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့် သောတာပန်ဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဝမ်းမြောက်မှုကိုရဘူးခြင်း

၃၆၈။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏လော ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဤယခုမှ ရှေးအခါက ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရဘူးသည်ကို သင်အဘယ်သို့ မှတ်မိပါသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား နတ်နှင့် အသုရာတို့ စစ်ပွဲ ဖြစ်ခဲ့ပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထို စစ်ပွဲ၌ နတ်တို့နိုင်၍ အသုရာတို့ ရှုံးကြပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ထိုစစ်ကို နိုင်သောကြောင့် စစ်နိုင်သော ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းဖြစ်ပါ၏။ “ယခုအခါ နတ်တို့၏ အစာအာဟာရ အသုရာတို့၏အစာအာဟာရ ဟူ၍ရှိရာ ဤနှစ်မျိုးလုံးကို နတ်တို့ချည်းသာသုံးဆောင်ကြရကုန်လတ္တံ့” ဟု (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်း ဖြစ်ပါ၏)။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်အား ထိုနှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကို ရခြင်းသည် တုတ် ဓားလက်နက်ကိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာမျိုးဖြစ်ပါ၏။ ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန်အလို့ငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန်အလို့ငှါ ရာဂစသည်ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိရန်အလို့ငှါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ မဖြစ်ပါ။

အသျှင်ဘုရား မြတ်စွာဘုရား၏တရားတော်ကို ကြားနာရ၍ အကျွန်ုပ်၏ အကြင်နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကို ရခြင်းသည် ရှိပါ၏။ ထို(နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးကိုရခြင်း) သည်သာ တုတ် ဓား လက်နက် မကိုင်ဆောင်ရသော ချမ်းသာခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါ၏။ စင်စစ် ငြီးငွေ့ရန် အလို့ငှါ တပ်မက်ခြင်း ကင်းရန်အလို့ငှါ ဝဋ်ဆင်းရဲချုပ်ရန်အလို့ငှါ ရာဂစသည်ငြိမ်းရန်အလို့ငှါ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိရန်အလို့ငှါ သစ္စာလေးပါးကို သိရန်အလို့ငှါ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန်အလို့ငှါ ဖြစ်ပါသည် ဟု (လျှောက်၏)။

၃၆၉။ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း သင်သည် အဘယ်အကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါသနည်း ဟု (မိန့်တော်မူ၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ပါးသောအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုးရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤအရပ်၌ပင် တည်နေလျက် သိကြားပင်ဖြစ်၍ အသက် ကိုလည်း တဖန်ပြန်၍ ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား ဤသို့ သိတော်မူပါလော့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ရှေးဦးစွာသော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နတ်ဘုံမှ စုတေ၍ နတ်အသက်ကို စွန့်ပြီးလျှင် မတွေ့မဝေ သတိရှိလျက် အကျွန်ုပ်၏ စိတ်မွေ့လျော်ရာဘ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းသို့ ရောက်ရပါအံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် နှစ်ခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့ သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား ယုံမှားတွေ့ဝေခြင်း ကင်းသည်ဖြစ်၍ သာသနာတော်၌ မွေ့လျော်စွာနေသော ထိုအကျွန်ုပ်သည် သတိသမ္ပဇ်နှင့် ယှဉ်လျက် အရိယာအဖြစ်နှင့်လျော်စွာ နေရပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် သုံးခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကို မြင်၍ ဤသို့ သဘော ရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အရိယာအဖြစ်နှင့် သင့်လျော်လျောက်ပတ်စွာ ကျင့်ဆောင်နေထိုင်သော အကျွန်ုပ်အား အကယ်၍ သကဒါဂါမိမဂ်ဉာဏ်သည်ဖြစ်အံ့၊ (အထက်မဂ်ကို) သိလိုသည်ဖြစ်၍ နေပါအံ့၊ ထို(ဘဝ)သည်ပင် လူ့ပြည်၌ အဆုံးဘဝဖြစ်ပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လေးခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိ သော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် လူ့ဘုံမှစုတေ၍ လူ အသက်ကို စွန့်ပြီးလျှင် နတ်ပြည်၌ သိကြားမင်းတဖန် ဖြစ်ရပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ငါးခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့သဘောရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့သည် သာလွန်၍ မြတ်ကုန်၏၊ အခြံအရံများကုန်၏၊ အဆုံး ဘဝဖြစ်သည်ရှိသော် ထို(အကနိဋ္ဌဘုံ)သည် (အကျွန်ုပ်၏) နေရာဖြစ်ပါလတ္တံ့။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ခုမြောက်သော ဤအကျိုးထူးကိုမြင်၍ ဤသို့ သဘော ရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ခြောက်ပါးကုန်သော ဤအကျိုးထူးတို့ကို မြင်၍ ဤသို့ သဘော ရှိသော နှစ်သက်ခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းမျိုး ရခြင်းများကို ချီးကျူးပြောဆိုပါ၏။

၃၇၀။ အသျှင်ဘုရား သို့လော သို့လော တွေးတောယုံမှားခြင်းရှိသော အကျွန်ုပ်သည် မပြီးမြောက်သည့် ကြံစည်တောင့်တခြင်းနှင့် မြတ်စွာဘုရားကို ရွာလျက် အခွန်ရှည်စွာ လှည့် လည်ခဲ့ပါ၏။

အကျွန်ုပ်သည် အကြင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ဝိဝေကတရားကို ပွားများ၍ နေလေ့ရှိကုန်သော ဘုရားတို့ ဟူ၍ မှတ်ထင်ပါကုန်၏၊ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့ထံ ဆည်းကပ်ရန် သွားရောက်ခဲ့ပါ၏။

အဘယ်နည်းဖြင့် မင်္ဂလာပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ အဘယ်နည်းဖြင့် မင်္ဂလာပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်သနည်း၊ ဤသို့ မေးအပ်သော် မင်္ဂလာခြင်း အကျင့်တို့၌၎င်း ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့ မပြောနိုင်ကြပါကုန်။

ယခုလာသော သူသည် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်း ဟု အကျွန်ုပ်ကို သိကြသောအခါ အဘယ် (ကောင်းမှုကို) ပြု၍ ဤ(သိကြားအဖြစ်)သို့ ရောက်သနည်း ဟု အကျွန်ုပ်ကို သာလျှင် ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့ မေးကြပါကုန်၏။

လူတို့ပြည်၌ ထင်ရှားသော ခုနစ်ပါးသော သိကြားမင်းဖြစ်ကြောင်းတရားကို ကြားဘူးသည့် အတိုင်း ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့အား အကျွန်ုပ်ဟောပါ၏။ ထို(တရားဟောသော)ကြောင့် ငါတို့သည် သိကြားမင်းကို မြင်ရပေပြီ ဟု ထို(သမဏဗြာဟ္မဏ)တို့သည် ဝမ်းမြောက်ကြပါကုန်၏။

အကျွန်ုပ်၏ ယုံမှားခြင်းကို လွန်မြောက်စေတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ရသော အခါမှစ၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဆည်းကပ်ခဲ့သောကြောင့် ယခုအခါ၌ အကျွန်ုပ်သည် ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းရပါပြီ။

တဏှာတည်းဟူသော ငြောင့်ကို ပယ်နှုတ်တော်မူတတ်သော သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူပြီးသော အဘုမ္မပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော ကြီးမြတ်သော လုံ့လရှိတော်မူသော နေမင်း၏ အဆွေဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို အကျွန်ုပ်ရှိခိုးပါ၏။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်တို့သည် ဗြဟ္မာအား ရှိခိုးခြင်းကို ပြုခဲ့ပါကုန်၏။ ယနေ့မှစ၍ နတ်တို့နှင့် အတူ အကျွန်ုပ်တို့အား ထိုရှိခိုးခြင်းသည် မရှိတော့ပါ ဟု အသျှင်ဘုရားအား ပြပါကုန်အံ့။ ယခုမူ အကျွန်ုပ်တို့သည် အသျှင်ဘုရားအား ရှိခိုးပူဇော်ခြင်းကို ပြုကြပါကုန်၏။

အသျှင်ဘုရားသည်သာလျှင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိသော ဘုရားဖြစ်တော်မူပါ၏။ အသျှင်ဘုရားသည် အတုမရှိသော ဆရာဖြစ်တော်မူပါ၏။ နတ်နှင့်တကွသော လောက၌ အသျှင်ဘုရားနှင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ် မရှိပါဘုရား ဟု (လျှောက်ထား၏)။

၃၇၁။ ထိုအခါ နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မပါးဖြစ်သော ပဉ္စသိနတ်သားကို မိန့်ကြားလေ၏။

“အမောင်ပဉ္စသိ သင်သည် ငါ့အား ကျေးဇူးများလှပေ၏။ သင်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ရှေးဦးစွာ ခင့်ပန်ပေ၏။ အမောင်ပဉ္စသိ သင်ခွင့်ပန်ပြီးသည့်နောက်မှ ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော (အလုံးစုံသောတရားတို့ကို) ကိုယ်တိုင်မှန်စွာသိတော်မူသော ထိုမြတ်စွာဘုရားကို ငါတို့သည် နောက်မှ ဖူးမြော်ခြင်းငှါ ချဉ်းကပ်ကြရကုန်၏။ (ငါသည်)သင့်အား သင့်အာရာထူး၌လည်း ထားအံ့၊ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မင်းလည်း သင်ဖြစ်အံ့၊ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော သင်အလွန်တောင့်တသော သူရိယဝတ္ထုသာနတ်သမီးကိုလည်း သင့်အား ပေးအံ့” ဟု (မိန့်ကြားလေ၏)။

ထို့နောက် နတ်တို့၏အရှင် သိကြားမင်းသည် လက်ဖြင့် မြေကိုပုတ်၍ “နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ” ဟု သုံးကြိမ် ဥဒါန်းကျူးရင့်၏။

ဤအမေးအဖြေနှင့်တကွသော တရားဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်ရှိသော် “ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော တရားအလုံးစုံသည် ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏” ဟု နတ်တို့၏အရှင်သီကြားမင်းအား ကိလေသာမြို့အညစ်အကြေးကင်းသော တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်’ သည် ထင်ရှားဖြစ် ပေါ်လေ၏။ တပါးသော ရှစ်သောင်းသော နတ်တို့အားလည်း တရားမျက်စိ ‘သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်’သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လေ၏။

ဤသို့ နတ်တို့၏အရှင် သီကြားမင်း တောင်းပန်သော ပြဿနာတို့ကို မြတ်စွာဘုရား ဖြေကြား တော်မူသောကြောင့် ဤတရားဒေသနာတော်၏အမည်သည် သက္ကပဉ္စာ ဟူ၍သာလျှင် တွင်သတည်း။

ရှစ်ခုမြောက် သက္ကပဉ္စသုတ်ပြီး၏။

၉-မဟာသထိပဋ္ဌာနသုတ်

၃၇။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရုတိုင်း ကမ္မာသမ္ပေ မည်သောနိဂုံး၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားသည် ရဟန်းတို့ကို “ရဟန်းတို့” ဟု ခေါ်တော်မူ၏။ ရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရားအား “အသျှင်ဘုရား” ဟု ပြန်လျှောက်ကြကုန်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားကို ဟောတော်မူ၏။

အကျဉ်းချုပ်

၃၇၇။ ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါတို့၏စိတ်စင်ကြယ်ရန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေးခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန် အရိယမဂ်ကို ရရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်း ဖြစ်ပေ၏။ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း။

အဘယ်လေးပါးတို့နည်းဟူမူ—

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ၇ ဒေါမနဿ ၁ ကို ပယ်ဖျောက်၍ ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ပြင်းစွာအားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္ပဇဉ်ဉာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

အကျဉ်းချုပ် ပြီး၏။

၁။ ကမ္မာသမ္ပေ-ကမ္မာသမ္ပေဟု မှန်စွာရှိရာ ကမ္မာသမ္ပေ ရှိသည့်အလို ရှေ့ကျားကို ဆုံးမရာ ဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဆိုလိုသည်။ ကမ္မာသမ္ပေ ရှိသည့်အလို ကျင့်ဝတ်ကျားကုန်သော သူတို့၏တည်ရာဖြစ်သောကြောင့်ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ အောက်မှေခြင်း။

၄။ လိုချင်တပ်မက်ခြင်း။

၃။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာလောကကိုဆိုသည်။

၅။ နှလုံးမသာခြင်း။

၁-ထွက်သက်ဝင်သက်ကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၄။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် တောသို့ သွားရောက်၍ ဖြစ်စေ သစ်ပင်ရင်းသို့သွားရောက်၍ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့သွားရောက်၍ဖြစ်စေ တင်ပလွှင့်နေပြီးလျှင် ကိုယ်ကို ပြောင့်မတ်စွာထား၍ သတိကို(ကမ္မဋ္ဌာန်းသို့)ရှေ့ရှုဖြစ်စေလျက် ထိုင်၏။ ထိုရဟန်းသည် သတိရှိလျက်သာလျှင် ထွက်သက်လေကို ရှု၏။ သတိရှိလျက်သာလျှင် ဝင်သက်လေကိုရှု၏။ ရှည်ရှည်ရှည်ရှည်လည်း “ရှည်ရှည်ရှည်သည်” ဟု သိ၏။ ရှည်ရှည်ရှုလျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှုသည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှည်လျှင်လည်း “တိုတိုရှည်သည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှုလျှင်လည်း “တိုတိုရှုသည်” ဟု သိ၏။ (ထွက်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသောဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှုမည်” ဟု ကျင့်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော ပုဂံသမားသည်၎င်း ပုဂံသမား၏တပည့်သည်၎င်း (ပုဂံကြီးကို) ရှည်ရှည်ဆွဲငင်လျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ဆွဲငင်သည်” ဟု သိ၏။ (ပုဂံကြီးကို) တိုတိုဆွဲငင်လျှင်လည်း “တိုတိုဆွဲငင်သည်” ဟု သိ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ရှည်ရှည်ရှည်ရှည်လည်း “ရှည်ရှည်ရှည်သည်” ဟု သိ၏။ ရှည်ရှည်ရှုလျှင်လည်း “ရှည်ရှည်ရှုသည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှည်လျှင်လည်း “တိုတိုရှည်သည်” ဟု သိ၏။ တိုတိုရှုလျှင်လည်း “တိုတိုရှုသည်” ဟု သိ၏။ (ထွက်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှိက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ (ဝင်သက်လေ၏) “အစ အလယ် အဆုံး အလုံးစုံသော ရုပ်အပေါင်းကို ထင်ရှားသိလျက် ရှုမည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသောထွက်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှိက်မည်” ဟု ကျင့်၏။ “ရုန့်ရင်းသော ဝင်သက်ကို ငြိမ်းစေလျက် ရှုမည်” ဟု ကျင့်၏။

ဤသို့ (မိမိ၏) ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်း ဟု အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိသည်” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ဈေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမိမတွယ်မှုရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ရှုဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၃။ ဝမ်းဗိုက်ကိုရှိုက်၍လွှတ်ရသည်ကိုရည်၍ ထွက်လေလွှတ်သည်ကို ရှိုက်သည်ဟု ဝေါဟာရ ပြုသည်။

သုတ်]

၄-စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း အပိုင်း

၂၆၁

၂-ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၅။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သွားလျှင်လည်း “သွားသည်” ဟု သိ၏။ ရုပ်လျှင်လည်း “ရုပ်သည်” ဟု သိ၏။ ထိုင်လျှင်လည်း “ထိုင်သည်” ဟု သိ၏။ လျောင်းလျှင်လည်း “လျောင်းသည်” ဟု သိ၏။ ထိုရဟန်း၏ ရုပ်အပေါင်းသည် အကြင်အကြင် အမူအရာအားဖြင့် တည်နေ၏။ ထိုရုပ်အပေါင်းကို ထိုထိုအမူအရာအားဖြင့် သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ သူတပါး၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်း ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတယ်မှုရှိလည်းနေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) စဲလည်းမစံလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဣရိယာပုထ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၃-သတိသမ္ပဇဉ်ဖြင့် ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၆။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ရှေ့သို့ တိုးရာ နောက်သို့ဆုတ်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ တူရှုကြည့်ရာ တစောင်းကြည့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကွေးရာ ဆန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ဒုက္ခ၌ သပိတ် သင်္ကန်းကို ဆောင်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ စားရာ သောက်ရာ ခဲရာ လျက်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် စွန့်ရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။ သွားရာ ရပ်ရာ ထိုင်ရာ အိပ်ရာ နိုးရာ ပြောရာ ဆိတ်ဆိတ်နေရာ၌ သိလျက် ပြုလေ့ရှိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

သတိသမ္ပဇဉ်ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၄-စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၃၇၇။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှ အထက် ဆံပင်ဖျားမှ အောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါး အဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။ “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင် အမွှေး ခြေသည်း လက်သား

သွား အရေ အသား အကြော အရိုး ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ အညို့ နှလုံး အသည်း အမြွေး အဖျဉ်း အဆုပ် အူမ အူသိမ် အစာသစ် အစာဟောင်း ဦးနှောက် သည်းခြေ သလိပ် ပြည် သွေး ချွေး အဆီခဲ မျက်ရည် ဆကြည် တံထွေး နှပ် အစေး ကျင်ငယ်သည် ရှိ၏” ဟု စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား နှစ်ဖက်မျက်နှာဝရှိသော အိတ်သည် စပါးအမျိုးမျိုးဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိရာ၏။ အဘယ်စပါးတို့နည်းဟူမူ—သလေးစပါး ကောက်ကြီးစပါး ပဲနောက် ပဲကြီး နှမ်း ဆန်တို့တည်း။ မျက်စိအမြင်ရှိသောယောက်ျားသည် ထိုအိတ်ကိုဖြေ၍ “ဤသည်တို့ကား သလေး စပါးတို့တည်း ဤသည်တို့ကား ကောက်ကြီးစပါးတို့တည်း ဤသည်တို့ကား ပဲနောက်တို့တည်း ဤသည်တို့ကား ပဲကြီးတို့တည်း ဤသည်တို့ကား နှမ်းတို့တည်း ဤသည်တို့ကား ဆန်တို့တည်း” ဟု စူးစိုက်ဆင်ခြင်ရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် ခြေဖဝါးမှအထက် ဆံပင်ဖျားမှ အောက် ထက်ဝန်းကျင် အရေပါးအဆုံးရှိသော မစင်ကြယ်သည့် အရာအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်လျက် ရှိသော ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏ “ဤရုပ်အပေါင်း၌ ဆံပင် အမွေး ခြေသည်း လက်သည်း သွား အရေ။ပ။ ကျင်ငယ်သည်ရှိ၏” ဟု (စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏)။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

စက်ဆုပ်ဖွယ်ဟု နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၅-ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း

၃၇၇။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက် ဆင်ခြင်၏။

ရဟန်းတို့ ဥပမာသော်ကား ကျွမ်းကျင်သော နွားသတ်သမားသည်၎င်း နွားသတ်သမား၏ တပည့်သည်၎င်း နွားကိုသတ်၍ လမ်းလေးခုဆုံရာ၌ အစုအပုံအားဖြင့် ခွဲခြားလျက် ထိုင်နေရာသကဲ့သို့ ရဟန်းတို့ ဤအတူပင် ရဟန်းသည် “ဤရုပ်အပေါင်း၌ မြေဓာတ် ရေဓာတ် မီးဓာတ် လေဓာတ်သည် ရှိ၏” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကို တည်မြဲတိုင်း ထားမြဲတိုင်းပင် ဓာတ်အားဖြင့် စူးစိုက်ဆင်ခြင်၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌ မူလည်း။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၆-သူသေကောင်ကိုမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၉။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် သေ၍ ဟရက်ရှိသော သူသေကောင် သေ၍ နှစ်ရက်ရှိသော သူသေကောင် လေ၍ သုံးရက်ရှိသော သူသေကောင် ဖူးရောင်နေသော သူသေကောင် ရုပ်ဆင်းပျက်လျက် ညှိမ့်နေသော သူသေကောင် ပြည်ကဲ့သို့ စက်ဆုပ်ဖွယ် အပုပ်ရည်

သုတ်]

၆-သုသေကောင် ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း

၂၆၃

ယိုစီးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသောသုသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် “ဤ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သောသဘော ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း။ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုပင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ (မိမိ၏) ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ကျီးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော စွန့်ရဲတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော လင်းတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ဘုံမတီးငှက်တို့ ခဲစား အပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ခွေးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ကျားတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်း ဖြစ်သော သစ်တို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော မြေခွေတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော ပိုးအမျိုးမျိုးတို့ ခဲစားအပ်သည်မူလည်းဖြစ်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားသော သုသေကောင်ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤ၏ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့ သဘောရှိ၏။ ဤသို့ သော သဘောဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း။ ဤသို့သော သဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ (မိမိ၏) ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ။ပ။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အသားအသွေးရှိသေးသော အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အရိုးဆက်လျက်ရှိသေးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော သုသေကောင်ကို မြင်ရာ သကဲ့သို့။ပ။

အသားကင်း၍ သွေးတို့ဖြင့် ပေကျံလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့လျက်ရှိသော အရိုးဆက်လျက် ရှိသေးသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော သုသေကောင်ကို။ပ။

အသားအသွေးကင်းလျက် အကြောတို့ဖြင့် ဖွဲ့ထားသော အရိုးစုဖြစ်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ် အပ်သော သုသေကောင်ကို။ပ။

တနေရာ၌လက်ရိုး တနေရာ၌ခြေရိုး တနေရာ၌ ခြေဖျက်ရိုး တနေရာ၌ မြင်းခေါင်းရိုး တနေရာ၌ ပေါင်ရိုး တနေရာ၌ ခါးရိုး တနေရာ၌နံရိုး တနေရာ၌ ကျောက်ကုန်းရိုး တနေရာ၌ ပခုံးရိုး တနေရာ၌ လည်ပင်းရိုး တနေရာ၌ မေးရိုး တနေရာ၌ သွားရိုး တနေရာ၌ ဦးခေါင်းခွံအားဖြင့် ဖွဲ့ခြင်း ကင်းကုန် လျက် ထိုထိုအရပ်တို့၌ ကြံပြန့်နေကုန်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်သော အရိုးစု သုသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့ ထိုရဟန်းသည် ဤကိုယ်ကိုသာလျှင် “ဤ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့သော သဘောရှိ၏။ ဤသို့သောသဘောဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း ဤသို့သောသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုသာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း။ပ။ နေ၏။

ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခရုသင်း အဆင်းနှင့် အတူ ဖြူဖွေးနေကုန်သော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်အပ်ကုန်သော အရိုးစု သုသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ နှစ်လွန်လျက် စုပုံ နေသော သင်္ချိုင်း၌ စွန့်ပစ်ထားအပ်သော အရိုးစုသုသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့။ပ။ ဆွေးမြည့် လျက် အမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ချိုင်း၌စွန့်ပစ်ထားကုန်သော အရိုးစုသုသေကောင်တို့ကို မြင်ရာသကဲ့သို့

ထိုရဟန်းသည် “ဤငါ၏ ရုပ်အပေါင်းသည်လည်း ဤသို့ သဘောရှိ၏၊ ဤသို့သော သဘောဖြစ်လိမ့် မည်သာတည်း၊ ဤသို့သောသဘောကို မလွန်ဆန်နိုင်” ဟု ဤရုပ်အပေါင်းကိုသာလျှင် နှိုင်းစာ၍ ရှု၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ ရုပ်အပေါင်း၌မူလည်း ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ပျက်ကြောင်းသဘောနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏။ ရုပ်အပေါင်း၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘော ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ရုပ်အပေါင်းသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိ တဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီ မဘွယ်မရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာမျှကိုလည်း (ငါ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

သူသေကောင်ကိုးမျိုးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

ရုပ်အပေါင်းကိုဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်လေးပါး ပြီး၏။

ဝေဒနာကိုဆင်ခြင်ခြင်း ကိုးပါး

၃၀၀။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဝေဒနာ^၁ တို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် သုခဝေဒနာ^၂ ကို ခံစားလျှင်လည်း “သုခဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ဒုက္ခဝေဒနာ^၃ ကို ခံစားလျှင်လည်း “ဒုက္ခ ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ^၄ ကို ခံစားလျှင်လည်း “အဒုက္ခမသုခဝေဒနာ ကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။

ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာ ကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ချမ်းသာသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဆင်းရဲသောဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း ကာမဂုဏ်နှင့်စပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲသော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် စပ်သော ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။ ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲ

၁။ ခံစားခြင်း။

၂။ ချမ်းသာသောခံစားခြင်း။

၃။ ဆင်းရဲသောခံစားခြင်း။

၄။ ဆင်းရဲမဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သောခံစားခြင်း။

မဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားလျှင်လည်း “ကာမဂုဏ်နှင့် မစပ်သော ဆင်းရဲ မဟုတ် ချမ်းသာမဟုတ်သော ဝေဒနာကို ခံစားသည်” ဟု သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ ဝေဒနာတို့၌မူလည်း ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ဝေဒနာတို့၌ ပျက် ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ဝေဒနာ တို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “ဝေဒနာသည်သာလျှင် ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှု ထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်း ငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမိမတုယံမူ၍လည်း နေ၏။ လောက ၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ့ငါ၏ ဥစ္စာဟု) စွဲလည်းမစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဝေဒနာတို့ကို ဆင်ခြင်ခြင်းကိုးပါး ပြီး၏။

စိတ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါး

၃၀၁။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ရာဂ^၁နှင့် တက္ခသော စိတ်ကိုလည်း “ရာဂ နှင့် တက္ခသောစိတ်” ဟု သိ၏။ ရာဂကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “ရာဂကင်းသောစိတ်” ဟု သိ၏။ ဒေါသ^၂နှင့်တက္ခသော စိတ်ကိုလည်း “ဒေါသနှင့်တက္ခသောစိတ်” ဟု သိ၏။ ဒေါသကင်းသော စိတ်ကို လည်း “ဒေါသကင်းသောစိတ်” ဟု သိ၏။ မောဟ^၃နှင့် တက္ခသော စိတ်ကိုလည်း “မောဟနှင့်တက္ခ သောစိတ်” ဟု သိ၏။ မောဟကင်းသော စိတ်ကိုလည်း “မောဟကင်းသောစိတ်” ဟု သိ၏။ သ ခိတ္တ^၄ စိတ်ကိုလည်း “သခိတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။ ဝိက္ခိတ္တ^၅ စိတ်ကိုလည်း “ဝိက္ခိတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။ မဟဂ္ဂုတ်^၆ စိတ်ကိုလည်း “မဟဂ္ဂုတ်စိတ်” ဟု သိ၏။ အမဟဂ္ဂုတ်^၇ စိတ်ကိုလည်း “အမဟဂ္ဂုတ်စိတ်” ဟု သိ၏။ သဉ္စတ္တရ^၈ စိတ်ကိုလည်း “သဉ္စတ္တရစိတ်” ဟု သိ၏။ အနတ္တရစိတ်^၉ ကိုလည်း “အနတ္တရ စိတ်” ဟု သိ၏။ သမာဟိတစိတ်^{၁၀} ကိုလည်း “သမာဟိတစိတ်” ဟု သိ၏။ အသမာဟိတစိတ်^{၁၁} ကိုလည်း “အသမာဟိတစိတ်” ဟု သိ၏။ ဝိမုတ္တစိတ်^{၁၂} ကိုလည်း “ဝိမုတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။ အဝိမုတ္တ စိတ်^{၁၃} ကိုလည်း “အဝိမုတ္တစိတ်” ဟု သိ၏။

၁။ တပ်မက်ခြင်း။

၅။ ပျံ့သောစိတ်။

၉။ ရူပအရူပစိတ်။

၂။ အမျက်ထွက်ခြင်း။

၆။ ရူပအရူပစိတ်။

၁၀။ အပ္ပနာသမာဓိ ဥပစာရသမာဓိရှိသော တည်ကြည်သောစိတ်။

၃။ တွေ့ဝေခြင်း။

၇။ ကာမာဝစရစိတ်။

၁၁။ သမာဓိနှစ်ပါးကင်းသော မတည်ကြည်သောစိတ်။

၄။ ကျုံ့သောစိတ်။

၈။ ကာမာဝစရစိတ်။

၁၂။ လွတ်မြောက်သောစိတ်။

၁၃။ မလွတ်မြောက်သောစိတ်။

ဤသို့ မိမိ၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါးစိတ်၌ မူလည်းစိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ စိတ်၌မူလည်း စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ စိတ်၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ စိတ်၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်းနေ၏။ စိတ်၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏။ ထို့ပြင် “စိတ်သည် သာယျင်ရှိ၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိ ဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်း သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမိမတွယ်မှု၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိ သည်ဖြစ်၍နေ၏။

စိတ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း တဆယ့်ခြောက်ပါး ပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း ငါးပါး

နိဝရဏတရားငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၀၂။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် နိဝရဏ ငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် နိဝရဏငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစွန္ဒရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစွန္ဒ ရှိသည်” ဟု သိ၏။ အတွင်း သန္တာန်၌ ကာမစွန္ဒမရှိလျှင်လည်း “ငါ၏အတွင်းသန္တာန်၌ ကာမစွန္ဒမရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ကာမစွန္ဒ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကာမစွန္ဒ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ကာမစွန္ဒ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ^၁ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဗျာပါဒရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဗျာပါဒမရှိလျှင်လည်း “ငါ၏အတွင်းသန္တာန်၌ ဗျာပါဒ မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဗျာပါဒ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဗျာပါဒ၏ နောင်အခါမဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓ^၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓမရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ထိနမိဒ္ဓမရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ထိနမိဒ္ဓ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

၁။ အဝိတ်အပင်တရား။

၂။ ကာမဂုဏ်အလို။

၃။ သူတပါးလျက်စီးလေ့ခြင်းသဘော။

၄။ လေးလံထိုင်းမျှခြင်း။

မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စ^၁ ကုက္ကုစ္စ^၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စမရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဥဒ္ဓစ္စကုက္ကုစ္စ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ^၃ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာရှိ၏” ဟု သိ၏။ မိမိ၏ သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဝိစိကိစ္ဆာမရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိသူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပါးခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန် တိုးပါးခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာခွင့် တို့ဖြင့်) မမှီမတူယှဉ်းမူ၍လည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာ ကိုမျှလည်း (ငါ ငါ၏ ဥဒ္ဓစ္စဟု) စွဲလည်းမစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၃။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားကိုတို့ အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။ ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ဤကားရုပ်တည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ရုပ်၏ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား သညာ^၄တည်း၊ ဤကား သညာ၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သညာ၏ချုပ်ရာတည်း၊ ဤသည်တို့ကား သင်္ခါရ^၅တို့တည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား သင်္ခါရတို့၏ချုပ်ရာတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်^၆တည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ဖြစ်ကြောင်းတည်း၊ ဤကား ဝိညာဏ်၏ချုပ်ရာတည်းဟု ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကိုအကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကိုအကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍

၁။ ပျံ့လွင့်ခြင်း။

၂။ နှလုံးမသာယာခြင်း။

၃။ မဝေခွဲနိုင်ခြင်း။

၄။ မှတ်သိခြင်း။

၅။ ပြုပြင်စီရင်မှုအားထုတ်မှု။

၆။ အထူးသိမှု။

နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်းနေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် သဘောတရား တို့ သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏ ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုတင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိ တဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမထွက်မူ၍လည်းနေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာ ဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရား ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

ခန္ဓာငါးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၈၄။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတန သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့ လျှင် ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတနသဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မျက်စိကိုလည်း သိ၏။ အဆင်းတို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်းသိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ် ၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နားကိုလည်း သိ၏။ အသံတို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

နှာခေါင်းကိုလည်း သိ၏။ အနံ့တို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ် ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသောသံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

လျှာကိုလည်း သိ၏။ အရသာတို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကိုစွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကိုလည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ် ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ကိုယ့်ကိုလည်း သိ၏။ အတွေ့အထိတို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်းကို လည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

သုတ်]

ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း

၂၆၉

စိတ်ကိုလည်း သိ၏။ သဘောတရားတို့ကိုလည်း သိ၏။ ထိုနှစ်ပါးစုံကို စွဲ၍ သံယောဇဉ် ဖြစ်ခြင်း ကိုလည်း သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သံယောဇဉ်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သံယောဇဉ် ၏ ပယ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ပယ်ပြီးသော သံယောဇဉ်၏ နောင်အခါ မဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌ မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ် ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် သဘောတရားတို့ သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏ ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိ တဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်း သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှုရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစ်စုံတရာကိုမျှ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာ ဟူ၍) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ခြောက်ပါးသော အတွင်းအပ အာယတန သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

အာယတနတဆယ့်နှစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း

၃၇၅။ ရဟန်းတို့ တဖန် ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင် ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်း သည် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္ပောဇ္ဈင် ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ သတိသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သတိသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်း ကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိ သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင် ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိ သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဓမ္မ ဝိစယသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပွားစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

၁။ သစ္စာတို့ကိုသိကြောင်း။

၂။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အောက်မေ့ခြင်း။

၃။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တရားသဘောကိုစူးစမ်းဆင်ခြင်ခြင်း။

မိမိ သန္တာန်၌ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်^၁ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင် ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဝိရိယသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပူးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိ သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်^၂ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိ သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိလျှင် လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ပီတိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပူးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိ သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်^၃ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိ သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပူးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိ သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်^၄ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော သမာဓိသမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပူးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်^၅ ရှိလျှင်လည်း “ငါ၏ သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်ရှိသည်” ဟု သိ၏။ မိမိသန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင် မရှိလျှင်လည်း “ငါ၏သန္တာန်၌ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဈင်မရှိ” ဟု သိ၏။ မဖြစ်သေးသော ဥပေက္ခာ သမ္ပောဇ္ဈင်၏ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ဖြစ်ပြီးသော ဥပေက္ခာ သမ္ပောဇ္ဈင်ကို ပူးစေခြင်းငှါ ပြည့်စုံခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။

ဤသို့ မိမိ၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ဖြစ်ကြောင်း တရားနှင့် ဖြစ်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မူလည်းနေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ပျက်ခြင်းသဘောကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကို အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားတို့သည် သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ်တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိတဖန်တိုးပွားခြင်းငှါသာဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်း သည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မရှိလည်း နေ၏။ လောက၌ တစုံတရာကိုမျှ (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း၊ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍နေ၏။

ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်းအပိုင်း ပြီး၏။

၁။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော အားထုတ်ခြင်း။ ၃။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်စိတ်၏ငြိမ်းချမ်းခြင်း။
 ၂။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သောနှစ်သိမ့်ခြင်း။ ၄။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သော တည်ကြည်ခြင်း။
 ၅။ မဂ်ဉာဏ်၏အကြောင်းဖြစ်သောအညီအမျှခြင်း။

သစ္စာလေးပါးကို ဆင်ခြင်ခြင်း အပိုင်း

၃၈၆။ ရဟန်းတို့ တဖန်ထို့ပြင်လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရား ဟု အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ အဘယ်သို့လျှင် ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါးသဘောတရားတို့၌ သဘောတရားဟု အကြိမ်ကြိမ်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသနည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် “ဤကား ဒုက္ခတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းသိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခချုပ်ရာတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်းသိ၏။ “ဤကား ဒုက္ခနိရောဓါမိနိပဋိပဒါတည်း” ဟု ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိ၏။

ပဌမအခန်း ပြီး၏။

ဒုက္ခအရိယသစ္စာ

၃၈၇။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသစ္စာ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ဇာတိသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ ဇရာသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ မရဏသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ သောကီ ပရိဒေဝိ ဒုက္ခံ ဒေါမနဿ ဥပါယာသံ တို့သည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ မချစ်ခင်မနှစ်သက်ဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွဲကွာကွေ့ကွင်း ရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ အလိုရှိသည်ကို မရခြင်းသည်လည်း ဒုက္ခတည်း။ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့သည် ဒုက္ခတည်း။

၃၈၈။ ရဟန်းတို့ ဇာတိသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌ ရှေးဦးစွာဖြစ်ခြင်း ပြည့်စုံစွာဖြစ်ခြင်း (အမိဝမ်းတွင်း ဥဒ္ဓံတွင်းသို့) သက်ဝင်ခြင်း ကိုယ်ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း ခန္ဓာကိုယ်၏ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း အာယတနတို့ကိုရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဇာတိဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၈၉။ ရဟန်းတို့ ဇရာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်း၌ အိုသောအခြင်းအရာ သွားကျိုးခြင်း ဆံဖြူခြင်း အရေတုန့်ရှုံ့ခြင်း ရုပ်အသက် ဆုတ်ယုတ်ခြင်း (မျက်စိစိစော) ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဇရာ ဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၀။ ရဟန်းတို့ မရဏသည် အဘယ်နည်း။ ထိုထိုသတ္တဝါတို့၏ ထိုထိုသတ္တဝါအပေါင်းမှ ရွှေ့လျော့ခြင်း ရွှေ့လျော့သော အခြင်းအရာ ပျက်စီးခြင်း ကွယ်ပျောက်ခြင်း သက်ပြတ်သေဆုံးခြင်း ကွယ်လွန်ခြင်း ခန္ဓာတို့၏ပျက်စီးခြင်း ကိုယ်ကိုပစ်ချခြင်း ဇီဝိတိန္ဒြေ၏ပြတ်စဲခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို မရဏဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

- ၁။ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်။
- ၂။ ပဋိသန္ဓေတည်နေခြင်း။
- ၃။ အိုခြင်း။

- ၄။ သေခြင်း။
- ၅။ စီးရိယပုန်ခြင်း။
- ၆။ နှိုးကြားခြင်း။

- ၇။ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း။
- ၈။ စိတ်ဆင်းရဲခြင်း။
- ၉။ ပြင်းစွာပူပန်ခြင်း။

၃၉၁။ ရဟန်းတို့ သောကသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သောသတ္တဝါ၏ စိုးရိမ်ခြင်း စိုးရိမ်သော အခြင်းအရာ စိုးရိမ်သည်၏အဖြစ် အတွင်း၌ စိုးရိမ်ခြင်း အတွင်း၌ ပြင်းစွာစိုးရိမ်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို သောကဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၂။ ရဟန်းတို့ ပရိဒေဝသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲကြောင်းနှင့် တွေ့သော သတ္တဝါ၏ ငိုကြွေးခြင်း ပြင်းစွာ ငိုကြွေးခြင်း ငိုကြွေးသောအခြင်းအရာ ပြင်းစွာငိုကြွေးသောအခြင်းအရာ ငိုကြွေးသည်၏အဖြစ် ပြင်းစွာငိုကြွေးသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ပရိဒေဝဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၃။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ကိုယ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲ ကိုယ်၌ဖြစ်သော မသာယာခြင်း ကိုယ်တွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၄။ ရဟန်းတို့ ဒေါမနဿသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ စိတ်၌ဖြစ်သောဆင်းရဲ စိတ်၌ ဖြစ်သော မသာယာခြင်း စိတ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သောဆင်းရဲ မသာယာသော ခံစားခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒေါမနဿဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၅။ ရဟန်းတို့ ဥပါယာသသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ တမျိုးမျိုးသော ပျက်စီးခြင်းနှင့် မလွတ်ကင်းသော တမျိုးမျိုးသော ဆင်းရဲခြင်း၏ အကြောင်းနှင့်တွေ့ကြုံသော သတ္တဝါ၏ ပင်ပန်းခြင်း ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်း ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ် ပြင်းစွာ ပင်ပန်းသည်၏ အဖြစ်တည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ တရားသဘောကို ဥပါယာသဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၆။ ရဟန်းတို့ မချစ်မနှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤလောက၌ မလိုလား မနှစ်သက် မမြတ်နိုးအပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အတွေ့ သဘော တရားတို့သော်၎င်း အကျိုးမဲ့ခြင်း အစီးအပါးမဲ့ခြင်း မချမ်းသာခြင်း ဘေးမငြိမ်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော သူတို့သော်၎င်း ထိုသူအား ရှိကုန်၏။ ထို(အာရုံသတ္တဝါ)တို့နှင့်တကွ တွေ့ရခြင်း ဆုံရခြင်း ပေါင်းဖော်ရခြင်း ရောနှောရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို မချစ်မနှစ်လိုဖွယ် တို့နှင့် တွေ့ဆုံပေါင်းသင်းရခြင်း ဆင်းရဲဟူ၍ ခေါ်ဆိုအပ်၏။

၃၉၇။ ရဟန်းတို့ ချစ်နှစ်လိုဖွယ်တို့နှင့် ကွဲကွာ ကွေ့ကွင်းရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ဤလောက၌ လိုလားနှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော အဆင်း အသံ အနံ့ အရသာ အထိ သဘော တရားတို့သော်၎င်း အကျိုး အစီးအပါး ချမ်းသာခြင်း ဘေးကင်းခြင်းကို လိုလားကုန်သော အမိအဖ ညီအစ်ကို နှမ အစ်မ မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော် ဆွေမျိုးသားချင်းတို့သော်၎င်း ထိုသူအား ရှိကုန်၏။ ထို(အာရုံသတ္တဝါ)တို့နှင့် မတွေ့ရခြင်း မဆုံရခြင်း မပေါင်းဖော်ရခြင်း မရောနှောရခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ချစ်ခင်သော သူတို့နှင့် ကွဲကွာကွေ့ကွင်းရခြင်း ဆင်းရဲဟူ၍ ခေါ်ဆို အပ်၏။

၃၉၈။ ရဟန်းတို့ အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲသည် အဘယ်နည်း။ ရဟန်းတို့ ဇာတိသဘော ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် ဇာတိသဘော မရှိကြကုန်မှ ကောင်းလေစွ၊ ဇာတိသည် ငါတို့သံသို့ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤ(ဇာတိမလာခြင်း)ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ဇရာသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် ဇရာသဘောမရှိကြကုန်မှ ကောင်းလေစွ၊ ဇရာသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤ(ဇရာမလာခြင်း)ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ ဗျာဓိသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် ဗျာဓိသဘောမရှိကြကုန်မှ ကောင်းလေစွ၊ ဗျာဓိသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းသို့တောင့်တသော်လည်း ဤ(ဗျာဓိမလာခြင်း)ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ မရဏသဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် မရဏသဘောမရှိကြကုန်မှ ကောင်းလေစွ၊ မရဏသည် ငါတို့ထံ မလာမူကား ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤ(မရဏမလာခြင်း)ကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။ ရဟန်းတို့ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့အား “ငါတို့သည် သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘော မရှိကြကုန်မှ ကောင်းလေစွ၊ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသ သဘောတို့သည် ငါတို့ထံ မလာကုန်မှ ကောင်းလေစွ” ဟု ဤသို့သော တောင့်တခြင်းသည် ဖြစ်ပေါ်၏။ ယင်းသို့ တောင့်တသော်လည်း ဤသောက စသည်တို့ မလာခြင်းကို တောင့်တခြင်းဖြင့် မရအပ်၊ ဤသည်လည်း အလိုရှိသည်ကို မရခြင်း ဆင်းရဲမည်၏။

၃၉၉။ ရဟန်းတို့ အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ^၁ဆင်းရဲတို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ ဟူသည် ရုပ်ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သညာ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏ် ဥပါဒါနက္ခန္ဓာတို့ပေတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ (ဥပါဒါနက္ခန္ဓာငါးပါး)တို့ကို အကျဉ်းချုပ်အားဖြင့် ငါးပါးသော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ဆင်းရဲတို့ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခအရိယသစ္စာဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာ

၄၀၀။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခ သမုဒယ အရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ တဖန် ဘဝသစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော နှစ်သက် တပ်မက်ခြင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သော ထိုထို ဘဝအာရုံ၌ အလွန်နှစ်သက်ခြင်းရှိသော တဏှာတည်း။ ထိုတဏှာသည် အဘယ်နည်း။ ကာမတဏှာ၊ ဘဝတဏှာ၊ ဝိဘဝတဏှာတို့တည်း။

၁။ နာချင်း။

၂။ ဥပါဒါန၏အာရုံတရားစု။

၃။ တပ်မက်ခြင်း။

၄။ ကာမဘုံ၌တပ်မက်ခြင်း။

၅။ ရူပအရူပဘုံတို့၌တပ်မက်ခြင်း။

၆။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိနှင့်တကွဖြစ်သောတပ်မက်ခြင်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာဖြစ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း၊ တည်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ တည်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် (ရှိ၏)။ ထို(တဏှာ)သည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် အာရုံ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤ(ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် အာရုံ)၌ တည်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ တည်၏။ လောက၌ နားသည်။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်းသည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။ လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပါရုံ တို့သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓါရုံ တို့သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံ တို့သည်။ပ။ လောက၌ ရသာရုံ တို့သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ တို့သည်။ပ။ လောက၌ တရားသဘော တို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ သောတဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဃာန ဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ ကာယဝိညာဏ်သည်။ပ။ လောက၌ မနောဝိညာဏ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပယူသည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ပယူသည်။ပ။ လောက၌ ဃာန သမ္ပယူ သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပယူ သည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ပယူ သည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ပယူ သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤမနောသမ္ပယူ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပယူ၌ တည်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပယူဇာဝေဒနာ သည်။ပ။ လောက၌ သောတသမ္ပယူဇာဝေဒနာ သည်။ပ။ လောက၌ ဃာနသမ္ပယူဇာ ဝေဒနာ သည်။ပ။ လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပယူဇာ ဝေဒနာ သည်။ပ။

၁။ အဆင်း။	ဂ။ နှာခေါင်း၌ရှိသောစိတ်။	၁၅။ လျှာအတွေ့။
၂။ အသံ။	ဃ။ လျှာ၌ရှိသောစိတ်။	၁၆။ ကိုယ်အတွေ့။
၃။ အနံ့။	၁၀။ ကိုယ်၌ရှိသောစိတ်။	၁၇။ မနောအတွေ့။
၄။ အရသာ။	၁၁။ မနော၌ရှိသောစိတ်။	၁၈။ မျက်စိအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၅။ အတွေ့အထိ။	၁၂။ မျက်စိအတွေ့။	၁၉။ နားအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၆။ မျက်စိ၌ရှိသောစိတ်။	၁၃။ နားအတွေ့။	၂၀။ နှာခေါင်းအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။
၇။ နား၌ရှိသောစိတ်။	၁၄။ နှာခေါင်းအတွေ့။	၂၁။ လျှာအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။

သုတ်]

ဒုက္ခသမုဒယ အရိယသစ္စာ

၂၇၁

သည်။ပ။ လောက၌ ကာယသမ္ပယော ဝေဒနာ^၁သည်။ပ။ လောက၌ မနောသမ္ပယော ဝေဒနာ^၂သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤ မနောသမ္ပယော ဝေဒနာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပယော ဝေဒနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပသညာ^၃သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓသညာ^၄သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသညာ^၅ သည်။ပ။ လောက၌ ရသသညာ^၆သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗသညာ^၇သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသညာ^၈သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ်သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပသဉ္စေတနာ^၉သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓသဉ္စေတနာ^{၁၀}သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ^{၁၁}သည်။ပ။ လောက၌ ရသသဉ္စေတနာ^{၁၂}သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗသဉ္စေတနာ^{၁၃}သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မသဉ္စေတနာ^{၁၄}သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထို တဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာ^{၁၅}သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာ သည်။ပ။ လောက၌ ရသတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗတဏှာသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မ တဏှာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မ တဏှာ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိတက်^{၁၆}သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက် သည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗဝိတက်သည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မ ဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတပ်မက်ခြင်း 'တဏှာ' သည် ဖြစ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ တည်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရ^{၁၇}သည်။ပ။ လောက၌ သဒ္ဓဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရ သည်။ပ။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဖောဠဗ္ဗဝိစာရသည်။ပ။ လောက၌ ဓမ္မ ဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာသည် ဖြစ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မ ဝိစာရ၌ ဖြစ်၏။ တည်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ တည်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို အရိယာတို့ သိအပ်သော ဒုက္ခ သမုဒယ အရိယသစ္စာ^{၁၈} ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၁။ ကိုယ်အတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။	၇။ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၁၃။ ဖောဠဗ္ဗာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၂။ မနောအတွေ့ကြောင့်ဖြစ်သော ခံစားခြင်း။	၈။ ဓမ္မာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၁၄။ ဓမ္မာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။
၃။ ရူပါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၉။ ရူပါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။	၁၅။ ရူပါရုံ၌ တပ်မက်ခြင်း။
၄။ သဒ္ဓါရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၁၀။ သဒ္ဓါရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။	၁၆။ ရူပါရုံ၌ ကြံစည်ခြင်း။
၅။ ဂန္ဓာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၁၁။ ဂန္ဓာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။	၁၇။ ရူပါရုံ၌ သဘာဝဆိုင်ခြင်း။
၆။ ရသာရုံ၌ မှတ်သားခြင်း။	၁၂။ ရသာရုံ၌ စေ့ဆော်ခြင်း။	၁၈။ ဆင်းရဲဖြစ်ကြောင်းအရိယာတို့သိအပ်သောအမှုတရား။

ဒုက္ခနိရောဓ အရိယသစ္စာ

၄၀၁။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာသည် အဘယ်နည်း။ ထိုတဏှာ၏သာလျှင် အကြွင်း မရှိ ကင်းချုပ်ရာ တဏှာကို စွန့်ရာ တဏှာကို ဝေးစွာစွန့်ရာ တဏှာမှ လွတ်မြောက်ရာ တဏှာဖြင့် မကပ်ငြိရာ (နိဗ္ဗာန်)တည်း။

ရဟန်းတို့ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ပယ်အပ်သနည်း။ ချုပ်သည်ရှိသော် အဘယ်၌ ချုပ်သနည်း။ လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် (ရှိ၏)။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည် ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောသည် အဘယ်နည်း။ လောက၌ မျက်စိသည် ချစ်ခင်ဖွယ်သဘော သာယာဖွယ်သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမျက်စိ၌ ချုပ်၏။ လောက၌ နားသည်။ပ။ လောက၌ နှာခေါင်း သည်။ပ။ လောက၌ လျှာသည်။ပ။ လောက၌ ကိုယ်သည်။ပ။ လောက၌ စိတ်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤစိတ်၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤစိတ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပါရုံတို့သည်။ လောက၌ သဒ္ဓါရုံတို့သည်။ လောက၌ ဂန္ဓာရုံတို့သည်။ လောက၌ ရသာရုံတို့သည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်။ လောက၌ ဓမ္မာရုံတို့သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤတရားတို့၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုဝိညာဏ်သည်။ လောက၌ သောတဝိညာဏ်သည်။ လောက၌ ဃာနဝိညာဏ် သည်။ လောက၌ ဇိဝှိဝိညာဏ်သည်။ လောက၌ ကာယဝိညာဏ်သည်။ လောက၌ မနောဝိညာဏ် သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ် ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမနောဝိညာဏ်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပယသည်။လောက၌ သောတသမ္ပယသည်။လောက၌ ဃာနသမ္ပယသည်။ လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပယသည်။ လောက၌ ကာယသမ္ပယသည်။ လောက၌ မနောသမ္ပယသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤ(မနောသမ္ပယ)၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤ(မနောသမ္ပယ)၌ ချုပ်၏။

လောက၌ စက္ခုသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ လောက၌ သောတသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ လောက၌ ဃာနသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ လောက၌ ဇိဝှိသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ လောက၌ ကာယသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ လောက၌ မနောသမ္ပယဇာ ဝေဒနာသည်။ ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာ ဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပယဇာ ဝေဒနာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤမနောသမ္ပယဇာ ဝေဒနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသညာသည်။ လောက၌ သဒ္ဓသညာသည်။ လောက၌ ဂန္ဓသညာသည်။ လောက ၌ ရသသညာသည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသညာသည်။ လောက၌ ဓမ္မသညာသည် ချစ်ခင်ဖွယ်

သာယာဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသညာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤ(ဓမ္မသညာ၌) ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပသဉ္စေတနာသည်။ လောက၌ သဒ္ဓသဉ္စေတနာသည်။ လောက၌ ဂန္ဓသဉ္စေတနာ သည်။ လောက၌ ရသသဉ္စေတနာသည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဉ္စေတနာသည်။ လောက၌ ဓမ္မ သဉ္စေတနာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မသဉ္စေတနာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပတဏှာသည်။ လောက၌ သဒ္ဓတဏှာသည်။ လောက၌ ဂန္ဓတဏှာသည်။ လောက၌ ရသတဏှာသည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာသည်။ လောက၌ ဓမ္မတဏှာသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မတဏှာ၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပဝိတက်သည်။ လောက၌ သဒ္ဓဝိတက်သည်။ လောက၌ ဂန္ဓဝိတက်သည်။ လောက ၌ ရသဝိတက်သည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိတက်သည်။ လောက၌ ဓမ္မဝိတက်သည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာဖွယ် သဘောဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည် ရှိသော် ဤဓမ္မဝိတက်၌ ချုပ်၏။

လောက၌ ရူပဝိစာရသည်။ လောက၌ သဒ္ဓဝိစာရသည်။ လောက၌ ဂန္ဓဝိစာရသည်။ လောက၌ ရသဝိစာရသည်။ လောက၌ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဝိစာရသည်။ လောက၌ ဓမ္မဝိစာရသည် ချစ်ခင်ဖွယ် သာယာ ဖွယ် သဘော ဖြစ်၏။ ထိုတဏှာကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ပယ်အပ်၏။ ချုပ်သည်ရှိသော် ဤဓမ္မဝိစာရ၌ ချုပ်၏။

ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဓအရိယသစ္စာ^၁ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ

၄၀၂။ ရဟန်းတို့ ဒုက္ခနိရောဓဂေါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ^၁သည် အဘယ်နည်း။ မြတ်သော အင်္ဂါ ရှစ်ပါး ရှိသော ဤမဂ်အကျင့်လမ်းတည်း။ ဤမဂ်အကျင့်လမ်းတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ^၂ သမ္မာသင်္ကပ္ပ^၃ သမ္မာဝါစာ^၄ သမ္မာကမ္မန္တ^၅ သမ္မာအာဇီဝ^၆ သမ္မာဝါယာမ^၇ သမ္မာသတိ^၈ သမ္မာ သမာဓိ^၉ တို့ပေတည်း။

၁။ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာအရိယာတို့သိအပ်သောအမှန်တရား။
 ၂။ ဆင်းရဲချုပ်ရာသို့ရောက်ကြောင်းအကျင့်ဟူသောအရိယာတို့သိအပ်သောအမှန်တရား။
 ၃။ မှန်စွာသိမြင်ခြင်း။
 ၄။ မှန်စွာကြံခြင်း။
 ၅။ မှန်စွာပြောဆိုခြင်း။
 ၆။ မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း။
 ၇။ မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း။
 ၈။ မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း။
 ၉။ မှန်စွာအောက်မေ့ခြင်း။
 ၁၀။ မှန်စွာတည်ကြည်ခြင်း။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဒိဋ္ဌိသည် အဘယ်နည်း။

ဒုက္ခ၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ (နိဗ္ဗာန်)၌ သိမြင်ခြင်း ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်းအကျင့်၌ သိမြင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(သိမြင်ခြင်း)ကို မှန်စွာသိမြင်ခြင်း ‘သမ္မာဒိဋ္ဌိ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသင်္ကပ္ပ သည် အဘယ်နည်း။

(ကာမအာရုံမှ) လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း ဖျက်ဆီးခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်း ညှဉ်းဆဲခြင်းမှ လွတ်ကင်းသော ကြံစည်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြံခြင်း)ကို မှန်စွာကြံခြင်း သမ္မာသင်္ကပ္ပဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါစာသည် အဘယ်နည်း။

မဟုတ်မမှန်ပြောခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ဂုံးစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ရန်ကြမ်းသောစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း ပြန်ဖျင်းသောစကားမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤကြဉ်ရှောင်ခြင်းကို မှန်စွာပြောဆိုခြင်း ‘သမ္မာဝါစာ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာကမ္မန္တသည် အဘယ်နည်း။

အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း မပေးသည်ကို ယူခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်း၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ကြဉ်ရှောင်ခြင်းတည်း။ ရဟန်းတို့ ဤ(ကြဉ်ရှောင်ခြင်း)ကို မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း ‘သမ္မာကမ္မန္တ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာအာဇီဝသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ အရိယာဖြစ်သော တပည့်သည် မှားယွင်းစွာ အသက်မွေးခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(အသက်မွေးခြင်း)ကို မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း ‘သမ္မာအာဇီဝ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာဝါယာမသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် မဖြစ်သေးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို မဖြစ်ပေါ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ယုတ်မာသော အကုသိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ မဖြစ်သေးသော ကုသိုလ်တရားတို့ကို ဖြစ်စေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ဖြစ်ပြီးသော ကုသိုလ်တရားတို့ တည်မြဲစေရန် မပျောက်ပျက်စေရန် တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်စေရန် ပြန့်ပြောစေရန် ပွားများမှု ပြည့်စုံစေရန် ဆန္ဒကို ဖြစ်စေ၏။ အားထုတ်၏။ လုံ့လပြု၏။ စိတ်ကို ချီးမြှောက်၏။ ဆောက်တည်၏။ ရဟန်းတို့ ဤ(အားထုတ်ခြင်း)ကို မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း ‘သမ္မာဝါယာမ’ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသတိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မဇဉ်ဉာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍

ရုပ်အပေါင်း၌ ရုပ်အပေါင်းကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မုဗ္ဗညာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ ကို ပယ်ဖျောက်၍ ဝေဒနာတို့၌ ဝေဒနာတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မုဗ္ဗညာဏ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ စိတ်၌ စိတ်ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ပြင်းစွာ အားထုတ်သော လုံ့လရှိသည်ဖြစ်၍ သမ္မုဗ္ဗညာဏ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတိရှိသည်ဖြစ်၍ လောက၌ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿကို ပယ်ဖျောက်၍ သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤအောက်မေ့ခြင်း သတိကို မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း သမ္မာသတိ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

ရဟန်းတို့ သမ္မာသမာဓိသည် အဘယ်နည်း။

ရဟန်းတို့ ဤသာသနာတော်၌ ရဟန်းသည် ကာမဂုဏ်တို့မှ ကင်း၍သာလျှင် ဖြစ်သော အကုသိုလ်တရားတို့မှ ကင်း၍သာလျှင်ဖြစ်သော ဝိတက်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝိစာရနှင့်တကွဖြစ်သော နိဝရဏကင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည့် ပီတိသုခရှိသော ပဌမဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ဝိတက် ဝိစာရ ငြိမ်းခြင်းကြောင့် မိမိသန္တာန်၌ စိတ်ကို ကြည်လင်စေတတ်သော သမာဓိကို ပါးစေတတ်သော ဝိတက်လည်း မရှိသော ဝိစာရလည်း မရှိသော သမာဓိကြောင့် ဖြစ်သည့် ပီတိသုခရှိသော ဒုတိယဈာန်သို့ရောက်၍နေ၏။

ပီတိ၏လည်း ကင်းခြင်းကြောင့် အမျှရှုလျက် သတိရှိလျက် ဆင်ခြင်လျက်နေ၏။ သုခကိုလည်း ကိုယ်ဖြင့်ခံစား၏။ အကြင် (တတိယဈာန်)ကြောင့် ထိုသူကို “အမျှရှုသူ သတိရှိသူ ချမ်းသာစွာ နေလေ့ရှိသူ” ဟု အရိယာ (ပုဂ္ဂိုလ်)တို့သည် ချီးမွမ်းပြောဆိုကုန်၏။ ထိုတတိယဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။

ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို ပယ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ရှေးဦးကပင် ဝမ်းသာခြင်း နှလုံးမသာခြင်းတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၎င်း ဆင်းရဲ ချမ်းသာ ကင်းသော (ဥဇေက္ခာ)ကြောင့် သတိ၏ စင်ကြယ်ခြင်း ရှိသော စတုတ္ထဈာန်သို့ ရောက်၍နေ၏။ ရဟန်းတို့ ဤသမာဓိကို မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ‘သမ္မာသမာဓိ’ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ရဟန်းတို့ ဤတရားသဘောကို ဒုက္ခနိရောဂါမိနိပဋိပဒါ အရိယသစ္စာ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။

၄၀၃။ ဤသို့ မိမိ၏သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေ၏။ မိမိ သူတပါး၏ သဘောတရားတို့၌မူလည်း သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း သဘောကိုလည်း အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ပျက်ကြောင်း တရားနှင့် ပျက်ခြင်း သဘောကိုလည်း အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ သဘောတရားတို့၌ ဖြစ်ကြောင်း ပျက်ကြောင်းတရားနှင့် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောကိုလည်း အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍မူလည်း နေ၏။ ထို့ပြင် “သဘောတရားတို့သည်သာလျှင် ရှိကုန်၏” ဟု ထိုရဟန်းအား သတိသည် ရှေးရှုထင်၏။ (ထိုသတိသည်) အဆင့်ဆင့် အသိဉာဏ် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ အဆင့်ဆင့် သတိ တဖန် တိုးပွားခြင်းငှါသာ ဖြစ်၏။ (ထိုရဟန်းသည် တဏှာဒိဋ္ဌိတို့ဖြင့်) မမှီမတွယ်မှု၍လည်းနေ၏။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

လောက၌ တစုံတရာကိုမျှလည်း (ငါ ငါ၏ဥစ္စာဟု) စွဲလည်း မစွဲလမ်း။ ရဟန်းတို့ ဤသို့လည်း ရဟန်းသည် အရိယသစ္စာလေးပါး သဘောတရားတို့၌ သဘောတရားတို့ကို အကြိမ်ကြိမ် ရှုလေ့ ရှိသည်ဖြစ်၍ နေ၏။

သစ္စာအပိုင်း ပြီး၏။

သဘောတရားကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပြီး၏။

၄၀၄။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန် လေးပါးတို့ကို ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဤ ဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့၊ ထိုပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါးသော ဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်နှစ်ကို ထားဘိဦး။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခြောက်နှစ်တို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသော နည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့။ ပ။ ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ လေးနှစ်တို့ပတ် လုံး။ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ နှစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ တနှစ်ပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ တနှစ်ကို ထားဘိဦး။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသော နည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့၊ ထိုပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ်ဖြစ်စေ ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ်ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါး တို့တွင် တပါးပါးသောဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

ရဟန်းတို့ ခုနစ်လကို ထားဘိဦး။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခြောက်လတို့ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့။ ပ။ ငါးလတို့ပတ်လုံး။ လေးလတို့ ပတ်လုံး။ သုံးလတို့ပတ်လုံး။ နှစ်လတို့ပတ်လုံး။ တလပတ်လုံး။ လခွဲပတ်လုံး။

ရဟန်းတို့ လခွဲကို ထားဘိဦး။ ရဟန်းတို့ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ကို ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး ဤဟောပြောသောနည်းဖြင့် ပွားပြားအံ့၊ ထိုပွားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် အရဟတ္တဖိုလ် ဖြစ်စေ ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင် အနာဂါမိဖိုလ် ဖြစ်စေ ဤဖိုလ်နှစ်ပါးတို့တွင် တပါး ပါးသော ဖိုလ်ကို (အမှန်ရပေမည်ဟု) အလိုရှိအပ်၏။

၄၀၅။ “ရဟန်းတို့ ဤခရီးလမ်းသည် သတ္တဝါတို့၏ စိတ်စင်ကြယ်ရန် စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်း ငိုကြွေး ခြင်းတို့ကို လွန်မြောက်ရန် ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း စိတ်ဆင်းရဲခြင်းတို့ ချုပ်ငြိမ်းရန် အရိယမဂ်ကိုရရန် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရန် တကြောင်းတည်းသော ခရီးလမ်း ဖြစ်၏။ ယင်းသည့် ခရီးလမ်းကား ဤသတိပဋ္ဌာန်လေးပါးတို့ပင်တည်း” ဟု ဤသို့ အကြင်သတိပဋ္ဌာန်တရား ကျေညာချက်ကို ငါဆိုခဲ့၏။ ဤကျေညာချက်ကို ဤ(အကျိုးနှစ်ပါးတို့တွင် တပါးပါး အမှန်ရရှိနိုင်ခြင်း)ကို ရည်ရွယ်၍ ဆို၏ဟု မြတ်စွာဘုရားသည် ဤတရားတော်ကို ဟောတော်မူ၏။ ထိုရဟန်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူသော တရားတော်ကို နှစ်လိုက်သည်ဖြစ်၍ ဝမ်းမြောက်စွာ ခံယူကြလေကုန်သတည်း။

ကိုးစုမြောက် မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပြီး၏။

၁၀-ပါယာသိသုတ်

၄၀၆။ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ကြားနာခဲ့ရပါသည်—

အခါတပါး၌ အသျှင်ကုမာရကဿပသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ရာ ကောသလမင်းသားတို့၏ သေတဗျ မည်သော မြို့သို့ ရောက်၍ ထိုသေတဗျမြို့၏ မြောက်အရပ် ယင်းတိုက်တော၌ သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏။

ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားသည် လူစည်ကား၍ ကျွဲ နွား စသည် ပေါများသော မြက် ထင်း ရေ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆန်စပါးနှင့် ပြည့်စုံသော မင်းမှရသည့် စည်းစိမ်ဖြစ်သော ပသေနဒီကောသလ မင်းသည် ဆုလာဘ်အဖြစ်ဖြင့် အပိုင်စားပေးထားသော သေတဗျမြို့ကို အုပ်ချုပ်၍ နေ၏။

ပါယာသိမြို့စားဝတ္ထု

၄၀၇။ ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားအား ဤသို့သဘောရှိသော ယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ် လျက်ရှိ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ”ဟု (ယုတ်မာသော အယူသည် ဖြစ်လျက်ရှိ၏)။

သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ဤသို့ ကြားသိလေကုန်၏—

“အချင်းတို့ ရဟန်းဂေါတမ၏ တပည့် ကုမာရကဿပ ရဟန်းသည် ငါးရာမျှသော များစွာ သော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ခရီးဒေသစာရီ လှည့်လည်ရာ သေတဗျမြို့သို့ ရောက်၍ သေတဗျမြို့၏ မြောက်အရပ် ယင်းတိုက်တော၌ (သီတင်းသုံးနေတော်မူ၏)။ ထို အသျှင် ကုမာရကဿပ၏ ကောင်းသော ကျော်စော သတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏။

‘အသျှင်ကုမာရကဿပသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သော ဉာဏ်ရှိ၏၊ အကြား အမြင်များ၏၊ ဆန်းကြယ်သော တရားစကားကို ဟောတတ်၏၊ ပြေပြစ်သော စကားလည်း ရှိ၏၊ သက်ကြီး ဝါကြီးလည်း ဖြစ်၏၊ ရဟန္တာလည်း ဖြစ်၏’ ဟု ပြန့်နှံ့၍ ထွက်၏၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဖူးမြော်ရခြင်းသည် ‘ကောင်းသည်သာတည်း’ ဟု (ကြားသိလေကုန်၏)။

ထိုအခါ သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သေတဗျမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ယင်းတိုက်တောဆီသို့ သွားကုန်၏။

၄၀၈။ ထိုအခါ ပါယာသိမြို့စားသည် ပြာသာဒ်ထက်၌ နေ့အချိန် လျောင်းစက်ရာသို့ ကပ် ရောက်လျက်ရှိ၏၊ ထိုပါယာသိမြို့စားသည် သေတဗျမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ယင်းတိုက်တောဆီသို့ ချဉ်းကပ် ကုန်သော သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ကို မြင်သော် အမတ်အား ဤသို့ မေး၏—

“အမတ် သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် သေတဗျမြို့မှ အစုလိုက် အအုပ်လိုက် ထွက်ကြပြီးလျှင် တပေါင်းတည်း ဖြစ်ကုန်လျက် မြောက်အရပ်သို့ မျက်နှာမူကာ ယင်းတိုက် တောဆီသို့ အဘယ်ကြောင့် ချဉ်းကပ်ကုန်သနည်း” ဟု (မေး၏)။

အရှင် ရဟန်းဂေါတမ၏တပည့် ကုမာရကဿပရဟန်းသည် ငါးရာမျှသော များစွာသော ရဟန်းသံဃာနှင့်အတူ ကောသလတိုင်း၌ ဒေသစာရီ လှည့်လည်ရာ သေတဗျမြို့သို့ရောက်၍ သေတဗျမြို့၏ မြောက်အရပ် ယင်းတိုက်တော၌ နေ၏။ ထိုအသျှင် ကုမာရကဿပ၏ ကောင်းသော ကျော်စောသတင်းသည် ဤသို့ ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏။

“အသျှင် ကုမာရကဿပသည် ပညာရှိ၏၊ လိမ္မာ၏၊ ထက်မြက်သောဉာဏ်ရှိ၏၊ အကြား အမြင်များ၏၊ ဆန်းကြယ်သောတရားစကားကို ဟောတတ်၏၊ ပြေပြစ်သော စကားရှိ၏၊ သက်ကြီးဝါကြီးလည်းဖြစ်၏၊ ရဟန္တာလည်းဖြစ်၏” ဟု (ပြန့်နှံ့၍ ထွက်ပါ၏)။

ထိုပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည် ထိုအသျှင်ကုမာရကဿပကို ဖူးမြော်ခြင်းငှါချဉ်းကပ်ကုန်၏ ဟု (ပြန်ကြားပြောဆို၏)။

အမတ် သို့ဖြစ်လျှင် “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည်ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ်သောသတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏ ဟု ကုမာရကဿပရဟန်းသည် မိုက်ကုန်သော မလိမ္မာကုန်သော သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုး သားတို့ကို မဟောကြားမီ သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ ချဉ်းကပ်၍ ‘အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး၊ ပါယာသိမြို့စားသည်လည်း ကုမာရကဿပရဟန်းကို ဖူးမြော်ရန် ချဉ်းကပ်လာလိမ့် မည်’ ဟု ပါယာသိမြို့စားက မှာကြားလိုက်ပါသည် ဟူ၍ ပြောကြားချေလေ့၊ အမတ် စစ်စင်မှုကား တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်လာသော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်း မှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဆို၏)။

“အရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုအမတ်သည် ပါယာသိမြို့စားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ထံသို့ချဉ်းကပ်၍ သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့အား ဤစကား ကို ပြောကြား၏—

“အသျှင်တို့ ဆိုင်းငံ့ကြပါဦး။ ပါယာသိမြို့စားသည်လည်း ကုမာရကဿပရဟန်းကို ဖူးမြော် ရန် ချဉ်းကပ်ပါလိမ့်မည်ဟု’ ပါယာသိမြို့စားက မှာကြားလိုက်ပါသည်” ဟု (ပြောကြား၏)။

၄၀၉။ ထို့နောက် ပါယာသိမြို့စားသည်လည်း သေတဗျမြို့နေ ပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့ဖြင့် ခြံရံလျက် ယင်းတိုက်တော အသျှင်ကုမာရကဿပထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် အသျှင်ကုမာရကဿပနှင့် အတူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆို၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆို ပြီးဆုံးစေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်နေ၏။

သေတဗျမြို့နေ အချို့သောပုဏ္ဏားနှင့် အမျိုးသားတို့သည်လည်း အသျှင်ကုမာရကဿပကို ရှိခိုး၍ တခုသောနေရာ၌ထိုင်ကုန်၏၊ အချို့သောသူတို့သည် အသျှင်ကုမာရကဿပနှင့်အတူ ဝမ်း မြောက်ဝမ်းသာ (နှုတ်ဆက်) ပြောဆိုကုန်၏၊ ဝမ်းမြောက်ဖွယ် အမှတ်ရဖွယ်စကားကို ပြောဆိုပြီးဆုံး

သုတ်]

လ နေ ဥပမာ

၂၇၃

စေ၍ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည် အသျှင်ကုမာရကဿပရိုရာအရပ်သို့ လက်အုပ်ချီကုန်လျက် တခုသောနေရာ၌ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည် အမည်အနွယ်ကိုပြောကြားလျက် တခုသောနေရာ၌ထိုင်ကုန်၏။ အချို့သောသူတို့သည် တိတ်ဆိတ်စွာ တခုသောနေရာ၌ ထိုင်ကုန်၏။

ကံ-ကံ၏အကျိုးမရှိဟူသောအယူ

၄၁၀။ တခုသောနေရာ၌ထိုင်ပြီးသော ပါယာသိမြို့စားသည် အသျှင်ကုမာရကဿပအား ဤစကားကိုလျှောက်၏—

“အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဆိုလေ့ရှိပါ၏။ ဤသို့ယူလေ့ရှိပါ၏။ ‘ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည်မရှိ’ ဟု ယူလေ့ရှိပါသည်” ဟူ၍ (လျှောက်၏)။

မြို့စား ငါသည် ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိသောသူ ဤသို့ ယူလေ့ရှိသောသူကို မြင်လည်း မမြင်စဘူးကြားလည်း မကြားစဘူး “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု အဘယ်ကြောင့် ဆိုသနည်း။

လ နေ ဥပမာ

၄၁၁။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင် နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို(အမေး)ကို ဖြေလော့။ မြို့စား ထို(အရာ)ကို အဘယ်သို့ ထင်သနည်း၊ ဤ လ နေ တို့သည် ဤလောက၌ ဖြစ်ကုန်သလော၊ တပါးသောလောက၌ ဖြစ်ကုန်သလော၊ ထို လ နေ တို့သည် နတ်တို့ ဖြစ်ကုန်သလော၊ လူတို့ ဖြစ်ကုန်သလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလနေတို့သည် တပါးသော လောက၌ ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဤလောက၌ မဖြစ်ပါကုန်၊ ထိုလနေတို့သည် နတ်တို့ဖြစ်ပါကုန်၏၊ လူတို့ မဟုတ်ပါကုန် ဟု (ဖြေဆို၏)။

မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု ဆို၏)။

၄၁၂။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကထာပ “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါ၏ ဟု(လျှောက်၏)။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား)အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကထာပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်၏၊ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ဂုံးချောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မောခြင်းများကုန်၏၊ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် နောင်အခါ၌ ရောဂါနှိပ်စက်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏၊ ပြင်းထန်စွာနာမကျန်းရှိကုန်၏၊ “ဤသူတို့သည် ဤရောဂါမှ မထကုန်လတ္တံ့” ဟု သိသောအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏။

“အချင်းတို့ အချို့သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ယူလေ့ ရှိကုန်၏—

‘အကြင်သူတို့သည် အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိကုန်၏၊ မပေးသောဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ဂုံးချောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မောခြင်းများကုန်၏၊ ပျက်စီးစေလိုသောစိတ်ရှိကုန်၏၊ မှားသော အယူရှိကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့’ ဟု (ဆိုလေ့ယူလေ့ရှိကုန်၏)။

အချင်းတို့သည်ကား အသက်ကိုသတ်လေ့ရှိကုန်၏၊မပေးသောဥစ္စာကိုယူလေ့ရှိကုန်၏၊ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်လေ့ရှိကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ဂုံးချောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ ပြိန်ဖျင်းသောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်၏၊ တပ်မက်မောခြင်းများကုန်၏၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိကုန်၏၊ မှားသောအယူရှိကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ အချင်းတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးလျက်ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ။

အချင်းတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသော လားရာ ပျက်စီးလျက်ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ အကယ်၍ ကျရောက်ကုန်သော် ငါ့ထံလာ၍ ပြောကြား ကြပါကုန်လော့—

သုတ်]

ခိုးသူ ဥပမာ

၂၇၅

‘ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် ရှိ၏။ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့၏ အကျိုးဝိပါက် ရှိကုန်၏’ဟု (လာ၍ ပြောကြားကြပါကုန်လော့)။

အချင်းတို့သည် ငါ၏ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ အချင်းတို့ သိမြင်သောအရာသည် ငါ့ကိုယ်တိုင်သိမြင်သောအရာကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလိမ့်” ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဝန်ခံကြပြီးလျှင် လာ၍လည်း မပြောကြားကြပါကုန်။ တမန်ကိုလည်း မစေလွှတ်ကြပါကုန်။

အသျှင်ကဿပ (ယင်းဆိုခဲ့သည့်ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏အယူသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ။ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု ဖြစ်ပါ၏။ ဤ (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေသည်လည်း) (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ခိုးသူ ဥပမာ

၄၁၃။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍မေးအံ့။ သင်နှစ်သက်သည့်အတိုင်း (ထိုအမေး) ကို ဖြေလော့။ မြို့စား ထိုအရာကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း။ ဤလောက၌ သင်၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ ပြကုန်ရာ၏။

“အရှင် ဤသူကား အပြစ်ကို ကျူးလွန်သော အရှင်၏ (စိုးအုပ်ရာနယ်မြေမှ) ခိုးသူပါတည်း။ ဤခိုးသူအား ပေးလိုသော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးပါလော့” ဟု (ပြကုန်ရာ၏)။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုရာ၏။

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ(ခိုးသူ)ယောက်ျားကို ခိုင်သော ကြိုးဖြင့် မြဲမြံစွာ လက်ပြန်ကြိုးချည်၍ ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီးလျှင် အသံပြင်းစွာ မည်သော စည်ဖြင့် (ကျေညာလျက်) လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထွက်ပြီးလျှင် မြို့၏ တောင်ဘက် သူသတ်ကုန်း၌ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုရာ၏)။

ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံ၍ ထို(ခိုးသူ)ယောက်ျားကို ခိုင်သောကြိုးဖြင့် မြဲမြံစွာ လက်ပြန်ကြိုးချည်၍ ခေါင်းတုံးရိတ်ပြီးလျှင် အသံပြင်းစွာ မည်သော စည်ဖြင့် (ကျေညာလျက်) လမ်းမတစ်ခုမှ လမ်းမတစ်ခုသို့ လမ်းဆုံတစ်ခုမှ လမ်းဆုံတစ်ခုသို့ ခေါ်ဆောင်၍ တောင်တံခါးမှ ထွက်ပြီးလျှင် မြို့၏တောင်ဘက် သူသတ်ကုန်း၌ ထိုင်နေစေကုန်ရာ၏။

ထိုခိုးသူသည် သူသတ်တို့ကို “အရှင်သူသတ်တို့ ဤမည်သော ရွာနိဂုံး၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထို အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့အား (မိမိကိုယ်ကိုင်း သိုမှီးထားသော ဥစ္စာကိုင်း) ပြု၍ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့” ဟု (အခွင့်တောင်းသော်) ရရာသလော၊ သို့မဟုတ် ငိုကြွေးမြည်တမ်းစဉ် ပင်လျှင် သူသတ်တို့သည် ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ထိုခိုးသူသည် သူသတ်တို့ကို “အရှင်သူသတ်တို့ ဤမည်သော ရွာခိုရုံး၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့အား (မိမိကိုယ်ကို၎င်း သိမိုးထားသော ဥစ္စာကို၎င်း) ပြ၍ ပြန်လာသည့် တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့” ဟု (အခွင့်တောင်းသော်) မရရာပါ။ စင်စစ်သော်ကား ငိုကြွေး မြည်တမ်းစဉ်ပင်လျှင် သူသတ်တို့သည် ထိုသူ၏ ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား လူသားဖြစ်သော ထိုခိုးသူသည် လူသားဖြစ်သော သူသတ်တို့ကို “အရှင်သူသတ်တို့ ဤမည်သော ရွာခိုရုံး၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုအဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့အား (မိမိကိုယ်ကို၎င်း သိမိုးထားသော ဥစ္စာကို၎င်း) ပြ၍ ပြန်လာသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါကုန်ဦးလော့” ဟု (အခွင့်တောင်း၍) မရအံ့။ ယင်းသို့ဖြစ်မှု သူ့ အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သော မပေးသော ဥစ္စာကို ယူလေ့ရှိကုန်သော ကာမဂုဏ် တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်သော ဂုံးချော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်သော ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်သော ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောလေ့ရှိကုန်သော တပ်မက်မောခြင်း များကုန်သော ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်ရှိကုန် သော မှားသော အယူရှိကုန်သော သင်၏အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ချမ်းသာကင်းရာ မကောင်းသောလားရာ ပျက်စီးလျက် ကျရောက်ရာ ငရဲသို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် ငရဲထိန်းတို့ကို “အရှင်ငရဲထိန်းတို့ အကျွန်ုပ်တို့သည် ပါယာသိမည်သော မြို့စား၏အထံသို့သွား၍ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု ပြောဆိုရန် ဆိုင်းငံ့ပါကုန်လော့” ဟု အဘယ်မှာ (အခွင့်တောင်း၍) ရရာအံ့နည်း၊ မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည်ရှိ၏၊ (သေ၍)တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု ဆို၏)။

၄၁၄။ အသျှင် ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော သင်၏အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏ ဟု (လျှောက်၏)။

သုတ်]

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကထာပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ဂုံးချော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ တပ်မက်မောခြင်း မမျှားကုန်၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် နောင်အခါ၌ ရောဂါနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏။ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ ပြင်းထန်စွာ နာမကျန်း ရှူကုန်၏။ “ဤသူတို့သည် ဤရောဂါမှ မထကုန်လတ္တံ့” ဟု သိသောအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏။

“အချင်းတို့ အချို့သော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏။ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ ကုန်၏—

‘အကြင်သူတို့သည် အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ဂုံးချောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ တပ်မက်မောခြင်း မမျှားကုန်၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်၏’ ဟု ယူလေ့ရှိကုန်၏။

အချင်းတို့သည်ကား အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ဂုံးချောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏။ တပ်မက်မောခြင်း မမျှားကုန်၊ ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိကုန်၊ မှန်သော အယူရှိကုန်၏။ ထိုအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏စကားသည် အကယ်၍ မှန်အံ့၊ အချင်းတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

အချင်းတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ အကယ်၍ ရောက်ကုန်သော် ငါ့ထံလာ၍ ပြောကြားပါကုန်လော့—

‘ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏။ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏’ ဟု (ပြောကြားပါကုန်လော့)။

အချင်းတို့သည် ငါ၏ ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏။ အချင်းတို့ သိမြင်သော အရာသည် ငါ့ကိုယ်တိုင် သိမြင်သောအရာကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့” ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဝန်ခံကြပြီးလျှင် လာ၍လည်း မပြောကြားကြ ပါကုန်၊ တမန်ကိုလည်း မစေလွှတ်ပါကုန်။

အသျှင်ကဿပ (ယင်းဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ)အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍)တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု ဖြစ်ပါ၏။ ဤ(ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ)သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်း ပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မစင်တွင်း၌ နစ်မြုပ်သော ယောက်ျားဥပမာ

၄၁၅။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သောပညာရှိ တို့သည် ဥပမာဖြင့် ပြောဆိုသော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။ မြို့စား ဥပမာသော်ကား ယောက်ျားတယောက်သည် မစင်တွင်း၌ ဦးခေါင်းနှင့် တကွ နစ်မြုပ်လျက် ရှိရာ၏။ ထိုအခါ သင်သည် မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို ဤသို့လည်း စေခိုင်းရာ၏—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားကို ထိုမစင်တွင်းမှ ထုတ်ယူကုန်လော့” ဟု (စေခိုင်းရာ၏)။ ထိုသူ တို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံ၍ ထိုယောက်ျားကို ထိုမစင်တွင်းမှ ထုတ်ယူကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏။

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျား၏ကိုယ်၌ ပေကျံနေသော မစင်ကို ဝါးခြမ်းစိတ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ သုတ်သင်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။ ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု ဝန်ခံ၍ ထိုယောက်ျား ၏ ကိုယ်မှ မစင်ကို ဝါးခြမ်းစိတ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ သုတ်သင်ကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏။

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျား၏ ကိုယ်ကို မြေဖြူဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ကောင်းစွာ ပုတ်တိုက် ခြင်းဖြင့် ပွတ်တိုက်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။ ထိုသူတို့သည် ထိုယောက်ျား၏ကိုယ်ကို မြေဖြူဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်အောင် ကောင်းစွာ ပုတ်တိုက်ခြင်းဖြင့် ပွတ်တိုက်ကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏။

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားကို ဆီဖြင့် သုတ်ပြန်၍ နူးညံ့သော ကသယ်မှုန့်ဖြင့် သုံးကြိမ် ကောင်းစွာ ဆေးကြောခြင်းကို ပြုကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။ ထိုသူတို့သည် ထိုယောက်ျား ကို ဆီဖြင့်သုတ်၍ နူးညံ့သော ကသယ်မှုန့်ဖြင့် သုံးကြိမ်ဆေးကြောခြင်းကို ပြုကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏။

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျား၏ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။ ထိုသူတို့ သည် ထိုယောက်ျား၏ ဆံမုတ်ဆိတ်ကို ပြုပြင်ကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားအား အဖိုးထိုက်သောပန်းကုံးကို၎င်း အဖိုးထိုက်သောနံ့သာ ပျောင်းကို၎င်း အဖိုးထိုက်သော အဝတ်တို့ကို၎င်း ဆောက်နှင်းကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။

ထိုသူတို့သည် ထိုယောက်ျားအား အဖိုးထိုက်သော ပန်းကုံးကို၎င်း အဖိုးထိုက်သော နံ့သာ ပျောင်းကို၎င်း အဖိုးထိုက်သော အဝတ်တို့ကို၎င်း ဆောက်နှင်းကုန်ရာ၏။

ထိုသူတို့ကို သင်သည် ဤသို့ ဆိုပြန်ရာ၏—

“အချင်းတို့ ထိုယောက်ျားကို ပြာသာဒ်ထက်သို့ တင်၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို (အဆင်သင့် ရရှိရန်) ထားကုန်လော့” ဟု (ဆိုပြန်ရာ၏)။

ထိုသူတို့သည် ထိုယောက်ျားကို ပြာသာဒ်ထက်သို့တင်၍ ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ကို (အဆင်သင့် ရရှိရန်) ထားကုန်ရာ၏။

မြို့စား ထို(မေးလတ္တံ့သော)စကားကို အဘယ်သို့ မှတ်ထင်သနည်း၊ ကောင်းစွာ ရေချိုး ပြီးသော ကောင်းစွာ အမွှေးနံ့သာ လိမ်းကျံပြီးသော ကောင်းစွာ ဆံမုတ်ဆိတ် ပြုပြင်ပြီးသော ပန်းကုံးစွပ်ပြီးသော ကောင်းစွာ တန်ဆာဆင်ပြီးသော ဖြူစင်သော အဝတ် ဝတ်ပြီးသော မြတ်သော ပြာသာဒ်ထက်၌ ရောက်လျက် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ ခံစား၍ နေရသော ထို ယောက်ျားအား ထိုမစင်တွင်း၌ တဖန် နှစ်မြုပ်လိုသော ဆန္ဒ ဖြစ်ရာသေးသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ထိုသို့ မဖြစ်ရာပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အသျှင်ကဿပ မသုတ်သင်သော မစင်တွင်းသည် ညစ်ညမ်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ညစ်ညမ်းသော သဘောသိလည်း ရောက်၏၊ နံစော် သည်လည်း ဖြစ်၏၊ နံစော်သော မကောင်းသော သဘောသို့လည်း ရောက်၏၊ စပ်ဆုပ်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောသို့လည်း ရောက်၏၊ ရွံရှာဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ ရွံရှာဖွယ် သဘောသို့လည်း ရောက်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ဤအတူသာလျှင် လူတို့သည် နတ်တို့၏ (အခြေအနေ၌) ညစ်ညမ်းသည်လည်း ဖြစ်၏၊ ညစ်ညမ်းသော သဘောသို့လည်း ရောက်၏၊ နံစော်သည်လည်း ဖြစ်၏၊ နံစော်သော သဘောသို့လည်း ရောက်၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောသို့လည်း ရောက်၏၊ ရွံရှာဖွယ်လည်း ဖြစ်၏၊ ရွံရှာဖွယ် သဘောသို့လည်းရောက်၏၊ မြို့စား ယူဇနာတရာကပင် လူတို့၏ အနံ့သည် နတ်တို့ကို နှိပ်စက်နိုင်၏၊ ယင်းသို့ ဖြစ်၍ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော မပေးသော ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာကျင့်ခြင်းမှရှောင်ကြဉ်ကုန်သော မဟုတ် မမှန်သောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော ဂုံးချောစကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန် သော ကြမ်းတမ်းသော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြော ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော တပ်မက်မောခြင်း မမျှားကုန်သော ပျက်စီးစေလိုသော စိတ်မရှိကုန် သော မမှန်သော အယူရှိကုန်သော သင်၏အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ကုန်သည်ရှိသော် “ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု အဘယ်မှာ လာ၍ ပြောကြားကုန်အံ့နည်း။

မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၁၆။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားချင်းပေါက်ဖော်တို့သည် အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် နောင်အခါ၌ ရောဂါနှိပ်စက်အပ်ကုန်၏၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ရောက်ကုန်၏၊ ပြင်းထန်စွာ နာမကျန်းရှိကုန်၏၊ “ဤသူတို့သည် ဤရောဂါမှ မထကုန်လတ္တံ့” ဟု သိသောအခါ အကျွန်ုပ်သည် ထိုသူတို့ထံ ချဉ်းကပ်၍ ဤသို့ ပြောဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ အချိုသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိကုန်၏၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိကုန်ကုန်၏—

‘အကြင်သူတို့သည် အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ထိုသူတို့သည် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်၏’ ဟု ဆိုလေ့ယူလေ့ရှိကုန်၏။

အချင်းတို့သည်ကား အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မပေးသောဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်၏၊ ထိုအသျှင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့၏ စကားသည် အကယ်၍ မှန်ခဲ့လျှင် အချင်းတို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်း

သော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။

အချင်းတို့ ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ အကယ်၍ရောက်ကုန်သော် ငါ့ထံ လာ၍ ပြောကြားပါကုန်လော့။

‘ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည်ရှိ၏’ ဟု (လာ၍ ပြောကြားကြပါကုန်လော့)။ အချင်းတို့သည် ငါ၏ ယုံကြည်ကိုးစားထိုက်သူတို့ ဖြစ်ကြပါကုန်၏၊ အချင်းတို့ သိမြင်သောအရာသည် ငါ့ကိုယ်တိုင် သိမြင်သော အရာကဲ့သို့ ဖြစ်ပါလတ္တံ့။’ ဟု (ပြောဆိုပါ၏)။

ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဝန်ခံပြီးလျှင် လာ၍လည်း မပြောကြားကုန်၊ တမန်ကိုလည်း မစေလွှတ်ကုန်။

အသျှင်ကဿပ ယင်း (ဆိုခဲ့ပြီးသည့် ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏)။ ဤ(ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ)သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

တာဝတိံသာနတ် ဥပမာ

၄၇၇။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင် ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင်နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထိုအမေးကို ဖြေလော့။ မြို့စား လူ့ပြည်၌ အနှစ်တရာသည် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ တနေ့တည့်၌ ဖြစ်၏၊ ထိုသို့သော နေ့ည၌ သုံးဆယ်သည် တလ မည်၏၊ ထိုသို့သော တဆယ့်နှစ်လသည် တနှစ် မည်၏၊ ထိုသို့သော နှစ်ဖြင့် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော အနှစ်တထောင်သည် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အသက်တမ်း ဖြစ်၏၊ အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော မပေးသော ဥစ္စာကို ယူခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော ကာမဂုဏ်တို့၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော ယစ်မှူးမေ့လျော့ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော သေအရက်ကို သောက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ကုန်သော သင်၏ အဆွေခင်ပွန်း သားခြင်းပေါက်ဖော်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှနောက်၌ ကောင်းသောလားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော် ထိုသူတို့အား အကယ်၍ ဤသို့ အကြံဖြစ်အံ့—

“ငါတို့သည် နတ်ပြည်၌ဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့ဖြင့် ကုံလုံပြည့်စုံစွာ နှစ်ရက် သုံးရက် စံစားကုန်ဦးအံ့၊ ထို့နောက်မှ ငါတို့သည် ပါယာသိ မြို့စားထံသွား၍ ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်

၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏’ ဟု ပြောကြားကုန်အံ့” ဟူ၍ (အကြံဖြစ်အံ့) ။

ဤသို့ ဖြစ်ခဲ့သော် ထိုသူတို့သည် လာ၍ ပြောကြားနိုင်ကုန်ရာသလော “ဤအကြောင်းကြောင့် လည်း တပါးသော လောကသည်ရှိ၏။ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ပြောကြားနိုင်ကုန်ရာသလော ဟု မေး၏) ။

အသျှင်ကဿပ မပြောကြားနိုင်ကုန်ရာပါ။ အသျှင်ကဿပ စင်စစ်အားဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့သည် ကြာမြင့်စွာ အခါကပင် သေပြီးဖြစ်ကုန်ရာပါ၏။ “တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဤအကြောင်းကို အသျှင်ကဿပ အား အဘယ်သူသည် ပြောကြားပါသနည်း။ “တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏” ဟူ၍၎င်း (ဆိုသော) အသျှင်ကဿပ၏ စကားကို အကျွန်ုပ်တို့ မယုံကြည်ပါကုန် ဟု (လျှောက်၏) ။

ဝမ်းတွင်းကန်းသောယောက်ျား ဥပမာ

၄၁၈။ မြို့စား ဥပမာသော်ကား ဝမ်းတွင်းကန်းသော ယောက်ျားသည် မည်းသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်းတို့ကို မမြင်ရာ၊ ညိုသောအဆင်းတို့ကို မမြင်ရာ၊ ရွှေသောအဆင်းတို့ကို မမြင်ရာ၊ နီသောအဆင်းတို့ကို မမြင်ရာ၊ မောင်းသော အဆင်းတို့ကို မမြင်ရာ၊ ညိုညှပ်သောအရာ မညိုညှပ်သော အရာကို မမြင်ရာ၊ ကြယ်တာရာ အရောင်တို့ကို မမြင်ရာ၊ လ နေ တို့ကို မမြင်ပေ။ ထိုဝမ်းတွင်းကန်း သည် ဤသို့ ပြောဆိုရာ၏—

“မည်းသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ မည်းသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်း တို့ကို မြင်သော သူတို့သည် မရှိကုန်၊ ညိုသော အဆင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ ညိုသော အဆင်းတို့ကို မြင်သော သူတို့သည် မရှိကုန်၊ ရွှေသော အဆင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ ရွှေသောအဆင်းတို့ကို မြင်သော သူတို့သည် မရှိကုန်၊ နီသော အဆင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ နီသော အဆင်းတို့ကို မြင်သောသူတို့သည် မရှိကုန်၊ မောင်းသော အဆင်းတို့သည် မရှိကုန်၊ မောင်းသော အဆင်း တို့ကို မြင်သော သူတို့သည် မရှိကုန်၊ ညိုညှပ်သောအရာ မညိုညှပ်သောအရာသည် မရှိ၊ ညိုညှပ်သောအရာ မညိုညှပ်သောအရာကို မြင်သောသူတို့သည် မရှိကုန်၊ ကြယ်တာရာ အရောင်တို့သည် မရှိကုန်၊ ကြယ်တာရာအရောင်တို့ကို မြင်သောသူတို့သည် မရှိကုန်၊ လ နေ တို့သည် မရှိကုန်၊ လ နေတို့ကို မြင်သောသူတို့သည် မရှိကုန်၊ ငါသည် ဤ(အမည်း အဖြူ စသည်)ကို မသိ၊ ငါသည် ဤ(အမည်း အဖြူစသည်)တို့ကို မမြင်၊ ထို့ကြောင့် ထို(အမည်း အဖြူ စသည်)သည် မရှိ” ဟု (ပြောဆိုရာ၏) ။

မြို့စား ထိုသို့ဆိုသော် ထိုဝမ်းတွင်းကန်းသည် မှန်စွာဆိုသည် မည်ရာသလော ဟု (မေး၏) ။

အသျှင်ကဿပ မှန်စွာ ဆိုသည် မမည်ရာပါ။ အသျှင်ကဿပ မည်းသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်း တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ မည်းသောအဆင်း ဖြူသောအဆင်းတို့ကို မြင်သောသူတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ညိုသောအဆင်းတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ညိုသောအဆင်းတို့ကို မြင်သောသူတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ညိုညှပ်သောအရာ မညိုညှပ်သောအရာသည် ရှိပါ၏။ ညိုညှပ်သောအရာ မညိုညှပ်သောအရာကို မြင်သောသူတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ကြယ်တာရာအရောင်တို့သည် ရှိပါကုန်၏။ ကြယ်တာရာ အရောင်

တို့ကို မြင်သောသူတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ လ နေတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ လ နေတို့ကို မြင်သောသူတို့သည် ရှိပါကုန်၏။ (ထိုသို့ ရှိကုန်လျက်) “ငါသည် ဤ(အမည်း အဖြူ စသည်)ကို မသိ၊ ငါသည် ဤ(အမည်း အဖြူ စသည်)တို့ကို မမြင်၊ ထို့ကြောင့် ထို(အမည်း အဖြူ စသည်)သည် မရှိ” ဟု ဆိုအံ့။ ယင်းသို့ဆိုသော် ထိုဝမ်းတွင်းကန်းသည် မှန်စွာဆိုသည် မမည်ရာပါ ဟု (လျှောက်၏)။ မြို့စား ဤအတူပင် ငါ့အား သင်ပြောသော စကားကြောင့် သင်သည် ဝမ်းတွင်းကန်းကဲ့သို့ ဖြစ်မည်မှာ ထင်ရှား၏။

“တာဝတိံသာ နတ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏” ဟူ၍၎င်း ဤအကြောင်းကို အသျှင်ကဿပအား အဘယ်သူသည် ပြောကြားပါသနည်း။ “တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ရှိကုန်၏” ဟူ၍၎င်း “တာဝတိံသာနတ်တို့သည် ဤသို့ အသက်ရှည်ကုန်၏” ဟူ၍၎င်း (ဆိုသော) အသျှင်ကဿပ၏ စကားကို အကျွန်ုပ်တို့ မယုံကြည်ပါကုန် ဟု သင်ဆို၏။ မြို့စား သင် ထင်သကဲ့သို့ ဤမသစ္စာဖြင့် တပါးသော လောကကို မြင်အပ်သည် ဟု မမှတ်အပ်။ မြို့စား အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ရွာမှ ဝေးကွာသော ဆိတ်ငြိမ်ရာ တောကျောင်းတို့ကို မှီဝဲနေကုန်၏။ မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍ ပြင်းထန်သော လုံ့လ ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍ တည်ကြည်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍ ထိုတောကျောင်း၌နေကုန်သောထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်ကို ကြည်လင်စေကုန်၏။ ထိုသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော လူတို့၏ အမြင်ကို လွန်သော နတ်မျက်စိနှင့်တူသော ‘ဒိဗ္ဗစက္ခု’ အဘိညာဏ်ဖြင့် ဤလောကကို၎င်း တပါးသော လောကကို၎င်း သေ၍ တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့ကို၎င်း မြင်ကုန်၏။ မြို့စား ဤသို့လျှင် တပါးသော လောကကို မှတ်အပ်၏။ သင်ထင်သကဲ့သို့ ဤမသစ္စာဖြင့် မြင်အပ်သည် ဟု မမှတ်အပ်။

မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၁၉။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ သီလရှိကုန်သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော အသက်ရှည်ခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော မသေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်သော ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်သော ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်ကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို အကျွန်ုပ် တွေ့မြင်ရပါ၏။ အသျှင်ကဿပ (ထိုသို့တွေ့မြင်သော အခါ) ထိုအကျွန်ုပ်အား ဤသို့ အကြံဖြစ်ပါ၏—

သီလရှိကုန်သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “ငါတို့
 သေကုန်သော် ဤလောကထက် မှန်မြတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု သိကုန်ငြားအံ့။ သီလရှိကုန်
 သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော ဤအသျှင်သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည် ယခု ချက်ခြင်း
 အဆိပ်ကိုမူလည်း စား၍ သေကုန်ရာ၏။ ဓားလက်နှက်ကိုမူလည်း ဆောင်ယူ၍ သတ်သေကုန်ရာ
 ၏။ ကြိုးဆွဲချ၍ မူလည်း သေကုန်ရာ၏။ ကမ်းပါးပြတ်၌မူလည်း ခုန်ချ၍ သေကုန်ရာ၏။ သီလ
 ရှိကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော ဤအသျှင်သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် “ငါတို့
 သေကုန်သော် ဤလောကထက် မှန်မြတ်သည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု မသိကုန်သောကြောင့် သီလ
 ရှိကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော ဤသမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အသက်ရှည်ခြင်းငှါ
 အလိုရှိကုန်၏။ မသေခြင်းငှါ အလိုရှိကုန်၏။ ချမ်းသာကို အလိုရှိကုန်၏။ ဆင်းရဲကို စက်ဆုပ်
 ကုန်၏။ “မိမိကိုယ်ကို မသတ်ကုန်” ဟု (အကြံဖြစ်ပါ၏)။

အသျှင်ကဿပ ယင်း(ဆိုခဲ့သည့်ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည်
 ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်
 သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးငှါပင်သည် မရှိ” ဟု
 (ဖြစ်ပါ၏)။

ဤ(ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ)သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း
 ဟု (လျှောက်၏)။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပုဏ္ဏေးမ ဥပမာ

၄၂၀။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ
 ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ပုဏ္ဏားတယောက်အား မယားနှစ်ယောက်ရှိ၏။ တယောက်အား
 ဆယ်နှစ်ရွယ်၊ ဆယ်နှစ်နှစ်ရွယ် သားတယောက်ရှိ၏။ တယောက်သည်ကား ကိုယ်ဝန်ဆောင်အမာ
 သားဖွားခါနီးဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားသည် သေလေ၏။ ထို(ပုဏ္ဏားသေသော)အခါ ထို(ပုဏ္ဏား
 ၏သား) လုလင်ငယ်သည် အမိ၏ရန်သူ (မိထွေး)အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အမိ ဤဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေ အလုံးစုံသည် အကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာသာတည်း၊ ဤဥစ္စာစဉ် သင်၏
 အဖို့ တစုံတခုမျှ မရှိ၊ အမိ အကျွန်ုပ်အား အပ၏ အမေ့အနစ်ကို အပ်နှင်းပါလော့” ဟု(ဆို၏)။
 ဤသို့ ဆိုသော် ထို(မိထွေး)ပုဏ္ဏေးမသည် ထိုလုလင်ငယ်အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အမောင် မွေးဖွားသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါဦး၊ အကယ်၍ သတို့သား မွေးဖွားသည်
 ဖြစ်အံ့၊ အချို့အဝက်သည် ထိုသတို့သား၏ အဖို့အစုလည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ သတို့သမီး
 မွေးဖွားသည်ဖြစ်အံ့၊ ထိုသတို့သမီးသည်လည်း သင်၏ အလုပ်အကျွေးဖြစ်လတ္တံ့” ဟု (ဆို၏)။
 နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုလုလင်ငယ်သည် အမိ၏ ရန်သူ(မိထွေး)အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အမိ ဤဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေ အလုံးစုံသည် အကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာသာတည်း၊ ဤဥစ္စာစဉ် သင်၏
 အဖို့ တစုံတခုမျှ မရှိ၊ အမိ အကျွန်ုပ်အား အပ၏ အမေ့အနစ်ကို အပ်နှင်းပါလော့” ဟု ဆို၏။
 နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထို(မိထွေး) ပုဏ္ဏေးမသည် ထိုလုလင်ငယ်အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အမောင် မွေးဖွားသည့်တိုင်အောင် ဆိုင်းငံ့ပါဦး၊ အကယ်၍ သတို့သား မွေးဖွားသည် ဖြစ်အံ့၊ အချို့အဝက်သည် ထိုသတို့သား၏ အဖို့အစုလည်း ဖြစ်လတ္တံ့၊ အကယ်၍ သတို့သမီး မွေးဖွားသည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသတို့သမီးသည်လည်း သင်၏ အလုပ်အကျွေး ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု (ဆို၏)။

သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ထိုလုလင်ငယ်သည် အမိ၏ရန်သူ (မိထွေး)အား ဤစကားကို ဆို၏—

“အမိ ဤဥစ္စာ စပါး ရွှေ ငွေ အလုံးစုံသည် အကျွန်ုပ်၏ ဥစ္စာသာတည်း၊ ဤဥစ္စာစဉ် သင်၏ အဖို့ တစုံတခုမျှ မရှိ၊ အမိ အကျွန်ုပ်အား အဖ၏ အမွေအနှစ်ကို အပ်နှင်းပါလော့” ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ ထိုပုဏ္ဏားမသည် ဓားလက်နက်ကိုယူ၍ တိုက်ခန်းသို့ဝင်ပြီးလျှင် သတို့သားဖြစ်စေ သတို့သမီးဖြစ်စေ မွေးဖွားစေခြင်းငှါ ဝမ်းကိုခွဲလေ၏။ ထိုပုဏ္ဏားမသည် မိမိကိုယ်ကို၎င်း အသက်ကို၎င်း အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်ကို၎င်း ပျက်ဆီး၏။ မိုက်သော မလိမ္မာသော ပုဏ္ဏားမသည် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ အမွေအနှစ်ကိုရှာသည်ဖြစ်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်ဘိသကဲ့သို့၊ မြို့စား ဤအတုသာလျှင် မိုက်သော မလိမ္မာသောသင်သည် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ တပါးသောလောကကိုရှာသည်ဖြစ်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်လတ္တံ့၊ မြို့စားမိုက်သော မလိမ္မာသော ထိုပုဏ္ဏားမသည် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ အမွေအနှစ်ကို ရှာသည်ဖြစ်၍ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့ သီလရှိကုန်သော ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် မရင့်ကျက်သေးသည်ကို ရင့်ကျက်အောင် မပြုကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား ရင့်ကျက်သောအခါကို ဆိုင်းငံ့ကုန်၏။ မြို့စား သီလရှိကုန်သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော ပညာရှိတို့သည် အသက်ရှင်နေခြင်းကို အလိုရှိအပ်သည်သာတည်း။ မြို့စား သီလရှိကုန်သော ကောင်းသောအကျင့်ရှိကုန်သော သမဏဗြာဟ္မဏတို့သည် အခွန်ရှည်စွာ တည်နေသည့်အလျောက် များစွာ သော ကုသိုလ်ကောင်းမှုကို တိုးပွား စေကုန်၏။ လူအများတို့၏ ပွားစီးခြင်းအလို့ငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏။ လူအများတို့၏ ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါလည်း ကျင့်ကုန်၏။ သတ္တလောကကိုသနားသောကြောင့် နတ် လူတို့၏ အကျိုးများခြင်းအလို့ငှါ ပွားစီးခြင်းအလို့ငှါ ချမ်းသာခြင်းအလို့ငှါ ကျင့်ကုန်၏။ မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်းသင်၏ အယူသည် ဤသို့ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ တို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၂။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား သင်၏အယူဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏အယူဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ ပြပါကုန်၏—

“အရှင် ဤသူကား အပြစ်ကိကျူးလွန်သော အရှင်၏ (စိုးအုပ်ရာနယ်မြေမှ) ခိုးသူပါတည်း၊ ဤသူအား ပေးလိုသော အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးပါလော့” ဟု (ပြပါကုန်၏)။

ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤယောက်ျားကို အသက်ရှင်စဉ်ပင် အိုး၌ထည့်၍ အိုးဝကိုပိတ် ပြီးလျှင် စိုစွတ်သောသားရေဖြင့် ကျက်၍ စိုစွတ်သောမြေဖြင့် ထူစွာလိမ်းကျံပြီးသော် ခုံ လောက်ပေါ်သို့တင်လျက် မီးတိုက်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုပါ၏)။

ထို(မင်းချင်းယောက်ျား)တို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အားဝန်ခံပြီးလျှင် ထို(ခိုးသူ) ယောက်ျားကို အသက်ရှင်စဉ်ပင် အိုး၌ထည့်၍ အိုးဝကိုပိတ်ပြီးလျှင် စိုစွတ်သောသားရေဖြင့် ကျက်၍ စိုစွတ်သောမြေဖြင့်ထူစွာ လိမ်းကျံပြီးသော် ခုံလောက်ပေါ်သို့ တင်လျက် မီးတိုက်ကုန်၏။

အကျွန်ုပ်တို့သည် “ထိုယောက်ျားသေပြီ” ဟု သိသောအခါ ထိုအိုးကို (ခုံလောက်မှ) ချ၍ လိမ်းကျံသော မြေကိုခါလျက် အိုးဝကို ဖြည်းဖြည်းစွာဖွင့်ပြီးလျှင် “ထိုခိုးသူ၏ ထွက်သွားသော အသက်ကို မြင်ကောင်းမြင်ကုန်ရာ၏” ဟု ကြည့်ကြပါကုန်၏။ (သို့ကြည့်ကြရာ) ထိုခိုးသူ၏ ထွက်သွား သော အသက်ကို အကျွန်ုပ်တို့သည် မမြင်ရပါကုန်။ အသျှင်ကဿပ ယင်း (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏အယူသည် ဤသို့ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏)။

ဤ(ဆိုခဲ့သည့်ပုံသက်သေ) သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အိပ်မက် ဥပမာ

၄၂၂။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဤအရာ၌ သင့်ကိုပင်ပြန်၍ မေးအံ့၊ သင့်နှစ်သက်သည့်အတိုင်း ထို အမေးကို ဖြေလော့။ မြို့စား သင် နေ့အချိန် အပန်းဖြေ အိပ်စက်စဉ်အခါ အရာမ၏ မွေ့လျော်ဖွယ် ဥယျာဉ်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် မြေ၏မွေ့လျော်ဖွယ် ရေကန်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် တို့ကို အိပ်မက်၌ မြင်မက်ဘူး သည်ကို မှတ်မိပါသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် နေ့အချိန် အပန်းဖြေ အိပ်စက်နေစဉ်အခါ အရာမ၏ မွေ့လျော် ဖွယ် ဥယျာဉ်၏ မွေ့လျော်ဖွယ် မြေ၏မွေ့လျော်ဖွယ် ရေကန်၏ မွေ့လျော်ဖွယ်တို့ကို အိပ်မက်၌ မြင် မက်ဘူးသည်ကို မှတ်မိပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ထိုအိပ်မက်စဉ်အခါ အမျိုးညံ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အမျိုးမြတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန် သော ကလေးအရွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အပျိုအရွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော မောင်းမတို့သည် သင့်ကို စောင့်နေကုန်သလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ထို(အိပ်မက်မက်စဉ်) အခါ အမျိုးညံ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အမျိုးမြတ် သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ကလေးအရွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အပျိုအရွယ်လည်း ဖြစ်ကုန်သော မောင်းမတို့သည် အကျွန်ုပ်ကို စောင့်နေကြပါကုန်၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ထိုမောင်းမတို့သည် သင်၏ အသက်ဝင်သည်ကို၎င်း ထွက်သည်ကို၎င်း မြင်ကြကုန်သလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ မမြင်ကြပါကုန် ဟု (လျှောက်၏)။

‘မြို့စား အသက်ရှင်လျက် ရှိကုန်သော ထိုမောင်းမတို့သည် အသက်ရှင်လျက်ရှိသော သင်၏ အသက်ဝင်သည်ကို၎င်း ထွက်သည်ကို၎င်း မမြင်ရမှ သင်သည် သေသောသူ၏ အသက်ဝင်သည်ကို၎င်း ထွက်သည်ကို၎င်း အဘယ်မှာမြင်ပါအံ့နည်း။ မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၂၃။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည်မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ ပြပါကုန်၏—

“အရှင် ဤသူသည် အပြစ်ကို ကျူးလွန်သော အရှင်၏ (စိုးအုပ်ရာနယ်မြေမှ) ခိုးသူပါတည်း၊ ဤ(ခိုးသူ)အား ပေးလိုရာ အပြစ်ဒဏ်ကို ပေးတော်မူပါလော့” ဟု (ပြပါကုန်၏)။

ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤယောက်ျားကို အသက်ရှင်စဉ်ပင် စဉ်းချိန်ဖြင့် ချိန်စက်လျက် ထွက်သက်မရှိအောင် လေးကြိုးဖြင့် လည်၌ ညှစ်၍ သတ်ပြီးလျှင် တဖန် စဉ်းချိန်ဖြင့် ချိန်စက်ကုန်လော့” ဟု (ဆိုပါ၏)။

ထို(မင်းချင်းယောက်ျား)တို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဝန်ခံပြီးလျှင် ထို(ခိုးသူ)ယောက်ျားကို အသက်ရှင်စဉ်ပင် စဉ်းချိန်ဖြင့် ချိန်စက်လျက် ထွက်သက်မရှိအောင် လေးကြိုးဖြင့် လည်၌ ညှစ်၍ သတ်ပြီးလျှင် တဖန် စဉ်းချိန်ဖြင့် ချိန်စက်ပါကုန်၏။ ထိုယောက်ျားသည် အသက်ရှင်နေစဉ်အခါ၌ ပိုမို၍ ပေးလည်းပေါ၏၊ ပိုမို၍ ပျော့ပြောင်းလည်း ပြောပျောင်း၏၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်းခံ၏၊ ထိုခိုးသူယောက်ျားသည် သေသည့်အခါ၌ ပိုမို၍ လေးလည်း လေး၏၊ ပိုမို၍ ခက်မာလည်း

ခက်မာ၏။ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်း မခံ။ ယင်း(ဆိုခဲ့ပြီးသည့် ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏)။ ဤ (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ) သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ရဲရဲညီသောသံတွေခဲ ဥပမာ

၄၂၄။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် လိုအပ်သော စကားတို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။

မြို့စား ဥပမာအားဖြင့် ယောက်ျား(တယောက်)သည် တနေ့ပတ်လုံး ပူလောင်သော ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့်တကွဖြစ်သော သံတွေခဲကို စဉ်းချိန်ဖြင့် ချိန်စက်ရာ၏။ နောင်အခါ အေးပြီးသော အခိုးငြိမ်းပြီးသော ထိုသံတွေခဲကို စဉ်းချိန်ဖြင့် တဖန် ချိန်စက်ပြန်ရာ၏။ အဘယ်အခါမှာ ထိုသံတွေခဲသည် ပိုမို၍ ပေါ့လည်း ပေါ့သနည်း၊ ပိုမို၍ ပြော့ပျောင်းလည်း ပြော့ပျောင်းသနည်း၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်း ခံသနည်း၊ ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့် တကွဖြစ်သော အခါလော၊ (သို့မဟုတ်) အေးပြီးသော အခိုးငြိမ်းပြီးသော အခါလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ထိုသံတွေခဲသည် အပူဓာတ် လေဓာတ်နှင့် ပေါင်းဆုံမိ၍ ရဲရဲညီသော ပြောင်ပြောင်တောက်သော အလျှံနှင့်တကွ ဖြစ်သောအခါ ပိုမို၍ ပေါ့လည်းပေါ့၏၊ ပိုမို၍ ပြော့ပျောင်းလည်း ပြော့ပျောင်း၏၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်းခံ၏၊ ထိုသံတွေခဲသည် အပူဓာတ် လေဓာတ် ကင်းကွာ၍ အေးသော အခိုးငြိမ်းသော အခါ၌ကား ပိုမို၍ လေးလည်း လေး၏၊ ပိုမို၍ ခက်မာလည်း ခက်မာ၏၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်း မခံပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ဤအတူပင် ဤကိုယ်သည် အသက်ကိုယ်၌ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ပိုမို၍ ပေါ့လည်း ပေါ့၏၊ ပိုမို၍ ပြော့ပျောင်းလည်း ပြော့ပျောင်း၏၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်းခံ၏၊ ဤကိုယ်သည် အသက်ကိုယ်၌ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ကင်းကွာသော အခါ၌ကား ပိုမို၍ လေးလည်း လေး၏၊ ပိုမို၍ ခက်လည်း ခက်မာ၏၊ ပိုမို၍ အပြုအပြင်လည်းမခံ။ မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၂၅။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏။—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ” (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ပင် ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

သုတ်]

ရဲရဲညီသော သံတွေခဲ ဥပမာ

၂၉၉

မြို့စား သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏) ။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကျူးလွန်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ ပြုပါကုန်၏—

“အရှင် ဤသူသည် အပြစ်ကို ကျူးလွန်သော အရှင်၏ (စိုးအုပ်ရာ နယ်မြေမှ) ခိုးသူပါ တည်း၊ ဤ(ခိုးသူ)အား ပေးလိုရာ အပြစ်ဇာတ်ကို ပေးတော်မူပါလော့” ဟု (ပြုပါကုန်၏) ။

ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤယောက်ျားကို အရေပါး အရေထူ အသား အကြော အရိုး ရိုးတင်းချဉ်ဆီကို မပျက်စီးစေမူ၍ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချကုန်လော့၊ ထိုသူ၏ အသက်ထွက်သည်ကို မြင်ကောင်း မြင်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏) ။

ထိုသူတို့သည် “ကောင်းပါပြီ” ဟု အကျွန်ုပ်အား ဝန်ခံ၍ ထို(ခိုးသူ)ယောက်ျားကို အရေပါးကို မပျက်စီးစေမူ၍။ပ။ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချပါကုန်၏။

ထိုခိုးသူသည် သေတော့မည် ဆဲဆဲဖြစ်သောအခါ မင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ(ခိုးသူ) ယောက်ျားကို ပက်လက်ချထားကြကုန်လော့၊ ထိုသူ၏ အသက်ထွက်သည်ကို မြင်ကောင်း မြင်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏) ။

ထို(မင်းချင်းယောက်ျား)တို့သည် ထိုယောက်ျားကို ပက်လက်ချထားကြပါကုန်၏။ အကျွန်ုပ် တို့သည် ထိုသူ၏ အသက်ထွက်သည်ကို မမြင်ကြရပါကုန်၊ (ထိုအခါ) အကျွန်ုပ်သည် ထို(မင်းချင်း ယောက်ျား)တို့အား ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ(ခိုးသူ)ယောက်ျားကို မှောက်ခံချထားကုန်လော့၊ တဖက်သို့ စောင်း၍ ချထားကုန်လော့၊ အခြားတဖက်သို့ စောင်း၍ ချထားကုန်လော့၊ မတ်ရပ်ထောင်၍ ထားကုန်လော့၊ ဦးစောက်ပြောင်းပြန် ထားကုန်လော့၊ လက်ဖြင့် ပုတ်ကုန်လော့၊ ခဲဖြင့် ထုကုန် လော့၊ တုတ်ဖြင့်ရိုက်ကုန်လော့၊ ဓားဖြင့် ခုတ်ကုန်လော့၊ ဤမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်လော့၊ ထိုမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်လော့၊ ဤဘက် ထိုဘက် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်လော့၊ ငါတို့သည် ထိုသူ၏ အသက်ထွက်သည်ကို မြင်ရကောင်း မြင်ရကုန်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏) ။

ထို(မင်းချင်းယောက်ျား)တို့သည် ထို(ခိုးသူ) ယောက်ျားကို ဤမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုပါကုန်၏၊ ထိုမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုပါကုန်၏၊ ဤဘက် ထိုဘက် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုသူ၏ အသက် ထွက်သည်ကို မမြင်ကြရပါကုန်၊ ထိုသူအား ထိုမျက်စိ ထိုရွှပါရုံတို့ပင် ရှိလျက် ဖြစ်ပါကုန်၏၊ သို့ရာတွင် ထိုမျက်စိဖြင့် ရွှပါရုံကို မခံစားပါ။ ထိုနား ထိုသဗ္ဗါရုံတို့ပင် ရှိလျက်ဖြစ်ပါကုန်၏၊ သို့ရာတွင် ထိုနားဖြင့်

သဒ္ဓါရုံကို မခံစားပါ။ ထိုနှာခေါင်း ထိုဂန္ဓာရုံတို့ပင် ရှိလျက် ဖြစ်ပါကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုနှာခေါင်းဖြင့် ဂန္ဓာရုံကို မခံစားပါ။ ထိုလျှာ ထိုရသာရုံတို့ပင် ရှိလျက် ဖြစ်ပါကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုလျှာဖြင့် ရသာရုံကို မခံစားပါ။ ထိုကိုယ် ထိုဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့ပင် ရှိလျက် ဖြစ်ပါကုန်၏။ သို့ရာတွင် ထိုကိုယ်ဖြင့် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကို မခံစားပါ။ အသျှင်ကဿပ ယင်း (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါ၏။

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏)။ ဤ (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေသည်လည်း) (အကျွန်ုပ်၏ အယူ ဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

ခရုသင်းမှုတ်သော ယောက်ျား ဥပမာ

၄၂၆။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ခရုသင်း မှုတ်သော ယောက်ျားတယောက်သည် ခရုသင်းကို ယူ၍ တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား ကျေးလက်တခုသို့ သွားလေ၏။ ထိုသူသည် ရွာတရွာသို့ ချဉ်းကပ်၍ ရွာ၏ အလယ်၌ ရပ်လျက် ခရုသင်းကို သုံးကြိမ် မှုတ်ပြီးလျှင် ခရုသင်းကို မြေ၌ ချထား၍ သင့်လျော်သော အရပ်၌ ထိုင်နေ၏။ မြို့စား ထိုအခါ တိုင်းစွန့်ပြည်ဖျား ကျေးလက်သားတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏။

“အချင်းတို့ ဤသို့ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ ငြိတယ်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ မိန်းမောဖွယ် ဖြစ်သော ဤအသံသည် အဘယ် အရာ၏ အသံနည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ဤသို့ ကြံပြီးသော် အညီအညွတ် စည်းဝေးကုန်၍ ထိုခရုသင်းမှုတ်သော ယောက်ျားကို ဤသို့ မေးမြန်းကုန်၏။

“အချင်း ဤသို့ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်သော ဤသို့ ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ ငြိတယ်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ မိန်းမောဖွယ် ဖြစ်သော ဤအသံသည် အဘယ် အရာ၏ အသံပါနည်း” ဟု (မေးမြန်းကုန်၏)။

အချင်းတို့ ဤအရာသည် ခရုသင်း မည်၏၊ ဤသို့ တပ်မက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ နှစ်သက်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ ယစ်မူးဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ ငြိတယ်ဖွယ် ဖြစ်သော ဤသို့ မိန်းမောဖွယ်ဖြစ်သော ဤအသံသည် ယင်းခရုသင်း၏ အသံတည်း ဟု (ဆို၏)။

ထို(ကျေးလက်သား)တို့သည် ထိုခရုသင်းကို ပက်လက်ချထားကုန်၏။ (ပက်လက်ထားကုန်၍) “ခရုသင်း မြည်လော့၊ ခရုသင်း မြည်လော့” ဟု ဆိုကြကုန်၏။ ထိုခရုသင်းသည် အသံ မမြည်သည် သာတည်း။ ထို(ကျေးလက်သား)တို့သည် ထိုခရုသင်းကို မှောက်ခုံချထားကုန်၏။ တဖက်သို့ စောင်း၍ ချထားကုန်၏။ အခြားတဖက်သို့ စောင်း၍ ချထားကုန်၏။ မတ်ရပ်ထောင်၍ ချထားကုန်၏။ ဦးစောက် ပြောင်းပြန် ထားကုန်၏။ လက်ဖြင့် ပုတ်ကုန်၏။ ခဲဖြင့်ထုကုန်၏။ တုတ်ဖြင့် ရိုက်ကုန်၏။ ဓားဖြင့် ခုတ်

သုတ်]

ခရုသင်းမှတ်သော ယောက်ျား ဥပမာ

၃၀၁

ကုန်၏။ ဤမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်၏။ ထိုမှာဘက်မှ (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်၏။ ဤဘက် ထိုဘက် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် (ပုတ်ခြင်း ထုခြင်း စသည်ကို) ပြုကုန်၏။ “ခရုသင်း မြည်လော့၊ ခရုသင်း မြည်လော့” ဟု ဆိုကုန်၏။ ထိုခရုသင်းသည် အသံ မမြည် သည်သာတည်း။

မြို့စား ထိုအခါ ထိုခရုသင်း မှတ်သော ယောက်ျားအား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤ တိုင်းစွန့် ပြည်ဖျား ကျေးလက်သားတို့သည် ဤမျှလောက် မိုက်ကြကုန်စွတကား၊ ခရုသင်းသံကို အဆင်အခြင် ကင်းမဲ့စွာ အဘယ့်ကြောင့် ရှာကုန်ဘိသနည်း” ဟု (အကြံ ဖြစ်၏)။

ထို(ကျေးလက်သား)တို့ ကြည့်နေစဉ် ထိုခရုသင်း မှတ်သော သူသည် ခရုသင်းကို ကိုင်၍ သုံးကြိမ် မှတ်ပြီးလျှင် ခရုသင်းကို ယူ၍ ဖဲသွားလေ၏။

မြို့စား ထိုအခါ ထိုတိုင်းစွန့် ပြည်ဖျား ကျေးလက်သားတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“အချင်းတို့ ဤခရုသင်း မည်သည်ကား (မှတ်သော) ယောက်ျား (မှတ်ခြင်း) လုံ့လ (မှတ်အပ်သော) လေနှင့် ပေါင်းဆုံမိသောအခါ အသံ မြည်၏။ အချင်းတို့ ဤခရုသင်း မည်သည် ကား (မှတ်သော) ယောက်ျား (မှတ်ခြင်း) လုံ့လ (မှတ်အပ်သော) လေတို့နှင့် ကင်းကွာသော အခါ အသံမမြည် ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

မြို့စား ဤအတူ ဤကိုယ်သည် အသက်ကိုယ်ငွေ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ပေါင်းဆုံမိသောအခါ ရွှေသို့ လည်း တက်၏။ နောက်သို့လည်း ဆုတ်၏။ ရပ်လည်း ရပ်၏။ ထိုင်လည်း ထိုင်၏။ အိပ်လည်း အိပ်၏။ မျက်စိဖြင့်လည်း ရူပါရုံကို မြင်၏။ နားဖြင့်လည်း သဒ္ဓါရုံကိုကြား၏။ နှာခေါင်းဖြင့်လည်း ဂန္ဓာရုံကို နှမ်း၏။ လျှာဖြင့်လည်း ရသာရုံကို လျက်၏။ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို တွေ့ထိ၏။ စိတ်ဖြင့်လည်း ဓမ္မာရုံကိုသိ၏။ ဤကိုယ်သည် အသက် ကိုယ်ငွေ ဝိညာဏ်တို့နှင့် ကင်းကွာသောအခါ ရွှေသို့ မတက် သည်သာတည်း။ နောက်သို့ မဆုတ်သည်သာတည်း။ မရပ်သည်သာတည်း။ မထိုင်သည်သာတည်း။ မအိပ်သည်သာတည်း။ မျက်စိဖြင့်လည်း ရူပါရုံကို မမြင်သည်သာတည်း။ နားဖြင့်လည်း သဒ္ဓါရုံကို မကြားသည်သာတည်း။ နှာခေါင်းဖြင့်လည်း ဂန္ဓာရုံကို မနံသည်သာတည်း။ လျှာဖြင့်လည်း ရသာရုံကို မလျက်သည်သာတည်း။ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို မတွေ့ထိသည်သာတည်း။ စိတ်ဖြင့်လည်း ဓမ္မာရုံ ကို မသိသည်သာတည်း။ မြို့စား ဤအကြောင်းဖြင့်လည်း သင်၏ အယူသည် ဤသို့ ဖြစ်ပါလော့—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် ရှိ၏။ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် ရှိကုန်၏။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် ရှိ၏” ဟု (ဖြစ်ပါလော့ ဟု မိန့်ဆို၏)။

၄၂၇။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း ဤအရာ၌ အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ။ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ် သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏ ဟု လျှောက်၏)။

မြို့စား သင်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိသေးသလော။ပ။

အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် ရှိပါသေး၏။ပ။

မြို့စား (ထိုအကြောင်းကား) အဘယ်နည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ဤလောက၌ အကျွန်ုပ်၏ မင်းချင်းယောက်ျားတို့သည် အပြစ်ကို ကျူးလွန်သော ခိုးသူကို ဖမ်း၍ ပြပါကုန်၏—

“အရှင် ဤသူကား အပြစ်ကို ကျူးလွန်သော အရှင်၏ (စိုးအုပ်ရာ နယ်မြေမှ) ခိုးသူ ပါတည်း၊ ဤ(ခိုးသူ)အား ပေးလိုရာ အပြစ်ဇာတ်ကို ပေးတော်မူပါလော့” ဟု (ပြပါကုန်၏)။

ထိုမင်းချင်းယောက်ျားတို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ(ခိုးသူ)ယောက်ျား၏ အရေပါးကို ခွါကုန်လော့၊ ထို(ခိုးသူ)၏ အသက်ကို မြင်ရကောင်း မြင်ရတန်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏)။

ထို(မင်းချင်းယောက်ျား) တို့သည် ထို(ခိုးသူ)ယောက်ျား၏ အရေပါးကို ခွါပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထို (ခိုးသူ) ယောက်ျား၏ အသက်ကို မမြင်ရပါကုန်၊ ထို (မင်းချင်းယောက်ျား) တို့ကို အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့ ဆိုပါ၏—

“အချင်းတို့ သို့ဖြစ်လျှင် ဤ(ခိုးသူ)ယောက်ျား၏ အရေထူကို ခွါကြကုန်လော့၊ အသားကို လှီးကြကုန်လော့၊ အကြောကို ဖြတ်ကြကုန်လော့၊ အရိုးကို ပိုင်းကြကုန်လော့၊ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ထုတ်ကြကုန်လော့၊ ထို(ခိုးသူ)၏ အသက်ကို မြင်ရကောင်း မြင်ရတန်ရာ၏” ဟု (ဆိုပါ၏)။

ထို (မင်းချင်း) ယောက်ျားတို့သည် ထို(ခိုးသူ) ယောက်ျား၏ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီကို ထုတ်ကြပါကုန်၏၊ အကျွန်ုပ်တို့သည် ထို(ခိုးသူ)၏ အသက်ကို မမြင်ကြရပါကုန်။

အသျှင်ကဿပ ယင်း(ဆိုခဲ့သည့်ပုံသက်သေ) အကြောင်းအားဖြင့် အကျွန်ုပ်၏ အယူသည် ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟု (ဖြစ်ပါ၏)၊ ဤ (ဆိုခဲ့သည့် ပုံသက်သေ) သည်လည်း (အကျွန်ုပ်၏ အယူဖြစ်ခြင်း၏) အကြောင်းပါတည်း ဟု (လျှောက်၏)။

မီးကိုလုပ်ကျွေးသော ရသေ့ ဥပမာ

၄၂၈။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား မီးကို လုပ်ကျွေးသော ရသေ့တယောက်သည် တောကြီးအတွင်း သစ်ရွက်မှိုကျောင်း၌နေ၏။ မြို့စား ထိုအခါ ဇနပုဒ်၌ လှည်းအုပ်တအုပ်သည် ခရီးထွက်စဉ် ထိုလှည်းအုပ်သည် မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့၏ သစ်မှိုကျောင်းအနီး၌ တည့်မှ တည့်ခါ သွားလေ၏။ မြို့စား ထိုအခါ မီးကိုလုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ငါသည် ထိုလှည်းစခမ်းချရာသို့ ချဉ်းကပ်ရမူ ကောင်းလေစွ၊ ဤ(လှည်းစခမ်းချရာ)၌ တစုံတခုသော အသုံးအဆောင်ကို ရကောင်း ရတန်ရာ၏” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့သည် စောစောထပြီးလျှင် ထိုလှည်းစခမ်းချရာသို့ ချဉ်းကပ်လေ၏။ ချဉ်းကပ်ပြီးသော် ထိုလှည်းစခမ်းချရာ၌ စွန့်ပစ်ထားခဲ့သော နှနယ်သော ပက်လက် အိပ်တတ်ကာမျှ ဖြစ်သော သူငယ်ကလေးကို မြင်လေ၏။ မြင်ပြီးသော် ထို(ရသေ့)အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ငါ မြင်ပါလျက် လူသားစစ်စစ်ဖြစ်သော သူငယ်ကလေး၊ သေဆုံးပါမူ ငါ့အား မသင့်လျော် ပေ၊ ငါသည် ဤသူငယ်ကလေးကို သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ဆောင်ယူ၍ အသက်ရှည်စေရမူ မွေးမြူ ရမူ ကြီးပွားစေရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့သည် ထိုသူငယ်ကို သင်္ခမ်းကျောင်းသို့ ဆောင်ယူ၍ အသက်ရှည်စေ၏၊ မွေးမြူ၏၊ ကြီးပွားစေ၏၊ ထိုသူငယ်သည် ဆယ်နှစ် ဆယ်နှစ်နှစ်သား အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့အား ဇနပုဒ်၌ တစုံတခုသော ပြုဖွယ်ကိစ္စသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏၊ ထိုအခါ မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့သည် ထိုသူငယ်အား ဤစကားကို ဆို၏—

“ချစ်သား ငါသည် ဇနပုဒ်သို့ သွားလို၏၊ ချစ်သား မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့၊ သင်သည် မီးကို မငြိမ်းစေလင့်၊ အကယ်၍ မီးငြိမ်းခဲ့ငြားအံ့၊ ဤကား ပဲခုပ်တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ထင်းတို့တည်း၊ ဤကား မီးပွတ်အစုံတည်း၊ မီးကို ဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့” ဟု (ဆို၏)။

ထို့နောက် မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့သည် ထိုသူငယ်ကို ဤသို့ သွန်သင်၍ ဇနပုဒ်သို့ သွား လေ၏၊ ထိုသူငယ် ကစားမြူးတူး၍ နေစဉ် မီးသည် ငြိမ်းလေ၏၊ ထိုအခါ ထိုသူငယ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ငါ့ကို အဖသည် ‘ချစ်သား မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့၊ သင်သည် မီးကို မငြိမ်းစေလင့်၊ အကယ်၍ မီးငြိမ်းခဲ့ငြားအံ့၊ ဤကား ပဲခုပ်တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ထင်းတို့တည်း၊ ဤကား မီးပွတ်အစုံတည်း၊ မီးကို ဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့’ ဟု မှာခဲ့၏၊ ငါသည် မီးကို ဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် ထိုသူငယ်သည် “မီးကို ရကောင်းရတန်ရာ၏” ဟု စဉ်းစားလျက် မီးပွတ်အစုံကို ပဲခုပ်ဖြင့် ရွှေ၏၊ ထိုသူငယ်သည် မီးကို မရသည်သာလျှင်တည်း။ မီးပွတ်အစုံကို နှစ်စိတ်ခွဲ၏၊ သုံးစိတ် ခွဲ၏၊ လေးစိတ်ခွဲ၏၊ ငါးစိတ်ခွဲ၏၊ ဆယ်စိတ်ခွဲ၏၊ အစိတ်တရာခွဲ၏၊ အစိတ်စိတ်ပြု၏၊ အစိတ်စိတ်ပြု၍ ဆုံ၌ထောင်း၏၊ ဆုံ၌ထောင်း၍ “မီးကို ရကောင်းရတန်ရာ၏” ဟု စဉ်းစားလျက် ပြင်းစွာသော လေ၌ ကြလွှင့်၏၊ ထိုသူငယ်သည် မီးကို မရသည်သာတည်း။

ထိုအခါ မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့သည် ဇနပုဒ်၌ ပြုဖွယ်ကိစ္စ ပြီးဆုံး၍ မိမိသင်္ခမ်းကျောင်း သို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် ထိုသူငယ်အား “ချစ်သား အသိနည်း၊ သင့်အား မီးမငြိမ်းပဲ ရှိပါ၏လော” ဟု ဆို၏။

ဖခင် ဤအရပ်၌ အကျွန်ုပ် ကားမြူးထူး၍ နေစဉ် မီးသည် ငြိမ်းခဲ့ပါ၏။ ထိုအခါ အကျွန်ုပ်အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်ခဲ့ပါ၏—

“ငါ့ကို ဖခင်သည် ဤသို့ မှာခဲ့၏။ ‘ချစ်သား မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့၊ သင်သည် မီးကို မငြိမ်းစေလင့်၊ အကယ်၍ မီးငြိမ်းခဲ့ငြားအံ့၊ ဤကား ပဲခွပ်တည်း၊ ဤသည်တို့ကား ထင်းတို့ တည်း၊ ဤကား မီးပွတ်အစုံတည်း၊ မီးကို ဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရစ်လော့’ ဟု မှာခဲ့၏။ ငါသည် မီးကို ဖြစ်စေ၍ မီးကို လုပ်ကျွေးရမှု ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်ခဲ့ပါ၏)။ ဖခင် ထို့နောက် အကျွန်ုပ်သည် “မီးကို ရကောင်း ရတန်ရာ၏” ဟု စဉ်းစားလျက် မီးပွတ်အစုံကို ပဲခွပ်ဖြင့် ရှေ့ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် မီးကို မရပါ။ မီးပွတ်အစုံကို နှစ်စိတ်ခွဲပါ၏။ သုံးစိတ်ခွဲပါ၏။ လေးစိတ်ခွဲပါ၏။ ငါးစိတ်ခွဲပါ၏။ ဆယ်စိတ်ခွဲပါ၏။ အစိတ်တရာ ခွဲပါ၏။ အစိတ်စိတ်ပြုပါ၏။ အစိတ်စိတ်ပြု၍ ဆုံ၍ထောင်းပါ၏။ “မီးကို ရကောင်း ရတန်ရာ၏” ဟု စဉ်းစားလျက် ဆုံ၍ ထောင်း၍ ပြင်းစွာသော လေ၌ ကြဲလွင့်ပါ၏။ အကျွန်ုပ်သည် မီးကို မရပါ ဟု (ပြောဆို၏)။

ထိုအခါ မီးကို လုပ်ကျွေးသော ထိုရသေ့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤသူငယ်သည် ဤမျှလောက် မိုက်စွတ်ကား၊ ဤမျှလောက် မလိမ္မာစွတ်ကား၊ အဆင် အခြင် ကင်းမဲ့စွာ မီးကို အဘယ့်ကြောင့် ရှာတိသနည်း” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုသူငယ်သည် ကြည့်နေစဉ်ပင်လျှင် မီးပွတ်အစုံကို ယူ၍ မီးကို ဖြစ်စေလျက် ထိုသူငယ်အား ဤစကားကို ပြောဆို၏—

“ချစ်သား မီးကို ဤသို့သာ ဖြစ်စေအပ်၏။ မိုက်သော မလိမ္မာသော သင်သည် အဆင်အခြင် ကင်းမဲ့စွာ မီးကိုရှာသကဲ့သို့ (ပညာရှိသော လိမ္မာသောသူသည်) မရှာသည်သာတည်း” ဟု (ပြောဆို၏)။

မြို့စား ဤအဘူ မိုက်သော မလိမ္မာသော သင်သည် အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ တပါးသောလောက ကိုရှာဘိ၏။ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကိုစွန့်လွှတ်လော့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာ အယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ သင့်အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေလင့် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၂၉။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ဆိုသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူ ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းငှာမတတ်နိုင်ပါ။ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) “ပါယာသိမြို့စားသည် ‘ဤအကြောင်း ကြောင့်လည်း တပါးသောလောကသည်မရှိ၊ (သေ၍) တဖန်ဖြစ်ပေါ်သောသတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ’ ဤသို့ဆိုလေ့ရှိ၏ဤသို့ယူလေ့ရှိ၏” ဟု အကျွန်ုပ်ကို ပသေနဒီကောသလမင်းသည်လည်း သိပါ၏။ တိုင်းတပါး၌နေသော မင်းတို့သည်လည်း သိပါကုန်၏။ (ထို့ကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ပါ)။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို အကယ်၍ စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ “ပါယာသိမြို့စားသည် ဤမျှလောက် မိုက်စွတ်ကား၊ ဤမျှလောက် မလိမ္မာလေစွတ်ကား၊ ယုတ်မာသော အယူကို ယူလေစွတ်ကား” ဟု အကျွန်ုပ်အား ပြောဆိုသူတို့ ရှိပါကုန်လတ္တံ့။ ထိုသူတို့၌ အမျက်ထားသောအားဖြင့်လည်း ထို (အယူ)ကို ယူမြဲ ယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရား၏စကားကို ချေပသောအားဖြင့်လည်း ထို(အယူ)ကို ယူမြဲ ယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရားကို တုပြိုင်သောအားဖြင့်လည်း ထို(အယူ)ကို ယူမြဲ ယူရပါဦးအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

လှည်းမှူးကြီးနှစ်ယောက် ဥပမာ

၄၃၀။ မြို့စား ဤသို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ ပညာရှိသော ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာအားဖြင့်ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ဖြစ်ဘူးသည်ကား လှည်းတထောင်ပါသော လှည်းအုပ်ကြီးတခုသည် အရွှေနိုင်ငံမှ အနောက်နိုင်ငံသို့ သွားလေ၏။ ထိုလှည်းအုပ်ရောက်သောအရပ်၌ မြက် ထင်း ရေနှင့် စိမ်းစိုသော သစ်ရွက်တို့သည် လျင်မြန်စွာကုန်လေ၏။ ထိုလှည်းအုပ်ကြီး၌ ငါးရာငါးရာသော လှည်းတို့၏ အကြီး အမှူးဖြစ်သော လှည်းမှူးနှစ်ယောက်တို့ ပါရှိကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုလှည်းမှူးကြီးတို့အား ဤသို့သော အကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤလှည်းအုပ်သည် တထောင်အရေအတွက်ရှိ၏။ ထိုငါးတို့ရောက်လေရာရာအရပ်၌ မြက် ထင်း ရေနှင့် စိမ်းစိုသော အရွက်တို့သည် လျင်မြန်စွာကုန်လေ၏။ ငါတို့သည် လှည်းအုပ်ကြီးကို တအုပ်လျှင် လည်းငါးရာ ငါးရာစီ နှစ်အုပ်ခွဲရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထို့နောက် ထို (လှည်းမှူး)တို့သည် ထိုလှည်းအုပ်ကြီးကို တအုပ်လျှင် လည်းငါးရာ ငါးရာစီ နှစ်အုပ်ခွဲလေကုန်၏။ တယောက်သော လှည်းမှူးသည် များစွာသော မြက် ထင်း ရေတို့ကိုတင်၍ လည်းအုပ်ကိုမောင်းနှင်စေ၏။ နှစ်ရက်သုံးရက်မောင်းနှင်မီသော် ထိုလှည်းမှူးသည် “နီသောမျက်စိ ရှိသော လေးမြားတောင့်ကိုလယ်သော ကြာပန်းကိုပန်သော စိုသောအဝတ်ရှိသော စိုသောဆံပင် ရှိသော မည်းနက်သော ယောက်ျားကို ညွှန်တို့ဖြင့် လိမ်းကပ်သောလှည်းဘီးရှိသော ကောင်းသော ရထားဖြင့် ခရီးရင်ဆိုင်လာနေသည်ကို မြင်လေ၏။ မြင်လတ်သော် “အချင်း အဘယ်အရပ်မှ လာခဲ့ ပါသနည်း” ဟု (မေး၏)။

ဤအမည်ရှိသောအရပ်မှလာခဲ့ပါသည် ဟု (ဆို၏)။

‘အဘယ်အရပ်သို့ သွားအံ့နည်း’ ဟု (မေးပြန်၏)။

ဤမည်သော အရပ်သို့သွားပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

“အချင်း အသို့ပါနည်း၊ ရွှေခရီး၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာသွန်းပါသလော” ဟု (မေးပြန်၏)။

အရှင် မှန်ပါ၏။ ရွှေခရီး၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာပါ၏။ ခရီးလမ်းတို့သည် မိုးရေဖြင့် သွန်းဖျန်းထားအပ်ကုန်၏။ မြက် ထင်း ရေသည်လည်း ပေါများပါ၏။ အရှင်တို့ အဟောင်းဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို စွန့်ပစ်ပါကုန်လော့၊ ဝန်ပေါ့လှည်းတို့ဖြင့် လျင်လျင်မြန်မြန် သွားပါကုန်လော့၊ နွားတို့ကို မပင်ပန်းပါစေကုန်လင့် ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါ လှည်းမှူးသည် လှည်းသားတို့ကို ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် ဤသို့ဆို၏ ‘ရွှေခရီး၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာ၏။ ခရီး လမ်းတို့သည် မိုးရေဖြင့် သွန်းဖျန်းထားအပ်ကုန်၏။ မြက် ထင်း ရေတို့သည်လည်း ပေါများ၏။ အရှင်တို့ အဟောင်းဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို စွန့်ပစ်ပါကုန်လော့၊ ဝန်ပေါ့လှည်းတို့ဖြင့် လျင်လျင်မြန်မြန် သွားပါကုန်လော့၊ နွားတို့ကို မပင်ပန်းပါစေကုန်လင့်’ ဟု ဆို၏။ အချင်းတို့ အဟောင်းဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို စွန့်ပစ်ကုန်လော့၊ ဝန်ပေါ့လှည်းတို့ဖြင့် လှည်းတို့ကို မောင်းနှင်ကုန်လော့” ဟု (ပြောကြား၏)။

“အရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုလှည်းသားတို့သည် ထိုလှည်းမှူးအား ဝန်ခံကြပြီးလျှင် အဟောင်း ဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို စွန့်ပစ်ကုန်၍ ဝန်ပေါလှည်းတို့ဖြင့် လှည်းကို မောင်းနှင်ကုန်၏။ ထို (လှည်းသား)တို့သည် ပဌမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း မြက် ထင်း ရေတို့ကို မတွေ့မမြင်ရကုန်။

ဒုတိယ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

တတိယ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

စတုတ္ထ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

ပဉ္စမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

ဆဋ္ဌ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

သက္ကမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း မြက် ထင်း ရေတို့ကို မတွေ့မြင်ရကုန်။ အလုံးစုံသောသူတို့သည် ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်၏။ ထိုလှည်းအုပ်၌ ပါသော အလုံးစုံသော လူ နွားတို့ကို လူယောင်ဆောင်သောဘီလူးသည် စားလေ၏။ အရိုးတို့သာလျှင် ကြွင်းကျန်ကုန်၏။

ဒုတိယလှည်းမှူးသည် “ထိုလှည်းအုပ်ထွက်သွားသည်မှာကြာလေပြီ” ဟု သိသောအခါ များစွာသော မြက် ထင်း ရေတို့ကိုတင်၍ လှည်းအုပ်ကိုမောင်းနှင်စေ၏။ နှစ်ရက်သုံးရက်မောင်းနှင် မိသော် ထိုလှည်းမှူးသည် နိသောမျက်စိရှိသော လေးမြားတောင်ကိုလွယ်သော ကြာပန်းကို ပန်သော စိုသောအဝတ်ရှိသော စိုသောဆံပင်ရှိသော မည်းနက်သောယောက်ျားကို ညွှန်တို့ဖြင့် လိမ်းကပ်သောလှည်းဘီးရှိသော ကောင်းသောရထားဖြင့် ခရီးရင်ဆိုင်လာနေသည်ကိုမြင်လေ၏။ မြင်လတ်သော် “အချင်း အဘယ်အရပ်မှလာခဲ့ပါသနည်း” ဟု (မေး၏)။

ဤအမည်ရှိသော အရပ်မှ လာခဲ့ပါသည် ဟု (ဆို၏)။

အဘယ်အရပ်သို့ သွားအံ့နည်း ဟု (မေးပြန်၏)။

ဤမည်သောအရပ်သို့ သွားပါအံ့ ဟု (ဆို၏)။

“အချင်း အသို့နည်း ရွှေခရီး၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာပါသလော” ဟု (မေးပြန်၏)။

အရှင် ရွှေခရီး၌ မိုးကြီးသည်ထန်စွာရွာပါ၏။ ခရီးလမ်းတို့သည် မိုးရေဖြင့် သွန်းဖျန်းထား အပ်ကုန်၏။ မြက် ထင်း ရေသည်လည်း ပေါများ၏။ အချင်းတို့ အဟောင်းဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေ တို့ကို စွန့်ပစ်ပါကုန်လော့၊ ဝန်ပေါလှည်းတို့ဖြင့် လျင်လျင်မြန်မြန် သွားပါကုန်လော့၊ နွားတို့ကို မပင်ပန်း ပါစေကုန်လင့် ဟု (ဆို၏)။

ထိုအခါလှည်းမှူးသည် လှည်းသားတို့အား ဤသို့ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် ဤသို့ ဆို၏။ ‘ရွှေခရီး၌ မိုးကြီး သည်းထန်စွာ ရွာ၏။ ခရီးလမ်းတို့သည် မိုးရေဖြင့် သွန်းဖျန်းထားအပ်ကုန်၏။ မြက် ထင်း ရေသည်လည်း ပေါများ ၏။ အချင်းတို့ အဟောင်းဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို စွန့်ပစ်ကြကုန်လော့၊ ဝန်ပေါသော လှည်းတို့ဖြင့် လျင်လျင်မြန်မြန် သွားကြကုန်လော့၊ နွားတို့ကို မပင်ပန်းပါစေကုန်လင့်’ ဟု ဆို၏။ အချင်းတို့ ဤယောက်ျားသည် ငါတို့၏ မိတ်ဆွေလည်း မဟုတ်၊ သားချင်းပေါက်ဖော် လည်း မဟုတ်၊ အဘယ့်ကြောင့် ငါတို့သည် ဤသူအား ယုံကြည်၍ သွားကုန်အံ့နည်း၊ ထို

အဟောင်း ဖြစ်သော မြက် ထင်း ရေတို့ကို မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်၊ တင်ခဲ့တိုင်းသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာ ဖြင့်သာ လှည်းတို့ကို မောင်းနှင်ကုန်လော့၊ ငါတို့သည် ပစ္စည်းဟောင်းတို့ကို မစွန့်ပစ်ကုန်အံ့” ဟု (ပြောကြား၏)။

“အရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ထိုလှည်းသားတို့သည် ထိုလှည်းမှူးအား ဝန်ခံ၍ တင်ခဲ့တိုင်းသော ပစ္စည်းဘဏ္ဍာဖြင့်သာ လှည်းအုပ်ကို မောင်းနှင်ကုန်၏။

- ထို(လှည်းသား)တို့သည် ပဌမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း မြက် ထင်း ရေတို့ကို မတွေ့မြင်ရကုန်။
- ဒုတိယ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။
- တတိယ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။
- စတုတ္ထ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။
- ပဉ္စမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။
- ဆဋ္ဌ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း။

သတ္တမ လှည်းစခန်းချရာ၌လည်း မြက် ထင်း ရေတို့ကို မတွေ့မြင်ရကုန်။ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်နေသော ထိုလှည်းအုပ်ကိုသာ တွေ့မြင်ရကုန်၏။ လူယောင်ဆောင်သောဘိလူး စားထားသည့် ထိုလှည်းအုပ်၌ပါသော လူနှင့် နွားတို့၏ အရိုးတို့ကိုသာ တွေ့မြင်ရကုန်၏။

ထိုအခါ ထိုလှည်းမှူးသည် လှည်းသားတို့ကို ဤသို့ ပြောကြား၏—

“အချင်းတို့ လူမိုက် လှည်းမှူးခေါင်းဆောင်သောကြောင့် ဤလှည်းအုပ်သည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရ၏။ အချင်းတို့ သို့ဖြစ်၍ ငါတို့၏ လှည်းအုပ်မှ အဖိုးမထိုက်သော ကုန်တို့ကို စွန့်ပစ်၍ ဤလှည်းအုပ်မှ အဖိုးထိုက်သော ကုန်တို့ကို ယူခဲ့ကုန်လော့” ဟု (ပြောကြား၏)။

‘အရှင် ကောင်းပါပြီ’ ဟု ထိုလှည်းသားတို့သည် ထိုလှည်းမှူးကြီးအား ဝန်ခံ၍ မိမိတို့၏ လှည်းအုပ်မှ အဖိုးမထိုက်သော ကုန်တို့ကို စွန့်ပစ်၍ ထိုလှည်းအုပ်မှ အဖိုးထိုက်သော ကုန်တို့ကို ယူခဲ့ကုန်ပြီးလျှင် လူလိမ္မာလှည်းမှူး ခေါင်းဆောင်သောကြောင့် ချမ်းသာစွာ ထိုခရီးကို လွန်မြောက်ရကုန်၏။

မြို့စား ဤအတူ မိုက်သော မလိမ္မာသော သင်သည် အဆင်အခြင် ကင်းမဲ့စွာ တပါးသော လောကကို ရှာသော် ထိုရှေးဖြစ်သော လှည်းမှူးကဲ့သို့ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရလတ္တံ့၊ သင်၏ အယူစကားကို နာယူအပ်၏ ယုံကြည်အပ်၏ ဟု မှတ်တင်ကုန်သော သူတို့သည်လည်း ထိုရှေးဖြစ်သော လှည်းသားကဲ့သို့ ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရကုန်လတ္တံ့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ သင့်အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေလင့် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၃၁။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ဆိုသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ။ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) “ပါယာသိ မြို့စားသည် ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည်မရှိ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ယူလေ့

ရှိ၏။ ဟု ပသေနဒီကောသလမင်းသည်လည်း သိပါ၏။ တိုင်းတပါးမင်းတို့သည်လည်း သိပါကုန်၏။
 (ထို့ကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ)။” ။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာ
 သော ဤမိစ္ဆာအယူကို အကယ်၍ စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်အံ့။ “ပါယာသိမြို့စားသည် ဤမျှလောက်
 မိုက်လေစွတကား၊ ဤမျှလောက် မလိမ္မာလေစွတကား၊ ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို ယူလေစွ
 တကား” ဟု အကျွန်ုပ်အား ပြောဆိုသူတို့ ရှိပါကုန်လတ္တံ့။ ။ ထိုသူတို့၌ အမျက်ထားသော အားဖြင့်
 လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရား၏ စကားကို ချေပသော အားဖြင့်လည်း ထို
 အယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရားကို တုပြိုင်သော အားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲ
 ယူရပါဦး
 အံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

မစင်ထုပ် ဆောင်ယူသူ ဥပမာ

၄၃၂။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ
 ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား ဝက်မွေးသော ယောက်ျားတယောက်သည် မိမိရွာမှ တပါး
 သော ရွာသို့ သွား၏၊ ထိုရွာ၌ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ကျင်ကြီးခြောက်ကို မြင်လေ၏၊
 မြင်သောကြောင့် ထိုယောက်ျားအား ဤအကြံသည် ဖြစ်၏—

“ဤများစွာသော ကျင်ကြီးခြောက်တို့ကို စွန့်ပစ်ထား၏၊ ငါ့အားလည်း ဝက်စာဖြစ်၏၊
 ငါသည် ဤအရပ်မှ ကျင်ကြီးခြောက်တို့ကို ဆောင်ယူရမူ ကောင်းလေစွ” ဟု (အကြံဖြစ်၏)။

ထိုယောက်ျားသည် အပေါ်ရုံကို ဖြန့်၍ များစွာသော ကျင်ကြီးခြောက်တို့ကို ထည့်ပြီးလျှင်
 အထုပ်ထုပ်လျက် ဦးခေါင်း၌ တင်၍ သွား၏၊ ထိုယောက်ျားသည် (ရွာသို့ မရောက်မီ) ခရီးအကြား၌
 အခါမဲ့ မိုးကြီးသည် သည်းထန်စွာ ရွာ၏။ ထိုယောက်ျားသည် ခြေသည်းဖျား လက်သည်းဖျား
 တိုင်အောင် မစင်တို့ဖြင့် ပေကျံသည်ဖြစ်၍ လျှံထွက်ယိုစီးနေသော မစင်ထုပ်ကို ယူ၍ သွား၏။

ထိုယောက်ျားကို လူတို့သည် တွေ့မြင်ကြ၍ ဤသို့ ဆိုကြကုန်၏—

“အချင်း သင်သည် ရူးသလော၊ သင်သည် စိတ်ပျံ့လွင့်သလော၊ ခြေသည်းဖျား လက်သည်း
 ဖျား တိုင်အောင် မစင်တို့ဖြင့် ပေကျံသည် ဖြစ်၍ လျှံထွက် ယိုစီးနေသော မစင်ထုပ်ကို အဘယ့်
 ကြောင့် ဆောင်ယူဘိသနည်း” ဟု (ဆိုကြကုန်၏)။

အချင်းတို့ သင်တို့သည်သာလျှင် ရူးကုန်၏၊ သင်တို့သည်သာလျှင် စိတ်ပျံ့လွင့်ကုန်၏၊ ထို မစင်
 ထုပ်သည် ငါ၏ ဝက်စာဖြစ်၏ ဟု (ပြန်ပြော၏)။

မြို့စား ဤအတူ သင်သည် မစင်ထုပ်ကို ဆောင်ယူခဲ့သော သူကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှား၏၊
 မြို့စား ယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်
 လော့၊ သင့်အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေလင့်
 ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၃၃။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာ
 အယူကို စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ၊ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) “ပါယာသိမြို့စားသည် ဤ

အကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်။။။။။ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏၊ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏၊ ဟု ပသေနဒီကောသလမင်းသည်လည်း သိပါ၏၊ တိုင်းတပါးမင်းတို့သည်လည်း သိပါကုန်၏၊ (ထို့ကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ)။။။။။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို အကယ်၍ စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ “ပါယာသိမြို့စားသည် ဤမျှလောက် မိုက်လေစွတကား၊ ဤမျှလောက်မလိမ္မာလေစွတကား၊ ယုတ်မာသော အယူကို ယူလေစွတကား” ဟု အကျွန်ုပ်အား ပြောဆိုသူတို့ ရှိပါကုန်လတ္တံ့၊ ထိုသူတို့၌ အမျက်ထားသော အားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရား၏ စကားကို ချေပသောအားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရားကို တပြိုင်သောအားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။။

အန်ကစားသူ ဥပမာ

၄၃၄။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား အန်သမား နှစ်ယောက်တို့သည် အန်ကစားကြကုန်၏။ တယောက်သော အန်သမားသည် လာတိုင်း လာတိုင်းသော ရွှံ့မည့်အန်ကို မျှ၏၊ ဒုတိယ အန်သမားသည် လာတိုင်း လာတိုင်းသော ရွှံ့မည့်အန်ကို မျှနေသော ထိုအန်သမားကို မြင်၏၊ မြင်လတ်သော် ထိုပဌမအန်သမားကို “အဆွေ သင်သည် အမှန်ပင် နိုင်ပေ၏၊ အဆွေ အကျွန်ုပ်အား အန်တို့ကို ပေးဦးလော့၊ အကျွန်ုပ်သည် နတ်တင်ဦးအံ့” ဟု ပြော၏။

“အဆွေ ကောင်းပြီ” ဟု ထိုပဌမအန်သမားသည် ဒုတိယအန်သမားအား အန်တို့ကို ပေး၏။

ထိုအခါ ထိုဒုတိယအန်သမားသည် အန်တို့ကို အဆိပ်ဖြင့်လိမ်း၍ ထိုပဌမအန်သမားကို “အဆွေ လာလော့၊ အန်ကစားကုန်အံ့” ဟု ပြော၏။

“အဆွေ ကောင်းပြီ” ဟု ထိုပဌမအန်သမားသည် ထို ဒုတိယအန်သမားအား ပြန်ပြော၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုအန်သမားတို့သည် အန်ကစားကုန်၏။ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ထိုပဌမအန်သမားသည် လာတိုင်း လာတိုင်းသော ရွှံ့မည့်အန်ကို မျှ၏။ ဒုတိယအန်သမားသည် နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း လာတိုင်း လာတိုင်းသော ရွှံ့မည့်အန်ကို မျှနေသော ထိုပဌမအန်သမားကို မြင်၏၊ မြင်လတ်သော် ထိုအန်သမားအား ဤစကားကို ဆို၏—

“အန်ကို မျှသော ယောက်ျားသည် အလွန်အစွမ်းထက်သော အဆိပ်ဖြင့် လိမ်းထားသည်ကို မသိ၊ ဟယ် ယုတ်မာသော အန်သမား မျှဦးလော့၊ ဟယ် ညစ်သောအန်သမား မျှဦးလော့၊ နောက်မကြာမီ သင့်အား ပြင်းထန်ဆိုးဝါးသော ဘေးဒုက္ခသည် ဖြစ်လတ္တံ့” ဟု (ဆို၏)။

မြို့စား ဤအတူပင် သင်သည် ပဌမအန်သမားကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မှာ ထင်ရှား၏၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ သင့်အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ ဆင်းရဲခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေလင့် ဟု (မိန့်ဆို၏)။

၄၃၅။ အသျှင်ကဿပသည် ဤသို့ ဆိုသော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာ အယူကို စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ။ (အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်) “ပါယာသိမြို့စားသည် ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါ တို့သည် မရှိကုန်။” ၂။ အကျိုး ဝိပါက်သည် မရှိ၊ ဤသို့ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ဤသို့ ယူလေ့ရှိ၏ဟု အကျွန်ုပ်ကို ပသေနဒီ ကောသလမင်းသည်လည်း သိပါ၏။ တိုင်းတပါးမင်းတို့သည်လည်း သိပါကုန်၏။ (ထို့ကြောင့် စွန့်လွှတ်ခြင်းငှါ မတတ်နိုင်ပါ)။” ၃။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ဤယုတ်မာသော မိစ္ဆာအယူကို အကယ်၍ စွန့်လွှတ်သည်ဖြစ်အံ့၊ “ပါယာသိ မြို့စားသည် ဤမျှလောက် မိုက်လေစွတကား ဤမျှလောက် မလိမ္မာလေစွတကား ယုတ်မာသော အယူကို ယူလေစွတကား” ဟု အကျွန်ုပ် အား ပြောဆိုသူတို့ ရှိပါကုန်လတ္တံ့။ ၄။ ထိုသူတို့၌ အမျက်ထားသော အားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲ ယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရား၏ စကားကို ချေပသော အားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့၊ အသျှင်ဘုရားကို တုပြိုင်သော အားဖြင့်လည်း ထိုအယူကို ယူမြဲယူရပါဦးအံ့ ဟု (လျှောက်၏)။

ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ယူသူ ဥပမာ

၄၃၆။ မြို့စား သို့ဖြစ်လျှင် ဥပမာပြု၍ သင့်အား ပြောအံ့၊ ဤလောက၌ အချို့သော ပညာရှိ ယောက်ျားတို့သည် ဥပမာဖြင့် ဆိုအပ်သော စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သိကြကုန်၏။

မြို့စား ရှေး၌ ဖြစ်ဘူးသည်ကား တခုသော ကျေးလက်သည် ပြောင်းရွှေ့၏။ ထိုအခါ မိတ်ဆွေ တဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကို ဤသို့ ပြောဆို၏—

“အဆွေ လာ သွားကြကုန်အံ့၊ ပြောင်းရွှေ့သွားသော ကျေးလက်ဆီသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်အံ့၊ ဤကျေးလက်၌ တစုံတရာသော ဥစ္စာကို ရကောင်း ရတန်ရာ၏” ဟု (ပြောဆို၏)။

“အဆွေ ကောင်းပါပြီ” ဟု မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးအား ပြန်ပြော၏။

ထိုသူတို့သည် ထိုကျေးလက်အတွင်းရှိ ရွာတရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ထိုရွာ၌ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ပိုက်ဆံလျှော်ကို တွေ့မြင်၍ မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကို ပြော၏—

“အဆွေ ဤများစွာသော ပိုက်ဆံလျှော်ကို စွန့်ပစ်ထား၏၊ အဆွေ သို့ဖြစ်၍ သင်လည်း ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ထုပ်လော့၊ အကျွန်ုပ်လည်း ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ထုပ်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ယူ၍ သွားကုန်အံ့” ဟု (ပြော၏)။

“အဆွေ ကောင်းပါပြီ” ဟု မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကို ပြန်ပြော၍ ပိုက်ဆံလျှော် ထုပ်ကို ထုပ်ပြီးလျှင် ထိုမိတ်ဆွေနှစ်ယောက်တို့သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ယူ၍ အခြား ရွာတရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကြကုန်၏။

ထိုရွာ၌ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ကို တွေ့မြင်၍ မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကိုပြော၏—

“အဆွေ ပိုက်ဆံလျှော်ချည် အကျိုးငှါ ပိုက်ဆံလျှော်ကို အလိုရှိကုန်ရာ၏၊ ဤများစွာသော ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ကို စွန့်ပစ်ထား၏၊ အဆွေ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်

လော့၊ အကျွန်ုပ်သည်လည်း ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ထုပ်ကို ယူ၍ သွားကုန်အံ့” ဟု (ပြော၏)။

အဆွေ အကျွန်ုပ်သည် ဤပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ဝေးလံသော အရပ်မှ ဆောင်ယူခဲ့ရ၏။ ကောင်းစွာ ထုပ်၍လည်း ထား၏။ အကျွန်ုပ်အား ဤလျှော်ဖြင့် ပင် တော်ပါပြီ၊ သင်သည်သာလျှင် ခွဲခြား၍ သိပါလော့ ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ မိတ်ဆွေသည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကိုစွန့်၍ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ထုပ်ကို ယူ၏။

ထိုသို့တည်းက အခြားရွာတရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြန်ကုန်၏။ ထိုရွာ၌ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်တို့ကို တွေ့မြင်၍ မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကို ပြော၏—

“အဆွေ ပိုက်ဆံလျှော် အထည် အကျိုးငှါ ပိုက်ဆံလျှော်ကို၎င်း ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ကို၎င်း အလိုရှိကုန်ရာ၏။ ဤသည်တို့ကား ပိုက်ဆံလျှော် အထည်တို့တည်း၊ အဆွေ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်လော့၊ အကျွန်ုပ်လည်း ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်အံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် ပိုက်ဆံလျှော် အထည်ထုပ်ကို ယူ၍ သွားကုန်အံ့” ဟု (ပြော၏)။

အဆွေ အကျွန်ုပ်သည် ဤပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ဝေးသော အရပ်မှ ဆောင်ယူခဲ့ရ၏။ ကောင်းစွာ ထုပ်၍လည်း ထား၏။ အကျွန်ုပ်အား ဤပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့်ပင် တော်ပါပြီ၊ သင်သာလျှင် ခွဲခြား၍ သိပါလော့ ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုမိတ်ဆွေသည် ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်၍ ပိုက်ဆံလျှော် အထည်ထုပ်ကို ယူ၏။

ထိုသို့တည်းက အခြားရွာတရွာသို့ ချဉ်းကပ်ကြပြန်ကုန်၏။ ထိုရွာ၌ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ခုံလျှော်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ခုံလျှော်ချည်တို့ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ခုံလျှော်အထည်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ဝါကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ဝါချည်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ဝါချည်အထည်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော သံကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ကြေးကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ခဲပုပ်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ဘင်ကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ငွေကို တွေ့မြင်ရ၍။ပ။ စွန့်ပစ်ထားသော များစွာသော ရွှေကို တွေ့မြင်ရ၍ မိတ်ဆွေတဦးသည် မိတ်ဆွေတဦးကို ပြော၏—

“အဆွေ ရွှေအကျိုးငှါ ပိုက်ဆံလျှော်ကို၎င်း ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ကို၎င်း ပိုက်ဆံလျှော်အထည်ကို၎င်း ခုံလျှော်ကို၎င်း ခုံလျှော်ချည်ကို၎င်း ခုံလျှော်အထည်ကို၎င်း ဝါကို၎င်း ဝါချည်ကို၎င်း ဝါချည်အထည်ကို၎င်း သံကို၎င်း ကြေးကို၎င်း ခဲပုပ်ကို၎င်း ဘင်ကို၎င်း ငွေကို၎င်း အလိုရှိကုန်ရာ၏။ ဤများစွာသော ရွှေတို့ကို စွန့်ပစ်ထား၏။ အဆွေ သို့ဖြစ်၍ သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို စွန့်ပစ်လော့၊ အကျွန်ုပ်လည်း ငွေထုပ်ကို စွန့်ပစ်ပါအံ့၊ အကျွန်ုပ်တို့ နှစ်ယောက် ရွှေထုပ်ကို ယူ၍ သွားကုန်အံ့” ဟု (ပြော၏)။

အဆွေ အကျွန်ုပ်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို အဝေးမှ ဆောင်ယူခဲ့ရ၏။ ကောင်းစွာ ထုပ်၍လည်း ထား၏။ အကျွန်ုပ်အား ဤပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် တော်ပါပြီ၊ သင်သည်သာလျှင် ခွဲခြား၍ သိပါလော့ ဟု ဆို၏။ ထိုအခါ ထိုမိတ်ဆွေသည် ထိုငွေထုပ်ကို စွန့်ပစ်၍ ရွှေထုပ်ကို ယူလေ၏။

ထိုသူတို့သည် မိမိတို့ ရွာရှိရာသို့ ချဉ်းကပ်ကုန်၏။ ထိုနှစ်ယောက်တို့တွင် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ယူ၍ သွားသော မိတ်ဆွေ၏ အမိ အဖ သား မယား အဆွေခင်ပွန်းတို့သည် မနှစ်သက်ကုန်။ ထိုပိုက်ဆံ လျှော်ကို ယူခဲ့ခြင်းကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုမရ၊ ရွှေထုပ်ကို ယူ၍ သွားသော မိတ်ဆွေ၏ အမိ အဖ သား မယား အဆွေ ခင်ပွန်းတို့သည် နှစ်သက်ကုန်၏။ ထိုရွှေကို ယူခဲ့ခြင်း ကြောင့် ချမ်းသာခြင်း ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ရ၏ ၊

မြို့စား ဤအတူပင် သင်သည် ပိုက်ဆံလျှော်ထုပ်ကို ဆောင်ယူသော သူကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မှာ ထင် ရှား၏။ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာအယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ မြို့စား ယုတ်မာသော ဤမိစ္ဆာ အယူကို စွန့်လွှတ်လော့၊ သင့်အား ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်းငှါ မဖြစ်ပါစေ လင့် ဟု (မိန့်ဆို၏) ။

သရဏကို ဆောက်တည်ခြင်း

၄၇၇။ အသျှင်ကဿပ၏ ရှေးဦးစွာသော ဥပမာဖြင့်ပင်လျှင် အကျွန်ုပ်သည် နှစ်သက်ပါ၏။ ကြည်ညိုပါ၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သော်လည်း အကျွန်ုပ်သည် ဤဆန်းကြယ်သော အမေး အဖြေ တို့ကို နာကြားလိုသည် ဖြစ်၍သာလျှင် အသျှင်ကဿပကို ဆန့်ကျင်ဖက်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်ဟု အကျွန်ုပ် မှတ်ထင်ခဲ့မိပါ၏။ အသျှင်ကဿပ (တရားတော်သည်) အလွန် နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ကဿပ (တရားတော်သည်) အလွန်နှစ်သက်ဖွယ် ရှိပါပေ၏။ အသျှင်ကဿပ ဥပမာသော်ကား မှောက် ထားသည်ကို လွန်ဘိသကဲ့သို့၎င်း ဖုံးလွှမ်းထားသည်ကို ဖွင့်လှစ်ဘိသကဲ့သို့၎င်း မျက်စိလည်သော သူအား လမ်းမှန်ကို ပြောကြားဘိသကဲ့သို့၎င်း “မျက်စိအမြင်ရှိသော သူတို့သည် အဆင်းတို့ကို မြင်ကြ လိမ့်မည်” ဟု အမှိုက်မှောင်၌ ဆီးမီးတန်ဆောင်ကို ဆောင်ပြဘိသကဲ့သို့၎င်း ဤအတူ အသျှင်ကဿပ သည် များစွာသော အကြောင်းဖြင့် တရားတော်ကို ပြတော်မူပါပေ၏။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် အသျှင်ဂေါတမကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ တရားတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် ပါ၏။ သံဃာတော်ကိုလည်း ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏။ အသျှင်ကဿပသည် အကျွန်ုပ်ကို ယနေ့မှ စ၍ အသက်ထက်ဆုံး (ဘုရား တရား သံဃာကို) ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သော ‘ဥပါသကာ’ ဟု မှတ်တော်မူပါ။ အသျှင်ကဿပ အကျွန်ုပ်သည် ကြီးစွာသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းငှါ အလိုရှိပါ၏။ ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး အကျွန်ုပ်၏ ပွားစီးခြင်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ရာသော ယဇ်ကို အသျှင် ကဿပသည် အကျွန်ုပ်အား ညွှန်ကြားတော် မူပါလော့ ဟု (လျှောက်၏) ။

ယဇ်ပူဇော်ခြင်းကို ပြဆိုရာ

၄၇၈။ မြို့စား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၌ နွား ဆိတ် ကြက် ဝက်တို့ကို သတ်ကုန်၏။ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အလျှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း မှားစွာ သိမြင်ခြင်း မှားစွာကြံခြင်း မှားစွာ ပြောဆိုခြင်း မှားစွာပြုလုပ်ခြင်း မှားစွာ အသက် မွေးခြင်း မှားစွာ အားထုတ်ခြင်း မှားစွာ အောက်မေ့ခြင်း မှားစွာ တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန်၏။ မြို့စား ဤသို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ကြီးသော အကျိုးရင်း မရှိ၊ ကြီးသော အကျိုးဆက် မရှိ၊ ကြီးသော တန်ခိုးမရှိ၊ ကြီးသော ပြန့်ပြောခြင်း မရှိ။

မြို့စား ဥပမာသော်ကား လယ်သမားသည် မျိုးစေ့နှင့် ထွန်ကိုယူ၍ တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထို ယောက်ျားသည် မြေမညီညွတ်သော သစ်ငုတ် ဆူးငြောင့် မနုတ်အပ်သော မကောင်းသောလယ်၌

ကျိုးပဲ့ကုန်သော ပုပ်ဆွေးကုန်သော လေပူ နေပူ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော အနှစ်အဆံ မရှိကုန်သော ကောင်းစွာ မသိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးရာ၏။ မိုးသည်လည်း အခါအား လျော်စွာ ကောင်းစွာ မရွာသွန်းရာ။ (ဤသို့ ဖြစ်သော်) ထိုမျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွားစည်ပင် ပြန့်ပြော ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာသလော၊ လယ်သမားသည်လည်း ပြန့်ပြောသော အကျိုးကို ရရာသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ မရရာပါ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ဤအတူ အကြင်သို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၌ နွား ဆိတ် ကြက် ဝက်တို့ကို သတ်ကုန်၏။ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသို့ ရောက်ကုန်၏။ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် လည်း မှားစွာ သိမြင်ခြင်း မှားစွာကြံခြင်း မှားစွာပြောဆိုခြင်း မှားစွာပြုလုပ်ခြင်း မှားစွာအသက် မွေးခြင်း မှားစွာ အားထုတ်ခြင်း မှားစွာ အောက်မေ့ခြင်း မှားစွာ တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန်၏။ မြို့စား ဤသို့သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ကြီးသော အကျိုးရင်းမရှိ၊ ကြီးသော အကျိုးဆက် မရှိ၊ ကြီးသောတန်ခိုးမရှိ၊ ကြီးသော ပြန့်ပြောခြင်း မရှိ။

မြို့စား အကြင်သို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၌ နွား ဆိတ် ကြက် ဝက်တို့ကို မသတ်ကုန်၊ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း မှန်စွာကြံခြင်း မှန်စွာပြောဆိုခြင်း မှန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း မှန်စွာ အသက်မွေးခြင်း မှန်စွာ အားထုတ်ခြင်း မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်းရှိကုန်၏။ မြို့စား ဤသို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ကြီးသော အကျိုးရင်းရှိ၏။ ကြီးသော အကျိုးဆက်ရှိ၏။ ကြီးသော တန်ခိုး ရှိ၏။ ကြီးသော ပြန့်ပြောခြင်းရှိ၏။

မြို့စား ဥပမာသော်ကား လယ်လုပ်ယောက်ျားသည် မျိုးစေ့နှင့် ထွန်ကိုယူ၍ တောသို့ ဝင်ရာ၏။ ထိုလယ်သမားသည် မြေညီညွတ်သော သစ်ငှက် ဆူးငြောင့်ကို ကောင်းစွာ နှုတ်အပ်သော ကောင်း သောလယ်၌ မကျိုးပဲ့ကုန်သော မပုပ်ဆွေးကုန်သော လေပူ နေပူတို့သည် မနှိပ်စက်အပ်ကုန်သော အနှစ်အဆံရှိကုန်သော ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော မျိုးစေ့တို့ကို စိုက်ပျိုးရာ၏။ မိုး သည်လည်း အခါအားလျော်စွာ ကောင်းစွာ ရွာသွန်းရာ၏။ (ဤသို့ ဖြစ်သော်) ထိုမျိုးစေ့တို့သည် ကြီးပွားစည်ပင် ပြန့်ပြောခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ရာသလော၊ လယ်သမားသည်လည်း ပြန့်ပြောသော အကျိုးကို ရရာသလော ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ကဿပ ရရာပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

မြို့စား ဤအတူ အကြင်သို့သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်း၌ နွား ဆိတ် ကြက် ဝက်တို့ကို မသတ်ကုန်၊ အမျိုးမျိုးသော သတ္တဝါတို့သည် သေခြင်းသို့ မရောက်ကုန်၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း မှန်စွာ သိမြင်ခြင်း မှန်စွာကြံခြင်း မှန်စွာပြောဆိုခြင်း မှန်စွာပြုလုပ်ခြင်း မှန်စွာအသက်မွေးခြင်း မှန်စွာအားထုတ်ခြင်း မှန်စွာ အောက်မေ့ခြင်း မှန်စွာ တည်ကြည်ခြင်း ရှိကုန်၏။ မြို့စား ဤသို့ သဘောရှိသော ယဇ်ပူဇော်ခြင်းသည် ကြီးသောအကျိုးရင်းရှိ၏။ ကြီးသောအကျိုးဆက်ရှိ၏။ ကြီး သော တန်ခိုးရှိ၏။ ကြီးသောပြန့်ပြောခြင်းရှိ၏ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

ဥတ္တရလုလင် ဝတ္ထု

၄၃၉။ ထိုအခါ ပါယာသိ မြို့စားသည် သမဏဗြာဟ္မဏ အထီးကျန်သူ ခရီးသည် သူဖုန်းစား တို့အား အလှူကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူ၌ ပုံးရည်ဟင်းလျှင် နှစ်ခုမြောက်သော ဆန်ကဲ့ထမင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ဤသို့ သဘောရှိသော ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၏။ ချည်ထိုး ချည်မျှင် ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန် သော ထူလည်း ထူကုန်သော အဝတ်အထည်တို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုအလှူ၌ ဥတ္တရလုလင်သည် အုပ်ချုပ် စီမံသူ အလှူမှူးဖြစ်၏။ ထိုဥတ္တရလုလင်သည် အလှူကို ပေးလှူ၍ ဤသို့ ဆုတောင်း၏—

“ဤအလှူကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ပါယာသိမြို့စားကို ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌သာလျှင် ပေါင်းဆုံရ၍ တပါးသော လောက၌ မပေါင်းဆုံရစေသတည်း” ဟု (ဆုတောင်း၏)။

ဥတ္တရလုလင်သည် အလှူကို ပေးလှူ၍ “ဤအလှူကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ပါယာသိမြို့စားကို ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌သာလျှင် ပေါင်းဆုံရ၍ တပါးသော လောက၌ မပေါင်းဆုံရပါစေသတည်း” ဟု ဆုတောင်းသည်ကို ပါယာသိမြို့စား ကြားလေ၏။

ထိုအခါ ပါယာသိ မြို့စားသည် ဥတ္တရလုလင်ကို ခေါ်၍ ဤသို့ မေး၏—

“အမောင် ဥတ္တရ သင်သည် အလှူကို ပေးလှူ၍ ‘ဤအလှူကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ပါယာသိမြို့စားကို ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌သာလျှင် ပေါင်းဆုံရ၍ တပါးသော လောက၌ မပေါင်း ဆုံရစေသတည်း’ ဟု ဆုတောင်း၏ ဟူသည် မှန်သလော” ဟု (မေး၏)။

အရှင် မှန်ပါ၏ ဟု (ပြန်ပြော၏)။

အမောင် ဥတ္တရ အဘယ့်ကြောင့် သင်သည် အလှူကို ပေးလှူ၍ ဤသို့ ဆုတောင်း သနည်း—

“ဤအလှူကြောင့် အကျွန်ုပ်သည် ပါယာသိမြို့စားကို ဤပစ္စုပ္ပန်လောက၌ သာလျှင် ပေါင်းဆုံရ၍ တပါးသော လောက၌ မပေါင်းဆုံရပါစေသတည်း” ဟု (ဆုတောင်းသနည်း)။

အမောင် ဥတ္တရ ငါတို့သည် ကောင်းမှုကို အလိုရှိကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ်ပါကုန်လော၊ အလှူ၏ အကျိုးကို အလိုရှိကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ်ကုန်လော ဟု (မိန့်ဆို၏)။

အရှင်၏ အလှူ၌ ပုံးရည်ဟင်းလျှင် နှစ်ခုမြောက်သော ဆန်ကဲ့ထမင်းသာလျှင် ဖြစ်သော ဤသို့ သဘောရှိသော ဘောဇဉ်ကို ပေးလှူ၏။ ထိုဘောဇဉ်ကို အရှင်သည် ခြေဖြင့် တို့ထိရန်ပင် အလိုမရှိရာ၊ သုံးဆောင်ရန်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာ ရှိအံ့နည်း။ ချည်ထိုး ချည်မျှင် ရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော ထူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော အဝတ်အထည်တို့ကို ပေးလှူ၏။ ထိုအဝတ်အထည်တို့ကို အရှင်သည် ခြေဖြင့် တို့ထိရန်ပင် အလိုမရှိရာ၊ ဝတ်ဆင်ရန်ကား အဘယ်မှာ ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း။ အရှင်ကို အကျွန်ုပ်တို့သည် ချစ်ခင်အပ်ပါ၏။ နှစ်သက်အပ်ပါ၏။ နှစ်သက်အပ်သောအရာကို မနှစ် သက်အပ်သော အရာဖြင့် အကျွန်ုပ်တို့ အဘယ်သို့ ယှဉ်တွဲရောစပ်ရကုန်အံ့နည်း ဟု (လျှောက်၏)။

အမောင် ဥတ္တရ ယင်းသို့ဖြစ်လျှင် ငါသုံးဆောင်သော ဘောဇဉ်မျိုးကို ပေးလှူလော့၊ ငါ ဝတ်ဆင်သော အဝတ်အထည်မျိုးတို့ကို ပေးလှူလော့ ဟု (မိန့်ဆို၏)။

သုတ်]

ပါယာသိနတ်သား ဝတ္ထု

“အရှင် ကောင်းပါပြီ” ဟု ဥတ္တရလုလင်သည် ပါယာသိ မြို့စားအား ဝန်ခံပြီးလျှင် သုံးဆောင်သော ဘောဇဉ်မျိုးကို ပေးလှူ၏။ ပါယာသိ မြို့စား ဝတ်ဆင်သော အဝတ်အထည်မျိုးတို့ကို ပေးလှူ၏။

၄၄၀။ ထို့နောက် ပါယာသိမြို့စားသည် အရိအသေမပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် မဟုတ်မူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ် မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရိသတ်ကင်းမဲ့သော သေရိသက ဗိမာန်ဝယ် စတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

ထိုပါယာသိမြို့စား၏ အလှူ၌ အုပ်ချုပ်စီမံသော ဥတ္တရလုလင်သည်ကား အရိအသေပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ ရောက်လေ၏။

ပါယာသိနတ်သား ဝတ္ထု

၄၄၁။ ထိုအခါ ဂဝံပတိထေရ်သည် ပရိသတ် ကင်းမဲ့သော သေရိသက ဗိမာန်သို့ နေ့သန့်စင်ရန် အစဉ်မပြတ် ကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ ပါယာသိ နတ်သားသည် ဂဝံပတိထေရ်ထံသို့ ပြုံးကပ်၍ ဂဝံပတိထေရ်ကို ရှိခိုးပြီးလျှင် တခုသောနေရာ၌ ရပ်၏။ တခုသောနေရာ၌ ရပ်နေသော ပါယာသိ နတ်သားအား ဂဝံပတိထေရ်သည် ဤစကားကို မေး၏—

ဒါယကာ နတ်သား သင်သည် အဘယ်သူနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ပါယာသိ မြို့စားဖြစ်ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ နတ်သား သင်သည် ဤသို့သော အယူရှိခဲ့သည် မဟုတ်လော—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော အယူရှိခဲ့သည် မဟုတ်လော ဟု (မေး၏)။

မှန်ပါသည် အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည် ဤသို့သော အယူရှိခဲ့ပါ၏—

“ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း တပါးသော လောကသည် မရှိ၊ (သေ၍) တဖန် ဖြစ်ပေါ်သော သတ္တဝါတို့သည် မရှိကုန်၊ ကောင်းမှုကံ မကောင်းမှုကံတို့၏ အကျိုးဝိပါက်သည် မရှိ” ဟူသော အယူရှိခဲ့ပါ၏။

သို့ ရှိခဲ့သော်လည်း အသျှင်ကုမာရကဿပသည် အကျွန်ုပ်ကို ထိုယုတ်မာသော အယူမှ ကင်းလွတ်စေခဲ့ပါ၏ ဟု (လျှောက်၏)။

ဒါယကာ နတ်သား သင်၏ အလှူ၌ အုပ်ချုပ်စီမံသော ဥတ္တရလုလင်သော လုလင်သည် အဘယ်၌ ဖြစ်သနည်း ဟု (မေး၏)။

အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်၏ အလှူ၌ အုပ်ချုပ်စီမံသော ဥတ္တရလုလင်သည် အရိုအသေပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်ပျက်စီး၍ သေပြီး သည်မှနောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ရောက်ရပါ၏။ အသျှင်ဘုရား အကျွန်ုပ်သည်ကား အရိုအသေမပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်း ကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် မဟုတ်မူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ် မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည် မှ နောက်၌ ပရိသတ်ကင်းသော သေရိသကဗိမာန်ဝယ် စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရပါ၏။ ထို့ကြောင့် အသျှင်ဂဝံပတိထေရ်သည် လူ့ပြည်သို့ ကြွတော်မူသော် ဤသို့ မိန့်ကြားတော်မူပါလော့—

“အရိုအသေပြု၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူကုန်လော့၊ အလေး အမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ ပါယာသိမြို့စားသည် အရိုအသေမပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် မဟုတ်မူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ် မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါ ကဲ့သို့ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရိသတ် ကင်းမဲ့သော သေရိသက ဗိမာန်ဝယ် စတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုပါယာသိမြို့စား၏ အလှူ၌ အုပ်ချုပ်စီမံသော ဥတ္တရလုလင်သည်ကား အရို အသေပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေး အမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာ နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု (မိန့်ကြားတော်မူပါလော့ ဟု လျှောက်၏)။

ထိုအခါ အသျှင်ဂဝံပတိထေရ်သည် လူ့ပြည်သို့ လာ၍ ဤသို့ ပြောကြားတော်မူ၏—

“အရိုအသေပြု၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူကုန်လော့၊ အလေး အမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူကုန်လော့၊ ပါယာသိ မြို့စားသည် အရိုအသေမပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် မဟုတ်မူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ်မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ပရိသတ် ကင်းမဲ့ သော သေရိသကဗိမာန်ဝယ် စတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ အပေါင်းအသင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏။ ထိုပါယာသိ မြို့စား၏ အလှူ၌ အုပ်ချုပ်စီမံသော ဥတ္တရလုလင်သည်ကား အရိုအသေပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် မိမိလက်ဖြင့် အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် အလေးအမြတ်ပြု၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ပစ်ပစ်ခါခါကဲ့သို့ မပြုမူ၍ အလှူကို လှူခြင်းကြောင့် ခန္ဓာကိုယ်

သုတ်]

မဟာဝဂ်၏အကျဉ်းချုပ်သုတ်အစဉ်

၃၁၇

ပျက်စီး၍ သေပြီးသည်မှ နောက်၌ ကောင်းသော လားရာ နတ်ပြည်ဝယ် တာဝတိံသာနတ်
တို့၏ အပေါင်းအသင်း အဖြစ်သို့ ရောက်ရ၏” ဟု ပြောကြားတော်မူသတည်း။

ဆယ်ခုမြောက် ပါယာသိသုတ် ပြီး၏။

ထိုမဟာဝဂ်၏ အကျဉ်းချုပ်

သုတ်အစဉ်ကား

၁။ မဟာပဒါနသုတ်	၅။ ဇနဝသဘသုတ်
၂။ မဟာနိဒါနသုတ်	၆။ မဟာဂေါဝိန္ဒသုတ်
၃။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်	၇။ မဟာသမယသုတ်
၄။ မဟာသုဒဿနသုတ်	၈။ သက္ကပဉ္စသုတ်

၉။ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်

၁၀-ဆယ်ခုမြောက် ပါယာသိ ရာဇညသုတ်သည် ဖြစ်၏။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ပြီး၏။

မဟာဝဂ်ပါဠိတော် မြန်မာပြန် ဗျတ်သားဗွယ် အက္ခရာစဉ်

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အကြောင်းရင်းဟိတ်ပေတည်း	၅၆
အခါမဲ့ပွင့်သော ပန်းတို့ဖြင့်	၁၃၁
အခြေခံ နိဒါန်းပေတည်း	၅၇
အဂ္ဂသာဝကအစုံ	၃၆
အဂ္ဂိဒတ္တမည်သောပုဏ္ဏား	၆
အဆန်တရားကို မြင်ကြမည် မဟုတ်ချေ	၃၂
အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်နေပါပြီ	၂၁၃
အဇာတသတ်မင်းသည်	၇၁
အညီအညွတ်ကောင်.စွာထိသောခြေတဝါး	၁၅
အဏုမြူသဖွယ်မြင်နိုင်ခဲ့သော	၃၂
အတ္တကို ပညတ်သသည်	၆၁
အတ္တဘောကို ဖန်ဆင်းလျက်	၁၉၃
အထက်မဂ်လျှင် လားရာရှိသ	၈၉
အနန္တတ္တာနုဒ္ဓိ	၆၃
အနုစိတရာထက် အနည်းငယ်	၄၉
အပြစ်ကျူးလွန်သော မိုးသူကို	၂၇၅
အရုဏမည်သောမင်း	၆
အရွယ်လွန်ပြီး၍	၁၉
အမှတ်ရဖွယ်စကားကို	၇၁
အမှန်ကျင့်ခြင်းသည်	၂၅
အမှန်ကျနေသောဆင်	၂၃၉
အမ္မသဏ္ဌမည်သော ပုဏ္ဏားရွာ	၂၃၇
အမ္မပါလီပြည့်တန်ဆာမ	၉၄
အလွန်ညိုသောမျက်လုံး	၁၆
အသတ်ရမည်သော နဂါးနှင့်	၂၃၃
အသက်အတိုင်းအရွယ်သည်	၃
အသျှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်လေးပါး	၁၃၈

[အာ]

အာဒိဗြဟ္မစရိယဖြင့်	၂၀၅
--------------------	-----

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အာ]

အာနုဘော် အလင်းရောင်	၁၉၃
အာယတန၏ဖြစ်ကြောင်း	၆၈
အာယုကပ်ပတ်လုံးဖြစ်စေ	၁၁၃
အာယုသင်္ခါရလွှတ်တော်မှုခြင်း	၁၀၄
အာဝုသော ဟူသော စကားဖြင့်	၁၄၇
အာဠကမန္တာမည်သော နတ်မြို့	၁၄၂
အာဠာရသည်	၁၂၅
အံ့ဖွယ်ရှိပါပေစွ	၁၂၅
အားမကိုးလောက်ကြသည်ချည်း	၁၈၄
အားရှိသော ယောက်ျားသည်	၁၉၄
အိုခြင်း သေခြင်း	၂၉

[ဣ]

ဣဒ္ဓိပါဒ်တရား လေးပါးတို့ကို	၉၉
ဣန္ဒြိယလက္ခဏာ	၂၃၇
ဣန္ဒြေမချိုတုံ့သော	၁၁
ဣရိယာပုထ်ကို	၂၆၁
ဣဿာမစ္ဆရိယသံယောဇဉ်ကြောင့်	၂၄၆
ဣသိဂိလိတောင်နံပါး	၁၁၃

[ဤ]

ဤအင်္ဂါနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဆရာကို	၂၁၀
ဤနေ့မှ သုံးလလွန်သောအခါ	၁၀၃
ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားကို	၃၃
ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ့သွယ်ပင်	၄၇
ဤမျက်စိ၌ ဖြစ်၏	၂၇၄
ဤလမ်းစဉ်ကို ငါရပြီ	၃၁
ဤသူကား သူ့အို မည်ပါသည်	၁၉
ဤသုံးပါးသော အန္တရာယ်တို့သည်	၈၆

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[၉]

ဥစ္စာကို စောင့်ရှောက်ခြင်း	၅၅
ဥဒေနစေတီသည်	၉၉
ဥပဝါဏမထေရ်	၁၃၃
ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၌	၃၁
ဥပါသကာတို့သည်	၈၃
ဥပါဒါန် အကြွင်းရှိသေးလျှင်	၂၈၀
ဥပေက္ခာဝေဒနာ	၂၄၉
ဥပေါသထဆင်မင်းလျှင်	၁၇၇
ဥပုသ်နေ့ ညဉ့်၌	၁၉၂
ဥပ္ပလက္ခာကို ဖြစ်စေ	၁၇
ဥယျာဉ်ကို အလှူခံတော်မူ၏	၉၆
ဥယျာဉ်၌ မပျော်မေ့ပါ	၂၁

[၉]

ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်ရာသလော	၂၈၅
ဦးခေါင်းနှင့်တကွ နစ်မြုပ်လျက်	၂၈၈
ဦးစွန်းငါးခုရှိသော	၁၉၄
ဦးညွတ်ကုန်လျက်	၁၉၂

[၉]

ညွှတ်တည်းရာစရပ်၌	၈၃
ရောဂဏ်ဆင်ပြောင်ကြီး မည်သော	၂၃၃
ညွှတ်ဝတ်တို့ကို တည်ထားပါကုန်၏	၂၁၈

[၉]

ဩဇာခံ မင်းပေါင်း	၁၇၇
ဩဒါတဂယုမည်သော ပါမောက္ခနတ်	၂၃၄

[၈]

ကကုသန် မြတ်စွာဘုရား၏	၅
ကမ္မာသမေဓမ္မမည်သောနိဂုံး	၂၅၉
ကရဝိက်မည်သော ငှက်မျိုး	၁၇
ကဿပအနွယ် ဖြစ်တော်မူ၏	၃
ကာမသေဋ္ဌနတ်	၂၃၂

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[၈]

ကာယသမာစာရ	၂၅၀
ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ပုဆိုး	၁၃
ကိစ္စပြီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော့	၁၄၉
ကုမာရကဿပရဟန်းသည်	၂၈၂
ကုမ္ဘီရနတ်စစ်သူကြီးကို	၂၃၁
ကောဏာဂုံ မြတ်စွာဘုရား၏	၅
ကောသိယအနွယ် ရှင်သိကြား	၂၄၁
ကျီးသောက်နိုင်လောက်အောင်	၈၇
ကျေးတောကျသော	၁၄၁
ကျွတ်လွှတ်စေတတ်ကုန်သော	၇၉
ကြီးပွားရန်သာ ရှိပေ၏	၇၅
ကြောင့်ကြမဲ့နေရန်	၃၃
ကောင်းသောလားရာနတ်ပြည်	၂၈၇
ကိုးဆယ့်တကမ္ဘာထက်၌	၄၈
ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်း	၂၉

[၈]

ခံစားခြင်းဝေဒနာ	၃၀
ခန္ဓာငါးပါးကို	၂၆၇
ခေမိယနတ်တို့သည်	၂၃၅
ချစ်ခြင်း မုန်းခြင်း	၂၄၆
ချစ်နှစ်လို့ဖွယ်တို့နှင့်	၂၃၂
ချမ်းသာတော်မူခြင်းကို	၉၇
ခြင်္သေ့ မင်းနှင့်တူသောမေးရှိ၏	၁၆
ခေါင်းတုံးလျက်	၂၅
ချိုအေးသောအသံရှိ၏	၁၇
ခုံ ခေါ်မ'ချည်	၁၇၄

[၈]

ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌	၇၁
ဂန္ဓဗ္ဗနတ်မျိုး၌	၂၂၆
ဂေါတမဆိပ် ဟု တွင်စေအံ့	၈၇
ဂေါပကနတ်သား	၂၄၂
ဂေါဝိန္ဒပုဏ္ဏားသည်	၂၁၁

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[င]

ငလျင်လှုပ်ခြင်း အကြောင်း	၁၀၄
ငါ့ကိုယ်တိုင် သိမြင်သောအရာ	၂၈၇
ငါးနှစ်သာ ကျန်ပါတော့သည်	၄၅
ငါးပါးသောသံယောဇဉ်	၁၈၅
ငါ့သျှင်တို့ ထကြလော့	၁၅၆
ငြိမ်းအေး၏	၃၂
ငိုကြွေးမြည်တမ်းစဉ်	၂၈၅

[ဝ]

ဝကြာရဘနာ	၁၆၃
ဝတုတ္ထမဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား	၇၇
ဝာပါလခေတ်၌	၁၁၀
ဝုဘေမူလည်း စုတေရာ၏	၆၁
ဝုန္ဒပန်းသိမ်းသည်	၁၂၂
ဝေတီဆိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်	၁၃၆
ဝောရပပါတချောက်	၁၁၃
ဝှဲလမ်းခြင်းဥပါဒါန်	၃၀
ဝက်ဆုပ်ဖွယ် ဟု နှလုံးသွင်းခြင်း	၂၆၁
ဝိတ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း	၂၆၅
ဝိတ်သင်းရဲခြင်း	၂၆
ဝိမ်းညီသောအနံ့တို့ကို	၂၂၁

[ဆ]

ဆန္ဒနာကသည် ဖြစ်၏	၅၅
ဆီဖြိုး သုတ်ပြန်၍	၂၈၈
ဆံပင်ကို ကြံဖြန့်၍	၁၅၁
ဆံမှတ်ဆိတ်ကို ပယ်၍	၂၂၅
ဆင်ပြောင်ကြီးကဲ့သို့	၁၁၇
ဆင်ရဘနာ	၁၆၄
ဆိတ်ငြိမ်ရာသို့ကပ်၍	၄၃
ဆွမ်းနှစ်မျိုးတို့ဟူသည်	၁၃၁
ဆုတ်ယုတ်ရန်ကားမရှိပေ	၇၅
ဆုံးဖြတ်ခြင်းကိုစွဲ၍	၅၇

[င]

ဇနဝသဘနတ်သား	၁၉၀
ဇရာသဘော မရှိကြကုန်မူ	၂၇၃
ဇောဘိသဘောမရှိကြကုန်မ	၂၇၃
ဇောဘိပါလလုလင်ညွှန်ကြားချက်	၂၁၁

[ဈ]

ဈာန်နှင့်ပြည့်စုံခြင်း	၁၇၂
------------------------	-----

[ည]

ညဉ့်ဆဲသူလည်း မရှိပါ	၂၂၀
ညှင်းပြောင်းသောအသံ	၁၇
ညာဏ်သည် ထင်ရှားဖြစ်၏	၂၆
ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်ရင်း၌	၄၇

[တ]

တက္ကမီးစားချက်မျှထမင်း	၁၈၃
တဏှာကို ကုန်ခန်းစေတတ်သော	၂၅၃
တတိယမဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား	၇၇
တပါးသော လောကသည်ရှိ၏	၂၈၃
တရားကျင့်ခြင်းသည်	၂၅
တာဝန်ဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံကုန်သော	၂၃၆
တာဝန် သာနတ်တို့	၁၈
တိမ္မရသကနတ်မင်းကြီး	၂၄၀
တုသိတာနတ်ပြည်မှ စုတေ၍	၁၁
တောထွက်ရဟန်းကြီး သုဘဒ္ဒ	၁၅၅
တေးတောသံမှားခြင်းကြောင့်	၂၅၄
တန်ခိုးလေးပါးနှင့် ပြည့်စုံခြင်း	၁၆၇
တပ်မက်ခြင်း တဏှာရှိသော်	၂၈
တောင်ဝေးကို အားပြုလျက်	၁၈

[ထ]

ထမင်းပို့သူ တယောက်မှတပါး	၂၈၇
ထေရ်ကြီးရဟန်းတို့ကို	၇၅
ထွက်သက် ဝင်သက်ကို	၂၆၀
ဆောက်တည်ရာမရှိ ဖြစ်ကုန်သော	၁၃

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[၈]

ထို့ထက် ကျယ်ပြန့်သော တရားစကားကို	၉
ထိုထိုဤဤလူးလို့မ့်ကုန်၏	၁၅၁
ထိုသူသေရှိရာသို့	၂၂

[၉]

ဒါနဝေဃသ မည်သော	၂၃၃
ဒိသမ္ပတိမင်းသည်	၂၁၁
ဒုတိယမဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား	၇၆
ဒေသစာရီ လှည့်လည်ရန်	၄၂
ဒေါမနုဿဝေဒနာ	၂၄၈
ဒဏ်ကင်းကုန်လျက်	၂၄၆

[၁၀]

ဓာတ်အားဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်း	၂၆၂
ဓနဝတိမည်သော ပုဏ္ဏေးမ	၇
ဓမ္မပြာသာဒ်နှင့် ဓမ္မရေကန်	၁၆၇

[၁၁]

နအတ္တပညတ်	၆၃
နဠုရာဇနတ်	၂၃၂
နာခြင်းသဘော ရှိပါကုန်၏	၂၁
နိမိတ်အရိပ်အရောင်ပြတော်မူခြင်း	၉၉
နိမိတ်ဖတ်ပုဏ္ဏားတို့အား	၁၇
နိဗ္ဗာန်တံခါးကို	၂၃၂
နိဗ္ဗာန်တံခါးကို ငါ့ဖွင့်ထားပြီ	၃၅
နိဝရုဏတရားငါးပါးကို	၂၆၆
နှူးညှသော ဝက်သားဆွမ်းကို	၁၂၃
နှိုးနှောဆက်စပ်လျက်	၂၁၀
နှစ်ဖက်ချော အဝတ်ကဲ့သို့	၁၀၈
နတ်မျက်စိနှင့်တူသောမျက်စိ	၁၇
နန်းတော်သို့ ပြန်လေလော့	၂၆

[၁၂]

ပညာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏	၂၉
ပဉ္စမဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား	၇၈

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[၁၃]

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်တရားတော်သည်	၅၁
ပတ္တမြားရတနာ	၁၆၅
ပဒုမာကြာကိုဖြစ်စေ	၁၇
ပနာဒနတ် သြပမညနတ်	၂၃၂
ပပဉ္စသညာအစု ဟူသော	၂၄၇
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးကုန်သော	၈
ပရမတ္ထမည်သော ဗြဟ္မာတို့သည်	၂၃၅
ပရိယေသနာကိုလည်း	၂၅၁
ပဟာရာဒ အသုရာတို့သည်	၂၃၃
ပါတိမောက္ခသံဝရသီလကို	၂၅၀
ပါယာသိမြို့စားအား	၂၈၁
ပိပ္ပလိဝနတိုင်းသား	၁၆၀
ပူဆွေးငိုကြွေးခြင်း	၂၉
ပျက်စီးပြုန်းတီးစေအံ့	၇၁
ပြင်းစွာအားထုတ်သောလုံ့လ	၂၇၉
ပြင်းစွာပင်ပန်းခြင်းတို့	၂၉

[၁၄]

ဖြူစင်သော အဒိဂ္ဂါ၏	၂၀၅
ဖက်လိပ်နားတောင်းသဏ္ဌာန်	၁၅
ဖင်ထန်းပင်တတန်း	၁၇၁
ဖန်ရည်ဆိုး အဝတ်တို့ကို	၂၆
ဖြစ်မှုလည်း ဖြစ်ပေါ်ရာ၏	၆၁
ဖြစ်ကြောင်းကံ ဘဝချုပ်ခြင်း	၂၉
ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယပေတည်း	၅၇

[၁၅]

ဗန္ဓုမာမင်းသည်	၁၇
ဗုလိမင်းတို့သည်	၁၅၈
ဗေဠုဝပဏ္ဏါမည်သောနတ်စောင်း	၂၃၇
ဗောဇ္ဈင်ခုနစ်ပါး	၁၁၆
ဗျာဓိသဘောမရှိကြကုန်မူ	၂၇၃
ဗြဟ္မာ၏ပကတိအဆင်း	၂၀၇
ဗြဟ္မာမင်းကဲ့သို့သော	၁၅

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ်

၃၂၃

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[ဘ]

ဘုဇတိ မည်သော နတ်သမီးသည်
ဘုမ္မစိုးနတ်တို့ မှီဝဲနေထိုင်ရာ
ဘဝခြားလျက် ကဲ့ကွာခြင်း
ဘဝရှိသော် ဖြစ်ခြင်းဇာတိ ဖြစ်ရ၏

၂၄၂

၂၃၀

၁၁၅

၂၇

[ဗ]

မကောင်းသောလားရာ
မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းတရား
မန္တာရဝမည်သောနတ်ပန်း
မပြီးသေးသော အကြားစကား
မရဏသဘောမရှိကြကုန်မူ
မလွှဲမင်းသားပုတ္တလသည်
မဟာပဒေသလေးပါး
မာတုဂါမနှင့် စပ်လျဉ်း၍
မာရ်နတ် စစ်သည်တို့သည်
မိဖုရားရတနာ
မီးလျှံထွက်သကဲ့သို့
မေတ္တာနတ် ကရုဏာနတ်
မှားယွင်းစွာ ကျင့်လေ့ရှိကုန်၏
မယ်တော်မာယာပါတည်း
မျက်စိသည် ထင်ရှားဖြစ်၏
မျက်မှောင်နှစ်ခုအကြား၌
မြေကြီးလှုပ်ခြင်းအကြောင်း
မြင်နိုင်ခဲ၏
မြင်းရတနာ
မြတ်သောအကျင့်၌သာ
မြို့သူဝင်ရန် လမ်းကွေ့
မိုးထစ်ချုန်းစေလျက်

၂၈၄

၇၂

၁၃၂

၁

၂၇၃

၁၂၈

၁၁၉

၁၃၅

၂၃၆

၁၆၅

၂၃၈

၂၃၃

၂၈၄

၅၀

၂၉

၁၆

၁၀၄

၃၂

၁၆၅

၁၃၅

၁၆၁

၂၃၄

[ဃ]

ယာဉ်တို့ကို ကပြီးပါပြီ

၂၅

[င]

ရဟန္တာငဏ်တို့သည်
ရဟန်းဘောင်သို့ မဝင်စေရ

၂၂၉

၂၄

ရာဂကင်းရာ ချုပ်ရာ
ရူပသဓမ္မတနာသည်
ရူပီပရိတ္တတ္တာနုဒ္ဓိ
ရေဏမည်သော သားတော်သည်
ရဲရင့်သော စကားကို ဆိုခြင်း
ရှေးရှုလူးလှိမ့်ကုန်၏
ရန်ငြိုးကင်းကုန်လျက်
ရှင်လျက်ကဲ့ကွာခြင်း
ရှစ်သောင်းလေးထောင်သောလူ

၃၃

၂၇၇

၆၃

၂၁၁

၈၁

၁၅၁

၂၄၆

၁၁၅

၃၉

[လ]

လောကန္တရိတ်ငရဲ
လောကဓာတ် ဆယ်ခုတို့မှ
လူသေတိုင်း သေတိုင်း
လှံချိုင့်ဖြင့် ကာရံ၍
လက်ပြင် နှစ်ဖက်အကြား
လှည်းဦးကင်း သဏ္ဌာန်ရှိသော
လတ်သပ်ပကာလည်း နည်းပါး၏
လျှပ်စစ်မျှား ပြက်၍
လိုချင်ခြင်းဆန္ဒ

၁၃

၂၃၀

၉၁

၁၅၇

၁၆

၂၁၄

၂၂၄

၁၂၆

၂၄၇

[ဝ]

ဝစီသမာစာရ
ဝိစက္ခဏနတ်တို့သည်
ဝိဇ္ဇာသည် ထင်ရှားဖြစ်၏
ဝိညာဏဋ္ဌိတိခနစ်ပါး
ဝိမောက္ခရှစ်ပါး
ဝိသုက္ကနတ်သားသည်
ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရားသည်
ဝေဏ္ဍုနတ် သမာလိနတ်
ဝေဒနာကို ဆင်ခြင်ခြင်း
ဝေဒိယကတောင်
ဝေဿဘူမြတ်စွာဘုရား၏
ဝေဿာမိတ္တတောင်၌
ဝေဠုရိယကြောင်မျက်ရဲ့
ဝမ်းမြောက်ခြင်းကိုရတူးခြင်း

၂၅၀

၂၃၄

၂၉

၆၇

၆၉

၁၆၉

၄

၂၃၃

၂၆၄

၂၃၇

၅

၂၃၁

၁၂

၂၅၅

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

အက္ခရာစဉ်

စာမျက်နှာ

[သ]

[သ]

သစ္စာလေးပါးကို
 သတ္တဝါတို့ကို သနားခြင်း
 သဘိပဋ္ဌာန်လေးပါး
 သမဏဗြာဟ္မဏဘို့သည်
 သမာဓိအခြံအရံခန့်ပါး
 သမ္မာသမ္မောဓိဉာဏ်ကို
 သမုဒြာလေးစင်းအပိုင်းအခြား
 သရီရဓာတ်တော်တို့ကို
 သလဋ္ဌဂန္ဓကုဋ်၌
 သဟမ္ပတိဗြဟ္မာသည်
 သားကြီးရတနာ
 သိခါမြတ်စွာဘုရားသည်
 သီလပျက်ခြင်း၌
 သုဒ္ဓေါဒနမင်းပါတည်း
 သုဓမ္မာနတ်သဘင်သို့
 သုတဒ္ဓပ္ပရီပိုဇ်သည်
 သူဌေးရတနာ

၂၇၁
 ၂၅
 ၁၉၉
 ၂၅၃
 ၁၉၉
 ၁၈၇
 ၁၄
 ၁၅၈
 ၂၄၁
 ၁၅၀
 ၁၆၆
 ၂
 ၈၄
 ၅၀
 ၂၄၃
 ၁၄၆
 ၁၆၆

သူနာယောက်ျား
 သူရိယဝစ္ဆာသ
 သုသေကောင်ကိုးမျိုး
 သေတဗျည်းသော မြို့သို့
 သေဘိရန် ဖြစ်ပေါ်လာသော
 သေ၍ကွဲကွာခြင်း
 သောမနဿဝေဒနာ
 သံဝေဂရစေတတ်သောဌာန
 သည်းခံခြင်းတရားသည်
 သိမ်းပိုက်ခြင်း ဖြစ်ပုံကို
 သောက်ရေဆောင်စေတော်မူခြင်း

၂၀
 ၁၇၈
 ၂၆၂
 ၂၈၁
 ၁၈၁
 ၁၁၅
 ၂၄၈
 ၁၃၄
 ၄၅
 ၅၇
 ၁၂၄

[ဟ]

ဟာရဂဇနတ်တို့သည်
 ဟိမဝန္တာတောင်၌
 ဟိရညဝတီမြစ်၏
 ဟင်းလင်းဖြစ်ကုန်သော

၂၃၄
 ၁၇
 ၁၃၁
 ၁၃